

การยอมรับนวัตกรรมการป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการ
พระราชรัฐ 9 ขั้นตอนของชุดปฏิบัติการประจำตำบล
อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
พฤษภาคม 2562

การยอมรับนวัตกรรมการป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการ
พระราชรัฐ 9 ขั้นตอนของชุดปฏิบัติการประจำตำบล
อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
พฤษภาคม 2562

การยอมรับนวัตกรรมการป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน
ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

การค้นคว้าแบบอิสระนี้เสนอต่อมหาวิทยาลัยเชียงใหม่เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

พฤษภาคม 2562

การยอมรับนวัตกรรมการป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน
ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

ยศธร ผลเจริญรัตน์

การค้นคว้าแบบอิสระนี้ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบ

อาจารย์ที่ปรึกษา

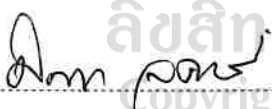

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปิยากร หวังมหาพร)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อลงกรณ์ กูตระกูล)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ศิริพงษ์ ลดาวัลย์ ณ อยุธยา)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อลงกรณ์ กูตระกูล)

10 พฤษภาคม 2562

© ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าแบบอิสระ เรื่อง การยอมรับนวัตกรรมการป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการ
ประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ สำเร็จลุล่วงได้ด้วย
ความกรุณาจากบุคคลหลายท่านที่ได้ให้การสนับสนุน ให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาและแนะนำ
ตลอดจนได้รับกำลังใจอย่างต่อเนื่องด้วยดีเสมอมา โดยผู้ศึกษาขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.อลงกรณ์ คุณตระกูล อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ ที่ได้กรุณาสละเวลาในการให้ความรู้
ให้คำปรึกษาและแนะนำสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในครั้งนี้ อีกทั้งให้ความช่วยเหลือและให้การ
สนับสนุนในทุก ๆ ด้านเป็นอย่างดียิ่ง ตลอดจนการตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ และให้ความ
เอาใจใส่ด้วยดีตลอดมา ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ปิยากร หวังมหารพร ผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาสละเวลามาเป็น
ประธานกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ และรองศาสตราจารย์ศิริพงษ์ ลดาวัลย์ ณ อุทยาน
กรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์และมีคุณค่าต่อการศึกษา
พร้อมทั้งตรวจสอบแก้ไขข้อผิดพลาดต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับการค้นคว้าแบบอิสระอันส่งผลให้การค้นคว้า
แบบอิสระเล่มนี้เรียบร้อยสมบูรณ์มากขึ้น

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ผู้สอนในสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ทุกท่าน ที่ได้ถ่ายทอดและให้
ความรู้ด้านรัฐประศาสนศาสตร์

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ประจำหลักสูตรที่ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือบริการ และประสานงานในด้าน
ต่าง ๆ เป็นอย่างดีตลอดระยะเวลาการศึกษา

กราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงต่อคุณพ่อคุณแม่ ที่ให้คำแนะนำด้วยความรัก และเป็นบุคคลที่อยู่
เบื้องหลังความสำเร็จของผู้ศึกษาตลอดมา รวมถึงเพื่อน ๆ พี่ ๆ และน้อง ๆ ทุกคนที่คอยเป็นกำลังใจ
และให้ความช่วยเหลือเสมอมา

ขอขอบคุณ เจ้าหน้าที่ชุดปฏิบัติการประจำตำบล อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ทุกคน ที่ได้
เสียสละเวลาอันมีค่าให้ความอนุเคราะห์ร่วมมือรอกแบบประเมิน ให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็น และให้
การสนับสนุนช่วยเหลือในการรวบรวมจัดเก็บแบบประเมินเพื่อทำการวิจัย ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง
ต่อการศึกษาวิจัย

ท้ายสุดนี้ หากการศึกษาค้นคว้าแบบอิสระเล่มนี้มีสิ่งใดขาดตกบกพร่องหรือมีความผิดพลาดประการใด ผู้ศึกษาขออภัยเป็นอย่างสูงในข้อบกพร่องและความผิดพลาดที่เกิดขึ้น และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า การศึกษาค้นคว้าแบบอิสระเล่มนี้ จะเป็นประโยชน์ตามสมควรต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้ที่มีความสนใจต่อไป

ยศธร ผลเจริญรัตน์

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

หัวข้อการค้นคว้าแบบอิสระ	การยอมรับนวัตกรรมการป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการ พระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่
ผู้เขียน	นางสาวยศธร ผลเจริญรัตน์
ปริญญา	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อลงกรณ์ กูตระกูล

บทคัดย่อ

การค้นคว้าแบบอิสระเรื่อง การยอมรับนวัตกรรมการป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการ
พระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์
เพื่อศึกษาสถานการณ์ยาเสพติดแต่ละตำบลในอำเภอพร้าว ภายหลังจากนำกระบวนการพระราชรัฐ
9 ขั้นตอนไปปฏิบัติและศึกษาระดับการรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำ
ตำบล ตลอดจนศึกษาปัจจัยในการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนของชุดปฏิบัติการประจำ
ตำบล โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ มีผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ ชุดปฏิบัติการประจำตำบล อำเภอ
พร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ที่ได้รับแต่งตั้งตามคำสั่งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
อำเภอพร้าว ที่ 1341/2559 ลงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2559 และปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่อำเภอพร้าว ตั้งแต่วันที่
30 พฤศจิกายน 2559 จนถึงปัจจุบัน จำนวนทั้งสิ้น 62 คน โดยการนำข้อมูลผลการกำหนด
สถานะหมู่บ้าน/ชุมชนมั่นคงปลอดภัยยาเสพติด อำเภอพร้าว มาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับแบบประเมิน
ระดับการรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลทั้ง 11 ตำบล และ
หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระดับการรับของชุดปฏิบัติการประจำตำบล หลังจากนั้น
จึงตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลเชิงคุณภาพแบบสามเส้าและนำข้อมูลกลับไปให้ผู้ให้ข้อมูล
ตรวจสอบ (Member checks)

ผลการศึกษาพบว่า สถานการณ์ยาเสพติดแต่ละตำบลในอำเภอพร้าว ภายหลังจาก
นำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนไปปฏิบัติ สามารถแบ่งกลุ่มระดับการรับและสถานการณ์
ยาเสพติด ออกเป็น 4 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มที่มีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ในระดับ

มากและสถานการณ์ยาเสพติดดีขึ้น มีจำนวน 8 ตำบล ได้แก่ ตำบลน้ำแพร่ โหล่งขอด เขื่อนผาก เวียง สันทราย แม่แวน หุ่นหลวง และแม่ป๋อง 2) กลุ่มที่มีระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ในระดับน้อยและสถานการณ์ยาเสพติดไม่ดีขึ้น 3) กลุ่มที่มีระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ในระดับมากแต่สถานการณ์ยาเสพติดไม่ดีขึ้น มีจำนวน 1 ตำบล ได้แก่ ตำบล ป่าดู้ม และ 4) กลุ่มที่มีระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ในระดับน้อยแต่สถานการณ์ ยาเสพติดดีขึ้น มีจำนวน 2 ตำบล ได้แก่ ตำบลป่าไผ่และบ้านโป่ง ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล สามารถสรุปได้เป็น 3 ปัจจัย ได้แก่ 1) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับบริบทและพื้นที่ที่ปฏิบัติงาน คือ เงื่อนไขและสถานการณ์ 2) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้ปฏิบัติหน้าที่ คือ บุคคลเป้าหมาย และ 3) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรม คือ การรับรู้คุณลักษณะของนวัตกรรม

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Independent Study Title	The Acceptance of Innovation in Drug Prevention According to 9-Steps Pracharat Process of Subdistrict Operational Teams, Phrao District, Chiang Mai Province
Author	Miss Yotsathorn Poncharoenrat
Degree	Master of Public Administration
Advisor	Asst. Prof. Dr. Alongkorn Khutrakun

Abstract

The Acceptance of Innovation in Drug Prevention According to Nine-Step Pracharat Processes of the Sub-district Operational Teams, Phrao District, Chiang Mai Province. The research aims to investigate the drug abuses in each sub district or tambon within Phrao District after the implementation of Nine-Step Pracharat Processes, to study the level of implementing the Nine-Step Pracharat Processes of Sub-district Operational Teams and analyze the factors of the Pracharat Process implementation. The research is conducted in a qualitative method with the informants, including the sub-district operational teams in Phrao, Chaing Mai Province. These teams were appointed by the command, issued 1331/2559 on November 30th 2559, from Phrao Narcotics Control Management Center; total sixty-two officers have performed their duties since November 30th, 2559 until the present. Initially, the result of each village's status indicating their narcotic-free level is analyzed and compared with the evaluation forms, indicating the level of the Phrhacarat Process implementation of the eleven operational teams. Then, relations among the factors, influencing the level of the process implementation, are examined. Eventually, the researcher reverifies all qualitative data with the triangulation method and has the informants prove the data again (Member checking)

The result shows that the drug abuse situations in each tambon after the Phracharat process implementation can be categorized by the level of implementation and situation as follows: 1) The group with the high level of the process implementation and better drug abuse situations, which includes eight tambons – Nam Prae, Khuen Phak, Wiang, San Sai, Mae Wan, Thung Luang and

Mae Pang. 2) The group with the low level of the process implementation and the unchanged drug abuse situations. 3) The group with the high level of the process implementation but the unchanged drug abuse situations, which includes Pa Tum. 4) The group with the low level of the process implementation but the better drug abuse situations, which includes 2 tambons - Pa Nai and Ban Pong. Moreover, the factors driving the process implementation could be identified as follows: 1) The factor related to contexts and operational areas is conditions and situations. 2) The factor related to operational officers is the target person. 3) The factor related to innovations is the perceived attributes of innovations.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สารบัญ

หน้า

กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	จ
ABSTRACT	ช
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ท
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 คำถามงานวิจัย	7
1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย	8
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
1.5 ขอบเขตของการศึกษา	8
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ	9
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับนวัตกรรม	11
2.2 ทฤษฎีการแพร่กระจายนวัตกรรม	13
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการยอมรับนวัตกรรม	15
2.4 กระบวนการประชากร 9 ขั้นตอน	25
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	48
2.6 กรอบแนวคิด	55

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	58
3.1 เกณฑ์การเลือกกรณีศึกษา	58
3.2 ผู้ให้ข้อมูลหลัก และเกณฑ์การเลือก	59
3.3 แนวทางการเก็บรวบรวมข้อมูล	63
3.4 แนวทางการวิเคราะห์ข้อมูล	64
3.5 วิธีการตรวจสอบความไว้วางใจได้ของงานวิจัย	66
บทที่ 4 ผลการศึกษา	67
4.1 สถานการณ์ยาเสพติดในอำเภอพร้าว	67
4.2 ระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล	80
4.3 ปัจจัยในการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล	123
บทที่ 5 การวิเคราะห์ผลการศึกษา	177
5.1 สถานการณ์ยาเสพติดแต่ละตำบลในอำเภอพร้าว ภายหลังจากนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนไปปฏิบัติ	177
5.2 ระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล	188
5.3 ปัจจัยในการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล	195
บทที่ 6 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	211
6.1 สรุปผลการศึกษา	211
6.2 การอภิปรายผล	212
6.3 ข้อเสนอแนะ	237
บรรณานุกรม	240
ภาคผนวก ก	244
แบบประเมิน	245
ภาคผนวก ข	252
คำสั่งอำเภอพร้าว	253
คำสั่งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว	256
ผลการกำหนดสถานะหมู่บ้าน/ชุมชน	262
ประวัติผู้เขียน	288

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 2.1	เปรียบเทียบเป็นนวัตกรรมการกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน	42
ตารางที่ 3.1	การกำหนดผู้ให้ข้อมูล	59
ตารางที่ 3.2	การกำหนดผู้ให้ข้อมูลในชุดปฏิบัติการประจำตำบล	61
ตารางที่ 3.3	แยกประเภทผู้ให้ข้อมูลเป็นรายตำบล	62
ตารางที่ 3.4	แนวทางและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	63
ตารางที่ 3.5	เกณฑ์การพิจารณาการปฏิบัติตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน	65
ตารางที่ 4.1	การประเมินสถานะหมู่บ้าน/ชุมชน ตำบลป่าคู้ม อำเภอพร้าวก	68
ตารางที่ 4.2	การประเมินสถานะหมู่บ้าน/ชุมชน ตำบลน้ำแพร่ อำเภอพร้าวก	69
ตารางที่ 4.3	การประเมินสถานะหมู่บ้าน/ชุมชน ตำบลโหล่งขอค อำเภอพร้าวก	70
ตารางที่ 4.4	การประเมินสถานะหมู่บ้าน/ชุมชน ตำบลป่าไผ่น อำเภอพร้าวก	71
ตารางที่ 4.5	การประเมินสถานะหมู่บ้าน/ชุมชน ตำบลเขื่อนผาก อำเภอพร้าวก	72
ตารางที่ 4.6	การประเมินสถานะหมู่บ้าน/ชุมชน ตำบลเวียง อำเภอพร้าวก	73
ตารางที่ 4.7	การประเมินสถานะหมู่บ้าน/ชุมชน ตำบลสันทราย อำเภอพร้าวก	74
ตารางที่ 4.8	การประเมินสถานะหมู่บ้าน/ชุมชน ตำบลแม่แวน อำเภอพร้าวก	75
ตารางที่ 4.9	การประเมินสถานะหมู่บ้าน/ชุมชน ตำบลทุ่งหลวง อำเภอพร้าวก	76
ตารางที่ 4.10	การประเมินสถานะหมู่บ้าน/ชุมชน ตำบลบ้านโป่ง อำเภอพร้าวก	78
ตารางที่ 4.11	การประเมินสถานะหมู่บ้าน/ชุมชน ตำบลแม่ปิ้ง อำเภอพร้าวก	79
ตารางที่ 4.12	ระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการ ประจำตำบลป่าคู้ม	82
ตารางที่ 4.13	ระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการ ประจำตำบลน้ำแพร่	85
ตารางที่ 4.14	ระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการ ประจำตำบลโหล่งขอค	89
ตารางที่ 4.15	ระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการ ประจำตำบลป่าไผ่น	93

ตารางที่ 4.15	ระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการ ประจำตำบลเขื่อนผาก	96
ตารางที่ 4.17	ระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการ ประจำตำบลเวียง	99
ตารางที่ 4.18	ระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการ ประจำตำบลสันทราย	104
ตารางที่ 4.19	ระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการ ประจำตำบลแม่แว่น	108
ตารางที่ 4.20	ระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการ ประจำตำบลทุ่งหลวง	112
ตารางที่ 4.21	ระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการ ประจำตำบลบ้านโป่ง	116
ตารางที่ 4.22	ระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการ ประจำตำบลแม่ปิง	119
ตารางที่ 4.23	ระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการ ประจำตำบล แยกเป็นกลุ่มอาชีพ	121
ตารางที่ 4.24	ปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าต๋ม	124
ตารางที่ 4.25	ปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลน้ำแพร่	129
ตารางที่ 4.26	ปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลโหล่งขอด	133
ตารางที่ 4.27	ปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าไผ่	138
ตารางที่ 4.28	ปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลเขื่อนผาก	143
ตารางที่ 4.29	ปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลเวียง	148

ตารางที่ 4.30	ปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลสันทราย	152
ตารางที่ 4.31	ปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่แว่น	157
ตารางที่ 4.32	ปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลทุ่งหลวง	162
ตารางที่ 4.33	ปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลบ้านโป่ง	167
ตารางที่ 4.34	ปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่ปิง	171
ตารางที่ 4.35	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่	175

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1.1	ระดับความรุนแรงของสถานการณ์ปัญหายาเสพติดในประเทศไทย ปี พ.ศ.2558	2
ภาพที่ 1.2	เปรียบเทียบผลการกำหนดสถานะหมู่บ้าน/ชุมชนมั่นคงปลอดภัย ยาเสพติดอำเภอพร้าว	6
ภาพที่ 1.3	เปรียบเทียบจำนวนผู้เสพและผู้ขายตามเกณฑ์การพิจารณาสภาพปัญหายาเสพติด ของหมู่บ้าน/ชุมชนอำเภอพร้าว	6
ภาพที่ 2.6	กรอบแนวคิด	55
ภาพที่ 4.1	ผลการประเมินสถานะหมู่บ้าน/ชุมชน ตำบลป่าดู้ม อำเภอพร้าว	68
ภาพที่ 4.2	ผลการประเมินสถานะหมู่บ้าน/ชุมชน ตำบลน้ำแพร่ อำเภอพร้าว	69
ภาพที่ 4.3	ผลการประเมินสถานะหมู่บ้าน/ชุมชน ตำบลโหล่งขอด อำเภอพร้าว	70
ภาพที่ 4.4	ผลการประเมินสถานะหมู่บ้าน/ชุมชน ตำบลป่าไผ่ อำเภอพร้าว	71
ภาพที่ 4.5	ผลการประเมินสถานะหมู่บ้าน/ชุมชน ตำบลเขื่อนผาก อำเภอพร้าว	72
ภาพที่ 4.6	ผลการประเมินสถานะหมู่บ้าน/ชุมชน ตำบลเวียง อำเภอพร้าว	73
ภาพที่ 4.7	ผลการประเมินสถานะหมู่บ้าน/ชุมชน ตำบลสันทราย อำเภอพร้าว	74
ภาพที่ 4.8	ผลการประเมินสถานะหมู่บ้าน/ชุมชน ตำบลแม่แว่น อำเภอพร้าว	76
ภาพที่ 4.9	ผลการประเมินสถานะหมู่บ้าน/ชุมชน ตำบลทุ่งหลวง อำเภอพร้าว	77
ภาพที่ 4.10	ผลการประเมินสถานะหมู่บ้าน/ชุมชน ตำบลบ้านโป่ง อำเภอพร้าว	78
ภาพที่ 4.11	ผลการประเมินสถานะหมู่บ้าน/ชุมชน ตำบลแม่ปิง อำเภอพร้าว	79
ภาพที่ 4.12	ระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการ ประจำตำบล 11 ตำบล	121
ภาพที่ 5.1	สถานการณ์ยาเสพติดแต่ละตำบลในอำเภอพร้าว ภายหลังจากนำ กระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอนไปปฏิบัติ	178
ภาพที่ 5.2	ระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการ ประจำตำบล	188
ภาพที่ 5.3	ระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการ ประจำตำบล แยกเป็นอาชีพ	193

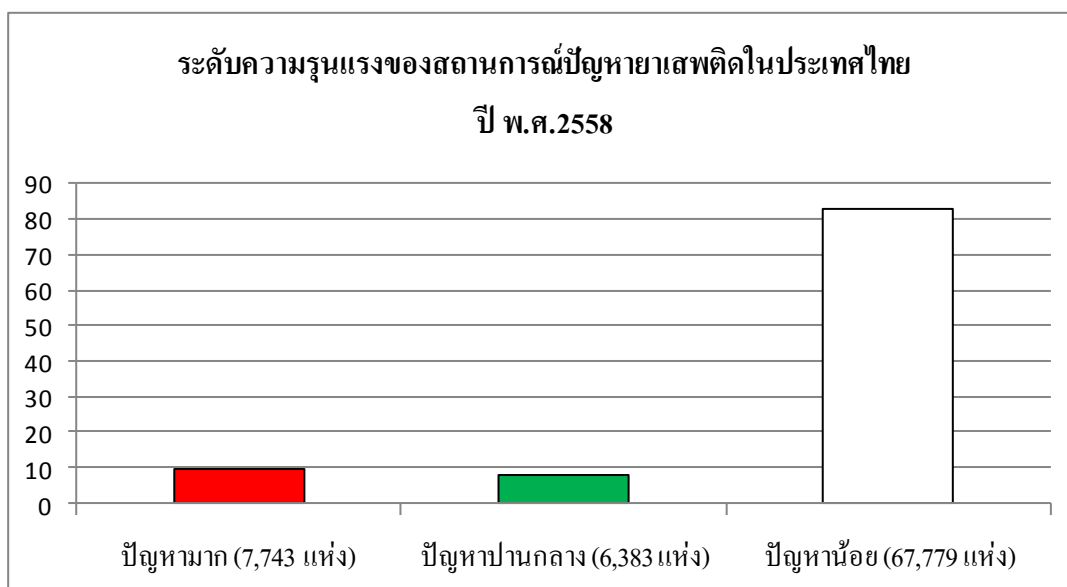
ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ยาเสพติดเป็นภัยคุกคามของโลก โดยรายงานของสำนักงานป้องกันยาเสพติดและปราบปรามอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ หรือ UNODC ระบุว่า “มีประชากรประมาณ 243 ล้านคน หรือ 5% ของประชากรโลก ที่อายุระหว่าง 15-64 ปี ใช้ยาเสพติดผิดกฎหมาย และมีผู้ใช้ยาเสพติดที่มีปัญหาประมาณ 27 ล้านคน หรือ 0.6% ของประชากรผู้ใหญ่ทั่วโลก หรือ 1 คนในทุกๆ 200 คน อย่างไรก็ตามในแต่ละปีมีเพียง 1 ใน 6 ของผู้ใช้ยาเสพติดทั่วโลก ที่เข้าถึงการบำบัดรักษา ขณะที่จำนวนผู้ถูกกล่าวหา ถูกจับกุมและต้องขังเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ จนเป็นปัญหาใหญ่ของทุกประเทศ” (สำนักงานป้องกันยาเสพติดและปราบปรามอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ, 2561) สำหรับสถานการณ์ยาเสพติดในประเทศไทย ปัญหา ยาเสพติดยังคงเป็นนโยบายหลักที่รัฐบาลทุกชุดทุกสมัยมีความพยายามป้องกัน ปราบปราม แม้ที่ผ่านมาประเทศไทยจะสามารถควบคุมการผลิตยาเสพติดได้แต่ยังได้รับผลกระทบจากการลักลอบลำเลียงยาเสพติดจากภูมิภาคและประเทศเพื่อนบ้านเข้ามาจำหน่ายภายในประเทศ ยาบ้าและไอซ์เป็นยาเสพติดที่มีการแพร่ระบาดมากที่สุด โดยกลุ่มเป้าหมายเป็นเด็กและเยาวชนช่วงอายุระหว่าง 15 - 29 ปี เป็นกลุ่มที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับการเสพ/ใช้ มากที่สุด (ประมาณร้อยละ 60 ของผู้เสพติด) และมีการกระจายยาเสพติดไปถึงหมู่บ้าน/ชุมชน ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของสังคม จากการดำเนินงานตามแผนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามนโยบายของรัฐบาล พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา อย่างต่อเนื่อง พบว่าผลจากการประเมินหมู่บ้าน/ชุมชน ของกระทรวงมหาดไทย ปี 2558 จำนวน 81,905 แห่ง ทั่วประเทศ ตามระดับความรุนแรงของสถานการณ์ปัญหายาเสพติด (มาก – ปานกลาง-น้อย) พบว่า มีปัญหามาก 7,743 แห่ง (ร้อยละ 9.45) ปานกลาง 6,383 แห่ง (ร้อยละ 7.79) น้อย 67,779 แห่ง (ร้อยละ 82.75) แสดงได้ตามแผนภาพ ดังนี้

ภาพที่ 1.1 ระดับความรุนแรงของสถานการณ์ปัญหาเสพติดในประเทศไทย ปี พ.ศ.2558

(ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2561: ข้อมูลปรับให้เป็นแผนภาพโดยผู้ศึกษา)

อย่างไรก็ตามจากผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ระหว่างวันที่ 2 -10 พฤศจิกายน 2558 ปรากฏว่า ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของรัฐบาลปัจจุบัน แต่ประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชนยังคงได้รับความเดือดร้อนจากปัญหายาเสพติดและต้องการให้รัฐบาลดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างเร่งด่วน

การดำเนินนโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยรัฐบาล คณะรักษาความสงบแห่งชาติและนายกรัฐมนตรีได้มอบหมายให้ทุกส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ดำเนินการแก้ไขปัญหายาในระดับพื้นที่ผ่านกลไก “ประชารัฐ” ตามทิศทาง และกรอบยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 -2564) โดยดำเนินการบนหลักการทำงานเชิงรุก ให้ผู้ปฏิบัติงานทุกระดับในสังกัดเข้าใจปัญหาที่แท้จริงและลงพื้นที่เป็นระยะเพื่อไม่ให้เกิดความขัดแย้งในการดำเนินงานของรัฐ ในการแก้ไขปัญหายาและการบังคับใช้กฎหมายด้วยการบูรณาการการทำงานทั้งในระดับนโยบายและระดับพื้นที่ตามกลไก “ประชารัฐ” เพื่อให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ดำเนินการบนหลักการความมีเอกภาพ โดยการดำเนินการหรือการแก้ไขปัญหายาต่าง ๆ จะต้องมีการประสานเพื่อหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ให้มีความชัดเจนเพื่อให้การดำเนินการสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันและการบังคับใช้กฎหมายต้องมีการบูรณาการการทำงานร่วมกัน

เมื่อวันที่ 18 ตุลาคม พ.ศ.2557 นายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 156/2557 จัดตั้งศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติ (ศอ.ปส.) โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม (พลเอกไพบูลย์ คุ่มฉายา) เป็นประธานกรรมการ/ผู้อำนวยการ ทำหน้าที่เป็นองค์กร

อำนาจการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดระดับชาติ พร้อมทั้งนโยบาย ยุทธศาสตร์ แนวทาง และมาตรการในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจากคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติ โดยให้ศูนย์อำนาจการและศูนย์ปฏิบัติการระดับต่างๆ ดำเนินการให้เป็นไปตามที่ได้มีคำสั่งแต่งตั้งมอบหมาย ดังนี้ 1. ศูนย์ปฏิบัติการศูนย์อำนาจการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติ (สปก.ศอ.ปส.) ที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) ประกอบกำลังร่วมหน่วยปฏิบัติตามแผน ทำหน้าที่รับแจ้งข่าวสารข้อร้องเรียนด้านยาเสพติดจากประชาชน อำนาจการประสานการปฏิบัติ ติดตามและประมวลผลการดำเนินงานตามแผน 2. ศูนย์ปฏิบัติการศูนย์อำนาจการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัด และศูนย์ปฏิบัติการศูนย์อำนาจการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดกรุงเทพมหานคร (สปก.ศอ.ปส.จ./กทม.) ทำหน้าที่อำนาจการบริหารและสนับสนุนการดำเนินงานของ สป.ปส.อ./ข. การนิเทศติดตาม การปฏิบัติในพื้นที่ให้บรรลุเป้าหมาย 3. ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอและศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดเขต (สป.ปส.อ./ข.) เป็นกลไกการปฏิบัติตามแผน ร่วมกับกลไกพระราชรัฐในพื้นที่ให้เป็นรูปธรรมอย่างจริงจังทั้ง 3 ระบบ ได้แก่ การป้องกันยาเสพติด การบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด การปราบปรามผู้ค้ายาเสพติด และการระดมความร่วมมือจากพระราชรัฐทุกหน่วยงานทุกภาคส่วนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติด (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2559)

ต่อมาคณะกรรมการอำนาจการศูนย์อำนาจการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติได้มีมติเห็นชอบแผนพระราชรัฐร่วมใจ สร้างหมู่บ้าน/ชุมชนมั่นคง ปลอดภัยยาเสพติด ในวันที่ 9 มีนาคม 2559 ซึ่งมีเป้าหมายสำคัญในการเอาชนะยาเสพติดในระดับหมู่บ้าน/ชุมชน ทั่วประเทศ จำนวน 81,905 แห่ง ด้วยกลไกและกระบวนการของพระราชรัฐ มีหน่วยงานภาครัฐเป็นหน่วยงานส่งเสริมสนับสนุนการขับเคลื่อนในระดับพื้นที่หมู่บ้าน/ชุมชน (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2561) ซึ่งแผนพระราชรัฐร่วมใจ สร้างหมู่บ้าน/ชุมชนมั่นคง ปลอดภัยยาเสพติด เป็นแผนป้องกันยาเสพติดโดยกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนและให้ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอ (สป.ปส.อ.) จัดชุดปฏิบัติการประจำตำบล อย่างน้อยอำเภอละ 1 ชุดตำบล ชุดละ 7 นาย ประกอบด้วย ปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบประจำตำบล ปลัดเทศบาล/ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ตำรวจ ทหารจาก กก.ร.ส. ครูหรือบุคลากรทางการศึกษา เจ้าหน้าที่สาธารณสุขหรือโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน หรือที่เห็นสมควร โดยมีหน้าที่ดำเนินการตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนสู่ชุมชนเข้มแข็ง ดังนี้ (1) การสืบสภาพชุมชน (2) การพบปะแกนนำหมู่บ้าน/ชุมชน (3) ประภาสวาระหมู่บ้าน/ชุมชน ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด (ประชาคม ครั้งที่ 1) (4) การรณรงค์ให้ความรู้ (5) การจำแนกผู้มีพฤติกรรม (ประชาคม ครั้งที่ 2) ผู้เสพ รายงานจังหวัด ส่งเข้าบำบัด ผู้ค้า/ผู้ต้องสงสัย รายงานจังหวัดเพื่อกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (6) การสร้างภูมิคุ้มกัน ทั้งในมิติ เด็กและเยาวชนในสถานศึกษา นอกสถานศึกษา ประชาชนทั่วไป

และผู้ไ้แรงงาน (7) การรับรองครัวเรือน (ประชคม ครั้งที่ 3) (8) การใช้มาตรการทางสังคม (9) การรักษาสถานะชุมชนเข้มแข็ง สร้างเครือข่าย เฝ้าระวัง ดำรงความสัมพันธ์ (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2559)

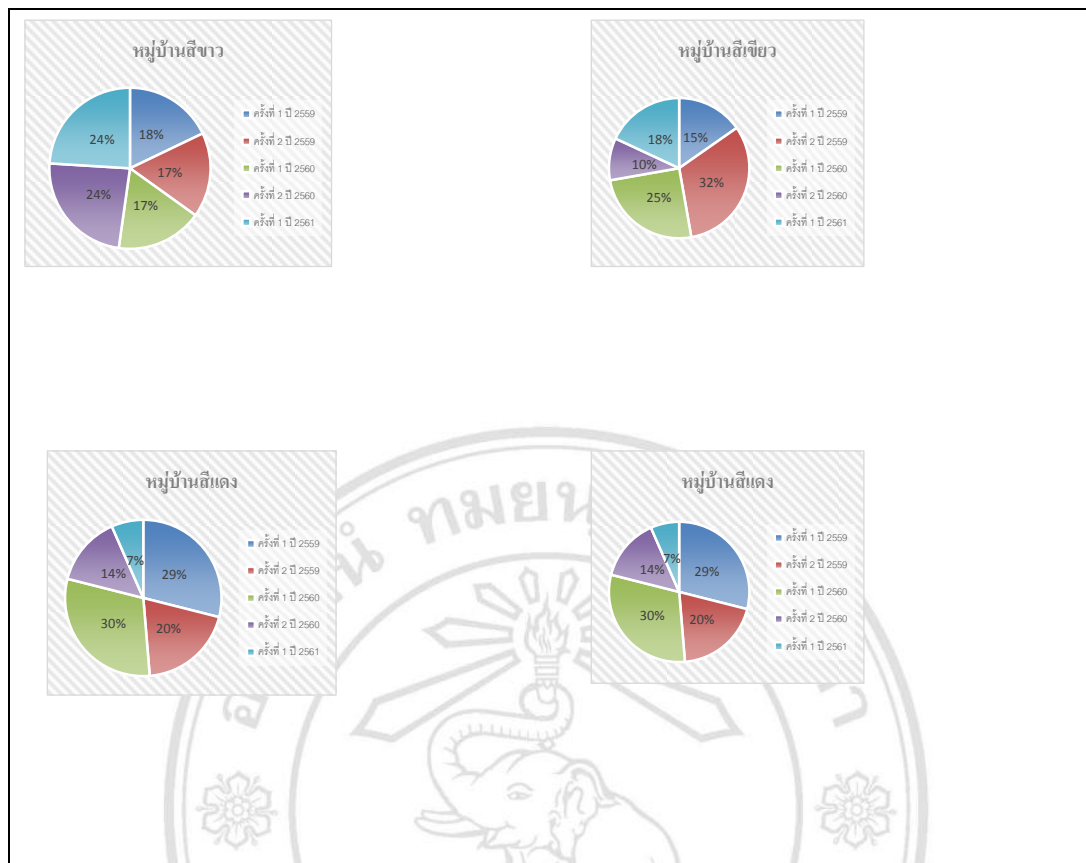
กระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน เป็นนวัตกรรมการป้องกันยาเสพติดที่รัฐบาลนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหาเสพติด มีการกำหนดแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน ซึ่งจะทำให้การแก้ไขปัญหาเสพติดในพื้นที่เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้น มีจุดเด่นในการดำเนินการตามกระบวนการ ขั้นตอน การสร้างหมู่บ้าน/ชุมชนเข้มแข็งด้วยแนวทางประชารัฐ จัดระบบเฝ้าระวังรักษาสถานะหมู่บ้าน/ชุมชนที่ไม่มีปัญหาเสพติด ให้คงสถานะเดิมหรือดีขึ้น เน้นบทบาทผู้นำธรรมชาติ แต่ไม่ได้มองข้ามความสำคัญของผู้เฝ้าระวัง มีการคัดเลือกคณะกรรมการชุมชนเข้มแข็ง ซึ่งเป็นคนในชุมชนที่ชาวบ้านนับถือศรัทธาเป็นกรรมการในการแก้ไขปัญหาเสพติด มีการสืบสภาพชุมชนเพื่อจัดทำแผนที่ชุมชนหรือแผนผังครัวเรือน เน้นสร้างบรรยากาศความร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ในชุมชนและครอบครัว โดยยึดหลัก “ให้อภัย” ให้โอกาสกลับใจ สร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติดเชิงรุกในกลุ่มเด็กและเยาวชน กลุ่มผู้ไ้แรงงาน และกลุ่มประชาชนทั่วไป ทั้งนี้ การสร้างชุมชนเข้มแข็งเพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดตามกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน ไม่ได้อยู่ที่การทำให้ชุมชนปลอดยาเสพติดอย่างรวดเร็ว ดังเช่นวิธีการแก้ไขปัญหาเสพติดรูปแบบเดิม หากแต่เป็นการทำให้ชุมชน ปลอดยาเสพติดอย่างยั่งยืน

จังหวัดเชียงใหม่มีพื้นที่ชายแดนติดต่อกับประเทศพม่า มีภูมิประเทศเป็นป่าเขามีช่องทางธรรมชาติที่เหมาะสมต่อการลักลอบนำเข้ายาเสพติด ถึง 41 ช่องทาง จึงได้รับผลกระทบจากปัญหาการผลิต การค้า และการนำเข้ายาเสพติดจากประเทศเพื่อนบ้านมาโดยตลอด อำเภอพร้าว เป็น 1 ในอำเภอขนาดใหญ่ของจังหวัดเชียงใหม่ มีประชากรจำนวน 49,324 คน 109 หมู่บ้าน 11 ตำบล มีพื้นที่ติดกับอำเภอเชียงดาว อำเภอไชยปราการ ซึ่งเป็นพื้นที่ชายแดน จึงได้รับผลกระทบจากปัญหาการลักลอบนำเข้าและจำหน่ายยาเสพติด ประกอบกับปัญหาเศรษฐกิจ สังคม ความยากจน และโอกาสทางการศึกษาของราษฎรในพื้นที่ห่างไกล เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ประชากรเข้าไปเกี่ยวข้องกับวงจรปัญหาเสพติด อำเภอพร้าวจึงได้มีคำสั่งอำเภอพร้าว ที่ 1342/2559 ลงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2559 เรื่องจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว (สป.ปส.อ.พร้าว) ทำหน้าที่ อำนวยการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดระดับอำเภอ และได้มีคำสั่งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว ที่ 1341/2559 ลงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2559 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการและชุดปฏิบัติการประจำตำบล เพื่อขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขยาเสพติดตามแผนประชารัฐร่วมใจ สร้างหมู่บ้าน/ชุมชนมั่นคง ปลอดภัยยาเสพติด พ.ศ. 2559 – 2560 ทำหน้าที่ขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขยาเสพติดในพื้นที่อำเภอพร้าว ด้วยกระบวนการ “ประชารัฐ” โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนที่เข้ามาช่วยดำเนินการหมู่บ้าน/ชุมชน ของตนเองตามแนวทางกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน

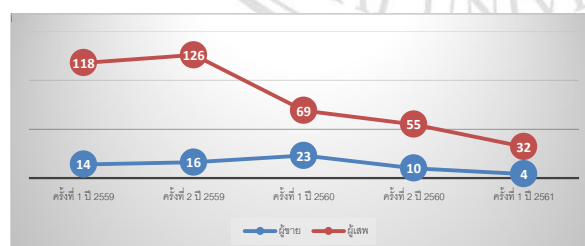
โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ เป็นหมู่บ้าน/ชุมชนปลอดยาเสพติดอย่างยั่งยืน (ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว, 2559)

จากข้อมูลผลการดำเนินการตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ในพื้นที่อำเภอพร้าวของชุดปฏิบัติการประจำตำบลทั้ง 11 ชุด โดยใช้ข้อมูลจากศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด จังหวัดเชียงใหม่ (ศอ.ปส.จ.เชียงใหม่) และสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ภาค 5 ตามเกณฑ์การพิจารณาความเข้มแข็งของหมู่บ้าน/ชุมชนด้านยาเสพติด พบว่าสถานะหมู่บ้าน/ชุมชนในพื้นที่อำเภอพร้าวรอบการประเมินครั้งที่ 1 รอบ 6 เดือนแรก (ตุลาคม 2560 – มีนาคม 2561) ปีการประเมิน 2561 มีจำนวนหมู่บ้านสีขาว (ปลอดยาเสพติด) จำนวน 86 หมู่บ้าน , หมู่บ้านสีเขียว (สภาพปัญหาเสพติดบางเบา) จำนวน 13 หมู่บ้าน , หมู่บ้านสีเหลือง (สภาพปัญหาเสพติดปานกลาง) จำนวน 5 หมู่บ้าน และหมู่บ้านสีแดง (สภาพปัญหาเสพติดรุนแรง) จำนวน 5 หมู่บ้าน ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับข้อมูลผลการกำหนดสถานะหมู่บ้าน/ชุมชนด้านยาเสพติด ในรอบปีการประเมิน 2559 และ 2560 พบว่าสถานะหมู่บ้านสีแดงมีจำนวนลดลงและสถานะหมู่บ้านสีขาวมีจำนวนเพิ่มขึ้น แสดงให้เห็นว่า ผลการดำเนินงานแก้ไขปัญหายาเสพติดตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ซึ่งเป็นนวัตกรรมใหม่ที่รัฐบาลนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหายาเสพติดให้กับหมู่บ้าน/ชุมชน โดยการปฏิบัติของชุดปฏิบัติการประจำตำบลทั้ง 11 ชุด มีจำนวนผู้ค้าและผู้เสพยาเสพติดลดลงตามผลการกำหนดสถานะหมู่บ้าน/ชุมชนมั่นคง ปลอดภัยยาเสพติดอำเภอพร้าว แสดงได้ตามแผนภาพ ดังนี้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาพที่ 1.2 เปรียบเทียบผลการกำหนดสถานะหมู่บ้าน/ชุมชนมั่นคงปลอดภัยยาเสพติดอำเภอพร้าว (ที่มา: ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัดเชียงใหม่, 2561: ข้อมูลปรับให้เป็นแผนภาพโดยผู้ศึกษา)

ภาพที่ 1.3 เปรียบเทียบจำนวนผู้เสพและผู้ขายตามเกณฑ์การพิจารณาสภาพปัญหาเสพติดของหมู่บ้าน/ชุมชนอำเภอพร้าว (ที่มา: ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัดเชียงใหม่, 2561: ข้อมูลปรับให้เป็นแผนภาพโดยผู้ศึกษา)

แม้ว่าผลการดำเนินงานของชุดปฏิบัติการประจำตำบลในการแก้ไขปัญหาเสพติดตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ในภาพรวมระดับอำเภอจะประสบความสำเร็จ แต่ยังคงพบว่ามีบางตำบล ยังมีผลการดำเนินงานที่ไม่เป็นไปตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ซึ่งเกิดจากการที่ชุดปฏิบัติการประจำตำบลแต่ละคนมีระดับการรับนวัตกรรมไม่เท่ากัน ทั้งนี้ การยอมรับนวัตกรรมของแต่ละบุคคลในชุดปฏิบัติการประจำตำบล เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นทางจิตใจภายในบุคคล เริ่มจากได้ยินในเรื่องวิทยาการนั้นๆ จนกระทั่งยอมรับนำไปใช้ในที่สุด กระบวนการนี้มีลักษณะคล้ายกับกระบวนการเรียนรู้และการตัดสินใจ (Decision Making) โดย Rogers (2003) ได้แบ่งกระบวนการยอมรับออกเป็น 5 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ขั้นความรู้ (Knowledge) ขั้นที่ 2 ขั้นจูงใจ (Persuasion) ขั้นที่ 3 ขั้นตัดสินใจ (Decision) ขั้นที่ 4 ขั้นดำเนินการ (Implementation) ขั้นที่ 5 ขั้นตอนการยืนยัน (Confirmation) การยอมรับนวัตกรรมการป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนของชุดปฏิบัติการประจำตำบล อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ จำต้องอาศัยแรงจูงใจอื่นๆ ที่สามารถช่วยให้ชุดปฏิบัติการประจำตำบลเกิดการยอมรับนวัตกรรมแบบใหม่ให้มากขึ้น ปัญหาจึงมีอยู่ว่าปัจจัยใดที่ทำให้เกิดการยอมรับและนำไปปฏิบัติตามดังที่มุ่งหวัง หากพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่าปัจจัยที่ทำให้เกิดการยอมรับและปฏิบัติตามนั้น ไม่ได้ขึ้นอยู่กับตัวแผนการป้องกันยาเสพติดเพียงอย่างเดียว แต่ยังขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่นๆ ด้วย

ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้ศึกษาสนใจศึกษาเกี่ยวกับการยอมรับนวัตกรรมการป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ว่าสถานการณ์ยาเสพติดแต่ละตำบลในอำเภอพร้าว ภายหลังจากนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนไปปฏิบัติเป็นอย่างไร ชุดปฏิบัติการประจำตำบลมีระดับการรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ในระดับใด และมีปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล ซึ่งจะเป็ข้อมูลสำคัญในการนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ไปปฏิบัติในพื้นที่อื่นๆ รวมทั้งเป็นข้อมูลพื้นฐานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงแผนการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดในอำเภอพร้าวให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

1.2 คำถามการวิจัย

1.2.1 สถานการณ์ยาเสพติดแต่ละตำบลในอำเภอพร้าว ภายหลังจากนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนไปปฏิบัติเป็นอย่างไร

1.2.2 ชุดปฏิบัติการประจำตำบลมีระดับการรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ในระดับใด

1.2.3 ปัจจัยใดที่มีผลต่อการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.3.1 เพื่อศึกษาสถานการณ์ยาเสพติดแต่ละตำบลในอำเภอพร้าว ภายหลังจากนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนไปปฏิบัติ

1.3.2 เพื่อศึกษาระดับการรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล

1.3.3 เพื่อศึกษาปัจจัยในการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนของชุดปฏิบัติการประจำตำบล

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.4.1 ทราบถึงสถานการณ์ยาเสพติดแต่ละตำบลในอำเภอพร้าว ภายหลังจากนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนไปปฏิบัติ

1.4.2 ทราบถึงระดับการรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล

1.4.3 ทราบถึงปัจจัยในการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล

1.4.4 สามารถนำผลการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงแผนการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหา ยาเสพติดในอำเภอพร้าวให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.5 ขอบเขตการศึกษา

1) ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาถึงสถานการณ์ยาเสพติดแต่ละตำบลในอำเภอพร้าว ภายหลังจากนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนไปปฏิบัติ ระดับการรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล รวมทั้งศึกษาถึงปัจจัยใดที่มีผลต่อการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล

2) ขอบเขตด้านพื้นที่

การศึกษานี้ ได้จำกัดขอบเขตการศึกษาอยู่ในพื้นที่อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งจะศึกษาข้อมูลพื้นที่ตำบลทั้ง 11 ตำบล 109 หมู่บ้าน

3) ขอบเขตด้านเวลา

การศึกษานี้ เริ่มศึกษาตั้งแต่มีคำสั่งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด อำเภอพร้าว ที่ 1341/2559 ลงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2559 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการและชุดปฏิบัติการประจำตำบล เพื่อขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขยาเสพติดตามแผนประชารัฐร่วมใจ สร้างหมู่บ้าน/ชุมชนมั่นคง ปลดภัยยาเสพติด (กระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน) คือ ในระหว่างวันที่ 30 พฤศจิกายน 2559 จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2561

1.6 นิยามศัพท์

กลไกประชารัฐ หมายถึง ระบบกลไกความร่วมมือระหว่างองค์กร หน่วยงาน(บุคคล) ชุมชน และประชาชน ในการแก้ไขปัญหาเสพติด

แผนประชารัฐร่วมใจ สร้างหมู่บ้าน/ชุมชนมั่นคง ปลอดภัยยาเสพติด หมายถึง แผนการ ดำเนินการป้องกันปราบปราม การบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน โดยกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน

นวัตกรรมการป้องกันยาเสพติด หมายถึง มาตรการแก้ไขปัญหาเสพติดตามนโยบายของ รัฐบาล ที่สร้างขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาเสพติด มีแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน มุ่งเน้นการแก้ไข ปัญหาเสพติดในพื้นที่ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างยั่งยืน โดยกระบวนการ ประชารัฐ 9 ขั้นตอน ซึ่งถือเป็นนวัตกรรมการป้องกันยาเสพติดที่แตกต่างไปจากมาตรการเดิม ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้ (1) การสืบสภาพชุมชน (2) การพบปะแกนนำหมู่บ้าน/ชุมชน (3) ประกาศ วาระหมู่บ้าน/ชุมชน ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด (ประชาคม ครั้งที่ 1) (4) การรณรงค์ให้ความรู้ (5) การจำแนกผู้มีพฤติกรรม (ประชาคม ครั้งที่ 2) ผู้เสพ รายงานจังหวัด ส่งเข้าบำบัด ผู้ค้า/ผู้ต้อง สงสัย รายงานจังหวัดเพื่อกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (6) การสร้างภูมิคุ้มกัน ทั้งในมิติ เด็กและเยาวชนในสถานศึกษา นอกสถานศึกษา ประชาชนทั่วไป และผู้ใช้งาน (7) การรับรองครัวเรือน (ประชาคม ครั้งที่ 3) (8) การใช้มาตรการทางสังคม (9) การรักษาสถานะ ชุมชนเข้มแข็ง สร้างเครือข่าย เฝ้าระวัง ดำรงความสัมพันธ์

ชุดปฏิบัติการประจำตำบล หมายถึง กลุ่มบุคคลที่มาจากหน่วยงานด้านบังคับใช้กฎหมายและ ความมั่นคง หน่วยงานด้านรณรงค์ให้ความรู้และช่วยเหลือผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด หน่วยงานด้านการ พัฒนาเพื่อสร้างชุมชนเข้มแข็ง และพัฒนาให้เป็นหมู่บ้านมีความมั่นคงปลอดภัยจากยาเสพติดในพื้นที่ อำเภอฟัว จังหวัดเชียงใหม่

กรอบภาระหน้าที่ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล หมายถึง ชุดปฏิบัติการประจำตำบล มีหน้าที่ ดำเนินการขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดตามกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน ทุก หมู่บ้านในพื้นที่ตำบลที่รับผิดชอบ รวมทั้งรายงานความคืบหน้าของผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค ให้ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอฟัวทราบ

ระดับการการรับ หมายถึง ชุดปฏิบัติการประจำตำบลยอมรับกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน ไปปฏิบัติ โดยแบ่งระดับการรับเป็น 3 ระดับ (1) รับมาก หมายถึง ชุดปฏิบัติการประจำตำบล ดำเนินการ 7-9 ขั้นตอน (2) รับปานกลาง หมายถึง ชุดปฏิบัติการประจำตำบลดำเนินการ 4-6 ขั้นตอน (3) รับน้อย หมายถึง ชุดปฏิบัติการประจำตำบลดำเนินการ 1-3 ขั้นตอน

ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับ หมายถึง เงื่อนไขและและสถานการณ์ และปัจจัยที่เกี่ยวข้องโดยตรง ที่ส่งผลต่อการรับกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล

เงื่อนไขและสถานการณ์ หมายถึง ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับที่เป็นเงื่อนไขหรือสถานการณ์ โดยทั่วไป ได้แก่ 1. สภาพทางเศรษฐกิจ โดยศึกษาจากสภาพเศรษฐกิจในพื้นที่แต่ละตำบล 2. สภาพทางสังคมและวัฒนธรรม โดยศึกษาจากชุมชน วัฒนธรรมท้องถิ่น ค่านิยม และความเชื่อในแต่ละตำบล 3. สภาพทางภูมิศาสตร์ โดยศึกษาจากลักษณะทางภูมิศาสตร์ กายภาพ และการเข้าถึงพื้นที่ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล 4. สมรรถภาพในการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยศึกษาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรง ได้แก่ ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว (ศป.ปส.อ.พร้าว) และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องโดยตรง หมายถึง บุคคลเป้าหมาย (Target Person) ได้แก่ ชุดปฏิบัติการประจำตำบล โดยศึกษาจากลักษณะส่วนบุคคล 1. พื้นฐานทางสังคม 2. พื้นฐานทางเศรษฐกิจ 3. พื้นฐานในการติดต่อสื่อสาร 4. พื้นฐานในเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน และการรับรู้คุณลักษณะของนวัตกรรม (Perceived Attributes of Innovations) โดยศึกษาจาก 1.ผลประโยชน์ที่ได้รับเชิงเปรียบเทียบ 2. ความเข้ากันได้กับสถานการณ์ที่มีอยู่เดิม 3. ความยุ่งยากในการใช้นวัตกรรม 4. ความสามารถในการนำไปทดลองใช้ได้ 5. การสังเกตเห็นผลได้

สถานการณ์ยาเสพติดแต่ละตำบลในอำเภอพร้าว ภายหลังจากนำกระบวนการพระราชบัญญัติ 9 ขั้นตอนไปปฏิบัติ หมายถึง ระดับความรุนแรงของปัญหา ยาเสพติดของแต่ละหมู่บ้าน พิจารณาจากเกณฑ์กำหนดสถานะหมู่บ้าน/ชุมชนมั่นคง ปลอดภัยยาเสพติดอำเภอพร้าว ดังนี้ (1)หมู่บ้านสีขาว (ปลอดภัยยาเสพติด) คือ ไม่มีผู้ผลิต/ผู้ขายยาเสพติด และไม่มีผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด (2)หมู่บ้านสีเขียว (สภาพปัญหา ยาเสพติดเบาบาง) คือ ไม่มีผู้ผลิต/ผู้ขายยาเสพติด และมีผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดไม่เกิน 3 คนต่อประชากร 1,000 คน (3) หมู่บ้าน สีเหลือง (สภาพปัญหา ยาเสพติดปานกลาง) คือ ไม่มีผู้ผลิต/ผู้ขายยาเสพติด และมีผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด 4 - 5 คน ต่อประชากร 1,000 คน (4) หมู่บ้านสีแดง (สภาพปัญหา ยาเสพติดรุนแรง) คือ มีผู้ผลิต/ผู้ขายยาเสพติด หรือมีผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดเกิน 5 คนขึ้นไปต่อประชากร 1,000 คน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาการรับนวัตกรรมการป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้รวบรวมข้อมูลและเอกสารต่างๆ โดยมีแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ใช้เป็นแนวทางประกอบการศึกษา ได้แก่

1. แนวคิดเกี่ยวกับนวัตกรรม
2. ทฤษฎีการแพร่กระจายนวัตกรรม
3. แนวคิดเกี่ยวกับการยอมรับนวัตกรรม
4. กระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับนวัตกรรม

ความหมายของนวัตกรรม

นวัตกรรม (Innovation) มีรากศัพท์มาจาก innovare ในภาษาละติน แปลว่า ทำสิ่งใหม่ขึ้นมา ความสามารถในการใช้ความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ ทักษะ และประสบการณ์ทางเทคโนโลยี หรือการจัดการ มาพัฒนาและผลิตสินค้าใหม่ กระบวนการผลิตใหม่ หรือบริการใหม่ ซึ่งตอบสนองความต้องการของตลาด (ศูนย์นวัตกรรมเพื่อการพัฒนาบริหารราชการไทย, 2561: ระบบออนไลน์) มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของนวัตกรรมไว้หลายท่าน ดังนี้

Rogers (2003) ได้ให้ความหมายว่านวัตกรรม คือ ความคิด การกระทำหรือสิ่งที่บุคคลหรือคนกลุ่มหนึ่งยอมรับว่าเป็นสิ่งใหม่ โดยอาจเป็นเรื่องเล็กๆ ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นความคิดนั้นจะเป็นสิ่งใหม่นับตั้งแต่เริ่มใช้หรือถูกค้นพบครั้งแรกหรือไม่ก็ตาม ขึ้นอยู่กับการที่บุคคลรับรู้ว่าเป็นของใหม่หรือไม่ โดยความเห็นของบุคคลเองจะเป็นผู้ตัดสินการตอบสนองของบุคคลที่มีต่อสิ่งนั้น ถ้าบุคคลเห็นว่าความคิดนั้นเป็นสิ่งใหม่สำหรับตนความคิดนั้นก็ป็นนวัตกรรมสิ่งใหม่ๆ ตามความหมายของนวัตกรรมไม่จำเป็นจะต้องใหม่จริงๆ แต่อาจจะหมายถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เป็นความคิดหรือการปฏิบัติที่เคยทำกันมาแล้วแต่ได้หยุดกันไประยะเวลาหนึ่ง ต่อมาได้มีการรื้อฟื้นขึ้นมาทำใหม่ เนื่องจากเห็นว่าสามารถช่วยแก้ปัญหาในสภาพการณ์ใหม่นั้นได้ ก็นับว่าสิ่งนั้นเป็นสิ่งใหม่ได้ ดังนั้นนวัตกรรมอาจหมายถึงสิ่งใหม่ๆ ดังต่อไปนี้

1. สิ่งใหม่ที่ไม่เคยมีผู้ใดเคยทำมาก่อนเลย
2. สิ่งใหม่ที่เคยทำมาแล้วในอดีตแต่ได้มีการรื้อฟื้นขึ้นมาใหม่
3. สิ่งใหม่ที่มีการพัฒนามาจากของเก่าที่มีอยู่เดิม

สอดคล้องกับคำนิยามนวัตกรรมของ Roy Rothwell และ Paul Gardiner (1985) ที่กล่าวไว้ว่า “นวัตกรรม ไม่จำเป็นจะต้องสื่อถึงการนำเทคโนโลยีที่ล้ำสมัยออกสู่ตลาดเพียงอย่างเดียวแต่จะรวมไปถึงการก่อประโยชน์อย่างคุ้มค่าของเทคโนโลยีที่แม้จะเป็นเพียงแค่การปรับปรุงอะไรบางอย่างเพียงเล็กน้อยเท่านั้น”

ศูนย์นวัตกรรมเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (2561) ให้ความหมายว่า นวัตกรรม คือ สิ่งใหม่ที่เกิดจากการใช้ความรู้และความคิดสร้างสรรค์ที่มีประโยชน์ต่อเศรษฐกิจและสังคม

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม (2561) กล่าวถึงนวัตกรรมไว้ว่า เป็นการทำสิ่งใหม่ขึ้นมา เป็นความสามารถในการใช้ความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ ทักษะ และประสบการณ์ทางเทคโนโลยีหรือการจัดการ มาพัฒนาและผลิตสินค้าใหม่ กระบวนการผลิตใหม่ หรือบริการใหม่ ซึ่งตอบสนองความต้องการของตลาด ความหมายของนวัตกรรมในเชิงเศรษฐศาสตร์คือ การนำแนวความคิดใหม่หรือการใช้ประโยชน์จากสิ่งที่มีอยู่แล้วมาใช้ในรูปแบบใหม่ เพื่อทำให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจ หรือการทำในสิ่งที่แตกต่างจากคนอื่น โดยอาศัยการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นรอบตัวเราให้กลายมาเป็นโอกาสและถ่ายทอดไปสู่แนวความคิดใหม่ที่ทำให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม หรือการหยิบจับเทคโนโลยีต่างๆ มาก่อให้เกิดคุณค่าและมูลค่า การนำเทคโนโลยีต่างๆ มาก่อให้เกิดประโยชน์ และมีคุณค่านั้นคือนิยามของนวัตกรรม

สรุปได้ว่า “นวัตกรรม” หมายถึง การนำสิ่งใหม่ๆ ซึ่งอาจเป็นแนวความคิด หรือสิ่งประดิษฐ์ต่างๆ ที่ยังไม่เคยมีใช้มาก่อนหรือเป็นการดัดแปลงหรือพัฒนาจากของเดิมที่มีอยู่แล้วให้มีประสิทธิภาพที่ดีกว่าเดิม และทันสมัยมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ยังสามารถประหยัดทั้งแรงงานและเวลาได้อีกด้วย

สำหรับเกณฑ์การพิจารณาว่าสิ่งใดคือนวัตกรรมนั้น ผู้ศึกษาได้ศึกษาจาก ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2521) เนื่องจากมีความเชี่ยวชาญทางด้านนวัตกรรม ได้แบ่งเกณฑ์การพิจารณาออกเป็น 4 ข้อด้วยกัน คือ

- 1) เป็นสิ่งใหม่ทั้งหมดหรือบางส่วน อาจเป็นของที่เรารับปรุงให้ดีขึ้น
- 2) มีการนำวิธีการจัดระบบมาใช้ โดยกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานให้เหมาะสมก่อนที่จะทำการเปลี่ยนแปลง
- 3) มีการพิสูจน์ด้วยการวิจัยหรืออยู่ระหว่างการวิจัยว่า “สิ่งใหม่” นั้นจะช่วยแก้ปัญหา และการดำเนินงานบางอย่างได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงขึ้นกว่าเดิม

4) ยังไม่เป็นส่วนหนึ่งของระบบงานในปัจจุบันหาก “สิ่งใหม่” นั้นได้รับการเผยแพร่และยอมรับจนกลายเป็นส่วนหนึ่งของระบบงาน

ซึ่งกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอนนั้น เข้าเกณฑ์ทั้ง 4 ข้อของการเป็นนวัตกรรมเนื่องจาก เป็นสิ่งใหม่ที่ได้รับการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อแก้ปัญหาเสพติดได้รับการแก้ไขที่ถูกต้อง รวมถึงมีการจัดระบบและกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานออกมาเป็น 9 ขั้นตอน อีกทั้งมีการพิสูจน์ด้วยการวิจัยหลายครั้งจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ตลอดจนสามารถเปลี่ยนแปลงวิธีการดำเนินงานแก้ไขปัญหาเสพติดในพื้นที่อำเภอพร้าวให้ประสบผลสำเร็จได้

2.2 ทฤษฎีการแพร่กระจายนวัตกรรม

การแพร่กระจายนวัตกรรม (Diffusion) คือ กระบวนการที่นวัตกรรมได้มีการแพร่กระจายจากแหล่งประดิษฐ์นวัตกรรม ซึ่งกระบวนการแพร่กระจายนวัตกรรม คือ การแพร่กระจายข่าวสารหรือการแพร่กระจายความรู้ใหม่ๆ เกี่ยวกับนวัตกรรมโดยมีการวางแผนไว้ก่อน มีวัตถุประสงค์ให้บุคคลเป้าหมายเกิดความรู้ใหม่ๆ เกิดทางเลือกด้วยตัวเอง ซึ่งอาจมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในเวลาต่อมา กระบวนการแพร่กระจายสามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาตามเท่าที่สังคมมนุษย์ยังต้องการติดต่อสื่อสารกัน ซึ่งอาจเป็นการแพร่กระจายโดยมีการวางแผนมาก่อน หรือไม่มีการวางแผนมาก่อนก็ได้ และโดยปกติการแพร่กระจายมักจะมีอำนาจเข้ามาเกี่ยวข้องด้วยเสมอ ซึ่งสามารถแบ่งการแพร่กระจายได้เป็น 2 ระบบคือ

1. การแพร่กระจายแบบรวมศูนย์อำนาจ (Centralized Diffusion) หมายถึง อำนาจในการตัดสินใจในการแพร่กระจายนวัตกรรมขึ้นอยู่กับส่วนกลาง เช่น ระบบราชการ เป็นต้น

2. การแพร่กระจายแบบกระจายอำนาจ (Decentralized Diffusion) หมายถึง การกระจายแบบกระจายอำนาจ การตัดสินใจในการแพร่กระจายนวัตกรรมให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วม

นวัตกรรมประกอบด้วย 2 ส่วน ส่วนประกอบที่เป็น Hardware ได้แก่ ส่วนประกอบของวัตถุ เครื่องมือหรือกายภาพของวัตถุ และส่วนประกอบที่เป็น Software ได้แก่ องค์ความรู้ที่เป็นพื้นฐานในการใช้ประโยชน์เครื่องมือ หรือวัตถุต่างๆ ของนวัตกรรม กระบวนการแพร่กระจายนวัตกรรมที่มีลักษณะการวางแผนไว้ก่อนนั้น มักมีการคาดหวังให้เกิดการยอมรับในตัวนวัตกรรมที่มีการนำไปเผยแพร่ ทั้งนี้ผู้นำเอาความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมไปส่งเสริมหรือการกระตุ้นการเปลี่ยนแปลงจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถในการใช้กลยุทธ์ดำเนินงานได้เป็นอย่างดี การแพร่กระจายนวัตกรรมจากระบบวิจัยหรือแหล่งประดิษฐ์ไปสู่ระบบการบริการหรือกลุ่มประชากรเป้าหมายนั้นมององค์ประกอบดังนี้คือ

1. นวัตกรรม (Innovation) คุณลักษณะนวัตกรรมมีผลโดยตรงต่อการแพร่กระจาย กล่าวคือ เมื่อมีการสื่อสารแล้วจะเป็นที่ยอมรับขึ้นอยู่กับคุณค่าของนวัตกรรมเอง

2. ช่องทางการสื่อสาร (Communication Channels) การที่นวัตกรรมจะถูกสื่อไปโดยสมาชิกของสังคมได้นั้น มีช่องทางการสื่อสารได้ 2 ประเภท คือ การสื่อสารโดยบุคคลและการสื่อสารมวลชน เช่น วิทยุ โทรทัศน์ เป็นต้น

3. ระยะเวลา (Time) เป็นตัวแปรสำคัญในกระบวนการแพร่กระจาย การที่บุคคลจะตัดสินใจยอมรับนวัตกรรมนั้น นอกจากตัวนวัตกรรมและการสื่อสารจะมีความสำคัญแล้ว ระยะเวลาเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้บุคคลยอมรับในตัวนวัตกรรมเร็วหรือช้า

4. ระบบสังคม (Social System) เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลโดยตรงต่อกระบวนการแพร่กระจาย เนื่องจากสังคมประกอบด้วยหน่วยย่อยต่างๆ ที่มีหน้าที่ในการดำรงรักษาสังคมให้อยู่รอด เช่น หน้าที่แสวงหาและหน้าที่แก้ปัญหาสังคม เป็นต้น ดังนั้นการแพร่กระจายของนวัตกรรมย่อมมีความสัมพันธ์กับระบบสังคมด้วยหน่วยย่อยของระบบสังคมที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการแพร่กระจายของนวัตกรรม ได้แก่ บทบาทผู้นำ หน่วยนำการเปลี่ยนแปลง และบุคคลเป้าหมาย เป็นต้น (เมธี รุ่งแสง, 2540)

อุษา หงส์กาญจนกุล (2533) ได้กล่าวไว้ว่า กระบวนการแพร่กระจายนวัตกรรมเป็นกระบวนการที่นวัตกรรมที่ได้มีการแพร่กระจายไปยังสมาชิกในสังคม โดยการสื่อสารในลักษณะเป็นข่าวผ่านสื่อสารต่างๆ และผ่านตัวบุคคลจากแหล่งประดิษฐ์นวัตกรรมนั้นๆ จากผู้เคยรู้จักนวัตกรรม เรียกว่า กระบวนการแพร่กระจาย ซึ่งธรรมชาติของมนุษย์มักมีการติดต่อกันอยู่ตลอดเวลาอยู่แล้ว ไม่ว่าจะเป็นคนที่อยู่สังคมเดียวกันหรือต่างสังคมกันก็ตาม ความรู้สึกใหม่ๆ ในสังคม ซึ่งอาจจะเริ่มต้นจากการคิดค้น ทดลองความรู้ใหม่จากคนๆ เดียวกันในการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน สามารถนำไปสู่จำนวนคนที่มากขึ้นเป็นกลุ่มและสถาบัน การที่มนุษย์มีการติดต่อสื่อสารดังกล่าวนั้น จึงต้องทำให้มนุษย์ต้องพึ่งพาอาศัยกันภายในสังคมเดียวกันและต่างสังคมให้คงอยู่ได้ กระบวนการการแพร่กระจายนวัตกรรมอาจนำไปสู่การยอมรับนวัตกรรมหรือการปฏิเสธนวัตกรรมโดยมีปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเกี่ยวกับนวัตกรรม

Rogers and Shoemaker (1971) (อ้างในสราณี จิระวาริ, 2548) ได้ดัดแปลงคำนิยามดังกล่าวใหม่ว่าในการเผยแพร่วัตกรรมทุกชนิดจะต้องมีองค์ประกอบ 4 ประการ ดังนี้

1. นวัตกรรม (Innovation) ซึ่งลักษณะของนวัตกรรมมีหลายแบบแตกต่างกัน ทำให้มีผลต่อความยากง่ายในการยอมรับต่างกัน เป็นอัตราการยอมรับนวัตกรรม โดยจะขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ ดังนี้

1.1 มีประโยชน์ต่อผู้รับหรือไม่ (Relative Advantage) หมายถึง การที่ผู้รับนวัตกรรมคิดว่า นวัตกรรมดีกว่ามีประโยชน์กว่าสิ่งเก่าๆ ที่เคยปฏิบัติกันมาซึ่งมีความรู้สึกว่ามีประโยชน์มาก โอกาสที่จะยอมรับก็มีมากขึ้น และได้รับการยอมรับที่รวดเร็วยิ่งขึ้น

1.2 มีความสอดคล้องกับแนวความคิด ค่านิยมหรือบรรทัดฐานทางสังคม ของผู้รับหรือไม่ (Compatibility) หมายถึง การที่ผู้รับนวัตกรรมรู้สึกหรือคิดว่านวัตกรรมนั้นเข้ากับค่านิยม ประสพการณ์ในอดีต ตลอดจนความต้องการของตน นวัตกรรมนั้นก็ได้รับการยอมรับรวดเร็วกว่าและสูงกว่านวัตกรรมอื่นๆ

1.3 มีความยุ่งยากซับซ้อน (Complexity) ในการเข้าใจ และการนำไปใช้มากน้อยเพียงใด หมายถึง การยอมรับนวัตกรรมเห็นว่านวัตกรรมนั้นยากในการเข้าใจ และการยอมรับนั้นต้องใช้ระยะเวลาพอสมควร แต่นวัตกรรมใดไม่ซับซ้อน ใช้งานง่าย นำไปใช้สะดวกก็จะได้รับการยอมรับได้รวดเร็วกว่า และสูงกว่านวัตกรรมอื่นๆ

1.4 สามารถนำไปทดลองใช้ได้ (Trial ability) เป็นบางส่วนก่อนหรือไม่ หมายถึง นวัตกรรมที่สามารถนำไปทดลองใช้ได้ ซึ่งจะสามารถได้รับการยอมรับรวดเร็วกว่านวัตกรรมที่ไม่สามารถนำไปทดลองใช้ได้

1.5 สามารถสังเกตเห็นผลที่จะเกิดขึ้น (Observability) ชัดแจ้งมากน้อยเพียงใด หมายถึง ถ้าผู้รับเห็นผลของนวัตกรรมได้ ก็จะได้รับยอมรับได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

2. ช่องสาร (Channel) การสื่อสารเพื่อเผยแพร่ข่าวสาร เป็นกระบวนการเผยแพร่ที่สาร (Message) ถูกส่งผ่านจากแหล่งข่าว (Source) ไปยังผู้รับสาร (Receiver) ผ่านช่องทางการสื่อสาร (Communication Channel) โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะเปลี่ยนแปลงความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมบางอย่างของผู้รับสาร

3. ช่วงเวลา เป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งในการประกอบการพิจารณากระบวนการเผยแพร่ข่าวสาร

4. สมาชิกในระบบสังคม หมายถึง บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ไม่เป็นทางการ สมาชิกในองค์กรหรือในระบบสังคมย่อย ซึ่งสมาชิกจะรวมตัวกันเพื่อแสวงหาทางแก้ไขปัญหาร่วมกันเพื่อกระทำการใดที่มีเป้าหมายร่วมกัน

การศึกษาการยอมรับนวัตกรรมการป้องกันยาเสพติด (กระบวนการประชาธิรัฐ 9 ขั้นตอน) ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล อำเภอพร้าวจังหวัดเชียงใหม่ ในครั้งนี้ได้นำเอาการเผยแพร่ข่าวสารเป็นแนวทางในการศึกษา โดยแนวคิดที่ว่า การแพร่กระจายนวัตกรรม คือ การแพร่กระจายข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งรายละเอียดต่างๆ ของนวัตกรรมไปสู่ชุดปฏิบัติการประจำตำบลในการรับนวัตกรรม

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการยอมรับนวัตกรรม

2.3.1 กระบวนการยอมรับนวัตกรรม

การยอมรับ (adoption) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลหลังจากได้เรียนรู้ซึ่งทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และความชำนาญ สามารถนำมาใช้ในการปฏิบัติ ซึ่ง Rogers (2003)

ได้เสนอแบบจำลองการยอมรับของผู้รับสารที่มีก่อนนวัตกรรมและเทคโนโลยี เรียกว่า กระบวนการยอมรับ ได้กล่าวถึงพฤติกรรมที่เกิดขึ้นทางจิตภายในบุคคล เริ่มจากได้ยินในเรื่อง วิทยาการ นวัตกรรมเทคโนโลยี แนวคิดใหม่นั้น ๆ จนกระทั่งยอมรับนำไปใช้ในที่ที่สุด ซึ่งกระบวนการประชา รัฐ 9 ขั้นตอนนี้ ได้นำกระบวนการเรียนรู้และการตัดสินใจ ดังกล่าวมาเป็นแนวคิดพื้นฐานด้วย ซึ่ง Rogers (2003) ได้แบ่งกระบวนการยอมรับออกเป็น 5 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 ขั้นรับรู้หรือตื่นตน (Awareness Stage)

เป็นขั้นเริ่มแรกที่น่าไปสู่การยอมรับหรือปฏิเสธสิ่งใหม่หรือวิธีการใหม่ ขั้นนี้เป็นขั้นที่ได้รับรู้เกี่ยวกับสิ่งใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพหรือกิจกรรมของเขา แต่ยัง ได้รับข่าวสารไม่ครบถ้วน ซึ่งการรับรู้มักเป็นการรับรู้โดยบังเอิญและจะทำให้เกิดความอยากรู้ต่อไป อันเนื่องมาจากมีความต้องการวิทยาการใหม่ๆ นั้นในการแก้ปัญหาที่ตนเองมีอยู่

ขั้นที่ 2 ขั้นสนใจ (Interest Stage)

เป็นขั้นที่เริ่มมีความสนใจแสวงหารายละเอียดเกี่ยวกับวิทยาการใหม่ๆ เพิ่มเติม พฤติกรรมนี้เป็นไปในลักษณะที่ตั้งใจแน่วแน่และใช้กระบวนการคิดมากกว่าขั้นแรก ซึ่งในขั้น นี้จะทำให้ได้รับความรู้เกี่ยวกับสิ่งใหม่หรือวิธีการใหม่มากขึ้น ซึ่งบุคลิกภาพและค่านิยม ตลอดจน บรรทัดฐานทางสังคมหรือประสบการณ์เดิมจะมีผลต่อบุคคลนั้น และมีผลต่อการติดตามข่าวสาร หรือ รายละเอียดของสิ่งใหม่หรือวิทยาการใหม่นั้นด้วย

ขั้นที่ 3 ขั้นประเมินค่า (Evaluation Stage)

เป็นขั้นที่จะไตร่ตรองว่าจะลองใช้วิธีการหรือหาวิทยาการใหม่ๆ นั้น ดีหรือไม่ ด้วยการเปรียบเทียบระหว่างข้อดีและข้อเสียว่า เมื่อนำมาใช้แล้วจะเป็นประโยชน์ต่อ กิจกรรมของตนหรือไม่ หากรู้สึกว่ามีข้อดีมากกว่าจะตัดสินใจใช้ ขั้นนี้จะแตกต่างจากขั้นอื่น ๆ ตรงที่ เกิดการตัดสินใจที่จะลองความคิดใหม่ๆ โดยบุคคลมักจะคิดว่าการใช้วิทยาการใหม่ๆ นั้นเป็นการ เสี่ยงไม่แน่ใจถึงผลที่จะได้รับ ดังนั้นในขั้นนี้จึงต้องการแรงเสริม (Reinforcement) เพื่อให้เกิดความ แน่ใจยิ่งขึ้นว่าสิ่งที่เขาตัดสินใจแล้วนั้นถูกต้องหรือไม่ โดยการให้คำแนะนำให้ข่าวสารเพื่อ ประกอบการตัดสินใจ

ขั้นที่ 4 ขั้นทดลอง (Trial Stage)

เป็นขั้นที่บุคคลทดลองใช้วิทยาการใหม่ๆ นั้นกับสถานการณ์ของตน ซึ่งเป็นการทดลองดูกับส่วนน้อยก่อน เพื่อจะได้รู้ว่าได้ผลหรือไม่ ในขั้นนี้บุคคลจะแสวงหาข่าวสารที่ เฉพาะเจาะจงเกี่ยวกับวิทยาการใหม่หรือนวัตกรรมนั้น

ขั้นที่ 5 ขั้นตอนการยอมรับ (Adoption Stage)

เป็นขั้นที่บุคคลยอมรับวิทยาการใหม่ๆ นั้นไปใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ของตนอย่างเต็มที่หลังจากที่ได้ทดลองปฏิบัติและเป็นประโยชน์ในสิ่งนั้นแล้ว

กระบวนการยอมรับนวัตกรรมตามแนวคิดของ Rogers ที่กล่าวมาข้างต้นมีข้อบกพร่องหลายประการ คือ

1. กระบวนการนี้มีการสิ้นสุดที่การตัดสินใจยอมรับนวัตกรรม ซึ่งในสภาพความเป็นจริงแล้วบุคคลไม่ได้ตัดสินใจยอมรับนวัตกรรมเสมอไปบุคคลบางส่วนมีการปฏิเสธนวัตกรรม
2. ขั้นตอนทั้ง 5 ในสภาพความเป็นจริงไม่ได้เกิดขึ้นตามลำดับเสมอไป บางขั้นตอนอาจถูกข้ามไป เช่น ขั้นตอนการทดลอง ส่วนขั้นตอนการประเมินนั้นอาจเกิดขึ้นทุกกระบวนการมากกว่าที่จะเกิดขึ้นเพียงขั้นเดียวใน 5 ขั้นตอน
3. กระบวนการนี้มักจะไม่นับด้วยกระบวนการยอมรับนวัตกรรม แต่บุคคลยังมีการแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจซึ่งจะส่งผลต่อการตัดสินใจยอมรับหรือปฏิเสธนวัตกรรมได้ภายหลัง

Rogers and Shoemaker (1971) (อ้างในสรานี จิระวาริ, 2548) จึงได้เสนอกระบวนการตัดสินใจเกี่ยวกับนวัตกรรม (Innovation Decision Process) โดยได้เปลี่ยนจากการใช้คำว่า “กระบวนการยอมรับ” ที่ใช้ในปี 1962 มาใช้คำว่า “กระบวนการตัดสินใจเกี่ยวกับนวัตกรรม” และในปี 1971 เพื่อแก้คำวิจารณ์ที่ว่า ขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการยอมรับ ในความเป็นจริงไม่ได้เป็นการยอมรับเสมอไป แต่อาจจะเป็นการไม่ยอมรับก็ได้ ซึ่งประกอบไปด้วยขั้นตอนต่าง ๆ 4 ขั้นตอนคือ

1. ขั้นความรู้ (Knowledge) เป็นขั้นตอนที่บุคคลได้รับทราบข่าวสารเกี่ยวกับนวัตกรรม และได้แสวงหาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนวัตกรรมนั้น ความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมมีอยู่ 3 ลักษณะคือ ลักษณะแรกเป็นความรู้หรือความตระหนักว่า นวัตกรรมนั้นมีอยู่ ลักษณะที่สอง เป็นความรู้เกี่ยวกับการใช้นวัตกรรมที่เหมาะสม และลักษณะที่สาม เป็นความรู้เกี่ยวกับกฎเกณฑ์เบื้องหลังของนวัตกรรม เช่น ทฤษฎีการเพิ่มของประชากรซึ่งอยู่เบื้องหลังของการวางแผนครอบครัว เป็นต้น
2. ขั้นแรงจูงใจ (Persuasion) เป็นขั้นที่บุคคลเกิดความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบนวัตกรรมจากข้อมูลที่ได้จากปัจจัยด้านการสื่อสาร ถ้าบุคคลมีการประเมินคุณลักษณะของนวัตกรรม และพบว่านวัตกรรมนั้นมีประโยชน์มากกว่าสิ่งที่มีอยู่เดิม นวัตกรรมนั้นเหมาะสมกับสภาพสังคม ค่านิยมของบุคคล นวัตกรรมนั้นสามารถที่จะนำไปทดลองได้ และสามารถสังเกตเห็นผลได้ การนำไปใช้ไม่ยุ่งยาก บุคคลก็จะเกิดความรู้สึกที่ดีต่อนวัตกรรมซึ่งจะนำไปสู่กระบวนการของการตัดสินใจในขั้นตอนต่อไป ถ้าบุคคลประเมินคุณลักษณะของนวัตกรรมและพบว่ามีลักษณะตรงกันข้ามกับลักษณะที่กล่าวมาแล้ว บุคคลก็จะมีความรู้สึกที่ไม่ดีต่อนวัตกรรม
3. ขั้นตอนการตัดสินใจ (Decision) ในขั้นนี้บุคคลจะมีการตัดสินใจว่าจะยอมรับหรือไม่ยอมรับนวัตกรรมซึ่งการตัดสินใจนั้นขึ้นกับขั้นความรู้และขั้นจูงใจที่ผ่านมา

4. ขั้นการยืนยัน (Confirmation) ในขั้นนี้บุคคลจะแสวงหาแรงเสริม เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจของตนเอง บุคคลอาจจะมีการเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจได้ ถ้าพบว่าข้อมูลใหม่มีความขัดแย้งกับข้อมูลเดิมที่ได้รับ

กระบวนการตัดสินใจเกี่ยวกับนวัตกรรม 4 ขั้นตอน คือ ขั้นความรู้ ขั้นจูงใจ ขั้นการตัดสินใจ และขั้นการยืนยันนี้มีจุดที่ควรปรับปรุงคือ ระหว่างขั้นตอนตัดสินใจและขั้นการยืนยันไม่มีความสมบูรณ์และเป็นเหตุเป็นผลเพียงพอ เนื่องจากนวัตกรรมนั้นเป็นสิ่งใหม่สำหรับบุคคล บุคคลมีความรู้สึกถึงการเสี่ยงและความไม่แน่นอนของผลนวัตกรรมที่เกิดขึ้น เมื่อบุคคลมีการตัดสินใจเลือกที่จะยอมรับนวัตกรรมแล้วบุคคลจะมีการนำนวัตกรรมนั้นไปทดลองใช้เพื่อลดความรู้สึกเสี่ยงและความไม่แน่นอนของนวัตกรรมนั้น ผลการทดลองนำไปสู่การตัดสินใจในขั้นต่อไป ซึ่งอาจจะทำให้บุคคลยืนยันการตัดสินใจเดิม หรืออาจเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจก็ได้

ดังนั้น Rogers (1971) (อ้างในสราณี จิระวาริ, 2548) จึงได้ปรับปรุงกระบวนการตัดสินใจเกี่ยวกับนวัตกรรม (Innovation Decision Process) แบบใหม่ขึ้นโดยประกอบไปด้วย 5 ขั้นตอน คือ ขั้นความรู้ ขั้นจูงใจ ขั้นตัดสินใจ ขั้นการนำไปใช้ และขั้นการยืนยัน ซึ่งในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการตัดสินใจเกี่ยวกับนวัตกรรมมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ขั้นความรู้ (Knowledge) กระบวนการตัดสินใจเกี่ยวกับนวัตกรรม เริ่มต้นด้วยบุคคลทราบว่ามีนวัตกรรมปรากฏอยู่ และศึกษาข้อมูลเพื่อทำความเข้าใจถึงการทำหน้าที่ของนวัตกรรม

2. ขั้นจูงใจ (Persuasion) ในขั้นนี้บุคคลมีการสร้างทัศนคติที่ชอบหรือไม่ชอบนวัตกรรม กิจกรรมในสมองของบุคคลขึ้น ความรู้เป็นเรื่องของความคิดหรือความรู้ ส่วนกิจกรรมในสมองขั้นจูงใจเป็นเรื่องของอารมณ์หรือความรู้สึก

3. ขั้นการตัดสินใจ (Decision) ในขั้นนี้บุคคลจะทำการกิจกรรมซึ่งนำไปสู่การเลือกที่จะยอมรับหรือปฏิเสธนวัตกรรม การตัดสินใจเกี่ยวข้องกับการที่จะนำนวัตกรรมมาทดลองใช้ในปริมาณจำกัดหรือไม่ ถ้าหากนวัตกรรมนั้นเป็นสิ่งที่สามารถนำมาทดลองใช้ได้ การลองนำนวัตกรรมมาใช้ในปริมาณจำกัดนั้นเป็นส่วนหนึ่งในการตัดสินใจที่ยอมรับนวัตกรรมเพราะเป็นการลดอัตราการเสี่ยงในการตัดสินใจเกี่ยวกับนวัตกรรม นวัตกรรมซึ่งสามารถแบ่งได้เป็นส่วนย่อย ๆ เพื่อนำมาทดลองใช้ได้ นั้น โดยปกติจะถูกยอมรับเร็วกว่านวัตกรรมประเภทที่ต้องยอมรับทั้งหมดทีเดียว

บุคคลจะตัดสินใจยอมรับหรือไม่ยอมรับนวัตกรรมนั้นขึ้นอยู่กับ 2 ขั้นตอนที่ผ่านมาคือ ขั้นความรู้และขั้นจูงใจ ถ้าบุคคลมีความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมและมีความรู้สึกชอบและเห็นประโยชน์ของนวัตกรรมนั้น บุคคลก็จะมีแนวโน้มที่จะตัดสินใจยอมรับนวัตกรรมนั้น ก่อนที่บุคคลจะตัดสินใจจะต้องทำการพิจารณาทางเลือก ซึ่งในที่นี้คือการเลือกใช้นวัตกรรม การพิจารณาทางเลือกนั้นบุคคลมีกฎเกณฑ์ของตนเอง เพื่อใช้ในการตัดสินใจและพิจารณาปัจจัยด้านต่าง ๆ เช่น ฐานะทางเศรษฐกิจ

ชนบธรรมเนียมประเพณี สถานภาพทางสังคมของตนเองประกอบการตัดสินใจด้วย ขั้นตอนการตัดสินใจเป็นขั้นที่มีความสำคัญมาก บุคคลมีการเลือกทางเลือกที่คาดว่าจะทำให้ตนเองบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

4. ขั้นการนำไปใช้ (Implementation) เมื่อบุคคลได้ตัดสินใจที่จะยอมรับและนำนวัตกรรมไปทดลองใช้หรือนำไปปฏิบัติจริง

5. ขั้นการยืนยัน (Confirmation) เมื่อบุคคลได้ตัดสินใจที่จะยอมรับหรือไม่ยอมรับนวัตกรรมไปแล้ว บุคคลจะแสวงหาข้อมูลข่าวสาร แรงเสริมเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจของเขา บางครั้งบุคคลอาจจะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจของตนเมื่อได้รับข้อมูลที่มีความขัดแย้งกับข้อมูลเดิมที่ได้รับมา บุคคลพยายามหลีกเลี่ยงความขัดแย้งหรือลดความขัดแย้ง การได้รับการศึกษาอบรมเพิ่มเติม การใช้คำแนะนำปรึกษาหรือของเจ้าหน้าที่ การได้รับข่าวสารจากสื่อมวลชน การได้รับคำแนะนำจากเพื่อนบ้าน ตลอดจนการเห็นผลสำเร็จของนวัตกรรมนั้นมีอิทธิพลต่อขั้นการยืนยันมาก

ขั้นการยืนยันนี้มีผลต่อเนื่องมาจากขั้นการตัดสินใจ ซึ่งผลการตัดสินใจแยกกลุ่ม บุคคลออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ยอมรับนวัตกรรมและกลุ่มที่ไม่ยอมรับนวัตกรรม ในขั้นการยืนยันการตัดสินใจเป็นขั้นที่บุคคลแสวงหาข้อมูลข่าวสารเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจ ถ้าข้อมูลที่ได้รับสนับสนุนข้อมูลเดิม บุคคลนั้นจะไม่มีเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม แต่ถ้าขัดแย้งกับข้อมูลเดิม บุคคลอาจจะมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม กล่าวคือ กลุ่มที่ยอมรับนวัตกรรมอาจเปลี่ยนไปไม่ยอมรับนวัตกรรมในภายหลังได้ และกลุ่มที่ไม่ยอมรับนวัตกรรมอาจเปลี่ยนมายอมรับนวัตกรรมภายหลังได้เช่นกัน

การยอมรับเป็นกระบวนการทางจิตใจของบุคคล ซึ่งจะยอมรับหรือไม่นั้นเป็นการตัดสินใจด้วยตัวเอง ดังเช่นการรับนวัตกรรมการป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล อำเภอพร้าวกะเทียม จังหวัดเชียงใหม่ จำต้องอาศัยแรงจูงใจอื่น ๆ ที่สามารถช่วยให้ชุดปฏิบัติการประจำตำบลเกิดการยอมรับนวัตกรรมการป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน แบบใหม่ให้มากขึ้น ปัญหาจึงมีอยู่ว่าทำอย่างไรที่จะจูงใจให้เขายอมรับและนำไปปฏิบัติตามดังที่มุ่งหวัง หากพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่าการจูงใจให้เขายอมรับและปฏิบัติตามนั้น ไม่ได้ขึ้นอยู่กับตัวแผนการป้องกันยาเสพติดเพียงอย่างเดียว แต่ยังขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น ๆ ด้วย ซึ่งเชื่อมโยงไปถึงทฤษฎีความเร็วในการยอมรับนวัตกรรมที่ได้กล่าวถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับไว้หลายประการ

2.3.2 ทฤษฎีความเร็วในการรับนวัตกรรม (Rate of Adoption)

ทฤษฎีความเร็วในการรับนวัตกรรม ได้รับการศึกษาอย่างกว้างขวางในวงวิชาการเช่นกัน จากทฤษฎีนี้เองจะช่วยให้ผู้ศึกษาทราบถึงปัจจัยพื้นฐานที่ส่งผลต่อกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ไปใช้เร็ว-ช้าในพื้นที่ ที่แตกต่างกัน ส่วนหนึ่งจะได้นำมาประกอบการวิเคราะห์ปัจจัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่ว่าเป็นไปตาม ทฤษฎีของ Rogers หรือไม่อย่างไร ซึ่ง Rogers (2003) ได้อธิบายเกี่ยวกับทฤษฎีดังกล่าวไว้ ดังนี้

Rogers (2003:221) ได้ให้ความหมายของคำว่าความเร็วในการรับนวัตกรรม (Rate of Adoption) คือ ความเร็วที่สัมพันธ์กันกับการยอมรับของสมาชิกในระบบสังคมนั้น ความเร็วในการยอมรับปกติจะวัดจากความยาวนานของเวลาและเปอร์เซ็นต์ของสมาชิกของระบบสังคมในการยอมรับนวัตกรรมนั้น

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเร็วในการรับนวัตกรรม

Rogers (2003) ได้กล่าวไว้เกี่ยวกับการรับนวัตกรรมของบุคคลในช่วงระยะเวลาหนึ่งๆ ว่า อาจมีความแตกต่างกันทางด้านความเร็วในการยอมรับซึ่งมีทั้งยอมรับช้าหรือเร็วกว่ากันนั้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยด้วยกัน คือ

- 1) การรับรู้คุณลักษณะของนวัตกรรม
- 2) ลักษณะของการตัดสินใจ
- 3) ช่องทางการสื่อสาร
- 4) ระบบสังคม
- 5) ผู้นำการเปลี่ยนแปลง

1. การรับรู้คุณลักษณะของนวัตกรรม (Perceived Attributes of Innovations)

Rogers (2003) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของนวัตกรรมที่ส่งผลต่อความเร็วในการยอมรับนวัตกรรม แบ่งได้ เป็น 5 ประการ คือ

1.1) ผลประโยชน์ที่ได้รับเชิงเปรียบเทียบ (Relative Advantage) ประโยชน์ของนวัตกรรมหรือประโยชน์จากการรับนวัตกรรม ซึ่งผู้รับนวัตกรรมสามารถนำไปพิจารณาเปรียบเทียบกับข้อเสนออื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นในด้านสถานภาพ ความง่ายในการนำไปใช้

1.2) ความเข้ากันได้กับสถานการณ์ที่มีอยู่เดิม (Compatibility) การที่ผู้รับนวัตกรรม เห็นว่า นวัตกรรมนั้นมีความสอดคล้องและเหมาะสมกับตนในด้านต่าง ๆ อาทิ ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม และทักษะต่าง ๆ เป็นต้น

1.3) ความยุ่งยากในการใช้นวัตกรรม (Complexity) นวัตกรรมใดที่มีกรรมวิธียุ่งยาก ซับซ้อนมากมักได้รับการยอมรับยากกว่านวัตกรรมที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อน

1.4) ความสามารถในการนำไปทดลองใช้ได้ (Trialability) โอกาสที่ผู้รับนวัตกรรมจะได้ทดลองใช้นวัตกรรม โดยไม่มีเงื่อนไขผูกมัดที่จะต้องรับนวัตกรรม

1.5) การสังเกตเห็นผลได้ (Observability) การที่ผู้รับนวัตกรรมสามารถสังเกตเห็น การใช้นวัตกรรมของบุคคลอื่น ๆ ได้ทั้งในเชิงรูปแบบการใช้ประโยชน์ที่ได้รับและผลกระทบต่าง ๆ ก่อนที่ตนจะตัดสินใจยอมรับนวัตกรรม

2. ลักษณะของการตัดสินใจ (Type of Innovation – Decision)

เป็นรูปแบบการตัดสินใจในนวัตกรรมเกี่ยวข้องกับการยอมรับเร็ว – ช้าด้วย ซึ่งประกอบด้วย

2.1) การเลือกตัดสินใจในนวัตกรรม (Optional Innovation-Decision) หมายถึง การตัดสินใจของแต่ละบุคคลทางปทัสถานของระบบและระบบเครือข่ายระหว่างบุคคล มีผลในการเลือกที่จะยอมรับหรือปฏิเสธในนวัตกรรม

2.2) ความร่วมมือในการตัดสินใจในนวัตกรรม (Collective Innovation-Decision) หมายถึง ความเห็นพ้องกันระหว่างสมาชิกทั้งหมด มีผลต่อการตัดสินใจในนวัตกรรม

2.3) อำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจในนวัตกรรม (Authority Innovation-Decision) หมายถึง บุคคลที่มีอำนาจ ตำแหน่ง หรือความรู้ความชำนาญ มีผลต่อการตัดสินใจในนวัตกรรม

ปาริชาติ สถาปิตานนท์ สโรบล (2542) กล่าวถึงลักษณะของการตัดสินใจไว้ว่า การรับนวัตกรรม ต่าง ๆ จะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว หากผู้มีอำนาจเป็นผู้ตัดสินใจสั่งการให้สมาชิกในสังคมยอมรับนวัตกรรม นั้น ๆ ตลอดจนกำหนดกฎหมายต่าง ๆ เพื่อบังคับการใช้นวัตกรรม (authority decision making) แทนการปล่อยให้สมาชิกในสังคมมีโอกาสตัดสินใจด้วยตนเอง (optional decision making) นอกจากนั้นการตัดสินใจโดยกลุ่มที่บุคคลสังกัดอยู่ (collective decision making) ก็มีส่วนช่วยการผลักดันให้เกิดการเร่งการยอมรับนวัตกรรมของบุคคลในบางกรณี อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าการตัดสินใจสั่งการโดยผู้มีอำนาจ จะเป็นแนวทางที่สะท้อนความรวดเร็วในการรับนวัตกรรมแต่ก็เป็นแนวทางที่มักถูกตั้งคำถามเกี่ยวกับความเหมาะสมของนวัตกรรมและสิทธิของสมาชิกในสังคมในการเลือกรับนวัตกรรม

3. ช่องทางการสื่อสารเกี่ยวกับนวัตกรรม (Communication Channels)

Rogers (2003) เชื่อว่า สังคมที่มีความก้าวหน้าเชิงโครงสร้างพื้นฐานด้านสื่อมวลชนในระดับสูง มักเป็นสังคมที่มีโอกาสกระตุ้นให้ประชาชนตระหนักถึงคุณค่าของนวัตกรรมได้ง่ายกว่าสังคมที่มีโครงสร้างพื้นฐานด้านการสื่อสารมวลชนในระดับต่ำ นอกจากนั้นกลุ่มคนส่วนใหญ่กลุ่มหลังที่ยอมรับนวัตกรรม มัก เป็นผู้ที่ได้รับข้อมูลข่าวสารจากสื่อบุคคล ทั้งนี้เนื่องจากข้อจำกัดในด้านการเงิน การศึกษา และ ระดับการรู้หนังสือ

ปาริชาติ สถาปิตานนท์ สโรบล (2542) กล่าวเพิ่มเติมว่า ระดับในการยอมรับนวัตกรรม มีความเกี่ยวข้องกับปริมาณและความหลากหลายของช่องทางการสื่อสารในสังคม ไม่ว่าจะเป็นสื่อมวลชน การสื่อสารระหว่างบุคคล สื่อเฉพาะกิจ และสื่อสมัยใหม่

4. ระบบสังคม (Nature of the Social System)

หมายถึง ระบบสังคมประเภทต่าง ๆ มีอิทธิพลต่อการจะรับหรือไม่รับนวัตกรรม หรือรับเร็วช้าด้วย เนื่องจากที่สังคมแตกต่างกัน สามารถร่วมกันแก้ไขปัญหาเพื่อบรรลุเป้าหมายเดียวกันได้ โดยอาศัยสมาชิกใหม่ในหน่วยสังคมเอง ผู้นำสังคม และความพยายามของผู้รับผิดชอบ

ปาริชาต สถาปิตานนท์ สโรบล (2542) กล่าวเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพของสังคมต่าง ๆ อาทิ สังคมสมัยใหม่ และค่านิยมต่าง ๆ ในสังคม ตลอดจนความสัมพันธ์ของสมาชิกในสังคม เป็นปัจจัยที่สำคัญในการยอมรับนวัตกรรมของสมาชิกในสังคม ตัวอย่างเช่น ในสังคมสมัยใหม่ โดยเฉพาะในกรณีที่นวัตกรรมนั้น ๆ ไม่สอดคล้องกับขนบธรรมเนียมประเพณีของสมาชิกในสังคม นอกจากนั้น สังคมที่แยกตัวออกจากสังคมอื่นก็มีแนวโน้มที่สมาชิกในสังคมจะปฏิเสธนวัตกรรมต่าง ๆ ได้ง่าย

5. ผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Extent of Change Agents' Promotion Efforts)

หมายถึง ความพยายามของคณะทำงานที่ใช้สนับสนุนให้เกิดกิจกรรมเพื่อความสำเร็จ เพื่อเกิดการยอมรับ ตัดสินใจในนวัตกรรม

ปาริชาต สถาปิตานนท์ สโรบล (2542) กล่าวถึง ผู้นำการเปลี่ยนแปลง คือ บุคคลภายนอกที่มีอิทธิพลในการชักจูงให้ผู้อื่นตัดสินใจรับนวัตกรรม โดยผู้นำการเปลี่ยนแปลงมักเป็นบุคคลที่มีความพยายาม ความอดทนสูง มีความสามารถในการแสดงให้ประชาชนเห็นประโยชน์ของนวัตกรรม และชี้ให้เห็นความสอดคล้องของนวัตกรรมและความต้องการของประชาชน นอกจากนั้นผู้นำการเปลี่ยนแปลงยังเป็นบุคคลที่สามารถเข้ากันได้กับชุมชนเป็นอย่างดี อย่างไรก็ตามความโดดเด่นของบทบาทผู้นำการเปลี่ยนแปลงต่อการตัดสินใจของสมาชิกอาจแตกต่างกันไปตามสถานการณ์ ในบางกรณีผู้นำการเปลี่ยนแปลงอาจทำหน้าที่ชี้ให้เห็นความจำเป็นในการเปลี่ยนแปลง ในบางกรณีผู้นำการเปลี่ยนแปลงอาจเป็นบุคคลที่มีความสนิทสนมกลมเกลียวกับสมาชิกในสังคมและสามารถชักจูงให้ผู้นับนวัตกรรมสืบทอดบทบาทการเป็นนายหน้าการ เปลี่ยนแปลงต่อไป

นอกจากนี้ ดิเรก ฤกษ์ห่วย (2528) ยังได้กล่าวถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับนวัตกรรม ว่ามีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับนวัตกรรมไว้หลายประการ คือ

1. ปัจจัยที่เป็นเงื่อนไขหรือสถานการณ์ ได้แก่

1.1) สภาพทางเศรษฐกิจ เกษตรกรที่มีปัจจัยการผลิตมากกว่า มีแนวโน้มที่จะยอมรับการเปลี่ยนแปลงได้ง่ายกว่าและเร็วกว่าเกษตรกรที่มีปัจจัยการผลิตน้อยกว่า

1.2) สภาพทางสังคมและวัฒนธรรม มวลชนที่อยู่ในสังคมที่รักษาขนบธรรมเนียม ประเพณีเก่าๆ อย่างเคร่งครัดมากกว่า มีการแบ่งชนชั้นทางสังคมอย่างเห็นได้ชัดกว่า มีค่านิยมและความเชื่อที่เป็นอุปสรรคต่อการนำการเปลี่ยนแปลงมากกว่า จะมีผลทำให้เกิดการยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่ช้าลงและน้อยลงด้วย

1.3) สภาพทางภูมิศาสตร์ มีพื้นที่ที่มีสภาพทางภูมิศาสตร์ที่สามารถติดต่อกับท้องที่อื่นๆ โดยเฉพาะท้องที่ที่เจริญทางด้านเทคโนโลยีได้มากกว่า หรือเป็นพื้นที่ที่มีทรัพยากรธรรมชาติที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยในการผลิตมากกว่า จะมีผลให้เกิดแนวโน้มในการยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่เร็วกว่าและมากกว่า

1.4) สมรรถภาพในการทำงานของสถาบันที่เกี่ยวข้อง เช่น สถาบันสินเชื่อเพื่อการเกษตร สถาบันวิจัยและส่งเสริมการเกษตร สถาบันจัดการเกี่ยวกับการตลาด เป็นต้น สถาบันเหล่านี้ถ้ามีประสิทธิภาพในการดำเนินการที่ให้ประโยชน์แก่บุคคลก็จะทำให้การยอมรับการเปลี่ยนแปลงเป็นไปได้เร็วและง่ายขึ้น

2. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องโดยตรง ได้แก่

2.1) บุคคลเป้าหมาย หรือเกษตรกรผู้รับการเปลี่ยนแปลง โดยพื้นฐานของเกษตรกรเองจะเป็นส่วนสำคัญต่อการยอมรับการเปลี่ยนแปลง เช่น

2.1.1) พื้นฐานทางสังคม พบว่า เพศหญิงยอมรับการเปลี่ยนแปลงมากกว่าเพศชาย ผู้มีระดับการศึกษาและประสบการณ์ที่สูงกว่า มีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมากกว่า จะยอมรับกว่าผู้ที่มีสิ่งเหล่านี้น้อยกว่า และบุคคลที่อยู่ในวัยรุ่นจะยอมรับเร็วที่สุดและซ้าลงไปตามลำดับเมื่อมีอายุมากขึ้น

2.1.2) พื้นฐานทางเศรษฐกิจ เกษตรกรที่มีกรรมสิทธิ์ถือครองที่ดินจำนวนมาก การทำกินในเนื้อที่ดินที่มากกว่า การมีทรัพยากรที่จำเป็นในการผลิตมากกว่า ทำให้เกิดการยอมรับการเปลี่ยนแปลงเร็วกว่าเกษตรกรที่มีพื้นฐานทางเศรษฐกิจน้อยกว่า

2.1.3) พื้นฐานในการติดต่อสื่อสารของเกษตรกร เกษตรกรที่มีความสามารถในการอ่าน ฟัง พูด และเขียน เป็นสิ่งที่ทำให้เกิดการยอมรับการเปลี่ยนแปลงมากขึ้น

2.1.4) พื้นฐานในเรื่องอื่น ๆ เกษตรกรที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีความพร้อมทางด้านจิตใจ มีทัศนคติที่ดีต่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรและต่อเทคโนโลยีที่นำมาเพื่อการเปลี่ยนแปลง จะมีแนวโน้มที่จะยอมรับการเปลี่ยนแปลงได้มากกว่าและรวดเร็วกว่า

2.2) ปัจจัยที่เนื่องมาจากนวัตกรรม หรือเทคโนโลยีที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ คือ

2.2.1) ต้นทุนกำไร เทคโนโลยีที่ลงทุนน้อยที่สุดและกำไรมากที่สุด การยอมรับจะสูงกว่าและเร็วกว่า

2.2.2) ความสอดคล้องและเหมาะสมกับสิ่งที่มีอยู่ในชุมชน คือ ไม่ขัดต่อขนบธรรมเนียมประเพณี ความเชื่อของบุคคลในชุมชนและเหมาะสมกับลักษณะทางกายภาพของทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนด้วย

2.2.3) ความสามารถปฏิบัติได้และเข้าใจได้ง่าย คือ ไม่เป็นเรื่องที่ยากซับซ้อน และไม่มีกฎเกณฑ์ยุ่งยากจนเกินไป

2.2.4) สามารถเห็นได้ว่าปฏิบัติได้ผลมาแล้ว คือ เห็นว่าเกิดผลดีมาก่อนที่จะปฏิบัติหรือยอมรับได้ง่ายและเร็วกว่า

2.2.5) สามารถแบ่งแยกเป็นขั้นตอนหรือเป็นเรื่องๆ ได้

2.2.6) ใช้เวลาน้อยหรือประหยัดเวลา

2.2.7) เป็นการตัดสินใจของกลุ่ม

ประเภทของผู้รับนวัตกรรมตามช่วงเวลา

เป็นการศึกษากลุ่มคนหลังจากที่มีการนำนวัตกรรมไปใช้แล้ว ว่าในองค์กรหนึ่งๆ นั้นสามารถแบ่งคนเป็นหลายกลุ่มตามมิติของเวลา ซึ่ง Rogers (2003) ได้แบ่งกลุ่มผู้รับนวัตกรรมตามเกณฑ์ทางด้านมิติของเวลาตามลักษณะของเส้นโค้งปกติออกเป็น 5 ประเภท คือ มีรายละเอียด ดังนี้

1) ผู้บุกเบิก (Innovators) กลุ่มนี้มักจะเป็นกลุ่มผู้มีความมั่งคั่งทางฐานะ มีการศึกษาสูง มีความกล้าในการทดลอง มีความรู้และติดต่อสัมพันธ์กับแหล่งสารสนเทศต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลา ทั้งยังเต็มใจที่จะยอมรับความเสี่ยงจากการทดลองและมักเป็นผู้นำทางด้านความคิดของชุมชน

2) ผู้ยอมรับเร็ว (Early adopters) เป็นพวกมีฐานะทางสังคมสูง มีกิจการขนาดใหญ่ และเน้นเฉพาะ เป็นที่นับหน้าถือตาในสังคม มีการติดต่อสื่อสารกับเจ้าหน้าที่ที่แนะนำการบริการและส่งเสริม รวมทั้งให้คำปรึกษาทางด้านเทคนิคและวิธีการในการเกษตร และมีความสามารถในการติดต่อสื่อสารเป็นอย่างดี

3) ผู้ที่รับเร็วเป็นส่วนใหญ่ (Early majority) มีความคิดรอบคอบ มีฐานะทางสังคมสูงกว่าค่าเฉลี่ย ดำเนินกิจการขนาดปานกลาง มีความเป็นผู้นำทางสังคม ติดต่อสื่อสารและรับข้อมูลข่าวสารกับตัวแทนที่แพร่กระจายนวัตกรรมบ้าง

4) ผู้ที่รับช้าเป็นส่วนใหญ่ (Late majority) มีกิจการขนาดเล็ก รายได้น้อย การศึกษาดำเนินการยอมรับเกิดจากแรงกดดันทางด้านสังคมและเศรษฐกิจ

5) กลุ่มล่าช้า (Laggards) ลักษณะเด่น มักเป็นพวกยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณีดั้งเดิมเหนียวแน่น แยกตัวออกจากสังคม ดำเนินกิจกรรมโดยยึดแนวทางในอดีตเป็นหลัก

ผู้ศึกษาได้นำกระบวนการยอมรับนวัตกรรม มากำหนดกรอบในการศึกษา และนำมาวิเคราะห์กระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล อำเภอพร้าวกิ่ง ซึ่งแสดงให้เห็นถึงระดับการรับกระบวนการ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับกระบวนการได้อย่างชัดเจนขึ้น

2.4 กระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน

การสร้างหมู่บ้านชุมชน มั่นคงปลอดภัยยาเสพติด กระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน เป็นนโยบายของรัฐบาลที่ใช้แก้ไขปัญหายาเสพติด เนื่องด้วยปัญหายาเสพติดเป็นวาระสำคัญของชาติ ส่งผลกระทบต่อความเดือดร้อน ความทุกข์ยากของประชาชนและการพัฒนาประเทศ จำเป็นจะต้องใช้ความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างแท้จริง คณะรัฐมนตรีได้ลงมติเมื่อวันที่ 5 มกราคม 2559 เห็นชอบการขับเคลื่อนนโยบายป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดโดยมุ่งสร้างความเข้าใจถึงเครือข่ายระดับหมู่บ้าน/ชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติด สร้างการรับรู้ และดำเนินการให้มีความเชื่อมโยงด้านการป้องกันปราบปรามและการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพยาเสพติดเพื่อคืนคนดีสู่สังคม (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2559)

มาตรการสร้างหมู่บ้าน/ชุมชนเข้มแข็ง ปลอดภัยจากยาเสพติด

การบริหารจัดการ

- จัดตั้งชุดปฏิบัติการประจำตำบล
- จัดทำแผนปฏิบัติการในการสร้างหมู่บ้าน/ชุมชนเข้มแข็งปลอดภัยยาเสพติด
- รายงานผลการปฏิบัติงาน

การปราบปราม

- ประเมินหมู่บ้าน/ชุมชนเข้มแข็งเอาชนะยาเสพติด แยกประเภท รุนแรง ปานกลาง เบาบาง

- ปฏิบัติการด้านการข่าว - ตรวจตรา ตรวจค้น จับกุมดำเนินคดีกับผู้ค้ายาเสพติด
- จัดตั้งอาสาสมัครหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อเสริมกำลังฝ่ายปกครอง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

ชุดรักษาความสงบหมู่บ้าน เฝ้าระวังป้องกันไม่ให้เกิดการค้าการเสพยาเสพติดในพื้นที่

- เสนอข้อมูลข้อเท็จจริงของบุคคลที่เชื่อได้ว่าเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ผู้มีอิทธิพลเกี่ยวข้องกับยาเสพติดที่ไม่สามารถหาพยานหลักฐานในการจับกุมได้ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ใช้อำนาจ ตามมาตรา 14 (7) แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ.2519 เรียกตัวบุคคล ดังกล่าวมาให้ข้อมูลและปรับทัศนคติ

การป้องกัน

- จัดระเบียบสังคมตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ 22/2558 ลงวันที่ 22 กรกฎาคม 2558 เรื่องมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดและรถจักรยานยนต์ในทางและการควบคุมสถานบริการ หรือสถานประกอบการที่เปิดให้บริการในลักษณะคล้ายสถานบริการ

- รณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ ความเข้าใจในพิษภัยยาเสพติด
- จัดทำข้อตกลงร่วมกันระหว่างนายอำเภอ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และภาคประชาชน

ในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ในหมู่บ้าน/ชุมชน

- สร้างภูมิคุ้มกันในสถานศึกษา (โครงการ D.A.R.E ,โครงการ To Be Number One, โครงการผู้ว่าฯ/นายอำเภอหน้าเสาธง ฯลฯ)

- สร้างความเข้มแข็งหมู่บ้าน/ชุมชนตามกระบวนการ 9 ขั้นตอน

- สร้างความเข้มแข็งโครงการกองทุนแม่ของแผ่นดิน

การบำบัดรักษา

- ค้นหาผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด โดยการประชาคม การแจ้งเบาะแส การตั้งจุดตรวจจุดสกัดและการสุ่มตรวจปัสสาวะ

- คัดกรองผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดในศูนย์คัดกรองอำเภอ ตามประกาศ คสช.ที่ 108/2557 ลงวันที่ 21 กรกฎาคม 2557 เรื่อง การปฏิบัติต่อผู้ต้องสงสัยว่ากระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด เพื่อเข้าสู่การบำบัดฟื้นฟูและการดูแลผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู

- บำบัดฟื้นฟูที่เหมาะสม

ผู้เสพ เข้ารับการบำบัดในค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

ผู้ติด เข้ารับการบำบัดในค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรมแบบควบคุมตัวไม่

เข้มงวด

ผู้ติดเรื้อรัง เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูในสถานพยาบาล

- ติดตามให้ความช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู เพื่อดูแลพฤติกรรมไม่ให้อยู่ในภาวะเสี่ยงที่จะกลับมาเสพหรือติดยาเสพติดซ้ำอีก โดยทีมสหวิชาชีพ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

องค์ประกอบชุดปฏิบัติการประจำตำบล

1. ปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบประจำตำบล

2. เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ได้รับมอบหมาย

3. เจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ได้รับมอบหมาย

4. พัฒนาการผู้รับผิดชอบประจำตำบล

5. เจ้าหน้าที่ทหารชุดปฏิบัติการเฉพาะกิจ คสช.ประจำอำเภอ

6. ครู/อาจารย์ ที่ได้รับมอบหมาย

7. วิทยากรกระบวนการอื่น ๆ ตามความเหมาะสม

แนวทางในการดำเนินการ

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลจะต้องดำเนินการเต็มเวลาโดยจัดทำแผนคัดเลือกหมู่บ้านเป้าหมาย กำหนด มาตรการในการดำเนินการตามสภาพปัญหา เช่น หมู่บ้านรุนแรงต้องใช้การข่าว การปราบปรามเป็นต้น หมู่บ้านปานกลางใช้มาตรการประชาคมค้นหาผู้เสพ/ผู้ค้าและมาตรการการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน หมู่บ้านเบาบางใช้มาตรการเฝ้าระวังและกระบวนการสร้างความเข้มแข็ง ตามกระบวนการ 9 ขั้นตอน โดยวิทยากรกระบวนการ

ขั้นตอนที่ 1 : สืบสภาพชุมชน

เป็นการศึกษารวบรวมข้อมูลที่สำคัญของชุมชนอย่างไม่เป็นทางการ เพื่อทำความเข้าใจสภาพแวดล้อม ผู้คน สังคม เศรษฐกิจ ขนบธรรมเนียมประเพณีและปัญหาต่าง ๆ ของชุมชน โดยสังเขป ซึ่งนอกจากการพบปะพูดคุยกับ ชาวบ้านตามครัวเรือนแล้ว ชุดปฏิบัติการประจำตำบลอาจอาศัยโอกาสต่าง ๆ เพื่อเปิดเวทีย่อย ๆ เพื่อเผยแพร่แนวคิด “มาตรการปราบปรามเพียงลำพังไม่สามารถแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชนได้ จำเป็นต้องอาศัยพลังสามัคคีจากการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนเพื่อดูแลชุมชนของตนเอง”

การสืบสภาพชุมชน ไม่ใช่การสืบสวน แต่เป็นการศึกษารวบรวมข้อมูลที่สำคัญเกี่ยวกับชุมชนอย่างไม่เป็นทางการ ชุดปฏิบัติการประจำตำบลควรเข้าพื้นที่เพื่อเรียนรู้สภาพความเป็นไปของชุมชนด้วยตนเอง ไม่ควรศึกษาแต่เพียงเอกสาร เพราะจะทำให้ไม่เข้าใจสภาพชุมชนอย่างเพียงพอ ประเด็นที่ชุดปฏิบัติการประจำตำบลควรสังเกตทำความเข้าใจ คือ ประเด็นในด้านสภาพแวดล้อม ผู้คน เศรษฐกิจ สังคม ขนบธรรมเนียมประเพณี และปัญหาต่าง ๆ ของชุมชน โดยสังเขป

การสืบสภาพชุมชนมีวัตถุประสงค์สำคัญ 4 ประการ คือ

1. เพื่อศึกษาข้อมูลชุมชนที่จะเป็นประโยชน์ต่อการทำงานในขั้นตอนต่อ ๆ ไป
2. เพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กับประชาชนในชุมชน ให้เกิดความรู้สึที่ดีต่อชุดปฏิบัติการประจำตำบล
3. เพื่อให้ชุดปฏิบัติการประจำตำบลจะได้เข้าใจความรู้สึกนึกคิดของประชาชนในชุมชน
4. เพื่อทำความเข้าใจกับประชาชนในชุมชนถึงแนวทางการทำงานสร้างชุมชนเข้มแข็ง

แผนที่ชุมชนหรือแผนผังครัวเรือน เป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์สำหรับชุดปฏิบัติการประจำตำบลในการศึกษาสภาพแวดล้อม เส้นทาง และขอบเขตของชุมชน แผนที่หรือแผนผังควรแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับเส้นทางและที่ตั้งของทุกครัวเรือน เพื่อช่วยให้เห็นภาพการกระจายของครัวเรือนว่ามีการเกาะกลุ่ม ใกล้ชิด หรือห่างกันเพียงใด การจำแนกสีหรือสัญลักษณ์ของครัวเรือนในแผนที่เป็นครัวเรือนของกรรมการชุมชนเข้มแข็งครัวเรือนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด และครัวเรือนปลอดยาเสพติด ช่วยแสดงให้เห็นว่า ชุมชนนั้นมี "หูด" ดูแลเฝ้าระวังได้ครอบคลุมทั่วถึงเพียงใด และจุดใดบ้างที่ยังเป็นปัญหา

วิธีการสืบสภาพนอกเหนือไปจากการพบปะพูดคุยกับประชาชนตามบ้านแล้วชุดปฏิบัติการประจำตำบล อาจอาศัยการสอดแทรกเข้าไปบรรยายตามโอกาสต่าง ๆ ในลักษณะของการเปิด "เวทีย่อย" เพื่อเผยแพร่แนวคิดในการแก้ไขปัญหายาเสพติดแบบมีส่วนร่วม และรับฟังทัศนคติทำที่ของกลุ่มต่าง ๆ ในชุมชน ประเด็นสำคัญที่ต้องพยายามทำความเข้าใจกับประชาชน

คือ มาตรการปราบปรามเพียงลำพังไม่สามารถแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชนได้ เนื่องจากการจับกุมผู้ค้ารายย่อยและผู้เสพจะทำให้เกิด “ตัวตายตัวแทน” และไม่ช่วยให้ผู้เสพปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชนอย่างยั่งยืน จำเป็นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนเพื่อสร้างพลังจากความสามัคคีและช่วยกันดูแลชุมชนของตนเอง ชุดปฏิบัติการประจำตำบลอาจจะยกตัวอย่างชุมชนอื่น ๆ ที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานแล้ว เพื่อยืนยันว่าชุมชนเข้มแข็งสามารถทำให้เกิดขึ้นได้จริง หากชุดปฏิบัติการประจำตำบลยังมีความเข้าใจในชุมชนมากเท่าใด ก็จะ เป็นประโยชน์ในการพูดจาทำความเข้าใจกับผู้นำชุมชนและประชาชนมากขึ้นเท่านั้น ทั้งยังจะทำให้ การโน้มน้าวสร้างความเชื่อมั่นในแนวทางการทำงานให้มีน้ำหนักมากยิ่งขึ้น

ข้อมูลจากการสืบสภาพมีประโยชน์ต่อการทำงานของชุดปฏิบัติการประจำตำบลหลาย ประการ อาทิ

- เป็นการตรวจสอบว่า ชุมชนนั้นมีคุณสมบัติเหมาะสมในการกำหนดเป็นชุมชน เป้าหมายหรือไม่ เช่น กระแสความตระหนักหรือความพร้อมของประชาชนอาจไม่สูงเท่าที่ประเมินไว้ เบื้องต้น หรือแรงต่อต้านจากผู้ค้ายาเสพติดอาจจะรุนแรงกว่าที่คิด แนวทางแก้ไขอาจจะพิจารณา ทบทวนการกำหนดชุมชนเป้าหมาย โดยสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนใกล้เคียงก่อน แล้วใช้กระแส ซึ่งเกิดในชุมชนอื่นมาช่วยกระตุ้นพลังประชาชนในชุมชนเป้าหมายเดิม หรืออาจจะทำงานในชุมชน เป้าหมายเดิมต่อไป แต่ใช้เวลาในการทำความเข้าใจกับประชาชนให้มากขึ้น

- ข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจ เป็นประโยชน์ในการพิจารณาวิธีการและเวลาในการ ดำเนินงาน เช่น ชุมชนที่ประชาชนส่วนใหญ่พึ่งพาการเกษตรย่อมมีระยะเวลาหรือฤดูที่ไม่เอื้ออำนวย ต่อการประชุมเวทีชาวบ้าน ชุดปฏิบัติการประจำตำบลจำเป็นต้องรอให้ถึงช่วงเวลาที่เหมาะสม และ ปรับแผนการทำงานให้ยืดหยุ่นเพื่อเน้นความมีส่วนร่วมของประชาชน มากกว่าจะเร่งรัดการทำงานให้ เสร็จสิ้นโดยเร็ว

- ข้อมูลทางด้านสังคม เป็นประโยชน์ต่อการวางแผนดำเนินการจัดตั้ง คณะกรรมการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น บางชุมชน ประชาชนมีการรวมตัวกันเป็นกลุ่มๆ ตามการกระจายตัวของครัวเรือน หรือตามความสัมพันธ์ สนิทสนมในเรื่องต่าง ๆ ชุดปฏิบัติการประจำตำบลจำเป็นต้องเข้าถึงและทำความเข้าใจกับประชาชนให้ ทั่วถึงทุกกลุ่ม เพื่อกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือของทุกภาคส่วนในชุมชนอย่างแท้จริง ไม่ให้การ ดำเนินงานของชุมชนเกิดจากการคิดการตัดสินใจของคนเพียงบางกลุ่ม แม้ว่าจะเป็นกลุ่มที่มีเสียงข้าง มากในชุมชนก็ตาม

- ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาสำคัญที่ชุมชนนั้นเผชิญอยู่ เช่น ครัวเรือนจำนวนมากกำลัง ถูกไล่ที่ ชุดปฏิบัติการประจำตำบลจะต้องไม่เข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของปัญหาหรือเกี่ยวข้องกับ ความขัดแย้งใด ๆ แต่สามารถอาศัย “ทุกขั้วร่วมกัน” ของชาวบ้านเป็นจุดเริ่มต้นในการสร้างจิตสำนึกและ

ความสามัคคี ชุดปฏิบัติการประจำตำบลต้องไม่ดำเนินงานในลักษณะของการ “ปลุกมือบ” แต่จะต้องยึดหลักสันติวิธีในการสร้างความร่วมมือให้เกิดขึ้นในชุมชน และพิจารณาใช้การแก้ไขปัญหาเสพติดเป็นตัวนำให้ประชาชนเรียนรู้แนวทางการแก้ไขปัญหาที่ถูกต้อง ซึ่งจะส่งผลต่อการร่วมมือกันทำงานเพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหา อื่น ๆ ของชุมชนในอนาคต

ขั้นตอนที่ 2 : พบปะแกนนำ/ผู้นำธรรมชาติ

เน้นพื้นที่ซึ่งประชาชนค่อนข้างพร้อมที่จะมีส่วนร่วมเพื่อจัดตั้งเป็นชุมชนแนวทางให้กับผู้นำชุมชน โดยเฉพาะ “การเน้นบทบาทของผู้นำธรรมชาติ แต่ไม่ได้มองข้ามความสำคัญของผู้นำทางการ ซึ่งต้องประสาน สอดคล้องกัน” เพราะในขณะที่ผู้นำทางการเหมาะสมที่จะเป็นผู้ประสานที่ดีระหว่างชุมชนกับหน่วยราชการ ผู้นำธรรมชาติซึ่งมาจากศรัทธาของชาวบ้านจะสามารถสร้างการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนอย่างแท้จริงจึงเหมาะสมที่จะเป็นแกนหลักขับเคลื่อนชุมชนเข้มแข็ง เมื่อทราบข้อมูลทั่วไปของชุมชนแล้ว ก่อนเริ่มดำเนินงาน ชุดปฏิบัติการประจำตำบลจำเป็นต้องพบผู้นำชุมชนก่อน เพื่อพัฒนาสัมพันธสร้างความไว้วางใจ และทำความเข้าใจในแนวทางการสร้างชุมชนเข้มแข็ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งบทบาทของผู้นำทางการ และผู้นำธรรมชาติ

แนวทางการสร้างชุมชนเข้มแข็งเน้นบทบาทของผู้นำธรรมชาติ แต่ไม่ได้มองข้ามความสำคัญของผู้นำทางการ เนื่องจากชุมชนจะเข้มแข็งได้ ปัจจัยสำคัญคือประชาชนในชุมชนจะต้องมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ไม่ใช่เพียง คอยให้ความร่วมมือกับทางราชการเท่านั้น ผู้นำธรรมชาติซึ่งมาจากศรัทธาของประชาชนจะเป็นตัวแทนของชุมชนในการแสดงความเป็นเจ้าของการดำเนินงาน ในขณะที่ผู้นำทางการจะเป็นผู้ประสานงานที่ดีระหว่างชุมชนกับหน่วยราชการ และคอยสนับสนุนการดำเนินงานของผู้นำธรรมชาติ ซึ่งในทางปฏิบัติแล้ว ผู้นำธรรมชาติเปรียบเสมือนกำลังที่มาช่วยเหลือการทำงานของผู้นำทางการให้เข้มแข็งขึ้น มีหูตาสอดส่องดูแลชุมชนได้ทั่วถึง

บทบาทและลักษณะของผู้นำธรรมชาติจึงไม่ใช่ผู้นำในเชิงบริหาร แต่เป็นกลุ่มคนที่ประชาชนในชุมชนนับถือ และเป็นแกนหลักของชุมชนในการที่จะนำมาตรการทางสังคมมาใช้ต่อไป ชุดปฏิบัติการประจำตำบลต้องทำความเข้าใจกับผู้นำทางการให้ถึงถึงแนวทางการแก้ไขปัญหาเสพติดในระดับชุมชน ความจำเป็นที่ต้องมีผู้นำธรรมชาติ และบทบาทของผู้นำทางการ เมื่อผู้นำทางการเข้าใจและยินดีให้ความร่วมมือแล้ว จึงขอให้ผู้นำทางการเป็นผู้นำประชาชน เพื่อประชุมเวทีชาวบ้านในขั้นตอนต่อไป หากผู้นำทางการยังไม่ยอมรับและไม่เข้าใจ ชุดปฏิบัติการประจำตำบลควรจะอดทนและหาโอกาสทำความเข้าใจกับผู้นำทางการให้มากขึ้น และอาจพาผู้นำทางการและประชาชนไปศึกษาดูงานที่ ศูนย์การเรียนรู้หรือชุมชนเข้มแข็งอื่น ๆ ที่ดำเนินงานแล้ว เพื่อกระตุ้นให้เกิดความเข้าใจและเชื่อมั่นในแนวทางการทำงานแบบมีส่วนร่วมของประชาชน

การพบปะพูดคุยกับผู้นำชุมชนในขั้นตอนนี้ อาจรวมถึงผู้นำทางศาสนา หรือผู้นำกลุ่มกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชนด้วยก็ได้ เพื่อเป็นการสร้างความตื่นตัวและขยายความคิดให้ครอบคลุมประชาชนให้มากที่สุด ผู้นำทางการส่วนใหญ่จะมีลักษณะเป็นผู้นำธรรมชาติที่ประชาชนนับถือศรัทธาอยู่ในตัวด้วย อย่างไรก็ตาม トラบดที่บุคคลนั้นยังดำรงตำแหน่งผู้นำทางการอยู่ ก็จะมีบทบาทในฐานะผู้นำทางการไม่ถือว่าเป็นผู้นำธรรมชาติ เพราะต้องดำเนินงานภายใต้กรอบแนวทางและนโยบายของทางราชการ

ขั้นตอนที่ 3 : ประกาศวาระหมู่บ้าน/ชุมชน (เวทีประชาคมครั้งแรก)

เป็นการจัดเวทีประชาคมครั้งแรกเพื่อให้ชาวบ้านคัดเลือก “คณะผู้นำธรรมชาติ” ของชุมชน โดยควรมี ครวเรือนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 มาร่วมประชุมเพื่อเป็นเสียงส่วนใหญ่ของชุมชนอย่างแท้จริง ชุดปฏิบัติการประจำตำบลจะต้องคอยอำนวยความสะดวกถึงแนวทางการสร้างชุมชนเข้มแข็งให้กับชาวบ้าน จากนั้นจึงเริ่มกระบวนการคัดเลือกโดยมีหลักการ คือ “เป็นคนในชุมชนที่ชาวบ้านนับถือศรัทธาหรือหวังพึ่งยามทุกข์ยาก ซึ่งต้องไม่ใช่ผู้นำทางการ ข้าราชการ หรือนักการเมืองท้องถิ่น” ด้วยวิธีการใช้แบบสอบถาม 10 ข้อ เพื่อครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ อย่างครบถ้วนสาระสำคัญคือ หากชาวบ้านได้รับความเดือดร้อนหรือมีปัญหา ต่าง ๆ จะไปปรึกษาใคร ผู้ที่ได้รับคะแนนสูงสุดจะเป็น “ประธานชุมชนเข้มแข็ง” ส่วนที่ได้คะแนนรองๆ ลงไปก็เป็นกรรมการใน “คณะกรรมการชุมชนเข้มแข็ง” จำนวนกรรมการขึ้นอยู่กับขนาดของชุมชนและขนาดของปัญหาสาเหตุ โดยใช้สัดส่วนของกรรมการต่อครัวเรือน 1:2 ถึง 1:5 เพื่อให้สามารถดูแลชุมชนได้อย่างทั่วถึง

คณะกรรมการชุมชนเข้มแข็งแบ่งฝ่ายงานตามการพัฒนาความเจริญให้กับชุมชนด้านต่าง ๆ เช่น ฝ่ายประสานงานกับหน่วยราชการ ฝ่ายสาธารณสุข โภค ฝ่ายรับเรื่องราวร้องทุกข์ ฝ่ายมวลชนสัมพันธ์ ฝ่ายประเพณี ฝ่ายกีฬา และฝ่ายสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของกรรมการแต่ละคน แต่ตำแหน่งรองประธานฝ่ายประสานงานกับหน่วยราชการควรเป็นผู้นำทางการของชุมชน และไม่ควรตั้งฝ่ายเกี่ยวกับยาเสพติดเป็นการเฉพาะ เพราะงานยาเสพติดควรจะมีผลสมผสานเข้ากับงานทุกฝ่ายที่กรรมการทุกคนควรร่วมกันรับผิดชอบ

คณะกรรมการชุมชนเข้มแข็ง จะเข้ามารับผิดชอบการดำเนินงานในขั้นตอนที่ 4 – 9 ต่อไป โดยชุดปฏิบัติการประจำตำบลจะปรับบทบาทของตนมาเป็นเพียงที่ปรึกษาคอยให้การสนับสนุนเท่านั้น

ขั้นตอนนี้มีความสำคัญมากและเป็นจุดหักเหที่ทำให้การดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จในชุมชนหลายแห่งมาแล้ว ปัญหาที่พบมากมี 2 กรณี คือ กรณีแรก การจัดเวทีเลือกผู้นำธรรมชาติ โดยไม่ผ่าน 2 ขั้นตอนแรกมาก่อน กรณีหลัง การเลือกผู้นำธรรมชาติโดยไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

กรณีแรก เป็นการเร่งรัดจัดเวทีชาวบ้านเพื่อคัดเลือกผู้นำธรรมชาติ โดยไม่ได้มีการสร้างความตระหนักและความเข้าใจในแนวทางการดำเนินงานให้กับผู้นำทางและการและประชาชนก่อน เมื่อชุมชนเลือกคณะกรรมการ คณะกรรมการก็จะไม่เข้าใจว่า แนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชนคืออะไร และไม่สามารถดำเนินงานแก้ไขปัญหายาเสพติดได้

กรณีหลัง เป็นการเลือกผู้นำธรรมชาติที่ผิดวัตถุประสงค์ เช่น มีการแทรกแซงในการกำหนดตัวคนที่จะได้รับเลือก มีกระบวนการคัดเลือกที่ผิดหลักการขั้นตอน หรือมีการกำหนดโครงสร้างคณะกรรมการที่ไม่เอื้อต่อการทำงานชุมชนเข้มแข็ง การสร้างชุมชนเข้มแข็งไม่ใช่การเริ่มต้นด้วยการประชุมเวทีชาวบ้านในทันทีแต่จะต้องผ่านขั้นตอนการคัดเลือกชุมชนเป้าหมาย การสืบสภาพชุมชน และการพบผู้นำชุมชนมาก่อน เพื่อชุดปฏิบัติการประจำตำบลจะได้มีข้อมูลส่วนหนึ่งและวางแผนการทำงานได้ถูกต้อง เมื่อผู้นำทางพร้อมและยอมรับแนวทางการสร้างชุมชนเข้มแข็งแล้ว จึงให้ผู้นำทางนัดหมายให้ประชาชนมาประชุมกันเพื่อคัดเลือกผู้นำธรรมชาติ และควรมีจำนวนครัวเรือนส่วนใหญ่หรืออย่างน้อยร้อยละ 70 มาร่วมประชุม เพื่อให้สามารถเลือกผู้นำธรรมชาติได้ตรงกับความเป็นจริง และครอบคลุมความเห็นของสมาชิกส่วนใหญ่ในชุมชน

การเลือกผู้นำธรรมชาติมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดตั้งคณะกรรมการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน หรือเรียก อย่างกระชับว่า “คณะกรรมการชุมชนเข้มแข็ง” ทั้งผู้นำทางที่มีอยู่แล้วและผู้นำธรรมชาติที่ได้รับเลือกจะเข้ามาร่วมกันเป็นกรรมการเพื่อเป็นองค์กรแกนนำในการสร้างและใช้พลังชุมชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติด รวมทั้งพัฒนาชุมชนในด้านต่าง ๆ ให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

การประชุมเวทีชาวบ้านเพื่อเลือกผู้นำธรรมชาติ เริ่มต้นด้วยการให้ชุดปฏิบัติการประจำตำบลอธิบายความจำเป็นของการแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน ในลักษณะที่ชุมชนเป็นเจ้าของการดำเนินงานโดยมีราชการเป็นผู้ให้การสนับสนุน ประชาชนจะต้องตระหนักในอันตรายของยาเสพติดและบทบาทที่ทุกคนจะต้องร่วมกันแก้ไขปัญหายา ไม่ใช่ปล่อยให้เป็นที่ของทางราชการฝ่ายเดียว เมื่อประเมินว่าประชาชนส่วนใหญ่เข้าใจและพร้อมแล้ว จึงจะเริ่มการคัดเลือกผู้นำธรรมชาติ แต่หากประชาชนยังไม่ตระหนักในบทบาทหน้าที่ ไม่กระตือรือร้นที่จะร่วมกันแก้ไขปัญหายา ชุดปฏิบัติการประจำตำบล จะต้องพยายามปลูกจิตสำนึกใหม่ โดยอาจจะนัดประชุมเวทีชาวบ้านอีกในโอกาสที่เหมาะสม หลักการเลือกผู้นำธรรมชาติ จะต้องเป็นการเลือกผู้ที่ประชาชนนับถือศรัทธาอย่างแท้จริง ไม่ใช่เลือกเพราะชื่อเสียง ไม่ใช่เพราะฐานะ ไม่ใช่เพราะความรู้ ไม่ใช่เพราะความสามารถ แต่คัดเลือกจากประชาชนธรรมดาที่ประชาชนในชุมชนด้วยกันเองนับถือศรัทธา ผู้ที่ได้รับเลือกอาจไม่ใช่คนมีความรู้สูง อาจไม่ใช่คนมีความสามารถในการบริหาร ขอเพียงเป็นคนในชุมชนที่คนอื่นนับถือศรัทธาหรือหวังพึ่งพามากๆ ก็เป็นผู้นำธรรมชาติได้ ดังนั้น ในการคัดเลือกจึงไม่ให้มีการสมัครและหาเสียงแต่จะใช้แบบสอบถาม ซึ่งมีคำถามจำนวนประมาณ 10 ข้อ เพื่อให้ครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ ตามแบบสอบถามจะปรึกษาใครแต่ละข้อ ให้เสนอบุคคลได้ 5 ชื่อ ชื่อที่เสนอจะต้องไม่ใช่ผู้นำทาง

ไม่ใช่ข้าราชการท้องถิ่น ไม่ใช่พนักงานท้องถิ่น แต่ให้มาจากราชาชนทั่วไปในชุมชน ผู้ที่ไม่มาร่วมประชุมก็ถูกเสนอชื่อได้ เมื่อผู้มาประชุมกรอกแบบสอบถามแล้วให้รวมคะแนน ผู้ที่ได้คะแนนสูงสุดจะเป็นประธานกรรมการชุมชนเข้มแข็ง ผู้นำธรรมชาติที่ได้คะแนนรองลงไปและผู้นำทางการจะได้ร่วมเป็นรองประธานและกรรมการ จำนวนกรรมการขึ้นอยู่กับขนาดของชุมชน และขนาดของปัญหาเสพติดที่ประเมินเบื้องต้นจากการสืบสภาพ โดยใช้อัตราส่วนกรรมการต่อครัวเรือนประมาณ 1:2 ถึง 1:5 เพื่อให้กรรมการแต่ละคนสามารถดูแลครัวเรือนได้อย่างทั่วถึง ตัวอย่างเช่น ถ้าหมู่บ้านมี 120 ครัวเรือน และจะใช้อัตราส่วนกรรมการ 1:3 จำนวนกรรมการที่ต้องการเท่ากับ $120:3 = 40$ คน

เมื่อได้กรรมการที่มาจากผู้นำธรรมชาติครบจำนวนตามที่ต้องการแล้ว ให้ประธานกรรมการชุมชนเข้มแข็งมีสิทธิเลือกเลขานุการเอง เพื่อความคล่องตัวในการร่วมงาน สำหรับตำแหน่งรองประธานฝ่ายประสานงานกับหน่วยราชการควรเป็นผู้นำทางการของชุมชน เนื่องจากเป็นผู้ที่เหมาะสมในการเป็นคนกลางระหว่างหน่วยราชการกับชุมชน ส่วนตำแหน่งอื่น ๆ ให้ประชาชนแต่งตั้งกันเองตามความเหมาะสม การที่ผู้นำทางการเข้าร่วมเป็นรองประธานก็เพื่อให้เกิดการทำงานร่วมกันอย่างเป็นเอกภาพ แต่ผู้นำทางการไม่ควรเป็นประธานเอง เนื่องจากจะทำให้ความมีส่วนร่วมของประชาชนลดน้อยลง มีลักษณะเสมือนคณะกรรมการซึ่งมีผู้แทนภาครัฐควบคุมอยู่ หากประธานแกนนำมาจาก ผู้นำธรรมชาติจะช่วยให้การดำเนินงานของคณะกรรมการชุมชนเข้มแข็งมีอิสระในการทำงานอย่างเต็มที่ในนามของประชาชน ตำแหน่งต่าง ๆ ในคณะกรรมการอาจแบ่งเป็นฝ่ายต่าง ๆ เช่น ฝ่ายประสานงานกับหน่วยราชการ ฝ่ายสาธารณูปโภค ฝ่ายรับเรื่องราวร้องทุกข์ ฝ่ายมวลชนสัมพันธ์ ฝ่ายประเพณี ฝ่ายกีฬา และฝ่ายสิ่งแวดล้อม เป็นต้น แต่ละฝ่ายจะมีหน้าที่เกี่ยวกับการพัฒนาความเจริญให้กับชุมชน โดยทุกฝ่ายจะมีบทบาทในเชิงสร้างสรรค์ ไม่ควรตั้งฝ่ายเกี่ยวกับยาเสพติดเป็นการเฉพาะ เพราะงานยาเสพติดควรจะผสานเข้ากับงานทุกฝ่ายที่ทุกคนควรร่วมกันรับผิดชอบ แม้คณะกรรมการจะถูกคัดเลือกขึ้นมาเพราะปัญหาเสพติด แต่เมื่อคัดเลือกเรียบร้อยแล้วภาพของคณะกรรมการ ควรเป็นเรื่องของสร้างชุมชนเข้มแข็ง ไม่ใช่ภาพของการต่อต้านยาเสพติดหรือต่อต้านฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง เมื่อได้ คณะกรรมการชุมชนเข้มแข็งเรียบร้อยแล้ว คณะกรรมการจะเข้ามารับผิดชอบการดำเนินงานในขั้นตอนที่ 5 ถึง 9 ต่อไป โดยชุดปฏิบัติการประจำตำบลจะปรับบทบาทของตนจากผู้ดำเนินการมาเป็นที่ปรึกษาคอยให้การแนะนำและสนับสนุน ขั้นตอนต่อไปจะเป็นการพิสูจน์ว่า คณะกรรมการผู้นำธรรมชาติที่ได้รับคัดเลือกมานั้น ผ่านกระบวนการคัดเลือกที่เหมาะสมหรือไม่ หากคณะกรรมการไม่สามารถดำเนินงานต่อไปเองได้ จะต้องพิจารณาว่าเกิดจากปัจจัยภายนอกหรือเกิดจากความไม่เหมาะสมของคณะกรรมการเองซึ่งจะต้องมีการแก้ไข

ขั้นตอนที่ 4 : ธรรมนูญประชาสัมพันธ์

การสร้างชุมชนเข้มแข็งนั้นจำเป็นต้องเกิดจากการมีส่วนร่วมของคนส่วนใหญ่ในชุมชน และด้วยวัฒนธรรมท้องถิ่นที่มีความเกี่ยวข้องเป็นเครือญาติกันทั้งผู้เสพ-ผู้ค้า-ชาวบ้านทั่วไป จึงต้องใช้ “สันติวิธีในการทำงาน” เพื่อไม่ให้กระทบกระทั่งบาดหมางกัน ดังนั้นหลักสำคัญของการธรรมนูญประชาสัมพันธ์คือให้ทุกครัวเรือนเข้าใจแนวทางการแก้ไขปัญหาเสพติดและขยายความร่วมมือของชาวบ้านมาเป็นแนวร่วมดำเนินการให้มากที่สุด โดยสร้างความเข้าใจว่าคณะกรรมการไม่ได้มุ่งที่จะต่อต้านใครแต่จะช่วยเหลือให้โอกาสทุกคนเพื่อสร้างความสุขความเจริญให้กับชุมชน

การสร้างชุมชนเข้มแข็งเพื่อแก้ไขปัญหาเสพติด จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนและการมีส่วนร่วมจากประชาชนส่วนใหญ่ของชุมชน หัวใจสำคัญคือการใช้สันติวิธีในการดำเนินงาน โดยพยายามพณีกาลังทุกส่วนของชุมชนให้ได้มากที่สุดเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาเสพติดของชุมชน แนวทางชุมชนเข้มแข็งเพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดไม่สนับสนุนให้แบ่งประชาชนเป็นฝ่ายธรรมะ และฝ่ายอธรรมเพื่อต่อสู้กัน ดังนั้นการใช้ “กฎบ้าน” เพื่อลงโทษผู้ค้ายาเสพติดในชุมชนด้วยมาตรการทางสังคมอย่างรุนแรงเฉียบขาด จึงไม่เข้าหลักการสร้างชุมชนเข้มแข็งอย่างสันติวิธีในที่นี้

จุดประสงค์ของการธรรมนูญโดยคณะกรรมการก็เพื่อให้ประชาชนทุกครัวเรือนเข้าใจแนวทางในการแก้ไขปัญหาเสพติดในชุมชน โดยประชาชนเป็นหลักในการดำเนินงาน การธรรมนูญไม่ใช่เพื่อสร้างกระแสด้านฝ่ายผู้ค้า เนื่องจากผู้ค้าในชุมชนมักจะมีเกี่ยวข้องกับผู้ค้าในชุมชน และหากมีการต่อต้านผู้ค้าจากฝ่ายกรรมการก็จะนำไปสู่การต่อต้านกรรมการจากผู้ค้า ทำให้กรรมการและประชาชนเกิดความกลัวที่จะดำเนินงาน สิ่งที่คณะกรรมการต้องรณรงค์ก็คือขยายความร่วมมือของประชาชนให้มาสนับสนุนการทำงานของคณะกรรมการให้มากที่สุด และป้องกันการเข้าใจผิดจากผู้ค้า ผู้เสพโดยจะต้องประชาสัมพันธ์ว่าคณะกรรมการไม่ได้มีจุดประสงค์จะต่อต้านใคร แต่ต้องการจะช่วยเหลือให้โอกาสทุกคนเพื่อสร้างความสุขความเจริญให้แก่ชุมชน

ขั้นตอนที่ 5 : คัดแยกผู้มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด (เวทีประชาคมครั้งที่ 2)

ด้วยแนวคิดที่ว่า “ปัญหาเสพติดอยู่ที่ผู้เสพและผู้ค้า โดยผู้เสพเป็นฐานให้แก่ผู้ค้าหากไม่มีผู้เสพ ผู้ค้าก็อยู่ไม่ได้” กรรมการแต่ละคนจึงสอดส่องดูแลเครือข่ายบ้านที่ตนรับผิดชอบว่าผู้ใดเป็นผู้เสพ ผู้ค้า ผู้ผลิต รวมทั้งที่มีพฤติกรรมน่าสงสัย แต่จะไม่ใช้วิธีกดดันหรือการกระทำใด ๆ ต่อบุคคลดังกล่าว เช่น ตรวจปัสสาวะหรือการค้นบ้าน เพื่อไปสู่กระบวนการ “คัดแยกผู้มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดทั้งหมดในชุมชน” ซึ่งอาศัยหลักการ “คัดแยก เพื่อให้การช่วยเหลือมิใช่เพื่อนำมาลงโทษ” การใช้คณะกรรมการในสัดส่วนที่ดูแลทุกครัวเรือนได้ทั่วถึง ทำให้มีความสามารถที่จะคัดแยกทั้งชุมชนได้อย่างถูกต้องแม่นยำ วิธีการคือคณะกรรมการจัดประชุมและให้กรรมการแต่ละคนกรอกชื่อที่ได้มาลงในแบบสอบถามแล้วหย่อนลงกล่องกระดาษ เพื่อไม่ให้รู้ว่ากรรมการคนไหนกรอก

ชื่อใคร เมื่อครบแล้วจึงเปิดกล่องนำทั้งหมดมาพิจารณาร่วมกัน เพื่อจัดทำเป็นบัญชีรายชื่อผู้มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดในชุมชน

บัญชีดังกล่าวเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของคณะกรรมการและชุมชน จะเป็นความลับของชุมชน โดยส่งเพียงตัวเลขผู้มีพฤติกรรมให้ชุดปฏิบัติการประจำตำบล และคณะกรรมการจะรอประมาณ 20 - 30 วัน เพื่อมีการเพิ่มหรือลดรายชื่อและจำนวน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือมากขึ้นเป็นการประชุมคณะกรรมการเพื่อคัดแยกผู้มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดทั้งหมดในชุมชน เนื่องจากแนวคิด “ปัญหาเสพติดอยู่ที่ผู้เสพและผู้ค้า โดยผู้เสพเป็นฐานให้แก่ผู้ค้า หากไม่มีผู้เสพ ผู้ค้าก็อยู่ไม่ได้” แต่การค้นหาผู้เสพโดยวิธีทั่วไป เช่น แบบสำรวจของทางราชการหรือการให้ข้อมูลของผู้นำทางการ ไม่สามารถระบุจำนวนผู้เสพยาเสพติดทั้งหมดของชุมชนได้ ทำให้การแก้ไขปัญหาไม่ประสบความสำเร็จ นอกจากนี้การที่หน่วยงานราชการเข้าไปดำเนินการสำรวจหรือค้นหาผู้เกี่ยวข้องเอง จะส่งผลให้ชุมชนไม่ตระหนักว่าการคัดแยกเป็นบทบาทของชุมชนที่ชุมชนต้องทำเพื่อชุมชนจะได้ทราบปัญหาและแก้ไขด้วยตนเอง การใช้คณะกรรมการที่มาจากผู้นำธรรมชาติในจำนวนที่เพียงพอจะดูแลทุกครัวเรือนได้อย่างทั่วถึง ทำให้มีความสามารถที่จะคัดแยกผู้เสพ ผู้ค้าในชุมชนได้ละเอียดกว่าและมีความถูกต้องมากกว่า วิธีการคัดแยกจะทำความเข้าใจกับคณะกรรมการให้ชัดเจน ก่อนว่า การคัดแยกก็เพื่อให้การช่วยเหลือผู้มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดไม่ใช่เพื่อนำมาลงโทษ ทั้งนี้หากมีเจ้าหน้าที่ตำรวจช่วยยืนยันว่าทางราชการจะให้โอกาสแก่ผู้กระทำความผิดก็จะเป็นผลดีในการสร้างความเชื่อมั่นให้กับคณะกรรมการ ทำให้กรรมการกล้าที่จะให้ข้อมูลตามความจริง จากนั้นให้กรรมการแต่ละคนกรอกชื่อผู้เสพ ผู้ค้า ผู้ผลิต หรือผู้ที่น่าสงสัยลงในแบบสอบถาม โดยกรรมการทุกคนต้องมีส่วนร่วมด้วย การกรอกแบบทุกคนจะส่งกระดาษเปล่าไม่ได้ เพื่อแสดงความรับผิดชอบร่วมกัน ในระหว่างการกรอกจะปรึกษาหารือกันก็ได้ เมื่อกรอกแล้วให้นำแบบไปใส่รวมกันไว้ในกล่อง เพื่อไม่ให้ทราบว่ากรรมการคนไหนกรอรายชื่อของผู้ใด เมื่อครบแล้วจึงจะเปิดกล่องและนำรายชื่อที่ได้มาพิจารณาร่วมกันเพื่อจัดทำเป็นบัญชีรายชื่อผู้มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ชุดปฏิบัติการประจำตำบลควรจดบันทึกเฉพาะจำนวนผู้มีพฤติกรรมไว้ว่ามีจำนวนเท่าใด ส่วนรายชื่อให้คณะกรรมการเป็นผู้เก็บรักษาเพื่อดำเนินงานต่อไป ชุดปฏิบัติการประจำตำบลไม่ควรนำรายชื่อมาเก็บไว้เอง เพราะไม่ใช่หน้าที่ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลหรือหน่วยราชการที่เข้าไปแก้ปัญหายาเสพติดของชุมชนแทนชุมชน เพียงแต่มีหน้าที่สนับสนุนชุมชนเท่านั้น ยิ่งกว่านั้นหากชุดปฏิบัติการประจำตำบลหรือ หน่วยราชการนำรายชื่อมาเก็บไว้ อาจเกิดปัญหาในภายหลังได้ เช่น อาจมีผู้ค้า ผู้เสพในบัญชีรายชื่อถูกจับกุมโดยหน่วยงานส่วนกลาง คณะกรรมการจะเข้าใจผิดว่าหน่วยราชการในท้องถิ่นหรือชุดปฏิบัติการประจำตำบลไม่รักษาคำพูด หลอกให้คณะกรรมการรวบรวมรายชื่อเพื่อหวังผลในการจับกุม ทำให้คณะกรรมการถูกต่อต้านจากผู้เสพ ผู้ค้า ผลที่ตามมาก็คือชุดปฏิบัติการประจำตำบลจะไม่ได้ได้รับความเชื่อถือไว้วางใจจากคณะกรรมการอีก และไม่สามารถดำเนินกระบวนการสร้างชุมชนเข้มแข็งต่อไปได้ เมื่อคณะกรรมการ

คัดแยกรายชื่อได้แล้ว ยังไม่ต้องดำเนินการใด ๆ แต่ให้เก็บรักษาไว้ประมาณ 20 - 30 วัน เพราะในระหว่างนั้น กรรมการแต่ละคนอาจได้รับข้อมูลเพิ่มเติมจากประชาชน ซึ่งหันมาให้ความร่วมมือกับกรรมการมากขึ้น ทำให้ยอดผู้เกี่ยวข้องมีการปรับเปลี่ยนเมื่อเวลาผ่านไปพอสมควรจำนวนผู้เกี่ยวข้องก็จะค่อนข้างคงที่และเชื่อถือได้มากขึ้น อย่างไรก็ตามแม้การคัดแยกจะต้องการรายชื่อผู้เกี่ยวข้องนี้ให้ครบถ้วนสมบูรณ์ที่สุด แต่การได้มาซึ่งรายชื่อจะต้องไม่ใช่วิธีที่เข้าไปกดดันหรือกระทำการใด ๆ ต่อตัวผู้เสียผู้ค้ำ เช่น การตรวจปัสสาวะหรือการค้นบ้านผู้ต้องสงสัย การทำบัญชีรายชื่อผู้เกี่ยวข้องขอให้มาจากข้อมูลการรับรู้ของคณะกรรมการก็เพียงพอแล้ว คณะกรรมการจะต้องไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกดดันผู้เสียผู้ค้ำโดยตรงเพราะยังไม่ถึงเวลา และจะทำให้ คณะกรรมการปะทะกับฝ่ายผู้มีพฤติกรรมโดยไม่มีพลังสนับสนุนจากแนวร่วมในชุมชน คณะกรรมการจะต้อง ดำเนินงานตามขั้นตอนที่ 7 เพื่อปลุกกระแสความร่วมมือจากฝ่ายที่ไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดก่อน แล้วจึงใช้กระแสนี้มาดำเนินการต่อฝ่ายที่มีพฤติกรรมตามขั้นตอนที่ 8 ต่อไป

ขั้นตอนที่ 6 : การสร้างภูมิคุ้มกัน ทั้งในมิติเด็กและเยาวชนในสถานศึกษา นอกสถานศึกษา ประชาชนทั่วไปและผู้ใช้แรงงาน

หลังจากที่ชุดปฏิบัติการประจำตำบลได้รับการแต่งตั้งและมอบหมาย และกำหนดหมู่บ้าน/เป้าหมายแล้ว จำเป็นต้องทราบถึงสภาพและบริบทของหมู่บ้าน/ชุมชนนั้น ๆ เพื่อง่ายต่อการประสานงาน โดยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาสภาพของหมู่บ้าน/ชุมชนที่รับผิดชอบ โดยการรวบรวมข้อมูลที่บ่งชี้ถึงบริบทของหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อให้ทราบว่าหมู่บ้าน/ชุมชนมีสภาพทางสังคม วัฒนธรรม แนวคิด สภาพปัญหาของชุมชน รวมทั้งปัญหาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน (และปัญหาอื่น ๆ) ความพร้อมของหมู่บ้าน/ชุมชน บุคคลที่เป็นที่ยอมรับนับถือในหมู่บ้าน/ชุมชน และความเข้มแข็งของผู้นำหมู่บ้าน/ชุมชนเป็นอย่างไร

2. แยกแยะข้อมูลสภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อดูว่าอะไรเป็นประเด็นปัญหาหลัก – รองของหมู่บ้าน/ชุมชน มีความเข้มแข็งมาก-น้อยเพียงใด ตลอดจนให้มีแผนที่ในหมู่บ้าน/ชุมชน

3. ลงพื้นที่หมู่บ้าน/ชุมชนพบผู้นำทั้งที่เป็นทางการ ได้แก่ ผู้นำหมู่บ้าน/ประธานชุมชน และกรรมการ หมู่บ้าน/ชุมชน เป็นต้น และที่ไม่เป็นทางการ เช่น ผู้นำทางศาสนา ชรบ. อสม. 25 ตาสับประรด กรรมการกองทุนแม่ของแผ่นดิน เป็นต้น เพื่อแนะนำตัวและขอคำปรึกษา คำแนะนำ และให้ทราบถึงบริบทและสภาพความเป็นอยู่ของสมาชิกในหมู่บ้าน/ชุมชนยิ่งขึ้น สร้างความสัมพันธ์พูดคุยแลกเปลี่ยนทัศนคติให้เกิดความไว้วางใจลดความหวาดระแวง ตลอดจนทำความเข้าใจในแนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้าน/ชุมชนและรวบรวมกลุ่มอาสาสมัครที่มีในหมู่บ้าน/ชุมชนร่วมกันขับเคลื่อนงานในรูปของ “อาสาพัฒนาประชาธิปไตย” (อปร.)

4. แลกเปลี่ยนข้อมูลสภาพของหมู่บ้าน/ชุมชนที่ได้ศึกษาแก่ผู้นำหมู่บ้าน/ชุมชนทั้งที่เป็นทางการและ ไม่เป็นทางการ (ในขั้นตอนนี้อาจจัดในรูปของเวทีประชาคม) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้นำหมู่บ้าน/ชุมชน เห็นถึงปัญหาของหมู่บ้าน/ชุมชน สร้างความตระหนักเกิดจิตสำนึกในการแก้ไขปัญหา และให้คำแนะนำการดำเนินงานแก่ผู้นำชุมชน/ผู้ใหญ่บ้าน/กรรมการหมู่บ้าน/ชุมชน ซึ่งอาจจัดหลายครั้ง

5. หลังจากที่ได้แลกเปลี่ยนข้อมูล ความคิดเห็น และได้ชี้ให้ผู้นำหมู่บ้าน/ชุมชน เห็นถึงปัญหา ปลุกให้ลุกขึ้นสู้กับปัญหาแล้ว ให้ชุดปฏิบัติการประจำตำบลร่วมกับอาสาพัฒนาพระราชวังพื้นที่หมู่บ้าน/ชุมชน อย่างต่อเนื่องเพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจ และคำแนะนำในการวางแผนขับเคลื่อนหมู่บ้าน/ชุมชน ตลอดจนการเตรียมการจัดประชุมประชาคมชาวบ้านทั้งหมู่บ้าน/ชุมชนแก่ผู้นำหมู่บ้าน/ชุมชน

6. เมื่อผู้นำในหมู่บ้าน/ชุมชนมีความตื่นตัวรับรู้ถึงปัญหาที่เกิดขึ้น และได้รับความรู้จากชุดปฏิบัติการ ประจำตำบลแล้ว ให้คำแนะนำ กระตุ้นผู้นำหมู่บ้าน/ชุมชนจัดเวทีประชาคมชาวบ้านทั้งหมู่บ้าน/ชุมชน โดยประสานชุดปฏิบัติการประจำตำบลมาดำเนินการให้ความรู้ ความเข้าใจ รับรู้ถึงปัญหาที่เกิดขึ้นจากภัยยาเสพติดให้อีกheimลุกขึ้นสู้ และเข้าร่วมปฏิบัติการเฝ้าระวังปัญหา ยาเสพติดโดยการค้นหาผู้เสพยาเสพติด ผู้ค้า ยาเสพติดที่มีพฤติกรรมเสี่ยง และพื้นที่ที่เป็นแหล่งมั่วสุมในหมู่บ้าน/ชุมชน ตลอดจนขยายเครือข่ายกรรมการชุมชนเพิ่มเติมเพื่อช่วยกันดูแลสมาชิกในหมู่บ้าน/ชุมชน

7. หลังจากทำประชาคมชาวบ้านเมื่อค้นหาพบผู้เสพยาเสพติด ผู้ค้า ให้ดำเนินการตามกระบวนการขั้นตอน ด้านการบำบัดรักษายาเสพติดและติดตามช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดรักษา และด้านการปราบปรามยาเสพติด

การดำเนินการบูรณาการการป้องกันยาเสพติดในชุมชนระหว่างชุมชน สถานศึกษา และสถานประกอบการ ให้ดำเนินการเป็นกระบวนการที่สอดคล้องระหว่างกัน โดยมีจุดเน้นที่แตกต่างกันตามลักษณะความรุนแรงของปัญหา ยาเสพติด ดังนี้

1. พื้นที่ปัญหามาก : เน้นมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหายา ด้วยการมีส่วนร่วมระหว่างภาคประชาชนและภาครัฐ โดยกลไกต่อไปนี้

ชุมชน : ชูรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน

สถานศึกษา : เจ้าหน้าที่ตำรวจประสานงานประจำสถานศึกษา

สถานประกอบการ : ชุดอาสาเฝ้าระวังยาเสพติดของสถานประกอบการ

2. พื้นที่ปัญหาลดลง : เน้นมาตรการเสริมความเข้มแข็งในการเฝ้าระวังและแก้ไขปัญหา ด้วยการมีส่วนร่วมๆ โดยกลไกต่อไปนี้

ชุมชน : อาสาสมัครสาธารณสุขช่วยเหลือผู้เสพยาเสพติดและครอบครัวที่มีปัญหา

สถานศึกษา : เครือข่ายเฝ้าระวังปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา และกิจกรรมจิต
สังคมบำบัดในโรงเรียน

สถานประกอบการ : ศูนย์เพื่อนใจ / ให้คำปรึกษาในสถานประกอบการ

**3. พื้นที่ปัญหาน้อย : เน้นมาตรการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน สร้างภูมิคุ้มกัน
และป้องกันปัญหาเสพติด โดยรูปแบบ/กลไก ดังนี้**

ชุมชน : สร้างภูมิคุ้มกันโดยศูนย์เยาวชน และเฝ้าระวังด้วยระบบการแบ่งคุ้มบ้าน

สถานศึกษา : สร้างภูมิคุ้มกันผ่านหลักสูตร/กิจกรรม และมีระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนที่มีภาวะเสี่ยง

สถานประกอบการ : เผยแพร่ให้ความรู้โดยอาสาสมัครแรงงาน และส่งเสริม
ให้สถานประกอบการ ดำเนินการป้องกันฯ ตามเกณฑ์มาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 7 : การรับรองครัวเรือน (เวทีประชาคมครั้งที่ 3)

เป็นการประชุมเพื่อรับรองครัวเรือนซึ่งแยกบัญชีไว้ว่าไม่มีสมาชิกอยู่ในรายชื่อผู้มี
พฤติกรรม โดยคณะกรรมการอ่านรายชื่อของสมาชิกแต่ละครัวเรือน หากครัวเรือนใดไม่ได้รับเสียง
รับรองเป็นเอกฉันท์ ก็ให้นำรายชื่อผู้เกี่ยวข้องหรือผู้ต้องสงสัยไปปรับเปลี่ยนในบัญชีผู้มีพฤติกรรม ซึ่ง
ไม่ได้หมายความว่าครอบครัวนั้นไม่ดี แต่เป็นการตรวจสอบให้มั่นใจแล้วค่อยรับรองในโอกาส
ต่อไป ส่วนที่ได้รับการรับรองก็จะจัดพิธีมอบใบประกาศเกียรติคุณ เพื่อยกย่องเป็นครัวเรือนปลอดยา
เสพติด โดยเชิญบุคคลสำคัญและผู้มีเกียรติ ต่าง ๆ มาร่วมเป็นสักขีพยาน ถือเป็นกิจกรรมปลูก
กระแสและสร้างขวัญกำลังใจให้ชุมชน แต่ทั้งนี้หากครัวเรือนใดเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดอีกก็จะถูก
ถอนสถานภาพครัวเรือนปลอดยาเสพติด เมื่อได้จำนวนและรายชื่อผู้มีพฤติกรรมที่ค่อนข้างจะถูกต้อง
เชื่อถือได้แล้ว คณะกรรมการจะจัดประชุมอีกครั้งเพื่อรับรองครัวเรือนซึ่งแยกบัญชีไว้แล้วว่าไม่มี
สมาชิกครัวเรือนอยู่ในรายชื่อผู้มีพฤติกรรม การประชุมรับรองครัวเรือนปลอดยาเสพติดอีกครั้ง ก็
เพื่อให้แน่ใจว่า ครัวเรือนเหล่านี้ปลอดยาเสพติดจริง ๆ ไม่ได้เกิดจากความผิดพลาดตกหล่นโดยไม่
ตั้งใจ การพิจารณารับรองจะใช้เสียงเอกฉันท์ของคณะกรรมการ โดยจะมีการอ่านรายชื่อสมาชิกของ
แต่ละครัวเรือน หากครัวเรือนใดไม่ได้รับเสียงรับรองเป็นเอกฉันท์ ก็ให้นำรายชื่อผู้เกี่ยวข้องหรือต้อง
สงสัยในครัวเรือนไปปรับเปลี่ยนในบัญชีผู้มีพฤติกรรม คณะกรรมการจะเน้นเสียงเอกฉันท์ในที่นี้ไม่ได้จำกัดเฉพาะ
กรรมการที่มาร่วมประชุม แต่หมายถึงเสียงรับรองเป็นเอกฉันท์จากกรรมการทุกคน หากมีกรรมการ
คนใดขาดประชุมต้องขอให้กรรมการคนนั้นลงมติเพิ่มเติมหลังการประชุม การรับรองครัวเรือนเป็น
การยกย่องครัวเรือนปลอดยาเสพติด ส่วนการไม่รับรองไม่ได้หมายความว่าครัวเรือนนั้นไม่ดี แต่เป็น
การตรวจสอบให้มั่นใจเสียก่อนแล้วจึงค่อยรับรองในโอกาสต่อไป ครัวเรือนที่ไม่ได้รับการ
รับรองก็จะได้รับการติดตามดูแลจากคณะกรรมการ เพื่อตรวจสอบให้แน่ใจหรือเพื่อให้ความ

ช่วยเหลือ หากคณะกรรมการรับรองครัวเรือนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดไปโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์จะทำให้ครัวเรือนนั้นสูญเสียโอกาสที่จะได้รับการช่วยเหลือให้สมาชิกในครัวเรือนปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ดังนั้นในกรณีที่คณะกรรมการไม่แน่ใจว่าครัวเรือนนั้นปลอดยาเสพติดจริงหรือไม่ เช่น สมาชิกในครัวเรือนไปเรียนต่อที่อื่นเป็นเวลาหลายปีและไม่แน่ใจเรื่องความประพฤติ คณะกรรมการสามารถเลื่อนการรับรองครัวเรือนนั้นได้ จนกว่าจะมีการตรวจสอบข้อเท็จจริงในโอกาสต่อไป

เพื่อเป็นการปลูกกระแสและสร้างขวัญกำลังใจแก่ครัวเรือนปลอดยาเสพติด คณะกรรมการควรจัดพิธีมอบสัญลักษณ์หรือเกียรติบัตรให้แก่ครัวเรือนที่ได้รับการรับรองว่าปลอดยาเสพติด โดยควรเชิญผู้มีเกียรติหรือบุคคลสำคัญต่าง ๆ มาร่วมงาน และเป็นผู้มอบสัญลักษณ์หรือเกียรติบัตร สัญลักษณ์ที่มอบให้ครัวเรือนควรเป็นของที่ไม่น่าแพงเกินไปเพราะต้องใช้จำนวนมาก และควรเป็นของที่สามารถนำไปประดับที่ครัวเรือนให้เห็นได้เด่นชัด ขณะเดียวกันก็เป็นสิ่งที่สามารถถอดถอนได้ง่าย เช่น ธงขนาดเล็ก เนื่องจากครัวเรือนปลอดยาเสพติดจะต้องได้รับการเฝ้าดูโดยชุมชน และสามารถปรับเปลี่ยนสถานะได้เสมอ หากพบว่าสมาชิกครัวเรือนกลับไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับยาเสพติด นอกจากการมอบสัญลักษณ์แล้วการใช้เกียรติบัตรประกอบก็มีผลดีเพราะสามารถแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับครอบครัวนั้น ทำให้เกิดความภูมิใจและเป็นหลักฐานที่ดียิ่งขึ้น

ขั้นตอนที่ 8 : ใช้มาตรการทางสังคม

เป็นขั้นตอนการดำเนินการต่อผู้มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ซึ่งจะใช้วิธีโน้มน้าวชักจูงทั้งผ่านสื่อรณรงค์และการพบปะของคณะกรรมการเพื่อให้บุคคลเหล่านั้นมาแสดงตัว เพื่อประกาศว่าจะเลิกเสพยาเลิกค้า ด้านผู้มีพฤติกรรมเมื่อถูกกดดันจากสังคม ก็จะเริ่มทยอยมาแสดงตัวกลับใจ กรณีที่เป็นผู้เสพยาจะมีการบำบัดรักษาตามความจำเป็นและความเหมาะสมของแต่ละรายไป สังคมชุมชนมีบทบาทในการสอดส่องดูแลช่วยเหลือให้มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม จึงเป็นระบบ “ควบคุมพฤติกรรม แต่ไม่ควบคุมตัว” หัวใจสำคัญของการช่วยเหลือผู้เสพยาก็คือบรรยากาศความร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ในชุมชนและครอบครัว ผู้เสพยาจำนวนมากมีอาการดีขึ้นด้วยการบำบัดทางการแพทย์ และสามารถเลิกยาได้เด็ดขาดด้วยการบำบัดของชุมชนดังกล่าว

กรณีของผู้ค้ารายย่อยซึ่งมีเหตุจูงใจมาจากการต้องการเงินซื้อยาเสพติด จะได้รับการปฏิบัติเช่นเดียวกับ ผู้เสพยาทั่วไป ส่วนผู้ค้ารายย่อยอื่น ๆ จะถูกกระแสสังคมกดดันให้เลิกค้า เนื่องจากผู้เสพยาในชุมชนหมดไป ประกอบกับคณะกรรมการยึดหลัก “ให้อภัย” ให้โอกาสกลับใจ โดยจะมีการติดตามตรวจสอบพฤติกรรมว่ากลับตัวได้จริงหรือไม่ ซึ่งคณะกรรมการจะใช้มาตรการทางกฎหมายเป็นทางเลือกสุดท้ายสำหรับผู้ที่ไม่ยอมเลิกค้ายาเสพติด เมื่อเกิดกระแสความร่วมมือที่ดีขึ้นในชุมชนแล้ว ก็ถึงเวลาที่คณะกรรมการและประชาชนจะดำเนินการต่อผู้มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยคณะกรรมการจะรณรงค์โน้มน้าวชักจูงทั้งผ่านสื่อและการพบปะให้ผู้มีพฤติกรรมมาแสดงตัวต่อ

คณะกรรมการเพื่อประกาศตัวว่าเลิกเสพลีกค้า ผู้มีพฤติกรรมเมื่อถูกกดดันจากกระแสสังคม จะเริ่มทยอยกันมาแจ้งต่อคณะกรรมการ หากเป็นผู้เสพลีกก็จะให้มีการบำบัดรักษาตามความจำเป็นและเหมาะสม โดยให้อยู่ในการติดตามดูแลของกรรมการ หากเป็นผู้ค้าก็จะให้คณะกรรมการและประชาชนช่วยกันตรวจสอบพฤติกรรม

การบำบัดรักษาผู้เสพลีกต้องคำนึงถึงความเหมาะสม โดยพิจารณาจากอาการทางกายและอาการทางใจของผู้เสพลีกแต่ละราย ผู้เสพลีกไม่จำเป็นต้องได้รับการบำบัดรักษาเหมือนกันทุกคน หากผู้เสพลีกมีอาการทางกายและจำเป็นต้องพบแพทย์ เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการชุมชนเข้มแข็งที่จะพาผู้เสพลีกไปพบแพทย์หรือประสานงานกับหน่วยราชการ เพื่อจัดให้มีการบำบัดรักษาโดยวิธีใดวิธีหนึ่งตามสมควร คณะกรรมการควรมอบหมายให้มีการรับผิดชอบดูแลผู้เสพลีกแต่ละคนเป็นการเฉพาะ เพื่อให้สามารถติดตามดูแลได้อย่างใกล้ชิดและสร้างความอบอุ่นไว้วางใจระหว่างกรรมการกับผู้เสพลีก อันจะส่งผลดีในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เสพลีกในระยะยาว เนื่องจากอาการติดยาที่เป็นปัญหามากที่สุด คือ “อาการติดทางใจ” อาการติดทางใจทำให้ผู้เสพลีกหลายต่อหลายรายที่ผ่านการบำบัดรักษาแล้ว ต้องหวนกลับไปเสพยาซ้ำแล้วซ้ำอีก ผู้เสพลีกเหล่านี้ตกอยู่ในสภาวะ “เลิกได้ แต่ลืมไม่ได้” ดังนั้นสิ่งสำคัญที่สุดในการช่วยเหลือผู้เสพลีก ก็จะต้องมีผู้ดูแลอย่างใกล้ชิด เพื่อติดตามความประพฤติอย่างสม่ำเสมอ คอยให้คำแนะนำและให้กำลังใจ บทบาทนี้ไม่ใช่บทบาทของพ่อแม่ผู้เสพลีก เพราะพ่อแม่ผู้เสพลีกจะเป็นคนคนสุดท้ายที่รู้ว่าลูกของตนเสพยา และความรักของพ่อแม่ผู้เสพลีกจะทำให้พ่อแม่ผู้เสพลีกไม่สามารถข่มก้นอารมณ์และใช้ความอดทนในการตักเตือนลูกโดยปราศจากโทสะได้ “สังคม” อันประกอบด้วยคณะกรรมการและประชาชนในชุมชน มีบทบาทสำคัญในการควบคุมและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เสพลีก โดยทุกคนที่พบเห็นผู้เสพลีกจะช่วยกันสอดส่องดูแลตัวผู้เสพลีกเอง เมื่อทราบว่าตนเองอยู่ในสายตาของคนทั้งชุมชน ได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิดจากกรรมการและกลุ่มเพื่อนที่เคยเสพยาด้วยกันก็เลิกเสพลีกแล้ว ทำให้ผู้เสพลีกไม่มีโอกาสจะไปซื้อยาหรือเสพยาอีกเป็นระบบ “ควบคุมพฤติกรรม แต่ไม่ควบคุมตัว” ทำให้ผู้เสพลีกหยุดเสพยาโดยอัตโนมัติแม้จะไม่ทราบว่าตนเอง “หายขาด” แล้วหรือไม่ก็ตาม จากประสบการณ์ของชุมชนเข้มแข็งหลายแห่งพบว่าหัวใจสำคัญของการช่วยเหลือผู้เสพลีกไม่ใช่อยู่ที่การส่งตัวผู้เสพลีกไปยังสถานบำบัด ไม่ใช่การจัดค่ายบำบัดรักษา และไม่ใช่โครงการฝึกอาชีพ กิจกรรมเหล่านี้เป็นส่วนเสริมตามความเหมาะสมเป็นรายๆ ไป แต่หัวใจสำคัญของการช่วยเหลือผู้เสพลีกคือบรรยากาศความร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ในชุมชนและครอบครัวผู้เสพลีกจำนวนมากมีอาการดีขึ้นด้วยวิธีการทางการแพทย์ แต่สามารถเลิกเสพลีกได้เด็ดขาดด้วยวิธีการของชุมชน ดังคำกล่าวของผู้มีประสบการณ์ทางด้านการบำบัดรักษาว่า “เตียงที่ รักษาผู้ที่ติดยาได้ดีที่สุด คือเตียงที่บ้านของผู้ติดยาเอง” สำหรับผู้ค้ารายย่อยในชุมชนนั้น ผู้ค้าที่ค้าเพราะต้องการเงิน เพื่อซื้อยามาเสพลีกจะได้รับการปฏิบัติ เช่นเดียวกับผู้เสพลีกทั่วไป ส่วนผู้ค้ารายย่อยอื่น ๆ จะถูกกระแสสังคมกดดันให้เลิกค้า เนื่องจากผู้เสพลีกในชุมชนหมดไป ประกอบกับคณะกรรมการและประชาชนยึดหลัก “ให้อภัย” คณะกรรมการจะส่งคนที่เหมาะสมไปพูดกับผู้ค้า

แต่ละรายด้วยท่าทีที่อ่อนนุ่มปราศจากอคติไม่ใช่ถ้อยคำที่รุนแรง เพื่อขอให้ผู้ค้าเหล่านั้นตระหนักถึงความสำคัญของตนเอง ในการเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนที่จะต้องช่วยกันพัฒนาสร้างความเจริญให้กับชุมชน และประเทศชาติ ชุมชนเข้มแข็งหลายแห่งประสบความสำเร็จในการสร้างกระแสและบรรยากาศที่ดีเป็นกันเองในแบบชาวบ้าน เป็นผลให้ผู้ค้ารายย่อยยุติบทบาทและให้ความร่วมมือกับคณะกรรมการ อย่างไรก็ตาม การดำเนินการต่อผู้ค้ารายย่อยในชุมชนจำเป็นต้องใช้ความอดทนและใช้ระยะเวลา และขอให้การใช้มาตรการกฎหมายเป็นทางเลือกสุดท้ายจริง ๆ เมื่อถึงคราวจำเป็นควรเรือนที่ประกาศตัวว่าเลิกเกี่ยวข้องกับยาเสพติดแล้ว คณะกรรมการจะติดตาม ฝ้าดูไประยะหนึ่งแล้วจึงจะประชุมรับรอง โดยต้องมีมติเป็นเอกฉันท์ เช่นเดียวกันกับครัวเรือนที่ได้รับการรับรองไปแล้ว หากต่อมาพบว่าสมาชิกในครัวเรือนเกี่ยวข้องกับยาเสพติด คณะกรรมการก็จะประชุมหารือเพื่อพิจารณาถอดถอน สถานะครัวเรือนปลอดยาเสพติดได้ตลอดเวลา เพื่อให้จำนวนครัวเรือนปลอดยาเสพติดและครัวเรือนที่มีปัญหาเสพติดตรงกับความเป็นจริงที่สุด อันจะเป็นประโยชน์ต่อการแก้ไขปัญหาให้ตรงจุดต่อไป

ขั้นตอนที่ 9 : รักษาสถานะชุมชนเข้มแข็ง

เป้าหมายสูงสุดของการสร้างชุมชนเข้มแข็งเพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดไม่ได้อยู่ที่การทำให้ชุมชนปลอดยาเสพติดอย่างรวดเร็ว หากแต่เป็นการทำให้ชุมชนปลอดยาเสพติดอย่างยั่งยืน ดังนั้นบทบาทของคณะกรรมการชุมชนเข้มแข็งจึงต้องเป็นแกนนำในการระดมความร่วมมือร่วมใจของทุกคนในชุมชนเพื่อช่วยกันสอดส่องเฝ้าระวังป้องกัน ไม่ให้ยาเสพติดหวนกลับมาอีก โดยการประชุมประชาคมเพื่อรับรองครัวเรือนปลอดยาเสพติดเป็นประจำทุกเดือน รวมทั้งต้องช่วยกันแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชนในด้านต่าง ๆ ซึ่งถือเป็นภูมิคุ้มกันยาเสพติดระยะยาวและเป็นการรักษาสถานะชุมชนเข้มแข็งอย่างยั่งยืน เป้าหมายสูงสุดของการสร้างชุมชนเข้มแข็งเพื่อแก้ไขปัญหาเสพติด อยู่ที่การทำให้ชุมชนนั้นปลอดยาเสพติดอย่างยั่งยืน ไม่ได้อยู่ที่การทำให้ชุมชนนั้นเป็นเพียงชุมชนปลอดยาเสพติดหรือเป็นชุมชนปลอดยาเสพติดโดยเร็วที่สุด เนื่องจากวิธีการที่จะทำให้ชุมชนปลอดยาเสพติดโดยเร็วที่สุด คือ การใช้กำลังของทางราชการเข้ากวาดล้างกดดันผู้ค้าผู้เสพอย่างเข้มงวด ซึ่งสามารถทำให้ชุมชนนั้นปลอดยาเสพติดได้อย่างรวดเร็ว อย่างไรก็ตาม หากมีการถอนกำลังของทางราชการออกไปจากชุมชนเมื่อใด ปัญหายาเสพติดก็จะกลับมาสู่ชุมชนนั้นได้อย่างรวดเร็วเช่นกัน นอกจากนี้ยังมีบางชุมชนที่เป็นชุมชนปลอดยาเสพติดอยู่แล้วตามธรรมชาติ เช่น ชุมชนที่มีพื้นที่อยู่ห่างไกล ไม่ค่อยมีคนอยู่ สภาพแวดล้อมและวิถีชีวิตทำให้ชุมชนเช่นนี้ไม่มีปัญหายาเสพติดอยู่แล้ว โดยไม่เกี่ยวข้องกับมาตรการ แก้ไขปัญหาใด ๆ ชุมชนปลอดยาเสพติดโดยธรรมชาติและชุมชนปลอดยาเสพติดโดยภาครัฐ ดังกล่าวไม่ใช่ตัวอย่างที่ดี ของการสร้างชุมชนปลอดยาเสพติดอย่างยั่งยืน การเป็นชุมชนปลอดยาเสพติดไม่ได้หมายความว่า ชุมชนนั้นจะปลอดภัยจากยาเสพติดอย่างเด็ดขาด เพราะสถานการณ์

ปลอดภัยเสพติดเป็นพลวัตสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา トラบใดที่ชุมชนยังมีการติดต่อระหว่างกันประชาชนมีการเคลื่อนย้ายไปมาหาสู่กัน ทุกชุมชนก็มีโอกาสที่จะเผชิญกับปัญหาเสพติดได้ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาที่เกิดจากคนในชุมชนนั่นเองหรือเกิดจากคนในชุมชนอื่นเข้าไปลักลอบค้าหรือเสพในอีกชุมชนหนึ่ง เมื่อคณะกรรมการชุมชนดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดได้ผลจะทำให้จำนวนผู้เสพผู้ค้าในชุมชนลดลงและหมดไปในที่สุด ถือได้ว่าชุมชนนั้นปลอดภัยเสพติดแล้ว แต่ภารกิจของคณะกรรมการชุมชนเข้มแข็งยังไม่ยุติ มิฉะนั้นปัญหายาเสพติดอาจกลับคืนสู่ชุมชนได้ ดังนั้นคณะกรรมการยังจำเป็นต้องรวมตัวกันต่อไปและเป็นแกนหลักในการสร้างความร่วมมือร่วมใจของประชาชนในชุมชนให้ช่วยกันพัฒนาและแก้ไขปัญหานั้น ๆ ในชุมชนนั้นอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งยังมีการสอดส่องดูแลครัวเรือนและเฝ้าระวังป้องกันไม่ให้ยาเสพติดกลับมาแพร่ระบาดในชุมชน ได้อีก ชุดปฏิบัติการประจำตำบลนับเป็นบุคคลสำคัญที่ช่วยเสริมชุมชนให้เข้มแข็งเพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างยั่งยืน ชุดปฏิบัติการประจำตำบลไม่ได้ทำหน้าที่ให้ความรู้แล้วจากไป แต่จะต้องอยู่เคียงข้างชุมชนเพื่อคอยให้คำแนะนำและให้การสนับสนุนชุดปฏิบัติการประจำตำบลไม่ได้เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ทั้งหมดแก่ชุมชน แต่จะแนะนำแนวทางให้ชุมชนคิดเป็น ทำเป็นเพื่อพัฒนาไปสู่การพึ่งพาตนเอง การทำงานในชุมชนย่อมมีความแตกต่างกันไปตามสถานการณ์ในแต่ละพื้นที่ชุดปฏิบัติการประจำตำบลที่ดีจึงต้องเป็นทั้งผู้สอนและผู้เรียนในเวลาเดียวกัน เพื่อพัฒนาความรู้ประสบการณ์ของตัวชุดปฏิบัติการประจำตำบลเองให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงและสามารถประยุกต์แนวทางการทำงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้เปรียบเทียบการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดรูปแบบเดิมและการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ซึ่งแสดงได้ตามตารางเปรียบเทียบเป็นนวัตกรรมของกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ดังนี้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 2.1 เปรียบความเป็นนวัตกรรมของกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน

ประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน	เดิม	ลักษณะนวัตกรรมประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน
(1) การสืบสภาพ ชุมชน	แผนแก้ไขปัญหายาเสพติดที่ผ่านมา ไม่มีกระบวนการสืบสภาพชุมชน และไม่มีการไปทำความเข้าใจสภาพแวดล้อมภายในของชุมชนแต่อย่างใด	การสืบสภาพชุมชนเป็นการศึกษารวบรวมข้อมูลที่สำคัญของชุมชนอย่างไม่เป็นทางการ เพื่อทำความเข้าใจสภาพแวดล้อม ผู้คน สังคม เศรษฐกิจ ขนบธรรมเนียมประเพณีและปัญหาต่าง ๆ ของชุมชนโดยสังเขป ชุดปฏิบัติการประจำตำบลใช้เวทีย่อย ๆ เพื่อเผยแพร่แนวคิด “มาตรการปราบปรามเพียงลำพังไม่สามารถแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชนได้ จำเป็น ต้องอาศัยพลังสามัคคีจากการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนเพื่อดูแลชุมชนของตนเอง”
(2) การพบปะแกน นำหมู่บ้าน/ชุมชน (ผู้นำธรรมชาติ)	อาศัยกลไกของผู้นำชุมชนที่เป็นทางการ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นหลัก ในการดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน โดยไม่ใช่ผู้นำธรรมชาติมาร่วมแก้ไขปัญหา ทำให้ประชาชนในชุมชนไม่มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติด	พบปะผู้นำธรรมชาติ "การเน้นบทบาทของผู้นำธรรมชาติ แต่ไม่ได้มองข้ามความสำคัญของผู้นำทางการ ซึ่งต้องประสานสอดคล้องกัน" เนื่องจากชุมชนจะเข้มแข็งได้ ปัจจัยสำคัญคือประชาชนในชุมชนจะต้องมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ไม่ใช่เพียงคอยให้ความร่วมมือกับทางราชการเท่านั้น ผู้นำธรรมชาติซึ่งมาจากศรัทธาของประชาชนจะเป็นตัวแทนของชุมชนในการแสดงความเป็นเจ้าของการดำเนินงาน ในขณะที่ผู้นำทางการจะเป็นผู้ประสานงานที่ดีระหว่างชุมชนกับหน่วยราชการ และคอยสนับสนุนการดำเนินงานของผู้นำธรรมชาติ ซึ่งในทางปฏิบัติแล้ว ผู้นำธรรมชาติเปรียบเสมือนกำลังที่มาช่วยเหลือการทำงานของผู้นำทางการให้เข้มแข็งขึ้น มีหูตาสอดส่องดูแลชุมชนได้ทั่วถึง

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ประชารัฐ 9 ขั้นตอน	เดิม	ลักษณะนวัตกรรมประชารัฐ 9 ขั้นตอน
(3) ประกาศวาระ หมู่บ้าน/ชุมชน ป้องกันและแก้ไข ปัญหาอาเสพติด (ประชาคม ครั้งที่ 1)	ไม่มีการคัดเลือก คณะกรรมการใน หมู่บ้าน/ชุมชนเพื่อมา แก้ไขปัญหาอาเสพติด เฉพาะด้าน เหมือน “คณะกรรมการชุมชน เข้มแข็ง” แต่จะใช้ คณะกรรมการของ หมู่บ้านที่ได้รับการ แต่งตั้งจากอำเภอเข้า มาดำเนินการแก้ไข ปัญหาอาเสพติดแทน	เป็นการจัดเวทีประชาคมครั้งแรกเพื่อให้ ชาวบ้านคัดเลือก “คณะผู้นำธรรมชาติ” ของ ชุมชน โดยมีหลักการ คือ เป็นคนในชุมชนที่ ชาวบ้านนับถือศรัทธาหรือหวังพึ่งยามทุกข์ยาก ซึ่งต้องไม่ใช่ผู้นำทางการ ข้าราชการหรือนักการเมืองท้องถิ่น ผู้ที่ได้รับคะแนนสูงสุดจะเป็น“ประธานชุมชนเข้มแข็ง” ส่วนที่ได้คะแนน รองๆ ลงไปก็เป็นกรรมการใน “คณะกรรมการ ชุมชนเข้มแข็ง” คณะกรรมการชุมชนเข้มแข็ง จะเข้ามารับผิดชอบการดำเนินงานในขั้นตอนที่ 4 – 9 ต่อไป โดยชุดปฏิบัติการประจำตำบลจะ ปรับบทบาทของตนมาเป็นเพียงที่ปรึกษาคอย ให้การสนับสนุนเท่านั้น การเลือกผู้นำธรรมชาติมีวัตถุประสงค์เพื่อ จัดตั้งคณะกรรมการเสริมสร้างความเข้มแข็ง ให้กับชุมชน หรือเรียกอย่างกระชับว่า “คณะกรรมการชุมชนเข้มแข็ง” ทั้งผู้นำทางการ ที่มีอยู่แล้วและผู้นำธรรมชาติที่ได้รับเลือกจะเข้า มาร่วมกันเป็นกรรมการเพื่อเป็นองค์กรแกนนำ ในการสร้างและใช้พลังชุมชนในการแก้ไข ปัญหาอาเสพติด รวมทั้งพัฒนาชุมชนในด้าน ต่างๆ ให้เจริญก้าวหน้าต่อไป
(4) การรณรงค์ให้ ความรู้	การรณรงค์ด้านยา เสพติดจะเน้นถึงโทษ ภัยของยาเสพติด และ เน้นการรณรงค์ให้ ความรู้ในกลุ่ม นักเรียนนักศึกษา	การสร้างชุมชนเข้มแข็ง จำเป็นต้องเกิดจาก การมีส่วนร่วมของคนส่วนใหญ่ในชุมชนและ ด้วยวัฒนธรรมท้องถิ่นที่มีความเกี่ยวข้องและเป็น เครือญาติกันทั้งผู้เสพ-ผู้ค้า-ชาวบ้านทั่วไป จึง ต้องใช้ “สันติวิธีในการทำงาน” เพื่อไม่ให้ กระทบกระทั่งบาดหมางกัน ดังนั้นหลักสำคัญ

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ประจํารัฐ 9 ขั้นตอน	เดิม	ลักษณะนวัตกรรมประจํารัฐ 9 ขั้นตอน
	ซึ่งเป็นเยาวชนของ ชาติมากกว่าจะเน้น การรณรงค์ใน หมู่บ้าน/ชุมชน	ของการรณรงค์ประชาสัมพันธ์คือให้ทุก ครัวเรือนเข้าใจแนวทางการแก้ไขปัญหาเสพ ติดและขยายความร่วมมือของชาวบ้านมาเป็น แนวร่วมดำเนินการให้มากที่สุด โดยสร้างความ เข้าใจว่าคณะกรรมการไม่ได้มุ่งที่จะต่อต้านใคร แต่จะช่วยเหลือให้โอกาสทุกคนเพื่อสร้าง ความสุขความเจริญให้กับชุมชน
(5) การจําแนกผู้มี พฤติกรรม (ประชาม ครึ่งที่ 2) -ผู้เสพ รายงาน จังหวัด ส่งเข้า บำบัด -ผู้ค้ำ/ผู้ต้อง สงสัยรายงาน จังหวัดเพื่อกําหนด มาตรการป้องกัน และปราบปรามยา เสพติด	การจําแนกผู้มี พฤติกรรมเกี่ยวข้องกับ ยาเสพติดจะใช้ วิธีการจับกุมและ ปราบปราม โดยตั้งจุด ตรวจจุดสกัด ปิดล้อม ตรวจค้น และตรวจหา สารเสพติดใน ปัสสาวะของผู้ต้อง สงสัย เพื่อนําผู้เสพ และผู้ค้ำมาคํานึงคดี ตามกฎหมาย	“ปัญหาเสพติดอยู่ที่ผู้เสพและผู้ค้ำ โดยผู้ เสพเป็นฐานให้แก่ผู้ค้ำหากไม่มีผู้เสพ ผู้ค้ำก็อยู่ ไม่ได้” กรรมการแต่ละคนต้องสอดส่องดูแล เครือข่ายบ้านที่ตนรับผิดชอบว่าผู้ใดเป็นผู้เสพ- ผู้ค้ำ-ผู้ผลิต รวมทั้งที่มีพฤติกรรมน่าสงสัย แต่จะ ไม่ใช่วิธีกดดันหรือการกระทำใด ๆ ต่อบุคคล ดังกล่าว เช่น ตรวจปัสสาวะหรือการค้นบ้านเพื่อ ไปสู่กระบวนการ “คัดแยกผู้มีพฤติกรรม เกี่ยวข้องกับยาเสพติดทั้งหมดในชุมชน” ซึ่ง อาศัยหลักการ “คัดแยกเพื่อการช่วยเหลือมิใช่ เพื่อนํามาลงโทษ” การใช้คณะกรรมการใน สัดส่วนที่ดูแลทุกครัวเรือนได้ทั่วถึง ทำให้มี ความสามารถที่จะคัดแยกทั้งชุมชนได้อย่าง ถูกต้องแม่นยำ วิธีการ คือ คณะกรรมการจัด ประชุมและให้กรรมการแต่ละคนกรอกชื่อที่ ได้มาลงในแบบสอบถามแล้วหย่อนลงกล่อง กระดาษ เพื่อให้ไม่รู้ว่าการกรอกคนไหนกรอก ชื่อใคร เมื่อครบแล้วจึงเปิดกล่อง นำทั้งหมดมา พิจารณาร่วมกัน เพื่อจัดทำเป็นบัญชีรายชื่อผู้มี พฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดในชุมชน

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ประชารัฐ 9 ขั้นตอน	เดิม	ลักษณะนวัตกรรมประชารัฐ 9 ขั้นตอน
(6) การสร้าง ภูมิคุ้มกัน ทั้งในมิติ เด็กและเยาวชนใน สถานศึกษา นอก สถานศึกษา ประชาชนทั่วไป และผู้ใช้แรงงาน	มุ่งสร้างภูมิคุ้มกันยา เสพติดให้กับเยาวชน ทั่วไป เยาวชนกลุ่ม เสี่ยง โดยให้ ความสำคัญในการ ป้องกันยาเสพติดใน สถานศึกษา สร้าง คุณภาพชีวิต ทักษะ ให้กับเยาวชนที่จะเป็น อนาคตของชาติไม่ให้ ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด โดยเน้นที่การป้องกัน ในเด็กและเยาวชนเป็น หลัก และไม่ได้ทำงาน แบบบูรณาการใน ชุมชน โรงเรียน และ สถานประกอบการ	ดำเนินการบูรณาการการป้องกันปัญหาเสพติด ในชุมชน ระหว่างชุมชน สถานศึกษาและ สถานประกอบการ ให้ดำเนินการเป็น กระบวนการที่สอดคล้องระหว่างกัน โดยมี จุดเน้นที่แตกต่างกันตามลักษณะความรุนแรง ของปัญหาเสพติด
(7) การรับรอง ครีว เรือน (ประชาคม ครั้งที่ 3)	ชุมชนไม่มีส่วน ร่วมในการให้ข้อมูลผู้ เสพ และ ผู้ค้า แก่ เจ้าหน้าที่ ซึ่งเจ้าหน้าที่ จะเป็นผู้ดำเนินการหา ข้อมูลเองและทำการ จับกุมผู้กระทำความผิด โดยส่วนใหญ่แล้ว ชุมชนจะไม่กล้าให้ ข้อมูล เพราะไม่ไว้วางใจ เจ้าหน้าที่และกลัว	เป็นการประชุมเพื่อรับรองครีวเรือนซึ่งแยก บัญชีไว้ว่าไม่มีสมาชิกอยู่ในรายชื่อผู้มี พฤติกรรม โดยคณะกรรมการอ่านรายชื่อของ สมาชิกแต่ละครีวเรือน หากครีวเรือนใดไม่ได้ รับเสียงรับรองเป็นเอกฉันท์ ก็นำรายชื่อ ผู้เกี่ยวข้องหรือผู้ต้องสงสัยไปปรับเพิ่มในบัญชี ผู้มีพฤติกรรม ซึ่งไม่ได้หมายความว่าครอบครีว นั้นไม่ดี แต่เป็นการตรวจสอบให้มั่นใจ แล้ว ค่อยรับรองในโอกาสต่อไป ส่วนที่ได้รับการ รับรองก็จะจัดพิธีมอบใบประกาศเกียรติคุณ เพื่อ ยกย่องเป็นครีวเรือนปลอดยาเสพติด โดยเชิญ

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ประชารัฐ 9 ขั้นตอน	เดิม	ลักษณะนวัตกรรมประชารัฐ 9 ขั้นตอน
	ได้รับอันตราย ตามมา	บุคคลสำคัญและผู้มีเกียรติต่าง ๆ มาร่วมเป็นสักขีพยาน ถือเป็นกิจกรรมปลูกกระแสและสร้างขวัญกำลังใจให้ ชุมชน แต่ทั้งนี้ หากครัวเรือนใดเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด อีกก็จะต้องถูกถอนสถานภาพครัวเรือนปลอดยาเสพติด
(8) การใช้ มาตรการทาง สังคม	ชุมชนมีการ แบ่งแยกกลุ่มผู้ค้า และผู้เสพ โดยมอง ว่ากลุ่มดังกล่าวเป็น กลุ่มไม่ดี เป็น อันตรายต่อสังคม ทำ ให้กลุ่มเหล่านี้ไม่มีที่ ยืนในสังคม แม้ว่า บางครั้งจะผ่านการ บำบัดฟื้นฟูและกลับ ตัวกลับใจเป็นคนดี แล้ว แต่สังคมก็ยังไม ยอมรับ ทำให้ขาด โอกาสในการเริ่มต้น ชีวิตใหม่ และหัน กลับไปสู่วังวนยา เสพติดเช่นเดิม	เป็นขั้นตอนการดำเนินการต่อผู้มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับ ยาเสพติด ซึ่งจะใช้วิธีโน้มน้าวชักจูงทั้งผ่านสื่อ รณรงค์และการพบปะของคณะกรรมการเพื่อให้บุคคล เหล่านั้นมาแสดงตัว เพื่อประกาศว่าจะเลิกเสพยาเลิกค้า ด้านผู้มีพฤติกรรมเมื่อถูกกดดันจากสังคม ก็จะเริ่มทยอย มาแสดงตัวกลับใจ กรณีที่เป็นผู้เสพยาจะมีการ บำบัดรักษาตามความจำเป็นและความเหมาะสมของแต่ละ รายไป สังคมชุมชนมีบทบาทในการสอดส่องดูแล ช่วยเหลือให้มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม จึงเป็นระบบ “ควบคุมพฤติกรรม แต่ไม่ควบคุมตัว” หัวใจสำคัญของ การช่วยเหลือผู้เสพยาก็คือบรรยากาศความร่วมมืออย่าง สร้างสรรค์ในชุมชนและครอบครัว ผู้เสพยาจำนวนมาก มีอาการดีขึ้นด้วยการบำบัดทางการแพทย์และสามารถ เลิกยาได้เด็ดขาดด้วยการบำบัดของชุมชน กรณีของผู้ค้ารายย่อยซึ่งมีเหตุจูงใจมาจากการต้องการ เงินซื้อยาเสพติด จะได้รับการปฏิบัติเช่นเดียวกับผู้เสพยา ทั่วไป ส่วนผู้ค้ารายย่อยอื่นๆ จะถูกกระแสดังคมกดดันให้ เลิกค้า เนื่องจากผู้เสพยาในชุมชนหมดไป ประกอบกับ คณะกรรมการยึดหลัก “ให้อภัย” ให้โอกาสกลับใจ โดย จะมีการติดตามตรวจสอบพฤติกรรมว่ากลับตัวได้จริง หรือไม่ ซึ่งคณะกรรมการจะใช้มาตรการทางกฎหมาย เป็นทางเลือกสุดท้ายสำหรับผู้ที่ไม่ยอมเลิกค้ายาเสพติด

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ประชาธิรัฐ 9 ขั้นตอน	เดิม	ลักษณะนวัตกรรมประชาธิรัฐ 9 ขั้นตอน
(9) การรักษา สถานะชุมชน เข้มแข็งสร้าง เครือข่าย เฝ้าระวัง ดำรงความสัมพันธ์	เน้นการแก้ไข ปัญหาสาเหตุดีให้ ได้ผลเร็ว โดยใช้ มาตรการจับกุมและ ปราบปรามจาก เจ้าหน้าที่เป็นหลัก จึง เป็นการแก้ไขปัญห เฉพาะหน้าไม่เกิด ความยั่งยืน ซึ่ง ประเมินผลการแก้ไข ปัญหาสาเหตุดีจาก สถิติการจับกุม ปราบปรามผู้ค้าและผู้ เสพที่มีจำนวนเพิ่มขึ้น	เป้าหมายสูงสุดของการสร้างชุมชนเข้มแข็ง เพื่อแก้ไขปัญหาสาเหตุดีไม่ได้อยู่ที่การทำให้ ชุมชนปลอดยาเสพตุดีอย่างรวดเร็ว หากแต่เป็น การทำให้ชุมชน ปลอดยาเสพตุดีอย่างยั่งยืน ดังนั้น บทบาทของคณะกรรมการชุมชนเข้มแข็ง จึงต้องเป็นแกนนำในการระดมความร่วมมือ ร่วมใจของทุกคนในชุมชนเพื่อช่วยกันสอดส่อง เฝ้าระวังป้องกันไม่ให้ยาเสพตุดีหวนกลับมาอีก โดยมีการประชุมประชาคมเพื่อรับรองครัวเรือน ปลอดยาเสพตุดีเป็นประจำทุกเดือน รวมทั้ง ต้องช่วยกันแก้ไขปัญหและพัฒนาชุมชนใน ด้านต่าง ๆ ซึ่งถือเป็นภูมิคุ้มกันยาเสพตุดีระยะ ยาวและเป็นการรักษาสถานะชุมชนเข้มแข็ง อย่างยั่งยืน ชุดปฏิบัติการประจำตำบลนับเป็นบุคคล สำคัญที่ช่วยเสริมชุมชนให้เข้มแข็งเพื่อแก้ไข ปัญหาสาเหตุดีอย่างยั่งยืน ชุดปฏิบัติการประจำ ตำบลไม่ได้ทำหน้าที่เพียงให้ความรู้เท่านั้น แต่ จะต้องอยู่เคียงข้างชุมชนเพื่อคอยให้คำแนะนำ และให้การสนับสนุน ชุดปฏิบัติการประจำ ตำบลไม่ได้เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ทั้งหมดแก่ ชุมชน แต่จะแนะนำแนวทางให้ชุมชนคิดเป็นทำ เป็นเพื่อพัฒนาไปสู่การพึ่งพาตนเอง

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาในครั้งนี้แบ่งการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เป็น 3 ส่วน คือ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระดับการรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยในการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ยาเสพติดในอำเภอพร้าว ภายใต้บริบทระดับการรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ที่แตกต่างกันของชุดปฏิบัติการประจำตำบล

1. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ยาเสพติดแต่ละตำบลในอำเภอพร้าว ภายหลังจากนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนไปปฏิบัติ

อำเภอพร้าว เป็น 1 ในอำเภอขนาดใหญ่ของจังหวัดเชียงใหม่ มีพื้นที่ติดกับอำเภอเชียงดาว อำเภอไชยปราการ ซึ่งเป็นพื้นที่ชายแดน จึงได้รับผลกระทบจากปัญหาการลักลอบนำเข้าและจำหน่ายยาเสพติด ประกอบกับปัญหาเศรษฐกิจ สังคม ความยากจน และโอกาสทางการศึกษาของราษฎรในพื้นที่ห่างไกล เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ประชากรเข้าไปเกี่ยวข้องกับวงจรปัญหายาเสพติด สถานการณ์ยาเสพติดแต่ละตำบลในอำเภอพร้าว ภายหลังจากนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนไปปฏิบัติ ทำให้ระดับความรุนแรงของปัญหายาเสพติดของแต่ละหมู่บ้าน โดยพิจารณาจากเกณฑ์กำหนดสถานะหมู่บ้าน/ชุมชนมั่นคง ปลอดภัยยาเสพติด มีความแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเงื่อนไขและสถานการณ์ และปัจจัยที่เกี่ยวข้องโดยตรงจะส่งผลกระทบต่อระดับการรับ หากกระบวนการรับของชุดปฏิบัติการประจำตำบลมีความแตกต่างกันแล้ว ผลลัพธ์ที่ได้จากการปฏิบัติตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ย่อมมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ต่างกัน ผู้ศึกษาจึงได้ศึกษางานวิจัยของ วิยะดา ไทยเกิด (2558) ได้ศึกษาลักษณะการยอมรับนวัตกรรมที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของที่พักออนไลน์ ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ และความจงรักภักดีของผู้ใช้บริการของที่พักออนไลน์ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีวัตถุประสงค์คือ (1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของที่พักออนไลน์ ได้แก่ ลักษณะการยอมรับนวัตกรรม (2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ ได้แก่ ลักษณะการยอมรับนวัตกรรม (3) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความจงรักภักดีของผู้ใช้บริการของที่พักออนไลน์ ได้แก่ การตัดสินใจของที่พักออนไลน์และความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ (4) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของลักษณะการยอมรับนวัตกรรมที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของที่พักออนไลน์ ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการและความจงรักภักดีของผู้ใช้บริการของที่พักออนไลน์ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ที่พัฒนาขึ้นตามแนวคิด ทฤษฎี และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ โดยทำการวิจัยเชิงประจักษ์ ใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ใช้บริการของที่พักออนไลน์ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 400 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจง

ความถี่ การหาค่าเฉลี่ย การหาค่าร้อยละ และการวิเคราะห์โมเดลสมการ โครงสร้าง ผลการศึกษาแสดงว่าโมเดลมีความ สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดี ($X^2 = 340.736$, $df = 334$, $X^2/df = 1.020$, $p\text{-value} = 0.388$, $GFI = 0.959$, $AGFI = 0.899$, $RMSEA = 0.007$) นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่า (1) ลักษณะการยอมรับนวัตกรรม ได้แก่ ด้านคุณลักษณะประโยชน์เชิงเปรียบเทียบ ด้านคุณลักษณะที่เข้ากันได้ ด้านคุณลักษณะสามารถทดลองใช้ได้ และด้านคุณลักษณะสามารถสังเกตได้ มีอิทธิพลทางบวกต่อการตัดสินใจของที่พักออนไลน์และความพึงพอใจของผู้ใช้บริการจองที่พักออนไลน์ (2) การตัดสินใจของที่พักออนไลน์มีอิทธิพลทางบวกต่อความพึงพอใจของผู้ใช้บริการจองที่พัก ออนไลน์และความจงรักภักดีของผู้ใช้บริการจองที่พักออนไลน์ (3) ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการจองที่พักออนไลน์มีอิทธิพลทางบวกต่อความจงรักภักดีของผู้ใช้บริการจองที่พักออนไลน์

นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยของ **อลงกรณ์ คุตระกุล (2553)** ได้ศึกษา นวัตกรรมสังคม: กรณีศึกษาโครงการของท้องถิ่นในเขตภาคเหนือของประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษานวัตกรรมสังคมที่ริเริ่มโดยชุมชนท้องถิ่นในมิติต่าง ๆ ทั้งกระบวนการนวัตกรรมสังคม พลวัตของนวัตกรรมสังคม รวมไปถึงเงื่อนไขที่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของกระบวนการนวัตกรรม และมุ่งเสนอกรอบแนวคิดที่ใช้ทำความเข้าใจนวัตกรรมที่ริเริ่มโดยชุมชนท้องถิ่นอย่างเป็นระบบ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยเลือกโครงการของท้องถิ่นในเขตภาคเหนือของประเทศไทยที่มีความเป็นนวัตกรรมสังคม (มีคุณค่าเชิงสังคม เป็นสิ่งใหม่ และเกิดขึ้นจากแรงจูงใจเชิงสังคม) และมีความแตกต่างกันในด้านจุดเน้น आयุโครงการ และที่มาของโครงการ มาเป็นกรณีศึกษา 3 โครงการ โดยศึกษากระบวนการ พลวัต และเงื่อนไขที่ผลต่อการบูรณาการนวัตกรรมสังคมที่เป็นกรณีศึกษาเหล่านี้ ผู้วิจัยยังศึกษากรณีการขยายผลของนวัตกรรมสังคมเป็นกรณีศึกษาย่อยเพิ่มเติมอีก 6 กรณีศึกษา

ข้อมูลในการศึกษามาจากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับโครงการดังกล่าว รวมไปถึงข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยผู้วิจัยพบว่าโครงการจัดการหนี้สินของบ้านสามขาเริ่มมาจากการรวมกลุ่มเพื่อสนับสนุนทางการเงินซึ่งกันและกันระหว่างสมาชิก จนกระทั่งรวมกันในระดับหมู่บ้านตั้งกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ขึ้น ภายหลังมีการทำบัญชีครัวเรือนและการก่อตั้งกลุ่มอาชีพเป็นกิจกรรมหลัก จากนั้นจึงเพิ่มการปรับโครงสร้างหนี้ด้วยการรวมหนี้เป็นกองเดียวเข้าโครงการจัดการหนี้สิน ทำให้ชาวบ้านสามขาสามารถอยู่กับหนี้ได้อย่างมีความสุขมากขึ้น โครงการงดเหล้าในงานศพบ้านดงเป็นการขอความร่วมมือจากเจ้าภาพงานศพให้งดการเลี้ยงเหล้าและพัฒนาเป็นระบบปฏิบัติที่มีบทลงโทษหากไม่ปฏิบัติตาม เมื่อสามารถทำให้งานศพปลอดเหล้าได้แล้ว ชาวบ้านดงก็ได้สานต่อการดำเนินการด้วยการขยายผลไปสู่การลดค่าใช้จ่ายในงานศพส่วนอื่น ๆ ด้วยตัวเอง และสุดท้ายโครงการจัดการขยะบ้านไร่น้อย เป็นโครงการที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้ชาวบ้านตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการขยะด้วยตัวเองก่อนทิ้ง มีการคัดแยกขยะเป็นหมวดหมู่ก่อนทิ้ง ขยายขยะที่สามารถขายได้ให้แก่ศูนย์คัดแยกขยะที่ก่อตั้งขึ้นและแปรรูปขยะบางชนิดให้เป็นปุ๋ยหมักชีวภาพ

เมื่อวิเคราะห์ข้ามกรณีศึกษา พบว่าขั้นตอนในกระบวนการนวัตกรรมสังคมที่พบในทุกกรณีศึกษาได้แก่ (1) การตระหนักถึงปัญหาและการเปิดรับความรู้ใหม่ (2) การขยายแนวร่วม การตั้งทีมงาน และการลงมือปฏิบัติ (3) การทำให้เป็นทางการ การปรับปรุงกิจกรรมที่ได้ทำไปแล้วและการเผยแพร่ผลสำเร็จ และ (4) การประเมินผลการปฏิบัติ และการคิดค้นกิจกรรมใหม่ๆ

ผลการวิเคราะห์กรณีศึกษาต่าง ๆ ยังทำให้สรุปได้ว่า พลวัตกรรมสังคมมี 6 แบบ ได้แก่ (1) ความคิดดี (2) นวัตกรรมสังคมแบบไม่เต็มรูปแบบ (3) นวัตกรรมสังคมแบบเต็มรูปแบบ (4) ส่วนขยายของนวัตกรรมสังคมเต็มรูปแบบ (5) ความคิดใหม่ๆ (6) นวัตกรรมสังคมที่แพร่กระจายออกไป

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบกรณีศึกษาทั้งหมด 9 กรณี ผู้วิจัยสรุปว่าเงื่อนไขจำเป็นที่น้อยที่สุดในการบูรณาการนวัตกรรมสังคมให้สำเร็จ ได้แก่ การมีความสามารถในการดูดซับความรู้ของทีมงาน รวมทั้ง การมีการร่วมมือกันภายในชุมชน โดยอาศัยข้อมูลจากการวิเคราะห์นวัตกรรมสังคมที่นำมาเป็นกรณีศึกษา ผู้วิจัยสร้าง “กรอบนวัตกรรมสังคม” อันประกอบด้วยกระบวนการ (ทั้งระดับปัจเจกและระดับทีม) พลวัตนวัตกรรมสังคม และเงื่อนไขในการบูรณาการนวัตกรรมสังคม รวมไปถึงปัจจัยภายนอกชุมชนที่มีผลต่อกระบวนการนวัตกรรมสังคมด้วย กรอบนวัตกรรมสังคมสามารถใช้เป็นแนวทางในการทำความเข้าใจในนวัตกรรมสังคมอย่างเป็นระบบได้

ผู้วิจัยนำเสนอยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนกระบวนการนวัตกรรมสังคมในชุมชนท้องถิ่น 4 ข้อ ได้แก่ (1) เปิดพื้นที่และโอกาสทางสังคมในชุมชนให้กว้าง (2) ทำให้กระบวนการนวัตกรรมสังคมเป็นกระบวนการเรียนรู้ (3) ให้ชุมชนเป็นศูนย์กลางในกระบวนการนวัตกรรมสังคม และ (4) ทำให้นวัตกรรมสังคมเป็นวัฒนธรรมสังคม

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระดับการรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล

ระดับการรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล โดยได้แบ่งระดับการรับเป็น 3 ระดับ (1) รับมาก หมายถึง ชุดปฏิบัติการประจำตำบลดำเนินการ 7-9 ขั้นตอน (2) รับปานกลาง หมายถึง ชุดปฏิบัติการประจำตำบลดำเนินการ 4-6 ขั้นตอน (3) รับน้อย หมายถึง ชุดปฏิบัติการประจำตำบลดำเนินการ 1-3 ขั้นตอน ซึ่งการยอมรับ เกิดจากพฤติกรรมที่เกิดขึ้นทางจิตใจภายในบุคคล เริ่มจากได้ยินในเรื่องวิทยาการนวัตกรรม แนวคิดใหม่นั้น ๆ จนกระทั่งยอมรับนำไปใช้ ในที่สุด อีกทั้งการยอมรับยังเป็นกระบวนการทางจิตใจของบุคคล ซึ่งจะยอมรับหรือไม่นั้นเป็นการตัดสินใจด้วยตัวเอง ดังเช่นงานวิจัยของ **ปราวีญา สุวรรณรัฐโชติ (2541)** ได้ศึกษาในเรื่อง “กรณีศึกษากระบวนการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียน” มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสภาพการเปลี่ยนแปลงในโรงเรียนจากการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ (2) ศึกษากระบวนการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียน และ (3) ศึกษาเงื่อนไขที่ทำให้เกิดการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของครูในโรงเรียน การวิจัยครั้งนี้ศึกษาในโรงเรียนเอกชนแห่งหนึ่ง การวิจัยใช้

วิธีการศึกษาเชิงปริมาณและคุณภาพ สภาพของครูและนักเรียนได้จากแบบสอบถาม ข้อมูลเชิงคุณภาพได้จากการสังเกต การสัมภาษณ์ และการวิเคราะห์เอกสาร

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า 1. สภาพการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในโรงเรียนแบ่งออกได้เป็น 3 ด้าน คือ (1) การเปลี่ยนแปลงของโรงเรียน ซึ่งได้แก่ การเปลี่ยนแปลงด้านภาพลักษณ์และการเป็นที่ยอมรับของโรงเรียนต่อสังคม การขยายอัตราค่าจ้างและคุณสมบัติของบุคลากร และการเปลี่ยนหลักสูตรคอมพิวเตอร์ (2) การเปลี่ยนแปลงของครู ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงด้านบทบาทภาระหน้าที่ การติดต่อรับข้อมูลข่าวสารของครู (3) การเปลี่ยนแปลงของนักเรียน ได้แก่ การรู้จักสืบค้นข้อมูลจากแหล่งในโลกกว้าง สังคมส่วนตัวเป็นสังคมออนไลน์ หัวข้อสนทนาประจำวันว่าด้วยการใช้คอมพิวเตอร์ ความสามารถส่วนบุคคลด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และความสามารถในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ให้แก่ครู 2. กระบวนการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นผู้ริเริ่มและดำเนินการต่อเนื่องมาจนถึงการสนับสนุนให้ครูเกิดการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ กระบวนการยอมรับสรุปได้เป็น 4 ขั้น คือ ขั้นความรู้ ขั้นการสนใจ ขั้นการตัดสินใจและขั้นการนำไปใช้ ส่วนครูจำแนกได้เป็น 5 กลุ่มระดับการใช้ ได้แก่ (1) กลุ่มใช้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน เป็น "กลุ่มใจรัก" คือกลุ่มที่มีความชอบส่วนตัวเป็นหลัก (2) กลุ่มแบบแผนเฉพาะตน เป็น "กลุ่มจำเป็นตามภาระหน้าที่" คือกลุ่มที่ต้องใช้เป็นส่วนของงานประจำวัน (3) กลุ่มพอใช้งานเป็น ซึ่งรวมถึง "กลุ่มคนรุ่นใหม่" และ "กลุ่มกลัวเป็นไดโนเสาร์" คือกลุ่มที่พร้อมจะยอมรับและกลัวจะล้าหลัง (4) กลุ่มเตรียมพร้อมที่จะใช้ เหมือนคนอื่น ๆ เป็น "กลุ่มตามๆ เขาไป" และ (5) กลุ่มไม่ใช่ เป็น "กลุ่มเดินหนี" เทคโนโลยี 3. เงื่อนไขที่ทำให้เกิดการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของครูในโรงเรียนมีองค์ประกอบ 4 ด้านด้วยกัน คือ ลักษณะของนวัตกรรม สภาพสังคม ตัวบุคคล และการสนับสนุนจากผู้บริหาร และพบว่าครูกลุ่มที่ใช้เพื่อประโยชน์ของนักเรียนได้รับเงื่อนไขด้านลักษณะของนวัตกรรมมากที่สุด กลุ่มแบบแผนเฉพาะตนและกลุ่มระดับเบื้องต้นได้รับเงื่อนไขด้านการสนับสนุนจากผู้บริหารมากที่สุด กลุ่มเตรียมพร้อมที่จะใช้ได้รับเงื่อนไขด้านสภาพสังคม ด้านการสนับสนุนจากผู้บริหาร และด้านลักษณะของนวัตกรรมมากที่สุด และกลุ่มไม่ใช่ได้รับเงื่อนไขด้านตัวบุคคลมากที่สุด

นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการยอมรับนวัตกรรมการเลี้ยงไหมของเกษตรกร ซึ่งเป็นงานวิจัยของ อุษา หงส์กาญจนกุล (2533) ได้ศึกษาการยอมรับนวัตกรรมการเลี้ยงไหมของเกษตรกรบ้านหนองเชียงชูย ตำบลป่าหวายนั่ง อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ลักษณะทั่วไปของประชากรเป้าหมาย (2) ความเป็นมาของนวัตกรรมการเลี้ยงไหม (3) ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับและไม่ยอมรับนวัตกรรมการเลี้ยงไหม (4) ปัญหาในการใช้นวัตกรรมการเลี้ยงไหมของเกษตรกร ประชากรเป้าหมายของการวิจัยเรื่องนี้เป็น เกษตรกรผู้เลี้ยงไหมจำนวน 149 ราย ซึ่งสามารถจำแนกเป็น 2 ประเภท คือ ผู้เลี้ยงไหมด้วยวิธีการแผนใหม่ จำนวน 84 ราย ผู้เลี้ยงไหมด้วย

วิธีการดั้งเดิมจำนวน 65 ราย สำหรับตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษานี้ประกอบด้วยคุณลักษณะของเกษตรกร โลกทัศน์ของเกษตรกร ลักษณะของนวัตกรรม การสื่อสาร ระดับการส่งเสริมของเจ้าหน้าที่ และประเภทการตัดสินใจเกี่ยวกับนวัตกรรม ส่วนตัวแปรตามคือการยอมรับนวัตกรรมและอัตราการยอมรับนวัตกรรม เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ การสังเกต การสัมภาษณ์โดยใช้แบบสอบถาม การทำกรณีศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการทางสถิติเพื่อหาอัตราส่วนร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าไคสแควร์ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ผลการวิจัยพบว่า 1) ลักษณะทั่วไปของประชากรเป้าหมาย เกษตรกรที่เลี้ยงไหมส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คือ ร้อยละ 97.3 มีเพศชายเพียงร้อยละ 2.7 อายุโดยเฉลี่ย 46.0 ปี แรงงานในครัวเรือนและขนาดที่ดินถือครองเฉลี่ย 4.5 คน และ 29.0 ไร่ ตามลำดับ วัตถุประสงค์ในการเลี้ยงไหมเพื่อขายรังไหมเป็นส่วนใหญ่ และรายได้จากการเลี้ยงไหมเฉลี่ยปีละ 11,397 บาท 2) ความเป็นมาของนวัตกรรมการเลี้ยงไหม การเลี้ยงไหมแผนใหม่ได้เริ่มเผยแพร่เข้ามาสู่หมู่บ้านนี้เป็นเวลา 5 ปีแล้ว โดยมีผู้นำการยอมรับคนแรก (Innovator) เป็นผู้ที่แพร่กระจายนวัตกรรมการเลี้ยงไหมไปยังเกษตรกรคนอื่น ๆ และมีผู้นำในหมู่บ้านเป็นผู้เชื่อมโยงระหว่างเกษตรกรกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริม จึงมีส่วนทำให้เกษตรกรเกิดความสนใจ และยอมรับนวัตกรรมเพิ่มขึ้น 3) ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับและอัตราการยอมรับนวัตกรรมการเลี้ยงไหม ได้แก่ (1) ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับนวัตกรรมการเลี้ยงไหมแตกต่างกัน ได้แก่ สื่อบุคคลระดับการส่งเสริมของเจ้าหน้าที่ แหล่งการเลี้ยงไหมที่เกษตรกรสนใจ การนำความรู้การเลี้ยงไหมวิธีการดั้งเดิมมาประยุกต์ใช้ ระดับความรู้เกี่ยวกับวิธีการเลี้ยงไหมแผนใหม่ ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับนวัตกรรมไม่แตกต่างกัน คือ อายุ จำนวนกลุ่มที่เข้าเป็นสมาชิก ขนาดที่ดินถือครอง โลกทัศน์ของเกษตรกร และประโยชน์เชิงเทียบของนวัตกรรม (2) ปัจจัยที่มีผลต่ออัตราการยอมรับนวัตกรรมการเลี้ยงไหมที่แตกต่างกัน โดยมีระดับความสัมพันธ์ในเชิงบวก ได้แก่ สื่อบุคคล ระดับการส่งเสริมของเจ้าหน้าที่ แหล่งการเลี้ยงไหมที่เกษตรกรสนใจ จำนวนกลุ่มที่เข้าเป็นสมาชิก ผลการทดลองนวัตกรรม และขนาดที่ดินถือครอง ส่วนปัจจัยที่มีผลต่ออัตราการยอมรับนวัตกรรมการเลี้ยงไหมไม่แตกต่างกัน คือ อายุ โลกทัศน์ของเกษตรกร ประโยชน์เชิงเทียบของนวัตกรรม การสังเกตเห็นผลของนวัตกรรม และประเภทการตัดสินใจเกี่ยวกับนวัตกรรม 4) ปัญหาในการใช้นวัตกรรมการเลี้ยงไหมที่เกษตรกรประสบมาก ได้แก่ การเกิดโรคระบาดตัวไหมและโรคระบาดต้นหม่อน สารเคมีในการเลี้ยงไหมเป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้เลี้ยงไหม และตลาดรับซื้อรังไหมไม่แน่นอน

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยในการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล

ปัจจัยในการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลนั้น ถือเป็นข้อมูลพื้นฐานที่ทำให้ผู้ศึกษาทราบถึงปัจจัยในการยอมรับนวัตกรรม ได้แก่ เงื่อนไขและสถานการณ์ คือ ปัจจัยที่เป็นเงื่อนไขหรือสถานการณ์ โดยทั่วไป ได้แก่ 1. สภาพทางเศรษฐกิจ 2. สภาพทางสังคมและวัฒนธรรม 3. สภาพทางภูมิศาสตร์ 4. สมรรถภาพในการทำงานของสถาบันที่เกี่ยวข้อง และปัจจัยที่เกี่ยวข้องโดยตรง ได้แก่ บุคคลเป้าหมาย (Target Person) และการรับรู้คุณลักษณะของนวัตกรรม (Perceived Attributes of Innovations) ซึ่งการรับนวัตกรรมของบุคคลในช่วงระยะเวลาหนึ่งๆ อาจมีความแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับหลายปัจจัยด้วยกัน ดังเช่นงานวิจัยของ **ปราณธีร์ รั้งแก้ว (2555)** ได้ศึกษากระบวนการนำเครื่องบดย่อยขยะเอนกประสงค์ไปใช้ในเขตอำเภอสาร์ภี จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษากระบวนการนำเครื่องบดย่อยขยะเอนกประสงค์ไปใช้ในเขตอำเภอสาร์ภี จังหวัดเชียงใหม่ 2) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการนำเครื่องบดย่อยขยะเอนกประสงค์ไปใช้ในอำเภอสาร์ภี จังหวัดเชียงใหม่ และ 3) ศึกษาบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ ที่มีต่อกระบวนการนำเครื่องบดย่อยขยะเอนกประสงค์ไปใช้ในเขตอำเภอสาร์ภี จังหวัดเชียงใหม่ การศึกษาครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยศึกษาการนำเครื่องบดย่อยขยะเอนกประสงค์ไปใช้ 12 กรณีศึกษา ครอบคลุมพื้นที่ 12 ตำบลในอำเภอสาร์ภี ซึ่งในแต่ละกรณีศึกษาผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกตำบลละ 1 หมู่บ้านที่นำเครื่องบดย่อยขยะเอนกประสงค์ไปใช้ได้อย่างต่อเนื่อง หรือได้รับรางวัลระดับหมู่บ้าน นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกและสนทนากลุ่มกับผู้ให้ข้อมูล 3 กลุ่ม คือ 1) ภาคประชาชน ได้แก่ ประชาชนที่เคยใช้เครื่องบดย่อยขยะเอนกประสงค์ 2) หน่วยงานส่วนภูมิภาค ได้แก่ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเชียงใหม่ โรงพยาบาลสาร์ภี และสำนักงานเกษตรอำเภอสาร์ภี 3) หน่วยงานส่วนท้องถิ่น ได้แก่ เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอสาร์ภี 12 แห่ง รวมจำนวนทั้งสิ้น 64 คน

ผลการศึกษาพบว่า พื้นที่ที่มีการยอมรับเครื่องบดย่อยขยะเอนกประสงค์เร็วนั้นมีกระบวนการทั้งหมด 8 กระบวนการ คือ 1) การรับรู้ปัญหา 2) การวางแผน 3) การคัดเลือกพื้นที่ชุมชน 4) การนำแผนไปปฏิบัติ 5) การประชาสัมพันธ์ 6) การประเมินผลการดำเนินงานเบื้องต้น 7) การปรับปรุงแก้ไขระหว่างดำเนินการ และ 8) การติดตามประเมินผลและเผยแพร่ผลงาน ส่วนพื้นที่ที่มีการยอมรับเครื่องบดย่อยขยะเอนกประสงค์ช้า นั้น จะมี 3 กระบวนการ คือ 1) การรับมอบเครื่องบดย่อยขยะเอนกประสงค์จากทางอำเภอสาร์ภี 2) การเขียนเอกสารขอขืมใช้เครื่องบดย่อยขยะเอนกประสงค์ 3) การส่งเครื่องบดย่อยขยะเอนกประสงค์คืนแก่ผู้รับผิดชอบปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการนำเครื่องบดย่อยขยะเอนกประสงค์ไปใช้นั้น สามารถนำมาจัดกลุ่มได้เป็น 3 กลุ่มด้วยกัน

คือ 1) กลุ่มปัจจัยภายใน ประกอบด้วย ด้านบริบทชุมชน ด้านผู้นำชุมชน ด้านการสื่อสาร ด้านความสัมพันธ์แบบเครือญาติ ด้านบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และด้านงบประมาณสนับสนุน 2) ปัจจัยคุณลักษณะของเครื่องบดย่อยขยะเอนกประสงค์ ประกอบด้วย ด้านความยุ่งยากการใช้งานของเครื่องบดย่อยขยะเอนกประสงค์ ด้านประโยชน์ที่ได้รับ ด้านความสอดคล้องกับสิ่งที่มีอยู่เดิม ด้านสังเกตเห็นผลได้ ด้านความสามารถนำไปทดลองใช้ 3) กลุ่มปัจจัยภายนอก ประกอบด้วย ด้านเศรษฐกิจและสังคม ด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานรัฐภายนอก ด้านการเมือง และด้านกฎหมาย ส่วนบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อกระบวนการนำเครื่องบดย่อยขยะเอนกประสงค์ไปใช้ พบว่ามีบทบาท 8 ด้าน คือ 1) ด้านการให้ข้อมูลเบื้องต้น 2) ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน 3) ด้านการประชาสัมพันธ์ 4) ด้านการประสานงานและอำนวยความสะดวก 5) ด้านการดำเนินงาน 6) ด้านการติดตามและประเมินผล 7) ด้านการสนับสนุนอาชีพเกษตรกรอินทรีย์ 8) ด้านการต่อยอดกิจกรรม ทั้งนี้ผู้วิจัยได้เสนอแนะให้ประชาชนในพื้นที่อำเภอสารภีสร้างเครือข่ายการเรียนรู้เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างหมู่บ้าน/ชุมชน โดยให้ประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชนที่มีการยอมรับเครื่องบดย่อยขยะเอนกประสงค์เร็วเป็นผู้ถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่ประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชนต่าง ๆ ที่จะเริ่มดำเนินการนำเครื่องบดย่อยขยะเอนกประสงค์ไปใช้ในพื้นที่ ส่วนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องทำงานแบบประสานความร่วมมือในการให้ความช่วยเหลือการให้ความรู้ การฝึกอบรมและเพิ่มความถี่ในการให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการใช้เครื่องบดย่อยขยะเอนกประสงค์

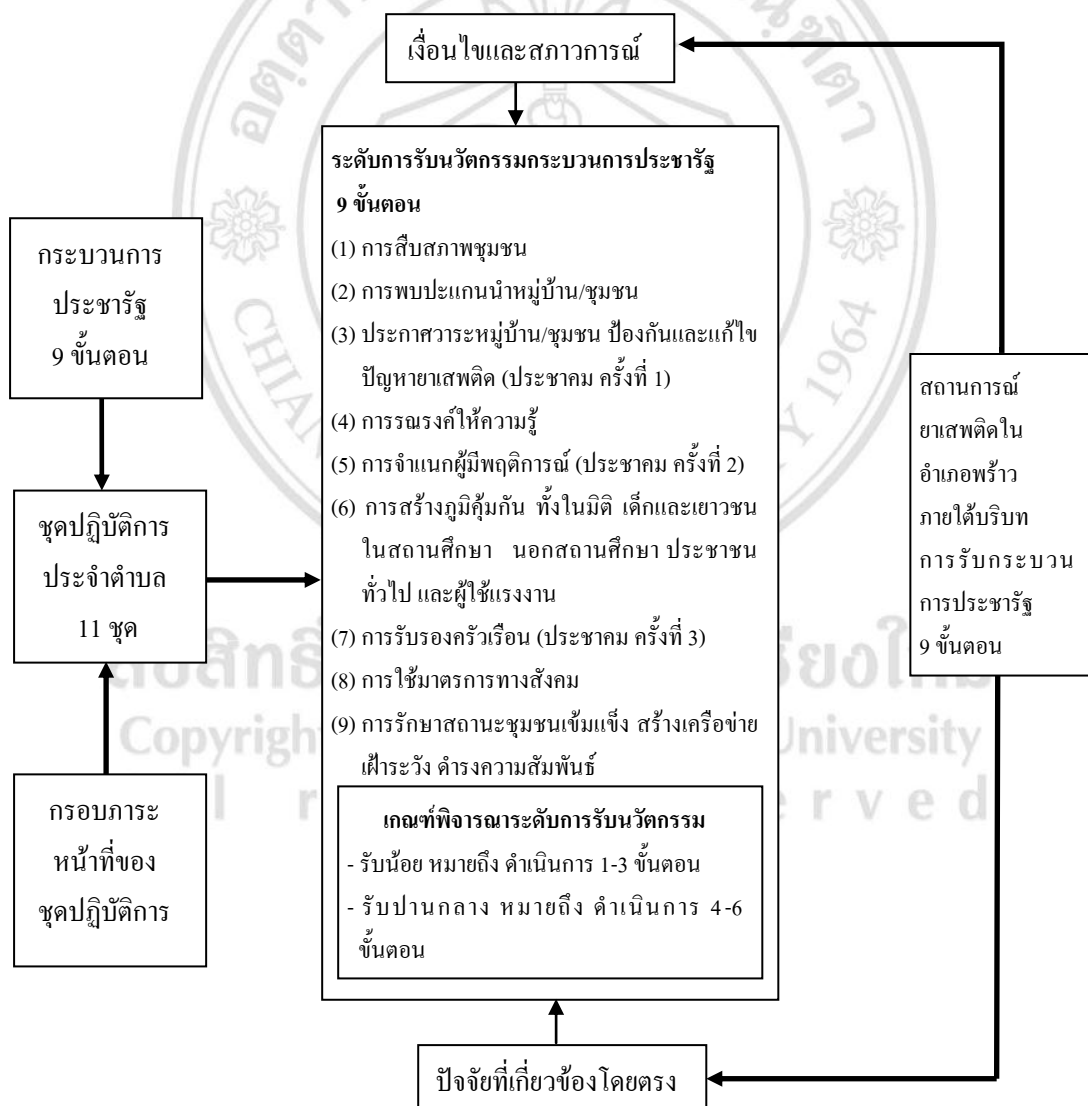
และสอดคล้องกับงานวิจัยของ **วิริยาภรณ์ เตชะกฤตธีรพงศ์ (2558)** ที่ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยการยอมรับการใช้งานเทคโนโลยีการทำงานร่วมกันของบุคลากรในองค์กร เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับการใช้งานเทคโนโลยีการทำงานร่วมกันของบุคลากรในองค์กร โดยสร้างกลุ่มปัจจัยจากการบูรณาการ 2 ทฤษฎีพื้นฐาน คือ ทฤษฎีรวมของการยอมรับและ การใช้เทคโนโลยี (UTAUT) และทฤษฎีการแพร่กระจายนวัตกรรม (DOI) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามออนไลน์และแบบสอบถามแบบเอกสาร จากกลุ่มตัวอย่าง 138 คน ที่เป็นผู้ใช้เทคโนโลยีการทำงานร่วมกันในองค์กร ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าปัจจัยทางด้านความคาดหวังในประสิทธิภาพ อิทธิพลทางสังคม สภาพสิ่งอำนวยความสะดวกในการใช้งานและความเข้ากันได้ส่งผลต่อการยอมรับการใช้งานเทคโนโลยีการทำงานร่วมกันอย่างมีนัยสำคัญ

อีกทั้งยังสอดคล้องกับ งานวิจัยของ **F.J. Batz , K.J. Peters , W. Janssen (1999)** ได้ศึกษาในเรื่อง “ The influence of technology characteristics on the rate and speed of adoption ” งานวิจัยดังกล่าวเป็นการวิเคราะห์คุณลักษณะของเทคโนโลยีว่ามีอิทธิพลต่อความเร็วในความเร็วในการยอมรับเทคโนโลยีมากน้อยเพียงใด ซึ่งได้ศึกษาในเมืองเมรุ ประเทศเคนยา ทำการสุ่มตัวอย่างเกษตรกรของประเทศเคนยาจำนวน 112 คน ส่วนใหญ่มีฐานะยากจน ไม่ได้รับการศึกษา พบว่าปัจจัย

ทางด้านความสลับซับซ้อนของเทคโนโลยีรวมถึงความเสี่ยงในการใช้เทคโนโลยี มีอิทธิพลต่อความเร็วในการยอมรับเทคโนโลยีของเกษตรกรมากที่สุด จึงเป็นไปได้ว่าการมีความรู้พื้นฐานของเกษตรกรรวมถึงความง่ายในการใช้เทคโนโลยีจะทำให้เกิดการยอมรับเทคโนโลยีได้เร็วขึ้น

นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยของ อลงกรณ์ เหล่างาม (2534) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับเทคโนโลยีใหม่ของชาวบ้านในหมู่บ้านเทคโนโลยีศึกษา พบว่า คุณลักษณะด้านการนำไปทดลองใช้มีความสัมพันธ์กับการรับเทคโนโลยีใหม่ เนื่องจากชาวบ้านส่วนใหญ่ได้นำความรู้ไปทดลองใช้แล้วได้ผลดีและคิดว่าความรู้นี้เป็นประโยชน์ จึงเห็นว่าเทคโนโลยีใหม่ที่กระทรวงวิทยาศาสตร์นำมาเผยแพร่เหมาะกับการนำไปลองใช้

2.6 กรอบแนวคิด

ภาพที่ 2.6 กรอบแนวคิด

อธิบายกรอบแนวคิด

การศึกษานี้ผู้ศึกษามุ่งเน้นการศึกษาการยอมรับนวัตกรรมการป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งประกอบด้วย 1) การศึกษากระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ซึ่งเป็นขั้นตอนการปฏิบัติของชุดปฏิบัติการประจำตำบล โดยจะนำแนวคิดเกี่ยวกับนวัตกรรมมาวิเคราะห์ 2) การศึกษากรอบภาระหน้าที่ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล โดยศึกษาความสอดคล้องกับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน โดยการนำเสนอขั้นตอนการป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ให้กลุ่มเป้าหมายศึกษาพร้อมทั้งนำไปปฏิบัติ และศึกษาระดับการยอมรับนวัตกรรม ซึ่งการยอมรับถือเป็นกระบวนการ (Process) ที่เกิดขึ้นทางจิตภายในบุคคล เริ่มจากได้ยินในเรื่องวิทยากรนั้น ๆ จนกระทั่งยอมรับนำไปใช้ในที่สุด ซึ่งกระบวนการนี้มีลักษณะคล้ายกับกระบวนการเรียนรู้และการตัดสินใจ (Decision Making) โดยการศึกษาจะแบ่งระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล เป็น 3 ระดับ ได้แก่ (1) รับมาก หมายถึง ชุดปฏิบัติการประจำตำบล ดำเนินการ 7-9 ขั้นตอน (2) รับปานกลาง หมายถึง ชุดปฏิบัติการประจำตำบลดำเนินการ 4-6 ขั้นตอน (3) รับน้อย หมายถึง ชุดปฏิบัติการประจำตำบลดำเนินการ 1-3 ขั้นตอน

หลังจากนั้นจึงศึกษาปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการยอมรับนวัตกรรม ได้แก่ **เงื่อนไขและสถานการณ์** คือ ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับที่เป็นเงื่อนไขหรือสถานการณ์ โดยทั่วไป ได้แก่ 1. สภาพทางเศรษฐกิจ โดยศึกษาจากสภาพเศรษฐกิจในพื้นที่แต่ละตำบล 2. สภาพทางสังคมและวัฒนธรรม โดยศึกษาจากชุมชน วัฒนธรรมท้องถิ่น ค่านิยม และความเชื่อในแต่ละตำบล 3. สภาพทางภูมิศาสตร์ โดยศึกษาจากลักษณะทางภูมิศาสตร์ กายภาพ และการเข้าถึงพื้นที่ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล 4. สมรรถภาพในการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยศึกษาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงได้แก่ ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว (ศป.ปส.อ.พร้าว) และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น **ปัจจัยที่เกี่ยวข้องโดยตรง** หมายถึง บุคคลเป้าหมาย (Target Person) ได้แก่ ชุดปฏิบัติการประจำตำบล โดยศึกษาจากลักษณะส่วนบุคคล 1. พื้นฐานทางสังคม 2. พื้นฐานทางเศรษฐกิจ 3. พื้นฐานในการติดต่อสื่อสาร 4. พื้นฐานในเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน และการรับรู้คุณลักษณะของนวัตกรรม (Perceived Attributes of Innovations) โดยศึกษาจาก

1. ผลประโยชน์ที่ได้รับเชิงเปรียบเทียบ 2. ความเข้ากันได้กับสถานการณ์ที่มีอยู่เดิม 3. ความยุ่งยากในการใช้นวัตกรรม 4. ความสามารถในการนำไปทดลองใช้ได้ 5. การสังเกตเห็นผลได้

ในขั้นตอนสุดท้ายซึ่งจะใช้อธิบายในบทที่ 5 ของการศึกษาคือการศึกษาด้านการนัยยาเสพติดแต่ละตำบลในอำเภอพร้าว ภายหลังจากนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนไปปฏิบัติ เป็นการศึกษาเพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเงื่อนไขและสถานการณ์ และปัจจัยที่เกี่ยวข้องโดยตรงที่ส่งผลกระทบต่อระดับการยอมรับของชุดปฏิบัติการประจำตำบล และนำผลที่ได้มาเปรียบเทียบกับ

สถานการณ์ยาเสพติดในอำเภอพร้าว โดยพิจารณาจากผลการกำหนดสถานะหมู่บ้าน/ชุมชนมั่นคง
ปลอดภัยยาเสพติดอำเภอพร้าว

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษานี้ดำเนินการโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research Methodology) เป็นการนำเอาข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้าศึกษา มาจัดทำให้เป็นระบบและหาความหมาย โดยมีการแยกแยะองค์ประกอบต่าง ๆ เพื่อทำการเชื่อมโยงและหาความสัมพันธ์ของข้อมูล ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาชั้นนี้ที่ต้องการศึกษาถึงสถานการณ์ยาเสพติดแต่ละตำบลในอำเภอพร้าว ภายหลังจากนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนไปปฏิบัติ รวมทั้งต้องการค้นหาถึงสาเหตุและความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการยอมรับนวัตกรรมการป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ มาจัดทำเป็นระบบและหาความหมายเกี่ยวกับปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น นอกจากนี้ยังต้องการเก็บข้อมูลเชิงลึกจากชุดปฏิบัติการประจำตำบลทั้ง 11 ชุด จึงต้องอาศัยระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้คำตอบที่หลากหลาย ครอบคลุมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการศึกษาของผู้ศึกษา

3.1 เกณฑ์การเลือกกรณีศึกษา

การศึกษานี้ เป็นการศึกษาการยอมรับนวัตกรรมการป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล โดยเลือกศึกษาในพื้นที่อำเภอพร้าว เนื่องจากมีพื้นที่ติดกับอำเภอเชียงดาว อำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งทั้ง 2 อำเภอ เป็นพื้นที่ชายแดนติดต่อกับประเทศพม่า ภูมิประเทศเป็นป่าเขามีช่องทางธรรมชาติที่เหมาะสมต่อการลักลอบนำเข้ายาเสพติด จึงได้รับผลกระทบจากปัญหาการผลิต การค้า และการนำเข้ายาเสพติดจากประเทศเพื่อนบ้านมาโดยตลอด ประกอบกับปัญหาเศรษฐกิจ สังคม ความยากจน และโอกาสทางการศึกษาของราษฎรในพื้นที่ห่างไกล เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ประชากรเข้าไปเกี่ยวข้องกับวงจรปัญหายาเสพติด จากผลการดำเนินการตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ในพื้นที่อำเภอพร้าวของชุดปฏิบัติการประจำตำบลทั้ง 11 ชุด โดยใช้ข้อมูลจากศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัดเชียงใหม่ (ศอ.ปส.จ.เชียงใหม่) และสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ภาค 5 ตามเกณฑ์กำหนดสถานะหมู่บ้าน/ชุมชนมั่นคง ปลอดภัยยาเสพติด พบว่าสถานะหมู่บ้าน/ชุมชน ในพื้นที่อำเภอพร้าว รอบการประเมินครั้งที่ 1 รอบ 6 เดือนแรก (ตุลาคม 2560 – มีนาคม 2561) ปีการประเมิน 2561 มีจำนวนหมู่บ้านสีขาว (ปลอดภัยยาเสพติด) จำนวน 86 หมู่บ้าน, หมู่บ้านสีเขียว (สภาพปัญหายาเสพติด

บางเบา) จำนวน 13 หมู่บ้าน , หมู่บ้านสีเหลือง (สภาพปัญหาสาเหตุดีปานกลาง) จำนวน 5 หมู่บ้าน และหมู่บ้านสีแดง (สภาพปัญหาสาเหตุดีรุนแรง) จำนวน 5 หมู่บ้าน ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับข้อมูลผลการกำหนดสถานะหมู่บ้าน/ชุมชนมั่นคงปลอดภัยสาเหตุดี ในรอบปีการประเมิน 2559 และ 2560 พบว่าสถานะหมู่บ้านสีแดงมีจำนวนลดลงและสถานะหมู่บ้านสีขาวมีจำนวนเพิ่มขึ้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลทั้ง 11 ชุด มีการนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ไปปฏิบัติจนเกิดผลสัมฤทธิ์ในพื้นที่ แต่อย่างไรก็ตามผลการปฏิบัติตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลในแต่ละตำบล มีความแตกต่างกันโดยเฉพาะการบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงให้ความสนใจที่จะศึกษาในพื้นที่ดังกล่าว

3.2 ผู้ให้ข้อมูลหลัก และเกณฑ์การเลือก

ตารางที่ 3.1 การกำหนดผู้ให้ข้อมูล

คำถามการวิจัย	ข้อมูลที่ต้องการใช้เพื่อตอบคำถามการวิจัย	ผู้ให้ข้อมูลหลัก
1. สถานการณ์ยาเสพติดแต่ละตำบลในอำเภอพร้าว ภายหลังจากนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ไปปฏิบัติเป็นอย่างไร	- สถานการณ์ยาเสพติดแต่ละตำบลในอำเภอพร้าว ภายหลังจากนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ไปปฏิบัติ - นำผลจากระดับการรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนและปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับของชุดปฏิบัติการประจำตำบลมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ เพื่อนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์กำหนดสถานะหมู่บ้าน/ชุมชนมั่นคงปลอดภัยสาเหตุดีในแต่ละตำบล	- ผลการกำหนดสถานะหมู่บ้าน/ชุมชนมั่นคงปลอดภัยสาเหตุดีอำเภอพร้าว - ผลจากระดับการรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนและปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับของชุดปฏิบัติการประจำตำบล

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

คำถามการวิจัย	ข้อมูลที่ต้องการใช้เพื่อตอบ คำถามการวิจัย	ผู้ให้ข้อมูลหลัก
2. หุคปฏิบัติการประจำตำบล มีระดับการรับกระบวนการ ประชารัฐ 9 ขั้นตอน ในระดับ ใด ปัจจัยใดที่มีผลต่อการ ยอมรับ กระบวนการ ประชารัฐ 9 ขั้นตอน ของหุค ปฏิบัติการประจำตำบล	ระดับการรับกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน ของหุคปฏิบัติการประจำ ตำบล 1. ความเข้าใจของหุคปฏิบัติการต่อ ภาระหน้าที่ 2. ระดับความเข้าใจของหุคปฏิบัติการ ต่อกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน 3. ระดับการรับกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน ของหุคปฏิบัติการประจำ ตำบล ซึ่งแบ่งเป็น 3 ระดับ	หุคปฏิบัติการประจำ ตำบล ทั้ง 11 หุค
3. ปัจจัยใดที่มีผลต่อการ ยอมรับ กระบวนการ ประชารัฐ 9 ขั้นตอน ของหุค ปฏิบัติการประจำตำบล	ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับ กระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน ของ หุคปฏิบัติการประจำตำบล 1. เงื่อนไขและสภาวะการณ์ 2. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องโดยตรง	หุคปฏิบัติการประจำ ตำบล ทั้ง 11 หุค

ตารางที่ 3.2 การกำหนดผู้ให้ข้อมูลในชุดปฏิบัติการประจำตำบล

ประเภทผู้ให้ข้อมูล	จำนวนทั้งหมด	จำนวนที่เลือก	เกณฑ์ที่ใช้ในการเลือก
1. ปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบประจำตำบล	11 คน	4 คน	1. ได้รับแต่งตั้งตามคำสั่งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว ที่ 1341/2559 ลงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2559 2. ปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่อำเภอพร้าว ตั้งแต่วันที่ 30 พฤศจิกายน 2559 จนถึงปัจจุบัน
2. เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้รับผิดชอบประจำตำบล	11 คน	11 คน	
3. เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลพร้าว	2 คน	1 คน	
4. พัฒนาการประจำตำบล	11 คน	6 คน	
5. หัวหน้าชุดมวลชนสัมพันธ์อำเภอพร้าว ป.พัน 7	11 คน	-	
6. ครู กศน.ประจำตำบล	11 คน	5 คน	
7. เกษตรประจำตำบล	11 คน	2 คน	
8. กำนันประจำตำบล	11 คน	11 คน	
9. ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	10 คน	7 คน	
10. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล	17 คน	15 คน	
11. เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานยาเสพติด สป.ปส.องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	10 คน	-	
รวม	116 คน	62 คน	

หมายเหตุ : ชุดปฏิบัติการประจำตำบลแต่ละชุดมีจำนวน 11-12 คน

- ตำบลเวียงไม่มี รพ.สต. จึงมอบหมายให้เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลพร้าวปฏิบัติหน้าที่แทน
- ตำบลป่าดู้ม สันทราย เขื่อนผาก แม่ปิง และโฮ่งขอด มีจำนวน รพ.สต.ตำบลละ 2 แห่ง
- ตำบลแม่แวน มีจำนวน รพ.สต. 3 แห่ง
- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอพร้าว มีจำนวน 10 แห่ง

ตารางที่ 3.3 แยกประเภทผู้ให้ข้อมูลเป็นรายตำบล

ตำบล ประเภทผู้ให้ข้อมูล	ป่า ดุ่ม	น้ำ แพร่	โหล่ง ขอด	ป่า ไผ่	เขื่อน ผาก	เวียง	สัน ทราย	แม่ แวน	ทุ่ง หลวง	บ้าน โป่ง	แม่ ปิ้ง	รวม
1. ปลัดอำเภอ ผู้รับผิดชอบประจำ ตำบล	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	-	4
2. เจ้าหน้าที่ตำรวจ ผู้รับผิดชอบประจำ ตำบล	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11
3. เจ้าหน้าที่ โรงพยาบาลพร้าว	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1
4. พัฒนาการประจำ ตำบล	1	1	1	-	-	1	1	-	-	-	1	6
5. หัวหน้าชุมชน สัมพันธ์อำเภอพร้าว ป.พัน 7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. ครู กศน.ประจำ ตำบล	-	-	1	1	-	1	-	1	-	-	1	5
7. เกษตรประจำ ตำบล	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	2
8. กำนันประจำตำบล	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11
9. ปลัดองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	1	1	1	1	-	1	-	1	1	-	-	7
10. ผู้อำนวยการ โรงพยาบาลส่งเสริม สุขภาพประจำตำบล	1	1	2	1	2	-	1	3	1	1	2	15
11. เจ้าหน้าที่ ผู้รับผิดชอบงานยา เสพติด สป.ปส. องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	5	5	7	5	5	6	5	8	6	4	6	62

3.3 แนวทางการเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษานี้มีวิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 เป็นการเตรียมตัวก่อนเข้าสู่สนามเก็บข้อมูล ผู้ศึกษาได้ศึกษาข้อมูลพื้นฐานทั่วไป ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับนวัตกรรมการป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล รวมถึงเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทางทฤษฎี

ขั้นที่ 2 เป็นการเข้าไปสำรวจบริบทหมู่บ้านต่าง ๆ ของอำเภอพร้าวในเบื้องต้น ซึ่งก่อนการศึกษาต้องมีการพูดคุยและทำความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ในการศึกษากับชุดปฏิบัติการประจำตำบลในพื้นที่ก่อน เพื่อให้ชุดปฏิบัติการประจำตำบลเข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน หลังจากเก็บข้อมูลในเบื้องต้นแล้ว จะได้นำข้อมูลเหล่านั้นมาสรุปประกอบการสร้างแบบประเมิน ซึ่งจะผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระก่อน จึงจะนำไปสอบถามกับผู้ให้ข้อมูลหลักต่อไป

ขั้นที่ 3 เป็นระยะที่ทบทวน ตรวจสอบและเก็บข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูลในส่วนต่าง ๆ ที่ได้ดำเนินการมาแล้วทั้งหมด

ตารางที่ 3.4 แนวทางและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

คำถามการวิจัย	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
1. สถานการณ์ยาเสพติดแต่ละตำบลในอำเภอพร้าว ภายหลังจากนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนไปปฏิบัติเป็นอย่างไร	- การศึกษาเอกสาร	- คู่มือการประเมินหมู่บ้าน/ชุมชนเข้มแข็งเอาชนะยาเสพติด - ข้อมูลผลการกำหนดสถานะหมู่บ้าน/ชุมชนมั่นคง ปลอดภัยยาเสพติด อำเภอพร้าว - ระดับการรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล - ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล

ตารางที่ 3.4 (ต่อ)

คำถามการวิจัย	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
		- แบบบันทึกการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการรับและปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล - แบบบันทึกการนำผลความสัมพัทธ์ที่ได้มาเปรียบเทียบกับสถานการณ์ยาเสพติดในอำเภอพร้าว
2. ชุดปฏิบัติการประจำตำบลมีระดับการรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ในระดับใด	- การศึกษาเอกสาร	- คู่มือ 9 ขั้นตอนสู่ชุมชนเข้มแข็ง
	- การใช้แบบประเมิน	- แบบประเมินระดับการรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล
	- การสังเกต	- แบบสังเกต
3. ปัจจัยใดที่มีผลต่อการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล	- การใช้แบบประเมิน	- แบบประเมินปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล

3.4 แนวทางการวิเคราะห์ข้อมูล

แนวทางการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สามารถสรุปได้ ดังนี้

1. สถานการณ์ยาเสพติดแต่ละตำบลในอำเภอพร้าว ภายหลังจากนำกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอนไปปฏิบัติ ผู้ศึกษาจะใช้เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลเอกสาร เนื่องจากต้องรวบรวมข้อมูลเอกสาร รวมถึงหลักฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับผลการกำหนดสถานะหมู่บ้าน/ชุมชนมั่นคงปลอดภัย ยาเสพติดของแต่ละตำบลมาใช้พรรณาส่งที่เกิดขึ้น ซึ่งจะใช้ร่วมกับเทคนิคการวิเคราะห์สรุปอุปนัย เพราะต้องนำข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินของชุดปฏิบัติการประจำตำบลมาประกอบ เพื่อให้ข้อมูล

มีความน่าเชื่อถือและใช้เทคนิคการเปรียบเทียบเหตุการณ์ (Constant Comparison) ว่ามีความสัมพันธ์ในลักษณะใดบ้างจากเกณฑ์กำหนดสถานะหมู่บ้าน/ชุมชนมั่นคงปลอดภัยยาเสพติด

2. ระดับการรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล อำเภอ พริ้ว จังหวัดเชียงใหม่ นั้น ผู้ศึกษาจะใช้เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลเอกสาร (Content Analysis) เนื่องจากผู้ศึกษาต้องนำข้อมูลเอกสารรวมถึงขั้นตอนการปฏิบัติตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล มาพรรณนาและอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น นอกจากนี้ผู้ศึกษาจะนำข้อมูลจากแบบประเมินมาใช้เพื่อชี้ให้เห็นระดับการยอมรับนวัตกรรม โดยจะใช้เทคนิคการวิเคราะห์สรุปอุปนัย (Analytic Induction) ในการวิเคราะห์และสรุปผลการศึกษา ซึ่งผู้ศึกษาได้กำหนดเกณฑ์การพิจารณาการปฏิบัติตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ดังตารางที่ 3.5

ตารางที่ 3.5 เกณฑ์การพิจารณาการปฏิบัติตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน

กระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน	เกณฑ์การพิจารณา
ขั้นตอนที่ 1 สืบสภาพชุมชน	- ปฏิบัติ 1 ข้อ หมายถึง ไม่รับนวัตกรรม - ปฏิบัติ 2 ข้อขึ้นไป หมายถึง รับนวัตกรรม
ขั้นตอนที่ 2 การพบปะแนะนำหมู่บ้าน/ชุมชน	- ปฏิบัติ 1 ข้อ หมายถึง ไม่รับนวัตกรรม - ปฏิบัติ 2 ข้อขึ้นไป หมายถึง รับนวัตกรรม
ขั้นตอนที่ 3 ประกาศวาระหมู่บ้าน/ชุมชน ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด (ประชาม ครั้งที่ 1)	- ปฏิบัติข้อ 1 หมายถึง รับนวัตกรรม - ปฏิบัติ 1 ข้อ หมายถึง ไม่รับนวัตกรรม - ปฏิบัติ 2 ข้อขึ้นไป หมายถึง รับนวัตกรรม
ขั้นตอนที่ 4 ผนวกประชาชนสัมพันธ์	- ปฏิบัติ 1 ข้อ หมายถึง ไม่รับนวัตกรรม - ปฏิบัติ 2 ข้อขึ้นไป หมายถึง รับนวัตกรรม
ขั้นตอนที่ 5 คัดแยกผู้มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับ ยาเสพติด (เวทีประชาม ครั้งที่ 2)	- ปฏิบัติข้อ 2 หมายถึง รับนวัตกรรม - ปฏิบัติ 1 ข้อ หมายถึง ไม่รับนวัตกรรม - ปฏิบัติ 2 ข้อขึ้นไป หมายถึง รับนวัตกรรม

ตารางที่ 3.5 (ต่อ)

กระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน	เกณฑ์การพิจารณา
ขั้นตอนที่ 6 การสร้างภูมิคุ้มกัน ทั้งในมิติเด็กและเยาวชนในสถานศึกษา นอกสถานศึกษา ประชาชนทั่วไป และผู้ใช้แรงงาน	- ปฏิบัติ 1 ข้อ หมายถึง ไม่รับนวัตกรรม - ปฏิบัติ 2 ข้อขึ้นไป หมายถึง รับนวัตกรรม
ขั้นตอนที่ 7 การยอมรับรองครัวเรือน (เวทีประชาคม ครั้งที่ 3)	- ปฏิบัติข้อ 1 หมายถึง รับนวัตกรรม - ปฏิบัติ 1 ข้อ หมายถึง ไม่รับนวัตกรรม - ปฏิบัติ 2 ข้อขึ้นไป หมายถึง รับนวัตกรรม
ขั้นตอนที่ 8 ใช้มาตรการทางสังคม	- ปฏิบัติ 1 ข้อ หมายถึง ไม่รับนวัตกรรม - ปฏิบัติ 2 ข้อขึ้นไป หมายถึง รับนวัตกรรม
ขั้นตอนที่ 9 รักษาสถานะชุมชนเข้มแข็ง	- ปฏิบัติ 1 ข้อ หมายถึง ไม่รับนวัตกรรม - ปฏิบัติ 2 ข้อขึ้นไป หมายถึง รับนวัตกรรม

3. ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ผู้ศึกษาจะนำข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินมาวิเคราะห์เพื่อหาข้อสรุปจากเหตุการณ์ต่าง ๆ โดยจะใช้เทคนิคการวิเคราะห์สรุปอุปนัย ในการศึกษาวัตถุประสงค์ข้อนี้

3.5 วิธีการตรวจสอบความไว้วางใจได้ของงานวิจัย

1. การตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีรวบรวมข้อมูล(Methodological triangulation) คือ การใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ กันเพื่อรวบรวมข้อมูลเรื่องเดียวกัน เช่น ใช้วิธีการสังเกตควบคู่กับการตอบแบบประเมิน พร้อมกันนั้นก็ศึกษาข้อมูลจากแหล่งเอกสารประกอบด้วย

2. การนำข้อมูลกลับไปให้ผู้ให้ข้อมูลตรวจสอบ (Member checks) คือ การส่งข้อมูลสรุปผลการตอบแบบประเมินให้ผู้ให้ข้อมูลตรวจสอบความถูกต้องของการสรุปผล

บทที่ 4

ผลการศึกษา

ในบทนี้เป็นการพรรณนาถึงผลการศึกษา การยอมรับนวัตกรรมการป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ โดยจะนำเสนอเรียงไปตามลำดับ ดังนี้ 1.สถานการณ์ยาเสพติดแต่ละตำบลในอำเภอพร้าว ภายหลังจากนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนไปปฏิบัติ 2. ระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล 3. ปัจจัยในการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล

ซึ่งในแต่ละหัวข้อจะยกกรณีศึกษาย่อยทั้ง 11 ตำบลมาประกอบ โดยเรียงลำดับการนำเสนอ ดังนี้ 1. ตำบลป่าดู้ม 2. ตำบลน้ำแพร่ 3. ตำบลโหล่งขอด 4. ตำบลป่าไผ่ 5. ตำบลเขื่อนผาก 6. ตำบลเวียง 7. ตำบลสันทราย 8. ตำบลแม่แวน 9. ตำบลทุ่งหลวง 10. ตำบลบ้านโป่ง 11. ตำบลแม่ปิ้ง

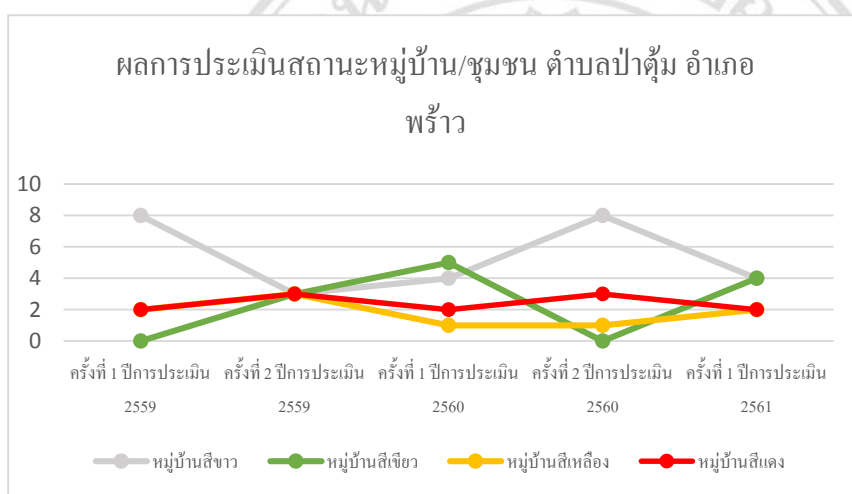
4.1 สถานการณ์ยาเสพติดในอำเภอพร้าว

4.1.1 พื้นที่ตำบลป่าดู้ม

สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่ตำบลป่าดู้ม มีระดับความรุนแรงของปัญหาเสพติดของแต่ละหมู่บ้าน พิจารณาจากเกณฑ์กำหนดสถานะหมู่บ้าน/ชุมชนมั่นคง ปลอดภัยยาเสพติดอำเภอพร้าว ตามรอบปีการประเมิน 2559 -2561 พบว่า หมู่บ้านสีขาว (ปลอดภัยยาเสพติด) ในครั้งที่ 1 ปีการประเมิน 2559 มีจำนวน 8 หมู่บ้าน แต่ในรอบปีการประเมินครั้งล่าสุดกลับพบว่าหมู่บ้านสีขาวมีจำนวนลดลงเหลือเพียง 4 หมู่บ้าน หมู่บ้านสีเขียว (สภาพปัญหาเสพติดเบาบาง) ในรอบปีการประเมินครั้งที่ 1/2561 มีจำนวนเพิ่มขึ้นเป็น 4 หมู่บ้าน สำหรับหมู่บ้านสีเหลือง (สภาพปัญหาเสพติดปานกลาง) และหมู่บ้านสีแดง (สภาพปัญหาเสพติดรุนแรง) พบว่ามีจำนวนคงที่เหมือนรอบปีการประเมินครั้งที่ 1/2559 คือ 2 หมู่บ้านตามลำดับ สามารถแสดงได้ ดังตารางที่ 4.1 และแผนภาพที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 การประเมินสถานะหมู่บ้าน/ชุมชน ตำบลป่าดู้ม อำเภอฟร้าว

รอบการประเมิน	หมู่บ้าน สีขา	หมู่บ้าน สีเขียว	หมู่บ้าน สีเหลือง	หมู่บ้าน สีแดง
ครั้งที่ 1 ปีการประเมิน 2559	8	0	2	2
ครั้งที่ 2 ปีการประเมิน 2559	3	3	3	3
ครั้งที่ 1 ปีการประเมิน 2560	4	5	1	2
ครั้งที่ 2 ปีการประเมิน 2560	8	0	1	3
ครั้งที่ 1 ปีการประเมิน 2561	4	4	2	2

ภาพที่ 4.1 ผลการประเมินสถานะหมู่บ้าน/ชุมชน ตำบลป่าดู้ม อำเภอฟร้าว

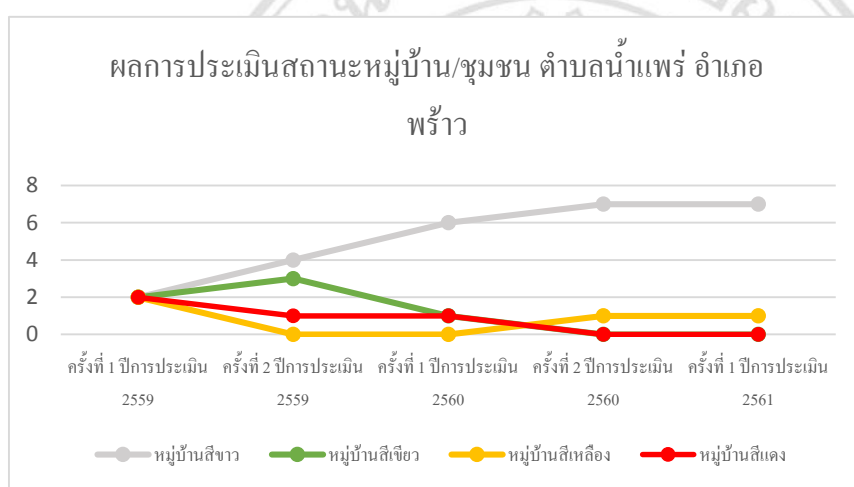
(ที่มา: ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัดเชียงใหม่, 2561: ข้อมูลปรับให้เป็นแผนภาพโดยผู้ศึกษา)

4.1.2 พื้นที่ตำบลน้ำแพร่

สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่ตำบลน้ำแพร่ มีระดับความรุนแรงของปัญหาเสพติดของแต่ละหมู่บ้าน พิจารณาจากเกณฑ์กำหนดสถานะหมู่บ้าน/ชุมชนมั่นคงปลอดภัยยาเสพติดอำเภอฟร้าว ตามรอบปีการประเมิน 2559-2561 พบว่าครั้งที่ 1 ปีการประเมิน 2559 ตำบลน้ำแพร่มีหมู่บ้านสีขาว (ปลอดภัยยาเสพติด) เพียง 2 หมู่บ้าน แต่ในรอบปีการประเมินครั้งล่าสุดพบว่าหมู่บ้านสีขาวมีจำนวนเพิ่มขึ้นเป็น 7 หมู่บ้าน หมู่บ้านสีเหลือง (สภาพปัญหาเสพติดปานกลาง) 1 หมู่บ้าน และไม่พบหมู่บ้านสีแดง (สภาพปัญหาเสพติดรุนแรง) สามารถแสดงได้ ดังตารางที่ 4.2 และแผนภาพที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 การประเมินสถานะหมู่บ้าน/ชุมชน ตำบลน้ำแพร่ อำเภอพร้าว

รอบการประเมิน	หมู่บ้าน สีขาว	หมู่บ้าน สีเขียว	หมู่บ้าน สีเหลือง	หมู่บ้าน สีแดง
ครั้งที่ 1 ปีการประเมิน 2559	2	2	2	2
ครั้งที่ 2 ปีการประเมิน 2559	4	3	0	1
ครั้งที่ 1 ปีการประเมิน 2560	6	1	0	1
ครั้งที่ 2 ปีการประเมิน 2560	7	0	1	0
ครั้งที่ 1 ปีการประเมิน 2561	7	0	1	0

ภาพที่ 4.2 ผลการประเมินสถานะหมู่บ้าน/ชุมชน ตำบลน้ำแพร่ อำเภอพร้าว
(ที่มา: ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัดเชียงใหม่, 2561: ข้อมูลปรับให้เป็น
แผนภาพโดยผู้ศึกษา)

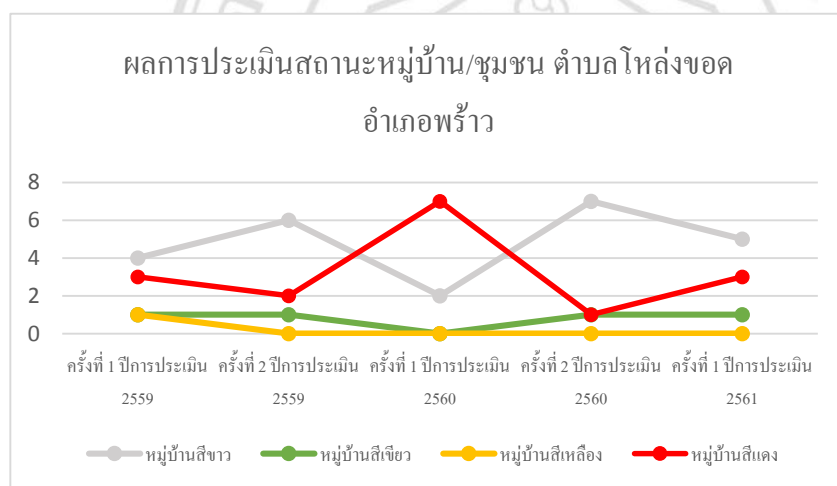
4.1.3 พื้นที่ตำบลโหล่งขอด

สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่ตำบลโหล่งขอด มีระดับความรุนแรงของปัญหาเสพติดของแต่ละหมู่บ้าน พิจารณาจากเกณฑ์กำหนดสถานะหมู่บ้าน/ชุมชนมั่นคงปลอดภัยยาเสพติดอำเภอพร้าว ตามรอบปีการประเมิน 2559 -2561 พบว่า หมู่บ้านสีขาว (ปลอดภัยยาเสพติด) ในครั้งที่ 1 ปีการประเมิน 2559 มีจำนวน 4 หมู่บ้าน และเพิ่มขึ้นเป็น 5 หมู่บ้านในรอบปีการประเมินครั้งล่าสุด สำหรับหมู่บ้านสีเขียว (สภาพปัญหาเสพติดเบาบาง) และหมู่บ้านสีแดง (สภาพปัญหาเสพติดรุนแรง)

พบว่าจำนวนครั้งที่เหมือนรอบปีการประเมินครั้งที่ 1/2559 คือ 1 และ 3 หมู่บ้านตามลำดับ สามารถแสดงได้ ดังตารางที่ 4.3 และแผนภาพที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 การประเมินสถานะหมู่บ้าน/ชุมชน ตำบลโหล่งขอด อำเภอพร้าว

รอบการประเมิน	หมู่บ้าน สีขาว	หมู่บ้าน สีเขียว	หมู่บ้าน สีเหลือง	หมู่บ้าน สีแดง
ครั้งที่ 1 ปีการประเมิน 2559	4	1	1	3
ครั้งที่ 2 ปีการประเมิน 2559	6	1	0	2
ครั้งที่ 1 ปีการประเมิน 2560	2	0	0	7
ครั้งที่ 2 ปีการประเมิน 2560	7	1	0	1
ครั้งที่ 1 ปีการประเมิน 2561	5	1	0	3

ภาพที่ 4.3 ผลการประเมินสถานะหมู่บ้าน/ชุมชน ตำบลโหล่งขอด อำเภอพร้าว
(ที่มา: ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัดเชียงใหม่, 2561: ข้อมูลปรับให้เป็นแผนภาพโดยผู้ศึกษา)

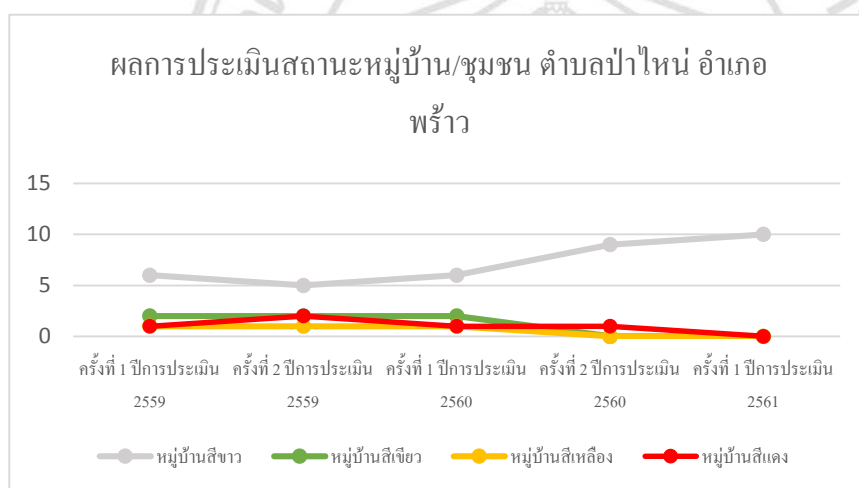
4.1.4 พื้นที่ตำบลป่าไผ่

สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่ตำบลป่าไผ่ มีระดับความรุนแรงของปัญหายาเสพติดของแต่ละหมู่บ้าน พิจารณาจากเกณฑ์กำหนดสถานะหมู่บ้าน/ชุมชนมั่นคงปลอดภัยยาเสพติดอำเภอพร้าว ตามรอบปีการประเมิน 2559-2561 พบว่าครั้งที่ 1 ปีการประเมิน 2559 ตำบลป่าไผ่มีหมู่บ้านสีขาว (ปลอดภัยยาเสพติด) เพียง 6 หมู่บ้าน แต่ในรอบปีการประเมินครั้งล่าสุดพบว่าหมู่บ้านสีขาว

มีจำนวนเพิ่มขึ้นเป็น 10 หมู่บ้าน และไม่พบหมู่บ้านสีแดง (สภาพปัญหาสาเหตุดรณเรง) สามารถแสดงได้ ดังตารางที่ 4.4 และแผนภาพที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 การประเมินสถานะหมู่บ้าน/ชุมชน ตำบลป่าไผ่ อำเภอพร้าว

รอบการประเมิน	หมู่บ้าน สีขาว	หมู่บ้าน สีเขียว	หมู่บ้าน สีเหลือง	หมู่บ้าน สีแดง
ครั้งที่ 1 ปีการประเมิน 2559	6	2	1	1
ครั้งที่ 2 ปีการประเมิน 2559	5	2	1	2
ครั้งที่ 1 ปีการประเมิน 2560	6	2	1	1
ครั้งที่ 2 ปีการประเมิน 2560	9	0	0	1
ครั้งที่ 1 ปีการประเมิน 2561	10	0	0	0

ภาพที่ 4.4 ผลการประเมินสถานะหมู่บ้าน/ชุมชน ตำบลป่าไผ่ อำเภอพร้าว

(ที่มา: ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัดเชียงใหม่, 2561: ข้อมูลปรับให้เป็นแผนภาพโดยผู้ศึกษา)

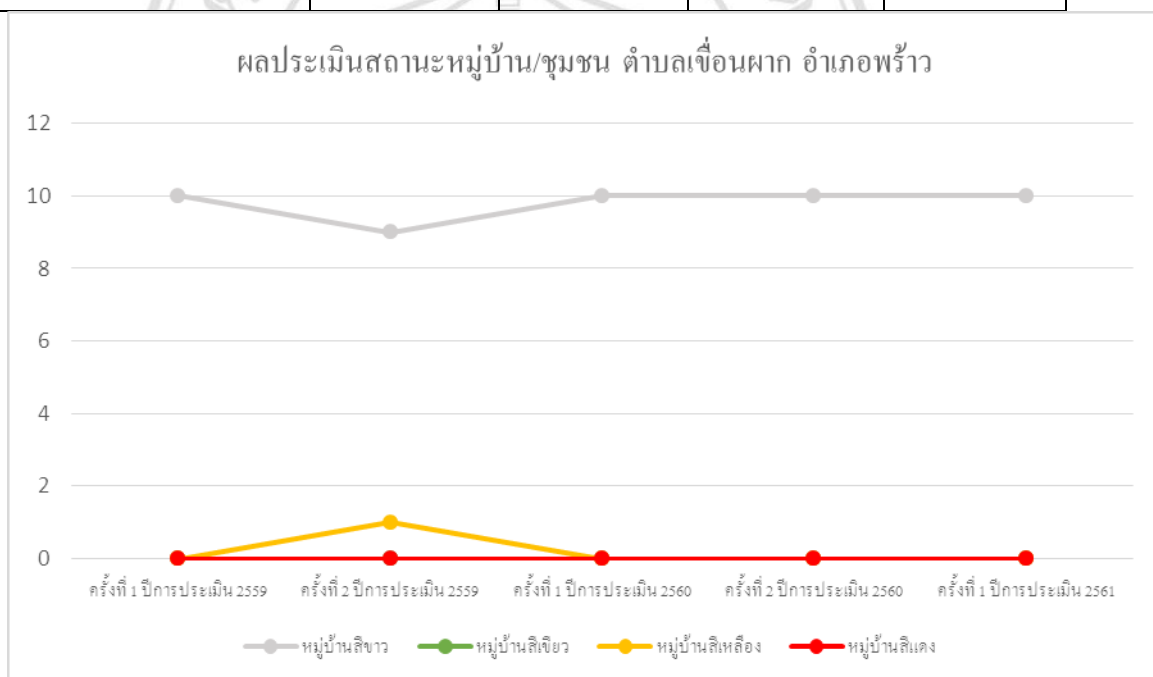
4.1.5 พื้นที่ตำบลเขื่อนผาก

สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่ตำบลเขื่อนผาก มีระดับความรุนแรงของปัญหาสาเหตุดรณเรงของแต่ละหมู่บ้าน พิจารณาจากเกณฑ์กำหนดสถานะหมู่บ้าน/ชุมชนมั่นคงปลอดภัยยาเสพติดอำเภอพร้าว ตามรอบปีการประเมิน 2559 -2561 พบว่า ตำบลเขื่อนผากมีหมู่บ้านสีขาว (ปลอดภัยยาเสพติด) ก่อนข้างคงที่คือ 10 หมู่บ้าน ยกเว้นในครั้งที่ 2 ปีการประเมิน 2559 หมู่บ้านสีขาวมีจำนวนลดลงเหลือ

9 หมู่บ้าน และหมู่บ้านสีเหลือง (สภาพปัญหาเสียดัดปานกลาง) เพิ่มขึ้น 1 หมู่บ้าน แต่อย่างไรก็ตามในรอบปีการประเมินครั้งต่อมาจนถึงครั้งล่าสุดพบว่าหมู่บ้านสีขาวมีจำนวน 10 หมู่บ้าน และไม่พบหมู่บ้านสีแดง (สภาพปัญหาเสียดัดรุนแรง) สามารถแสดงได้ ดังตารางที่ 4.5 และแผนภาพที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 การประเมินสถานะหมู่บ้าน/ชุมชน ตำบลเขื่อนผาก อำเภอฟัว

รอบการประเมิน	หมู่บ้านสีขาว	หมู่บ้านสีเขียว	หมู่บ้านสีเหลือง	หมู่บ้านสีแดง
ครั้งที่ 1 ปีการประเมิน 2559	10	0	0	0
ครั้งที่ 2 ปีการประเมิน 2559	9	0	1	0
ครั้งที่ 1 ปีการประเมิน 2560	10	0	0	0
ครั้งที่ 2 ปีการประเมิน 2560	10	0	0	0
ครั้งที่ 1 ปีการประเมิน 2561	10	0	0	0

ภาพที่ 4.5 ผลการประเมินสถานะหมู่บ้าน/ชุมชน ตำบลเขื่อนผาก อำเภอฟัว

(ที่มา: ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัดเชียงใหม่, 2561: ข้อมูลปรับให้เป็นแผนภาพโดยผู้ศึกษา)

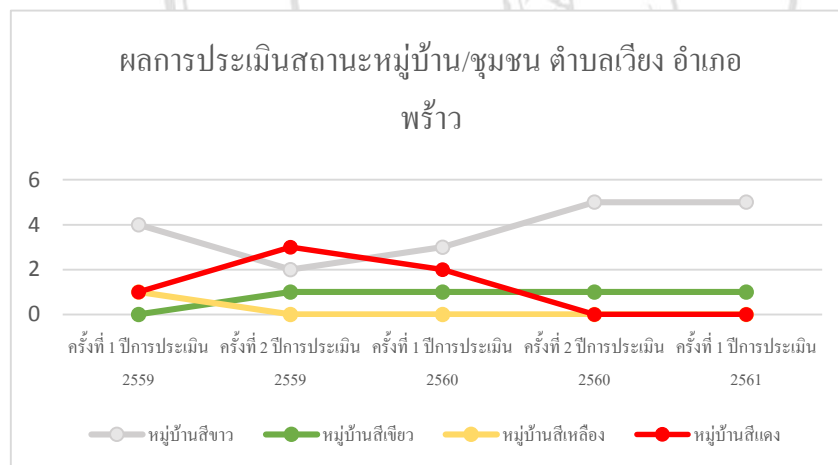
4.1.6 พื้นที่ตำบลเวียง

สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่ตำบลเวียง มีระดับความรุนแรงของปัญหาเสียดัดของแต่ละหมู่บ้าน พิจารณาจากเกณฑ์กำหนดสถานะหมู่บ้าน/ชุมชนมั่นคง ปลอดภัยยาเสพติดอำเภอฟัวตามรอบปีการประเมิน 2559 -2561 พบว่า หมู่บ้านสีขาว (ปลอดภัยยาเสพติด) ในครั้งที่ 1 ปีการประเมิน

2559 มีจำนวน 4 หมู่บ้าน หมู่บ้านสีเหลือง (สภาพปัญหาสาเหตุดีปานกลาง) และหมู่บ้านสีแดง (สภาพปัญหาสาเหตุดีรุนแรง) มีจำนวน 1 หมู่บ้านตามลำดับ แต่ในรอบปีการประเมินครั้งล่าสุดพบว่าหมู่บ้านสีขาวมีจำนวนเพิ่มขึ้นเป็น 5 หมู่บ้าน หมู่บ้านสีเขียว (สภาพปัญหาสาเหตุเบาบาง) 1 หมู่บ้านและไม่พบหมู่บ้านสีแดง (สภาพปัญหาสาเหตุรุนแรง) สามารถแสดงได้ ดังตารางที่ 4.6 และแผนภาพที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 การประเมินสถานะหมู่บ้าน/ชุมชน ตำบลเวียง อำเภอพร้าว

รอบการประเมิน	หมู่บ้าน สีขาว	หมู่บ้าน สีเขียว	หมู่บ้าน สีเหลือง	หมู่บ้าน สีแดง
ครั้งที่ 1 ปีการประเมิน 2559	4	0	1	1
ครั้งที่ 2 ปีการประเมิน 2559	2	1	0	3
ครั้งที่ 1 ปีการประเมิน 2560	3	1	0	2
ครั้งที่ 2 ปีการประเมิน 2560	5	1	0	0
ครั้งที่ 1 ปีการประเมิน 2561	5	1	0	0

ภาพที่ 4.6 ผลการประเมินสถานะหมู่บ้าน/ชุมชน ตำบลเวียง อำเภอพร้าว

(ที่มา: ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัดเชียงใหม่, 2561: ข้อมูลปรับให้เป็นแผนภาพโดยผู้ศึกษา)

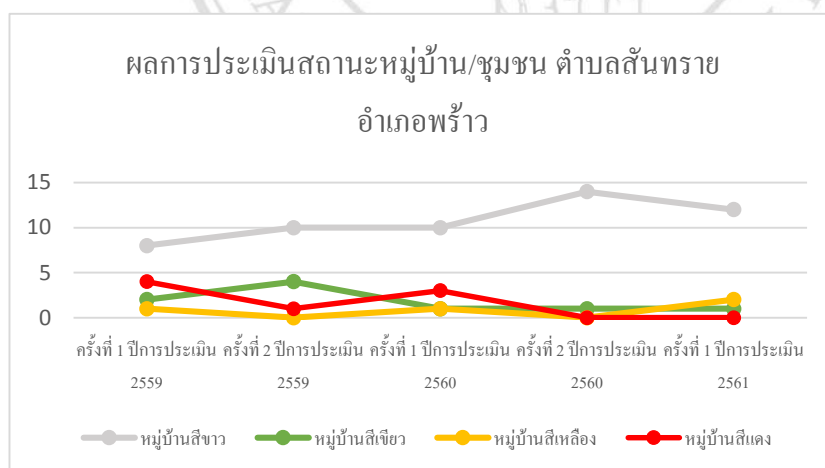
4.1.7 พื้นที่ตำบลสันทราย

สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่ตำบลสันทราย มีระดับความรุนแรงของปัญหาสาเหตุดีของแต่ละหมู่บ้าน พิจารณาจากเกณฑ์กำหนดสถานะหมู่บ้าน/ชุมชนนั้นคง ปลอดภัยยาเสพติดอำเภอ

พริ้ว ตามรอบปีการประเมิน 2559 -2561 พบว่า หมู่บ้านสีขาว (ปลอดภัยเสด็จ) ในครั้งที่ 1 ปีการประเมิน 2559 มีจำนวน 8 หมู่บ้าน หมู่บ้านสีเขียว (สภาพปัญหาเสด็จบางเบา) จำนวน 2 หมู่บ้าน หมู่บ้านสีเหลือง (สภาพปัญหาเสด็จปานกลาง) จำนวน 1 หมู่บ้าน และหมู่บ้านสีแดง (สภาพปัญหาเสด็จรุนแรง) จำนวน 4 หมู่บ้าน แต่ในรอบปีการประเมินครั้งล่าสุดพบว่าหมู่บ้านสีขาวมีจำนวนเพิ่มขึ้นเป็น 12 หมู่บ้าน หมู่บ้านสีเขียว (สภาพปัญหาเสด็จเบาบาง)และหมู่บ้านสีเหลือง (สภาพปัญหาเสด็จปานกลาง) มีจำนวนลดลงเหลือ 1และ2 หมู่บ้านตามลำดับ ทั้งนี้ไม่พบจำนวนหมู่บ้านสีแดง (สภาพปัญหาเสด็จรุนแรง) สามารถแสดงได้ ดังตารางที่ 4.7 และแผนภาพที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 การประเมินสถานะหมู่บ้าน/ชุมชน ตำบลสันทราย อำเภอพริ้ว

รอบการประเมิน	หมู่บ้าน สีขาว	หมู่บ้าน สีเขียว	หมู่บ้าน สีเหลือง	หมู่บ้าน สีแดง
ครั้งที่ 1 ปีการประเมิน 2559	8	2	1	4
ครั้งที่ 2 ปีการประเมิน 2559	10	4	0	1
ครั้งที่ 1 ปีการประเมิน 2560	10	1	1	3
ครั้งที่ 2 ปีการประเมิน 2560	14	1	0	0
ครั้งที่ 1 ปีการประเมิน 2561	12	1	2	0

ภาพที่ 4.7 ผลการประเมินสถานะหมู่บ้าน/ชุมชน ตำบลสันทราย อำเภอพริ้ว

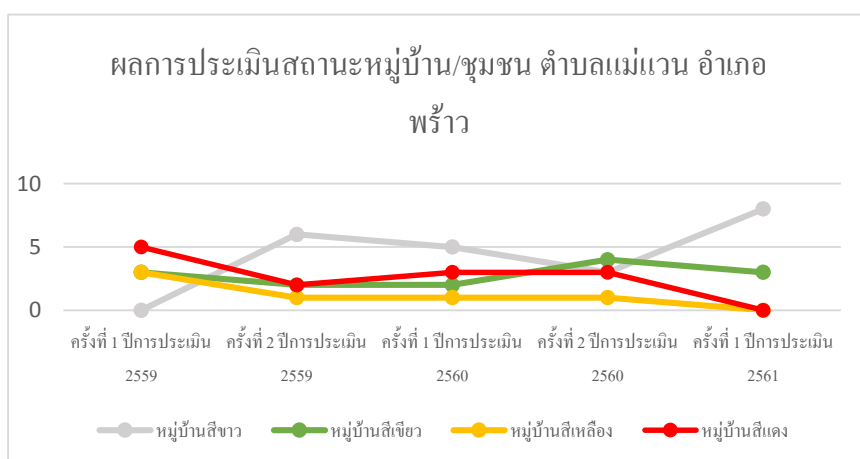
(ที่มา: ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัดเชียงใหม่, 2561: ข้อมูลปรับให้เป็นแผนภาพโดยผู้ศึกษา)

4.1.8 พื้นที่ตำบลแม่แวน

สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่ตำบลแม่แวน มีระดับความรุนแรงของปัญหาเสพติดของแต่ละหมู่บ้าน พิจารณาจากเกณฑ์กำหนดสถานะหมู่บ้าน/ชุมชนมั่นคง ปลอดภัยยาเสพติดอำเภอพร้าว ตามรอบปีการประเมิน 2559 -2561 พบว่า ในครั้งที่ 1 ปีการประเมิน 2559 ไม่พบหมู่บ้านสีขาว (ปลอดภัยยาเสพติด) แต่กลับพบว่าหมู่บ้านสีเขียว (สภาพปัญหาเสพติดเบา) มีจำนวน 3 หมู่บ้าน หมู่บ้านสีเหลือง (สภาพปัญหาเสพติดปานกลาง) มีจำนวน 3 หมู่บ้าน และหมู่บ้านสีแดง (สภาพปัญหาเสพติดรุนแรง) มีจำนวนถึง 5 หมู่บ้าน แต่ในรอบปีการประเมินครั้งต่อมาจนถึงครั้งล่าสุดพบว่าสถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่ตำบลแม่แวนดีขึ้น จำนวนหมู่บ้านสีขาวเพิ่มขึ้นเป็น 8 หมู่บ้าน หมู่บ้านสีเขียว (สภาพปัญหาเสพติดเบา) มีจำนวน 3 หมู่บ้าน สำหรับจำนวนหมู่บ้านสีเหลือง (สภาพปัญหาเสพติดปานกลาง) และไม่พบหมู่บ้านสีแดง (สภาพปัญหาเสพติดรุนแรง) สามารถแสดงได้ ดังตารางที่ 4.8 และแผนภาพที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 การประเมินสถานะหมู่บ้าน/ชุมชน ตำบลแม่แวน อำเภอพร้าว

รอบการประเมิน	หมู่บ้าน สีขาว	หมู่บ้าน สีเขียว	หมู่บ้าน สีเหลือง	หมู่บ้าน สีแดง
ครั้งที่ 1 ปีการประเมิน 2559	0	3	3	5
ครั้งที่ 2 ปีการประเมิน 2559	6	2	1	2
ครั้งที่ 1 ปีการประเมิน 2560	5	2	1	3
ครั้งที่ 2 ปีการประเมิน 2560	3	4	1	3
ครั้งที่ 1 ปีการประเมิน 2561	8	3	0	0

ภาพที่ 4.8 ผลการประเมินสถานะหมู่บ้าน/ชุมชน ตำบลแม่แว่น อำเภอพริ้ว

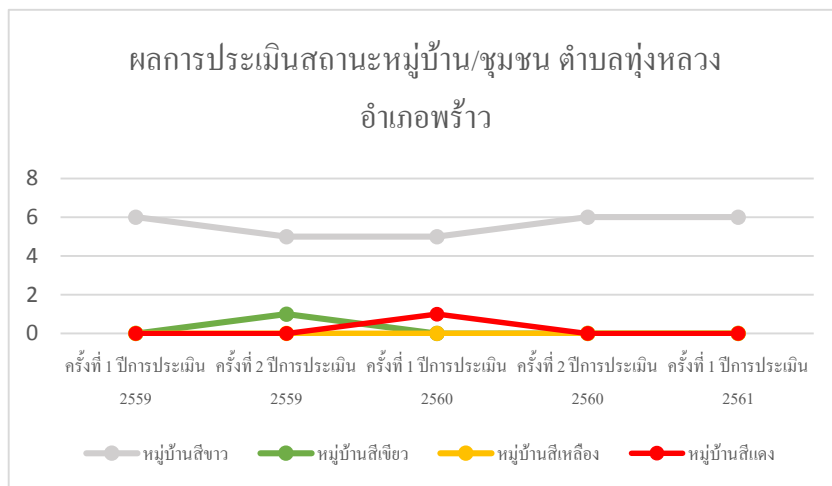
(ที่มา: ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัดเชียงใหม่, 2561: ข้อมูลปรับให้เป็นแผนภาพโดยผู้ศึกษา)

4.1.9 พื้นที่ตำบลทุ่งหลวง

สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่ตำบลทุ่งหลวง มีระดับความรุนแรงของปัญหาเสพติดของแต่ละหมู่บ้าน พิจารณาจากเกณฑ์กำหนดสถานะหมู่บ้าน/ชุมชนมั่นคงปลอดภัยยาเสพติดอำเภอพริ้ว ตามรอบปีการประเมิน 2559 -2561 พบว่า ตำบลทุ่งหลวงมีหมู่บ้านสีขาว (ปลอดภัยยาเสพติด) ก่อนข้างคงที่คือ 6หมู่บ้าน ยกเว้นในครั้งที่ 2 ปีการประเมิน 2559 และครั้งที่ 1 ปีการประเมิน 2560 หมู่บ้านสีขาวมีจำนวนลดลงเหลือ 5 หมู่บ้าน แต่อย่างไรก็ตามในรอบปีการประเมินครั้งต่อมาจนถึงครั้งล่าสุดพบว่าหมู่บ้านสีขาวมีจำนวน 6 หมู่บ้าน และไม่พบหมู่บ้านสีแดง (สภาพปัญหาเสพติดรุนแรง) สามารถแสดงได้ ดังตารางที่ 4.9และแผนภาพที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 การประเมินสถานะหมู่บ้าน/ชุมชน ตำบลทุ่งหลวง อำเภอพริ้ว

รอบการประเมิน	หมู่บ้านสีขาว	หมู่บ้านสีเขียว	หมู่บ้านสีเหลือง	หมู่บ้านสีแดง
ครั้งที่ 1 ปีการประเมิน 2559	6	0	0	0
ครั้งที่ 2 ปีการประเมิน 2559	5	1	0	0
ครั้งที่ 1 ปีการประเมิน 2560	5	0	0	1
ครั้งที่ 2 ปีการประเมิน 2560	6	0	0	0
ครั้งที่ 1 ปีการประเมิน 2561	6	0	0	0

ภาพที่ 4.9 ผลการประเมินสถานะหมู่บ้าน/ชุมชน ตำบลทุ่งหลวง อำเภอพร้าว

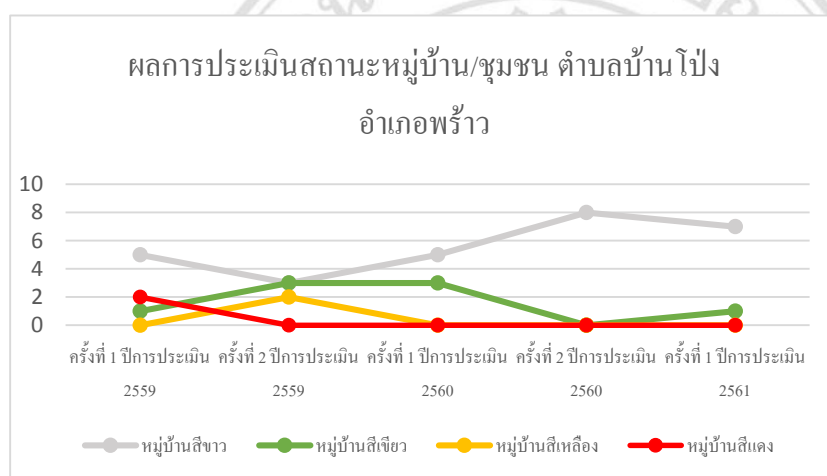
(ที่มา: ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัดเชียงใหม่, 2561: ข้อมูลปรับให้เป็นแผนภาพโดยผู้ศึกษา)

4.1.10 พื้นที่ตำบลบ้านโป่ง

สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่ตำบลบ้านโป่ง มีระดับความรุนแรงของปัญหาเสพติดของแต่ละหมู่บ้าน พิจารณาจากเกณฑ์กำหนดสถานะหมู่บ้าน/ชุมชนมั่นคงปลอดภัยยาเสพติดอำเภอพร้าว ตามรอบปีการประเมิน 2559 -2561 พบว่า หมู่บ้านสีขาว (ปลอดภัยยาเสพติด) ในครั้งที่ 1 ปีการประเมิน 2559 มีจำนวน 5 หมู่บ้าน หมู่บ้านสีเขียว (สภาพปัญหาเสพติดบางเบา) จำนวน 1 หมู่บ้าน ไม่พบหมู่บ้านสีเหลือง (สภาพปัญหาเสพติดปานกลาง) และหมู่บ้านสีแดง (สภาพปัญหาเสพติดรุนแรง) จำนวน 2 หมู่บ้าน แต่ในรอบปีการประเมินครั้งล่าสุดพบว่าหมู่บ้านสีขาวมีจำนวนเพิ่มขึ้นเป็น 7 หมู่บ้าน หมู่บ้านสีเขียว (สภาพปัญหาเสพติดเบาบาง) มีจำนวน 1 หมู่บ้าน และไม่พบหมู่บ้านสีแดง (สภาพปัญหาเสพติดรุนแรง) สามารถแสดงได้ ดังตารางที่ 4.10 และแผนภาพที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 การประเมินสถานะหมู่บ้าน/ชุมชน ตำบลบ้านโป่ง อำเภอฟัว

รอบการประเมิน	หมู่บ้าน สีขาว	หมู่บ้าน สีเขียว	หมู่บ้าน สีเหลือง	หมู่บ้าน สีแดง
ครั้งที่ 1 ปีการประเมิน 2559	5	1	0	2
ครั้งที่ 2 ปีการประเมิน 2559	3	3	2	0
ครั้งที่ 1 ปีการประเมิน 2560	5	3	0	0
ครั้งที่ 2 ปีการประเมิน 2560	8	0	0	0
ครั้งที่ 1 ปีการประเมิน 2561	7	1	0	0

ภาพที่ 4.10 ผลการประเมินสถานะหมู่บ้าน/ชุมชน ตำบลบ้านโป่ง อำเภอฟัว

(ที่มา: ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัดเชียงใหม่, 2561: ข้อมูลปรับให้เป็นแผนภาพโดยผู้ศึกษา)

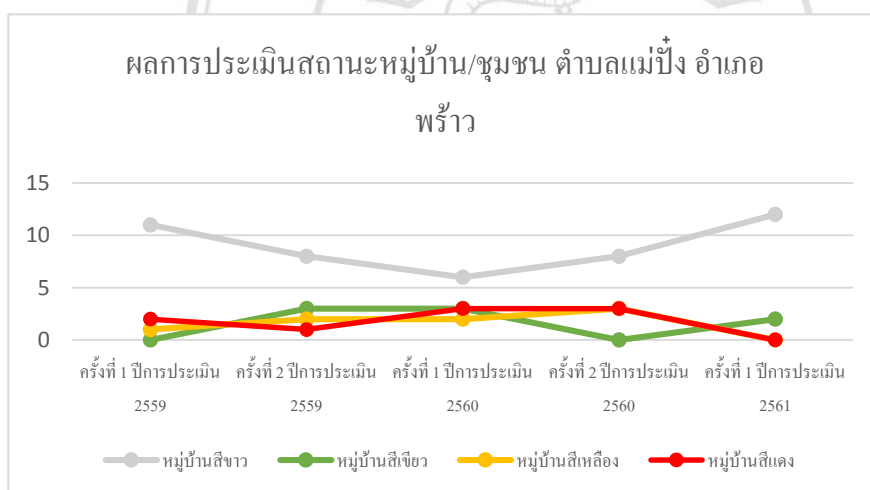
4.1.11 พื้นที่ตำบลแม่ปิง

สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่ตำบลแม่ปิง มีระดับความรุนแรงของปัญหาเสพติดของแต่ละหมู่บ้าน พิจารณาจากเกณฑ์กำหนดสถานะหมู่บ้าน/ชุมชนมั่นคงปลอดภัยยาเสพติดอำเภอฟัว ตามรอบปีการประเมิน 2559 -2561 พบว่า หมู่บ้านสีขาว (ปลอดภัยยาเสพติด) ในครั้งที่ 1 ปีการประเมิน 2559 มีจำนวน 11 หมู่บ้าน ไม่พบหมู่บ้านสีเขียว (สภาพปัญหาเสพติดบางเบา) หมู่บ้านสีเหลือง (สภาพปัญหาเสพติดปานกลาง) จำนวน 1 หมู่บ้าน และหมู่บ้านสีแดง (สภาพปัญหาเสพติดรุนแรง) จำนวน 2 หมู่บ้าน และพบว่าในรอบปีการประเมินครั้งต่อมาสถานะหมู่บ้านกลับมีความแปรผัน จำนวนหมู่บ้านสีขาวลดลง หมู่บ้านสีแดงเพิ่มขึ้น แต่ในรอบปีการประเมินครั้งล่าสุดพบว่าหมู่บ้าน

สีขาวมีจำนวน 12 หมู่บ้าน หมู่บ้านสีเขียว (สภาพปัญหาสาเหตุดีเคเบาบาง) มีจำนวน 2 หมู่บ้าน และไม่พบหมู่บ้านสีแดง (สภาพปัญหาสาเหตุดีรุนแรง) สามารถแสดงได้ ดังตารางที่ 4.11 และแผนภาพที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 การประเมินสถานะหมู่บ้าน/ชุมชน ตำบลแม่ปิง อำเภอพร้าว

รอบการประเมิน	หมู่บ้าน สีขาว	หมู่บ้าน สีเขียว	หมู่บ้าน สีเหลือง	หมู่บ้าน สีแดง
ครั้งที่ 1 ปีการประเมิน 2559	11	0	1	2
ครั้งที่ 2 ปีการประเมิน 2559	8	3	2	1
ครั้งที่ 1 ปีการประเมิน 2560	6	3	2	3
ครั้งที่ 2 ปีการประเมิน 2560	8	0	3	3
ครั้งที่ 1 ปีการประเมิน 2561	12	2	0	0

ภาพที่ 4.11 ผลการประเมินสถานะหมู่บ้าน/ชุมชน ตำบลแม่ปิง อำเภอพร้าว

(ที่มา: ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัดเชียงใหม่, 2561: ข้อมูลปรับให้เป็นแผนภาพโดยผู้ศึกษา)

4.2 ระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล

4.2.1 พื้นที่ตำบลป่าดู้ม

4.2.1.1 ข้อมูลทั่วไป

จากข้อมูลพื้นที่ตำบลป่าดู้มแบ่งพื้นที่ในการปกครองออกเป็น 12 หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน
1	บ้านสันคะมอก	นายกำจร กำคำ
2	บ้านทุ่งกู่	นายอัมพร แสงคำ
3	บ้านคันรุง	นายจตุรงค์ ถนอมบุญ
4	บ้านคันกอก	นายพัฒนกร แสนสุภา
5	บ้านทุ่งห้า	นายแดง ยกรลาด
6	บ้านสันถนน	นายสมิง ถนอมบุญ (กำนัน)
7	บ้านห้วยกู่	นายสุทัศน์ อึ้งหงษ์
8	บ้านป่าดู้มโห้ง	นายอินไชย บุญมาสร้อย
9	บ้านป่าดู้มดอน	นายสุบรรณ ชมชาติ
10	บ้านปางพาน	นายสิทธิชัย ไทยหิรัญโชติ
11	บ้านสหกรณ์แปลง 5	นายสุเทพ แสนมี
12	บ้านคอยใต้	นายวรพงศ์ บุญเรือนยา

หมายเหตุ :บ้านสหกรณ์แปลง 5 หมู่ที่ 11 มีหมู่บ้านบริวาร คือ บ้านอาบอน และบ้านอาบอลาชา ซึ่งเป็นกลุ่มชาติพันธุ์

ผู้ศึกษาได้ลงพื้นที่ศึกษาและเก็บข้อมูลเบื้องต้น โดยการสังเกตและการพูดคุยซักถาม ประกอบกับข้อมูลทางเอกสารที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจากการลงสำรวจพื้นที่ ในระยะแรกผู้ศึกษาได้เข้าไปศึกษาสภาพทั่วไปข้อมูลพื้นฐานและบริบทของพื้นที่โดยรอบ ผ่านทางกำนันตำบลป่าดู้ม ข้อมูลเบื้องต้นที่ได้รับจากกำนันประกอบกับข้อมูลทางเอกสาร พบว่า ตำบลป่าดู้ม ห่างจากที่ว่าการอำเภอพร้าว ไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือประมาณ 2 กิโลเมตร พื้นที่ทิศตะวันออกติดต่อกับตำบลเวียง อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 73.57 ตารางกิโลเมตร พื้นที่ของตำบลป่าดู้มส่วนใหญ่เป็นภูเขาปกคลุมด้วยป่าไม้อันอุดมสมบูรณ์ซึ่งเป็นต้นน้ำที่ก่อให้เกิดลำห้วยและแม่น้ำสายต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ในการอุปโภค บริโภค และประโยชน์ในการเกษตร ซึ่งตำบลป่าดู้มมีพื้นที่ป่าไม้ 31,826 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 68.54 ของเนื้อที่ตำบล มีพื้นที่ราบเพียงเล็กน้อย ส่วนใหญ่ใช้เป็นที่อยู่อาศัยและพื้นที่ทำ

การเกษตร การคมนาคมภายในตำบลสามารถเดินทางติดต่อกันได้เกือบทุกหมู่บ้านยกเว้น หมู่ที่ 10 บ้านปางฟาน ที่ต้องผ่านพื้นที่ภูเขาสูง

ตำบลป่าดุ่มมีประชาชนที่อยู่อาศัยจริงรวมทั้งสิ้น 3,385 คน รวม 1,286 ครัวเรือน แยกเป็นชาย จำนวน 1,691 คน หญิง จำนวน 1,694 คน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปและอาชีพเกษตรกรเป็นหลัก ทำสวนผลไม้ เช่น มะม่วง ลำไย ลิ้นจี่ เป็นต้น ทำนาข้าว และพืชไร่ เช่น หอมหัวใหญ่ ถั่วแระ ถั่วเหลือง อ้อย มีการเลี้ยงสัตว์ เช่น สุกร ไก่ โค และยังคงมีประชาชนที่ไม่มีอาชีพจำนวน 456 คน คิดเป็นร้อยละ 13.47 ประชาชนที่อยู่ระหว่างศึกษา คิดเป็นร้อยละ 15.86 สำหรับรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือน 13,164.90 บาทต่อเดือน ระดับการศึกษาพบว่าประชาชนร้อยละ 51.79 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา (ชั้นป.4,ป.6,ป.7) และมีประชาชนที่ไม่ได้รับการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 12.67 ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์มีเพียงร้อยละ 6.09 ทั้งนี้ เฉพาะพุทธศาสนิกชนนั้น มีการนับถือศีลบรรพบุรุษและการนับถือตามประเพณีชนเผ่าร่วมด้วย สังเกตได้จากการมีประเพณีกินวอ (ปีใหม่) ของชนเผ่าลือซอ ชนเผ่าลาหู่ (เทศบาลตำบลป่าดุ่ม, 2561)

4.2.1.2 ชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าดุ่ม

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าดุ่ม เป็นกลุ่มบุคคลที่มาจากหน่วยงานด้านบังคับใช้กฎหมายและความมั่นคง หน่วยงานด้านบรรเทาทุกข์ให้ความรู้และช่วยเหลือผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด หน่วยงานด้านการพัฒนาเพื่อสร้างชุมชนเข้มแข็ง และพัฒนาให้เป็นหมู่บ้านมีความมั่นคงปลอดภัยจากยาเสพติดในพื้นที่อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ โดยได้รับแต่งตั้งตามคำสั่งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว ที่ 1341/2559 ลงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2559 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการและชุดปฏิบัติการประจำตำบล เพื่อขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขยาเสพติดตามแผนประชารัฐร่วมใจ สร้างหมู่บ้าน/ชุมชนมั่นคง ปลอดภัยยาเสพติด พ.ศ. 2559 – 2560 ทำหน้าที่ขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขยาเสพติดในพื้นที่อำเภอพร้าว ด้วยกระบวนการ “ประชารัฐ” โดยมีส่วนร่วมของประชาชนที่เข้ามาช่วยดำเนินการหมู่บ้าน/ชุมชน ของตนเองตามแนวทางกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน มุ่งผลสัมฤทธิ์ เป็นหมู่บ้าน/ชุมชนปลอดภัยยาเสพติดอย่างยั่งยืน ชุดปฏิบัติการที่ได้รับคำสั่งมีทั้งสิ้น 11 คน แต่เนื่องด้วยการศึกษาครั้งนี้ศึกษาผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ตั้งแต่ได้รับคำสั่งฯ จนถึงปัจจุบัน ภายในชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าดุ่มจึงมีจำนวนบุคคลที่ต้องการศึกษาทั้งสิ้น 5 คน ประกอบด้วย 1. เจ้าหน้าที่ตำรวจสภ.พร้าว 2. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านทุ่งกู่ 3. พัฒนาการตำบลป่าดุ่ม 4. กำนันตำบลป่าดุ่ม 5. ปลัดเทศบาลตำบลป่าดุ่ม

4.2.1.3 ระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน

ตารางที่ 4.12 ระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าต๋ม

ตำแหน่ง	กระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน									ระดับ การยอมรับ
	ขั้นตอนที่1 การสืบสภาพชุมชน	ขั้นตอนที่2 การพบปะแกนนำบ้าน/ชุมชน	ขั้นตอนที่3 ประภาศวาระหมู่บ้าน/ชุมชน	ขั้นตอนที่4 การรณรงค์ให้ความรู้	ขั้นตอนที่5 การจำแนกผู้มีส่วนได้เสีย	ขั้นตอนที่6 การสร้างภูมิคุ้มกัน	ขั้นตอนที่7 การยอมรับรองครัวเรือน	ขั้นตอนที่8 การใช้มาตรการทางสังคม	ขั้นตอนที่9 การรักษาสถานะชุมชนเข้มแข็ง	
สำรวจ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	รับมาก
ผอ.รพ. สต.บ้าน ทุ่งกู่	✓	✓	✓	-	-	-	-	-	-	รับน้อย
พัฒนา กรตำบล	✓	✓	✓	✓	-	✓	-	✓	✓	รับมาก
กำนัน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	รับมาก
ปลัด อปท.	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	รับมาก

ผลการประเมินระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าต๋ม จากตารางที่ 4.12 พบว่า

1. เจ้าหน้าที่สำรวจ ได้ดำเนินการตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ครบทั้ง 9 ขั้นตอน เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่ามีระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอนอยู่ใน ระดับมาก
2. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านทุ่งกู่ ได้ดำเนินการตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ในขั้นตอนที่ 1,2 และ 3 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่ามีระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอนอยู่ใน ระดับน้อย

3. พัฒนาคำบาล ได้ดำเนินการตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ในขั้นตอนที่ 1,2,3,4,6,8 และ 9 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่ามีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนอยู่ใน ระดับมาก

4. กำนันตำบลป่าดู้ม ได้ดำเนินการตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ครบทั้ง 9 ขั้นตอน เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่ามีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนอยู่ใน ระดับมาก

5. ปลัดเทศบาลตำบลป่าดู้ม ได้ดำเนินการตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ครบทั้ง 9 ขั้นตอน เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่ามีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนอยู่ใน ระดับมาก

จากข้อมูลผลการประเมินระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลทั้ง 5 คน ตามข้อมูลข้างต้น ชุดปฏิบัติการประจำตำบลมีระดับการยอมรับอยู่ในระดับมาก จำนวน 4 คน และมีระดับการยอมรับอยู่ในระดับน้อย จำนวน 1 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าดู้ม มีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน อยู่ใน ระดับมาก

4.2.2 พื้นที่ตำบลน้ำแพร่

4.2.2.1 ข้อมูลทั่วไป

จากข้อมูลพื้นที่ตำบลน้ำแพร่แบ่งพื้นที่ในการปกครองออกเป็น 8 หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน
1	บ้านหนองปลามัน	นายสุรพงษ์ รุ่งเรือง (กำนัน)
2	บ้านป่าจั่ว	นายทวีศิลป์ วิโสภา
3	บ้านสันขวาง	นายณรงค์ศักดิ์ พุนทรัพย์
4	บ้านน้ำแพร่	นายบุญศรี รุ่งเรือง
5	บ้านโล๊ะป่าตอง	นายเสด็จ ป้อมแก้ว
6	บ้านแม่ละงอง	นายชัยยุทธ หล้าป้อ
7	บ้านสหกรณ์ดำริ	นายณรงค์ชัย ปาละโกน
8	บ้านป่าอ้อ	นายชัยชัย เตชะพงศ์ภูมิราชัย

ผู้ศึกษาได้ลงพื้นที่ศึกษาและเก็บข้อมูลเบื้องต้น โดยการสังเกตและการพูดคุยซักถาม ประกอบกับข้อมูลทางเอกสารที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจากการลงสำรวจพื้นที่ ในระยะแรกผู้ศึกษาได้เข้าไปศึกษาสภาพทั่วไปข้อมูลพื้นฐานและบริบทของพื้นที่โดยรอบ ผ่านทางกำนันตำบลน้ำแพร่ ข้อมูลเบื้องต้นที่ได้รับจากกำนันประกอบกับข้อมูลทางเอกสารพบว่า ตำบลน้ำแพร่ อยู่ทางด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ห่างจาก

ที่ว่าการอำเภอฟั่ว ระยะทางประมาณ 6 กิโลเมตร ทิศตะวันตกมีอาณาเขตติดต่อกับ ตำบลแม่ณะ อำเภอยะลา จังหวัดยะลา มีพื้นที่ทั้งหมด 73.965 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 46,228 ไร่ ลักษณะภูมิประเทศของตำบลน้ำแพร่ เป็นที่ลาดเชิงเขาเป็นส่วนใหญ่ พื้นที่ป่าไม้มากถึง 30,645.45 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 75.98 ส่วนใหญ่จะเป็นภูเขาสูง อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติศรีลานนา ทางทิศตะวันออกของตำบลจะเป็นพื้นที่ราบลุ่มเหมาะสำหรับทำนาข้าว มีประมาณร้อยละ 20.9 ของพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด

ตำบลน้ำแพร่มีประชาชนที่อยู่อาศัยจริงรวมทั้งสิ้น 2,300 คน รวม 855 ครัวเรือน แยกเป็นชายจำนวน 1,100 คน หญิง จำนวน 1,190 คน ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร ทำนา ทำไร่ และทำสวนเป็นหลัก สำหรับประชาชนที่ไม่มีอาชีพ จำนวน 225 คน คิดเป็นร้อยละ 9.87 และประชาชนที่อยู่ระหว่างศึกษา คิดเป็นร้อยละ 17.09 รายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือน 15,062.72 บาทต่อเดือน ระดับการศึกษาพบว่าประชาชน ร้อยละ 50.83 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา (ชั้นป.4,ป.6,ป.7) และมีประชาชนที่ไม่ได้รับการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 10.96 ประมาณร้อยละ 90 ของประชาชนนับถือศาสนาพุทธ สำหรับหมู่ที่ 6 และหมู่ที่ 8 ประชาชนส่วนใหญ่เป็นชาวไทยภูเขา เผ่าอาข่า กะเหรี่ยง ลีซอ จีนฮ่อ ทำให้มีความแตกต่างทางด้านความเชื่อ ประเพณี วัฒนธรรม และภาษา (เทศบาลตำบลน้ำแพร่, 2561)

การดำเนินการด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย ตำบลน้ำแพร่ได้จัดตั้งอาสาสมัคร อปพร.และชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ขึ้น เพื่อช่วยในการสอดส่องดูแลปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในตำบล โดยจัดตั้งจุดตรวจประจำตำบล 2 จุด และมีการติดตั้งกล้องวงจรปิด (CCTV) จำนวน 20 จุด เพื่อช่วยในการสอดส่องดูแล และป้องกันการก่ออาชญากรรม รวมถึงจัดทำโครงการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ โดยผู้นำชุมชน เทศบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องช่วยกันสอดส่องดูแล และมีการอบรมให้ความรู้แก่เด็ก เยาวชน บุคคลทั่วไปอย่างสม่ำเสมอ

4.2.2.2 ชุดปฏิบัติการประจำตำบลน้ำแพร่

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลน้ำแพร่ เป็นกลุ่มบุคคลที่มาจากหน่วยงานด้านบังคับใช้กฎหมายและความมั่นคง หน่วยงานด้านบรรเทาทุกข์ให้ความรู้และช่วยเหลือผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด หน่วยงานด้านการพัฒนาเพื่อสร้างชุมชนเข้มแข็ง และพัฒนาให้เป็นหมู่บ้านมีความมั่นคงปลอดภัยจากยาเสพติดในพื้นที่อำเภอฟั่ว จังหวัดเชียงใหม่ โดยได้รับแต่งตั้งตามคำสั่งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอฟั่ว ที่ 1341/2559 ลงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2559 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการและชุดปฏิบัติการประจำตำบล เพื่อขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขยาเสพติดตามแผนประชารัฐร่วมใจ สร้างหมู่บ้าน/ชุมชนมั่นคง ปลอดภัยยาเสพติด พ.ศ. 2559 – 2560 ทำหน้าที่ขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขยาเสพติดในพื้นที่อำเภอฟั่ว ด้วยกระบวนการ “ประชารัฐ” โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนที่เข้ามาช่วยดำเนินการหมู่บ้าน/ชุมชน ของตนเองตามแนวทางกระบวนการ

ประชากร 9 ขั้นตอน โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ เป็นหมู่บ้าน/ชุมชนปลอดยาเสพติดอย่างยั่งยืน ชุดปฏิบัติการที่ได้รับคำสั่งฯ มีทั้งสิ้น 10 คน แต่เนื่องด้วยการศึกษาครั้งนี้ศึกษาผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ตั้งแต่ได้รับคำสั่งฯ จนถึงปัจจุบัน ภายในชุดปฏิบัติการประจำตำบลน้ำแพร่จึงมีจำนวนบุคคลที่ต้องการศึกษาทั้งสิ้น 5 คน ประกอบด้วย 1. เจ้าหน้าที่ตำรวจสภ.พร้าว 2. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านป่าจั่ว 3. พัฒนาการตำบลน้ำแพร่ 4. กำนันตำบลน้ำแพร่ 5. ปลัดเทศบาลตำบลน้ำแพร่

4.2.2.3 ระดับการยอมรับกระบวนการประชากร 9 ขั้นตอน

ตารางที่ 4.13 ระดับการยอมรับกระบวนการประชากร 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลน้ำแพร่

ตำแหน่ง	กระบวนการประชากร 9 ขั้นตอน									ระดับการยอมรับ
	ขั้นตอนที่1 การสืบสภาพชุมชน	ขั้นตอนที่2 การพบปะแกนนำหมู่บ้าน/ชุมชน	ขั้นตอนที่3 ประกาศวาระหมู่บ้าน/ชุมชน	ขั้นตอนที่4 การรณรงค์ให้ความรู้	ขั้นตอนที่5 การจำแนกผู้ที่มีพฤติกรรม	ขั้นตอนที่6 การสร้างภูมิคุ้มกัน	ขั้นตอนที่7 การยอมรับรับรองครัวเรือน	ขั้นตอนที่8 การใช้มาตรการทางสังคม	ขั้นตอนที่9 การรักษาสถานะชุมชนเข้มแข็ง	
ตำรวจ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	รับมาก
ผอ.รพ.สต.บ้านป่าจั่ว	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	รับมาก
พัฒนาการตำบล	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	รับมาก
กำนัน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	รับมาก
ปลัดอปท.	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	รับมาก

ผลการประเมินระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลน้ำแพร่ จากตารางที่ 4.13 พบว่า

1. เจ้าหน้าที่ตำรวจ ได้ดำเนินการตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ครบทั้ง 9 ขั้นตอน เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่ามีระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอนอยู่ใน ระดับมาก

2. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านป่าจั่ว ได้ดำเนินการตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ครบทั้ง 9 ขั้นตอน เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่ามีระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอนอยู่ใน ระดับมาก

3. พัฒนาการตำบล ได้ดำเนินการตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ครบทั้ง 9 ขั้นตอน เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่ามีระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอนอยู่ใน ระดับมาก

4. กำนันตำบลน้ำแพร่ ได้ดำเนินการตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ครบทั้ง 9 ขั้นตอน เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่ามีระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอนอยู่ใน ระดับมาก

5. ปลัดเทศบาลตำบลน้ำแพร่ ได้ดำเนินการตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ครบทั้ง 9 ขั้นตอน เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่ามีระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอนอยู่ใน ระดับมาก

จากข้อมูลผลการประเมินระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลทั้ง 5 คน ตามข้อมูลข้างต้น ชุดปฏิบัติการประจำตำบลมีระดับการยอมรับอยู่ในระดับมาก ทั้ง 5 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลน้ำแพร่ มีระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน อยู่ใน ระดับมาก

4.2.3 พื้นที่ตำบลโหล่งขอด

4.2.3.1 ข้อมูลทั่วไป

จากข้อมูลพื้นที่ตำบลโหล่งขอดแบ่งพื้นที่ในการปกครองออกเป็น 9 หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน
1	บ้านทุ่งแดง	นายเดชฤทธิ์ ขุนแก้ว (กำนัน)
2	บ้านป่าแดง	นายชาติชาย บรรเรียนกิจ
3	บ้านนาเม็ง	นายทวนทอง ทราชคำ
4	บ้านแม่บอน	นายธนพงศ์ วงษ์จักร
5	บ้านป่าห้าว	นายทองใส ชุ่มมาลี
6	บ้านหลวง	นายขงยุทธ ศรีออน
7	บ้านแม่สายป่าเมี่ยง	นายพิพรชัย จอมแปง
8	บ้านฮ่างด้า	นายสิทธิชัย กันทะวงศ์
9	บ้านแม่สายนาเลา	นายอาทิตย์ ธนเกษมสันต์

ผู้ศึกษาได้ลงพื้นที่ศึกษาและเก็บข้อมูลเบื้องต้น โดยการสังเกตและการพูดคุยซักถาม ประกอบกับข้อมูลทางเอกสารที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจากการลงสำรวจพื้นที่ ในระยะแรกผู้ศึกษาได้เข้าไปศึกษาสภาพทั่วไปข้อมูลพื้นฐานและบริบทของพื้นที่โดยรอบ ผ่านทางกำนันตำบลโหล่งขอด ข้อมูลเบื้องต้นที่ได้รับจากกำนันประกอบกับข้อมูลทางเอกสารพบว่า ตำบลโหล่งขอด ตั้งอยู่ทางทิศใต้ ห่างจากที่ว่าการอำเภอพร้าว ระยะทางประมาณ 31 กิโลเมตร ทิศตะวันออกติดต่อกับตำบลแม่เจดีย์ อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ทิศใต้ติดต่อกับตำบลป่าเมี่ยง ตำบลหลวงเหนือ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ทิศตะวันตกติดต่อกับตำบลแม่หอพระ อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ตำบลหลวงเหนือ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ พื้นที่ทั้งหมด 305 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 187,500 ไร่ ซึ่งร้อยละ 93.12 มีลักษณะภูมิประเทศเป็นเขตป่าไม้และภูเขา พื้นที่ราบที่เป็นเขตเกษตรกรรมมีเพียงร้อยละ 5.64 การคมนาคมสัญจรในพื้นที่หมู่ที่ 7 และหมู่ที่ 9 เป็นพื้นที่เขายากต่อการสัญจร ใช้เวลาในการเดินทางไม่ต่ำกว่า 1 ชั่วโมงและต้องใช้รถยนต์สูง ขับเคลื่อนสี่ล้อในฤดูฝน

ตำบลโหล่งขอดมีประชาชนที่อยู่อาศัยจริงรวมทั้งสิ้น 3,589 คน รวม 1,322 ครัวเรือน แยกเป็นชาย จำนวน 1,834 คน หญิง จำนวน 1,755 คน ประชาชนส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 60 ประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยพืชที่นิยมปลูก ได้แก่ ข้าว มันฝรั่ง ข้าวโพด ถั่วลิ้นเตา และพืชผักต่าง ๆ ส่วนประชากรประมาณร้อยละ 30 ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป อีกร้อยละ 8.61 หรือจำนวน 309 คน เป็นประชาชนที่ไม่มีอาชีพ และประชาชนที่อยู่ระหว่างศึกษา คิดเป็นร้อยละ 13.01 รายได้เฉลี่ยต่อ

ครัวเรือน 19,558.60 บาทต่อเดือน สำหรับระดับการศึกษาพบว่าประชาชนร้อยละ 55.53 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา (ชั้น ป.4,ป.6,ป.7) และมีประชาชนที่ไม่ได้รับการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 6.30 ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ตำบลโหล่งขอดมีการจัดตั้งสถาบันการเงินชุมชนโหล่งขอด ซึ่งเป็นสถาบันการเงินชุมชนที่ประสบความสำเร็จ สร้างประโยชน์และเป็นแหล่งเงินทุนสำคัญ ได้รับรางวัลและเป็นที่ยกย่อง (องค์การบริหารส่วนตำบลโหล่งขอด, 2561)

4.2.3.2 ชุดปฏิบัติการประจำตำบลโหล่งขอด

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลโหล่งขอด เป็นกลุ่มบุคคลที่มาจากหน่วยงานด้านบังคับใช้กฎหมายและความมั่นคง หน่วยงานด้านธรรมาภิบาลให้ความรู้และช่วยเหลือผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด หน่วยงานด้านการพัฒนาเพื่อสร้างชุมชนเข้มแข็ง และพัฒนาให้เป็นหมู่บ้านมีความมั่นคงปลอดภัยจากยาเสพติดในพื้นที่อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ โดยได้รับแต่งตั้งตามคำสั่งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว ที่ 1341/2559 ลงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2559 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการและชุดปฏิบัติการประจำตำบล เพื่อขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขยาเสพติดตามแผนประชารัฐร่วมใจ สร้างหมู่บ้าน/ชุมชนมั่นคง ปลอดภัยยาเสพติด พ.ศ. 2559 – 2560 ทำหน้าที่ขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขยาเสพติดในพื้นที่อำเภอพร้าว ด้วยกระบวนการ “ประชารัฐ” โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนที่เข้ามาช่วยดำเนินการหมู่บ้าน/ชุมชน ของตนเองตามแนวทางกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ เป็นหมู่บ้าน/ชุมชนปลอดภัยยาเสพติดอย่างยั่งยืน ชุดปฏิบัติการที่ได้รับคำสั่งฯมีทั้งสิ้น 11 คน แต่เนื่องด้วยการศึกษาครั้งนี้ศึกษาผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ตั้งแต่ได้รับคำสั่งฯจนถึงปัจจุบัน ภายในชุดปฏิบัติการประจำตำบลโหล่งขอดจึงมีจำนวนบุคคลที่ต้องการศึกษาทั้งสิ้น 7 คน ประกอบด้วย 1. เจ้าหน้าที่ตำรวจสภ.โหล่งขอด 2. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านนาเม็ง 3. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านหลวง 4. พัฒนาการตำบลโหล่งขอด 5. ครูกศน.ตำบลโหล่งokedex 6. กำนันตำบลโหล่งokedex 7. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลโหล่งokedex

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

4.2.3.3 ระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน

ตารางที่ 4.14 ระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการ

ประจำตำบลโหล่งขอด

ตำแหน่ง	กระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน									ระดับ การยอมรับ
	ขั้นตอนที่1 การสืบสภาพชุมชน	ขั้นตอนที่2 การพบปะและแนะนำบ้าน/ชุมชน	ขั้นตอนที่3 ประกาศวาระหมู่บ้าน/ชุมชน	ขั้นตอนที่4 การรณรงค์ให้ความรู้	ขั้นตอนที่5 การจำแนกผู้มีส่วนได้เสีย	ขั้นตอนที่6 การสร้างภูมิคุ้มกัน	ขั้นตอนที่7 การยอมรับรับรองครัวเรือน	ขั้นตอนที่8 การใช้มาตรการทางสังคม	ขั้นตอนที่9 การรักษาสถานะชุมชนเข้มแข็ง	
ตำรวจ	✓	✓	-	-	-	-	-	-	-	รับน้อย
ผอ.รพ.สต. บ้านนาเมือง	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	รับมาก
ผอ.รพ.สต. บ้านหลวง	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	รับมาก
พัฒนากร	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	รับมาก
ครูกศน.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	ไม่รับ*
กำนัน	✓	✓	✓	✓	-	✓	✓	✓	✓	รับมาก
ปลัด อบท.	✓	✓	✓	-	-	-	-	-	-	รับ น้อย

ผลการประเมินระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการ ประจำตำบลโหล่งขอด จากตารางที่ 4.14 พบว่า

1. เจ้าหน้าที่ตำรวจ ได้ดำเนินการตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ในขั้นตอนที่ 1, 2 และ 8 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่ามีระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอนอยู่ใน ระดับน้อย

2. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านนาเม็ง ได้ดำเนินการตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ครบทั้ง 9 ขั้นตอน เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่ามีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนอยู่ใน ระดับมาก

3. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านหลวง ได้ดำเนินการตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ครบทั้ง 9 ขั้นตอน เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่ามีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนอยู่ใน ระดับมาก

4. พัฒนกรตำบล ได้ดำเนินการตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ครบทั้ง 9 ขั้นตอน เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่ามีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนอยู่ใน ระดับมาก

5. ครูกสน. ไม่ได้ดำเนินการตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน แสดงให้เห็นว่า ไม่รับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน

6. กำนันตำบลโหล่งขอด ได้ดำเนินการตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ในขั้นตอนที่ 1,2,3,4,6,7,8 และ 9 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่ามีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนอยู่ใน ระดับมาก

7. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลโหล่งขอดได้ดำเนินการตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ในขั้นตอนที่ 1,2 และ 6 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่ามีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนอยู่ใน ระดับน้อย

จากข้อมูลผลการประเมินระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลทั้ง 7 คน ตามข้อมูลข้างต้น ชุดปฏิบัติการประจำตำบลมีระดับการยอมรับอยู่ในระดับมาก จำนวน 4 คน ระดับการยอมรับอยู่ในระดับน้อย จำนวน 2 คน และไม่รับ จำนวน 1 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลโหล่งขอด มีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน อยู่ใน ระดับมาก

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

4.2.4 พื้นที่ตำบลป่าไผ่

4.2.4.1 ข้อมูลทั่วไป

จากข้อมูลพื้นที่ตำบลป่าไผ่แบ่งพื้นที่ในการปกครองออกเป็น 10 หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน
1	บ้านป่าไผ่	นายเฉลิม อินสวน (กำนัน)
2	บ้านสันยาว	นายคำมูล อินตะฟองคำ
3	บ้านเหล่า	นายวัฒนา กามูล
4	บ้านดินธาตุ	นายประพันธ์ จันทิมา
5	บ้านสันกลาง	นายนิคม ถุงคำ
6	บ้านสันปอธง	นายประสิทธิ์ ปันทอง
7	บ้านม่วงถ้อย	นายวิชนาร์ คำหนัก
8	บ้านโละปูละ	นายคำอ้าย สุก
9	บ้านม่วงคำ	นายเข้ม นวลรักษ์
10	บ้านสันตะผาบ	นายดา พลอยหนูน

ผู้ศึกษาได้ลงพื้นที่ศึกษาและเก็บข้อมูลเบื้องต้น โดยการสังเกตและการพูดคุยซักถาม ประกอบกับข้อมูลทางเอกสารที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจากการลงสำรวจพื้นที่ ในระยะแรกผู้ศึกษาได้เข้าไปศึกษาสภาพทั่วไปข้อมูลพื้นฐานและบริบทของพื้นที่โดยรอบ ผ่านทางกำนันตำบลป่าไผ่ ข้อมูลเบื้องต้นที่ได้รับจากกำนันประกอบกับข้อมูลทางเอกสารพบว่า ตำบลป่าไผ่ ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของที่ว่าการอำเภอพร้าว มีระยะทางจากอำเภอไปตามถนนสายบ้านแม่กอย – ตำบลสันทราย ประมาณ 4 กิโลเมตร ทิศตะวันออกมีอาณาเขตติดต่อกับ อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย มีเนื้อที่ประมาณ 100.99 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 63,118.75 ไร่ ลักษณะภูมิประเทศพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าไม้และภูเขาประมาณร้อยละ 60 ของพื้นที่ตำบล พื้นที่อยู่อาศัยและเพาะปลูกประมาณร้อยละ 40 ของพื้นที่ตำบล พื้นที่ทางกายภาพเป็นที่ราบเชิงเขา ชุมชนเกาะกลุ่มกระจายโดยทั่วไปของพื้นที่ตำบล

ตำบลป่าไผ่มีประชากรที่อยู่อาศัยจริงรวมทั้งสิ้น 2,433 คน รวม 902 ครัวเรือน แยกเป็นชายจำนวน 1,207 คน หญิง 1,226 คน ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรทำนา ทำไร่และทำสวน ผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว ถั่วแระ ข้าวโพด สวนมะม่วง สวนลำไย เป็นต้น แรงงานในพื้นที่ตำบลป่าไผ่ส่วนใหญ่เป็นแรงงานในครัวเรือน มีแรงงานต่างด้าวมาจ้างบางครั้งในช่วงฤดูเก็บเกี่ยวผลผลิต สำหรับประชาชนที่ไม่มีอาชีพ จำนวน 227 คน คิดเป็นร้อยละ 9.33 และประชาชนที่อยู่ระหว่างศึกษาคิดเป็น ร้อยละ 13.23 รายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือน 15,638.55 บาทต่อเดือน

ระดับการศึกษาพบว่าประชาชนร้อยละ 60.95 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา (ชั้นป.4,ป.7,ป.6) และมีประชาชนที่ไม่ได้รับการศึกษาคิดเป็นร้อยละ 3.66 ประชาชนนับถือศาสนาพุทธเป็นส่วนใหญ่ แต่ก็มีประชาชนนับถือศาสนาคริสต์เนื่องจากมีโบสถ์ถึง 6 แห่ง ซึ่งเป็นประชาชนกลุ่มชาติพันธุ์ (เทศบาลตำบลป่าไผ่, 2561)

การดำเนินการด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย ตำบลป่าไผ่ มีสถานีตำรวจ (จุดตรวจ) จำนวน 1 แห่ง ตั้งอยู่ หมู่ที่ 3 บ้านเหล่า ซึ่งเป็นจุดที่มีพื้นที่รอยต่อและช่องทางธรรมชาติ รวมทั้งได้จัดตั้งอาสาสมัคร อปพร.และชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน ชรบ. ขึ้น เพื่อช่วยในการสอดส่องดูแลปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในตำบล มีการจัดทำโครงการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ โดยผู้นำชุมชนเทศบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสอดส่องดูแล และมีการอบรมให้ความรู้แก่เด็ก เยาวชน บุคคลทั่วไปอย่างสม่ำเสมอ

4.2.4.2 ชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าไผ่

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าไผ่ เป็นกลุ่มบุคคลที่มาจากหน่วยงานด้านบังคับใช้กฎหมายและความมั่นคง หน่วยงานด้านบรรเทาทุกข์และช่วยเหลือผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด หน่วยงานด้านการพัฒนาเพื่อสร้างชุมชนเข้มแข็ง และพัฒนาให้เป็นหมู่บ้านมีความมั่นคงปลอดภัยจากยาเสพติดในพื้นที่อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ โดยได้รับแต่งตั้งตามคำสั่งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว ที่ 1341/2559 ลงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2559 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการและชุดปฏิบัติการประจำตำบล เพื่อขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขยาเสพติดตามแผนประชารัฐร่วมใจ สร้างหมู่บ้าน/ชุมชนมั่นคง ปลอดภัยยาเสพติด พ.ศ. 2559 – 2560 ทำหน้าที่ขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขยาเสพติดในพื้นที่อำเภอพร้าว ด้วยกระบวนการ “ประชารัฐ” โดยมีส่วนร่วมของประชาชนที่เข้ามาช่วยดำเนินการหมู่บ้าน/ชุมชน ของตนเองตามแนวทางกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ เป็นหมู่บ้าน/ชุมชนปลอดภัยยาเสพติดอย่างยั่งยืน ชุดปฏิบัติการที่ได้รับคำสั่งฯ มีทั้งสิ้น 10 คน แต่เนื่องด้วยการศึกษาครั้งนี้ศึกษาผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ตั้งแต่ได้รับคำสั่งฯ จนถึงปัจจุบัน ภายในชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าไผ่ จึงมีจำนวนบุคคลที่ต้องการศึกษาทั้งสิ้น 5 คน ประกอบด้วย 1. เจ้าหน้าที่ตำรวจสภ.พร้าว 2. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านป่าไผ่ 3. ครู กศน.ตำบลป่าไผ่ 4. กำนันตำบลป่าไผ่ 5. ปลัดเทศบาลตำบลป่าไผ่

4.2.4.3 ระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน

ตารางที่ 4.15 ระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน

ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าไผ่

ตำแหน่ง	กระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน									ระดับ การยอมรับ
	ขั้นตอนที่ 1 การสืบสภาพชุมชน	ขั้นตอนที่ 2 การพบปะและแนะนำหมู่บ้าน/ชุมชน	ขั้นตอนที่ 3 ประกาศวาระหมู่บ้าน/ชุมชน	ขั้นตอนที่ 4 การณรงคให้ลวามรู้	ขั้นตอนที่ 5 การจำแนกผู้มีส่วนได้เสีย	ขั้นตอนที่ 6 การสร้างภูมิคุ้มกัน	ขั้นตอนที่ 7 การยอมรับรองครัวเรือน	ขั้นตอนที่ 8 การใช้มาตรการทางสังคม	ขั้นตอนที่ 9 การรักษาสถานะชุมชนเข้มแข็ง	
ตำรวจ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	รับมาก
ผอ.รพ.สต.บ้านป่าไผ่	✓	✓	-	-	-	-	✓	-	-	รับน้อย
ครู กศน.	✓	✓	-	✓	-	-	-	-	-	รับน้อย
กำนัน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	รับมาก
ปลัดอปท.	✓	✓	✓	-	-	-	-	-	-	รับน้อย

ผลการประเมินระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าไผ่ จากตารางที่ 4.15 พบว่า

1. เจ้าหน้าที่ตำรวจ ได้ดำเนินการตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ครบทั้ง 9 ขั้นตอน เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่ามีระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอนอยู่ใน ระดับมาก

2. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านป่าไผ่ ได้ดำเนินการตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ในขั้นตอนที่ 1, 2 และ 7 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่ามีระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอนอยู่ใน ระดับน้อย

3. ครู กศน. ได้ดำเนินการตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ในขั้นตอนที่ 1, 2 และ 4 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่ามีระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอนอยู่ใน ระดับน้อย

4. กำนันตำบลป่าไผ่ ได้ดำเนินการตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ครบทั้ง 9 ขั้นตอน เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่ามีระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอนอยู่ใน ระดับมาก

5. ปลัดเทศบาลตำบลป่าไผ่ ได้ดำเนินการตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ในขั้นตอนที่ 1, 2 และ 3 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่ามีระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอนอยู่ใน ระดับน้อย

จากข้อมูลผลการประเมินระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลทั้ง 5 คน ตามข้อมูลข้างต้น ชุดปฏิบัติการประจำตำบลมีระดับการยอมรับอยู่ในระดับมาก จำนวน 2 คน และมีระดับการยอมรับอยู่ในระดับน้อย จำนวน 3 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าไผ่ มีระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน อยู่ใน ระดับน้อย

4.2.5 พื้นที่ตำบลเขื่อนผาก

4.2.5.1 ข้อมูลทั่วไป

จากข้อมูลพื้นที่ตำบลเขื่อนผากแบ่งพื้นที่ในการปกครองออกเป็น 10 หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน
1	บ้านแพะพัฒนา	นายสุทัต เชื้อนาม (กำนัน)
2	บ้านเขื่อนผาก	นายเกตุ เชื้อนาม
3	บ้านห้วยบงเหนือ	นายณรงค์ แก้วใส
4	บ้านห้วยบงใต้	นายชม อูสวา
5	บ้านทรายมูล	นายวัลลภ เหมยสุวรรณ
6	บ้านสหกรณ์แปลง 2	นายบุญลักษณ์ จันทราภรณ์
7	บ้านทรายทอง	นายสมจิตต์ กุณะ
8	บ้านขวัญประชา	นายนิคม ศรีรินทร์
9	บ้านไชยมงคล	นายไพฑูรย์ บุญหลวง
10	บ้านม่วงหลวง	นายสุพรรณ ผัดแก้ว

ผู้ศึกษาได้ลงพื้นที่ศึกษาและเก็บข้อมูลเบื้องต้น โดยการสังเกตและการพูดคุยซักถามโดยการสังเกตและการพูดคุยซักถาม ประกอบกับข้อมูลทางเอกสารที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจากการลงสำรวจพื้นที่ ในระยะแรกผู้ศึกษาได้เข้าไปศึกษาสภาพทั่วไปข้อมูลพื้นฐานและบริบทของพื้นที่โดยรอบ ผ่านทางกำนันตำบลเขื่อนผาก ข้อมูลเบื้องต้นที่ได้รับจากกำนันประกอบกับข้อมูลทางเอกสารพบว่า ตำบลเขื่อนผาก ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของที่ว่าการอำเภอพร้าว มีระยะห่างจากอำเภอ ประมาณ 5 กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 38 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 20,750 ไร่ ลักษณะภูมิประเทศพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบ และที่ราบเชิงเขา มีพื้นที่เพาะปลูกประมาณร้อยละ 80

ตำบลเขื่อนผากมีประชาชนที่อยู่อาศัยจริงรวมทั้งสิ้น 3,723 คน รวม 1,279 ครัวเรือน แยกเป็นชาย จำนวน 1,602 คน หญิง จำนวน 1,671 คน ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยปลูกพืชหลัก คือ ข้าว ข้าวโพด ลำไย มะม่วง พริก อ้อย ถั่วเหลือง ถั่วลิสง การอุตสาหกรรมเป็นอุตสาหกรรมขนาดเล็ก เช่น โรงสีข้าว โรงอบลำไย โรงข้าวโพด และอุตสาหกรรมในครัวเรือน เช่น การทำดอกไม้ประดิษฐ์ การเย็บผ้า การทอผ้า และมีการพาณิชย์ที่เป็นการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร สำหรับประชาชนที่ไม่มีอาชีพ จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 4.19 และประชาชนที่อยู่ระหว่างศึกษาคิดเป็นร้อยละ 13.20 รายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือน 18,106.71 บาทต่อเดือน ระดับการศึกษาพบว่าประชาชนร้อยละ 62.79 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา (ชั้นป.4,ป.6,ป.7) และมีประชาชนที่ไม่ได้รับการศึกษาคิดเป็นร้อยละ 1.86 ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ (องค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อนผาก, 2561)

การดำเนินการด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย ตำบลเขื่อนผากได้จัดตั้งอาสาสมัคร อปพร. จำนวน 36 คนและชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน ชรบ. ขึ้น เพื่อเป็นกำลังหลักช่วยในการสอดส่องดูแลปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในตำบล มีการจัดทำโครงการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ โดยผู้นำชุมชน ท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องช่วยในการสอดส่องดูแล และมีการอบรมให้ความรู้แก่เด็ก เยาวชน บุคคลทั่วไปอย่างสม่ำเสมอ และมีการจัดตั้งศูนย์คัดกรองดูแลผู้เสพยาเสพติดโดยชุมชนผ่านกระบวนการชุมชนบำบัด

4.2.5.2 ชุดปฏิบัติการประจำตำบลเขื่อนผาก

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลเขื่อนผาก เป็นกลุ่มบุคคลที่มาจากหน่วยงานด้านบังคับใช้กฎหมายและความมั่นคง หน่วยงานด้านบรรเทาทุกข์ให้ความรู้และช่วยเหลือผู้เสพยาเสพติด หน่วยงานด้านการพัฒนาเพื่อสร้างชุมชนเข้มแข็ง และพัฒนาให้เป็นหมู่บ้านมีความมั่นคงปลอดภัยจากยาเสพติดในพื้นที่อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ โดยได้รับแต่งตั้งตามคำสั่งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว ที่ 1341/2559 ลงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2559 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการและชุดปฏิบัติการประจำตำบล เพื่อขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขยาเสพติดตามแผนประชารัฐร่วมใจ สร้างหมู่บ้าน/ชุมชนมั่นคง ปลอดภัยยาเสพติด พ.ศ. 2559 – 2560 ทำหน้าที่

ขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขยาเสพติดในพื้นที่อำเภอพร้าว ด้วยกระบวนการ “ประชารัฐ” โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนที่เข้ามาช่วยดำเนินการหมู่บ้าน/ชุมชน ของตนเองตามแนวทางกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ เป็นหมู่บ้าน/ชุมชนปลอดยาเสพติดอย่างยั่งยืน ชุดปฏิบัติการที่ได้รับคำสั่งฯ มีทั้งสิ้น 11 คน แต่เนื่องด้วยการศึกษาครั้งนี้ศึกษาผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ตั้งแต่ได้รับคำสั่งฯ จนถึงปัจจุบัน ภายในชุดปฏิบัติการประจำตำบลเขื่อนผากจึงมีจำนวนบุคคลที่ต้องการศึกษาทั้งสิ้น 5 คน ประกอบด้วย 1. เจ้าหน้าที่ตำรวจสภ.พร้าว 2. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านแพะ 3. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านสหกรณ์ 4. กำนันตำบลเขื่อนผาก 5. เกษตรตำบลเขื่อนผาก

4.2.5.3 ระดับการยอมรับกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน

ตารางที่ 4.16 ระดับการยอมรับกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลเขื่อนผาก

ตำแหน่ง	กระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน									ระดับ การยอมรับ
	ขั้นตอนที่1 การสืบสภาพชุมชน	ขั้นตอนที่2 การพบปะและแนะนำบ้าน/ชุมชน	ขั้นตอนที่3 ประกาศวาระหมู่บ้าน/ชุมชน	ขั้นตอนที่4 การรณรงค์ให้ความรู้	ขั้นตอนที่5 การจำแนกผู้มีพฤติกรรม	ขั้นตอนที่6 การสร้างภูมิคุ้มกัน	ขั้นตอนที่7 การยอมรับรองครัวเรือน	ขั้นตอนที่8 การใช้มาตรการทางสังคม	ขั้นตอนที่9 การรักษาสถานะชุมชนเข้มแข็ง	
ตำรวจ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	รับมาก
ผอ.รพ.สต.บ้านแพะ	✓	✓	-	✓	✓	✓	-	✓	✓	รับมาก
ผอ.รพ.สต.บ้านสหกรณ์	✓	✓	✓	-	-	✓	-	-	-	รับปานกลาง
กำนัน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	รับมาก
เกษตรตำบล	✓	✓	-	-	✓	✓	-	✓	✓	รับปานกลาง

ผลการประเมินระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล เชื้อนผาก จากตารางที่ 4.16 พบว่า

1. เจ้าหน้าที่ตำรวจ ได้ดำเนินการตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ครบทั้ง 9 ขั้นตอน เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่ามีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน อยู่ใน ระดับมาก

2. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านแพะ ได้ดำเนินการตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ในขั้นตอนที่ 1,2,4,5,6,8 และ 9 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่ามีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนอยู่ใน ระดับมาก

3. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านสหกรณ์ ได้ดำเนินการตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ในขั้นตอนที่ 1,2,3 และ 6 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่ามีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนอยู่ใน ระดับปานกลาง

4. กำนันตำบลเชื้อนผาก ได้ดำเนินการตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ครบทั้ง 9 ขั้นตอน เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่ามีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนอยู่ใน ระดับมาก

5. เกษตรตำบล ได้ดำเนินการตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ในขั้นตอนที่ 1, 2, 5, 6, 8 และ 9 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่ามีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนอยู่ใน ระดับปานกลาง

จากข้อมูลผลการประเมินระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลทั้ง 5 คน ตามข้อมูลข้างต้น ชุดปฏิบัติการประจำตำบลมีระดับการยอมรับอยู่ในระดับมาก จำนวน 3 คน และมีระดับการยอมรับอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 2 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลเชื้อนผาก มีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน อยู่ใน ระดับมาก

สงวนลิขสิทธิ์โดยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

4.2.6 พื้นที่ตำบลเวียง

4.2.6.1 ข้อมูลทั่วไป

จากข้อมูลพื้นที่ตำบลเวียงแบ่งพื้นที่ในการปกครองออกเป็น 6 หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน
1	บ้านช่างคำ	นายพัฒน์พงษ์ ทรงไฉ
2	บ้านขามส้มเวียง	นายนิราช มณีโยชน์ (กำนัน)
3	บ้านป่าเลี้ยว	นางอรทัย สักคัสัม
4	บ้านแจ่งกู่เรือ	นายพนพล จันทรวงศ์
5	บ้านหนองอ้อ	นายชัยวัฒน์ เจริญพัฒนากุล
6	บ้านแม่กอย	นายวินัย กุณาปิ่น

ผู้ศึกษาได้ลงพื้นที่ศึกษาและเก็บข้อมูลเบื้องต้น โดยการสังเกตและการพูดคุยซักถาม ประกอบกับข้อมูลทางเอกสารที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจากการลงสำรวจพื้นที่ ในระยะแรกผู้ศึกษาได้เข้าไปศึกษาสภาพทั่วไปข้อมูลพื้นฐานและบริบทของพื้นที่โดยรอบ ผ่านทางกำนันตำบลเวียง ข้อมูลเบื้องต้นที่ได้รับจากกำนันประกอบกับข้อมูลทางเอกสารพบว่า ตำบลเวียง เป็นศูนย์กลางของอำเภอพร้าว พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบ มีศักยภาพการขยายตัวทางเศรษฐกิจ การลงทุนค้าขาย การเกษตรกรรม และมีความงดงามทางวัฒนธรรม ประเพณีอันดีงาม เช่น งานประเพณีใส่ขันดอกอินทนิล (เสาหลักเมือง) และสืบชาตเมืองพร้าว ซึ่งจัดเป็นประจำทุกปีและเป็นงานประเพณีที่สำคัญของอำเภอพร้าว

ตำบลเวียงมีประชากรที่อยู่อาศัยจริงรวมทั้งสิ้น 1,730 คน รวม 799 ครัวเรือน แยกเป็นชายจำนวน 801 คน หญิง 929 คน ประชาชนส่วนใหญ่ในเขตเทศบาล โดยเฉพาะที่อาศัยอยู่ใกล้กับตลาดสดของเทศบาลและบริเวณใกล้เคียงกับถนนสายหลักในเขตเทศบาล ซึ่งบริเวณดังกล่าวเป็นย่านเศรษฐกิจของอำเภอพร้าว จะประกอบอาชีพค้าขายและให้บริการในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ร้านขายของร้านขายเครื่องใช้ไฟฟ้า ร้านตัดผม ร้านซ่อมรถ ร้านขายเครื่องอุปโภคบริโภคอื่น ๆ ร้านอาหาร ฯลฯ ส่วนใหญ่ผู้ที่มีอาชีพค้าขายจะมีฐานะค่อนข้างดี มีรายได้จากการขายสินค้าและการให้บริการ และมีประชากรอีกส่วนหนึ่งประกอบอาชีพรับจ้าง หรืออาชีพเกษตรกรรม รายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือน 25,979.82 บาทต่อเดือน ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ แต่ยังมีโบสถ์คริสต์ 3 แห่ง

ตำบลเวียงได้จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด (ศตส.เทศบาลตำบลเวียงพร้าว) จัดตั้งอาสาสมัคร อปพร.และชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน ชรบ. ขึ้น เพื่อช่วยในการสอดส่องดูแลปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในตำบล โดยทำงานบูรณาการร่วมกับฝ่ายปกครอง ตำรวจ ทหาร

หมายเหตุ : เนื่องจากตำบลเวียงและตำบลทุ่งหลวงอยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ เทศบาลเวียงพร้าว ดังนั้นข้อมูลครัวเรือน จปฐ. สำหรับประชาชนที่ไม่มีอาชีพในตำบลเวียงและตำบลทุ่งหลวงจึงเป็นข้อมูลรวมจำนวน 363 คน คิดเป็นร้อยละ 12.97 และประชาชนที่อยู่ระหว่างศึกษาคิดเป็นร้อยละ 11.97 ระดับการศึกษาพบว่าประชาชนร้อยละ 56.63 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา (ชั้น ป.4, ป.7, ป.6) และมีประชาชนที่ไม่ได้รับการศึกษาคิดเป็นร้อยละ 3.54 (เทศบาลตำบลเวียงพร้าว, 2561)

4.2.6.2 ชุดปฏิบัติการประจำตำบลเวียง

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลเวียง เป็นกลุ่มบุคคลที่มาจากหน่วยงานด้านบังคับใช้กฎหมายและความมั่นคง หน่วยงานด้านธรรมาภิบาลให้ความรู้และช่วยเหลือผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด หน่วยงานด้านการพัฒนาเพื่อสร้างชุมชนเข้มแข็ง และพัฒนาให้เป็นหมู่บ้านมีความมั่นคงปลอดภัยจากยาเสพติดในพื้นที่อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ โดยได้รับแต่งตั้งตามคำสั่งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว ที่ 1341/2559 ลงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2559 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการและชุดปฏิบัติการประจำตำบล เพื่อขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขยาเสพติดตามแผนประชารัฐร่วมใจ สร้างหมู่บ้าน/ชุมชนมั่นคง ปลอดภัยยาเสพติด พ.ศ. 2559 – 2560 ทำหน้าที่ขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขยาเสพติดในพื้นที่อำเภอพร้าว ด้วยกระบวนการ “ประชารัฐ” โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนที่เข้ามาช่วยดำเนินการหมู่บ้าน/ชุมชน ของตนเองตามแนวทางกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ เป็นหมู่บ้าน/ชุมชนปลอดภัยยาเสพติดอย่างยั่งยืน ชุดปฏิบัติการที่ได้รับคำสั่งฯมีทั้งสิ้น 11 คน แต่เนื่องด้วยการศึกษาครั้งนี้ศึกษาผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ตั้งแต่ได้รับคำสั่งฯจนถึงปัจจุบัน ภายในชุดปฏิบัติการประจำตำบลเวียง จึงมีจำนวนบุคคลที่ต้องการศึกษาทั้งสิ้น 6 คน ประกอบด้วย 1. เจ้าหน้าที่ตำรวจสภ.พร้าว 2. เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลพร้าว 3. พัฒนาการตำบลเวียง 4. ครูกศน.ตำบลเวียง 5. กำนันตำบลเวียง 6. ปลัดเทศบาลตำบลเวียงพร้าว

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

4.2.6.3 ระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน

ตารางที่ 4.17 ระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลเวียง

ตำแหน่ง	กระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน									ระดับการยอมรับ
	ขั้นตอนที่1 การสืบสภาพชุมชน	ขั้นตอนที่2 การพบปะแนะนำหมู่บ้าน/ชุมชน	ขั้นตอนที่3 ประกาศสาธารณะหมู่บ้าน/ชุมชน	ขั้นตอนที่4 การรณรงค์ให้ความรู้	ขั้นตอนที่5 การจําแนกผู้มีส่วนได้เสีย	ขั้นตอนที่6 การสร้างภูมิคุ้มกัน	ขั้นตอนที่7 การยอมรับรองครัวเรือน	ขั้นตอนที่8 การใช้มาตรการทางสังคม	ขั้นตอนที่9 การรักษาสถานะชุมชนเข้มแข็ง	
ตำรวจ	✓	✓	-	✓	✓	✓	✓	✓	✓	รับมาก
เจ้าหน้าที่ รพ. พริ้ว	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	รับมาก
พัฒนากร	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	รับมาก
ครูกศน.	✓	✓	-	-	-	-	-	✓	-	รับน้อย
กำนัน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	รับมาก
ปลัด อปท.	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	รับมาก

ผลการประเมินระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลเวียง จากตารางที่ 4.17 พบว่า

1. เจ้าหน้าที่ตำรวจ ได้ดำเนินการตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ในขั้นตอนที่ 1,2,4,5,6,7,8 และ 9 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่ามีระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอนอยู่ใน ระดับมาก
2. เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลพริ้ว ได้ดำเนินการตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ครบทั้ง 9 ขั้นตอน เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่ามีระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอนอยู่ใน ระดับมาก

3. พัฒนารดาบด ได้ดำเนินการตามกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน ครบทั้ง 9 ขั้นตอน เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่ามีระดับการยอมรับกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอนอยู่ใน ระดับมาก

4. ครูกสน. ได้ดำเนินการตามกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน ในขั้นตอนที่ 1,2 และ 8 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่ามีระดับการยอมรับกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอนอยู่ใน ระดับน้อย

5. กำนันดาบดเวียง ได้ดำเนินการตามกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน ครบทั้ง 9 ขั้นตอน เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่ามีระดับการยอมรับกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอนอยู่ใน ระดับมาก

6. ปลัดเทศบาลดาบดเวียงพร้าว ได้ดำเนินการตามกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน ครบทั้ง 9 ขั้นตอน เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่ามีระดับการยอมรับกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอนอยู่ใน ระดับมาก

จากข้อมูลผลการประเมินระดับการยอมรับกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำดาบดทั้ง 6 คน ตามข้อมูลข้างต้น ชุดปฏิบัติการประจำดาบดมีระดับการยอมรับอยู่ในระดับมาก จำนวน 5 คน และมีระดับการยอมรับอยู่ในระดับน้อย จำนวน 1 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำดาบดเวียง มีระดับการยอมรับกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน อยู่ใน ระดับมาก

4.2.7 พื้นที่ดาบดสันทราย

4.2.7.1 ข้อมูลทั่วไป

จากข้อมูลพื้นที่ดาบดสันทรายแบ่งพื้นที่ในการปกครองออกเป็น 15 หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน
1	บ้านห้วยส้าน	นายวิเชียร ชัยลูน
2	บ้านหนองปิด	นายสุพล ผัดแก้ว
3	บ้านสันผักสี	นายอุดร เทพสิงห์
4	บ้านท่ามะเถียง	นายชาติรี เป้งด้วง (กำนัน)
5	บ้านสันปง	นายสมพล พวงมาลัย
6	บ้านขามสุ่มนอก	นายวัลลภ ฉัตรทอง
7	บ้านสันทราย	นายบรรจง สุใจ
8	บ้านศรีคำ	นายอินสอน เฉชะภิรมย์พร
9	บ้านต้นโชค	นายณรงค์ คำด้วน
10	บ้านหนองกรก	นายประจัน อุปคำแดง

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน
11	บ้านสันสกฟ้า	นายพรชัย ใจสม
12	บ้านแม่ปาคี	นายผจญ นุต
13	บ้านโป่งเย็น	นายสุเทพ ไหมคำ
14	บ้านผาแดง	นายประพันธ์ แสงเจริญ
15	บ้านท่ามะเกี๋ยงเหนือ	นายบุญยง แสนใจ

ผู้ศึกษาได้ลงพื้นที่ศึกษาและเก็บข้อมูลเบื้องต้น โดยการสังเกตและการพูดคุยซักถาม ประกอบกับข้อมูลทางเอกสารที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจากการลงสำรวจพื้นที่ ในระยะแรกผู้ศึกษาได้เข้าไปศึกษาสภาพทั่วไปข้อมูลพื้นฐานและบริบทของพื้นที่โดยรอบ ผ่านทางกำนันตำบลสันทราย จากข้อมูลเบื้องต้นที่ได้รับจากกำนันประกอบกับข้อมูลทางเอกสารพบว่า ตำบลสันทราย ห่างจากที่ว่าการอำเภอพร้าว ไปทางทิศเหนือประมาณ 5 กิโลเมตร มีอาณาเขตพื้นที่ทิศเหนือติดต่อกับตำบลศรีดงเย็น อำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่ ทิศตะวันออกติดต่อกับตำบลท่าก้อ อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ทิศตะวันตกติดต่อกับอำเภอเชียงดาว โดยใช้สันเขาและที่นาเป็นแนวเขต มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 58,316 ไร่ พื้นที่ของตำบลสันทรายเป็นที่ราบสลับภูเขาและเชิงเขา ลักษณะเป็นพื้นที่ราบอยู่ทางตอนกลางของตำบลเป็นที่ราบตามแม่น้ำแม่จิด ซึ่งเป็นลำน้ำสายหลักของตำบลและลำน้ำแม่โก้นผ่านอีกทางส่วนหนึ่ง ทางด้านตะวันออกเป็นลำน้ำสายหลักอีกส่วนหนึ่งด้วย

ตำบลสันทรายมีประชาชนที่อยู่อาศัยจริงรวมทั้งสิ้น 4,961 คน รวม 1,579 ครัวเรือน แยกเป็นชายจำนวน 2,462 คน หญิง 2,499 คน ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางการเกษตร ทำนาประมาณร้อยละ 44 ของครัวเรือนทั้งหมด ทำไร่ประมาณร้อยละ 32 ทำสวนประมาณร้อยละ 15 และเลี้ยงสัตว์ประมาณร้อยละ 9 ประชาชนบางครัวเรือนมีการอพยพแรงงาน บางส่วนไปทำงานนอกตำบลทั้งเป็นการถาวรและชั่วคราว เมื่อหมดฤดูทำนาเกษตรกรเกิดการว่างงานตามฤดูกาล ทำให้มีแรงงานรับจ้างทั่วไป เช่น รับจ้างสร้างบ้าน แรงงานรับจ้างในภาคการเกษตรซึ่งแรงงานประเภทนี้เป็นแรงงานรับจ้างชั่วคราว และยังคงมีประชาชนที่ไม่มีอาชีพจำนวน 332 คน คิดเป็นร้อยละ 6.69 ประชาชนที่อยู่ระหว่างศึกษาคิดเป็นร้อยละ 18.26 สำหรับรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือน 15,331.62 บาทต่อเดือน ระดับการศึกษาพบว่าประชาชนร้อยละ 52.53 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา (ชั้นป.4,ป.7,ป.6) และมีประชาชนที่ไม่ได้รับการศึกษาคิดเป็นร้อยละ 7.03 ประชาชนส่วนใหญ่ร้อยละ 80 นับถือศาสนาพุทธและศาสนาคริสต์ร้อยละ 20 โดยในพื้นที่หมู่ 4, 7, 14, 15 มีโบสถ์คริสต์จักรถึง 7 แห่ง ประชาชนในหมู่บ้านดังกล่าวส่วนมากเป็นกลุ่มชาติพันธุ์

ตำบลสันทรายได้มีการจัดตั้งกลุ่มมวลชนด้านต่าง ๆ ขึ้น อาทิเช่น ลูกเสือชาวบ้าน 1 รุ่น อาสาป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อพปร.) จำนวน 42 คน และอาสาสมัครตำรวจชุมชน 34 คน เพื่อปฏิบัติหน้าที่ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้านและชุมชน (องค์การบริหารส่วนตำบลสันทราย, 2561)

4.2.7.2 ชุดปฏิบัติการประจำตำบลสันทราย

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลสันทราย เป็นกลุ่มบุคคลที่มาจากหน่วยงานด้านบังคับใช้กฎหมายและความมั่นคง หน่วยงานด้านธรรมาภิบาลให้ความรู้และช่วยเหลือผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด หน่วยงานด้านการพัฒนาเพื่อสร้างชุมชนเข้มแข็ง และพัฒนาให้เป็นหมู่บ้านมีความมั่นคงปลอดภัยจากยาเสพติดในพื้นที่อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ โดยได้รับแต่งตั้งตามคำสั่งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว ที่ 1341/2559 ลงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2559 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการและชุดปฏิบัติการประจำตำบล เพื่อขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขยาเสพติดตามแผนประชารัฐร่วมใจ สร้างหมู่บ้าน/ชุมชนมั่นคง ปลอดภัยยาเสพติด พ.ศ. 2559 – 2560 ทำหน้าที่ขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขยาเสพติดในพื้นที่อำเภอพร้าว ด้วยกระบวนการ “ประชารัฐ” โดยมีส่วนร่วมของประชาชนที่เข้ามาช่วยดำเนินการหมู่บ้าน/ชุมชน ของตนเองตามแนวทางกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ เป็นหมู่บ้าน/ชุมชนปลอดภัยยาเสพติดอย่างยั่งยืน ชุดปฏิบัติการที่ได้รับคำสั่งฯ มีทั้งสิ้น 11 คน แต่เนื่องด้วยการศึกษาครั้งนี้ศึกษาผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ตั้งแต่ได้รับคำสั่งฯ จนถึงปัจจุบัน ภายในชุดปฏิบัติการประจำตำบลสันทราย จึงมีจำนวนบุคคลที่ต้องการศึกษาทั้งสิ้น 5 คน ประกอบด้วย 1. ปลัดอำเภอประจำตำบลสันทราย 2. เจ้าหน้าที่ตำรวจสภ.พร้าว 3. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านขามส้ม 4. พัฒนาการตำบลสันทราย 5. กำนันตำบลสันทราย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

4.2.7.3 ระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน

ตารางที่ 4.18 ระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการ
ประจำตำบลสันทราย

ตำแหน่ง	กระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน									ระดับ การยอมรับ
	ขั้นตอนที่ 1 การสืบสภาพชุมชน	ขั้นตอนที่ 2 การพบปะและแนะนำหมู่บ้าน/ชุมชน	ขั้นตอนที่ 3 ประกาศาจะหมู่บ้าน/ชุมชน	ขั้นตอนที่ 4 การรณรงค์ให้ความรู้	ขั้นตอนที่ 5 การจําแนกผู้มีส่วนได้เสีย	ขั้นตอนที่ 6 การสร้างภูมิคุ้มกัน	ขั้นตอนที่ 7 การยอมรับรองครัวเรือน	ขั้นตอนที่ 8 การใช้มาตรการทางสังคม	ขั้นตอนที่ 9 การรักษาสถานะชุมชนเข้มแข็ง	
ปลัดอำเภอ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	รับมาก
ตำรวจ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	รับมาก
ผอ.รพ.สต.บ้าน ขามสุม	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	รับมาก
พัฒนากร	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	รับมาก
กำนัน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	รับมาก

ผลการประเมินระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำ
ตำบลสันทราย จากตารางที่ 4.18 พบว่า

1. ปลัดอำเภอ ได้ดำเนินการตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ครบทั้ง 9 ขั้นตอน
เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่ามีระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน
อยู่ใน ระดับมาก

2. เจ้าหน้าที่ตำรวจ ได้ดำเนินการตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ครบทั้ง
9 ขั้นตอน เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่ามีระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย
9 ขั้นตอนอยู่ใน ระดับมาก

3. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านขามส้ม ได้ดำเนินการตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ครบทั้ง 9 ขั้นตอน เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่ามีระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอนอยู่ใน ระดับมาก

4. พัฒนาการตำบล ได้ดำเนินการตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ครบทั้ง 9 ขั้นตอน เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่ามีระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอนอยู่ใน ระดับมาก

5. กำนันตำบลสันทราย ได้ดำเนินการตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ครบทั้ง 9 ขั้นตอน เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่ามีระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอนอยู่ใน ระดับมาก

จากข้อมูลผลการประเมินระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลทั้ง 5 คน ตามข้อมูลข้างต้น ชุดปฏิบัติการประจำตำบลมีระดับการยอมรับอยู่ในระดับมากทั้ง 5 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลสันทราย มีระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน อยู่ใน ระดับมาก

4.2.8 พื้นที่ตำบลแม่แว่น

4.2.8.1 ข้อมูลทั่วไป

จากข้อมูลพื้นที่ตำบลแม่แว่นแบ่งพื้นที่ในการปกครองออกเป็น 8 หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน
1	บ้านล้อง	นายสะอาด สู่แปลน
2	บ้านแม่เหิยะ	นายประพันธ์ งามเมือง
3	บ้านเหล่า	นายสุรพล จอมจิต
4	บ้านป่าแหม	นายเสถียร คำขาว
5	บ้านแม่แว่น	นายศรีทน คำผง
6	บ้านหนองบัว	นายประจันต์ วรรณพรม
7	บ้านแม่พวก	นายสวัสดิ์ เกิดอ้าย (กำนัน)
8	บ้านขุนแจ้	นายจิมโบ๊ะ ไทยบุญราศี
9	บ้านไชยงาม	นายธีรพงศ์ สมศักดิ์
10	บ้านร่มเกล้า	นายมานะ บุญสุวรรณ
11	บ้านสามลี	นายสาม ตามิ

ผู้ศึกษาได้ลงพื้นที่ศึกษาและเก็บข้อมูลเบื้องต้น โดยการสังเกตและการพูดคุยซักถาม ประกอบกับข้อมูลทางเอกสารที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจากการลงสำรวจพื้นที่ ในระยะแรกผู้ศึกษาได้เข้าไปศึกษาสภาพทั่วไปข้อมูลพื้นฐานและบริบทของพื้นที่โดยรอบ ผ่านทางก้านันตำบลแม่แวน ข้อมูลเบื้องต้นที่ได้รับจากก้านันประกอบกับข้อมูลทางเอกสารพบว่า ตำบลแม่แวน อยู่ทางด้านทิศใต้ห่างจากที่ว่าการอำเภอพร้าว ระยะทางประมาณ 6 กิโลเมตร ทิศตะวันออกมีอาณาเขตติดกับ ตำบลป่าจั่ว อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย มีพื้นที่ทั้งหมด 180.03 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 112,524 ไร่ สภาพพื้นที่โดยทั่วไปมีลักษณะเป็นพื้นราบร้อยละ 40 ของพื้นที่ และเป็นพื้นที่สูงหรือภูเขา ร้อยละ 60 ของพื้นที่ สภาพทรัพยากรธรรมชาติป่าไม้และแหล่งน้ำมีความอุดมสมบูรณ์ แต่ปัจจุบันกำลังประสบปัญหาการตัดไม้ทำลายป่าและการขยายพื้นที่ทำกิน การคมนาคมสัญจรในพื้นที่ตำบลแม่แวนในส่วนพื้นราบสามารถสัญจรได้สะดวก ยกเว้นบางหมู่บ้านของหมู่ที่ 8 และหมู่ที่ 11 ซึ่งอยู่บนภูเขาสูง การคมนาคมเป็นถนนดินลูกรังตัดผ่านช่องทางภูเขา แคบและลาดชัน ประกอบกับไม่สามารถใช้ระบบการสื่อสารผ่านระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่ได้ และใช้ไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ เหตุเพราะเนื่องจากอยู่บนพื้นที่ภูเขาสูงยากต่อการขยายเขตไฟฟ้า

ตำบลแม่แวนมีประชากรที่อยู่อาศัยจริงรวมทั้งสิ้น 3,603 คน รวม 1,388 ครัวเรือน แยกเป็นชายจำนวน 1,818 คน หญิง 1,758 คน ประชาชนส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 90 ประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ ซึ่งได้แก่ 1. ทำนา 2. ทำสวน 3. ทำไร่ 4. เลี้ยงสัตว์ นอกจากนั้นทำอาชีพเสริม ได้แก่ ค้าขาย รับจ้าง เป็นต้น สำหรับประชากรที่ไม่มีอาชีพจำนวน 271 คน คิดเป็นร้อยละ 7.52 และประชากรที่อยู่ระหว่างศึกษาคิดเป็นร้อยละ 15.38 รายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือน 14,079.73 บาท ต่อเดือน ระดับการศึกษาพบว่าประชาชนร้อยละ 56.62 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา (ชั้นป.4,ป.7,ป.6) และมีประชากรที่ไม่ได้รับการศึกษาคิดเป็นร้อยละ 8.47 ประชาชนในตำบลแม่แวนนับถือศาสนาหลักอยู่สองศาสนา คือ ศาสนาพุทธ และศาสนาคริสต์ ซึ่งจำนวนร้อยละ 85 นับถือศาสนาพุทธ และอีกจำนวนร้อยละ 15 นับถือศาสนาคริสต์ งานจักรสานถือเป็นภูมิปัญญาในท้องถิ่นในตำบลแม่แวน ที่สืบทอดกันมาอย่างยาวนาน มีการใช้ภาษาล้านนาเป็นภาษาถิ่นและมีการอนุรักษ์ไว้ซึ่งประเพณีปีใหม่ชนเผ่า

การดำเนินการด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย ตำบลแม่แวนได้จัดตั้งอาสาสมัคร อปพร. จำนวน 71 คนและชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน ชรบ. ขึ้น เพื่อช่วยในการสอดส่องดูแลปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในตำบล รวมถึงจัดทำโครงการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ โดยผู้นำชุมชน เทศบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสอดส่องดูแล และมีการอบรมให้ความรู้แก่เด็กเยาวชน บุคคลทั่วไปอย่างสม่ำเสมอ (องค์การบริหารส่วนตำบลแม่แวน, 2561)

4.2.8.2 ชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่แว่น

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่แว่น เป็นกลุ่มบุคคลที่มาจากหน่วยงานด้านบังคับใช้กฎหมายและความมั่นคง หน่วยงานด้านบรรณรักษ์ให้ความรู้และช่วยเหลือผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด หน่วยงานด้านการพัฒนาเพื่อสร้างชุมชนเข้มแข็ง และพัฒนาให้เป็นหมู่บ้านมีความมั่นคงปลอดภัยจากยาเสพติดในพื้นที่อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ โดยได้รับแต่งตั้งตามคำสั่งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว ที่ 1341/2559 ลงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2559 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการและชุดปฏิบัติการประจำตำบล เพื่อขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขยาเสพติดตามแผนประชารัฐร่วมใจ สร้างหมู่บ้าน/ชุมชนมั่นคง ปลอดภัยยาเสพติด พ.ศ. 2559 – 2560 ทำหน้าที่ขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขยาเสพติดในพื้นที่อำเภอพร้าว ด้วยกระบวนการ “ประชารัฐ” โดยมีส่วนร่วมของประชาชนที่เข้ามาช่วยดำเนินการหมู่บ้าน/ชุมชน ของตนเองตามแนวทางกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ เป็นหมู่บ้าน/ชุมชนปลอดภัยยาเสพติดอย่างยั่งยืน ชุดปฏิบัติการที่ได้รับคำสั่งฯ มีทั้งสิ้น 12 คน แต่เนื่องด้วยการศึกษาครั้งนี้ศึกษาผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ตั้งแต่ได้รับคำสั่งฯ จนถึงปัจจุบัน ภายในชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่แว่นจึงมีจำนวนบุคคลที่ต้องการศึกษาทั้งสิ้น 8 คน ประกอบด้วย 1. ปลัดอำเภอประจำตำบลแม่แว่น 2. เจ้าหน้าที่ตำรวจสภ.พร้าว 3. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านป่าแฉ่ม 4. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านร่มเกล้า 5. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านสามลี่ 6. ครูกศน.ตำบลแม่แว่น 7. กำนันตำบลแม่แว่น 8. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลแม่แว่น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

4.2.8.3 ระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน

ตารางที่ 4.19 ระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการ
ประจำตำบลแม่แว่น

ตำแหน่ง	กระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน									ระดับ การยอมรับ
	ขั้นตอนที่1 การสืบสภาพชุมชน	ขั้นตอนที่2 การพบปะแกนนำบ้าน/ชุมชน	ขั้นตอนที่3 ประกาศาธาระหมู่บ้าน/ชุมชน	ขั้นตอนที่4 การรณรงค์ให้ความรู้	ขั้นตอนที่5 การจำแนกผู้มีพฤติการณ์	ขั้นตอนที่6 การสร้างภูมิคุ้มกัน	ขั้นตอนที่7 การยอมรับรองครัวเรือน	ขั้นตอนที่8 การใช้มาตรการทางสังคม	ขั้นตอนที่9 การรักษาสถานะชุมชนเข้มแข็ง	
ปลัดอำเภอ	✓	✓	✓	✓	-	✓	-	✓	✓	รับมาก
ตำรวจ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	รับมาก
ผอ.รพ.สต. บ้านป่าแขม	✓	✓	✓	✓	✓	✓	-	✓	✓	รับมาก
ผอ.รพ.สต. บ้านร่มเกล้า	-	✓	-	-	-	-	-	-	-	ไม่รับ
ผอ.รพ.สต. บ้านสามลิ	✓	-	✓	✓	✓	✓	-	✓	✓	รับมาก
ครูกศน.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	ไม่รับ
กำนัน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	รับมาก
ปลัด อปท.	✓	✓	-	✓	-	-	-	-	-	รับน้อย

ผลการประเมินระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่แว่น จากตารางที่ 4.19 พบว่า

1. ปลัดอำเภอได้ดำเนินการตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ในขั้นตอนที่ 1,2,4,6,8 และ 9 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่ามีระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอนอยู่ใน ระดับมาก

2. เจ้าหน้าที่ตำรวจ ได้ดำเนินการตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ครบทั้ง 9 ขั้นตอน เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่ามีระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอนอยู่ใน ระดับมาก

3. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านป่าแฉง ได้ดำเนินการตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ในขั้นตอนที่ 1,2,3,4,5,6,8 และ 9 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่ามีระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอนอยู่ใน ระดับมาก

4. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านร่มเกล้า ได้ดำเนินการตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ในขั้นตอนที่ 2 เพียงขั้นตอนเดียว เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่า ไม่รับ กระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน

5. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านสามโก้ ได้ดำเนินการตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ในขั้นตอนที่ 1,3,4,5,6,8 และ 9 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่ามีระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอนอยู่ใน ระดับมาก

6. ครูกศน. ไม่ได้ดำเนินการตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน แสดงให้เห็นว่า ไม่รับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน

7. กำนันตำบลแม่แว่น ได้ดำเนินการตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ครบทั้ง 9 ขั้นตอน เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่ามีระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอนอยู่ใน ระดับมาก

8. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลแม่แว่น ได้ดำเนินการตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ในขั้นตอนที่ 1,2 และ 4 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่ามีระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอนอยู่ใน ระดับน้อย

จากข้อมูลผลการประเมินระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลทั้ง 8 คน ตามข้อมูลข้างต้น ชุดปฏิบัติการประจำตำบลมีระดับการยอมรับอยู่ในระดับมาก จำนวน 5 คน ระดับการยอมรับอยู่ในระดับน้อย จำนวน 1 คน และไม่รับ จำนวน 2 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่แว่น มีระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน อยู่ใน ระดับมาก

4.2.9 พื้นที่ตำบลทุ่งหลวง

4.2.9.1 ข้อมูลทั่วไป

จากข้อมูลพื้นที่ตำบลทุ่งหลวงแบ่งพื้นที่ในการปกครองออกเป็น 6 หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน
1	บ้านทุ่งหลวง	นายวรพันธ์ วงศ์ฝัน
2	บ้านป่าจี้	นายคณิต ตันติวา
3	บ้านสันมะนะ	นางสาวมะลิวัลย์ โสกา
4	บ้านแม้งัด	นายชริวิทย์ วงศ์ยา (กำนัน)
5	บ้านหม้อบน	นางสาวจิราพันธ์ เมฆสุวรรณ
6	บ้านหม้อล่าง	นายกิตตินันท์ วงศ์บัวมูล

ผู้ศึกษาได้ลงพื้นที่ศึกษาและเก็บข้อมูลเบื้องต้น โดยการสังเกตและการพูดคุยซักถาม ประกอบกับข้อมูลทางเอกสารที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจากการลงสำรวจพื้นที่ ในระยะแรกผู้ศึกษาได้เข้าไปศึกษาสภาพทั่วไปข้อมูลพื้นฐานและบริบทของพื้นที่โดยรอบ ผ่านทางกำนันตำบลทุ่งหลวง ข้อมูลเบื้องต้นที่ได้รับจากกำนันประกอบกับข้อมูลทางเอกสารพบว่า ตำบลทุ่งหลวง เป็นตำบลที่อยู่ในพื้นที่การดูแลของเทศบาลตำบลเวียงพราวด์ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบ มีแหล่งเรียนรู้ในระบบภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่น มีการจัดตั้งสภาวัฒนธรรมตำบลเวียง-ทุ่งหลวง การอนุรักษ์การปั่นฝางประเพณีบ้านป่าเลี้ยวและแหล่งผลิตเครื่องประกอบพิธีล้านนา (สันมะนะ)

ตำบลทุ่งหลวงมีประชากรที่อยู่อาศัยจริงรวมทั้งสิ้น 1,069 คน รวม 468 ครัวเรือน แยกเป็นชายจำนวน 497 คน หญิง 572 คน ประชาชนส่วนหนึ่งประกอบอาชีพรับจ้าง และอาชีพเกษตรกรรม รายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือน 16,439.08 บาทต่อเดือน ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ เนื่องจากเป็นตำบลที่มีพื้นที่ไม่มากและประชาชนมีจำนวนไม่มาก ปัญหาต่าง ๆ ในชุมชนจึงไม่ซับซ้อนมากนัก

เนื่องจากตำบลทุ่งหลวง อยู่ในพื้นที่ของเทศบาลเวียงพราวด์ ดังนั้นการดำเนินงานด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยจึงมีการดำเนินงานเช่นเดียวกับตำบลเวียง โดยได้จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด (ศตส.เทศบาลตำบลเวียงพราวด์) จัดตั้งอาสาสมัคร อปพร.และชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน ชรบ. ขึ้น เพื่อช่วยในการสอดส่องดูแลปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในตำบล โดยทำงานบูรณาการร่วมกับฝ่ายปกครอง ตำรวจ ทหาร (เทศบาลตำบลเวียงพราวด์, 2561)

หมายเหตุ : เนื่องจากตำบลเวียงและตำบลทุ่งหลวงอยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ เทศบาลเวียงพราวด์ ดังนั้นข้อมูลครัวเรือน จปฐ. สำหรับประชาชนที่ไม่มีอาชีพในตำบลเวียงและตำบลทุ่งหลวงจึงเป็นข้อมูลรวมจำนวน 363 คน คิดเป็นร้อยละ 12.97 และประชาชนที่อยู่ระหว่างศึกษาคิดเป็นร้อยละ

11.97 ระดับการศึกษาพบว่าประชาชนร้อยละ 56.63 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา (ชั้น ป.4, ป.7, ป.6) และมีประชาชนที่ไม่ได้รับการศึกษาคิดเป็นร้อยละ 3.54

4.2.9.2 ชุดปฏิบัติการประจำตำบลทุ่งหลวง

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลทุ่งหลวง เป็นกลุ่มบุคคลที่มาจากหน่วยงานด้าน บังคับใช้กฎหมายและความมั่นคง หน่วยงานด้านบรรณรักษ์ให้ความรู้และช่วยเหลือผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด หน่วยงานด้านการพัฒนาเพื่อสร้างชุมชนเข้มแข็ง และพัฒนาให้เป็นหมู่บ้านมีความมั่นคงปลอดภัย จากยาเสพติดในพื้นที่อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ โดยได้รับแต่งตั้งตามคำสั่งศูนย์ปฏิบัติการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว ที่ 1341/2559 ลงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2559 เรื่อง แต่งตั้ง คณะกรรมการและชุดปฏิบัติการประจำตำบล เพื่อขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขยาเสพติดตามแผน ประชารัฐร่วมใจ สร้างหมู่บ้าน/ชุมชนมั่นคง ปลอดภัยยาเสพติด พ.ศ. 2559 – 2560 ทำหน้าที่ ขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขยาเสพติดในพื้นที่อำเภอพร้าว ด้วยกระบวนการ “ประชารัฐ” โดยการ มีส่วนร่วมของประชาชนที่เข้ามาช่วยดำเนินการหมู่บ้าน/ชุมชน ของตนเองตามแนวทางกระบวนการ ประชารัฐ 9 ขั้นตอน โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ เป็นหมู่บ้าน/ชุมชนปลอดภัยยาเสพติดอย่างยั่งยืน ชุดปฏิบัติการที่ ได้รับคำสั่งฯมีทั้งสิ้น 10 คน แต่เนื่องด้วยการศึกษาครั้งนี้ศึกษาผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ตั้งแต่ได้รับคำสั่งฯ จนถึงปัจจุบัน ภายในชุดปฏิบัติการประจำตำบลทุ่งหลวง จึงมีจำนวนบุคคลที่ต้องการศึกษาทั้งสิ้น 6 คน ประกอบด้วย 1. ปลัดอำเภอประจำตำบลทุ่งหลวง 2. เจ้าหน้าที่ตำรวจสภ.พร้าว 3. ผู้อำนวยการ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านทุ่งหลวง 4. เกษตรตำบลทุ่งหลวง 5. กำนันตำบลทุ่งหลวง 6. ปลัดเทศบาลตำบลเวียงพร้าว

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

4.2.9.3 ระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน

ตารางที่ 4.20 ระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการ
ประจำตำบลทุ่งหลวง

ตำแหน่ง	กระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน									ระดับ การยอมรับ
	ขั้นตอนที่1 การสืบสภาพชุมชน	ขั้นตอนที่2 การพบปะและแนะนำหมู่บ้าน/ชุมชน	ขั้นตอนที่3 ประกาศศาวะหมู่บ้าน/ชุมชน	ขั้นตอนที่4 การณรงคให้ความรู้	ขั้นตอนที่5 การจำแนกผู้มีส่วนได้เสีย	ขั้นตอนที่6 การสร้างภูมิคุ้มกัน	ขั้นตอนที่7 การยอมรับรองครัวเรือน	ขั้นตอนที่8 การใช้มาตรการทางสังคม	ขั้นตอนที่9 การรักษาสถานะชุมชนเข้มแข็ง	
ปลัดอำเภอ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	รับมาก
ตำรวจ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	รับมาก
ผอ.รพ.สต.บ้าน ทุ่งหลวง	✓	✓	-	✓	✓	✓	-	✓	✓	รับมาก
เกษตรตำบล	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	ไม่รับ
กำนัน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	รับมาก
ปลัด อบต.	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	รับมาก

ผลการประเมินระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำ
ตำบลทุ่งหลวง จากตารางที่ 4.20 พบว่า

1. ปลัดอำเภอ ได้ดำเนินการตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ครบทั้ง 9 ขั้นตอน
เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่ามีระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน
อยู่ใน ระดับมาก

2. เจ้าหน้าที่ตำรวจ ได้ดำเนินการตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ครบทั้ง
9 ขั้นตอน เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่ามีระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย
9 ขั้นตอนอยู่ใน ระดับมาก

3. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านทุ่งหลวง ได้ดำเนินการตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ในขั้นตอนที่ 1,2,4,5,6,8 และ 9 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่ามีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนอยู่ใน **ระดับมาก**

4. เกษตรตำบล ได้ดำเนินการตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ในขั้นตอนที่ 1 เพียงขั้นตอนเดียว เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่า **ไม่รับ** กระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน

5. กำนันตำบลทุ่งหลวง ได้ดำเนินการตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ครบทั้ง 9 ขั้นตอน เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่ามีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนอยู่ใน **ระดับมาก**

6. ปลัดเทศบาลตำบลเวียงพร้าว ได้ดำเนินการตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ครบทั้ง 9 ขั้นตอน เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่ามีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนอยู่ใน **ระดับมาก**

จากข้อมูลผลการประเมินระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลทั้ง 6 คน ตามข้อมูลข้างต้น ชุดปฏิบัติการประจำตำบลมีระดับการยอมรับอยู่ในระดับมาก จำนวน 5 คน และมีไม่รับ จำนวน 1 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลทุ่งหลวง มีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน อยู่ใน **ระดับมาก**

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

4.2.10 พื้นที่ตำบลบ้านโป่ง

4.1.10.1 ข้อมูลทั่วไป

จากข้อมูลพื้นที่ตำบลบ้านโป่งแบ่งพื้นที่ในการปกครองออกเป็น 8 หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน
1	บ้านโป่ง	นายดำรงค์ สุริยะ
2	บ้านสันตติมวง	นายจ่านง สิทธิกุล
3	บ้านดงหลวง	นายเกษม ชัยวงศ์
4	บ้านป่าอิน	นายสำราญ บัวหลวง
5	บ้านป่าล้าน	นายอตุลย์ บัวพันธ์ (กำนัน)
6	บ้านทุ่งน้อย	นายสมจิตร ธิโย
7	บ้านหนองไฮ-ป่าหวาย	นายเกรียงไกร สุขแก้ว
8	บ้านดงป่าแดง	นายสุกรี ศรีจอมคำ

ผู้ศึกษาได้ลงพื้นที่ศึกษาและเก็บข้อมูลเบื้องต้น โดยการสังเกตและการพูดคุยซักถามโดยการสังเกตและการพูดคุยซักถาม ประกอบกับข้อมูลทางเอกสารที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจากการลงสำรวจพื้นที่ ในระยะแรกผู้ศึกษาได้เข้าไปศึกษาสภาพทั่วไปข้อมูลพื้นฐานและบริบทของพื้นที่โดยรอบ ผ่านทางกำนันตำบลบ้านโป่ง ข้อมูลเบื้องต้นที่ได้รับจากกำนันประกอบกับข้อมูลทางเอกสารพบว่า ตำบลบ้านโป่ง ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของที่ว่าการอำเภอพร้าว มีระยะห่างทางจากอำเภอไปตามถนนพร้าว-ปงโค้ง ประมาณ 4 กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 44 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 27,897 ไร่ ลักษณะภูมิประเทศ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าไม้และภูเขาประมาณร้อยละ 78.78 ของพื้นที่ตำบล มีพื้นที่เพาะปลูกประมาณร้อยละ 21.22 พื้นที่ทางกายภาพเป็นพื้นที่ราบอยู่ติดกับภูเขา

ตำบลบ้านโป่งมีประชาชนที่อยู่อาศัยจริงรวมทั้งสิ้น 3,010 คน รวม 1,132 ครัวเรือน แยกเป็นชายจำนวน 1,495 คน หญิง 1,515 คน ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร โดยปลูกพืชหลักคือ ข้าว ลำไย มะม่วง มีแรงงานต่างด้าวมาจ้างบางครั้งในช่วงฤดูเก็บเกี่ยวผลผลิต สำหรับประชาชนที่ไม่มีอาชีพจำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 7.77 และประชาชนที่อยู่ระหว่างศึกษาคิดเป็นร้อยละ 12.33 รายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือน 14,696.30 บาทต่อเดือน ระดับการศึกษาพบว่าประชาชนร้อยละ 61.96 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา (ชั้นป.4,ป.7,ป.6) และมีประชาชนที่ไม่ได้รับการศึกษาคิดเป็นร้อยละ 3.19 ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ (เทศบาลตำบลบ้านโป่ง, 2561)

การดำเนินการด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย ตำบลบ้านโป่งได้จัดตั้งอาสาสมัคร อปพร. และชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน ชรบ. ขึ้น เพื่อเป็นกำลังหลักช่วยในการสอดส่องดูแลปัญหาต่าง ๆ

ที่เกิดขึ้นในตำบล มีการจัดทำโครงการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ โดยผู้นำชุมชน ท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสอดส่องดูแล และมีการอบรมให้ความรู้แก่เด็ก เยาวชน บุคคลทั่วไปอย่างสม่ำเสมอ

4.2.10.2 ชุดปฏิบัติการประจำตำบลบ้านโป่ง

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลบ้านโป่ง เป็นกลุ่มบุคคลที่มาจากหน่วยงานด้าน บังคับใช้กฎหมายและความมั่นคง หน่วยงานด้านรณรงค์ให้ความรู้และช่วยเหลือผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด หน่วยงานด้านการพัฒนาเพื่อสร้างชุมชนเข้มแข็ง และพัฒนาให้เป็นหมู่บ้านมีความมั่นคงปลอดภัย จากยาเสพติดในพื้นที่อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ โดยได้รับแต่งตั้งตามคำสั่งศูนย์ปฏิบัติการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว ที่ 1341/2559 ลงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2559 เรื่อง แต่งตั้ง คณะกรรมการและชุดปฏิบัติการประจำตำบล เพื่อขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขยาเสพติดตามแผน ประชารัฐร่วมใจ สร้างหมู่บ้าน/ชุมชนมั่นคง ปลอดภัยยาเสพติด พ.ศ. 2559 – 2560 ทำหน้าที่ ขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขยาเสพติดในพื้นที่อำเภอพร้าว ด้วยกระบวนการ “ประชารัฐ” โดยการ มีส่วนร่วมของประชาชนที่เข้ามาช่วยดำเนินการหมู่บ้าน/ชุมชน ของตนเองตามแนวทางกระบวนการ ประชารัฐ 9 ขั้นตอน โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ เป็นหมู่บ้าน/ชุมชนปลอดภัยยาเสพติดอย่างยั่งยืน ชุดปฏิบัติการที่ ได้รับคำสั่งฯมีทั้งสิ้น 10 คน แต่เนื่องด้วยการศึกษาครั้งนี้ศึกษาผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ตั้งแต่ได้รับคำสั่งฯ จนถึงปัจจุบัน ภายในชุดปฏิบัติการประจำตำบลบ้านโป่ง จึงมีจำนวนบุคคลที่ต้องการศึกษาทั้งสิ้น 4 คน ประกอบด้วย 1. ปลัดอำเภอประจำตำบลบ้านโป่ง 2. เจ้าหน้าที่ตำรวจสภ.พร้าว 3. ผู้อำนวยการ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านทุ่งน้อย 4. กำนันตำบลบ้านโป่ง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

4.2.10.3 ระดับการยอมรับกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน

ตารางที่ 4.21 ระดับการยอมรับกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการ
ประจำตำบลบ้านโป่ง

ตำแหน่ง	กระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน									ระดับ การยอมรับ
	ขั้นตอนที่1 การสืบสภาพชุมชน	ขั้นตอนที่2 การพบปะและเกนนำหมู่บ้าน/ชุมชน	ขั้นตอนที่3 ประกาศาการะหมู่บ้าน/ชุมชน	ขั้นตอนที่4 การรณรงค์ให้ความรู้	ขั้นตอนที่5 การจำแนกผู้มีส่วนได้เสีย	ขั้นตอนที่6 การสร้างภูมิคุ้มกัน	ขั้นตอนที่7 การยอมรับรองครัวเรือน	ขั้นตอนที่8 การใช้มาตรการทางสังคม	ขั้นตอนที่9 การรักษาสถานะชุมชนเข้มแข็ง	
ปลัดอำเภอ	✓	✓	-	✓	✓	-	-	✓	✓	รับปานกลาง
ตำรวจ	✓	✓	-	-	-	✓	-	-	-	รับน้อย
ผอ.รพ.สต.บ้านทุ่งน้อย	✓	✓	✓	-	-	-	-	-	-	รับน้อย
กำนัน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	รับมาก

ผลการประเมินระดับการยอมรับกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการ
ประจำตำบลบ้านโป่ง จากตารางที่ 4.21 พบว่า

1. ปลัดอำเภอ ได้ดำเนินการตามกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน ในขั้นตอนที่ 1,2,4,6,8 และ 9 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่ามีระดับการยอมรับกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอนอยู่ใน ระดับปานกลาง
2. เจ้าหน้าที่ตำรวจ ได้ดำเนินการตามกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน ในขั้นตอนที่ 1,2 และ 6 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่ามีระดับการยอมรับกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอนอยู่ใน ระดับน้อย
3. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านทุ่งน้อย ได้ดำเนินการตามกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน ในขั้นตอนที่ 1,2 และ 3 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่ามีระดับการยอมรับกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอนอยู่ใน ระดับน้อย

4. กำหนดตำบลบ้านโป่ง ได้ดำเนินการตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ครบทั้ง 9 ขั้นตอน เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่ามีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนอยู่ใน ระดับมาก

จากข้อมูลผลการประเมินระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลทั้ง 4 คน ตามข้อมูลข้างต้น ชุดปฏิบัติการประจำตำบลมีระดับการยอมรับอยู่ใน ระดับมาก จำนวน 1 คน มีระดับการยอมรับอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 1 คน และมีระดับการยอมรับอยู่ในระดับน้อย จำนวน 2 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลบ้านโป่ง มีระดับการยอมรับ กระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน อยู่ใน ระดับน้อย

4.2.11 พื้นที่ตำบลแม่ปิ้ง

4.2.11.1 ข้อมูลทั่วไป

จากข้อมูลพื้นที่ตำบลแม่ปิ้งแบ่งพื้นที่ในการปกครองออกเป็น 14 หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน
1	บ้านห้วยงู	นายคำรัส สารพันธ์
2	บ้านประคู้	นายประเสริฐ วิกัน
3	บ้านแม่แพง	นายจำรัส คำเรือน
4	บ้านสบปิ้ง	นายสุวิทย์ ใจบาล
5	บ้านแม่ปิ้ง	นายนาวิ คำเมรุ
6	บ้านทุ่งบกข้าว	นายชูชาติ แสนวิเศษ
7	บ้านขุนปิ้ง	นายชูชาติ แปงคำ
8	บ้านห้วยทราย	นายไพศาล ค้างทอง (กำนัน)
9	บ้านม่อนหินไหล	นายอุ่นเรือน หน่อคำ
10	บ้านศรีประคู้	นายณัฐพันธ์ ฉางข้าวคำ
11	บ้านโป่งบัวบาน	นายเข้ม ฝ่ายกลาง
12	บ้านผาแดง	นายคมกฤษ ทิศจานะ
13	บ้านเฉลิมราช	นายสวัสดิ์ สุขเกษม
14	บ้านสันติสุข	นายมนพรรณ์ สุคำภิรักษ์

ผู้ศึกษาได้ลงพื้นที่ศึกษาและเก็บข้อมูลเบื้องต้น โดยการสังเกตและการพูดคุยซักถาม ประกอบกับข้อมูลทางเอกสารที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจากการลงสำรวจพื้นที่ ในระยะแรกผู้ศึกษาได้เข้าไปศึกษาสภาพทั่วไปข้อมูลพื้นฐานและบริบทของพื้นที่โดยรอบ ผ่านทางกำนันตำบลแม่ปิ้ง จากข้อมูลเบื้องต้นที่

ได้รับจากกำนันประกอบกับข้อมูลทางเอกสารพบว่า ตำบลแม่ปิ้ง ตั้งอยู่ทางทิศใต้ ห่างจากที่ว่าการอำเภอพร้าว ระยะทางประมาณ 16 กิโลเมตร ทิศตะวันออกติดต่อกับจังหวัดเชียงราย พื้นที่ทั้งหมด 210 ตารางกิโลเมตร มีลักษณะภูมิประเทศเป็นภูเขาล้อมรอบที่ราบ มีเนินเขาและแม่น้ำไหลผ่าน การคมนาคมสัญจรในพื้นที่หมู่ที่ 7 และหมู่ที่ 9 เป็นพื้นที่เขาขาดต่อการสัญจร ใช้เวลาในการเดินทาง ไม่ต่ำกว่า 1 ชั่วโมงและต้องใช้รถยกสูง ขับเคลื่อนล้อในฤดูฝน และเป็นพื้นที่ไฟฟ้าพลังงานน้ำและไฟฟ้าโซลาร์เซลล์

ตำบลแม่ปิ้งมีประชาชนที่อยู่อาศัยจริงรวมทั้งสิ้น 4,775 คน รวม 1,599 ครัวเรือน แยกเป็นชาย จำนวน 2,350 คน หญิง 2,425 คน ประชาชนส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 70 ประกอบอาชีพทำนา อีกร้อยละ 30 เลี้ยงปศุสัตว์ ทำไร่ และทำการเกษตรผสมผสานเป็นรายได้หลักของประชาชนในตำบลแม่ปิ้ง ซึ่งลักษณะพื้นที่เป็นที่ราบเนินเขาและมีพื้นที่อุดมสมบูรณ์มีน้ำไหลผ่านตลอดและยังมีพื้นที่เกษตรกรรมอยู่ในเขตชลประทาน พืชเศรษฐกิจของตำบลแม่ปิ้งได้แก่ ข้าว ลำไย มะม่วง ข้าวโพด มันสำปะหลัง ข้าว ตะไคร้ เป็นต้น ประชาชนที่ไม่มีอาชีพคิดเป็นร้อยละ 6.24 และประชาชนที่อยู่ระหว่างศึกษาคิดเป็นร้อยละ 15.14 รายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือน 19,872.08 บาทต่อเดือน สำหรับระดับการศึกษาพบว่าประชาชนร้อยละ 56.71 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา (ชั้นป.4,ป.7,ป.6) และมีประชาชนที่ไม่ได้รับการศึกษาคิดเป็นร้อยละ 5.74 ประชาชนในเขตตำบลแม่ปิ้งส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ และมีบางหมู่บ้านที่นับถือศาสนาคริสต์ คือ บ้านห้วยเกียงขวาง บ้านแม่ฮุ้นใน และบ้านห้วยทราย (เทศบาลตำบลแม่ปิ้ง, 2561)

ภูมิปัญญาท้องถิ่นของตำบลแม่ปิ้ง ได้ยึดถือปฏิบัติกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษ ซึ่งในปัจจุบันก็ยังสืบทอดกันมาและถือปฏิบัติ ซึ่งในตำบลแม่ปิ้งได้มีการรวมกลุ่มของหมู่บ้าน ชุมชนเพื่อรักษาภูมิปัญญาท้องถิ่นของตนเองเอาไว้และการสืบทอดไปยังบุตรหลานต่อไป พื้นที่ตำบลแม่ปิ้ง เป็นชุมชนเกษตรส่วนใหญ่และมีกลุ่มอาชีพที่ชาวบ้านในพื้นที่ได้จัดตั้งขึ้นมาหลายกลุ่ม เช่น กลุ่มอาชีพที่ส่งเสริมเกี่ยวกับด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น กลุ่มวิสาหกิจชุมชนสมุนไพรไทยบ้านแม่แพง กลุ่มเย็บปักถักร้อยบ้านแม่แพง (OTOP) เป็นต้น

4.2.11.2 ชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่ปิ้ง

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่ปิ้ง เป็นกลุ่มบุคคลที่มาจากหน่วยงานด้านบังคับใช้กฎหมายและความมั่นคง หน่วยงานด้านบรรเทาทุกข์ให้ความรู้และช่วยเหลือผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด หน่วยงานด้านการพัฒนาเพื่อสร้างชุมชนเข้มแข็ง และพัฒนาให้เป็นหมู่บ้านมีความมั่นคงปลอดภัย จากยาเสพติดในพื้นที่อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ โดยได้รับแต่งตั้งตามคำสั่งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว ที่ 1341/2559 ลงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2559 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการและชุดปฏิบัติการประจำตำบล เพื่อขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขยาเสพติดตามแผนประชารัฐร่วมใจ สร้างหมู่บ้าน/ชุมชนมั่นคง ปลอดภัยยาเสพติด พ.ศ. 2559 – 2560 ทำหน้าที่

ขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขยาเสพติดในพื้นที่อำเภอพร้าว ด้วยกระบวนการ “ประชารัฐ” โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนที่เข้ามาช่วยดำเนินการหมู่บ้าน/ชุมชน ของตนเองตามแนวทางกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ เป็นหมู่บ้าน/ชุมชนปลอดยาเสพติดอย่างยั่งยืน ชุมชนปฏิบัติการที่ได้รับคำสั่งฯมีทั้งสิ้น 11 คน แต่เนื่องด้วยการศึกษาครั้งนี้ศึกษาผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ตั้งแต่ได้รับคำสั่งฯจนถึงปัจจุบัน ภายในชุมชนปฏิบัติการประจำตำบลแม่ปิ้ง จึงมีจำนวนบุคคลที่ต้องการศึกษาทั้งสิ้น 6 คน ประกอบด้วย 1. เจ้าหน้าที่ตำรวจสภ.โหล่งขอด 2. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านแม่ปิ้ง 3. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านผาแดง 4. พัฒนาการตำบลแม่ปิ้ง 5. ครูกศน.ตำบลแม่ปิ้ง 6. กำนันตำบลแม่ปิ้ง

4.2.11.3 ระดับการยอมรับกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน

ตารางที่ 4.22 ระดับการยอมรับกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน ของชุมชนปฏิบัติการประจำตำบลแม่ปิ้ง

ตำแหน่ง	กระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน									ระดับ การยอมรับ
	ขั้นตอนที่1 การสืบสภาพชุมชน	ขั้นตอนที่2 การพบปะแกนนำหมู่บ้าน/ชุมชน	ขั้นตอนที่3 ประกาศสาระหมู่บ้าน/ชุมชน	ขั้นตอนที่4 การรณรงค์ให้ความรู้	ขั้นตอนที่5 การจำแนกผู้มพฤติการณ์	ขั้นตอนที่6 การสร้างภูมิคุ้มกัน	ขั้นตอนที่7 การยอมรับรองครัวเรือน	ขั้นตอนที่8 การใช้มาตรการทางสังคม	ขั้นตอนที่9 การรักษาสถานะชุมชนเข้มแข็ง	
ตำรวจ	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	ไม่รับ*
ผอ.รพ.สต.บ้านแม่ปิ้ง	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	รับมาก
ผอ.รพ.สต.บ้านผาแดง	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	รับมาก
พัฒนากร	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	รับมาก
ครูกศน.	✓	✓	-	-	-	-	-	-	-	ไม่รับ*
กำนัน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	รับมาก

ผลการประเมินระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่ปิ้ง จากตารางที่ 4.22 พบว่า

1. เจ้าหน้าที่ตำรวจ ได้ดำเนินการตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ในขั้นตอนที่ 1 เพียงขั้นตอนเดียว เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่า **ไม่รับ** กระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน

2. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลแม่ปิ้ง ได้ดำเนินการตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ครบทั้ง 9 ขั้นตอน เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่ามีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนอยู่ใน **ระดับมาก**

3. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านผาแดง ได้ดำเนินการตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ครบทั้ง 9 ขั้นตอน เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่ามีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนอยู่ใน **ระดับมาก**

4. พัฒนาการตำบล ได้ดำเนินการตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ครบทั้ง 9 ขั้นตอน เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่ามีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนอยู่ใน **ระดับมาก**

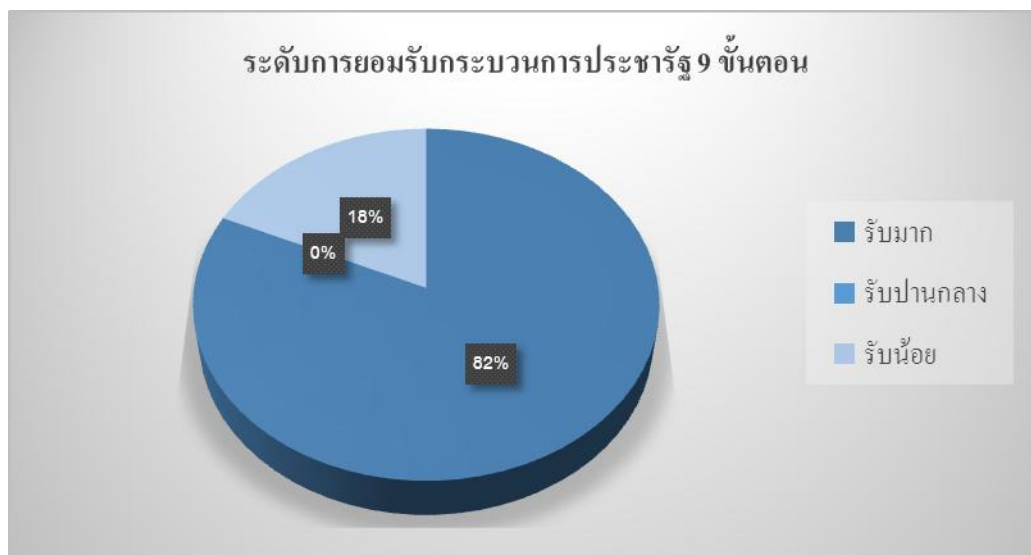
5. ครูกสน. ได้ดำเนินการตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ในขั้นตอนที่ 1 และ 2 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่า **ไม่รับ** กระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน

6. กำนันตำบลแม่ปิ้ง ได้ดำเนินการตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ครบทั้ง 9 ขั้นตอน เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่ามีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนอยู่ใน **ระดับมาก**

จากข้อมูลผลการประเมินระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลทั้ง 6 คน ตามข้อมูลข้างต้น ชุดปฏิบัติการประจำตำบลมีระดับการยอมรับอยู่ในระดับมาก จำนวน 4 คน และไม่รับ จำนวน 2 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่ปิ้ง มีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน อยู่ใน **ระดับมาก**

4.2.12 สรุปผลการศึกษาระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

จากผลการตอบแบบประเมินของชุดปฏิบัติการประจำตำบล เมื่อเทียบกับเกณฑ์การพิจารณาการปฏิบัติตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน สามารถแบ่งระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนของชุดปฏิบัติการประจำตำบลทั้ง 11 ตำบล ได้ดังแผนภาพที่ 4.12

ภาพที่ 4.12 ระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการ
ประจำตำบล 11 ตำบล

จากแผนภาพที่ 4.12 สามารถสรุปผลการศึกษาระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ได้ดังนี้

1. ชุดปฏิบัติการประจำตำบลที่รับมาก มีจำนวน 9 ตำบล คิดเป็นร้อยละ 82 ได้แก่ ตำบล ป่าดู้ม น้ำแพร่ โหล่งขอด เขื่อนผาก เวียง สันทราย แม่แวน หุ่นหลวง และแม่ปิง
2. ชุดปฏิบัติการประจำตำบลที่รับปานกลาง ไม่พบ
3. ชุดปฏิบัติการประจำตำบลที่รับน้อย มีจำนวน 2 ตำบล คิดเป็นร้อยละ 18 ได้แก่ ตำบล ป่าไหนดและบ้านโป่ง

ตารางที่ 4.23 ระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการ
ประจำตำบล แยกเป็นกลุ่มอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน			
		รับน้อย	รับปานกลาง	รับมาก	*ไม่รับ
ปลัดอำเภอผู้รับผิชอบประจำตำบล	4	-	1	3	-
เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้รับผิชอบประจำตำบล	11	3	-	8	-
เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลพร้าว	1	-	-	1	-
พัฒนาการประจำตำบล	6	-	-	6	-

ตารางที่ 4.23 (ต่อ)

อาชีพ	จำนวน	ระดับการยอมรับกระบวนการ ประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน			
		รับน้อย	รับปานกลาง	รับมาก	*ไม่รับ
หัวหน้าชุดมวลชนสัมพันธ์อำเภอพร้าว ป.พัน 7	-	-	-	-	-
ครู กศน.ประจำตำบล	5	2	-	-	3
เกษตรประจำตำบล	2	-	1	-	1
กำนันประจำตำบล	11	-	-	11	-
ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	7	3	-	4	-
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ประจำตำบล	15	3	1	10	1
เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานยาเสพติด ศป.ปส.องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 4.23 สามารถสรุปผลการศึกษาระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอนของชุดปฏิบัติการประจำตำบล อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ แยกเป็นกลุ่มอาชีพ ได้ดังนี้

1. กลุ่มอาชีพที่ไม่รับ มีจำนวน 2 กลุ่ม ได้แก่ ครู กศน.ประจำตำบลและเกษตรประจำตำบล
2. กลุ่มอาชีพที่รับน้อย ไม่พบ
3. กลุ่มอาชีพที่รับปานกลาง มีจำนวน 1 กลุ่ม ได้แก่ เกษตรประจำตำบล
4. กลุ่มอาชีพที่รับมาก มีจำนวน 7 กลุ่ม ได้แก่ ปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบประจำตำบล, เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้รับผิดชอบประจำตำบล , เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลพร้าว , พัฒนาการประจำตำบล, กำนันประจำตำบล , ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล

หมายเหตุ กลุ่มอาชีพเกษตรประจำตำบล มีจำนวนทั้งสิ้น 2 คน และมีระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ในระดับที่เท่ากัน คือ ระดับการยอมรับปานกลางและไม่รับ

4.3 ปัจจัยในการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล

ในหัวข้อนี้ผู้ศึกษาได้นำเสนอข้อมูลจากแบบประเมินปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล โดยจะนำเสนอข้อมูลที่ได้ในแต่ละชุดปฏิบัติการประจำตำบลและเรียงไปตามลำดับ ได้แก่ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องโดยตรงและเงื่อนไขและสถานการณ์มีรายละเอียดดังนี้

4.3.1 พื้นที่ตำบลป่าดู่

ปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าดู่ สามารถแสดงได้ดังตารางที่ 4.24

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.24 ปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าต๋ม

ตำบล ป่าต๋ม	ปัจจัยที่เกี่ยวข้องโดยตรง									เงื่อนไขและสภาพการณ์							
	บุคคลเป้าหมาย					การยอมรับรู้คุณลักษณะของ นวัตกรรม				สภาพ เศรษฐกิจ		สภาพ สังคมฯ		สภาพทาง ภูมิศาสตร์		สมรรถภาพ หน่วยงานฯ	
	นายก อบต.ป่าต๋ม	อธิบดีกรมการปกครอง	นายอำเภอป่าต๋ม		๒. ท้องถิ่น		นายก อบต.ป่าต๋ม	ได้ไปแจ้งความ	ขอข้อมูล	ชี้แจงข้อมูล	ลงนามโดย	ประชาชนได้	รู้และได้	ยอมรับ	รับ	รับ	รับ
			นายอำเภอ	นายอำเภอ	นายก อบต.ป่าต๋ม	นายก อบต.ป่าต๋ม											
ตำรวจ																	
ผอ.รพ.สต.บ้าน ทุ่งคู																	
พัฒนากร																	
กำนัน																	
ปลัด อบต.																	

สัญลักษณ์

ปัจจัยที่ส่งผลฯ

ปัจจัยที่ไม่ส่งผลฯ

ปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าดู้ม มีรายละเอียด ดังนี้

1. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องโดยตรง

1.1 บุคคลเป้าหมาย ได้แก่ ชุดปฏิบัติการประจำตำบล

1.1.1 พื้นฐานทางสังคม

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าดู้ม ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูล มีทั้งหมด 5 คน เป็นเพศชายทั้งหมด ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 51-60 ปี จำนวน 2 คน และในช่วง 41-50 ปี จำนวน 2 คน และมีอายุอยู่ในช่วง 21-30 ปี จำนวน 1 คน ระดับการศึกษา ส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน 3 คน จบการศึกษาในระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่า จำนวน 1 คน และจบการศึกษาในระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 1 คน

1.1.2 พื้นฐานทางเศรษฐกิจ

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าดู้ม ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน อยู่ที่ 30,001 – 40,000 บาท จำนวน 2 คน มีรายได้เฉลี่ย 20,001-30,000 จำนวน 1 คน มีรายได้เฉลี่ย 40,001 – 50,000 บาท จำนวน 1 คน และมีรายได้เฉลี่ย 10,001 – 20,000 บาท จำนวน 1 คน

1.1.3 พื้นฐานในการติดต่อสื่อสาร

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าดู้ม สามารถใช้ภาษาท้องถิ่นในการสื่อสารและใช้แอปพลิเคชันไลน์ (LINE) ในการปฏิบัติหน้าที่ได้ทุกคน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการตำบลป่าดู้มมีการใช้ภาษาท้องถิ่นในการสื่อสารและใช้แอปพลิเคชันไลน์ (LINE) ในการปฏิบัติหน้าที่

1.1.4 พื้นฐานในเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าดู้ม ส่วนใหญ่ที่เคยได้รับการฝึกอบรมการดำเนินงานตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอนมีจำนวน 4 คนและไม่เคยได้รับการฝึกอบรมจำนวน 1 คน ด้านค่าตอบแทนจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ส่วนใหญ่ได้รับค่าตอบแทน จำนวน 3 คน และไม่ได้รับค่าตอบแทน จำนวน 2 คน ด้านความเต็มใจปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว ส่วนใหญ่มีความเต็มใจปฏิบัติหน้าที่ จำนวน 4 คน และไม่มีความเต็มใจปฏิบัติหน้าที่ จำนวน 1 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการตำบลป่าดู้ม ได้รับการฝึกอบรมการดำเนินงานตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ได้รับค่าตอบแทนจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน และมีความเต็มใจปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว

1.2 การรับรู้คุณลักษณะของนวัตกรรม

1.2.1 ผลประโยชน์ที่ได้รับเชิงเปรียบเทียบ

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าดู้ม ส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าการป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนมีความเหมาะสมกว่าการป้องกันยาเสพติดรูปแบบเดิม จำนวน 4 คน และไม่เห็นด้วย จำนวน 1 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าดู้ม เห็นด้วย กับผลประโยชน์ที่ได้รับเชิงเปรียบเทียบของนวัตกรรมพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน

1.2.2 ความเข้ากันได้กับสถานการณ์ที่มีอยู่เดิม

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าดู้ม ส่วนใหญ่เห็นด้วยว่ากระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนมีความสอดคล้องและเหมาะสมในการนำมาใช้แก้ปัญหาเสพติดในพื้นที่ จำนวน 4 คน และไม่เห็นด้วย จำนวน 1 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าดู้ม เห็นด้วย ความเข้ากันได้กับสถานการณ์ที่มีอยู่เดิมในพื้นที่ที่ชุดปฏิบัติการประจำตำบลปฏิบัติหน้าที่

1.2.3 ความยุ่งยากในการใช้นวัตกรรม

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าดู้ม ส่วนใหญ่เห็นด้วยว่ากระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน มีขั้นตอนและวิธีการที่ยุ่งยากและซับซ้อน จำนวน 3 คน และไม่เห็นด้วย จำนวน 2 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าดู้ม เห็นด้วย กับความยุ่งยากในการใช้นวัตกรรมกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน

1.2.4 ความสามารถในการนำไปทดลองใช้ได้

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าดู้ม ส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าได้มีโอกาสทดลองนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนไปใช้ในพื้นที่ยกดำเนินการจริง จำนวน 3 คน และไม่เห็นด้วย จำนวน 2 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าดู้ม เห็นด้วย กับความสามารถในการนำนวัตกรรมกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ไปทดลองใช้

1.2.5 การสังเกตเห็นผลได้

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าดู้ม ส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยว่าได้ศึกษาผลการปฏิบัติของชุดปฏิบัติการประจำตำบลในพื้นที่ใกล้เคียงที่มีการนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนไปปฏิบัติ จำนวน 3 คน และเห็นด้วย จำนวน 2 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าดู้ม ไม่เห็นด้วย กับการสังเกตเห็นผลได้ของนวัตกรรมกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น จะเห็นว่าการยอมรับรู้คุณลักษณะของนวัตกรรมกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าดู้ม ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ได้แก่ ผลประโยชน์ที่ได้รับเชิงเปรียบเทียบ ความเข้ากันได้กับสถานการณ์ที่มีอยู่เดิม ความยุ่งยากในการใช้นวัตกรรม ความสามารถในการนำไปทดลองใช้ได้

2. เจื่อนไขและสภาวะการณ์

2.1 สภาพทางเศรษฐกิจ

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าดุ่มทั้ง 5 คน เห็นด้วยว่าประชาชนส่วนใหญ่ในหมู่บ้าน/ชุมชน มีอาชีพประจำ และประชาชนมีรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนต่อปีเป็นไปตามเกณฑ์ จปฐ. จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าดุ่ม เห็นด้วย ว่าประชาชนส่วนใหญ่ในหมู่บ้าน/ชุมชน มีอาชีพประจำ และประชาชนมีรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนต่อปีเป็นไปตามเกณฑ์ จปฐ.

2.2 สภาพทางสังคมและวัฒนธรรม

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าดุ่มทั้ง 5 คน เห็นด้วยว่าประชาชนมีการรักษาไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณี เช่น การจัดงานประเพณีรดน้ำคำหัวผู้สูงอายุ และประชาชนมีความรักใคร่สามัคคี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าดุ่ม เห็นด้วย ว่าประชาชนมีการรักษาไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณี เช่น การจัดงานประเพณีรดน้ำคำหัวผู้สูงอายุ และประชาชนมีความรักใคร่สามัคคี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

2.3 สภาพทางภูมิศาสตร์

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าดุ่ม ส่วนใหญ่เห็นว่าพื้นที่ที่ปฏิบัติงานมีความทุรกันดาร เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ จำนวน 4 คน และไม่เห็นว่าจำนวน 1 คน และส่วนใหญ่เห็นว่าพื้นที่ที่ปฏิบัติงาน มีช่องทางธรรมชาติที่เอื้อต่อการลักลอบค้าเถียงยาเสพติด จำนวน 4 คน และไม่เห็นว่าจำนวน 1 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าดุ่ม เห็นด้วย ว่าพื้นที่ที่ปฏิบัติงานมีความทุรกันดาร เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่และมีช่องทางธรรมชาติที่เอื้อต่อการลักลอบค้าเถียงยาเสพติด

2.4 สมรรถภาพในการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าดุ่ม ส่วนใหญ่เห็นว่าศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว (ศป.ปส.อ.พร้าว) ให้คำปรึกษาและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ จำนวน 4 คน และไม่เห็นว่าจำนวน 1 คน และส่วนใหญ่เห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนช่วยเหลือและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ จำนวน 5 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าดุ่ม เห็นด้วย ว่าศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว (ศป.ปส.อ.พร้าว) ให้คำปรึกษาและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนช่วยเหลือและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่

3. ข้อเสนอแนะ

จากแบบประเมินปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าต๋ม ได้เสนอแนะข้อมูลใน 2 ประเด็น ซึ่งในประเด็นแรก คือ การปรับลดกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน เพื่อให้เกิดความคล่องตัวและง่ายต่อการปฏิบัติ โดยกำนันตำบลป่าต๋ม เห็นว่า “กระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอนมีความยุ่งยาก ควรจะปรับลดขั้นตอนให้น้อยลง เพื่อเพิ่มความสามารถในการปฏิบัติ”

ประเด็นที่สองคือ การบูรณาการการทำงานร่วมกันอย่างจริงจังของทุกภาคส่วน ในการแก้ไขปัญหาสุขภาพเสพติด โดยผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านทุ่งกู่ เห็นว่า “การแก้ไขปัญหาสุขภาพเสพติดที่เป็นปัญหาระดับประเทศนั้น ทุกภาคส่วนต้องมีความจริงจังและมีส่วนร่วมในการทำงานอย่างจริงจัง และต้องไม่มีผลประโยชน์ส่วนตัวเข้ามาเกี่ยวข้อง จึงจะทำให้สามารถแก้ปัญหาได้สำเร็จลุล่วง”

4.3.2 พื้นที่ตำบลน้ำแพร่

ปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดการยอมรับกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลน้ำแพร่ สามารถแสดงได้ดังตารางที่ 4.25

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.25 ปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลน้ำแพร่

ตำบล น้ำแพร่	ปัจจัยที่เกี่ยวข้องโดยตรง									เงื่อนไขและสถานการณ์							
	บุคคลเป้าหมาย					การยอมรับรู้คุณลักษณะของ นวัตกรรม				สภาพ เศรษฐกิจ		สภาพ สังคมฯ		สภาพทาง ภูมิศาสตร์		สมรรถภาพ หน่วยงานฯ	
	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ผู้นำชุมชน		ประชาชน	หน่วยงาน	สื่อมวลชน	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	หน่วยงาน	ประชาชน	หน่วยงาน	สังคม	หน่วยงาน	ภูมิศาสตร์	สภาพทางภูมิศาสตร์	สมรรถภาพ	หน่วยงาน
ตำรวจ																	
ผอ.รพ.สต.บ้าน ป่าจั่ว																	
พัฒนากร																	
กำนัน																	
ปลัด อบต.																	

สัญลักษณ์

ปัจจัยที่ส่งผลฯ

ปัจจัยที่ไม่ส่งผลฯ

reserved

ปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลน้ำแพร่ มีรายละเอียด ดังนี้

1. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องโดยตรง

1.1 บุคคลเป้าหมาย ได้แก่ ชุดปฏิบัติการประจำตำบล

1.1.1 พื้นฐานทางสังคม

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลน้ำแพร่ ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูล มีทั้งหมด 5 คน เป็นเพศชาย จำนวน 4 คน เป็นเพศหญิง จำนวน 1 คน ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 41-50 ปี จำนวน 3 คน มีอายุในช่วง 51-60 ปี จำนวน 1 คน และในช่วง 31-40 ปี จำนวน 1 คน ระดับการศึกษา ส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน 3 คน และจบการศึกษาในระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่า จำนวน 2 คน

1.1.2 พื้นฐานทางเศรษฐกิจ

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลน้ำแพร่ ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน อยู่ที่ 30,001 – 40,000 บาท จำนวน 4 คน และมีรายได้เฉลี่ย 10,001 – 20,000 บาท จำนวน 1 คน

1.1.3 พื้นฐานในการติดต่อสื่อสาร

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลน้ำแพร่ สามารถใช้ภาษาท้องถิ่นในการสื่อสารและใช้แอปพลิเคชันไลน์ (LINE) ในการปฏิบัติหน้าที่ได้ทุกคน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการตำบลน้ำแพร่มีการใช้ภาษาท้องถิ่นในการสื่อสารและใช้แอปพลิเคชันไลน์ (LINE) ในการปฏิบัติหน้าที่

1.1.4 พื้นฐานในเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลน้ำแพร่ ที่เคยได้รับการฝึกอบรมการดำเนินงานตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอนมีจำนวน 5 คน ด้านค่าตอบแทนจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ส่วนใหญ่ไม่ได้รับค่าตอบแทน จำนวน 4 คน และได้รับค่าตอบแทน จำนวน 1 คน ด้านความเต็มใจปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอฟัวว ทั้ง 5 คนมีความเต็มใจปฏิบัติหน้าที่ จึงถือว่าชุดปฏิบัติการตำบลน้ำแพร่ได้รับการฝึกอบรมการดำเนินงานตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ไม่ได้รับค่าตอบแทนจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน และมีความเต็มใจปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอฟัวว

1.2 การรับรู้คุณลักษณะของนวัตกรรม

1.2.1 ผลประโยชน์ที่ได้รับเชิงเปรียบเทียบ

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลน้ำแพร่ เห็นด้วยว่าการป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอนมีความเหมาะสมกว่าการป้องกันยาเสพติดรูปแบบเดิม

จำนวน 5 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลน้ำแพร่ เห็นด้วย กับผลประโยชน์ที่ได้รับเชิงเปรียบเทียบของนวัตกรรมพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน

1.2.2 ความเข้ากันได้กับสถานการณ์ที่มีอยู่เดิม

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลน้ำแพร่ เห็นด้วยว่ากระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนมีความสอดคล้องและเหมาะสมในการนำมาใช้แก้ปัญหาเสพติดในพื้นที่ จำนวน 5 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลน้ำแพร่ เห็นด้วย ความเข้ากันได้กับสถานการณ์ที่มีอยู่เดิมในพื้นที่ที่ชุดปฏิบัติการประจำตำบลปฏิบัติหน้าที่

1.2.3 ความยุ่งยากในการใช้นวัตกรรม

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลน้ำแพร่ เห็นด้วยว่ากระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน มีขั้นตอนและวิธีการที่ยุ่งยากและซับซ้อน จำนวน 5 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลน้ำแพร่ เห็นด้วย กับความยุ่งยากในการใช้นวัตกรรมกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน

1.2.4 ความสามารถในการนำไปทดลองใช้ได้

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลน้ำแพร่ ส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าได้มีโอกาสทดลองนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนไปใช้ในพื้นที่ก่อนดำเนินการจริง จำนวน 4 คน และไม่เห็นด้วย จำนวน 1 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลน้ำแพร่ เห็นด้วย กับความสามารถในการนำนวัตกรรมกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ไปทดลองใช้

1.2.5 การสังเกตเห็นผลได้

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลน้ำแพร่ ส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าได้ศึกษาผลการปฏิบัติของชุดปฏิบัติการประจำตำบลในพื้นที่ใกล้เคียงที่มีการนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนไปปฏิบัติ จำนวน 4 คน และไม่เห็นด้วย จำนวน 1 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลน้ำแพร่ เห็นด้วย กับการสังเกตเห็นผลได้ของนวัตกรรมกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น จะเห็นว่าการยอมรับรู้คุณลักษณะของนวัตกรรมกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลน้ำแพร่ ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ได้แก่ ผลประโยชน์ที่ได้รับเชิงเปรียบเทียบ ความเข้ากันได้กับสถานการณ์ที่มีอยู่เดิม ความยุ่งยากในการใช้นวัตกรรม ความสามารถในการนำไปทดลองใช้ได้ การสังเกตเห็นผลได้

2. เจ็อนไขและสภาวะการณั

2.1 สภาวะทางเศรษฐกิจ

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลน้ำแพร่ทั้ง 5 คน เห็นด้วยว่าประชาชนส่วนใหญ่ในหมู่บ้าน/ชุมชน มีอาชีพประจำ และประชาชนมีรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนต่อปีเป็นไปตามเกณฑ์ จปฐ. จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลน้ำแพร่ เห็นด้วย ว่าประชาชนส่วนใหญ่ในหมู่บ้าน/ชุมชน มีอาชีพประจำ และประชาชนมีรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนต่อปีเป็นไปตามเกณฑ์ จปฐ.

2.2 สภาพทางสังคมและวัฒนธรรม

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลน้ำแพร่ทั้ง 5 คน เห็นด้วยว่าประชาชนมีการรักษาไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณี เช่น การจัดงานประเพณีรดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ และประชาชนมีความรักใคร่สามัคคี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลน้ำแพร่ เห็นด้วย ว่าประชาชนมีการรักษาไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณี เช่น การจัดงานประเพณีรดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ และประชาชนมีความรักใคร่สามัคคี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

2.3 สภาพทางภูมิศาสตร์

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลน้ำแพร่ ทั้ง 5 คนไม่เห็นด้วยว่าพื้นที่ที่ปฏิบัติงานมีความทุรกันดาร เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ และมีช่องทางธรรมชาติที่เอื้อต่อการลักลอบลำเลียงยาเสพติด จำนวน 3 คน และเห็นด้วย จำนวน 2 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลน้ำแพร่ ไม่เห็นด้วย ว่าพื้นที่ที่ปฏิบัติงานมีความทุรกันดาร เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่และมีช่องทางธรรมชาติที่เอื้อต่อการลักลอบลำเลียงยาเสพติด

2.4 สมรรถภาพในการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลน้ำแพร่ เห็นด้วยว่าศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว (สป.ปส.อ.พร้าว) ให้คำปรึกษาและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนช่วยเหลือและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ จำนวน 5 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลน้ำแพร่ เห็นด้วย ว่าศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว (สป.ปส.อ.พร้าว) ให้คำปรึกษาและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนช่วยเหลือและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่

4.3.3 พื้นที่ตำบลโหล่งขอด

ปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลโหล่งขอด สามารถแสดงได้ดังตารางที่ 4.26

ตารางที่ 4.26 ปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดการยอมรับกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลโหล่งขอด

ตำบล โหล่งขอด	ปัจจัยที่เกี่ยวข้องโดยตรง										เงื่อนไขและสถานการณ์								
	บุคคลเป้าหมาย						การยอมรับรู้คุณลักษณะของ นวัตกรรม				สภาพ เศรษฐกิจ		สภาพ สังคมฯ		สภาพทาง ภูมิศาสตร์		สมรรถภาพ หน่วยงานฯ		
	พื้นฐานทางสังคม	พื้นฐานทางเศรษฐกิจ	พื้นฐานในการสื่อสาร		พื้นฐานอื่น ๆ		ประโยชน์จริงเปรียบเทียบ	ความเข้าใจได้	ความถูกต้อง	ทดลองนำไปใช้	สังเกตเห็นผล	ประชาชนมีอาชีพประจำ	รายได้ตามเกณฑ์ จปฐ.	รักษายขนบธรรมเนียมฯ	รักใคร่ สามัคคี	พื้นที่ทุรกันดาร	ช่องทางการรวมชาติ	การสนับสนุน สป.ปสอ.พร้าว	การสนับสนุนของท้องถิ่น
ภาษาถิ่น	LINE	เคออบรม	คำตอบแทน	ความเต็มใจ															
ตำรวจ																			
ผอ.รพ.สต.บ้านนาเม็ง																			
ผอ.รพ.สต.บ้านหลวง																			
พัฒนากร																			
ครู กศน.																			
กำนัน																			
ปลัด อบท.																			

สัญลักษณ์

ปัจจัยที่ส่งผลฯ

ปัจจัยที่ไม่ส่งผลฯ

ปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลโหล่งขอด มีรายละเอียด ดังนี้

1. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องโดยตรง

1.1 บุคคลเป้าหมาย ได้แก่ ชุดปฏิบัติการประจำตำบล

1.1.1 พื้นฐานทางสังคม

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลโหล่งขอด ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูล มีทั้งหมด 7 คน เป็นเพศชาย จำนวน 5 คน เป็นเพศหญิง จำนวน 2 คน ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 51-60 ปี จำนวน 4 คน และในช่วง 31-40 ปี จำนวน 2 คน และมีอายุอยู่ในช่วง 41-50 ปี จำนวน 1 คน ระดับการศึกษา ส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน 4 คน จบการศึกษาในระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่า จำนวน 2 คน และจบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย /ปวช. จำนวน 1 คน

1.1.2 พื้นฐานทางเศรษฐกิจ

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลโหล่งขอด ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 30,001 – 40,000 บาท จำนวน 3 คน มีรายได้เฉลี่ย 10,001 – 20,000 บาท จำนวน 1 คน มีรายได้เฉลี่ย 20,001 – 30,000 บาท จำนวน 1 คน มีรายได้เฉลี่ย 40,001 – 50,000 บาท และมีรายได้เฉลี่ย 50,001 บาทขึ้นไป จำนวน 1 คน

1.1.3 พื้นฐานในการติดต่อสื่อสาร

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลโหล่งขอด สามารถใช้ภาษาท้องถิ่นในการสื่อสารและใช้แอปพลิเคชันไลน์ (LINE) ในการปฏิบัติหน้าที่ได้ทุกคน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการตำบลโหล่งขอดมีการใช้ภาษาท้องถิ่นในการสื่อสารและใช้แอปพลิเคชันไลน์ (LINE) ในการปฏิบัติหน้าที่

1.1.4 พื้นฐานในเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลโหล่งขอด ส่วนใหญ่ที่เคยได้รับการฝึกอบรมการดำเนินงานตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอนมีจำนวน 6 คนและไม่เคยได้รับการฝึกอบรมจำนวน 1 คน ด้านค่าตอบแทนจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ส่วนใหญ่ได้รับค่าตอบแทน จำนวน 5 คน และไม่ได้รับค่าตอบแทน จำนวน 2 คน ด้านความเต็มใจปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว ทั้ง 7 คน มีความเต็มใจปฏิบัติหน้าที่ จึงถือว่าชุดปฏิบัติการตำบลโหล่งขอด ได้รับการฝึกอบรมการดำเนินงานตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ได้รับค่าตอบแทนจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน และมีความเต็มใจปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว

1.2 การรับรู้คุณลักษณะของนวัตกรรม

1.2.1 ผลประโยชน์ที่ได้รับเชิงเปรียบเทียบ

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลโหล่งขอด ส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าการป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนมีความเหมาะสมกว่าการป้องกันยาเสพติดรูปแบบเดิม จำนวน 5 คน และไม่เห็นด้วย จำนวน 2 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลโหล่งขอดเห็นด้วย กับผลประโยชน์ที่ได้รับเชิงเปรียบเทียบของนวัตกรรมพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน

1.2.2 ความเข้ากันได้กับสถานการณ์ที่มีอยู่เดิม

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลโหล่งขอด ส่วนใหญ่เห็นด้วยว่ากระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนมีความสอดคล้องและเหมาะสมในการนำมาใช้แก้ปัญหาเสพติดในพื้นที่ จำนวน 5 คน และไม่เห็นด้วย จำนวน 2 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลโหล่งขอดเห็นด้วย ความเข้ากันได้กับสถานการณ์ที่มีอยู่เดิมในพื้นที่ที่ชุดปฏิบัติการประจำตำบลปฏิบัติหน้าที่

1.2.3 ความยุ่งยากในการใช้นวัตกรรม

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลโหล่งขอด ส่วนใหญ่เห็นด้วยว่ากระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน มีขั้นตอนและวิธีการที่ยุ่งยากและซับซ้อน จำนวน 4 คน และไม่เห็นด้วย จำนวน 3 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลโหล่งขอด เห็นด้วย กับความยุ่งยากในการใช้นวัตกรรมกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน

1.2.4 ความสามารถในการนำไปทดลองใช้ได้

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลโหล่งขอด ส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยว่าได้มีโอกาสทดลองนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนไปใช้ในพื้นที่ก่อนดำเนินการจริง จำนวน 4 คน และเห็นด้วย จำนวน 3 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลโหล่งขอด ไม่เห็นด้วย กับความสามารถในการนำนวัตกรรมกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ไปทดลองใช้

1.2.5 การสังเกตเห็นผลได้

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลโหล่งขอด ส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าได้ศึกษาผลการปฏิบัติของชุดปฏิบัติการประจำตำบลในพื้นที่ใกล้เคียงที่มีการนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนไปปฏิบัติ จำนวน 5 คน และไม่เห็นด้วย จำนวน 2 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลโหล่งขอด เห็นด้วย กับการสังเกตเห็นผลได้ของนวัตกรรมกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น จะเห็นว่าการยอมรับรู้คุณลักษณะของนวัตกรรมกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลโหล่งขอด ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ได้แก่ ผลประโยชน์ที่ได้รับเชิงเปรียบเทียบ ความเข้ากันได้กับสถานการณ์ที่มีอยู่เดิม ความยุ่งยากในการใช้นวัตกรรม การสังเกตเห็นผลได้

2. เงื่อนไขและสถานการณ์

2.1 สภาพทางเศรษฐกิจ

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลโหล่งขอด ส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าประชาชนส่วนใหญ่ในหมู่บ้าน/ชุมชน มีอาชีพประจำ และประชาชนมีรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนต่อปีเป็นไปตามเกณฑ์ จปฐ. จำนวน 5 คน และไม่เห็นด้วยจำนวน 2 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลโหล่งขอด เห็นด้วย ว่าประชาชนส่วนใหญ่ในหมู่บ้าน/ชุมชน มีอาชีพประจำ และประชาชนมีรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนต่อปีเป็นไปตามเกณฑ์ จปฐ.

2.2 สภาพทางสังคมและวัฒนธรรม

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลโหล่งขอดทั้ง 5 คน เห็นด้วยว่าประชาชนมีการรักษาไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณี เช่น การจัดงานประเพณีรดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ และประชาชนมีความรักใคร่สามัคคี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลโหล่งขอด เห็นด้วย ว่าประชาชนมีการรักษาไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณี เช่น การจัดงานประเพณีรดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ และประชาชนมีความรักใคร่สามัคคี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

2.3 สภาพทางภูมิศาสตร์

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลโหล่งขอด ส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าพื้นที่ที่ปฏิบัติงานมีความทุรกันดาร เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ จำนวน 4 คน และไม่เห็นด้วย จำนวน 3 คน และส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยว่าพื้นที่ที่ปฏิบัติงาน มีช่องทางธรรมชาติที่เอื้อต่อการลักลอบลำเลียงยาเสพติด จำนวน 4 คน และเห็นด้วย จำนวน 3 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลโหล่งขอด เห็นด้วย ว่าพื้นที่ที่ปฏิบัติงานมีความทุรกันดาร เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ แต่ ไม่เห็นด้วย ว่าพื้นที่ที่ปฏิบัติงาน มีช่องทางธรรมชาติที่เอื้อต่อการลักลอบลำเลียงยาเสพติด

2.4 สมรรถภาพในการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลโหล่งขอด ทั้ง 7 คน เห็นด้วยว่าศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว (ศป.ปส.อ.พร้าว) ให้คำปรึกษาและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ และส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนช่วยเหลือและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ จำนวน 6 คน และไม่เห็นด้วยจำนวน 1 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลโหล่งขอด เห็นด้วย ว่าศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว (ศป.ปส.อ.พร้าว) ให้คำปรึกษาและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนช่วยเหลือและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่

3. ข้อเสนอแนะ

จากแบบประเมินปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลโหล่งขอด ได้เสนอแนะข้อมูลในประเด็น การปฏิบัติหน้าที่ของ เจ้าหน้าที่ในการแก้ไขปัญหาเสพติดในปัจจุบัน โดยกำนันตำบลโหล่งขอด เห็นว่า “ปัจจุบันการ แก้ไขปัญหาเสพติดรวมถึงมาตรการต่าง ๆ มุ่งเน้นการคุ้มครองผู้เสพยาเสพติดมากเกินไป ทำให้เกิด ผู้เสพรายใหม่เพิ่มขึ้นเพราะไม่กลัวการดำเนินการทางกฎหมาย ผู้ปฏิบัติมีความเสี่ยงสูงมากขึ้นในการ ดำเนินการแก้ไขปัญหาเสพติดและไม่ได้ได้รับความคุ้มครองเท่าที่ควร”

4.3.4 พื้นที่ตำบลป่าไผ่

ปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดการยอมรับกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการ ประจำตำบลป่าไผ่ สามารถแสดงได้ดังตารางที่ 4.27

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.27 ปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดการยอมรับกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าไผ่

ตำบล ป่าไผ่	ปัจจัยที่เกี่ยวข้องโดยตรง										เงื่อนไขและสถานการณ์																											
	บุคคลเป้าหมาย						การยอมรับรู้คุณลักษณะของ นวัตกรรม				สภาพ เศรษฐกิจ		สภาพ สังคมฯ		สภาพทาง ภูมิศาสตร์		สมรรถภาพ หน่วยงานฯ																					
	พื้นฐานทางสังคม		พื้นฐานทางเศรษฐกิจ		พื้นฐานในการสื่อสาร		พื้นฐานอื่น ๆ				ประโยชน์เชิงเปรียบเทียบ		ความเข้าใจได้		ความยุ่งยาก		ทดลองนำไปใช้		สังเกตเห็นผล		ประชาชนมีอาชีพประจำ		รายได้ตามเกณฑ์ จปฐ.		รักษาขนบธรรมเนียมฯ		รักใคร่ สามัคคี		พื้นที่ทุรกันดาร		ช่องทางการรวมชาติ		การสนับสนุน สป.ปส.พร้าว		การสนับสนุนของท้องถิ่น			
		ภาษาถิ่น	LINE	เคออบรม	คำตอบแทน	ความเต็มใจ																																
สำรวจ																																						
ผอ.รพ.สต.ป่าไผ่																																						
ครู กศน.																																						
กำนัน																																						
ปลัด อปท.																																						

สัญลักษณ์

ปัจจัยที่ส่งผลฯ

ปัจจัยที่ไม่ส่งผลฯ

ปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าไผ่ มีรายละเอียด ดังนี้

1. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องโดยตรง

1.1 บุคคลเป้าหมาย ได้แก่ ชุดปฏิบัติการประจำตำบล

1.1.1 พื้นฐานทางสังคม

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าไผ่ ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูล มีทั้งหมด 5 คน เป็นเพศชาย จำนวน 3 คน เป็นเพศหญิง จำนวน 2 คน ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 31-40 ปี จำนวน 2 คน และในช่วง 41-50 ปี จำนวน 2 คน และมีอายุอยู่ในช่วง 51-60 ปี จำนวน 1 คน ระดับการศึกษา ส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่า จำนวน 3 คน จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน 1 คน และจบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย /ปวช. จำนวน 1 คน

1.1.2 พื้นฐานทางเศรษฐกิจ

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลโหล่งขอด ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 20,001 – 30,000 บาท จำนวน 2 คน มีรายได้เฉลี่ย 30,001 – 40,000 บาท จำนวน 2 คน และมีรายได้เฉลี่ย 10,001 – 20,000 บาท จำนวน 1 คน

1.1.3 พื้นฐานในการติดต่อสื่อสาร

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าไผ่ สามารถใช้ภาษาท้องถิ่นในการสื่อสารและใช้แอปพลิเคชันไลน์ (LINE) ในการปฏิบัติหน้าที่ได้ทุกคน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการตำบลป่าไผ่มีการใช้ภาษาท้องถิ่นในการสื่อสารและใช้แอปพลิเคชันไลน์ (LINE) ในการปฏิบัติหน้าที่

1.1.4 พื้นฐานในเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าไผ่ ส่วนใหญ่ที่เคยได้รับการฝึกอบรมการดำเนินงานตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอนมีจำนวน 4 คนและไม่เคยได้รับการฝึกอบรมจำนวน 1 คน ด้านค่าตอบแทนจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ส่วนใหญ่ได้รับค่าตอบแทน จำนวน 4 คน และไม่ได้รับค่าตอบแทน จำนวน 1 คน ด้านความเต็มใจปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว ทั้ง 5 คน มีความเต็มใจปฏิบัติหน้าที่ จึงถือว่าชุดปฏิบัติการตำบลป่าไผ่ ได้รับการฝึกอบรมการดำเนินงานตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ได้รับค่าตอบแทนจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน และมีความเต็มใจปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว

1.2 การรับรู้คุณลักษณะของนวัตกรรม

1.2.1 ผลประโยชน์ที่ได้รับเชิงเปรียบเทียบ

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าไผ่ ส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าการป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนมีความเหมาะสมกว่าการป้องกันยาเสพติดรูปแบบเดิม จำนวน 4 คน และไม่เห็นด้วย จำนวน 1 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าไผ่ เห็นด้วย กับผลประโยชน์ที่ได้รับเชิงเปรียบเทียบของนวัตกรรมพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน

1.2.2 ความเข้ากันได้กับสถานการณ์ที่มีอยู่เดิม

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าไผ่ ส่วนใหญ่เห็นด้วยว่ากระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนมีความสอดคล้องและเหมาะสมในการนำมาใช้แก้ปัญหาเสพติดในพื้นที่ จำนวน 4 คน และไม่เห็นด้วย จำนวน 1 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าไผ่ เห็นด้วย ความเข้ากันได้กับสถานการณ์ที่มีอยู่เดิมในพื้นที่ที่ชุดปฏิบัติการประจำตำบลปฏิบัติหน้าที่

1.2.3 ความยุ่งยากในการใช้นวัตกรรม

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าไผ่ ส่วนใหญ่เห็นด้วยว่ากระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน มีขั้นตอนและวิธีการที่ยุ่งยากและซับซ้อน จำนวน 3 คน และไม่เห็นด้วย จำนวน 2 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าไผ่ เห็นด้วย กับความยุ่งยากในการใช้นวัตกรรมกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน

1.2.4 ความสามารถในการนำไปทดลองใช้ได้

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลโหล่งขอด ส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าได้มีโอกาสทดลองนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนไปใช้ในพื้นที่ยกก่อนดำเนินการจริง จำนวน 3 คน และไม่เห็นด้วย จำนวน 2 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าไผ่ เห็นด้วย กับความสามารถในการนำนวัตกรรมกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ไปทดลองใช้

1.2.5 การสังเกตเห็นผลได้

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าไผ่ ส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าได้ศึกษาผลการปฏิบัติของชุดปฏิบัติการประจำตำบลในพื้นที่ใกล้เคียงที่มีการนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนไปปฏิบัติ จำนวน 3 คน และไม่เห็นด้วย จำนวน 2 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าไผ่ เห็นด้วย กับ การสังเกตเห็นผลได้ของนวัตกรรมกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น จะเห็นว่าการยอมรับรู้คุณลักษณะของนวัตกรรมกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าไผ่ ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ได้แก่ ผลประโยชน์ที่ได้รับเชิงเปรียบเทียบ ความเข้ากันได้กับสถานการณ์ที่มีอยู่เดิม ความยุ่งยากในการใช้นวัตกรรม ความสามารถในการนำไปทดลองใช้ได้ การสังเกตเห็นผลได้

2. เจือนใจและสภาวะการณ

2.1 สภาพทางเศรษฐกิจ

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าไผ่ ทั้ง 5 คนเห็นด้วยว่าประชาชนส่วนใหญ่ในหมู่บ้าน/ชุมชน มีอาชีพประจำ และประชาชนมีรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนต่อปีเป็นไปตามเกณฑ์ จปฐ. จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าไผ่ เห็นด้วย ว่าประชาชนส่วนใหญ่ในหมู่บ้าน/ชุมชน มีอาชีพประจำ และประชาชนมีรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนต่อปีเป็นไปตามเกณฑ์ จปฐ.

2.2 สภาพทางสังคมและวัฒนธรรม

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าไผ่ ทั้ง 5 คน เห็นด้วยว่าประชาชนมีการรักษาไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณี เช่น การจัดงานประเพณีรดน้ำคำหัวผู้สูงอายุ และประชาชนมีความรักใคร่สามัคคี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าไผ่ เห็นด้วย ว่าประชาชนมีการรักษาไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณี เช่น การจัดงานประเพณีรดน้ำคำหัวผู้สูงอายุ และประชาชนมีความรักใคร่สามัคคี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

2.3 สภาพทางภูมิศาสตร์

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าไผ่ ส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าพื้นที่ที่ปฏิบัติงานมีความทุรกันดาร เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ และพื้นที่ที่ปฏิบัติงาน มีช่องทางธรรมชาติที่เอื้อต่อการลักลอบค้าเถียงยาเสพติด จำนวน 4 คน และไม่เห็นด้วย จำนวน 1 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าไผ่ เห็นด้วย ว่าพื้นที่ที่ปฏิบัติงานมีความทุรกันดาร เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ และพื้นที่ที่ปฏิบัติงาน มีช่องทางธรรมชาติที่เอื้อต่อการลักลอบค้าเถียงยาเสพติด

2.4 สมรรถภาพในการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าไผ่ ทั้ง ส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพัว (ศป.ปส.อ.พัว) ให้คำปรึกษาและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ จำนวน 4 คน และไม่เห็นด้วยจำนวน 1 คน และทั้ง 5 คนเห็นด้วยว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนช่วยเหลือและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าไผ่ เห็นด้วย ว่าศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพัว (ศป.ปส.อ.พัว) ให้คำปรึกษาและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนช่วยเหลือและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่

3. ข้อเสนอแนะ

จากแบบประเมินปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าไผ่ ได้เสนอแนะข้อมูลในประเด็น การปรับลดกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน เพื่อให้เกิดความคล่องตัวและง่ายต่อการปฏิบัติ โดยผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านป่าไผ่ เห็นว่า “กระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนนั้น ในบางขั้นตอนมีความ

คล้ายคลึงและใกล้เคียงกัน ควรรวบรวมข้อที่มีลักษณะดังกล่าวเป็นข้อเดียวกัน จะทำให้ลดขั้นตอน
และง่ายในการปฏิบัติ”

4.3.5 พื้นที่ตำบลเขื่อนผาก

ปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุด
ปฏิบัติการประจำตำบลเขื่อนผาก สามารถแสดงได้ดังตารางที่ 4.28

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.28 ปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดการยอมรับกระบวนการประจักษ์ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลเขื่อนผาก

ตำบล เขื่อนผาก	ปัจจัยที่เกี่ยวข้องโดยตรง										เงื่อนไขและสถานการณ์					
	บุคคลเป้าหมาย					การยอมรับรู้คุณลักษณะของ นวัตกรรม					สภาพ เศรษฐกิจ	สภาพ สังคมฯ	สภาพทาง ภูมิศาสตร์	สมรรถภาพ หน่วยงานฯ		
	นายก อบต.เขื่อนผาก	อธิบดี กรมส่งเสริมการเกษตร	นายอำเภอ เขื่อนผาก		นาย สมชาย สมเดช	นาย สมชาย สมเดช	นาย สมชาย สมเดช	นาย สมชาย สมเดช	นาย สมชาย สมเดช	นาย สมชาย สมเดช	นาย สมชาย สมเดช	นาย สมชาย สมเดช	นาย สมชาย สมเดช	นาย สมชาย สมเดช	นาย สมชาย สมเดช	นาย สมชาย สมเดช
สำรวจ																
ผอ.รพ.สต.บ้านแพะ																
ผอ.รพ.สต.บ้านสหกรณ์																
กำนัน																
เกษตรตำบล																

สัญลักษณ์

ปัจจัยที่ส่งผลฯ

ปัจจัยที่ไม่ส่งผลฯ

ปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลเขื่อนผาก มีรายละเอียด ดังนี้

1. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องโดยตรง

1.1 บุคคลเป้าหมาย ได้แก่ ชุดปฏิบัติการประจำตำบล

1.1.1 พื้นฐานทางสังคม

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลเขื่อนผาก ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูล มีทั้งหมด 5 คน เป็นเพศชาย จำนวน 4 คน เป็นเพศหญิง จำนวน 1 คน ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 51-60 ปี จำนวน 2 คน และในช่วง 31-40 ปี จำนวน 2 คน และมีอายุอยู่ในช่วง 41-50 ปี จำนวน 1 คน ระดับการศึกษา ส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน 3 คน จบการศึกษาในระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่า จำนวน 1 คน และจบการศึกษาในระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 1 คน

1.1.2 พื้นฐานทางเศรษฐกิจ

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลเขื่อนผาก ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,000 – 30,000 บาท จำนวน 2 คน มีรายได้เฉลี่ย 50,000 บาทขึ้นไป จำนวน 1 คน มีรายได้เฉลี่ย 30,000 – 40,000 บาท จำนวน 1 คน และมีรายได้เฉลี่ย 10,000 – 20,000 บาท จำนวน 1 คน

1.1.3 พื้นฐานในการติดต่อสื่อสาร

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลเขื่อนผาก สามารถใช้ภาษาท้องถิ่นในการสื่อสารได้ทุกคน แต่ในส่วนของการใช้แอปพลิเคชันไลน์ (LINE) ในการปฏิบัติหน้าที่นั้น พบว่า มี 1 คนในชุดปฏิบัติการประจำตำบล ที่ไม่ได้ใช้แอปพลิเคชันไลน์ (LINE) ในการปฏิบัติหน้าที่ จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลเขื่อนผาก มีการใช้ภาษาท้องถิ่นในการสื่อสารและใช้แอปพลิเคชันไลน์ (LINE) ในการปฏิบัติหน้าที่

1.1.4 พื้นฐานในเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลเขื่อนผาก ทั้ง 5 คนเคยได้รับการฝึกอบรมการดำเนินงานตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ด้านคำตอบแทนจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ส่วนใหญ่ไม่ได้รับคำตอบแทน จำนวน 3 คน และได้รับคำตอบแทน จำนวน 2 คน ด้านความเต็มใจปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว ส่วนใหญ่มีความเต็มใจปฏิบัติหน้าที่ จำนวน 4 คน และไม่มี ความเต็มใจปฏิบัติหน้าที่ จำนวน 1 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการตำบลเขื่อนผาก ได้รับการฝึกอบรมการดำเนินงานตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ได้รับคำตอบแทนจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน และมีความเต็มใจปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว

1.2 การรับรู้คุณลักษณะของนวัตกรรม

1.2.1 ผลประโยชน์ที่ได้รับเชิงเปรียบเทียบ

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลเขื่อนผาก ส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าการป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนมีความเหมาะสมกว่าการป้องกันยาเสพติดรูปแบบเดิม จำนวน 4 คน และไม่เห็นด้วย จำนวน 1 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลเขื่อนผากเห็นด้วย กับผลประโยชน์ที่ได้รับเชิงเปรียบเทียบของนวัตกรรมพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน

1.2.2 ความเข้ากันได้กับสถานการณ์ที่มีอยู่เดิม

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลเขื่อนผาก ส่วนใหญ่เห็นด้วยว่ากระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนมีความสอดคล้องและเหมาะสมในการนำมาใช้แก้ปัญหาเสพติดในพื้นที่ จำนวน 4 คน และไม่เห็นด้วย จำนวน 1 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลเขื่อนผากเห็นด้วย ความเข้ากันได้กับสถานการณ์ที่มีอยู่เดิมในพื้นที่ที่ชุดปฏิบัติการประจำตำบลปฏิบัติหน้าที่

1.2.3 ความยุ่งยากในการใช้นวัตกรรม

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลเขื่อนผาก ส่วนใหญ่เห็นด้วยว่ากระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน มีขั้นตอนและวิธีการที่ยุ่งยากและซับซ้อน จำนวน 3 คน และไม่เห็นด้วย จำนวน 2 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลเขื่อนผาก เห็นด้วย กับความยุ่งยากในการใช้นวัตกรรมกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน

1.2.4 ความสามารถในการนำไปทดลองใช้ได้

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลเขื่อนผาก ส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยว่าได้มีโอกาสทดลองนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนไปใช้ในพื้นที่ก่อนดำเนินการจริง จำนวน 4 คน และเห็นด้วย จำนวน 1 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลเขื่อนผาก ไม่เห็นด้วย กับความสามารถในการนำนวัตกรรมกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ไปทดลองใช้

1.2.5 การสังเกตเห็นผลได้

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลเขื่อนผาก ส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าได้ศึกษาผลการปฏิบัติของชุดปฏิบัติการประจำตำบลในพื้นที่ใกล้เคียงที่มีการนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนไปปฏิบัติ จำนวน 3 คน และไม่เห็นด้วย จำนวน 2 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลเขื่อนผาก เห็นด้วย กับการสังเกตเห็นผลได้ของนวัตกรรมกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น จะเห็นว่าการยอมรับรู้คุณลักษณะของนวัตกรรมกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลเขื่อนผาก ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ได้แก่ ผลประโยชน์ที่ได้รับเชิงเปรียบเทียบ ความเข้ากันได้กับสถานการณ์ที่มีอยู่เดิม ความยุ่งยากในการใช้นวัตกรรม การสังเกตเห็นผลได้

2. เจื่อนไผและสภาวะการณ์

2.1 สภาพทางเศรษฐกิจ

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลเขื่อนผากทั้ง 5 คน เห็นด้วยว่าประชาชนส่วนใหญ่ในหมู่บ้าน/ชุมชน มีอาชีพประจำ และประชาชนมีรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนต่อปีเป็นไปตามเกณฑ์ จปฐ. จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลเขื่อนผาก เห็นด้วย ว่าประชาชนส่วนใหญ่ในหมู่บ้าน/ชุมชน มีอาชีพประจำ และประชาชนมีรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนต่อปีเป็นไปตามเกณฑ์ จปฐ.

2.2 สภาพทางสังคมและวัฒนธรรม

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลเขื่อนผากทั้ง 5 คน เห็นด้วยว่าประชาชนมีการรักษาไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณี เช่น การจัดงานประเพณีรดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ และประชาชนมีความรักใคร่สามัคคี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลเขื่อนผาก เห็นด้วย ว่าประชาชนมีการรักษาไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณี เช่น การจัดงานประเพณีรดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ และประชาชนมีความรักใคร่สามัคคี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

2.3 สภาพทางภูมิศาสตร์

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลเขื่อนผาก ส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยว่าพื้นที่ที่ปฏิบัติงานมีความทุรกันดาร เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ จำนวน 4 คน และเห็นด้วย จำนวน 1 คน และส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าพื้นที่ที่ปฏิบัติงาน มีช่องทางธรรมชาติที่เอื้อต่อการลักลอบค้าเถียงยาเสพติด จำนวน 4 คน และไม่เห็นด้วย จำนวน 1 คนจึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลเขื่อนผาก ไม่เห็นด้วย ว่าพื้นที่ที่ปฏิบัติงานมีความทุรกันดาร เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ แต่ เห็นด้วย ว่าพื้นที่ที่ปฏิบัติงาน มีช่องทางธรรมชาติที่เอื้อต่อการลักลอบค้าเถียงยาเสพติด

2.4 สมรรถภาพในการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลเขื่อนผาก ส่วนใหญ่เห็นว่าศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว (ศป.ปส.อ.พร้าว) ให้คำปรึกษาและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ และเห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนช่วยเหลือและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ จำนวน 3 คน และไม่เห็นด้วย จำนวน 2 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลเขื่อนผาก เห็นด้วย ว่าศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว (ศป.ปส.อ.พร้าว) ให้คำปรึกษาและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนช่วยเหลือและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่

3. ข้อเสนอแนะ

จากแบบประเมินปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลเขื่อนผาก ได้เสนอแนะข้อมูลใน 2 ประเด็น ประเด็นแรก คือ การให้ความสำคัญกับพื้นที่ เพื่อบทบาทของผู้นำในชุมชน โดยการสนับสนุนจากภาครัฐในการแก้ไขปัญหาเสพติด โดยกำนันตำบลเขื่อนผาก เสนอแนะว่า “อยากเห็นหน่วยงานของราชการลงเอาวิถีชีวิตและความพร้อมของต้นทุนของพื้นที่มาประกอบกับนโยบาย โดยมองการต่อสู้ของผู้นำฝ่ายปกครองเป็นหลักและให้การสนับสนุนจากฝ่ายราชการ เช่น อำเภอและตำรวจ โดยเน้นการเข้าศึกษาพร้อมกับคณะทำงานในพื้นที่และภาคประชาชน”

ประเด็นที่สองคือ การปรับลดกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน เพื่อให้เกิดความคล่องตัวและง่ายต่อการปฏิบัติ โดยผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านแพะ เห็นว่า “การนำนวัตกรรม 9 ขั้นตอนมาใช้ ควรขึ้นอยู่กับบริบทของชุมชน ไม่ควรนำมาใช้ทั้งหมด ควรถามความเหมาะสมให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่”

4.3.6 พื้นที่ตำบลเวียง

ปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดการยอมรับกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลเวียง สามารถแสดงได้ดังตารางที่ 4.29

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.29 ปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลเวียง

ตำบล เวียง	ปัจจัยที่เกี่ยวข้องโดยตรง										เงื่อนไขและสถานการณ์							
	บุคคลเป้าหมาย					การยอมรับรู้คุณลักษณะ ของนวัตกรรม					สภาพ เศรษฐกิจ	สภาพ สังคมฯ	สภาพทาง ภูมิศาสตร์	สมรรถภาพ หน่วยงานฯ				
	พื้นฐานทางสังคม	พื้นฐานทางเศรษฐกิจ	พื้นฐานในการสื่อสาร		พื้นฐานอื่น ๆ	ประโยชน์เชิงเปรียบเทียบ	ความเข้าใจกัน ได้	ความพึงชก	ทดลองนำไปใช้	สังเกตเห็นผล	ประชาชนมีอาชีพประจำ	รายได้ตามเกณฑ์ จปฐ.	รักษาขนบธรรมเนียมฯ	รักใคร่ สามัคคี	พื้นที่ทุรกันดาร	ช่องทางธรรมชาติ	การสนับสนุน ศทป.ปส.อ.พร้าว	การสนับสนุนของท้องถิ่น
ภาษาถิ่น	LINE	เคชอปรม	คำตอบแทน	ความเต็มใจ														
ตำรวจ																		
จนท.รพ.พร้าว																		
พัฒนากร																		
ครู กศน.																		
กำนัน																		
ปลัด อปท.																		

สัญลักษณ์

ปัจจัยที่ส่งผลฯ

ปัจจัยที่ไม่ส่งผลฯ

ปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลเวียง มีรายละเอียด ดังนี้

1. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องโดยตรง

1.1 บุคคลเป้าหมาย ได้แก่ ชุดปฏิบัติการประจำตำบล

1.1.1 พื้นฐานทางสังคม

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลเวียง ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูล มีทั้งหมด 6 คน เป็นเพศชาย จำนวน 3 คน เป็นเพศหญิง จำนวน 3 คน ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 31-40 ปี จำนวน 3 คน และในช่วง 41-50 ปี จำนวน 2 คน และมีอายุอยู่ในช่วง 51-60 ปี จำนวน 1 คน ระดับการศึกษา ส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน 3 คน จบการศึกษาในระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่า จำนวน 2 คน และจบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย /ปวช. จำนวน 1 คน

1.1.2 พื้นฐานทางเศรษฐกิจ

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลเวียง ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 20,001 – 30,000 บาท จำนวน 2 คน มีรายได้เฉลี่ย 30,001-40,000 บาท จำนวน 2 คน มีรายได้เฉลี่ย 40,001 – 50,000 บาท จำนวน 1 คน และมีรายได้เฉลี่ย 10,001 – 20,000 บาท จำนวน 1 คน

1.1.3 พื้นฐานในการติดต่อสื่อสาร

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลเวียง สามารถใช้ภาษาท้องถิ่นในการสื่อสารและใช้แอปพลิเคชันไลน์ (LINE) ในการปฏิบัติหน้าที่ได้ทุกคน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการตำบลเวียงมีการใช้ภาษาท้องถิ่นในการสื่อสารและใช้แอปพลิเคชันไลน์ (LINE) ในการปฏิบัติหน้าที่

1.1.4 พื้นฐานในเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลเวียง ส่วนใหญ่ที่เคยได้รับการฝึกอบรมการดำเนินงานตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอนมีจำนวน 5 คนและไม่เคยได้รับการฝึกอบรมจำนวน 1 คน ด้านค่าตอบแทนจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ส่วนใหญ่ได้รับค่าตอบแทน จำนวน 5 คน และไม่ได้รับค่าตอบแทน จำนวน 1 คน ด้านความเต็มใจปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว ทั้ง 6 คน มีความเต็มใจปฏิบัติหน้าที่ จึงถือว่าชุดปฏิบัติการตำบลเวียง ได้รับการฝึกอบรมการดำเนินงานตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ได้รับค่าตอบแทนจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน และมีความเต็มใจปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว

1.2 การรับรู้คุณลักษณะของนวัตกรรม

1.2.1 ผลประโยชน์ที่ได้รับเชิงเปรียบเทียบ

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลเวียง ทั้ง 6 คน เห็นด้วยว่าการป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอนมีความเหมาะสมกว่าการป้องกันยาเสพติดรูปแบบเดิม

จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลเวียง เห็นด้วย กับผลประโยชน์ที่ได้รับเชิงเปรียบเทียบของ
นวัตกรรมพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน

1.2.2 ความเข้ากันได้กับสถานการณ์ที่มีอยู่เดิม

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลเวียง ทั้ง 6 คน เห็นด้วยว่ากระบวนการ
พระราชรัฐ 9 ขั้นตอนมีความสอดคล้องและเหมาะสมในการนำมาใช้แก้ปัญหาเสพติดในพื้นที่ จึงถือ
ว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลเวียง เห็นด้วย ความเข้ากันได้กับสถานการณ์ที่มีอยู่เดิมในพื้นที่ที่ชุด
ปฏิบัติการประจำตำบลปฏิบัติหน้าที่

1.2.3 ความยุ่งยากในการใช้นวัตกรรม

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลเวียง ส่วนใหญ่เห็นด้วยว่ากระบวนการ
พระราชรัฐ 9 ขั้นตอน มีขั้นตอนและวิธีการที่ยุ่งยากและซับซ้อน จำนวน 5 คน และไม่เห็นด้วย จำนวน
1 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลเวียง เห็นด้วย กับความยุ่งยากในการใช้นวัตกรรม
กระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน

1.2.4 ความสามารถในการนำไปทดลองใช้ได้

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลเวียง ทั้ง 6 คน เห็นด้วยว่าได้มีโอกาส
ทดลองนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนไปใช้ในพื้นที่ก่อนดำเนินการจริง จึงถือว่าชุดปฏิบัติการ
ประจำตำบลเวียง เห็นด้วย กับความสามารถในการนำนวัตกรรมกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน
ไปทดลองใช้

1.2.5 การสังเกตเห็นผลได้

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลเวียง ทั้ง 6 คน เห็นด้วยว่าได้ศึกษาผลการ
ปฏิบัติของชุดปฏิบัติการประจำตำบลในพื้นที่ใกล้เคียงที่มีการนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนไป
ปฏิบัติ จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลเวียง เห็นด้วย กับการสังเกตเห็นผลได้ของนวัตกรรม
กระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น จะเห็นว่าการยอมรับรู้คุณลักษณะของนวัตกรรมกระบวนการ
พระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลเวียง ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามกระบวนการ
พระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ได้แก่ ผลประโยชน์ที่ได้รับเชิงเปรียบเทียบ ความเข้ากันได้กับสถานการณ์ที่มีอยู่
เดิม ความยุ่งยากในการใช้นวัตกรรม ความสามารถในการนำไปทดลองใช้ได้ การสังเกตเห็นผลได้

2. เงื่อนไขและสถานการณ์

2.1 สภาพทางเศรษฐกิจ

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลเวียงทั้ง 6 คน เห็นด้วยว่าประชาชนส่วนใหญ่ใน
หมู่บ้าน/ชุมชน มีอาชีพประจำ และประชาชนมีรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนต่อปีเป็นไปตามเกณฑ์ จปฐ.

จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลเวียง เห็นด้วย ว่าประชาชนส่วนใหญ่ในหมู่บ้าน/ชุมชน มีอาชีพประจำ และประชาชนมีรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนต่อปีเป็นไปตามเกณฑ์ จปฐ.

2.2 สภาพทางสังคมและวัฒนธรรม

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลเวียงทั้ง 6 คน เห็นด้วยว่าประชาชนมีการรักษาไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณี เช่น การจัดงานประเพณีรดน้ำคำหัวผู้สูงอายุ และประชาชนมีความรักใคร่สามัคคี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลเวียง เห็นด้วย ว่าประชาชนมีการรักษาไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณี เช่น การจัดงานประเพณีรดน้ำคำหัวผู้สูงอายุ และประชาชนมีความรักใคร่สามัคคี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

2.3 สภาพทางภูมิศาสตร์

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลเวียง ส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยว่าพื้นที่ที่ปฏิบัติงานมีความทุรกันดาร เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ จำนวน 4 คน และเห็นด้วย จำนวน 2 คน และส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าพื้นที่ที่ปฏิบัติงาน มีช่องทางธรรมชาติที่เอื้อต่อการลักลอบลำเลียงยาเสพติด จำนวน 4 คน และไม่เห็นด้วย จำนวน 2 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลเวียง ไม่เห็นด้วยว่าพื้นที่ที่ปฏิบัติงานมีความทุรกันดาร เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ แต่ เห็นด้วย ว่าพื้นที่ที่ปฏิบัติงาน มีช่องทางธรรมชาติที่เอื้อต่อการลักลอบลำเลียงยาเสพติด

2.4 สมรรถภาพในการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลเวียง ทั้ง 6 คน เห็นด้วยว่าศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว (ศป.ปส.อ.พร้าว) ให้คำปรึกษาและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ และเห็นด้วยว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนช่วยเหลือและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลเวียง เห็นด้วย ว่าศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว (ศป.ปส.อ.พร้าว) ให้คำปรึกษาและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนช่วยเหลือและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่

4.3.7 พื้นที่ตำบลสันทราย

ปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลสันทราย สามารถแสดงได้ดังตารางที่ 4.30

ตารางที่ 4.30 ปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดการยอมรับกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลสันทราย

ตำบล สันทราย	ปัจจัยที่เกี่ยวข้องโดยตรง										เงื่อนไขและสถานการณ์					
	บุคคลเป้าหมาย					การยอมรับรู้คุณลักษณะของ นวัตกรรม					สภาพ เศรษฐกิจ	สภาพ สังคมฯ	สภาพทาง ภูมิศาสตร์	สมรรถภาพ หน่วยงานฯ		
	นายก อบ.ต.สันทราย	อธิบดี กรมส่งเสริมการเกษตร	นายอำเภอ และ นายก อบ.ต.สันทราย		นายอำเภอ และ นายก อบ.ต.สันทราย		นายอำเภอ และ นายก อบ.ต.สันทราย	นายอำเภอ และ นายก อบ.ต.สันทราย	นายอำเภอ และ นายก อบ.ต.สันทราย	นายอำเภอ และ นายก อบ.ต.สันทราย	นายอำเภอ และ นายก อบ.ต.สันทราย	นายอำเภอ และ นายก อบ.ต.สันทราย	นายอำเภอ และ นายก อบ.ต.สันทราย	นายอำเภอ และ นายก อบ.ต.สันทราย	นายอำเภอ และ นายก อบ.ต.สันทราย	นายอำเภอ และ นายก อบ.ต.สันทราย
ปลัดอำเภอ																
ตำรวจ																
ผอ.รพ.สต.บ้านขามส้ม																
พัฒนากร																
กำนัน																

สัญลักษณ์

ปัจจัยที่ส่งผลฯ

ปัจจัยที่ไม่ส่งผลฯ

ปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลสันทราย มีรายละเอียด ดังนี้

1. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องโดยตรง

1.1 บุคคลเป้าหมาย ได้แก่ ชุดปฏิบัติการประจำตำบล

1.1.1 พื้นฐานทางสังคม

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลสันทราย ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูล มีทั้งหมด 5 คน เป็นเพศชาย จำนวน 4 คน เป็นเพศหญิง จำนวน 1 คน ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 51-60 ปี จำนวน 2 คน และในช่วง 41-50 ปี จำนวน 1 คน ในช่วง 31-40 ปี จำนวน 1 คน และมีอายุอยู่ในช่วง 21-30 ปี จำนวน 1 คน ระดับการศึกษา ส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน 3 คน และจบการศึกษาในระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่า จำนวน 2 คน

1.1.2 พื้นฐานทางเศรษฐกิจ

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลสันทราย ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 20,001 – 30,000 บาท จำนวน 2 คน มีรายได้เฉลี่ย 30,001 – 40,000 บาท จำนวน 2 คน และมีรายได้เฉลี่ย 10,001 – 20,000 บาท จำนวน 1 คน

1.1.3 พื้นฐานในการติดต่อสื่อสาร

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลสันทราย สามารถใช้ภาษาท้องถิ่นในการสื่อสารและใช้แอปพลิเคชันไลน์ (LINE) ในการปฏิบัติหน้าที่ได้ทุกคน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการตำบลสันทรายมีการใช้ภาษาท้องถิ่นในการสื่อสารและใช้แอปพลิเคชันไลน์ (LINE) ในการปฏิบัติหน้าที่

1.1.4 พื้นฐานในเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลสันทราย ส่วนใหญ่ที่เคยได้รับการฝึกอบรมการดำเนินงานตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอนมีจำนวน 3 คนและไม่เคยได้รับการฝึกอบรมจำนวน 2 คน ด้านค่าตอบแทนจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ส่วนใหญ่ไม่ได้รับค่าตอบแทน จำนวน 3 คน และได้รับค่าตอบแทน จำนวน 2 คน ด้านความเต็มใจปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว ทั้ง 5 คน มีความเต็มใจปฏิบัติหน้าที่ จึงถือว่าชุดปฏิบัติการตำบลสันทราย ได้รับการฝึกอบรมการดำเนินงานตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ไม่ได้รับค่าตอบแทนจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน และมีความเต็มใจปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว

1.2 การยอมรับรู้คุณลักษณะของนวัตกรรม

1.2.1 ผลประโยชน์ที่ได้รับเชิงเปรียบเทียบ

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลสันทราย ทั้ง 5 คน เห็นด้วยว่าการป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนมีความเหมาะสมกว่าการป้องกันยาเสพติดรูปแบบเดิม จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลสันทราย เห็นด้วย กับผลประโยชน์ที่ได้รับเชิงเปรียบเทียบของนวัตกรรมพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน

1.2.2 ความเข้ากันได้กับสถานการณ์ที่มีอยู่เดิม

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลสันทราย ทั้ง 5 คน เห็นด้วยว่ากระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนมีความสอดคล้องและเหมาะสมในการนำมาใช้แก้ปัญหาเสพติดในพื้นที่ จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลสันทราย เห็นด้วย กับความเข้ากันได้กับสถานการณ์ที่มีอยู่เดิมในพื้นที่ที่ชุดปฏิบัติการประจำตำบลปฏิบัติหน้าที่

1.2.3 ความยุ่งยากในการใช้นวัตกรรม

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลสันทราย ส่วนใหญ่เห็นด้วยว่ากระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน มีขั้นตอนและวิธีการที่ยุ่งยากและซับซ้อน จำนวน 4 คน และไม่เห็นด้วย จำนวน 1 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลสันทราย เห็นด้วย กับความยุ่งยากในการใช้นวัตกรรมกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน

1.2.4 ความสามารถในการนำไปทดลองใช้ได้

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลสันทราย ส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าได้มีโอกาสทดลองนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนไปใช้ในพื้นที่ก่อนดำเนินการจริง จำนวน 4 คน และไม่เห็นด้วย จำนวน 1 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลสันทราย เห็นด้วย กับความสามารถในการนำนวัตกรรมกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ไปทดลองใช้

1.2.5 การสังเกตเห็นผลได้

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลสันทราย ส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าได้ศึกษาผลการปฏิบัติของชุดปฏิบัติการประจำตำบลในพื้นที่ใกล้เคียงที่มีการนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนไปปฏิบัติ จำนวน 4 คน และไม่เห็นด้วย จำนวน 1 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลสันทราย เห็นด้วย กับการสังเกตเห็นผลได้ของนวัตกรรมกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น จะเห็นว่าการยอมรับรู้คุณลักษณะของนวัตกรรมกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลสันทราย ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ได้แก่ ผลประโยชน์ที่ได้รับเชิงเปรียบเทียบ ความเข้ากันได้กับสถานการณ์ที่มีอยู่เดิม ความยุ่งยากในการใช้นวัตกรรม ความสามารถในการนำไปทดลองใช้ได้ การสังเกตเห็นผลได้

2. เจื่อนใจและสภาวะการณ์

2.1 สภาพทางเศรษฐกิจ

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลสันทรายทั้ง 5 คน เห็นด้วยว่าประชาชนส่วนใหญ่ในหมู่บ้าน/ชุมชน มีอาชีพประจำ และประชาชนมีรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนต่อปีเป็นไปตามเกณฑ์ จปฐ. จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลสันทราย เห็นด้วย ว่าประชาชนส่วนใหญ่ในหมู่บ้าน/ชุมชน มีอาชีพประจำ และประชาชนมีรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนต่อปีเป็นไปตามเกณฑ์ จปฐ.

2.2 สภาพทางสังคมและวัฒนธรรม

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลสันทรายทั้ง 5 คน เห็นด้วยว่าประชาชนมีการรักษาไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณี เช่น การจัดงานประเพณีรดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ และประชาชนมีความรักใคร่สามัคคี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลสันทราย เห็นด้วย ว่าประชาชนมีการรักษาไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณี เช่น การจัดงานประเพณีรดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ และประชาชนมีความรักใคร่สามัคคี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

2.3 สภาพทางภูมิศาสตร์

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลสันทราย ส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยว่าพื้นที่ที่ปฏิบัติงานมีความทุรกันดาร เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ จำนวน 4 คน และเห็นด้วย จำนวน 1 คน และส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าพื้นที่ที่ปฏิบัติงาน มีช่องทางธรรมชาติที่เอื้อต่อการลักลอบค้าเถียงยาเสพติด จำนวน 4 คน และไม่เห็นด้วย จำนวน 1 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลสันทราย ไม่เห็นด้วย ว่าพื้นที่ที่ปฏิบัติงานมีความทุรกันดาร เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ แต่เห็นด้วย ว่าพื้นที่ที่ปฏิบัติงาน มีช่องทางธรรมชาติที่เอื้อต่อการลักลอบค้าเถียงยาเสพติด

2.4 สมรรถภาพในการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลสันทราย ทั้ง 5 คน เห็นด้วยว่าศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว (ศป.ปส.อ.พร้าว) ให้คำปรึกษาและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ และส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนช่วยเหลือและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ จำนวน 4 คน ไม่เห็นด้วยจำนวน 1 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลสันทราย เห็นด้วย ว่าศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว (ศป.ปส.อ.พร้าว) ให้คำปรึกษาและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนช่วยเหลือและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่

3. ข้อเสนอแนะ

จากแบบประเมินปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนของชุดปฏิบัติการประจำตำบลสันทราย ได้เสนอแนะข้อมูลใน 2 ประเด็น ประเด็นแรก คือ ความ

ชัดเจนในการนำกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอนไปปฏิบัติ โดยกำนันตำบลสันทราย เห็นว่า “กระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน ควรมีรายละเอียดแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนมากกว่านี้”

ประเด็นที่ 2 คือ ปัญหาและอุปสรรคในการนำกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอนไปปฏิบัติ โดยผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลบ้านขามสุม เห็นว่า “กระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอนเป็นกระบวนการคิดที่ดี แต่ในเชิงปฏิบัติมีขั้นตอนที่ยุ่งยาก ใช้เวลามาก ความร่วมมือจากประชาชนมีน้อย เนื่องจากประชาชนให้ความสำคัญกับการหารายได้มากกว่าการเข้าร่วมประชาคม ทำให้ข้อมูลที่ได้รับไม่ตรงกับความเป็นจริง อีกทั้งภายหลังการปฏิบัติเมื่อสิ้นสุดกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอนแล้ว ชุมชนไม่มีการดำเนินการให้เกิดความต่อเนื่อง ทำให้ขาดประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาเสถียรอย่างยั่งยืน

4.3.8 พื้นที่ตำบลแม่แว่น

ปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดการยอมรับกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่แว่น สามารถแสดงได้ดังตารางที่ 4.31

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.31 ปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดการยอมรับกระบวนการภาครัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่แวน

[illegible]

ตารางที่ 4.31 (ต่อ)

ตำบล แม่แวน	ปัจจัยที่เกี่ยวข้องโดยตรง										เงื่อนไขและสภาวะการณ์																							
	บุคคลเป้าหมาย						การยอมรับรู้คุณลักษณะของ นวัตกรรม				สภาพ เศรษฐกิจ	สภาพ สังคมฯ	สภาพทาง ภูมิศาสตร์	สมรรถภาพ หน่วยงานฯ																				
	พื้นฐานทางสังคม		พื้นฐานทางเศรษฐกิจ		พื้นฐานในการสื่อสาร		พื้นฐานอื่น ๆ		ประโยชน์เชิงเปรียบเทียบ		ความเข้าใจกันได้		ความยุ่งยาก		ทดลองนำไปใช้		สังเกตเห็นผล		ประชาชนมีอาชีพประจำ		รายได้ตามเกณฑ์ จปฐ.		รักษาขนบธรรมเนียมฯ		รักใคร่ สามัคคี		พื้นที่ทุรกันดาร		ช่องทางการรวมชาติ		การสนับสนุน สป.ปศ.อ.พรวัว		การสนับสนุนของท้องถิ่น	
	ภาษาถิ่น	LINE	เคออบรม	คำตอบแทน	ความเต็มใจ																													
กำนัน																																		
ปลัด อบท.																																		

สัญลักษณ์

ปัจจัยที่ส่งผลฯ

ปัจจัยที่ไม่ส่งผลฯ

ปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่แวน มีรายละเอียด ดังนี้

1. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องโดยตรง

1.1 บุคคลเป้าหมาย ได้แก่ ชุดปฏิบัติการประจำตำบล

1.1.1 พื้นฐานทางสังคม

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่แวน ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูล มีทั้งหมด 8 คน เป็นเพศชาย จำนวน 6 คน เป็นเพศหญิง จำนวน 2 คน ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 51-60 ปี จำนวน 3 คน และในช่วง 31-40 ปี จำนวน 3 คน และมีอายุอยู่ในช่วง 41-50 ปี จำนวน 2 คน ระดับการศึกษา ส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน 4 คน จบการศึกษาในระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่า จำนวน 3 คน และจบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย /ปวช. จำนวน 1 คน

1.1.2 พื้นฐานทางเศรษฐกิจ

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่แวน ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน อยู่ที่ 20,001 – 30,000 บาท จำนวน 4 คน มีรายได้เฉลี่ย 40,001-50,000 จำนวน 2 คน มีรายได้เฉลี่ย 40,001 – 50,000 บาท จำนวน 1 คน และมีรายได้เฉลี่ย 10,001 – 20,000 บาท จำนวน 1 คน

1.1.3 พื้นฐานในการติดต่อสื่อสาร

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่แวน สามารถใช้ภาษาท้องถิ่นในการสื่อสารและใช้แอปพลิเคชันไลน์ (LINE) ในการปฏิบัติหน้าที่ได้ทุกคน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการตำบลป่าต๋มมีการใช้ภาษาท้องถิ่นในการสื่อสารและใช้แอปพลิเคชันไลน์ (LINE) ในการปฏิบัติหน้าที่

1.1.4 พื้นฐานในเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่แวน ส่วนใหญ่ที่เคยได้รับการฝึกอบรมการดำเนินงานตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอนมีจำนวน 5 คนและไม่เคยได้รับการฝึกอบรมจำนวน 3 คน ด้านค่าตอบแทนจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ส่วนใหญ่ไม่ได้รับค่าตอบแทน จำนวน 5 คน และได้รับค่าตอบแทน จำนวน 3 คน ด้านความเต็มใจปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว ทั้ง 8 คน มีความเต็มใจปฏิบัติหน้าที่ จึงถือว่าชุดปฏิบัติการตำบลแม่แวน ได้รับการฝึกอบรมการดำเนินงานตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ไม่ได้รับค่าตอบแทนจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน และมีความเต็มใจปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว

1.2 การรับรู้คุณลักษณะของนวัตกรรม

1.2.1 ผลประโยชน์ที่ได้รับเชิงเปรียบเทียบ

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่แว่น ส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าการป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนมีความเหมาะสมกว่าการป้องกันยาเสพติดรูปแบบเดิม จำนวน 6 คน และไม่เห็นด้วย จำนวน 2 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่แว่นเห็นด้วย กับผลประโยชน์ที่ได้รับเชิงเปรียบเทียบของนวัตกรรมพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน

1.2.2 ความเข้ากันได้กับสถานการณ์ที่มีอยู่เดิม

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่แว่น ส่วนใหญ่เห็นด้วยว่ากระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนมีความสอดคล้องและเหมาะสมในการนำมาใช้แก้ปัญหาเสพติดในพื้นที่ จำนวน 6 คน และไม่เห็นด้วย จำนวน 2 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่แว่นเห็นด้วย ความเข้ากันได้กับสถานการณ์ที่มีอยู่เดิมในพื้นที่ที่ชุดปฏิบัติการประจำตำบลปฏิบัติหน้าที่

1.2.3 ความยุ่งยากในการใช้นวัตกรรม

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่แว่น ส่วนใหญ่เห็นด้วยว่ากระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน มีขั้นตอนและวิธีการที่ยุ่งยากและซับซ้อน จำนวน 5 คน และไม่เห็นด้วย จำนวน 3 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่แว่น เห็นด้วย กับความยุ่งยากในการใช้นวัตกรรมกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน

1.2.4 ความสามารถในการนำไปทดลองใช้ได้

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่แว่น ส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยว่าได้มีโอกาสทดลองนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนไปใช้ในพื้นที่ก่อนดำเนินการจริง จำนวน 5 คน และเห็นด้วย จำนวน 3 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่แว่น ไม่เห็นด้วย กับความสามารถในการนำนวัตกรรมกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ไปทดลองใช้

1.2.5 การสังเกตเห็นผลได้

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่แว่น ส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าได้ศึกษาผลการปฏิบัติของชุดปฏิบัติการประจำตำบลในพื้นที่ใกล้เคียงที่มีการนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนไปปฏิบัติ จำนวน 5 คน และไม่เห็นด้วย จำนวน 3 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่แว่นเห็นด้วย กับการสังเกตเห็นผลได้ของนวัตกรรมกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น จะเห็นว่าการยอมรับรู้คุณลักษณะของนวัตกรรมกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่แว่น ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ได้แก่ ผลประโยชน์ที่ได้รับเชิงเปรียบเทียบ ความเข้ากันได้กับสถานการณ์ที่มีอยู่เดิม ความยุ่งยากในการใช้นวัตกรรม การสังเกตเห็นผลได้

2. เจื่อนไขและสภาวะการณ

2.1 สภาวะทางเศรษฐกิจ

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่แวน ส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าประชาชนส่วนใหญ่ในหมู่บ้าน/ชุมชน มีอาชีพประจำ และประชาชนมีรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนต่อปีเป็นไปตามเกณฑ์ จปฐ จำนวน 6 คน และไม่เห็นด้วยจำนวน 2 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่แวน เห็นด้วย ว่าประชาชนส่วนใหญ่ในหมู่บ้าน/ชุมชน มีอาชีพประจำ และประชาชนมีรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนต่อปีเป็นไปตามเกณฑ์ จปฐ.

2.2 สภาวะทางสังคมและวัฒนธรรม

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่แวนทั้ง 8 คน เห็นด้วยว่าประชาชนมีการรักษาไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณี เช่น การจัดงานประเพณีรดน้ำคำหัวผู้สูงอายุ และประชาชนมีความรักใคร่สามัคคี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่แวน เห็นด้วย ว่าประชาชนมีการรักษาไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณี เช่น การจัดงานประเพณีรดน้ำคำหัวผู้สูงอายุ และประชาชนมีความรักใคร่สามัคคี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

2.3 สภาวะทางภูมิศาสตร์

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่แวน ส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าพื้นที่ที่ปฏิบัติงานมีความทุรกันดาร เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ จำนวน 5 คน และไม่เห็นด้วย จำนวน 3 คน และส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าพื้นที่ที่ปฏิบัติงาน มีช่องทางธรรมชาติที่เอื้อต่อการลักลอบลำเลียงยาเสพติด จำนวน 6 คน และไม่เห็นด้วย จำนวน 2 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่แวน เห็นด้วย ว่าพื้นที่ที่ปฏิบัติงานมีความทุรกันดาร เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่และมีช่องทางธรรมชาติที่เอื้อต่อการลักลอบลำเลียงยาเสพติด

2.4 สมรรถภาพในการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่แวน ทั้ง 8 คน เห็นด้วยว่าศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว (สป.ปส.อ.พร้าว) ให้คำปรึกษาและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ และเห็นด้วยว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนช่วยเหลือและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่แวน เห็นด้วย ว่าศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว (สป.ปส.อ.พร้าว) ให้คำปรึกษาและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนช่วยเหลือและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่

4.3.9 พื้นที่ตำบลทุ่งหลวง

ปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลทุ่งหลวง สามารถแสดงได้ดังตารางที่ 4.32

ตารางที่ 4.32 ปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลทุ่งหลวง

ตำบล ทุ่งหลวง	ปัจจัยที่เกี่ยวข้องโดยตรง										เงื่อนไขและสภาวะการณ์									
	บุคคลเป้าหมาย						การยอมรับรู้คุณลักษณะของ นวัตกรรม				สภาพ เศรษฐกิจ		สภาพ สังคมฯ		สภาพทาง ภูมิศาสตร์		สมรรถภาพ หน่วยงานฯ			
	พื้นฐานทางสังคม	พื้นฐานทางเศรษฐกิจ	พื้นฐานในการสื่อสาร		พื้นฐานอื่น ๆ		ประโยชน์เชิงเปรียบเทียบ	ความเข้าใจกันได้	ความยุ่งยาก	ทดลองนำไปใช้	สังเกตเห็นผล	ประชาชนมีอาชีพประจำ	รายได้ตามเกณฑ์ จปฐ.	รักษายขนบธรรมเนียมฯ	รักใคร่ สามัคคี	พื้นที่ทุรกันดาร	ช่องทางบรรรมชาติ	การสนับสนุน ศป.ปส.พัว	การสนับสนุนของท้องถิ่น	
		ภาษาถิ่น	LINE	เคชอบรม	คำตอบแทน	ความเต็มใจ														
ปลัดอำเภอ																				
ตำรวจ																				
ผอ.รพ.สต.บ้านทุ่งหลวง																				
เกษตรตำบล																				
กำนัน																				
ปลัด อบท.																				

สัญลักษณ์

ปัจจัยที่ส่งผลฯ

ปัจจัยที่ไม่ส่งผลฯ

ปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลทุ่งหลวง มีรายละเอียด ดังนี้

1. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องโดยตรง

1.1 บุคคลเป้าหมาย ได้แก่ ชุดปฏิบัติการประจำตำบล

1.1.1 พื้นฐานทางสังคม

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลทุ่งหลวง ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูล มีทั้งหมด 6 คน เป็นเพศชาย จำนวน 5 คน เป็นเพศหญิง จำนวน 1 คน ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 41-50 ปี จำนวน 4 คน และในช่วง 31-40 ปี จำนวน 2 คน ระดับการศึกษา ส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับปริญญาโท หรือเทียบเท่า จำนวน 3 คน จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน 2 คน และจบการศึกษาในระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 1 คน

1.1.2 พื้นฐานทางเศรษฐกิจ

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลทุ่งหลวง ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 20,001 – 30,000 บาท จำนวน 3 คน มีรายได้เฉลี่ย 30,001-40,000 จำนวน 2 คน และมีรายได้เฉลี่ย 10,001 – 20,000 บาท จำนวน 1 คน

1.1.3 พื้นฐานในการติดต่อสื่อสาร

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลทุ่งหลวง สามารถใช้ภาษาท้องถิ่นในการสื่อสารและใช้แอปพลิเคชันไลน์ (LINE) ในการปฏิบัติหน้าที่ได้ทุกคน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการตำบลป่าดุ่มมีการใช้ภาษาท้องถิ่นในการสื่อสารและใช้แอปพลิเคชันไลน์ (LINE) ในการปฏิบัติหน้าที่

1.1.4 พื้นฐานในเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลทุ่งหลวง ส่วนใหญ่ที่เคยได้รับการฝึกอบรมการดำเนินงานตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอนมีจำนวน 5 คนและไม่เคยได้รับการฝึกอบรมจำนวน 1 คน ด้านค่าตอบแทนจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ส่วนใหญ่ได้รับค่าตอบแทน จำนวน 4 คน และไม่ได้รับค่าตอบแทน จำนวน 2 คน ด้านความเต็มใจปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว ทั้ง 6 คน มีความเต็มใจปฏิบัติหน้าที่ จึงถือว่าชุดปฏิบัติการตำบลทุ่งหลวง ได้รับการฝึกอบรมการดำเนินงานตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ได้รับค่าตอบแทนจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน และมีความเต็มใจปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว

1.2 การยอมรับรู้คุณลักษณะของนวัตกรรม

1.2.1 ผลประโยชน์ที่ได้รับเชิงเปรียบเทียบ

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลทุ่งหลวง ทั้ง 6 คน เห็นด้วยว่าการป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนมีความเหมาะสมกว่าการป้องกันยาเสพติดรูปแบบเดิม จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลทุ่งหลวง เห็นด้วย กับผลประโยชน์ที่ได้รับเชิงเปรียบเทียบของนวัตกรรมพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน

1.2.2 ความเข้ากันได้กับสถานการณ์ที่มีอยู่เดิม

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลทุ่งหลวง ทั้ง 6 คน เห็นด้วยว่ากระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนมีความสอดคล้องและเหมาะสมในการนำมาใช้แก้ปัญหาเสพติดในพื้นที่ จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลทุ่งหลวง เห็นด้วย กับความเข้ากันได้กับสถานการณ์ที่มีอยู่เดิมในพื้นที่ที่ชุดปฏิบัติการประจำตำบลปฏิบัติหน้าที่

1.2.3 ความยุ่งยากในการใช้นวัตกรรม

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลทุ่งหลวง ส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยว่ากระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน มีขั้นตอนและวิธีการที่ยุ่งยากและซับซ้อน จำนวน 4 คน และเห็นด้วย จำนวน 2 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลทุ่งหลวง ไม่เห็นด้วย กับความยุ่งยากในการใช้นวัตกรรมกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน

1.2.4 ความสามารถในการนำไปทดลองใช้ได้

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลทุ่งหลวง ส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าได้มีโอกาสทดลองนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนไปใช้ในพื้นที่ก่อนดำเนินการจริง จำนวน 4 คน และไม่เห็นด้วย จำนวน 2 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลทุ่งหลวง เห็นด้วย กับความสามารถในการนำนวัตกรรมกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ไปทดลองใช้

1.2.5 การสังเกตเห็นผลได้

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลทุ่งหลวง ส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าได้ศึกษาผลการปฏิบัติของชุดปฏิบัติการประจำตำบลในพื้นที่ใกล้เคียงที่มีการนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนไปปฏิบัติ จำนวน 4 คน และไม่เห็นด้วย จำนวน 2 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลทุ่งหลวง เห็นด้วย กับการสังเกตเห็นผลได้ของนวัตกรรมกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น จะเห็นว่าการยอมรับรู้คุณลักษณะของนวัตกรรมกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลทุ่งหลวง ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ได้แก่ ผลประโยชน์ที่ได้รับเชิงเปรียบเทียบ ความเข้ากันได้กับสถานการณ์ที่มีอยู่เดิม ความสามารถในการนำไปทดลองใช้ได้ การสังเกตเห็นผลได้

2. เจือนไขและสภาวะการณั

2.1 สภาพทางเศรษฐกิจ

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลทุ่งหลวงทั้ง 6 คน เห็นด้วยว่าประชาชนส่วนใหญ่ในหมู่บ้าน/ชุมชน มีอาชีพประจำ และประชาชนมีรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนต่อปีเป็นไปตามเกณฑ์ จปฐ. จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลทุ่งหลวง เห็นด้วย ว่าประชาชนส่วนใหญ่ในหมู่บ้าน/ชุมชน มีอาชีพประจำ และประชาชนมีรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนต่อปีเป็นไปตามเกณฑ์ จปฐ.

2.2 สภาพทางสังคมและวัฒนธรรม

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลทุ่งหลวง ทั้ง 6 คน เห็นด้วยว่าประชาชนมีการรักษาไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณี เช่น การจัดงานประเพณีรดน้ำคำหัวผู้สูงอายุ และประชาชนมีความรักใคร่สามัคคี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลทุ่งหลวง เห็นด้วย ว่าประชาชนมีการรักษาไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณี เช่น การจัดงานประเพณีรดน้ำคำหัวผู้สูงอายุ และประชาชนมีความรักใคร่สามัคคี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

2.3 สภาพทางภูมิศาสตร์

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลทุ่งหลวง ส่วนใหญ่เห็นว่าพื้นที่ที่ปฏิบัติงานมีความทุรกันดาร เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ จำนวน 5 คน และไม่เห็นว่าจำนวน 1 คน และส่วนใหญ่เห็นว่าพื้นที่ที่ปฏิบัติงาน มีช่องทางธรรมชาติที่เอื้อต่อการลักลอบค้าเถียงยาเสพติด จำนวน 5 คน และไม่เห็นว่าจำนวน 1 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลทุ่งหลวง เห็นด้วย ว่าพื้นที่ที่ปฏิบัติงานมีความทุรกันดาร เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่และมีช่องทางธรรมชาติที่เอื้อต่อการลักลอบค้าเถียงยาเสพติด

2.4 สมรรถภาพในการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลทุ่งหลวง ทั้ง 6 คน เห็นด้วยว่าศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพริ้ว (ศป.ปส.อ.พริ้ว) ให้คำปรึกษาและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ และเห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนช่วยเหลือและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลทุ่งหลวง เห็นด้วย ว่าศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพริ้ว (ศป.ปส.อ.พริ้ว) ให้คำปรึกษาและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนช่วยเหลือและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่

3. ข้อเสนอแนะ

จากแบบประเมินปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนของชุดปฏิบัติการประจำตำบลทุ่งหลวง ได้เสนอแนะข้อมูลในประเด็น การบูรณาการการทำงานร่วมกันอย่างจริงจังของทุกภาคส่วนในการแก้ไขปัญหาเสพติด โดย กำนันตำบลทุ่งหลวง เห็นว่า

“การแก้ไขปัญหายาเสพติดต้องอาศัยหลายๆหน่วยงานและหน่วยงานต่าง ๆ ควรมีการประสานการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง”

4.3.10 พื้นที่ตำบลบ้านโป่ง

ปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลบ้านโป่ง สามารถแสดงได้ดังตารางที่ 4.33

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.33 ปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดการยอมรับกระบวนการภาครัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลบ้านโป่ง

[illegible]

ត័ណ្ឌត័ក្សណ៍

ปัจจัยที่ส่งผล

ปัจจัยที่ไม่ส่งผล

ปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลบ้านโป่ง มีรายละเอียด ดังนี้

1. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องโดยตรง

1.1 บุคคลเป้าหมาย ได้แก่ ชุดปฏิบัติการประจำตำบล

1.1.1 พื้นฐานทางสังคม

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลบ้านโป่ง ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูล มีทั้งหมด 4 คน เป็นเพศชาย จำนวน 3 คน เป็นเพศหญิง จำนวน 1 คน ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 51-60 ปี จำนวน 2 คน และในช่วง 31-40 ปี จำนวน 1 คน และมีอายุอยู่ในช่วง 41-50 ปี จำนวน 1 คน ระดับการศึกษา ส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน 3 คน และจบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 1 คน

1.1.2 พื้นฐานทางเศรษฐกิจ

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลบ้านโป่ง ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 20,001 – 30,000 บาท จำนวน 2 คน มีรายได้เฉลี่ย 10,001-20,000 จำนวน 1 คน และมีรายได้เฉลี่ย 40,001 – 50,000 บาท จำนวน 1 คน

1.1.3 พื้นฐานในการติดต่อสื่อสาร

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลบ้านโป่ง สามารถใช้ภาษาท้องถิ่นในการสื่อสารและใช้แอปพลิเคชันไลน์ (LINE) ในการปฏิบัติหน้าที่ได้ทุกคน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการตำบลป่าดุ่มมีการใช้ภาษาท้องถิ่นในการสื่อสารและใช้แอปพลิเคชันไลน์ (LINE) ในการปฏิบัติหน้าที่

1.1.4 พื้นฐานในเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลบ้านโป่ง ส่วนใหญ่ที่เคยได้รับการฝึกอบรมการดำเนินงานตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอนมีจำนวน 3 คนและไม่เคยได้รับการฝึกอบรมจำนวน 1 คน ด้านค่าตอบแทนจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ส่วนใหญ่ได้รับค่าตอบแทน จำนวน 3 คน และไม่ได้รับค่าตอบแทน จำนวน 1 คน ด้านความเต็มใจปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว ทั้ง 4 คน มีความเต็มใจปฏิบัติหน้าที่ จึงถือว่าชุดปฏิบัติการตำบลทุ่งหลวง ได้รับการฝึกอบรมการดำเนินงานตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ได้รับค่าตอบแทนจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน และมีความเต็มใจปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว

1.2 การรับรู้คุณลักษณะของนวัตกรรม

1.2.1 ผลประโยชน์ที่ได้รับเชิงเปรียบเทียบ

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลบ้านโป่ง ทั้ง 4 คน เห็นด้วยว่าการป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน มีความเหมาะสมกว่าการป้องกันยาเสพติดรูปแบบเดิม จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลบ้านโป่ง เห็นด้วย กับผลประโยชน์ที่ได้รับเชิงเปรียบเทียบของนวัตกรรมพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน

1.2.2 ความเข้ากันได้กับสถานการณ์ที่มีอยู่เดิม

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลบ้านโป่ง ส่วนใหญ่เห็นด้วยว่ากระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนมีความสอดคล้องและเหมาะสมในการนำมาใช้แก้ปัญหาเสพติดในพื้นที่ จำนวน 3 คน และไม่เห็นด้วย จำนวน 1 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลบ้านโป่ง เห็นด้วย ความเข้ากันได้กับสถานการณ์ที่มีอยู่เดิมในพื้นที่ที่ชุดปฏิบัติการประจำตำบลปฏิบัติหน้าที่

1.2.3 ความยุ่งยากในการใช้นวัตกรรม

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลบ้านโป่ง ส่วนใหญ่เห็นด้วยว่ากระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน มีขั้นตอนและวิธีการที่ยุ่งยากและซับซ้อน จำนวน 3 คน และไม่เห็นด้วย จำนวน 1 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลบ้านโป่ง เห็นด้วย กับความยุ่งยากในการใช้นวัตกรรมกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน

1.2.4 ความสามารถในการนำไปทดลองใช้ได้

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลบ้านโป่ง ส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยว่าได้มีโอกาสทดลองนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนไปใช้ในพื้นที่ก่อนดำเนินการจริง จำนวน 3 คน และเห็นด้วย จำนวน 1 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลบ้านโป่ง ไม่เห็นด้วย กับความสามารถในการนำนวัตกรรมกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ไปทดลองใช้

1.2.5 การสังเกตเห็นผลได้

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลบ้านโป่ง ส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าได้ศึกษาผลการปฏิบัติของชุดปฏิบัติการประจำตำบลในพื้นที่ใกล้เคียงที่มีการนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนไปปฏิบัติ จำนวน 3 คน และไม่เห็นด้วย จำนวน 1 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลบ้านโป่ง เห็นด้วย กับการสังเกตเห็นผลได้ของนวัตกรรมกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น จะเห็นว่าการยอมรับรู้คุณลักษณะของนวัตกรรมกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลบ้านโป่ง ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ได้แก่ ผลประโยชน์ที่ได้รับเชิงเปรียบเทียบ ความเข้ากันได้กับสถานการณ์ที่มีอยู่เดิม ความยุ่งยากในการใช้นวัตกรรม การสังเกตเห็นผลได้

2. เจื่อนไขและสภาวะการณ์

2.1 สภาพทางเศรษฐกิจ

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลบ้านโป่ง ทั้ง 4 คน เห็นด้วยว่าประชาชนส่วนใหญ่ในหมู่บ้าน/ชุมชน มีอาชีพประจำ และประชาชนมีรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนต่อปีเป็นไปตามเกณฑ์ จปฐ. จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลบ้านโป่ง เห็นด้วย ว่าประชาชนส่วนใหญ่ในหมู่บ้าน/ชุมชน มีอาชีพประจำ และประชาชนมีรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนต่อปีเป็นไปตามเกณฑ์ จปฐ.

2.2 สภาพทางสังคมและวัฒนธรรม

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลบ้านโป่ง ทั้ง 4 คน เห็นด้วยว่าประชาชนมีการรักษาไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณี เช่น การจัดงานประเพณีรดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ และประชาชนมีความรักใคร่สามัคคี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลบ้านโป่ง เห็นด้วย ว่าประชาชนมีการรักษาไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณี เช่น การจัดงานประเพณีรดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ และประชาชนมีความรักใคร่สามัคคี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

2.3 สภาพทางภูมิศาสตร์

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลบ้านโป่ง ทั้ง 4 คน ไม่เห็นด้วยว่าพื้นที่ที่ปฏิบัติงานมีความทุรกันดาร เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ และส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าพื้นที่ที่ปฏิบัติงาน มีช่องทางธรรมชาติที่เอื้อต่อการลักลอบลำเลียงยาเสพติด จำนวน 3 คน และไม่เห็นด้วยจำนวน 1 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลบ้านโป่ง ไม่เห็นด้วย ว่าพื้นที่ที่ปฏิบัติงานมีความทุรกันดาร เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ และ เห็นด้วย ว่ามีช่องทางธรรมชาติที่เอื้อต่อการลักลอบลำเลียงยาเสพติด

2.4 สมรรถภาพในการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลบ้านโป่ง ทั้ง 4 คน เห็นด้วยว่าศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว (ศป.ปส.อ.พร้าว) ให้คำปรึกษาและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ และเห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนช่วยเหลือและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลบ้านโป่ง เห็นด้วย ว่าศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว (ศป.ปส.อ.พร้าว) ให้คำปรึกษาและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนช่วยเหลือและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่

4.3.11 พื้นที่ตำบลแม่ปิ้ง

ปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่ปิ้ง สามารถแสดงได้ดังตารางที่ 4.34

ตารางที่ 4.34 ปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดการยอมรับกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่ปิ้ง

ตำบล แม่ปิ้ง ⁺	ปัจจัยที่เกี่ยวข้องโดยตรง										เงื่อนไขและสภาวะการณ์																							
	บุคคลเป้าหมาย						การยอมรับรับรู้คุณลักษณะของ นวัตกรรม				สภาพ เศรษฐกิจ		สภาพ สังคมฯ		สภาพทาง ภูมิศาสตร์		สมรรถภาพ หน่วยงานฯ																	
	พื้นฐานทางสังคม		พื้นฐานทางเศรษฐกิจ		พื้นฐานในการสื่อสาร		พื้นฐานอื่น ๆ		ประโยชน์เชิงเปรียบเทียบ		ความเข้าใจได้		ความยุ่งยาก		ทดลองนำไปใช้		สังเกตเห็นผล		ประชาชนมีอาชีพประจำ		รายได้ตามเกณฑ์ จปฐ.		รักษาขนบธรรมเนียมฯ		รักใคร่ สามัคคี		พื้นที่ทุรกันดาร		ช่องทางการรวมชาติ		การสนับสนุน ศป.ปส.อ.พร้าว		การสนับสนุนของท้องถิ่น	
คำกรณ			ภาษาถิ่น	LINE	เดออบรม	คำตอบแทน	ความเต็มใจ																											
สำรวจ																																		
ผอ.รพ.สต.บ้านแม่ปิ้ง ⁺																																		
ผอ.รพ.สต.บ้านผาแดง																																		
พัฒนากร																																		
ครู กศน.																																		
กำนัน																																		

สัญลักษณ์

ปัจจัยที่ส่งผลฯ

ปัจจัยที่ไม่ส่งผลฯ

ปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่ปิง มีรายละเอียด ดังนี้

1. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องโดยตรง

1.1 บุคคลเป้าหมาย ได้แก่ ชุดปฏิบัติการประจำตำบล

1.1.1 พื้นฐานทางสังคม

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่ปิง ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูล มีทั้งหมด 6 คน เป็นเพศชาย ทั้งหมดจำนวน 6 คน ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 51-60 ปี จำนวน 3 คน และในช่วง 41-50 ปี จำนวน 3 คน ระดับการศึกษา ส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน 3 คน จบการศึกษาในระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่า จำนวน 2 คน และจบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 1 คน

1.1.2 พื้นฐานทางเศรษฐกิจ

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่ปิง ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 30,001 – 40,000 บาท จำนวน 3 คน มีรายได้เฉลี่ย 10,001-20,000 จำนวน 1 คน มีรายได้เฉลี่ย 20,001 – 30,000 บาท จำนวน 1 คน และมีรายได้เฉลี่ย 50,001 บาทขึ้นไป จำนวน 1 คน

1.1.3 พื้นฐานในการติดต่อสื่อสาร

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่ปิง สามารถใช้ภาษาท้องถิ่นในการสื่อสารและใช้แอปพลิเคชันไลน์ (LINE) ในการปฏิบัติหน้าที่ได้ทุกคน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการตำบลแม่ปิงมีการใช้ภาษาท้องถิ่นในการสื่อสารและใช้แอปพลิเคชันไลน์ (LINE) ในการปฏิบัติหน้าที่

1.1.4 พื้นฐานในเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่ปิง ทั้ง 6 คนเคยได้รับการฝึกอบรมการดำเนินงานตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ด้านค่าตอบแทนจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ส่วนใหญ่ได้รับค่าตอบแทน จำนวน 5 คน และไม่ได้รับค่าตอบแทน จำนวน 1 คน ด้านความเต็มใจปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว ทั้ง 6 คน มีความเต็มใจปฏิบัติหน้าที่ จึงถือว่าชุดปฏิบัติการตำบลแม่ปิง ได้รับการฝึกอบรมการดำเนินงานตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ได้รับค่าตอบแทนจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน และมีความเต็มใจปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว

1.2 การรับรู้คุณลักษณะของนวัตกรรม

1.2.1 ผลประโยชน์ที่ได้รับเชิงเปรียบเทียบ

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่ปิง ทั้ง 6 คน เห็นด้วยว่าการป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอนมีความเหมาะสมกว่าการป้องกันยาเสพติดรูปแบบเดิม

จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่ปิ้ง เห็นด้วย กับผลประโยชน์ที่ได้รับเชิงเปรียบเทียบของ
นวัตกรรมพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน

1.2.2 ความเข้ากันได้กับสถานการณ์ที่มีอยู่เดิม

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่ปิ้ง ทั้ง 6 คน เห็นด้วยว่ากระบวนการ
พระราชรัฐ 9 ขั้นตอนมีความสอดคล้องและเหมาะสมในการนำมาใช้แก้ปัญหาหาเสพดินในพื้นที่ จึงถือ
ว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่ปิ้ง เห็นด้วย ความเข้ากันได้กับสถานการณ์ที่มีอยู่เดิมในพื้นที่ที่ชุด
ปฏิบัติการประจำตำบลปฏิบัติหน้าที่

1.2.3 ความยุ่งยากในการใช้นวัตกรรม

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่ปิ้ง ส่วนใหญ่เห็นด้วยว่ากระบวนการ
พระราชรัฐ 9 ขั้นตอน มีขั้นตอนและวิธีการที่ยุ่งยากและซับซ้อน จำนวน 4 คน และไม่เห็นด้วย จำนวน
2 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่ปิ้ง เห็นด้วย กับความยุ่งยากในการใช้นวัตกรรม
กระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน

1.2.4 ความสามารถในการนำไปทดลองใช้ได้

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่ปิ้ง ส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าได้มีโอกาส
ทดลองนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนไปใช้ในพื้นที่ยกดำเนินการจริง จำนวน 4 คน และไม่
เห็นด้วย จำนวน 2 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่ปิ้ง เห็นด้วย กับความสามารถในการนำ
นวัตกรรมกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ไปทดลองใช้

1.2.5 การสังเกตเห็นผลได้

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่ปิ้ง ส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าได้ศึกษาผล
การปฏิบัติของชุดปฏิบัติการประจำตำบลในพื้นที่ใกล้เคียงที่มีการนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน
ไปปฏิบัติ จำนวน 5 คน และไม่เห็นด้วย จำนวน 1 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่ปิ้ง
เห็นด้วย กับการสังเกตเห็นผลได้ของนวัตกรรมกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น จะเห็นว่าการยอมรับรู้คุณลักษณะของนวัตกรรม
กระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่ปิ้ง ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตาม
กระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ได้แก่ ผลประโยชน์ที่ได้รับเชิงเปรียบเทียบ ความเข้ากันได้กับ
สถานการณ์ที่มีอยู่เดิม ความยุ่งยากในการใช้นวัตกรรม ความสามารถในการนำไปทดลองใช้ได้
การสังเกตเห็นผลได้

2. เงื่อนไขและสถานการณ์

2.1 สภาพทางเศรษฐกิจ

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่ปิ้ง ส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าประชาชนส่วนใหญ่
ในหมู่บ้าน/ชุมชน มีอาชีพประจำ และประชาชนมีรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนต่อปีเป็นไปตามเกณฑ์

จปฐ.จำนวน 5 คน และไม่เห็นด้วยจำนวน 1 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่ปิ้ง เห็นด้วย ว่าประชาชนส่วนใหญ่ในหมู่บ้าน/ชุมชน มีอาชีพประจำ และประชาชนมีรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนต่อปี เป็นไปตามเกณฑ์ จปฐ.

2.2 สภาพทางสังคมและวัฒนธรรม

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่ปิ้งทั้ง 6 คน เห็นด้วยว่าประชาชนมีการรักษาไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณี เช่น การจัดงานประเพณีรดน้ำคำหัวผู้สูงอายุ และประชาชนมีความรักใคร่สามัคคี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่ปิ้ง เห็นด้วย ว่าประชาชนมีการรักษาไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณี เช่น การจัดงานประเพณีรดน้ำคำหัวผู้สูงอายุ และประชาชนมีความรักใคร่สามัคคี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

2.3 สภาพทางภูมิศาสตร์

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่ปิ้ง ส่วนใหญ่เห็นว่าพื้นที่ที่ปฏิบัติงานมีความทุรกันดาร เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ จำนวน 4 คน และไม่เห็นด้วย จำนวน 2 คน และส่วนใหญ่เห็นว่าพื้นที่ที่ปฏิบัติงาน มีช่องทางธรรมชาติที่เอื้อต่อการลักลอบค้าเถียงยาเสพติด จำนวน 4 คน และไม่เห็นด้วย จำนวน 2 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่ปิ้ง เห็นด้วย ว่าพื้นที่ที่ปฏิบัติงานมีความทุรกันดาร เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่และมีช่องทางธรรมชาติที่เอื้อต่อการลักลอบค้าเถียงยาเสพติด

2.4 สมรรถภาพในการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่ปิ้ง ทั้ง 6 คน เห็นด้วยว่าศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว (ศป.ปส.อ.พร้าว) ให้คำปรึกษาและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ และส่วนใหญ่เห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนช่วยเหลือและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ จำนวน 5 คน ไม่เห็นด้วยจำนวน 1 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่ปิ้ง เห็นด้วย ว่าศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว (ศป.ปส.อ.พร้าว) ให้คำปรึกษาและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนช่วยเหลือและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่

4.3.12 สรุปผลการศึกษาปัจจัยในการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

จากผลการตอบแบบประเมินของชุดปฏิบัติการประจำตำบล สามารถสรุปผลปัจจัยในการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลทั้ง 11 ตำบล ได้ดังตารางที่ 4.35

ตารางที่ 4.35 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับกระบวนการประหารชีวิต 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

ตำบล	ปัจจัยที่เกี่ยวข้องโดยตรง										เงื่อนไขและสถานการณ์																							
	บุคคลเป้าหมาย						การยอมรับรู้คุณลักษณะของนวัตกรรม				สภาพเศรษฐกิจ		สภาพสังคมฯ		สภาพทางภูมิศาสตร์		สมรรถภาพหน่วยงานฯ																	
	พื้นฐานทางสังคม		พื้นฐานทางเศรษฐกิจ		พื้นฐานในการสื่อสาร		พื้นฐานอื่น ๆ		ประโยชน์เชิงเปรียบเทียบ		ความเข้าใจกันได้		ความยุ่งยาก		ทดลองนำไปใช้		สังเกตเห็นผล		ประชาชนมีอาชีพประจำ		รายได้ตามเกณฑ์ จปฐ.		รักษาขนบธรรมเนียมฯ		รักใคร่ สามัคคี		พื้นที่ทุรกันดาร		ช่องทางธรรมชาติ		การสนับสนุน สป.ปส.พร้าว		การสนับสนุนของท้องถิ่น	
			ภาษาถิ่น	LINE	เคออบรม	ค่าตอบแทน	ความเต็มใจ																											
ป่าดู้ม																																		
น้ำแพร่																																		
โหล่งขอด																																		
ป่าไหนด																																		
เขื่อนผาก																																		
เวียง																																		

ตารางที่ 4.35 (ต่อ)

ตำบล	ปัจจัยที่เกี่ยวข้องโดยตรง										เงื่อนไขและสภาวะการณ์							
	บุคคลเป้าหมาย						การยอมรับรู้คุณลักษณะของนวัตกรรม				สภาพเศรษฐกิจ	สภาพสังคมฯ	สภาพทางภูมิศาสตร์	สมรรถภาพหน่วยงานฯ				
	พื้นฐานทางสังคม		พื้นฐานทางเศรษฐกิจ		พื้นฐานในการสื่อสาร		พื้นฐานอื่นๆ		ประโยชน์เชิงเปรียบเทียบ		ประชาชนมีอาชีพประจำ	รายได้ตามเกณฑ์ จปฐ.	รักษาขนบธรรมเนียมฯ	รักใคร่ สามัคคี	พื้นที่ทุรกันดาร	ช่องทางการรวมชาติ	การสนับสนุน สป.ปส.พรวัว	การสนับสนุนของท้องถิ่น
	ภาษาถิ่น	LINE	เคชอปรม	ค่าตอบแทน	ความเต็มใจ		ความเข้าใจกันได้	ความยุ่งยาก	ทดลองนำไปใช้	สังเกตเห็นผล								
สันทราย																		
แม่แวน																		
ทุ่งหลวง																		
บ้านโป่ง																		
แม่ปิ้ง																		

สัญลักษณ์

ปัจจัยที่ส่งผลฯ

ปัจจัยที่ไม่ส่งผลฯ

บทที่ 5

การวิเคราะห์ผลการศึกษา

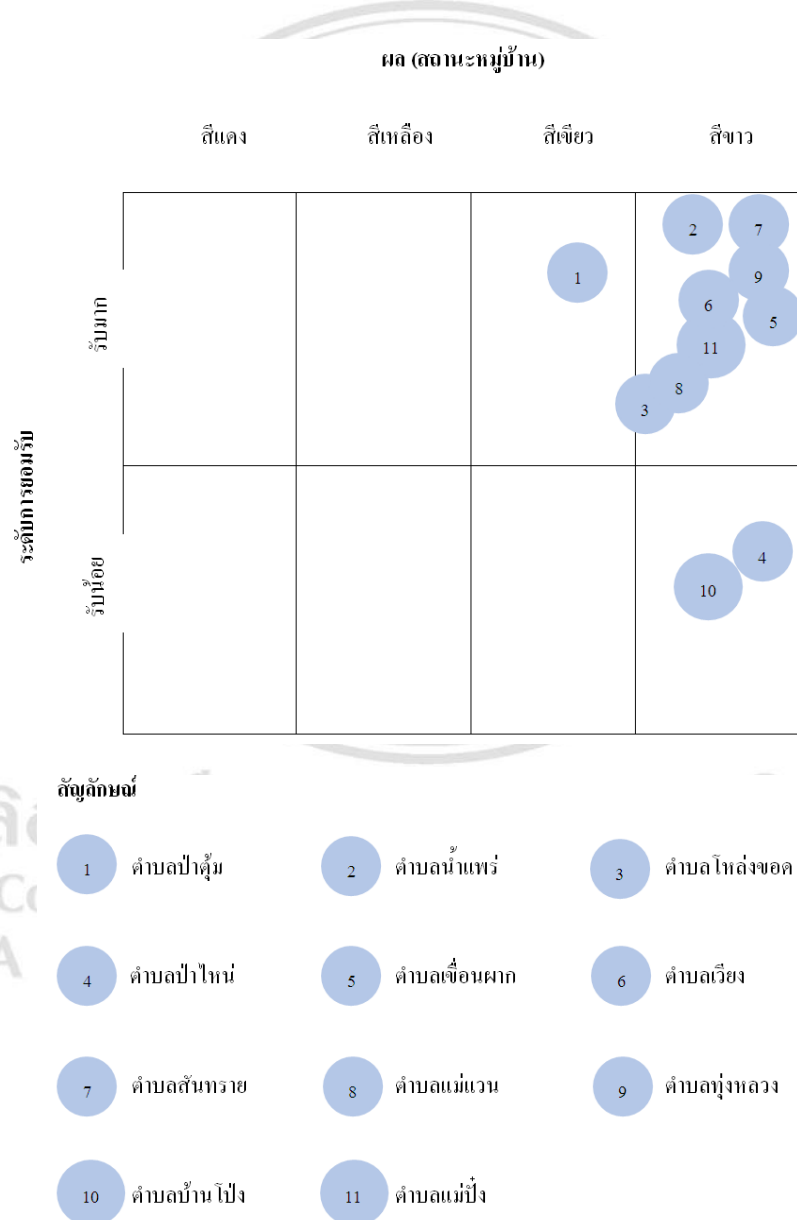
ในบทนี้ผู้ศึกษาได้นำเสนอการวิเคราะห์ผลการศึกษา เกี่ยวกับการยอมรับนวัตกรรมการป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ในประเด็นสถานการณ์ยาเสพติดแต่ละตำบลในอำเภอพร้าว ภายหลังจากนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนไปปฏิบัติ ระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล และ ปัจจัยในการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล

5.1 สถานการณ์ยาเสพติดแต่ละตำบลในอำเภอพร้าว ภายหลังจากนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนไปปฏิบัติ

สถานการณ์ยาเสพติดในอำเภอพร้าว จากข้อมูลผลการดำเนินการตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ในพื้นที่อำเภอพร้าวของชุดปฏิบัติการประจำตำบลทั้ง 11 ชุด โดยใช้ข้อมูลจากศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัดเชียงใหม่ (ศอ.ปส.จ.เชียงใหม่) และสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ภาค 5 ตามเกณฑ์การพิจารณาความเข้มแข็งของหมู่บ้าน/ชุมชนด้านยาเสพติด พบว่าสถานะหมู่บ้าน/ชุมชน ในพื้นที่อำเภอพร้าวรอบการประเมินครั้งที่ 1 รอบ 6 เดือนแรก (ตุลาคม 2560 – มีนาคม 2561) ปีการประเมิน 2561 มีจำนวนหมู่บ้านสีขาว (ปลอดยาเสพติด) จำนวน 86 หมู่บ้าน , หมู่บ้านสีเขียว (สภาพปัญหายาเสพติดเบา) จำนวน 13 หมู่บ้าน , หมู่บ้านสีเหลือง (สภาพปัญหายาเสพติดปานกลาง) จำนวน 5 หมู่บ้าน และหมู่บ้านสีแดง (สภาพปัญหายาเสพติดรุนแรง) จำนวน 5 หมู่บ้าน ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับข้อมูลผลการกำหนดสถานะหมู่บ้าน/ชุมชนด้านยาเสพติด ในรอบปีการประเมิน 2559 และ 2560 พบว่าสถานะหมู่บ้านสีแดงมีจำนวนลดลงและสถานะหมู่บ้านสีขาวมีจำนวนเพิ่มขึ้น แสดงให้เห็นว่า ผลการดำเนินงานแก้ไขปัญหายาเสพติดตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ซึ่งเป็นนวัตกรรมใหม่ที่รัฐบาลนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหายาเสพติดให้กับหมู่บ้าน/ชุมชน โดยการปฏิบัติของชุดปฏิบัติการประจำตำบลทั้ง 11 ชุด มีจำนวนผู้ค้าและผู้เสพยาเสพติดลดลงตามผลการกำหนดสถานะหมู่บ้าน/ชุมชนมั่นคง ปลอดภัยยาเสพติดอำเภอพร้าว

แม้ว่าผลการดำเนินงานของชุดปฏิบัติการประจำตำบลในการแก้ไขปัญหาเสพติดตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ในภาพรวมระดับอำเภอจะประสบความสำเร็จ แต่ยังคงพบว่ามีบางตำบล ยังมีผลการดำเนินงานที่ไม่เป็นไปตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน

ซึ่งในหัวข้อนี้ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลผลการกำหนดสถานะหมู่บ้าน/ชุมชนมั่นคง ปลอดภัยยาเสพติดอำเภอพร้าว นำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับแบบประเมินระดับการรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลทั้ง 11 ตำบล สามารถสรุปผลสถานการณ์ยาเสพติดแต่ละตำบลในอำเภอพร้าว ภายหลังจากนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนไปปฏิบัติ ได้ดังแผนภาพที่ 5.1

ภาพที่ 5.1 สถานการณ์ยาเสพติดแต่ละตำบลในอำเภอพร้าว ภายหลังจากนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนไปปฏิบัติ

จากแผนภาพที่ 5 สถานการณ์ยาเสพติดแต่ละตำบลในอำเภอพร้าว ภายหลังจากนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนไปปฏิบัติ ผู้ศึกษาสามารถแบ่งกลุ่มระดับการรับและสถานการณ์ยาเสพติดเพื่อใช้วิเคราะห์ผลการศึกษาได้เป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มที่มีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ในระดับมากและสถานการณ์ยาเสพติดดีขึ้น มีจำนวน 8 ตำบล ได้แก่ ตำบลน้ำแพร่ โหล่งขอด เขื่อนผาก เวียง สันทราย แม่แวน หุ่งหลวง และแม่ปิง

2. กลุ่มที่มีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ในระดับน้อยและสถานการณ์ยาเสพติดไม่ดีขึ้น ไม่พบ

3. กลุ่มที่มีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ในระดับมากแต่สถานการณ์ยาเสพติดไม่ดีขึ้น มีจำนวน 1 ตำบล ได้แก่ ตำบลป่าดุ่ม

4. กลุ่มที่มีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ในระดับน้อยแต่สถานการณ์ยาเสพติดดีขึ้น มีจำนวน 2 ตำบล ได้แก่ ตำบลป่าโหน้และบ้านโป่ง

5.1.1 กลุ่มที่มีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ในระดับมากและสถานการณ์ยาเสพติดดีขึ้น

1) ตำบลน้ำแพร่

สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่ตำบลน้ำแพร่ มีระดับความรุนแรงของปัญหาเสพติดของแต่ละหมู่บ้าน พบว่า ครั้งที่ 1 ปีการประเมิน 2559 ตำบลน้ำแพร่มีหมู่บ้านสีขาว (ปลอดยาเสพติด) เพียง 2 หมู่บ้าน แต่ในรอบปีการประเมินครั้งล่าสุดพบว่าหมู่บ้านสีขาวมีจำนวนเพิ่มขึ้นเป็น 7 หมู่บ้าน หมู่บ้านสีเหลือง (สภาพปัญหาเสพติดปานกลาง) 1 หมู่บ้าน และไม่พบหมู่บ้านสีแดง (สภาพปัญหาเสพติดรุนแรง) จะเห็นว่าปัญหาเสพติดในพื้นที่ตำบลน้ำแพร่ มีระดับความรุนแรงลดลง สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่ตำบลน้ำแพร่ดีขึ้นหลังจากที่ได้ดำเนินการตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน สอดคล้องกับข้อมูลผลการประเมินระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลน้ำแพร่ทั้ง 5 คน ที่พบว่า มีระดับการยอมรับอยู่ในระดับมากทั้ง 5 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลน้ำแพร่ มีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน อยู่ในระดับมาก

2) ตำบลโหล่งขอด

สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่ตำบลโหล่งขอด มีระดับความรุนแรงของปัญหาเสพติดของแต่ละหมู่บ้าน พบว่า ในครั้งที่ 1 ปีการประเมิน 2559 ตำบลโหล่งขอดมีหมู่บ้านสีขาว (ปลอดยาเสพติด) จำนวน 4 หมู่บ้าน และเพิ่มขึ้นเป็น 5 หมู่บ้านในรอบปีการประเมินครั้งล่าสุดสำหรับหมู่บ้านสีเขียว (สภาพปัญหาเสพติดเบาบาง) และหมู่บ้านสีแดง (สภาพปัญหาเสพติด

รุนแรง) พบว่ามีจำนวนคงที่เหมือนรอบปีการประเมินครั้งที่ 1/2559 คือ 1 และ 3 หมู่บ้านตามลำดับ จะเห็นว่าปัญหายาเสพติดในพื้นที่ตำบลโหล่งขอด มีระดับความรุนแรงลดลง สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่ตำบลโหล่งขอดดีขึ้นหลังจากที่ได้ดำเนินการตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน สอดคล้องกับข้อมูลผลการประเมินระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลโหล่งขอดทั้ง 7 คน ที่พบว่า มีระดับการยอมรับอยู่ในระดับมากจำนวน 4 คน ระดับการยอมรับอยู่ในระดับน้อย จำนวน 2 คน และไม่รับ จำนวน 1 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลโหล่งขอด มีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน อยู่ในระดับมาก

3) ตำบลเขื่อนผาก

สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่ตำบลเขื่อนผาก มีระดับความรุนแรงของปัญหา ยาเสพติดของแต่ละหมู่บ้าน พบว่า ตำบลเขื่อนผากมีหมู่บ้านสีขาว (ปลอดยาเสพติด) ก่อนข้างคงที่คือ 10 หมู่บ้าน ยกเว้นในครั้งที่ 2 ปีการประเมิน 2559 หมู่บ้านสีขาวมีจำนวนลดลงเหลือ 9 หมู่บ้าน และ หมู่บ้านสีเหลือง (สภาพปัญหาเสพติดปานกลาง) เพิ่มขึ้น 1 หมู่บ้าน แต่อย่างไรก็ตามในรอบปีการ ประเมินครั้งต่อมาจนถึงครั้งล่าสุดพบว่าหมู่บ้านสีขาวมีจำนวน 10 หมู่บ้าน และไม่พบหมู่บ้านสีแดง (สภาพปัญหาเสพติดรุนแรง) จะเห็นว่าปัญหายาเสพติดในพื้นที่ตำบลเขื่อนผาก มีระดับความรุนแรง ลดลง สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่ตำบลเขื่อนผากดีขึ้นหลังจากที่ได้ดำเนินการตามกระบวนการ พระราชรัฐ 9 ขั้นตอน สอดคล้องกับข้อมูลผลการประเมินระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลเขื่อนผากทั้ง 5 คน ที่พบว่า มีระดับการยอมรับอยู่ในระดับ มากจำนวน 3 คน ระดับการยอมรับอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 2 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำ ตำบลเขื่อนผาก มีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน อยู่ในระดับมาก

4) ตำบลเวียง

สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่ตำบลเวียง มีระดับความรุนแรงของปัญหา ยาเสพติดของแต่ละหมู่บ้าน พบว่า ในครั้งที่ 1 ปีการประเมิน 2559 ตำบลเวียงมีหมู่บ้านสีขาว (ปลอดยาเสพติด) จำนวน 4 หมู่บ้าน หมู่บ้านสีเหลือง (สภาพปัญหาเสพติดปานกลาง) และหมู่บ้านสีแดง (สภาพ ปัญหาเสพติดรุนแรง) มีจำนวน 1 หมู่บ้านตามลำดับ แต่ในรอบปีการประเมินครั้งล่าสุดพบว่า หมู่บ้านสีขาวมีจำนวนเพิ่มขึ้นเป็น 5 หมู่บ้าน หมู่บ้านสีเขียว (สภาพปัญหาเสพติดเบาบาง) 1 หมู่บ้านและไม่พบหมู่บ้านสีแดง จะเห็นว่าปัญหายาเสพติดในพื้นที่ตำบลเวียง มีระดับความรุนแรง ลดลง สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่ตำบลเวียงดีขึ้นหลังจากที่ได้ดำเนินการตามกระบวนการ พระราชรัฐ 9 ขั้นตอน สอดคล้องกับข้อมูลผลการประเมินระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลเวียงทั้ง 6 คน ที่พบว่า มีระดับการยอมรับอยู่ในระดับมาก จำนวน 5 คน ระดับการยอมรับอยู่ในระดับน้อย จำนวน 1 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลเวียง มีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน อยู่ในระดับมาก

5) ตำบลสันทราย

สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่ตำบลสันทราย มีระดับความรุนแรงของปัญหา ยาเสพติดของแต่ละหมู่บ้าน พบว่า ในครั้งที่ 1 ปีการประเมิน 2559 ตำบลสันทรายมีหมู่บ้านสีขาว (ปลอดยาเสพติด) จำนวน 8 หมู่บ้าน หมู่บ้านสีเขียว (สภาพปัญหาเสพติดบางเบา) จำนวน 2 หมู่บ้าน หมู่บ้านสีเหลือง (สภาพปัญหาเสพติดปานกลาง) จำนวน 1 หมู่บ้าน และหมู่บ้านสีแดง (สภาพ ปัญหาเสพติดรุนแรง) จำนวน 4 หมู่บ้าน แต่ในรอบปีการประเมินครั้งล่าสุดพบว่าหมู่บ้านสีขาวมี จำนวนเพิ่มขึ้นเป็น 12 หมู่บ้าน หมู่บ้านสีเขียว และหมู่บ้านสีเหลือง มีจำนวนลดลงเหลือ 1 และ 2 หมู่บ้านตามลำดับ และไม่พบหมู่บ้านสีแดง จะเห็นว่าปัญหาเสพติดในพื้นที่ตำบลสันทราย มีระดับ ความรุนแรงลดลง สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่ตำบลสันทรายดีขึ้นหลังจากที่ได้ดำเนินการตาม กระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน สอดคล้องกับข้อมูลผลการประเมินระดับการยอมรับกระบวนการ พระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลสันทรายทั้ง 5 คน ที่พบว่า มีระดับการยอมรับอยู่ ในระดับมากทั้ง 5 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลสันทราย มีระดับการยอมรับกระบวนการ พระราชรัฐ 9 ขั้นตอน อยู่ในระดับมาก

6) ตำบลแม่แว่น

สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่ตำบลแม่แว่น มีระดับความรุนแรงของปัญหา ยาเสพติดของแต่ละหมู่บ้าน พบว่า ในครั้งที่ 1 ปีการประเมิน 2559 ตำบลแม่แว่นไม่มีหมู่บ้านสีขาว (ปลอด ยาเสพติด) แต่กลับมีหมู่บ้านสีเขียว (สภาพปัญหาเสพติดบางเบา) และหมู่บ้านสีเหลือง (สภาพ ปัญหาเสพติดปานกลาง) จำนวน 3 หมู่บ้านตามลำดับ และมีหมู่บ้านสีแดง (สภาพปัญหาเสพติด รุนแรง) จำนวนถึง 5 หมู่บ้าน แต่ในรอบปีการประเมินครั้งต่อมาจนถึงครั้งล่าสุดพบว่าสถานการณ์ยา เสพติดในพื้นที่ตำบลแม่แว่นดีขึ้น จำนวนหมู่บ้านสีขาวเพิ่มขึ้นเป็น 8 หมู่บ้าน หมู่บ้านสีเขียวจำนวน 3 หมู่บ้าน และไม่พบหมู่บ้านสีแดง จะเห็นว่าปัญหาเสพติดในพื้นที่ตำบลแม่แว่น มีระดับความ รุนแรงลดลง สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่ตำบลแม่แว่นดีขึ้นหลังจากที่ได้ดำเนินการตาม กระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน สอดคล้องกับข้อมูลผลการประเมินระดับการยอมรับกระบวนการ พระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่แว่นทั้ง 8 คน ที่พบว่า มีระดับการยอมรับอยู่ใน ระดับมากจำนวน 5 คน ระดับการยอมรับอยู่ในระดับน้อย จำนวน 1 คน และไม่รับ จำนวน 2 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่แว่น มีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน อยู่ใน ระดับมาก

7) ตำบลทุ่งหลวง

สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่ตำบลทุ่งหลวง มีระดับความรุนแรงของปัญหา ยาเสพติดของแต่ละหมู่บ้าน พบว่า ตำบลทุ่งหลวงมีหมู่บ้านสีขาว (ปลอดยาเสพติด) ก่อนข้างคงที่คือ 6 หมู่บ้าน ยกเว้นในครั้งที่ 2 ปีการประเมิน 2559 และครั้งที่ 1 ปีการประเมิน 2560 หมู่บ้านสีขาวมี

จำนวนลดลงเหลือ 5 หมู่บ้าน แต่อย่างไรก็ตามในรอบปีการประเมินครั้งต่อมาจนถึงครั้งล่าสุดพบว่า หมู่บ้านสีขาวมีจำนวน 6 หมู่บ้าน และไม่พบหมู่บ้านสีแดง (สภาพปัญหาสาเหตุดรณแรง) จะเห็นว่า ปัญหาสาเหตุดรณในพื้นที่ตำบลทุ่งหลวง มีระดับความรุนแรงลดลง สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่ ตำบลทุ่งหลวงดีขึ้นหลังจากที่ได้ดำเนินการตามกระบวนการพระราชบัญญัติ 9 ขั้นตอน สอดคล้องกับข้อมูล ผลการประเมินระดับการยอมรับกระบวนการพระราชบัญญัติ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล ทุ่งหลวงทั้ง 6 คน ที่พบว่า มีระดับการยอมรับอยู่ในระดับมากจำนวน 5 คน และไม่รับ จำนวน 1 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลทุ่งหลวง มีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชบัญญัติ 9 ขั้นตอน อยู่ในระดับมาก

8) ตำบลแม่ปิง

สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่ตำบลแม่ปิง มีระดับความรุนแรงของปัญหาสาเหตุดรณของแต่ละหมู่บ้าน พบว่า ในครั้งที่ 1 ปีการประเมิน 2559 ตำบลแม่ปิงมีหมู่บ้านสีขาว (ปลอดยาเสพติด) จำนวน 11 หมู่บ้าน หมู่บ้านสีเหลือง (สภาพปัญหาสาเหตุดรณปานกลาง) จำนวน 1 หมู่บ้าน และหมู่บ้านสีแดง (สภาพปัญหาสาเหตุดรณแรง) จำนวน 2 หมู่บ้าน แต่ในรอบปีการประเมินครั้งล่าสุดพบว่าหมู่บ้านสีขาวมีจำนวน 12 หมู่บ้าน หมู่บ้านสีเขียว (สภาพปัญหาสาเหตุดรณเบาบาง) มีจำนวน 2 หมู่บ้าน และไม่พบหมู่บ้านสีแดง จะเห็นว่าปัญหาสาเหตุดรณในพื้นที่ตำบลแม่ปิง มีระดับความรุนแรงลดลง สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่ตำบลแม่ปิงดีขึ้นหลังจากที่ได้ดำเนินการตามกระบวนการพระราชบัญญัติ 9 ขั้นตอน สอดคล้องกับข้อมูลผลการประเมินระดับการยอมรับกระบวนการพระราชบัญญัติ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่ปิงทั้ง 6 คน ที่พบว่า มีระดับการยอมรับอยู่ในระดับมากจำนวน 4 คน และไม่รับ จำนวน 2 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่ปิง มีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชบัญญัติ 9 ขั้นตอน อยู่ในระดับมาก

สถานการณ์ยาเสพติดอำเภอพร้าวที่ดีขึ้น เกิดจากชุดปฏิบัติการประจำตำบลเกิดการยอมรับนวัตกรรมการป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการพระราชบัญญัติ 9 ขั้นตอน แล้วนำไปปฏิบัติในพื้นที่ จำนวน 8 ตำบล ได้แก่ ตำบลน้ำแพร่ โหล่งขุด เขื่อนผาก เวียง สันทราย แม่แวน ทุ่งหลวง และแม่ปิง ซึ่งหากวิเคราะห์แล้วจะเห็นว่าสถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่ดังกล่าว มีระดับความรุนแรงลดลง สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่ดีขึ้น สอดคล้องกับชุดปฏิบัติการประจำตำบล ที่มีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชบัญญัติ 9 ขั้นตอน อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ ขึ้นอยู่กับระดับการยอมรับกระบวนการพระราชบัญญัติ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล ซึ่งชุดปฏิบัติการประจำตำบล ได้ดำเนินการจัดทำแผนคัดเลือกหมู่บ้านเป้าหมาย กำหนดมาตรการในการดำเนินการตามสภาพปัญหา เช่น หมู่บ้านรุนแรงใช้การข่าว การปราบปรามเป็นตัวนำ หมู่บ้านปานกลางใช้มาตรการประชาสัมพันธ์หาผู้เสพ/ผู้ค้าและมาตรการการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน หมู่บ้านเบาบางใช้มาตรการเฝ้าระวังและกระบวนการสร้างความเข้มแข็ง ตามกระบวนการ 9 ขั้นตอนอย่าง

จริงจัง 1. การสืบสภาพชุมชน 2. การพบปะแกนนำหมู่บ้าน/ชุมชน 3. ประกาศวาระหมู่บ้าน/ชุมชน ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด (ประชาคม ครั้งที่ 1) 4. การรณรงค์ให้ความรู้ 5. คัดแยกผู้มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด (ประชาคม ครั้งที่ 2) ผู้เสพ – รายงานจังหวัดและส่งเข้าบำบัด ผู้ค้า/ผู้ต้องสงสัย – รายงานจังหวัดเพื่อกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด 6. การสร้างภูมิคุ้มกัน ทั้งในมิติ เด็กและเยาวชนในสถานศึกษา นอกสถานศึกษา ประชาชนทั่วไป และผู้ใช้แรงงาน 7. การยอมรับรองครัวเรือน (ประชาคม ครั้งที่ 3) 8. การใช้มาตรการทางสังคม 9. การรักษาสถานะชุมชนเข้มแข็ง

การดำเนินการตามกระบวนการข้างต้นเป็นเหตุผลที่ทำให้สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่ มีระดับความรุนแรงของปัญหายาเสพติดลดลง ทั้งนี้ ชุดปฏิบัติการประจำตำบลและคณะกรรมการชุมชนเข้มแข็งจะต้องดำเนินการรักษาสถานะความเข้มแข็งของชุมชนเอาไว้ และดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ที่ยังมีการแพร่ระบาดอยู่อย่างจริงจัง รวมทั้ง ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว (ศป.ปส.อ.พร้าว) ต้องคอยให้คำปรึกษา คำแนะนำ และสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลด้วย เพื่อให้ชุดปฏิบัติการประจำตำบลสามารถดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ได้อย่างเต็มกำลังความสามารถ ซึ่งจะทำให้ยาเสพติดหมดไปจากสังคมในที่สุด

5.1.2 กลุ่มที่มีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ในระดับมากแต่สถานการณ์ยาเสพติดไม่ดีขึ้น

ตำบลป่าดู้ม

สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่ตำบลป่าดู้ม มีระดับความรุนแรงของปัญหายาเสพติดของแต่ละหมู่บ้าน พบว่า หมู่บ้านสีขาว (ปลอดยาเสพติด) ในครั้งที่ 1/2559 มีจำนวน 8 หมู่บ้าน แต่ในรอบปีการประเมินครั้งล่าสุดกลับพบว่าหมู่บ้านสีขาวมีจำนวนลดลงเหลือเพียง 4 หมู่บ้าน หมู่บ้านสีเขียว (สภาพปัญหายาเสพติดเบาบาง) ในรอบปีการประเมินครั้งที่ 1/2561 มีจำนวนเพิ่มขึ้นเป็น 4 หมู่บ้าน สำหรับหมู่บ้านสีเหลือง (สภาพปัญหายาเสพติดปานกลาง) และหมู่บ้านสีแดง (สภาพปัญหายาเสพติดรุนแรง) พบว่ามีจำนวนคงที่เหมือนรอบปีการประเมินครั้งที่ 1/2559 คือ 2 หมู่บ้าน จะเห็นว่าปัญหายาเสพติดในพื้นที่ตำบลป่าดู้ม มีระดับความรุนแรงเพิ่มขึ้น ซึ่งข้อมูลผลการประเมินระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าดู้มทั้ง 5 คน พบว่า ชุดปฏิบัติการประจำตำบลมีระดับการยอมรับอยู่ในระดับมาก จำนวน 4 คน และมีระดับการยอมรับอยู่ในระดับน้อย จำนวน 1 คน จึงถือว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าดู้ม มีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน อยู่ในระดับมาก

ข้อมูลข้างต้นแสดงให้เห็นว่าการแก้ไขปัญหาเสพติดในพื้นที่ตำบลป่าดุ่มไม้ได้ขึ้นอยู่กับระดับการยอมรับกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล แต่ขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น ๆ ด้วย อาทิ พื้นที่ของตำบลป่าดุ่มส่วนใหญ่เป็นภูเขาปกคลุมด้วยป่าไม้อันอุดมสมบูรณ์ มีพื้นที่ป่าไม้ 31,826 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 68.54 ของเนื้อที่ตำบล มีพื้นที่ราบเพียงเล็กน้อย และมีช่องทางธรรมชาติ เหมาะแก่การลักลอบค้าเสพติดที่ผ่านมาทางอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย และอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นพื้นที่ชายแดนมีอาณาเขตติดต่อกับประเทศเมียนมาร์ ประกอบกับประชาชนในพื้นที่มีอัตราว่างงานเป็นจำนวนมากถึง 456 คน คิดเป็นร้อยละ 13.47 ระดับการศึกษาพบว่าประชาชนร้อยละ 51.79 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา (ชั้นป.4,ป.6,ป.7) ซึ่งเป็นระดับการศึกษาที่ไม่สูงมากนัก และมีประชาชนที่ไม่ได้รับการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 12.67 จึงเป็นสาเหตุทำให้สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่ตำบลป่าดุ่ม มีระดับความรุนแรงของปัญหาเสพติดที่เพิ่มมากขึ้น

ทั้งนี้ ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว (สป.ปส.อ.พร้าว) จะต้องคอยสอดส่องและเน้นย้ำให้ชุดปฏิบัติการประจำตำบลดำเนินการตามกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน ให้จริงจังมากขึ้น หมู่บ้านรุนแรงต้องใช้การข่าว การปราบปรามเป็นตัวนำ หมู่บ้านปานกลางใช้มาตรการประชาสัมพันธ์หาผู้เสพ/ผู้ค้าและมาตรการการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน หมู่บ้านเบาบางใช้มาตรการเฝ้าระวังและกระบวนการสร้างความเข้มแข็ง ตามกระบวนการ 9 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 สืบสภาพชุมชน ชุดปฏิบัติการประจำตำบลต้องออกพบปะพูดคุยกับผู้นำในชุมชน ประชาชนให้มากขึ้น เพื่อรับทราบสภาพปัญหาของชุมชนทุกด้าน เมื่อทราบปัญหาครบทุกด้านแล้ว ให้ดำเนินการในขั้นตอนที่ 2 พบปะแกนนำ/ผู้นำธรรมชาติ

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลพบปะแกนนำเพื่อประชุมปรึกษา ผู้นำชุมชน ผู้นำทางธรรมชาติ และร่วมวางแผนการดำเนินงานอย่างจริงจัง เนื่องจากการแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชนยังมีมากอยู่

จากนั้นจึงดำเนินขั้นตอนที่ 3 ประกาศวาระหมู่บ้าน/ชุมชน (เวทีประชาคมครั้งแรก) ชุดปฏิบัติการประจำตำบลจัดประชุมชาวบ้าน ผู้นำชุมชน อสม. และผู้นำธรรมชาติ เพื่อชี้แจงความเป็นมาของการดำเนินงาน และจัดตั้งคณะกรรมการชุมชนเข้มแข็ง ซึ่งประกอบด้วยผู้นำด้านต่าง ๆ ในชุมชน พร้อมทั้งกำหนดวาระการแก้ไขปัญหาเสพติดของชุมชน ตัดประกาศเป็นลายลักษณ์อักษรให้ชุมชนทราบ และร่วมกันกำหนดมาตรการ กติกาของชุมชนให้ชัดเจน ขั้นตอนที่ 4 รณรงค์ประชาสัมพันธ์ ชุดปฏิบัติการประจำตำบลสนับสนุนและเป็นที่ปรึกษาให้คณะกรรมการชุมชนเข้มแข็งจัดให้มีการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนทราบทุกครัวเรือน ทั้งสื่อบุคคล สื่อสาธารณะ สื่อสังคมออนไลน์ ชุดปฏิบัติการประจำตำบลสนับสนุนสื่อในการเผยแพร่ความรู้ ป้ายประชาสัมพันธ์ บทความหอกระจายข่าว สื่อสังคมออนไลน์อย่างต่อเนื่องเป็นประจำ เพื่อให้ปัญหาเสพติดเบาบางลง

ในขั้นตอนที่ 5 คัดแยกผู้มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด (เวทีประชาคมครั้งที่ 2) ชุคปฏิบัติการประจำตำบลประชุมคณะกรรมการชุมชนเข้มแข็ง และให้กรรมการกรอกรายชื่อ ผู้เสพ ผู้ค้า ผู้ผลิต หย่อนในกล่อง และนำรายชื่อมาพิจารณาร่วมกัน พร้อมทั้งจัดทำทะเบียนผู้มีพฤติกรรมยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดในชุมชนขั้นตอนที่ 6 แนวทางการป้องกันยาเสพติด หน่วยงานภาคี เครือข่ายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดจัดกิจกรรมบูรณาการการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน สถานศึกษาและสถานประกอบการ รวมทั้งส่งเสริมกิจกรรมเชิงป้องกัน เช่น การจัดตั้งชมรม TO BE NUMBER ONE ในชุมชน สถานศึกษา สถานประกอบการ เช่น ส่งเสริมกิจกรรมแสดงออกในทางที่สร้างสรรค์ คนตรี กีฬา ศิลปวัฒนธรรม เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันแก่เยาวชน

ขั้นตอนที่ 7 การยอมรับรองครัวเรือน (เวทีประชาคมครั้งที่ 3) คณะกรรมการชุมชนเข้มแข็งจัดประชุมเพื่อรับรองครอบครัวเข้มแข็ง และการประกาศเกียรติคุณครอบครัวที่ปลอดยาเสพติด โดยการมอบธงขาว ซึ่งชุคปฏิบัติการประจำตำบลจะต้องคอยสังเกตการณ์ด้วย

สำหรับขั้นตอนที่ 8 ใช้มาตรการทางสังคม เพื่อสร้างเงื่อนไขตามกติกาของชุมชนที่ประกาศเป็นวาระหมู่บ้าน โดยนำผู้ที่มีพฤติกรรมยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดมาทำความเข้าใจและทำข้อตกลงกับคณะกรรมการชุมชนเข้มแข็ง และติดตามการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งดำเนินการตามกฎหมาย กติกา ของชุมชนต่อผู้ละเมิด และนำผู้เสพเข้ารับการบำบัด และขั้นตอนที่ 9 รักษาสถานะชุมชนเข้มแข็ง เมื่อสถานการณ์ยาเสพติดลดลงแล้ว ชุคปฏิบัติการประจำตำบลให้คณะกรรมการชุมชนเข้มแข็งติดตามสถานการณ์และรายงานสถานการณ์อำเภอทุกเดือน และประกาศให้ชุมชนรู้ทุกเดือน อีกทั้งต้องดำเนินการตามมาตรการของชุมชนอย่างจริงจัง เพื่อไม่ให้ยาเสพติดกลับมาแพร่ระบาดในชุมชนอีก ทั้งนี้ ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว (ศป.ปส.อ.พร้าว) และชุคปฏิบัติการประจำตำบลต้องบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าดำเนินการในพื้นที่อย่างต่อเนื่องและมีการเฝ้าระวังปัญหายาเสพติดในพื้นที่อย่างใกล้ชิด เนื่องจากสถานการณ์ปัญหายาเสพติดในพื้นที่ตำบลป่าตุ่ม ยังมีระดับความรุนแรงอยู่

5.1.3 กลุ่มที่มีระดับการยอมรับกระบวนกรประชารัฐ 9 ขั้นตอน ในระดับน้อยแต่สถานการณ์ยาเสพติดดีขึ้น

1) ตำบลป่าไผ่

สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่ตำบลป่าไผ่ มีระดับความรุนแรงของปัญหายาเสพติดของแต่ละหมู่บ้าน พบว่าครั้งที่ 1 ปีการประเมิน 2559 ตำบลป่าไผ่มีหมู่บ้านสีขาว (ปลอดยาเสพติด) เพียง 6 หมู่บ้าน แต่ในรอบปีการประเมินครั้งล่าสุดพบว่าหมู่บ้านสีขาวมีจำนวนเพิ่มขึ้นเป็น 10 หมู่บ้าน และไม่พบหมู่บ้านสีแดง (สภาพปัญหายาเสพติดรุนแรง) จากสถานการณ์ดังกล่าว จะเห็นว่าปัญหายาเสพติดในพื้นที่ตำบลป่าไผ่มีระดับความรุนแรงลดลง สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่ดีขึ้น

แต่กลับพบว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าไผ่ มีระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน อยู่ในระดับน้อย ซึ่งข้อมูลผลการประเมินระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าไผ่ทั้ง 5 คนพบว่า มีระดับการยอมรับอยู่ในระดับมาก จำนวน 2 คน และมีระดับการยอมรับอยู่ในระดับน้อย จำนวน 3 คน

2) ตำบลบ้านโป่ง

สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่ตำบลบ้านโป่ง มีระดับความรุนแรงของปัญหา ยาเสพติดของแต่ละหมู่บ้าน พบว่า หมู่บ้านสีขาว (ปลอดยาเสพติด) ในครั้งที่ 1 ปีการประเมิน 2559 มีจำนวน 5 หมู่บ้าน หมู่บ้านสีเขียว (สภาพปัญหา ยาเสพติดเบา) จำนวน 1 หมู่บ้าน ไม่พบหมู่บ้านสีเหลือง (สภาพปัญหา ยาเสพติดปานกลาง) และหมู่บ้านสีแดง (สภาพปัญหา ยาเสพติดรุนแรง) มีจำนวน 2 หมู่บ้าน แต่ในรอบปีการประเมินครั้งล่าสุดพบว่าหมู่บ้านสีขาวมีจำนวนเพิ่มขึ้นเป็น 7 หมู่บ้าน หมู่บ้านสีเขียว (สภาพปัญหา ยาเสพติดเบา) มีจำนวน 1 หมู่บ้าน และไม่พบหมู่บ้านสีแดง (สภาพปัญหา ยาเสพติดรุนแรง) จากสถานการณ์ดังกล่าว จะเห็นว่าปัญหา ยาเสพติดในพื้นที่ตำบลบ้านโป่ง มีระดับความรุนแรงลดลง สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่ดีขึ้น แต่กลับพบว่าชุดปฏิบัติการประจำตำบลบ้านโป่ง มีระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน อยู่ในระดับน้อย ซึ่งข้อมูลผลการประเมินระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการ ประจำตำบลบ้านโป่ง ทั้ง 4 คนพบว่า มีระดับการยอมรับอยู่ในระดับมาก จำนวน 1 คน มีระดับการยอมรับอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 1 คน และมีระดับการยอมรับอยู่ในระดับน้อย จำนวน 2 คน

หากวิเคราะห์แล้วจะเห็นว่าสถานการณ์ปัญหา ยาเสพติดในพื้นที่ตำบลป่าไผ่และบ้านโป่ง มีระดับความรุนแรงลดลง สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่ดีขึ้น แต่ชุดปฏิบัติการประจำตำบลกลับ มีระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน อยู่ในระดับน้อย ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการแก้ไข ปัญหา ยาเสพติดที่ประสบความสำเร็จในพื้นที่ไม่ได้ขึ้นอยู่กับระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลเพียงอย่างเดียว แต่ขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น ๆ อาทิ การดำเนินการ ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยอย่างจริงจังในพื้นที่ อีกทั้งได้มีการจัดตั้งอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) และชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ขึ้น เพื่อช่วยในการสอดส่องดูแล แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในตำบล รวมทั้งได้มีการจัดทำโครงการเพื่อป้องกันและแก้ไข ปัญหา ยาเสพติดในพื้นที่ โดยผู้นำชุมชน เทศบาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องช่วยกันสอดส่องดูแล และมีการอบรมให้ความรู้แก่เด็ก เยาวชน บุคคลทั่วไปอย่างสม่ำเสมอ

ทั้งนี้ ชุดปฏิบัติการประจำตำบลจะต้องดำเนินการตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ในขั้นตอนที่ 9 รักษาสถานะชุมชนเข้มแข็ง ควบคู่กับการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไข ปัญหา ยาเสพติดอื่น ๆ ด้วย เพื่อให้ยาเสพติดกลับมาแพร่ระบาดในตำบลอีก มีการสร้างความเข้าใจให้ทุกคนในชุมชนร่วมมือร่วมใจเพื่อช่วยกันสอดส่องเฝ้าระวังป้องกัน ไม่ให้ยาเสพติดหวนกลับมาอีก

โดยการประชุมประชาคมเพื่อรับรองครัวเรือนปลอดภัยยาเสพติดเป็นประจำทุกเดือน รวมทั้งต้องช่วยกันแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชนในด้านต่าง ๆ ซึ่งถือเป็นภูมิคุ้มกันยาเสพติดระยะยาวและเป็นการรักษาสถานะชุมชนเข้มแข็งอย่างยั่งยืน เป้าหมายสูงสุดของการสร้างชุมชนเข้มแข็งเพื่อแก้ไขปัญหา ยาเสพติด อยู่ที่การทำให้ชุมชนนั้นปลอดยาเสพติดอย่างยั่งยืน ไม่ได้อยู่ที่การทำให้ชุมชนนั้นเป็นเพียงชุมชนปลอดยาเสพติดหรือเป็นชุมชนปลอดยาเสพติดโดยเร็วที่สุด เนื่องจากวิธีการที่จะทำให้ชุมชนปลอดยาเสพติดโดยเร็วที่สุด คือ การใช้กำลังของทางราชการเข้ากวาดล้างกดดันผู้ค้าผู้เสพอย่างเข้มงวด ซึ่งสามารถทำให้ชุมชนนั้นปลอดยาเสพติดได้อย่างรวดเร็ว อย่างไรก็ตาม หากมีการถอนกำลังของทางราชการออกไปจากชุมชนเมื่อใด ปัญหายาเสพติดก็จะกลับมาสู่ชุมชนนั้นได้อย่างรวดเร็วเช่นกัน

นอกจากนี้ยังมีบางชุมชนที่เป็นชุมชนปลอดยาเสพติดอยู่แล้วตามธรรมชาติ เช่น ชุมชนที่มีพื้นที่อยู่ห่างไกล ไม่ค่อยมีคนอยู่ สภาพแวดล้อมและวิถีชีวิตทำให้ชุมชนเช่นนี้ไม่มีปัญหายาเสพติดอยู่แล้ว โดยไม่เกี่ยวข้องกับมาตรการ แก้ไขปัญหาใด ๆ ชุมชนปลอดยาเสพติดโดยธรรมชาติและชุมชนปลอดยาเสพติดโดยภาครัฐ ดังกล่าวไม่ใช่ตัวอย่างที่ดี ของการสร้างชุมชนปลอดยาเสพติดอย่างยั่งยืน การเป็นชุมชนปลอดยาเสพติดไม่ได้หมายความว่า ชุมชนนั้นจะปลอดภัยจากยาเสพติดอย่างเด็ดขาด เพราะสถานการณ์ปลอดยาเสพติดเป็นพลวัตสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา トラบใดที่ชุมชนยังมีการติดต่อกันระหว่างกันประชาชนมีการเคลื่อนย้ายไปมาหาสู่กัน ทุกชุมชนก็มีโอกาสที่จะเผชิญกับปัญหายาเสพติดได้ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาที่เกิดจากคนในชุมชนนั้นเองหรือเกิดจากคนในชุมชนอื่นเข้าไปลักลอบค้าหรือเสพในอีกชุมชนหนึ่ง เมื่อดำเนินการแก้ไขปัญหา ยาเสพติดได้ผลจะทำให้จำนวนผู้เสพยาเสพติดในชุมชนลดลงและหมดไปในที่สุด ถือได้ว่าชุมชนนั้นปลอดยาเสพติดแล้ว แต่ภารกิจของชุดปฏิบัติการประจำตำบลยังไม่ยุติ มิฉะนั้นปัญหายาเสพติดอาจกลับคืนสู่ชุมชนได้ ดังนั้นชุดปฏิบัติการประจำตำบลจะต้องคอยให้คำปรึกษาและสนับสนุนให้คณะกรรมการชุมชนเข้มแข็งรวมตัวกันต่อไปและเป็นแกนหลักในการสร้างความร่วมมือร่วมใจของประชาชนในชุมชนให้ช่วยกันพัฒนาและแก้ไขปัญหาอื่น ๆ ในชุมชนนั้นอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งต้องมีการสอดส่องดูแลครัวเรือนและเฝ้าระวังป้องกันไม่ให้ยาเสพติดกลับมาแพร่ระบาดในชุมชนได้อีก

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลนับเป็นบุคคลสำคัญที่ช่วยเสริมชุมชนให้เข้มแข็งเพื่อแก้ไขปัญหา ยาเสพติดอย่างยั่งยืน ชุดปฏิบัติการประจำตำบลไม่ได้ทำหน้าที่ให้ความรู้แล้วจากไป แต่จะต้องอยู่เคียงข้างชุมชนเพื่อคอยให้คำแนะนำและให้การสนับสนุนชุมชน นอกจากนี้ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว (สป.ปส.อ.พร้าว) ต้องคอยให้คำปรึกษา คำแนะนำ และสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลด้วย เพื่อให้ชุดปฏิบัติการประจำตำบลไม่รู้สึกโดดเดี่ยว มีผู้ให้การสนับสนุน และสามารถดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหา

ยาเสพติดในพื้นที่ได้อย่างเต็มกำลังความสามารถ ซึ่งจะทำให้ยาเสพติดไม่หวนกลับมาแพร่ระบาดในชุมชนอีก

5.2 ระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล

จากผลการศึกษา จะเห็นได้ว่าระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล สามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มที่มีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ในระดับมาก 2) กลุ่มที่มีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ในระดับน้อย ซึ่งสามารถแสดงได้ตามแผนภาพที่ 5.2

ภาพที่ 5.2 ระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล

5.2.1 กลุ่มที่มีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ในระดับมาก

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลที่มีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน อยู่ในระดับที่รับมาก มีจำนวน 9 ตำบล ได้แก่ ตำบลป่าดู้ม ตำบลน้ำแพร่ ตำบลโหล่งขอด ตำบลเขื่อนผาก ตำบลเวียง ตำบลสันทราย ตำบลแม่แวน ตำบลทุ่งหลวง และตำบลแม่ปิง เนื่องจากชุดปฏิบัติการประจำตำบลทั้ง 9 ตำบล ได้ดำเนินการตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน จำนวน 7 - 9 ขั้นตอน

เมื่อนำไปวิเคราะห์ผลการศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดการยอมรับนวัตกรรมของ Roger (2003) สามารถกล่าวได้ว่า การดำเนินการตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน จำนวน 7 - 9 ขั้นตอน จะอยู่ในขั้นที่ 1 ขั้นความรู้ ขั้นที่ 2 ขั้นสนใจ ขั้นที่ 3 ขั้นการตัดสินใจ ขั้นที่ 4 ขั้นการนำไปใช้ และขั้นที่ 5 ขั้นการยืนยัน ของการยอมรับนวัตกรรม

ในขั้นที่ 1 ขั้นความรู้ (Knowledge) นั้น กระบวนการตัดสินใจเกี่ยวกับนวัตกรรม เริ่มต้นด้วยบุคคลทราบว่ามีนวัตกรรมปรากฏอยู่ และศึกษาข้อมูลเพื่อทำความเข้าใจถึงการทำหน้าที่ของ

นวัตกรรม ซึ่งในประเด็นระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลนี้ ชุดปฏิบัติการประจำตำบลทุกคนได้รับทราบคำสั่งให้ปฏิบัติหน้าที่ตามแผนประชารัฐร่วมใจ สร้างหมู่บ้าน/ชุมชนมั่นคง ปลอดภัยยาเสพติด ตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ได้รับทราบขั้นตอนการปฏิบัติตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน และผ่านการฝึกอบรมการนำกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอนไปปฏิบัติ

ขั้นที่ 2 ขั้นจูงใจ (Persuasion) ในขั้นนี้บุคคลมีการสร้างทัศนคติที่ชอบหรือไม่ชอบนวัตกรรม กิจกรรมในสมองของบุคคลขึ้น ความรู้เป็นเรื่องของความคิดหรือการรู้ ส่วนกิจกรรมในสมองขั้นจูงใจเป็นเรื่องของอารมณ์หรือความรู้สึก เมื่อชุดปฏิบัติการประจำตำบลได้รับทราบคำสั่ง ได้รับทราบขั้นตอน และผ่านการฝึกอบรมแล้ว ส่วนใหญ่จะเกิดทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับขั้นตอนของกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน จึงทำให้ชุดปฏิบัติการประจำตำบลเกิดการยอมรับมากและนำไปปฏิบัติ ส่งผลให้มีระดับการยอมรับที่มาก คือ ปฏิบัติ 7 - 9 ขั้นตอน

ขั้นที่ 3 ขั้นการตัดสินใจ (Decision) ในขั้นนี้บุคคลจะทำกิจกรรมซึ่งนำไปสู่การเลือกที่จะยอมรับหรือปฏิเสธนวัตกรรม การตัดสินใจเกี่ยวข้องกับการที่จะนำนวัตกรรมมาทดลองใช้ในปริมาณจำกัดหรือไม่ ถ้าหากนวัตกรรมนั้นเป็นสิ่งที่สามารถนำมาทดลองใช้ได้ การลองนำนวัตกรรมมาใช้ในการทดลองนั้นเป็นส่วนหนึ่งในการตัดสินใจที่ยอมรับนวัตกรรม เพราะเป็นการลดอัตราการเสี่ยงในการตัดสินใจเกี่ยวกับนวัตกรรม นวัตกรรมซึ่งสามารถแบ่งได้เป็นส่วนย่อย ๆ เพื่อนำมาทดลองใช้ได้ นั้น โดยปกติจะถูกยอมรับเร็วกว่านวัตกรรมประเภทที่ต้องยอมรับทั้งหมดทีเดียว บุคคลจะตัดสินใจยอมรับหรือไม่ยอมรับนวัตกรรมนั้นขึ้นอยู่กับ 2 ขั้นตอนที่ผ่านมาคือ ขั้นความรู้และขั้นจูงใจ ถ้าบุคคลมีความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมและมีความรู้สึกชอบและเห็นประโยชน์ของนวัตกรรมนั้น บุคคลก็จะมีแนวโน้มที่จะตัดสินใจยอมรับนวัตกรรมนั้น ก่อนที่บุคคลจะตัดสินใจจะต้องทำการพิจารณาทางเลือก ซึ่งในที่นี้คือการเลือกใช้นวัตกรรม

การพิจารณาทางเลือกนั้นบุคคลมีกฎเกณฑ์ของตนเอง เพื่อใช้ในการตัดสินใจและพิจารณาปัจจัยด้านต่าง ๆ เช่น ฐานะทางเศรษฐกิจ ขนบธรรมเนียมประเพณี สถานภาพทางสังคมของตนเองประกอบการตัดสินใจด้วย ขั้นการตัดสินใจเป็นขั้นที่มีความสำคัญมาก บุคคลมีการเลือกทางเลือกที่คาดว่าจะทำให้ตนเองบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ชุดปฏิบัติการประจำตำบลทุกคนเมื่อได้รับทราบคำสั่งให้ปฏิบัติหน้าที่ตามแผนประชารัฐร่วมใจ สร้างหมู่บ้าน/ชุมชนมั่นคง ปลอดภัยยาเสพติด ตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ได้รับทราบขั้นตอนการปฏิบัติตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน และผ่านการฝึกอบรมการนำกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอนไปปฏิบัติแล้ว ส่วนใหญ่จะเกิดทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับขั้นตอนของกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน จึงทำให้ชุดปฏิบัติการประจำตำบลเกิดการยอมรับมากและนำไปปฏิบัติ ส่งผลให้มีระดับการยอมรับที่มาก คือ ปฏิบัติ 7 - 9 ขั้นตอน ซึ่งชุดปฏิบัติการประจำตำบลที่มีระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย

9 ขั้นตอน อยู่ในระดับที่รับมาก มีจำนวน 9 ตำบล จาก 11 ตำบลของอำเภอพริ้ว คิดเป็นร้อยละ 82 ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลอำเภอพริ้ว

ขั้นที่ 4 ขั้นการนำไปใช้ เมื่อบุคคลได้ตัดสินใจที่จะยอมรับและนำนวัตกรรมไปทดลองใช้หรือนำไปปฏิบัติจริง ชุดปฏิบัติการประจำตำบล ทั้ง 9 ตำบลที่มีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ที่รับมาก เมื่อได้รับทราบคำสั่ง ได้รับทราบขั้นตอน และผ่านการฝึกอบรมแล้ว ได้ตัดสินใจนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน (1) การสืบสภาพชุมชน (2) การพบปะแกนนำหมู่บ้าน/ชุมชน (3) ประภาสวาระหมู่บ้าน/ชุมชน ป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด (ประชคม ครั้งที่ 1) (4) การรณรงค์ให้ความรู้ (5) การจำแนกผู้มีพฤติกรรม (ประชคม ครั้งที่ 2) ผู้เสพ รายงานจังหวัด ส่งเข้าบำบัด ผู้ค้า/ผู้ต้องสงสัย รายงานจังหวัดเพื่อกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (6) การสร้างภูมิคุ้มกัน ทั้งในมิติ เด็กและเยาวชนในสถานศึกษา นอกสถานศึกษา ประชาชนทั่วไป และผู้ใช้แรงงาน (7) การยอมรับรองครัวเรือน (ประชคม ครั้งที่ 3) (8) การใช้มาตรการทางสังคม (9) การรักษาสถานะชุมชนเข้มแข็ง สร้างเครือข่าย เฝ้าระวัง ดำรงความสัมพันธ์ ไปปฏิบัติในพื้นที่ ซึ่งบางตำบลจะนำไปปฏิบัติเพียง 7 - 9 ขั้นตอน บางตำบลก็จะนำไปปฏิบัติทั้ง 9 ขั้นตอนเลย

ส่วนขั้นที่ 5 ขั้นการยืนยัน เมื่อบุคคลได้ตัดสินใจที่จะยอมรับหรือไม่ยอมรับนวัตกรรมไปแล้ว บุคคลจะแสวงหาข้อมูลข่าวสาร แรงเสริมเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจของเขา บางครั้งบุคคลอาจจะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจของตนเมื่อได้รับข้อมูลที่มีความขัดแย้งกับข้อมูลเดิมที่ได้รับมา บุคคลพยายามหลีกเลี่ยงความขัดแย้งหรือลดความขัดแย้ง การได้รับการศึกษาอบรมเพิ่มเติม การใช้คำแนะนำปรึกษาหารือของเจ้าหน้าที่ การได้รับข่าวสารจากสื่อมวลชน การได้รับคำแนะนำจากเพื่อนบ้าน ตลอดจนการเห็นผลสำเร็จของนวัตกรรมนั้นมีอิทธิพลต่อการยืนยันมาก

ขั้นการยืนยันนี้มีผลต่อเนื่องมาจากขั้นการตัดสินใจ ซึ่งผลการตัดสินใจแยกกลุ่ม บุคคลออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ยอมรับนวัตกรรมและกลุ่มที่ไม่ยอมรับนวัตกรรม ในขั้นการยืนยันการตัดสินใจเป็นขั้นที่บุคคลแสวงหาข้อมูลข่าวสารเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจ ถ้าข้อมูลที่ได้รับสนับสนุนข้อมูลเดิม บุคคลนั้นจะไม่มีเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม แต่ถ้าขัดแย้งกับข้อมูลเดิม บุคคลอาจจะมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม กล่าวคือ กลุ่มที่อบรมนวัตกรรมอาจเปลี่ยนไปไม่ยอมรับนวัตกรรมในภายหลังได้ และกลุ่มที่ไม่ยอมรับนวัตกรรมอาจเปลี่ยนมายอมรับนวัตกรรมภายหลังได้เช่นกัน ซึ่งชุดปฏิบัติการประจำตำบล อำเภอพริ้ว ได้ยืนยันข้อมูลเกี่ยวกับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ผ่านแบบประเมินที่ทางผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมมาแล้วนำมาสรุปผล มีชุดปฏิบัติการประจำตำบลที่มีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ในระดับมาก จำนวน 9 ตำบล และมีชุดปฏิบัติการประจำตำบลที่มีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ในระดับน้อย จำนวน 2 ตำบล

5.2.2 กลุ่มที่มีระดับการยอมรับกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน ในระดับน้อย

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลที่มีระดับการยอมรับกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน อยู่ในระดับที่รับน้อย มีจำนวน 2 ตำบล ได้แก่ ตำบลป่าไผ่และตำบลบ้านโป่ง เนื่องจากชุดปฏิบัติการประจำตำบลทั้ง 2 ตำบล ได้ดำเนินการตามกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน เพียง 1-3 ขั้นตอนเท่านั้น

เมื่อนำไปวิเคราะห์ผลการศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดการยอมรับนวัตกรรมของ Roger (2003) สามารถกล่าวได้ว่า การดำเนินการตามกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน จำนวน 1-3 ขั้นตอน จะอยู่ในขั้นที่ 1 ขั้นความรู้ ขั้นที่ 2 ขั้นสนใจ และขั้นที่ 3 ขั้นการตัดสินใจ ของการยอมรับนวัตกรรม

ในขั้นที่ 1 ขั้นความรู้ (Knowledge) นั้น กระบวนการตัดสินใจเกี่ยวกับนวัตกรรม เริ่มต้นด้วยบุคคลทราบว่า มีนวัตกรรมปรากฏอยู่ และศึกษาข้อมูลเพื่อทำความเข้าใจถึงการทำหน้าที่ของนวัตกรรม ซึ่งในประเด็นระดับการยอมรับกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลนี้ ชุดปฏิบัติการประจำตำบลทุกคนได้รับทราบคำสั่งให้ปฏิบัติหน้าที่ตามแผนประชารัฐร่วมใจสร้างหมู่บ้าน/ชุมชนมั่นคงปลอดภัยสาเหตุดิตตามกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน ได้รับทราบขั้นตอนการปฏิบัติตามกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน และผ่านการฝึกอบรมการนำกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน ไปปฏิบัติ

ส่วนขั้นที่ 2 ขั้นสนใจ (Persuasion) ในขั้นนี้บุคคลมีการสร้างทัศนคติที่ชอบหรือไม่ชอบนวัตกรรม กิจกรรมในสมองของบุคคลขึ้น ความรู้เป็นเรื่องของความคิดหรือการรู้ ส่วนกิจกรรมในสมองขั้นสนใจเป็นเรื่องของอารมณ์หรือความรู้สึก เมื่อชุดปฏิบัติการประจำตำบลได้รับทราบคำสั่งได้รับทราบขั้นตอน และผ่านการฝึกอบรมแล้ว อาจเกิดทัศนคติที่ไม่ดีเกี่ยวกับบางขั้นตอนของกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน จึงทำให้ชุดปฏิบัติการประจำตำบลเกิดการยอมรับน้อยและไม่ปฏิบัติในบางขั้นตอน ส่งผลให้มีระดับการยอมรับที่น้อย คือ ปฏิบัติเพียง 1-3 ขั้นตอนเท่านั้น ดังเช่นข้อเสนอแนะของผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านป่าไผ่ ที่กล่าวว่า “กระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอนนั้น ในบางขั้นตอนมีความคล้ายคลึงและใกล้เคียงกัน ควรควมรวมข้อที่มีลักษณะดังกล่าวเป็นข้อเดียวกัน จะทำให้ลดขั้นตอนและง่ายในการปฏิบัติ”

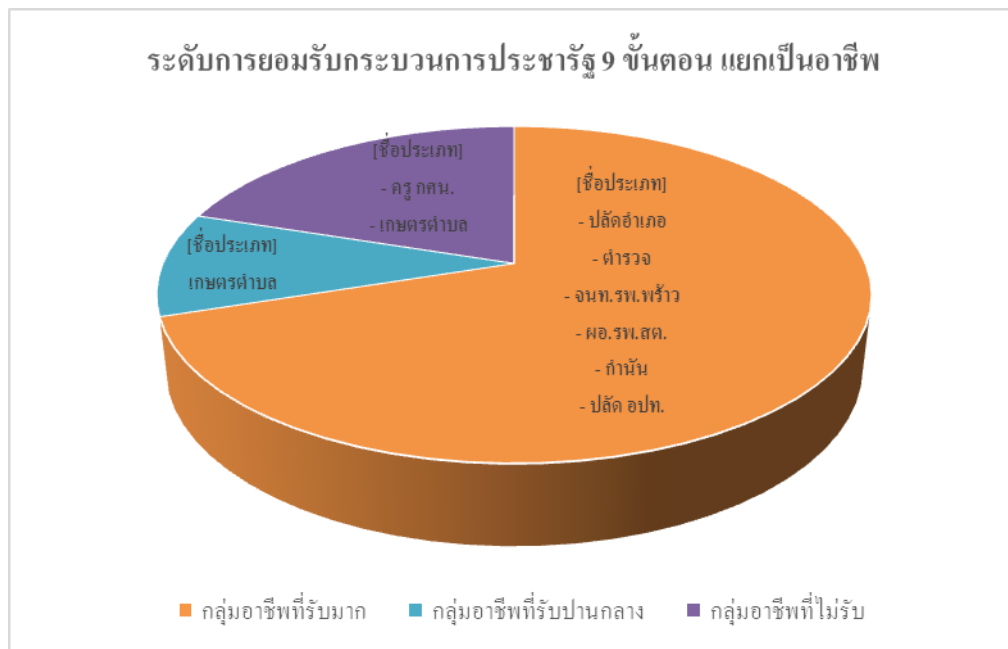
ส่วนขั้นที่ 3 ขั้นการตัดสินใจ (Decision) ในขั้นนี้บุคคลจะทำกิจกรรมซึ่งนำไปสู่การเลือกที่จะยอมรับหรือปฏิเสธนวัตกรรม การตัดสินใจเกี่ยวข้องกับการที่จะนำนวัตกรรมมาทดลองใช้ในปริมาณจำกัดหรือไม่ ถ้าหากนวัตกรรมนั้นเป็นสิ่งที่สามารถนำมาทดลองใช้ได้ การลองนำนวัตกรรมมาใช้ในปริมาณจำกัดนั้นเป็นส่วนหนึ่งในการตัดสินใจที่ยอมรับนวัตกรรม เพราะเป็นการลดอัตราการเสี่ยงในการตัดสินใจเกี่ยวกับนวัตกรรม นวัตกรรมซึ่งสามารถแบ่งได้เป็นส่วนย่อย ๆ เพื่อนำมาทดลองใช้ได้นั้น โดยปกติจะถูกยอมรับเร็วกว่านวัตกรรมประเภทที่ต้องยอมรับทั้งหมดทีเดียว บุคคลจะตัดสินใจยอมรับหรือไม่ยอมรับนวัตกรรมนั้นขึ้นอยู่กับ 2 ขั้นตอนที่ผ่านมามีคือ ขั้นความรู้และขั้นสนใจ ถ้าบุคคลมีความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมและมีความรู้สึชอบและเห็นประโยชน์ของนวัตกรรม

นั้น บุคคลก็จะมีแนวโน้มที่จะตัดสินใจยอมรับนวัตกรรมนั้น ก่อนที่บุคคลจะตัดสินใจจะต้องทำการพิจารณาทางเลือก ซึ่งในที่นี้คือการเลือกใช้นวัตกรรม การพิจารณาทางเลือกนั้นบุคคลมีกฎเกณฑ์ของตนเอง เพื่อใช้ในการตัดสินใจและพิจารณาปัจจัยด้านต่าง ๆ เช่น ฐานะทางเศรษฐกิจ ขนบธรรมเนียม ประเพณี สถานภาพทางสังคมของตนเองประกอบการตัดสินใจด้วยขั้นตอนการตัดสินใจเป็นขั้นที่มีความสำคัญมาก บุคคลมีการเลือกทางเลือกที่คาดว่าจะทำให้ตนเองบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ชุดปฏิบัติการประจำตำบลทุกคนเมื่อได้รับทราบคำสั่งให้ปฏิบัติหน้าที่ตามแผนประชารัฐร่วมใจ สร้างหมู่บ้าน/ชุมชนมั่นคง ปลอดภัยยาเสพติด ตามกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน ได้รับทราบขั้นตอนการปฏิบัติตามกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน และผ่านการฝึกอบรมการนำกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอนไปปฏิบัติแล้ว อาจเกิดทัศนคติที่ไม่ดีเกี่ยวกับบางขั้นตอนของกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน จึงทำให้ชุดปฏิบัติการประจำตำบลเกิดการยอมรับน้อยและไม่ปฏิบัติในบางขั้นตอน ส่งผลให้มีระดับการยอมรับที่น้อย คือ ปฏิบัติเพียง 1-3 ขั้นตอนเท่านั้น ซึ่งชุดปฏิบัติการประจำตำบลที่มีระดับการยอมรับกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน อยู่ในระดับที่รับน้อย มีจำนวนเพียง 2 ตำบล จาก 11 ตำบลของอำเภอฟัว คิดเป็นร้อยละ 18 ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลอำเภอฟัว

5.2.3 ระดับการยอมรับกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล แยกเป็นอาชีพ

จากผลการศึกษา จะเห็นได้ว่าระดับการยอมรับกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล เมื่อแยกเป็นอาชีพ สามารถแบ่งได้เป็น 3 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มอาชีพที่ไม่รับกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน 2) กลุ่มอาชีพที่มีระดับการยอมรับกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน ในระดับปานกลาง 3) กลุ่มอาชีพที่มีระดับการยอมรับกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน ในระดับมาก สามารถแสดงได้ตามแผนภาพที่ 5.3

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาพที่ 5.3 ระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการ
ประจำตำบล แยกเป็นอาชีพ

1. กลุ่มอาชีพที่มีระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ในระดับมาก

กลุ่มอาชีพที่มีระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ในระดับมาก มีจำนวน 7 กลุ่ม ได้แก่ ปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบประจำตำบล, เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้รับผิดชอบประจำตำบล, เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลร้าว, พัฒนาการประจำตำบล, กำนันประจำตำบล, ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล เนื่องจากกลุ่มอาชีพทั้ง 7 กลุ่ม ได้ดำเนินการตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน จำนวน 7 - 9 ขั้นตอน

เมื่อนำไปวิเคราะห์ผลการศึกษากับแนวคิดประเภทของผู้รับนวัตกรรมตามช่วงเวลา ของ Roger (2003) สามารถกล่าวได้ว่า กลุ่มอาชีพที่มีระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ในระดับมาก จะอยู่ในกลุ่มผู้รับเร็วเป็นส่วนใหญ่ กลุ่มผู้ยอมรับเร็ว และกลุ่มผู้บุกเบิกของผู้รับนวัตกรรมตามช่วงเวลา

กลุ่มผู้รับเร็วเป็นส่วนใหญ่ จะมีความคิดรอบคอบ มีฐานะทางสังคมสูงกว่า ค่าเฉลี่ย ดำเนินกิจการขนาดปานกลาง มีความเป็นผู้นำทางสังคม ติดต่อสื่อสารและรับข้อมูลข่าวสารกับตัวแทนที่แพร่กระจายนวัตกรรมบ้าง จะเห็นได้ว่ากลุ่มอาชีพทั้ง 7 กลุ่ม ที่มีระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ในระดับมาก จะมีความใกล้ชิดกับศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพรวัว และมีความเต็มใจในการดำเนินการตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน

กลุ่มผู้ยอมรับเร็ว เป็นพวกมีฐานะทางสังคมสูง มีกิจการขนาดใหญ่ และเน้นเฉพาะเป็นที่นับหน้าถือตาในสังคม มีการติดต่อสื่อสารกับเจ้าหน้าที่ที่แนะนำการบริการและส่งเสริม รวมทั้งให้คำปรึกษาทางด้านเทคนิคและวิธีการ และมีความสามารถในการติดต่อสื่อสารเป็นอย่างดี กลุ่มอาชีพทั้ง 7 กลุ่มจะมีการเข้าร่วมประชุมเป็นประจำ เพื่อวางแผนการทำงานร่วมกัน เสนอแนะวิธีการดำเนินงาน และมีความกระตือรือร้นที่จะดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่

ส่วนกลุ่มผู้บุกเบิก กลุ่มนี้มักจะเป็นกลุ่มที่มีความมั่งคั่งทางฐานะ มีการศึกษาสูง มีความกล้าในการทดลอง มีความรู้และติดต่อสัมพันธ์กับแหล่งสารสนเทศต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลา ทั้งยังเต็มใจที่จะยอมรับความเสี่ยงจากการทดลองและมักเป็นผู้นำทางด้านความคิดของชุมชน กลุ่มอาชีพทั้ง 7 กลุ่มเมื่อได้รับทราบคำสั่ง ได้รับทราบขั้นตอนกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอนแล้ว เกิดการยอมรับกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน มีความเต็มใจในการปฏิบัติหน้าที่ และได้ดำเนินการตามกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน จำนวน 7 - 9 ขั้นตอน ถือว่าเป็นกลุ่มอาชีพที่มีระดับการยอมรับกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน อยู่ในระดับมาก

2. กลุ่มอาชีพที่มีระดับการยอมรับกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน ในระดับปานกลาง

กลุ่มอาชีพที่มีระดับการยอมรับกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน ในระดับปานกลาง มีจำนวน 1 กลุ่ม ได้แก่ เกษตรประจำตำบล ซึ่งเกษตรกรประจำตำบลจะอยู่ทั้งในกลุ่มไม่รับและกลุ่มรับปานกลาง

เมื่อนำไปวิเคราะห์ผลการศึกษากับแนวคิดประเภทของผู้รับนวัตกรรมตามช่วงเวลา ของ Roger (2003) สามารถกล่าวได้ว่า กลุ่มอาชีพที่มีระดับการยอมรับกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน ในระดับปานกลาง จะอยู่ในกลุ่มผู้ที่รับช้าเป็นส่วนใหญ่ ของผู้รับนวัตกรรมตามช่วงเวลา

กลุ่มผู้ที่รับช้าเป็นส่วนใหญ่ จะมีกิจการขนาดเล็ก รายได้น้อย การศึกษาดำเนินการยอมรับเกิดจากแรงกดดันทางด้านสังคมและเศรษฐกิจ เกษตรประจำตำบลจะอยู่ทั้งในกลุ่มล่าช้าและกลุ่มผู้ที่รับช้าเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากเกษตรกรประจำตำบล มีหน้าที่ศึกษา วิเคราะห์ และวางแผนการส่งเสริมการผลิตการเกษตร ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร องค์กรเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน ส่งเสริมและประสานการถ่ายทอดความรู้ด้านการผลิต การจัดการผลผลิต และการพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตร และให้บริการและส่งเสริมอาชีพการเกษตร ทำให้มีแรงกดดันจากงานในหน้าที่ ไม่มีเวลาไปดำเนินการตามกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอนมากเท่าที่ควร

3. กลุ่มอาชีพที่ไม่รับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน

กลุ่มอาชีพที่ไม่รับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน มีจำนวน 2 กลุ่ม ได้แก่ ครู กศน.ประจำตำบลและเกษตรประจำตำบล เนื่องจากกลุ่มอาชีพทั้ง 2 กลุ่ม ไม่ได้ดำเนินการตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน

เมื่อนำไปวิเคราะห์ผลการศึกษากับแนวคิดประเภทของผู้รับนวัตกรรมตามช่วงเวลาของ Roger (2003) สามารถกล่าวได้ว่า กลุ่มอาชีพที่ไม่รับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน จะอยู่ในกลุ่มล่าช้าของผู้รับนวัตกรรมตามช่วงเวลา

กลุ่มล่าช้า ลักษณะเด่น มักเป็นพวกยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณีดั้งเดิม เหนียวแน่น แยกตัวออกจากสังคม ดำเนินกิจกรรมโดยยึดแนวทางในอดีตเป็นหลัก ซึ่งครู กศน.ประจำตำบลและเกษตรประจำตำบลไม่ได้มีหน้าที่โดยตรงในการแก้ไขปัญหาเสียดัด ต้องเอาเวลาส่วนใหญ่ไปทุ่มเทกับงานในหน้าที่หลัก ทำให้เกิดการไม่ยอมรับนวัตกรรมกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน

5.3 ปัจจัยในการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล

จากผลการตอบแบบประเมินของชุดปฏิบัติการประจำตำบล สามารถสรุปผลปัจจัยในการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลทั้ง 11 ตำบล ได้ดังตารางที่ 4.35

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

[illegible]

ตารางที่ 4.35 (ต่อ)

ตำบล	ปัจจัยที่เกี่ยวข้องโดยตรง										เงื่อนไขและสถานการณ์					
	บุคคลเป้าหมาย						การยอมรับรู้คุณลักษณะของนวัตกรรม				สภาพเศรษฐกิจ	สภาพสังคมฯ	สภาพทางภูมิศาสตร์	สมรรถภาพหน่วยงานฯ		
	พื้นที่แหล่งทุน	พื้นที่ฐานทางเศรษฐกิจ		พื้นที่ฐานทางการบริการ		พื้นที่ฐานผู้นำ	ประจําเขต	ความเข้มแข็ง	ความยั่งยืน	ความน่าเชื่อถือ	สังคม	ประชากร	รายได้	การบริการ	การขนส่ง	การสื่อสาร
		พื้นที่ฐาน	พื้นที่ฐาน	พื้นที่ฐาน	พื้นที่ฐาน											
สันทราย																
แม่แว่น																
ทุ่งหลวง																
บ้านโป่ง																
แม่ปิ้ง																

สัญลักษณ์

ปัจจัยที่ส่งผลฯ

ปัจจัยที่ไม่ส่งผลฯ

1) ตำบลป่าดู้ม

ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าดู้ม ในระดับมาก เกิดจากชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าดู้ม ส่วนใหญ่เห็นว่าการป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน มีความเหมาะสมกว่าการป้องกันยาเสพติดรูปแบบเดิม และมีความสอดคล้องและเหมาะสมในการนำมาใช้แก้ปัญหายาเสพติดในพื้นที่ อีกทั้งได้มีโอกาสทดลองนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ไปใช้ในพื้นที่ก่อนดำเนินการจริง ทั้งนี้ ในเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ชุดปฏิบัติการตำบลป่าดู้ม เคยได้รับการฝึกอบรมการดำเนินงานตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ได้รับคำตอบแทนจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน และมีความเต็มใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว และยังเห็นว่าศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว (ศป.ปส.อ.พร้าว) ได้คอยให้คำปรึกษาและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนช่วยเหลือและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าดู้ม จึงส่งผลให้ชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าดู้ม เกิดการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ในระดับที่มาก

2) ตำบลน้ำแพร่

ปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลน้ำแพร่ ในระดับมาก เกิดจากชุดปฏิบัติการประจำตำบลน้ำแพร่ ส่วนใหญ่เห็นว่าการป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน มีความเหมาะสมกว่าการป้องกันยาเสพติดรูปแบบเดิม และมีความสอดคล้องและเหมาะสมในการนำมาใช้แก้ปัญหายาเสพติดในพื้นที่ โดยได้มีโอกาสทดลองนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ไปใช้ในพื้นที่ก่อนดำเนินการจริง อีกทั้งยังได้ศึกษาผลการปฏิบัติของชุดปฏิบัติการประจำตำบลในพื้นที่ใกล้เคียงที่มีการนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ไปปฏิบัติ ทั้งนี้ ในเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ชุดปฏิบัติการตำบลน้ำแพร่ เคยได้รับการฝึกอบรมการดำเนินงานตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน และมีความเต็มใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว และยังเห็นว่าพื้นที่ที่ปฏิบัติงานมีความสะดวก การเดินทางไม่ลำบาก และไม่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้ง ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว (ศป.ปส.อ.พร้าว) ยังได้คอยให้คำปรึกษาและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนช่วยเหลือและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลน้ำแพร่ จึงส่งผลให้ชุดปฏิบัติการประจำตำบลน้ำแพร่ เกิดการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ในระดับที่มาก

3) ตำบลโหล่งขอด

ปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลโหล่งขอด ในระดับมาก เกิดจากชุดปฏิบัติการประจำตำบลโหล่งขอด ส่วนใหญ่เห็นว่าการป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน มีความเหมาะสมกว่าการป้องกันยาเสพติดรูปแบบเดิม และมีความสอดคล้องและเหมาะสมในการนำมาใช้แก้ปัญหาเสพติดในพื้นที่ โดยได้มีโอกาสดลองนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนไปใช้ในพื้นที่ก่อนดำเนินการจริง อีกทั้งยังได้ศึกษาผลการปฏิบัติของชุดปฏิบัติการประจำตำบลในพื้นที่ใกล้เคียงที่มีการนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนไปปฏิบัติ ทั้งนี้ ในเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ชุดปฏิบัติการตำบลโหล่งขอด เคยได้รับการฝึกอบรมการดำเนินงานตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน และมีความเต็มใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว และยังเห็นว่าพื้นที่ที่ปฏิบัติงานมีความสะดวก การเดินทางไม่ลำบาก และไม่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้ง ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว (สป.ปส.อ.พร้าว) ยังได้คอยให้คำปรึกษาและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนช่วยเหลือและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลโหล่งขอด จึงส่งผลให้ชุดปฏิบัติการประจำตำบลโหล่งขอด เกิดการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ในระดับที่มาก

4) ตำบลป่าไผ่

ปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าไผ่ ในระดับน้อย เกิดจากชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าไผ่เห็นว่า กระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน มีขั้นตอนและวิธีการที่ยุ่งยากและซับซ้อน ต้องมีการวางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ทำให้มีความความยุ่งยากในการใช้วัตรกรรมกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน มาปฏิบัติในพื้นที่ และเห็นว่าพื้นที่ที่ปฏิบัติงานมีความทุรกันดาร การเดินทางเป็นไปด้วยความยากลำบาก ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ อีกทั้ง ผู้ให้ข้อมูลในแต่ละกลุ่มอาชีพไม่ว่าจะเป็น ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านป่าไผ่ ครู กศน. และปลัดเทศบาลตำบลป่าไผ่ ก็ไม่ได้มีการทำหน้าที่หลักในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ทำให้ขาดความสนใจในกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน จึงส่งผลให้ชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าไผ่ เกิดการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ในระดับที่น้อย

5) ตำบลเขื่อนผาก

ปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลเขื่อนผาก ในระดับมาก เกิดจากชุดปฏิบัติการประจำตำบลเขื่อนผาก ส่วนใหญ่เห็นว่าการป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน มีความเหมาะสมกว่าการป้องกันยาเสพติดรูป

แบบเดิม และมีความสอดคล้องและเหมาะสมในการนำมาใช้แก้ปัญหายาเสพติดในพื้นที่ อีกทั้งยังได้ศึกษาผลการปฏิบัติของชุดปฏิบัติการประจำตำบลในพื้นที่ใกล้เคียงที่มีการนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนไปปฏิบัติ ทั้งนี้ ในเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ชุดปฏิบัติการตำบลเขื่อนผาก เคยได้รับการฝึกอบรมการดำเนินงานตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ได้รับคำตอบแทนจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน และมีความเต็มใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว และยังเห็นว่าแม้พื้นที่ที่ปฏิบัติงานจะมีช่องทางธรรมชาติที่เอื้อต่อการลักลอบลำเลียงยาเสพติด แต่เป็นพื้นที่ที่มีความสะดวก การเดินทางไม่ลำบาก และไม่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้ง ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว (สป.ปส.อ.พร้าว) ยังได้คอยให้คำปรึกษาและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนช่วยเหลือและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลเขื่อนผาก จึงส่งผลให้ชุดปฏิบัติการประจำตำบลเขื่อนผาก เกิดการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ในระดับที่มาก

6) ตำบลเวียง

ปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลเวียง ในระดับมาก เกิดจากชุดปฏิบัติการประจำตำบลเวียง ส่วนใหญ่เห็นว่าการป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน มีความเหมาะสมกว่าการป้องกันยาเสพติดรูปแบบเดิม และมีความสอดคล้องและเหมาะสมในการนำมาใช้แก้ปัญหายาเสพติดในพื้นที่ โดยได้มีโอกาสทดลองนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนไปใช้ในพื้นที่ก่อนดำเนินการจริง อีกทั้งยังได้ศึกษาผลการปฏิบัติของชุดปฏิบัติการประจำตำบลในพื้นที่ใกล้เคียงที่มีการนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนไปปฏิบัติ ทั้งนี้ ในเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ชุดปฏิบัติการตำบลเวียง เคยได้รับการฝึกอบรมการดำเนินงานตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ได้รับคำตอบแทนจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน และมีความเต็มใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว และยังเห็นว่าแม้พื้นที่ที่ปฏิบัติงานจะมีช่องทางธรรมชาติที่เอื้อต่อการลักลอบลำเลียงยาเสพติด แต่เป็นพื้นที่ที่มีความสะดวก การเดินทางไม่ลำบาก และไม่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้ง ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว (สป.ปส.อ.พร้าว) ยังได้คอยให้คำปรึกษาและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนช่วยเหลือและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลเวียง จึงส่งผลให้ชุดปฏิบัติการประจำตำบลเวียง เกิดการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ในระดับที่มาก

7) ตำบลสันทราย

ปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลสันทราย ในระดับมาก เกิดจากชุดปฏิบัติการประจำตำบลสันทราย ส่วนใหญ่เห็นว่าการป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน มีความเหมาะสมกว่าการป้องกันยาเสพติดรูปแบบเดิม และมีความสอดคล้องและเหมาะสมในการนำมาใช้แก้ปัญหาเสพติดในพื้นที่ โดยได้มีโอกาสทดลองนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ไปใช้ในพื้นที่ก่อนดำเนินการจริง อีกทั้งยังได้ศึกษาผลการปฏิบัติของชุดปฏิบัติการประจำตำบลในพื้นที่ใกล้เคียงที่มีการนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ไปปฏิบัติ ทั้งนี้ ในเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ชุดปฏิบัติการตำบลสันทราย เคยได้รับการฝึกอบรมการดำเนินงานตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน และมีความเต็มใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว และยังเห็นว่าแม้พื้นที่ที่ปฏิบัติงานจะมีช่องทางธรรมชาติที่เอื้อต่อการลักลอบลำเลียงยาเสพติด แต่เป็นพื้นที่ที่มีความสะดวก การเดินทางไม่ลำบาก และไม่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้ง ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว (ศป.ปส.อ.พร้าว) ยังได้คอยให้คำปรึกษาและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนช่วยเหลือและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลสันทราย จึงส่งผลให้ชุดปฏิบัติการประจำตำบลสันทราย เกิดการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ในระดับที่มาก

8) ตำบลแม่แว่น

ปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่แว่น ในระดับมาก เกิดจากชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่แว่น ส่วนใหญ่เห็นว่าการป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน มีความเหมาะสมกว่าการป้องกันยาเสพติดรูปแบบเดิม และมีความสอดคล้องและเหมาะสมในการนำมาใช้แก้ปัญหาเสพติดในพื้นที่ อีกทั้งยังได้ศึกษาผลการปฏิบัติของชุดปฏิบัติการประจำตำบลในพื้นที่ใกล้เคียงที่มีการนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ไปปฏิบัติ ทั้งนี้ ในเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ชุดปฏิบัติการตำบลแม่แว่น เคยได้รับการฝึกอบรมการดำเนินงานตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน และมีความเต็มใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว ประกอบกับศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว (ศป.ปส.อ.พร้าว) ได้คอยให้คำปรึกษาและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนช่วยเหลือและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่แว่น จึงส่งผลให้ชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่แว่น เกิดการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ในระดับที่มาก

9) ตำบลทุ่งหลวง

ปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลทุ่งหลวง ในระดับมาก เกิดจากชุดปฏิบัติการประจำตำบลทุ่งหลวง ส่วนใหญ่เห็นว่าการป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน มีความเหมาะสมกว่าการป้องกันยาเสพติดรูปแบบเดิม และมีความสอดคล้องและเหมาะสมในการนำมาใช้แก้ปัญหาเสพติดในพื้นที่ โดยได้มีโอกาสทดลองนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ไปใช้ในพื้นที่ก่อนดำเนินการจริง อีกทั้งยังได้ศึกษาผลการปฏิบัติของชุดปฏิบัติการประจำตำบลในพื้นที่ใกล้เคียงที่มีการนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ไปปฏิบัติ ทั้งนี้ ในเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ชุดปฏิบัติการตำบลทุ่งหลวง เคยได้รับการฝึกอบรมการดำเนินงานตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ได้รับคำตอบแทนจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน และมีความเต็มใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอประกอบกับศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพริ้ว (ศป.ปส.อ.พริ้ว) ได้คอยให้คำปรึกษาและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนช่วยเหลือและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลทุ่งหลวง จึงส่งผลให้ชุดปฏิบัติการประจำตำบลทุ่งหลวง เกิดการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ในระดับที่มาก

10) ตำบลบ้านโป่ง

ปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลบ้านโป่ง ในระดับน้อย เกิดจากชุดปฏิบัติการประจำตำบลบ้านโป่ง เห็นว่า กระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน มีขั้นตอนและวิธีการที่ยุ่งยากและซับซ้อน ต้องมีการวางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ทำให้มีความความยุ่งยากในการใช้วัตรกรรมกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน มาปฏิบัติในพื้นที่ และไม่มีโอกาสในการทดลองนำเอากระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ไปใช้ในพื้นที่ก่อนดำเนินการจริง อีกทั้งพื้นที่ที่ปฏิบัติงานมีความทุรกันดาร การเดินทางเป็นไปด้วยความยากลำบาก ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ อีกทั้ง ผู้ให้ข้อมูลในแต่ละกลุ่มอาชีพ เช่น ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านทุ่งน้อย ก็ไม่ได้มีการทักเฝ้าระวังในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ทำให้ขาดความสนใจในกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน จึงส่งผลให้ชุดปฏิบัติการประจำตำบลบ้านโป่ง เกิดการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ในระดับที่น้อย

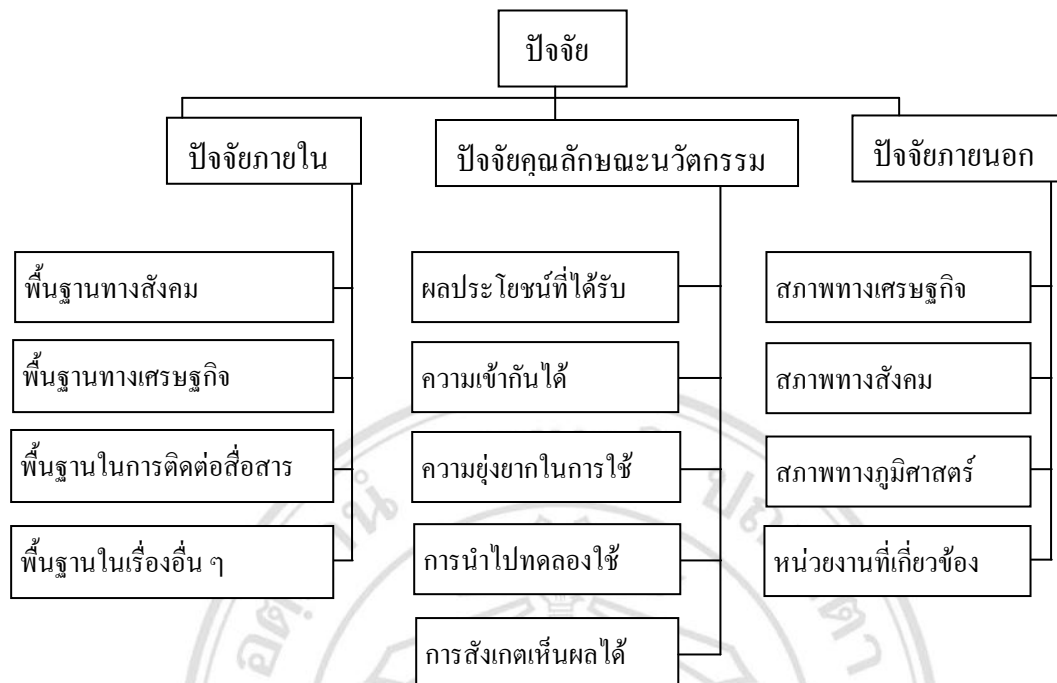
11) ตำบลแม่ปิง

ปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่ปิง ในระดับมาก เกิดจากชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่ปิง ส่วนใหญ่เห็นว่าการป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน มีความเหมาะสมกว่าการป้องกันยาเสพติดรูปแบบเดิม

และมีความสอดคล้องและเหมาะสมในการนำมาใช้แก้ปัญหาหาสาเหตุคิดในพื้นที่ โดยได้มีโอกาสทดลองนำกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอนไปใช้ในพื้นที่ก่อนดำเนินการจริง อีกทั้งยังได้ศึกษาผลการปฏิบัติของชุดปฏิบัติการประจำตำบลในพื้นที่ใกล้เคียงที่มีการนำกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอนไปปฏิบัติ ทั้งนี้ ในเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ชุดปฏิบัติการตำบลแม่ปิง เคยได้รับการฝึกอบรมการดำเนินงานตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ได้รับคำตอบแทนจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอนและมีความเต็มใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอ ประกอบกับศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว (สป.ปส.อ.พร้าว) ได้คอยให้คำปรึกษาและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนช่วยเหลือและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่ปิง จึงส่งผลให้ชุดปฏิบัติการประจำตำบลแม่ปิง เกิดการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ในระดับที่มาก

ทั้งนี้ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลปัจจัยในการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล มาจัดกลุ่มเพื่อวิเคราะห์ได้เป็น 3 กลุ่มด้วยกัน คือ 1) กลุ่มปัจจัยภายใน ประกอบด้วย พื้นฐานทางสังคม พื้นฐานทางเศรษฐกิจ พื้นฐานในการติดต่อสื่อสาร และพื้นฐานในเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน 2) กลุ่มปัจจัยการรับรู้คุณลักษณะของนวัตกรรม ประกอบด้วย ผลประโยชน์ที่ได้รับเชิงเปรียบเทียบ ความเข้ากันได้กับสถานการณ์ที่มีอยู่เดิม ความยุ่งยากในการใช้นวัตกรรม ความสามารถในการนำไปทดลองใช้ได้ และการสังเกตเห็นผลได้ และ 3) ปัจจัยภายนอก ประกอบด้วย สภาพทางเศรษฐกิจ สภาพทางสังคมและวัฒนธรรม สภาพทางภูมิศาสตร์ และสมรรถภาพในการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แสดงได้ตามแผนภาพที่ 5.4

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาพที่ 5.4 ปัจจัยในการยอมรับกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการ
ประจำตำบล

ปัจจัยในการยอมรับกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล อาจเกิดได้ทั้งจากปัจจัยภายในและภายนอก รวมถึงคุณลักษณะของนวัตกรรมด้วย ซึ่งล้วนมีส่วน ก่อให้เกิดการยอมรับกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลทั้งสิ้น ผู้ศึกษา จะนำเสนอโดยเรียงไปตามลำดับ ปัจจัยภายใน คุณลักษณะของนวัตกรรม และปัจจัยภายนอก ดัง รายละเอียดต่อไปนี้

1. ปัจจัยภายใน

1.1) พื้นฐานทางสังคม

พบว่า ชุดปฏิบัติการประจำตำบลที่เป็นเพศชายมีระดับการยอมรับกระบวนการ ประชารัฐ 9 ขั้นตอนมากกว่าเพศหญิง ผู้ที่มีอายุอยู่ในช่วง 51-60 ปี จะมีระดับการยอมรับกระบวนการ ประชารัฐ 9 ขั้นตอน ที่มากกว่าผู้ที่มีอายุน้อย และผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าจะมีระดับการยอมรับ กระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน ที่มากกว่าผู้ที่มีการศึกษาต่ำ

1.2) พื้นฐานทางเศรษฐกิจ

พบว่า ผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่มากกว่า จะมีระดับการยอมรับกระบวนการ ประชารัฐ 9 ขั้นตอน ที่มากกว่าผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่น้อย

1.3) พื้นฐานในการติดต่อสื่อสาร

พบว่า ผู้ที่สามารถใช้ภาษาท้องถิ่นในการสื่อสารได้และใช้แอปพลิเคชันไลน์ (LINE) ในการปฏิบัติหน้าที่ได้ จะมีระดับการยอมรับกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน ที่มากกว่าผู้ที่ไม่สามารถใช้ภาษาท้องถิ่นในการสื่อสารได้และไม่สามารถใช้แอปพลิเคชันไลน์ (LINE) ในการปฏิบัติหน้าที่ได้

1.4) พื้นฐานในเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

พบว่า ผู้ที่เคยได้รับการฝึกอบรมการดำเนินงานตามกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน แล้ว จะมีระดับการยอมรับกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน ที่มากกว่าผู้ที่ไม่เคยผ่านการฝึกอบรม ส่วนผู้ที่ได้รับคำตอบแทนจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน จะมีระดับการยอมรับกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน ที่มากกว่าผู้ที่ไม่เคยได้รับคำตอบแทนจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน และผู้ที่มีความเต็มใจปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว จะมีระดับการยอมรับกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน ที่มากกว่าผู้ที่ไม่มีความเต็มใจปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว

2. ปัจจัยการรับรู้คุณลักษณะของนวัตกรรม

เนื่องจากนวัตกรรมเป็นสิ่งที่กำเนิดมาจากการวิจัยและการพัฒนา รวมทั้งมาจากประสบการณ์ของผู้ใช้นวัตกรรม ดังนั้นนวัตกรรมเทคโนโลยีแต่ละอย่างนั้นจึงมีลักษณะเฉพาะตัวบางครั้งสามารถนำมาใช้แก้ไขปัญหาหรือเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานได้ดีในที่แห่งหนึ่ง แต่ไม่จำเป็นที่จะต้องใช้ได้ผลดีในที่อื่น ๆ เสมอไป ดังเช่น Rogers (2003) ได้กล่าวไว้เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับเร็ว - ช้าของนวัตกรรม ที่มีคุณลักษณะของนวัตกรรมเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย จึงพบว่ามีผลสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎี Rogers (2003) มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1) ด้านผลประโยชน์ที่ได้รับเชิงเปรียบเทียบ

ปัจจัยด้านผลประโยชน์ที่ได้รับเชิงเปรียบเทียบกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด พบว่า ชุดปฏิบัติการประจำตำบลส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าการป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอนมีความเหมาะสมกว่าการป้องกันยาเสพติดรูปแบบเดิม ทั้งนี้เมื่อนำไปพิจารณากับผลของระดับการยอมรับกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล จะเห็นได้ว่า ชุดปฏิบัติการประจำตำบลส่วนใหญ่ มีระดับการยอมรับกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน อยู่ในระดับมาก เนื่องจากเห็นว่าเมื่อนำไปเปรียบเทียบระหว่างการป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอนกับการป้องกันยาเสพติดรูปแบบเดิม การป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอนได้ผลลัพธ์ที่ดีกว่าและประสบความสำเร็จในการแก้ไขปัญหาเสพติดได้มากกว่า

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลจึงเลือกที่จะใช้การป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนไปปฏิบัติในพื้นที่ สอดคล้องกับข้อทฤษฎีของ Rogers (2003) ที่กล่าวไว้ว่า หากมีนวัตกรรมอยู่ 2 สิ่ง สิ่งที่มีประโยชน์มากกว่าจะยอมรับเร็วกว่าหรือดีกว่านวัตกรรมที่ให้ประโยชน์น้อยกว่า และสอดคล้องกับการศึกษา คือ หากชุดปฏิบัติการประจำตำบลมีโอกาสได้ศึกษาและนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนไปปฏิบัติในพื้นที่แล้วมีการเปรียบเทียบระหว่างการป้องกันยาเสพติดรูปแบบเดิม แล้วเห็นว่าการการป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนมีความเหมาะสมกว่าการป้องกันยาเสพติดรูปแบบเดิม ได้ผลลัพธ์ที่ดีกว่า ประสบความสำเร็จมากกว่า และระดับความรุนแรงของปัญหาเสพติดลดลง ก็จะทำให้ชุดปฏิบัติการประจำตำบลหันมายอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนมากขึ้น

2.2) ด้านความเข้ากันได้กับสถานการณ์ที่มีอยู่เดิม

ปัจจัยด้านความเข้ากันได้กับสถานการณ์ที่มีอยู่เดิมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด พบว่า ชุดปฏิบัติการประจำตำบลส่วนใหญ่เห็นด้วยว่ากระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนมีความสอดคล้องและเหมาะสมในการนำมาใช้แก้ปัญหายาเสพติดในพื้นที่ แม้จะมีเจ้าหน้าที่ชุดปฏิบัติการประจำตำบลบางคนเคยพบเห็น หรือได้ยินเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน มาบ้างแล้ว แต่เรื่องดังกล่าวก็ยังเป็นสิ่งใหม่ที่น่าสนใจในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ เพราะเป็นเรื่องที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงค่านิยมทัศนคติของชุดปฏิบัติการประจำตำบลและประชาชนในพื้นที่ เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดคุณค่าต่อประชาชนโดยรวม และเนื่องจากพื้นที่ในอำเภอพร้าวส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ป่าเขามีช่องทางธรรมชาติที่เหมาะสมต่อการลักลอบนำเข้ายาเสพติด นอกจากนี้อำเภอพร้าวยังมีพื้นที่ติดกับอำเภอเชียงดาว อำเภอไชยปราการ ซึ่งเป็นพื้นที่ชายแดน จึงได้รับผลกระทบจากปัญหาการลักลอบนำเข้าและจำหน่ายยาเสพติด

ประกอบกับปัญหาเศรษฐกิจ สังคม ความยากจน และโอกาสทางการศึกษาของราษฎรในพื้นที่ห่างไกล เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ประชากรเข้าไปเกี่ยวข้องกับวงจรปัญหายาเสพติด จึงทำให้ต้องมีกระบวนการและวิธีการที่เหมาะสม ที่สามารถนำมาใช้แก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ได้ตรงจุดและมีประสิทธิภาพ ซึ่งชุดปฏิบัติการประจำตำบลส่วนใหญ่เห็นว่ากระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนมีความสอดคล้องและเหมาะสมในการนำมาใช้แก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ สะท้อนให้เห็นว่าคุณลักษณะของสิ่งใหม่ เป็นเงื่อนไขหนึ่งที่มีผลต่อการยอมรับนวัตกรรมกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล

2.3) ด้านความยุ่งยากในการใช้นวัตกรรม

ปัจจัยด้านความยุ่งยากในการใช้นวัตกรรม เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ชุดปฏิบัติการประจำตำบลไม่ค่อยให้การยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนมากเท่าที่ควร และเป็นปัจจัย

อันดับหนึ่งในปัจจัยด้านคุณลักษณะของนวัตกรรมที่ชุดปฏิบัติการประจำตำบลและประชาชนในพื้นที่อำเภอพร้าวกล่าวถึงมากที่สุดและให้ความเห็นตรงกันว่า กระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนมีขั้นตอนและวิธีการที่ย่งยากและซับซ้อนในการนำมาปฏิบัติในพื้นที่ ต้องอาศัยความเข้าใจ การฝึกอบรม จากผู้ที่มีความชำนาญและเข้าใจในหลักการของกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน หากเจ้าหน้าที่ชุดปฏิบัติการประจำตำบลไม่มีความเข้าใจในรายละเอียดและวัตถุประสงค์ของกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนแล้ว ก็ยากที่จะทำการนำเอากระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ไปใช้แก้ไขปัญหาเสพติดในพื้นที่ประสบผลสำเร็จ

2.4) ด้านความสามารถในการนำไปทดลองใช้ได้

ปัจจัยด้านความสามารถในการนำไปทดลองใช้ได้ ถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เจ้าหน้าที่ชุดปฏิบัติการประจำตำบล มีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ในระดับที่มาก เนื่องจากส่วนใหญ่เห็นว่าได้มีโอกาสได้ทดลองนำเอากระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ไปใช้ในพื้นที่ยกก่อนดำเนินการจริง ซึ่งการแก้ไขปัญหาเสพติดรูปแบบเดิมชุดปฏิบัติการประจำตำบลไม่มีโอกาสได้ทดลองนำมาใช้ในพื้นที่ยกก่อน ต้องทำตามข้อสั่งการของรัฐบาลที่ได้มอบนโยบายมา แต่การแก้ไขปัญหาเสพติดตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ชุดปฏิบัติการประจำตำบลได้มีโอกาสได้ศึกษา ได้ฝึกอบรมการนำไปใช้ และได้ทดลองนำไปใช้ในพื้นที่ยกก่อนดำเนินการจริง จึงทำให้ชุดปฏิบัติการประจำตำบล มีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน อยู่ในระดับมาก

2.5) ด้านการสังเกตเห็นผลได้

เนื่องจากชุดปฏิบัติการประจำตำบลได้รับรู้หรือสังเกตเห็นการใช้กระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ไปปฏิบัติในพื้นที่ใกล้เคียง ทำให้ชุดปฏิบัติการประจำตำบลรับรู้ถึงผลประโยชน์อย่างชัดเจน และยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนมากขึ้น หากมองในเรื่องของนวัตกรรมโดยทั่วไปและให้ผลในลักษณะคล้ายคลึงกัน กล่าวคือ เมื่อชุมชนแห่งหนึ่งเห็นเพื่อนบ้านติดดาวเทียมซึ่งเห็นได้ชัดเจน จะเกิดการถกเถียงและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับดาวเทียมที่สังเกตได้ง่าย หลังจากนั้นเพื่อนบ้านจะเกิดการยอมรับและใช้เวลาเร็วขึ้นในการติดดาวเทียมตามเพื่อนบ้านคนอื่น ๆ ซึ่งเป็นเช่นเดียวกับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล ที่เห็นสถานการณ์เสพติดในพื้นที่ใกล้เคียงมีระดับความรุนแรงลดลง สามารถเห็นได้ชัดเจนจนทำให้เกิดการถกเถียงกันถึงการนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนมาปฏิบัติ จนนำไปสู่การยอมรับนวัตกรรมตามๆ กัน

สอดคล้องกับแนวคิดการสังเกตเห็นผลในปัจจัยที่ส่งผลต่อความเร็วในการยอมรับนวัตกรรมของ Rogers (2003) ที่ได้กล่าวไว้ว่า นวัตกรรมที่สามารถเห็นผลได้ชัดเจนมากน้อยเพียงใด ถ้าผู้รับเห็นผลของนวัตกรรมได้ ก็จะได้รับการยอมรับได้รวดเร็วขึ้นและยอมรับง่ายกว่าสิ่งที่สังเกตเห็นได้ยาก

3. ปัจจัยภายนอก

สำหรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในปัจจุบันส่วนใหญ่มักเกิดจากปัจจัยภายนอก ซึ่งบางอย่างที่เราไม่สามารถคาดการณ์ได้ล่วงหน้า ทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงขึ้นต่อกระบวนการทำงานของเรา ดังนั้น เจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องของภาครัฐและตัวแทนภาคประชาชนจึงต้องรู้จักการบริหารจัดการภายใต้สภาวะการเปลี่ยนแปลง เพราะบางครั้งเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอาจขยายกว้างขึ้นครอบคลุมการดำเนินการในหลาย ๆ ส่วนของการดำเนินงาน ผู้นำของภาครัฐ รวมไปถึงผู้นำชุมชนต้องรู้จักปรับแผนงานให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไปอยู่เสมอ โดยรู้จักบริหารท่ามกลางความเสี่ยงด้วยการอาศัยการตัดสินใจที่อ้างอิงข้อมูลที่ถูกต้อง ซึ่งในการยอมรับนวัตกรรมการป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล อำเภอพร้าวกว้าง จังหวัดเชียงใหม่ มีปัจจัยภายนอกที่เกี่ยวข้องหลายประการ สามารถสรุปเป็นกลุ่มได้ ดังนี้

3.1) ด้านสภาพทางเศรษฐกิจ

ด้านสภาพเศรษฐกิจ นับว่าเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่ง เนื่องจากเศรษฐกิจจะเป็นตัวกำหนดให้ประชาชนเปลี่ยนแปลงค่านิยม วิถีชีวิตดั้งเดิม อาชีพ และลักษณะความเป็นอยู่จากปัจจัยแวดล้อมภายนอกที่เข้ามาสู่ชุมชน เช่น หากประชาชนในพื้นที่มีอัตราการตกงานมาก การก่ออาชญากรรมต่าง ๆ ในพื้นที่ก็จะเพิ่มมากขึ้น รวมถึงผู้ที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับการค้าและการเสพติดก็จะมีมากขึ้น ซึ่งเป็นไปตามสถานการณ์ของสังคม ทำให้รัฐบาลต้องใช้งบประมาณจำนวนมาก ในการนำมาป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด แต่จากข้อมูลของศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าวกว้าง พบว่า ระดับความรุนแรงของสถานการณ์ยาเสพติดอำเภอพร้าวกว้างมีระดับที่ลดลง ซึ่งสอดคล้องกับแบบประเมินทางด้านสภาพทางเศรษฐกิจ พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ในหมู่บ้าน/ชุมชน มีอาชีพประจำ และประชาชนมีรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนต่อปีเป็นไปตามเกณฑ์ จปฐ. แสดงให้เห็นว่าหากประชาชนมีอาชีพทำเป็นประจำและมีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีพ ประชาชนก็จะห่างไกลจากยาเสพติดมากขึ้น และปัญหายาเสพติดในพื้นที่ก็จะลดลง

3.2) ด้านสภาพทางสังคมและวัฒนธรรม

ปัจจัยด้านสภาพทางสังคมและวัฒนธรรม พื้นที่อำเภอพร้าวกว้างจะเป็นสังคมแบบเครือญาติ และผู้ที่รักกันจะนับถือกัน นอกจากนี้ยังมีวัฒนธรรมประเพณีที่ให้ความเคารพต่อผู้ที่อาวุโสกว่าทั้งที่เป็นญาติและมิใช่ญาติ ซึ่งสอดคล้องกับแบบประเมินทางด้านสภาพทางสังคมและวัฒนธรรม พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีการรักษาไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณี เช่น การจัดงานประเพณีรดน้ำคำหัวผู้สูงอายุ เป็นต้น ทั้งนี้ ประชาชนที่มีบ้านเรือนอยู่ในหมู่บ้านเดียวกัน ส่วนมากจะเกี่ยวข้องเป็นญาติกัน หรือเป็นผู้ที่มีอาชีพอย่างเดียวกัน เช่น ทำนา ทำไร่ และทำสวน เป็นต้น ประชาชนจะมีความเอื้อเฟื้อกัน ช่วยเหลือกัน เกรงกลัวต่อการทำบาป จึงทำให้สังคมมีความสงบสุขร่มเย็น

เมื่อมีงานบุญประชาชนจะร่วมกันทำบุญตามเทศกาล ต่าง ๆ เป็นเครื่องแสดงให้เห็นว่าประชาชนยังรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมประเพณีไว้ได้อย่างเคร่งครัด เช่น การทำบุญเข้าพรรษา ซึ่งต้องใช้คนจำนวนมากช่วยกันตกแต่งเทียนเข้าพรรษา ซึ่งเป็นการเสียสละแรงงานและเวลา ด้วยความเต็มใจเป็นการฝึกฝนคนทุกเพศทุกวัย ให้รู้จักรักหมู่คณะและไม่เห็นแก่ตัว สอดคล้องกับแบบประเมินทางด้านสภาพทางสังคมและวัฒนธรรม พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีความรักใคร่สามัคคี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน นอกจากนี้วัฒนธรรมที่สำคัญของประชาชนอำเภอพร้าว คือ การยึดเอาพุทธศาสนาเป็นหลักในการดำเนินชีวิต เช่น การใส่บาตรพระภิกษุสามเณรในเวลาเช้า การนำอาหารไปถวายพระที่วัดทุกวันพระ ซึ่งเป็นการกระทำที่ขัดเกลาคิดใจให้มีความเสียสละ มีความเมตตาเอื้อเฟื้อต่อผู้อื่น จึงทำให้ประชาชนในพื้นที่ห่างไกลจากยาเสพติดและอบายมุขต่าง ๆ มากขึ้น

3.3) ด้านสภาพทางภูมิศาสตร์

ปัจจัยด้านสภาพทางภูมิศาสตร์ ถือเป็นปัจจัยสำคัญในการนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนไปปฏิบัติในพื้นที่ เนื่องจากพื้นที่อำเภอพร้าวส่วนใหญ่จะเป็นพื้นที่ป่าเขา การเดินทางเป็นไปด้วยความยากลำบาก บางหมู่บ้านต้องใช้ระยะเวลาในการเดินทางค่อนข้างนาน สอดคล้องกับแบบประเมินทางด้านสภาพทางภูมิศาสตร์ พบว่า พื้นที่ที่ปฏิบัติงานมีความทุรกันดารเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ประกอบกับอำเภอพร้าว เป็น 1 ในอำเภอขนาดใหญ่ของจังหวัดเชียงใหม่ มีพื้นที่ติดกับอำเภอเชียงดาว อำเภอไชยปราการ ซึ่งเป็นพื้นที่ชายแดน เขตรอยต่อเป็นป่าเขา และมีช่องทางธรรมชาติที่เหมาะสมต่อการลักลอบนำเข้ายาเสพติด จึงได้รับผลกระทบจากปัญหาการลักลอบนำเข้าและจำหน่ายยาเสพติดตลอดมา จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ประชากรเข้าไปเกี่ยวข้องกับวงจรปัญหายาเสพติด สอดคล้องกับแบบประเมินทางด้านสภาพทางภูมิศาสตร์ พบว่า พื้นที่ที่ปฏิบัติงานมีช่องทางธรรมชาติที่เอื้อต่อการลักลอบลำเลียงยาเสพติด

แม้ว่าช่องทางธรรมชาติจะเป็นปัจจัยที่ทำให้มียาเสพติดเข้ามาแพร่ระบาดในพื้นที่ แต่ก็ไม่ได้เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล นอกจากนี้ แม้ว่าพื้นที่ที่ปฏิบัติงานจะมีความทุรกันดารและยากลำบากต่อการปฏิบัติหน้าที่ แต่ก็ไม่ได้เป็นปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลในการนำเอากระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนไปปฏิบัติในพื้นที่แต่อย่างใด ส่งผลให้ระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล อยู่ในระดับมาก

3.4) ด้านสมรรถภาพในการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ปัจจัยด้านสมรรถภาพในการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ถือว่าเป็นปัจจัยที่ช่วยสนับสนุนให้ชุดปฏิบัติการประจำตำบลมีความเต็มใจที่จะเข้ามาปฏิบัติหน้าที่และสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างถูกต้อง ซึ่งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว (ศป.ปส.อ.พร้าว) เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่

อำเภอพร้าว มีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำแผนปฏิบัติการ แผนงาน และโครงการต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดในพื้นที่ โดยร่วมกับส่วนราชการ หน่วยงานภาคเอกชน และองค์กรภาคประชาชนที่เกี่ยวข้อง สั่งการหรือมอบหมายให้ส่วนราชการและหน่วยงานในพื้นที่ ดำเนินการในลักษณะบูรณาการทั้งแผนงาน งบประมาณ และการปฏิบัติ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด อีกทั้ง อำเภอยการประสานงาน เรงรัด ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่อำเภอของส่วนราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้ง ติดตามประเมินผลการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่อำเภอ และให้คำแนะนำแก่องค์กร หน่วยงาน ชุดปฏิบัติการ เพื่อการปรับปรุงการดำเนินงาน ซึ่งสอดคล้องกับแบบประเมินทางด้านด้านสมรรถภาพในการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พบว่า ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว (สป.ปส.อ.พร้าว) ได้ให้คำปรึกษาและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็มีส่วนช่วยเหลือและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลด้วยเหตุผลดังกล่าว ส่งผลให้ระดับการยอมรับกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล อยู่ในระดับมาก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บทที่ 6

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในบทนี้ผู้ศึกษาได้สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการยอมรับนวัตกรรมการป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ในประเด็นสถานการณ์ยาเสพติดแต่ละตำบลในอำเภอพร้าว ภายหลังจากนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนไปปฏิบัติ ประเด็นระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล และประเด็นปัจจัยในการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล เพื่อให้ทราบถึงสถานการณ์ยาเสพติดแต่ละตำบลในอำเภอพร้าว ภายหลังจากนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนไปปฏิบัติ ทราบถึงระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล และทราบถึงปัจจัยในการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล นอกจากนี้สามารถนำผลการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงแผนการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดในอำเภอพร้าวให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

6.1 สรุปผลการศึกษา

การยอมรับนวัตกรรมการป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ คือ ชุดปฏิบัติการประจำตำบลแต่ละตำบลนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนไปปฏิบัติในพื้นที่ตำบลที่ตนรับผิดชอบ ซึ่งการปฏิบัติจะขึ้นอยู่กับเงื่อนไขและปัจจัยในการปฏิบัติที่แตกต่างกัน ในพื้นที่อำเภอพร้าวมีทั้งหมด 11 ตำบล

6.1.1 สถานการณ์ยาเสพติดแต่ละตำบลในอำเภอพร้าว ภายหลังจากนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนไปปฏิบัติ สามารถนำมาจัดกลุ่ม ได้เป็น 3 กลุ่มด้วยกัน คือ

1. ชุดปฏิบัติการประจำตำบลที่มีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน อยู่ในระดับน้อย แต่สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่กลับมีระดับความรุนแรงของปัญหายาเสพติดลดลง มีจำนวน 2 ตำบล ได้แก่ ตำบลป่าไผ่และบ้านโป่ง
2. ชุดปฏิบัติการประจำตำบลที่มีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน อยู่ในระดับมาก แต่สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่กลับมีระดับความรุนแรงของปัญหายาเสพติดเพิ่มขึ้น มีจำนวน 1 ตำบล คือ ตำบลป่าดู้ม

3. ชุดปฏิบัติการประจำตำบลที่มีระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน อยู่ในระดับมาก และสถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่ที่มีระดับความรุนแรงของปัญหาเสพติดลดลง มีจำนวน 8 ตำบล ได้แก่ ตำบลน้ำแพร่ โหล่งขุด เขื่อนผาก เวียง สันทราย แม่แวน หุ่นหลวง และแม่ปิง

6.1.2 ระดับการรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. ชุดปฏิบัติการประจำตำบลที่มีระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ในระดับน้อย จำนวน 2 ตำบล ประกอบด้วย ชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าไผ่และบ้านโป่ง ซึ่งได้ดำเนินการตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน จำนวน 1-3 ขั้นตอน

2. ชุดปฏิบัติการประจำตำบลที่มีระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ในระดับมาก จำนวน 9 ตำบล ประกอบด้วย ชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าตุ่ม น้ำแพร่ โหล่งขุด เขื่อนผาก เวียง สันทราย แม่แวน หุ่นหลวง และแม่ปิง ซึ่งได้ดำเนินการตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน จำนวน 7-9 ขั้นตอน

6.1.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล สามารถนำมาจัดกลุ่ม ได้เป็น 3 กลุ่มด้วยกัน คือ

1. ปัจจัยภายใน มีจำนวน 4 ปัจจัย ประกอบด้วย ด้านพื้นฐานทางสังคม ด้านพื้นฐานทางเศรษฐกิจ ด้านพื้นฐานในการติดต่อสื่อสาร และด้านพื้นฐานในเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

2. ปัจจัยการยอมรับรู้คุณลักษณะของนวัตกรรม มีจำนวน 5 ปัจจัย ประกอบด้วย ด้านผลประโยชน์ที่ได้รับเชิงเปรียบเทียบ ด้านความเข้ากันได้กับสถานการณ์ที่มีอยู่เดิม ด้านความยุ่งยากในการใช้นวัตกรรม ด้านความสามารถในการนำไปทดลองใช้ได้ และด้านการสังเกตเห็นผลได้

3. ปัจจัยภายนอก มีจำนวน 4 ปัจจัย ประกอบด้วย ด้านสภาพทางเศรษฐกิจ ด้านสภาพทางสังคมและวัฒนธรรม ด้านสภาพทางภูมิศาสตร์ และด้านสมรรถภาพในการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

6.2 การอภิปรายผล

6.2.1 การอภิปรายผลสถานการณ์ยาเสพติดในอำเภอพร้าว ภายใต้บริบทระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ที่แตกต่างกันของชุดปฏิบัติการประจำตำบล

สถานการณ์ยาเสพติดในอำเภอพร้าว จากข้อมูลผลการดำเนินการตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ในพื้นที่อำเภอพร้าวของชุดปฏิบัติการประจำตำบลทั้ง 11 ชุด โดยใช้ข้อมูลจากศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัดเชียงใหม่ (ศอ.ปส.จ.เชียงใหม่) และสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ภาค 5 ตามเกณฑ์การพิจารณาความเข้มแข็งของหมู่บ้าน/ชุมชนด้าน

ยาเสพติด พบว่าสถานะหมู่บ้าน/ชุมชน ในพื้นที่อำเภอพร้าวจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ครั้งที่ 1 รอบ 6 เดือนแรก (ตุลาคม 2560 – มีนาคม 2561) ปีการประเมิน 2561 มีจำนวนหมู่บ้านสีขาว (ปลอดยาเสพติด) จำนวน 86 หมู่บ้าน , หมู่บ้านสีเขียว (สภาพปัญหาเสพติดบางเบา) จำนวน 13 หมู่บ้าน, หมู่บ้านสีเหลือง (สภาพปัญหาเสพติดปานกลาง) จำนวน 5 หมู่บ้าน และหมู่บ้านสีแดง (สภาพปัญหาเสพติดรุนแรง) จำนวน 5 หมู่บ้าน ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับข้อมูลผลการกำหนดสถานะหมู่บ้าน/ชุมชนด้านยาเสพติด ในรอบปีการประเมิน 2559 และ 2560 พบว่าสถานะหมู่บ้านสีแดงมีจำนวนลดลงและสถานะหมู่บ้านสีขาวมีจำนวนเพิ่มขึ้น แสดงให้เห็นว่า ผลการดำเนินงานแก้ไขปัญหายาเสพติดตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ซึ่งเป็นนวัตกรรมใหม่ที่รัฐบาลนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหายาเสพติดให้กับหมู่บ้าน/ชุมชน โดยการปฏิบัติของชุดปฏิบัติการประจำตำบลทั้ง 11 ชุด มีจำนวนผู้ค้าและผู้เสพยาเสพติดลดลงตามผลการกำหนดสถานะหมู่บ้าน/ชุมชนมั่นคง ปลอดภัยยาเสพติดอำเภอพร้าวจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ซึ่งจากผลการศึกษาศถานการณ์ยาเสพติดแต่ละตำบลในอำเภอพร้าวจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ภายหลังจากนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนไปปฏิบัติ ผู้ศึกษาสามารถแบ่งกลุ่มระดับการยอมรับและสถานการณ์ยาเสพติดในแต่ละตำบล เพื่อใช้การอภิปรายผลผลการศึกษาได้เป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มที่มีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ในระดับมากและสถานการณ์ยาเสพติดดีขึ้น มีจำนวน 8 ตำบล ได้แก่ ตำบลน้ำแพร่ โหล่งขุด เขื่อนผาก เวียง สันทราย แม่แว่น หุ่งหลวง และแม่ปิ้ง

2. กลุ่มที่มีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ในระดับน้อยและสถานการณ์ยาเสพติดไม่ดีขึ้น ไม่พบ

3. กลุ่มที่มีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ในระดับมากแต่สถานการณ์ยาเสพติดไม่ดีขึ้น มีจำนวน 1 ตำบล ได้แก่ ตำบลป่าดุ่ม

4. กลุ่มที่มีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ในระดับน้อยแต่สถานการณ์ยาเสพติดดีขึ้น มีจำนวน 2 ตำบล ได้แก่ ตำบลป่าไหนดและบ้านโป่ง

1. กลุ่มที่มีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ในระดับมากและสถานการณ์ยาเสพติดดีขึ้น

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลที่มีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน อยู่ในระดับมาก และสถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่มีระดับที่ดีขึ้น มีจำนวน 8 ตำบล ได้แก่ ตำบลน้ำแพร่ โหล่งขุด เขื่อนผาก เวียง สันทราย แม่แว่น หุ่งหลวง และแม่ปิ้ง ซึ่งหากวิเคราะห์แล้วจะเห็นว่าสถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่ดังกล่าว มีสถานการณ์ที่ดีขึ้น สอดคล้องกับชุดปฏิบัติการประจำตำบลที่มีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ขึ้นอยู่กับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล

ซึ่งชุดปฏิบัติการประจำตำบล ได้ดำเนินการจัดทำแผนคัดเลือกหมู่บ้านเป้าหมาย กำหนดมาตรการในการดำเนินการตามสภาพปัญหา เช่น หมู่บ้านรุนแรงใช้การข่าว การปราบปรามเป็นตัวนำ หมู่บ้านปานกลางใช้มาตรการประชาคมค้นหาผู้เสพ/ผู้ค้าและมาตรการการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน หมู่บ้านเบาบางใช้มาตรการเฝ้าระวังและกระบวนการสร้างความเข้มแข็ง ตามกระบวนการ 9 ขั้นตอนอย่างจริงจัง คือ 1. การสืบสภาพชุมชน 2. การพบปะแกนนำหมู่บ้าน/ชุมชน 3. ประกาศวาระหมู่บ้าน/ชุมชน ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด (ประชาคม ครั้งที่ 1) 4. การรณรงค์ให้ความรู้ 5. คัดแยกผู้มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด (ประชาคม ครั้งที่ 2) ผู้เสพ – รายงานจังหวัดและส่งเข้าบำบัด ผู้ค้า/ผู้ต้องสงสัย – รายงานจังหวัดเพื่อกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด 6. การสร้างภูมิคุ้มกัน ทั้งในมิติ เด็กและเยาวชนในสถานศึกษา นอกสถานศึกษา ประชาชนทั่วไป และผู้ใช้แรงงาน 7. การยอมรับร่องครัวเรือน (ประชาคม ครั้งที่ 3) 8. การใช้มาตรการทางสังคม 9. การรักษาสถานะชุมชนเข้มแข็ง

การดำเนินการดังกล่าวจึงเป็นเหตุผลที่ทำให้สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่มีระดับที่ดีขึ้น ทั้งนี้ ชุดปฏิบัติการประจำตำบลและคณะกรรมการชุมชนเข้มแข็งจะต้องดำเนินการรักษาสถานะความเข้มแข็งของชุมชนเอาไว้ และดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ที่ยังมีการแพร่ระบาดอยู่อย่างจริงจัง รวมทั้ง ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว (สป.ปส.อ.พร้าว) ต้องคอยให้คำปรึกษา คำแนะนำ และสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลด้วย เพื่อให้ชุดปฏิบัติการประจำตำบลสามารถดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ได้อย่างเต็มกำลังความสามารถ ซึ่งจะทำให้ยาเสพติดหมดไปจากสังคมในที่สุด

จากสถานการณ์ยาเสพติดอำเภอพร้าวที่มีระดับดีขึ้น เกิดจากชุดปฏิบัติการประจำตำบลเกิดการยอมรับนวัตกรรมการป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน แล้วนำไปปฏิบัติในพื้นที่ สอดคล้องกับการวิจัยของ วิยะดา ไทยเกิด (2558) ที่ได้ศึกษาลักษณะการยอมรับนวัตกรรมที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของที่พักออนไลน์ ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ และความจงรักภักดีของผู้ใช้บริการที่พักออนไลน์ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีวัตถุประสงค์คือ (1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของที่พักออนไลน์ ได้แก่ ลักษณะการยอมรับนวัตกรรม (2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ ได้แก่ ลักษณะการยอมรับนวัตกรรม (3) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความจงรักภักดีของผู้ใช้บริการที่พักออนไลน์ ได้แก่ การตัดสินใจของที่พักออนไลน์และความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ (4) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของลักษณะการยอมรับนวัตกรรมที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของที่พักออนไลน์ ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการและความจงรักภักดีของผู้ใช้บริการที่พักออนไลน์ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ที่พัฒนาขึ้นตามแนวคิด ทฤษฎี และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ผลการวิจัยยังพบว่า (1) ลักษณะการยอมรับนวัตกรรม ได้แก่ ด้านคุณลักษณะประโยชน์เชิงเปรียบเทียบ ด้านคุณลักษณะที่เข้ากันได้ ด้านคุณลักษณะสามารถทดลองใช้ได้ และด้านคุณลักษณะสามารถสังเกตได้ มีอิทธิพลทางบวกต่อการตัดสินใจของที่พักออนไลน์และความพึงพอใจของผู้ใช้บริการจองที่พักออนไลน์ (2) การตัดสินใจของที่พักออนไลน์มีอิทธิพลทางบวกต่อความพึงพอใจของผู้ใช้บริการจองที่พักออนไลน์และความจงรักภักดีของผู้ใช้บริการจองที่พักออนไลน์ (3) ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการจองที่พักออนไลน์มีอิทธิพลทางบวกต่อความจงรักภักดีของผู้ใช้บริการจองที่พักออนไลน์

2. กลุ่มที่มีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ในระดับน้อยและสถานการณ์ยาเสพติดไม่ดีขึ้น ไม่พบ

3. กลุ่มที่มีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ในระดับมากแต่สถานการณ์ยาเสพติดไม่ดีขึ้น

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลที่มีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน อยู่ในระดับมาก แต่สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่กลับไม่ดีขึ้น มีจำนวน 1 ตำบล คือ ตำบลป่าดู้ม ซึ่งหากวิเคราะห์แล้วจะเห็นว่าสถานการณ์ปัญหาเสพติดในพื้นที่ตำบลป่าดู้ม มีระดับความรุนแรงเพิ่มขึ้น ซึ่งชุดปฏิบัติการประจำตำบลป่าดู้ม มีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ตำบลป่าดู้ม ไม่ได้ขึ้นอยู่กับระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล แต่ขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น ๆ ด้วย อาทิ พื้นที่ของตำบลป่าดู้มส่วนใหญ่เป็นภูเขาปกคลุมด้วยป่าไม้อุดมสมบูรณ์ มีพื้นที่ป่าไม้ 31,826 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 68.54 ของเนื้อที่ตำบล มีพื้นที่ราบเพียงเล็กน้อย และมีช่องทางธรรมชาติ เหมาะแก่การลักลอบลำเลียงยาเสพติดที่ผ่านมาจากอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย และอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นพื้นที่ชายแดนมีอาณาเขตติดต่อกับประเทศเมียนมา

ประกอบกับประชาชนในพื้นที่มีอัตราว่างงานเป็นจำนวนมากถึง 456 คน คิดเป็นร้อยละ 13.47 ระดับการศึกษาพบว่าประชาชนร้อยละ 51.79 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา (ชั้นป.4, ป.6, ป.7) ซึ่งเป็นระดับการศึกษาที่ไม่สูงมากนัก และมีประชาชนที่ไม่ได้รับการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 12.67 จึงเป็นสาเหตุทำให้สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่ตำบลป่าดู้ม มีระดับความรุนแรงของปัญหายาเสพติดที่เพิ่มมากขึ้น แม้จะมีการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ในระดับมากก็ตาม

ทั้งนี้ผู้ศึกษาได้ลงพื้นที่สัมภาษณ์เชิงลึกเพิ่มเติมเพื่อยืนยันข้อมูลและเป็นการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า จากการสัมภาษณ์ พบว่า มีปัจจัยที่ส่งผลต่อสถานการณ์ปัญหายาเสพติดในพื้นที่ตำบลป่าดู้ม มีระดับความรุนแรงเพิ่มขึ้น แบ่งออกเป็น 2 ประเด็น คือ 1. ประเด็นด้านภูมิประเทศ 2. ประเด็นด้านสังคม

1. ประเด็นด้านภูมิศาสตร์ จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ตำรวจและกำนันตำบลป่าดุ่ม พบว่า ตำบลป่าดุ่ม แบ่งพื้นที่ในการปกครองออกเป็น 12 หมู่บ้าน ประกอบด้วย บ้านสันคะมอก บ้านทุ่งกู่ บ้านต้นรุ้ง บ้านต้นกอก บ้านทุ่งห้า บ้านสันถนน บ้านห้วยกู่ บ้านป่าดุ่มโห้ง บ้านป่าดุ่มดอน บ้านปางพาน บ้านสหกรณ์แปลง 5 (มีหมู่บ้านบริวาร คือ บ้านอาบอเนและบ้านอาบอลาชา ซึ่งเป็นกลุ่มชาติพันธุ์) และบ้านคอยใต้ พื้นที่ของตำบลป่าดุ่มส่วนใหญ่เป็นภูเขาปกคลุมด้วยป่าไม้อันอุดมสมบูรณ์ มีพื้นที่ป่าไม้ คิดเป็นร้อยละ 68.54 ของเนื้อที่ตำบล มีพื้นที่ราบเพียงเล็กน้อย การคมนาคมภายในตำบลสามารถเดินทางติดต่อกันได้เกือบทุกหมู่บ้านยกเว้น หมู่ที่ 10 บ้านปางพาน ที่ต้องผ่านพื้นที่ภูเขาสูง

ตำบลป่าดุ่มมีช่องทางธรรมชาติที่เหมาะสมแก่การลักลอบลำเลียงยาเสพติดที่ผ่านมาจากทางอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย และอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นพื้นที่ชายแดนมีอาณาเขตติดต่อกับประเทศเมียนมาร์ จึงทำให้เกิดปัญหาการลักลอบขนยาเสพติดมาพักไว้ที่บริเวณตำบลป่าดุ่มอยู่บ่อยครั้ง และยาเสพติดบางส่วนจะถูกกระจายลงไปยังภายในหมู่บ้าน อีกทั้งยังมีผู้ค้ายาเสพติดรายย่อยอยู่ในตำบลซึ่งยังไม่ถูกจับกุมดำเนินคดี เนื่องจากมีการหลบหนีเจ้าหน้าที่อยู่ นอกจากนี้ ตำบลป่าดุ่มยังมีสถานที่ลับตาอันเป็นแหล่งมั่วสุมของผู้เสพยาเสพติดหลายแห่ง เช่น พื้นที่ป่าและพื้นที่กร้างภายในตำบล มีคนแปลกหน้าเข้าออกในหมู่บ้านอยู่บ่อย ๆ ประกอบกับมีกลุ่มผู้เสพยาใหม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดเพิ่มมากขึ้นและผู้เสพยาเก่ายังไม่สามารถเลิกจากยาเสพติดได้ จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่ตำบลป่าดุ่มยังไม่ดีขึ้น

2. ประเด็นด้านสังคม จากการสัมภาษณ์พัฒนากรตำบลป่าดุ่ม ปลัดเทศบาลตำบลป่าดุ่ม และผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านทุ่งกู่ พบว่า พื้นที่ตำบลป่าดุ่มมีกลุ่มเยาวชนและวัยแรงงานที่ว่างงานอยู่เป็นจำนวนมาก โดยมักจะไปมั่วสุมเสพยาเสพติดกัน นอกจากนี้ระดับการศึกษาของประชาชนในพื้นที่มีระดับการศึกษาที่ไม่สูง และประชาชนบางส่วนก็ไม่ได้รับการศึกษา ทำให้บางครอบครัวมีฐานะยากจนและบางครอบครัวก็มีลูกจำนวนมาก พ่อแม่ต้องไปทำงานต่างถิ่นขาดการเอาใจใส่ดูแลและสั่งสอนอบรมบุตรหลานอย่างทั่วถึง ทำให้มีเยาวชนเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งคนในหมู่บ้านยังขาดความสามัคคี ขาดแบบอย่างที่ดีในการใช้ชีวิต ต่างคนต่างอยู่ไม่สนใจต่อกัน ทำให้ขาดความร่วมมือในการแก้ไขปัญหายาเสพติด เพราะการแก้ไขปัญหายาเสพติดต้องอาศัยการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องช่วยกันแก้ไขปัญหานี้ ไม่มีใครสามารถแก้ไขได้โดยลำพัง ต้องดำเนินควบคู่กันทุกมาตรการทุกด้าน ทั้งด้านการป้องกัน การปราบปราม การบำบัด และการเฝ้าระวัง

4. กลุ่มที่มีระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ในระดับน้อยแต่สถานการณ์ยาเสพติดดีขึ้น

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลที่มีระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน อยู่ในระดับน้อย แต่สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่กลับดีขึ้น มีจำนวน 2 ตำบล ได้แก่ ตำบลป่าไผ่และบ้านโป่ง ซึ่งหากวิเคราะห์แล้วจะเห็นว่าสถานการณ์ปัญหาเสพติดในพื้นที่ตำบลป่าไผ่และบ้านโป่งมีระดับความรุนแรงลดลง แต่ชุดปฏิบัติการประจำตำบลกลับมีระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน อยู่ในระดับน้อย ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการแก้ไขปัญหาเสพติดที่ประสบความสำเร็จในพื้นที่ตำบลป่าไผ่ไม่ได้ขึ้นอยู่กับระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลเพียงอย่างเดียว แต่ขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น ๆ อาทิ การดำเนินการด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยอย่างจริงจังในพื้นที่ อีกทั้งได้มีการจัดตั้งอาสาสมัคร (อปพร.) และชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ขึ้น เพื่อช่วยในการสอดส่องดูแลแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในตำบล รวมทั้งได้มีการจัดทำโครงการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ โดยผู้นำชุมชน เทศบาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องช่วยกันสอดส่องดูแล และมีการอบรมให้ความรู้แก่เด็ก เยาวชน บุคคลทั่วไปอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ลงพื้นที่สัมภาษณ์เชิงลึกเพิ่มเติมเพื่อยืนยันข้อมูลและเป็นการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า จากการสัมภาษณ์ พบว่า มีปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อสถานการณ์ปัญหายาเสพติดในพื้นที่ตำบลป่าไผ่และบ้านโป่ง มีระดับความรุนแรงลดลง ดังนี้

ตำบลป่าไผ่

จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ตำรวจ ปลัดเทศบาลตำบลป่าไผ่ และกำนันตำบลป่าไผ่ พบว่า ตำบลป่าไผ่แบ่งพื้นที่ในการปกครองออกเป็น 10 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านป่าไผ่ บ้านสันยาว บ้านเหล่า บ้านดินธาตุ บ้านสันกลาง บ้านสันปอธง บ้านม่วงถ้อย บ้านโละปูละ บ้านม่วงคำ และบ้านสันตะผา ตำบลป่าไผ่มีสถานีตำรวจ (จุดตรวจ) จำนวน 1 แห่ง ตั้งอยู่ หมู่ที่ 3 บ้านเหล่า ซึ่งเป็นจุดที่มีพื้นที่รอยต่อและช่องทางธรรมชาติ ทำให้ผู้ค้ายาเสพติดไม่กล้านำยาเสพติดผ่านมายังตำบลป่าไผ่ รวมทั้งได้จัดตั้งอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) และชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ขึ้น เพื่อช่วยในการสอดส่องดูแลและรักษาความสงบเรียบร้อย ป้องกันปัญหายาเสพติดแพร่ระบาดในตำบล

นอกจากนี้ ประชาชนในแต่ละหมู่บ้านได้มีส่วนร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับประโยชน์ ในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหายาเสพติดและเสนอแนะความต้องการของหมู่บ้าน เช่น กำหนดกติกาของหมู่บ้าน มาตรการทางสังคมร่วมกัน ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในข้อตกลง กติกา ระเบียบ หรือธรรมนูญของหมู่บ้าน ตามแนวทางสันติวิธี มีการติดตามดูแล ช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพยาเสพติดในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านสุขภาพ อาชีพ การศึกษา และการเปิดโอกาสให้กับผู้ที่เคยเสพยาเสพติดที่มีที่ยืนบนสังคม มีการจัดการสภาพแวดล้อม

ในตำบล แก้ไขพื้นที่เสี่ยง และพัฒนาพื้นที่เชิงบวก พื้นที่สร้างสรรค์ให้มากขึ้น สร้างลานกีฬาออกกำลังกาย เพื่อให้เยาวชนได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ไม่กลับไปมั่วสุมเสพยาอีก

อีกทั้ง ได้มีการประชุมประชาคมในหมู่บ้านเพื่อคัดกรอง จำแนกกลุ่มต่าง ๆ ได้แก่ กลุ่มผู้ค้า ผู้เสพ/ผู้ติด กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มปกติ เพื่อหาวิธีแก้ไขปัญหที่เหมาะสมกับแต่ละกลุ่ม ทั้งนี้ ผู้นำของตำบลป่าไผ่ได้มีการประสานและขอความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เข้ามาช่วยดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดในตำบล ซึ่งได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี ทั้งเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง เจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าหน้าที่ทหาร และเทศบาลตำบลป่าไผ่

จากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านป่าไผ่ และครู กศน.ตำบลป่าไผ่ พบว่าได้มีการอบรมให้ความรู้แก่เด็ก เยาวชน และบุคคลทั่วไปให้เกิดความตระหนักในโทษและพิษภัยของยาเสพติด พร้อมทั้งสร้างการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ การสร้างเสริมความเข้าใจและปรับทัศนคติกับคนในหมู่บ้านให้เข้าใจสภาพปัญหาของยาเสพติด นอกจากนี้ ได้มีการสร้างกิจกรรมสำหรับเยาวชนในชุมชน เพื่อให้เยาวชนสามารถใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เช่น การกีฬา นันทนาการ เป็นต้น และได้มีการให้คำปรึกษาแนะนำ เพื่อช่วยให้คำแนะนำและช่วยเหลือ เมื่อเยาวชนมีปัญหาในด้าน ต่าง ๆ นอกจากนี้ ได้มีการฝึกอาชีพให้กับคนในชุมชน เพื่อเพิ่มรายได้ ลดความยากจน และเป็นการประหยัดค่าใช้จ่าย

ตำบลบ้านโป่ง

จากการสัมภาษณ์ปลัดอำเภอประจำตำบลบ้านโป่ง เจ้าหน้าที่ตำรวจ และกำนันตำบลบ้านโป่ง พบว่า ตำบลบ้านโป่งแบ่งพื้นที่ในการปกครองออกเป็น 8 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านโป่ง บ้านสันต้นม่วง บ้านดงหลวง บ้านป่าอ้อ บ้านป่าดั้น บ้านทุ่งน้อย บ้านหนองไฮ-ป่าห้วย และบ้านดงป่าแดง การดำเนินการด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย ตำบลบ้านโป่งได้มีการประสานงานร่วมมือกับภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ฝ่ายปกครอง ทหาร ตำรวจ รวมทั้งภาคประชาชน ชุมชน แกนนำชุมชน อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ที่จะป็นกำลังสำคัญในการเฝ้าระวัง ติดตามและปราบปรามการแพร่ระบาดของยาเสพติด อาทิเช่น การสกัดผู้ค้า ผู้ผลิต ผู้นำเข้าและผู้สนับสนุนในทุกหมู่บ้าน/ชุมชน ตรวจสถานบริการ ที่พัก อาคาร และแหล่งมั่วสุมต่าง ๆ

อีกทั้ง ได้มีการกำหนดพื้นที่เสี่ยงที่จะเข้าดำเนินการแก้ไขปัญหาก่อนร่วมกัน ได้เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน คือ ประชาชนทุกคนในสังคม จะได้รับผลกระทบไม่ทางตรงก็ทางอ้อม ดังนั้น จึงมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนทุกคนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดในทุกกระบวนการวางแผนดำเนินงานและตัดสินใจ พิจารณาทางเลือก ตลอดจนร่วมดำเนินงาน ปรับปรุงวิธีดำเนินงาน ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และร่วมติดตามประเมินผลการดำเนินงาน สำหรับหมู่บ้านที่สามารถแก้ไขปัญหามีความเข้มแข็งอยู่แล้วได้พัฒนา

นำมาเป็นตัวอย่างในการแก้ไขปัญหให้กับหมู่บ้านอื่นทั้งนี้ แต่ละหมู่บ้านจะมีข้อตกลงร่วมกันเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด เป็นลายลักษณ์อักษร และมีการประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน (ธรรมนูญหมู่บ้าน) เช่น หากผู้ใดยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด และถูกจับดำเนินคดีตามกฎหมาย ต้องถูกตัดสิทธิ์สวัสดิการสมาชิกฌาปนกิจฯ ของหมู่บ้าน เป็นต้น มีการจัดตั้งกองทุนเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหายาเสพติด เช่นกองทุนแม่ของแผ่นดิน กองทุนหมู่บ้าน/ชุมชน ที่นำผลประโยชน์มาใช้แก้ไขปัญหายาเสพติด ฯลฯ มีการประชุมในหมู่บ้าน เพื่อค้นหาและตรวจสอบผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดอย่างน้อย 3 เดือน/ครั้ง มีการนำผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติด เข้ารับการบำบัดตามนโยบายของรัฐบาล และมีการติดตามผลและให้ความช่วยเหลือผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติด ที่ผ่านการบำบัดฟื้นฟู

นอกจากนี้ ตำบลบ้านโป่งมีการจัดทำโครงการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ และมีการอบรมให้ความรู้แก่เด็ก เยาวชน บุคคลทั่วไปอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้ง ได้มีการจัดเวรยามตรวจตราบริเวณจุดเสี่ยงร่วมกับเจ้าหน้าที่ด้านความมั่นคง อย่างน้อยเดือนละ 2 ครั้ง มีการใช้พุทธศาสนาในการป้องกันและรักษาอาการติดสารเสพติด เช่น ให้มีการละเว้นต่ออบายมุข การรู้จักรักษาศีล ฝึกใจให้เป็นสมาธิ โดยการเรียนรู้หลักธรรมทางศาสนาจนเกิดปัญญา ทำให้เกิดความตระหนักที่จะปฏิบัติตามแนวทางศาสนาได้อย่างถูกต้อง มีการส่งเสริมเยาวชนและบุคคลทั่วไปร่วมกันปฏิญาณตนทำความดีช่วงเช้าพรรษา ขอความร่วมมือร้านค้าต่าง ๆ ในพื้นที่จำหน่ายสุราทุกวันพระ และช่วงเช้าพรรษา และประชาสัมพันธ์ขอความร่วมมือองค์กรสุราในงานศพและงานบุญ ฯลฯ

จากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านทุ่งน้อย พบว่า ตำบลบ้านโป่งได้มีการใช้มาตรการดำเนินงานแก้ไขปัญหายาเสพติดแบบผสมผสาน คือ มีการเลือกรูปแบบที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพปัญหาในด้านการป้องกันยาเสพติด การบำบัดรักษาและการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด การปราบปรามสารเสพติด ทั้งนี้ ได้ตระหนักว่ามาตรการใดมาตรการหนึ่งเพียงอย่างเดียวไม่สามารถทำให้เกิดประสิทธิภาพได้ มีการใช้ชุมชนบำบัดมาเป็นแนวทางในการบำบัดรักษา โดยการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ พฤติกรรมของผู้ติดยาเสพติดด้วยการให้ช่วยเหลือตนเองในหมู่ผู้ติดสารเสพติดด้วยกัน เพื่อแนะนำฟื้นฟูให้แก้ไขปัญหในทางที่ถูกต้องและไม่กลับไปติดซ้ำหรือเกี่ยวข้องกับสารเสพติดอีกต่อไป

นอกจากนี้ ได้มีการการจัดกิจกรรมทางกายและสาธารณสุข เช่น การบริการตรวจสุขภาพ การจัดหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ไปยังพื้นที่ต่าง ๆ ของตำบล รวมทั้งมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับพิษภัยของยาเสพติดแก่ชุมชน โดยผ่านทางสื่อต่าง ๆ เช่น หอกระจายข่าว เสียงตามสาย การจัดรายการวิทยุโทรทัศน์ โฆษณา เป็นต้น การจัดกิจกรรมสร้างทักษะชีวิตแก่คนในชุมชนต่อการสร้างความตระหนักเกี่ยวกับโทษและอันตรายของสารเสพติดและมีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องเพื่อลดโอกาสการกระทำผิด เช่น การสร้างเขตปลอดยาเสพติดในชุมชน โครงการ To be number one เป็นต้น

ซึ่งจากผลการศึกษาหุดปฏิบัติการประจำตำบลที่มีระดับการยอมรับกระบวนการประชา
รัฐ 9 ขั้นตอน อยู่ในระดับน้อย แต่สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่กลับดีขึ้น เนื่องจากมีปัจจัยภายนอก
เข้ามาเกี่ยวข้องส่งผลต่อสถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่ สอดคล้องกับงานวิจัยของ **อลงกรณ์ กุดทะกุด
(2553)** ได้ศึกษา นวัตกรรมสังคม: กรณีศึกษาโครงการของท้องถิ่นในเขตภาคเหนือของประเทศไทย
โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษานวัตกรรมสังคมที่ริเริ่มโดยชุมชนท้องถิ่นในมิติต่าง ๆ ทั้งกระบวนการ
นวัตกรรมสังคม พลวัตของนวัตกรรมสังคม รวมไปถึงเงื่อนไขที่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของ
กระบวนการนวัตกรรม และมุ่งเสนอกรอบแนวคิดที่ใช้ทำความเข้าใจนวัตกรรมที่ริเริ่มโดยชุมชน
ท้องถิ่นอย่างเป็นระบบ โดยใช้ระเบียบวิธีเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยเลือกโครงการของท้องถิ่นในเขตภาคเหนือของประเทศไทยที่มีความเป็น
นวัตกรรมสังคม (มีคุณค่าเชิงสังคม เป็นสิ่งใหม่ และเกิดขึ้นจากแรงจูงใจเชิงสังคม) และมีความ
แตกต่างกันในด้านจุดเน้น อายุโครงการ และที่มาของโครงการ มาเป็นกรณีศึกษา 3 โครงการ โดย
ศึกษากระบวนการ พลวัต และเงื่อนไขที่ผลต่อการบูรณาการนวัตกรรมสังคมที่เป็นกรณีศึกษาเหล่านี้
ผู้วิจัยยังศึกษากรณีการขยายผลของนวัตกรรมสังคมเป็นกรณีศึกษาย่อยเพิ่มเติมอีก 6 กรณีศึกษา

ข้อมูลในการศึกษามาจากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับโครงการ
ดังกล่าว รวมไปถึงข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยผู้วิจัยพบว่าโครงการจัดการหนี้สินของบ้านสาม
ขาเริ่มมาจากการรวมกลุ่มเพื่อสนับสนุนทางการเงินซึ่งกันและกันระหว่างสมาชิก จนกระทั่งรวมกัน
ในระดับหมู่บ้านตั้งกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ขึ้น ภายหลังมีการทำบัญชีครัวเรือนและการก่อตั้งกลุ่มอาชีพ
เป็นกิจกรรมหลัก จากนั้นจึงเพิ่มการปรับโครงสร้างหนี้ด้วยการรวมหนี้เป็นกองเดียวเข้าโครงการ
จัดการหนี้สิน ทำให้ชาวบ้านสามขาสามารถอยู่กับหนี้ได้อย่างมีความสุขมากขึ้น โครงการดเหล้าใน
งานศพบ้านดงเป็นการขอความร่วมมือจากเจ้าภาพงานศพให้งดการเลี้ยงเหล้าและพัฒนาเป็นระบบ
ปฏิบัติที่มีบทลงโทษหากไม่ปฏิบัติตาม เมื่อสามารถทำให้งานศพปลอดเหล้าได้แล้ว ชาวบ้านดงก็ได้
สานต่อการดำเนินการด้วยการขยายผลไปสู่การลดค่าใช้จ่ายในงานศพส่วนอื่น ๆ ด้วยตัวเอง และ
สุดท้ายโครงการจัดการขยะบ้านไร่น้อย เป็นโครงการที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้ชาวบ้านตระหนักถึง
ความสำคัญของการจัดการขยะด้วยตัวเองก่อนที่จะมีการคัดแยกขยะเป็นหมวดหมู่ก่อนที่จะ ขยายขยะที่
สามารถขายได้ให้แก่ศูนย์คัดแยกขยะที่ก่อตั้งขึ้นและแปรรูปขยะบางชนิดให้เป็นปุ๋ยหมักชีวภาพ

เมื่อวิเคราะห์ข้ามกรณีศึกษา พบว่าขั้นตอนในกระบวนการนวัตกรรมสังคมที่พบในทุก
กรณีศึกษาได้แก่ (1) การตระหนักถึงปัญหาและการเปิดรับความรู้ใหม่ (2) การขยายแนวร่วม การตั้ง
ทีมงาน และการลงมือปฏิบัติ (3) การทำให้เป็นทางการ การปรับปรุงกิจกรรมที่ได้ทำไปแล้วและการ
เผยแพร่ผลสำเร็จ และ (4) การประเมินผลการปฏิบัติ และการคิดค้นกิจกรรมใหม่ๆ

ผลการวิเคราะห์กรณีศึกษาต่าง ๆ ยังทำให้สรุปได้ว่า พลวัตกรรมสังคมมี 6 แบบ ได้แก่ (1) ความคิดดี (2) นวัตกรรมสังคมแบบไม่เต็มรูปแบบ (3) นวัตกรรมสังคมแบบเต็มรูปแบบ (4) ส่วนขยายของนวัตกรรมสังคมเต็มรูปแบบ (5) ความคิดใหม่ๆ (6) นวัตกรรมสังคมที่แพร่กระจายออกไป

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบกรณีศึกษาทั้งหมด 9 กรณี ผู้วิจัยสรุปว่าเงื่อนไขจำเป็นที่น้อยที่สุดในการบูรณาการนวัตกรรมสังคมให้สำเร็จ ได้แก่ การมีความสามารถในการดูดซับความรู้ของทีมงาน รวมทั้ง การมีการร่วมมือกันภายในชุมชน โดยอาศัยข้อมูลจากการวิเคราะห์นวัตกรรมสังคมที่นำมาเป็นกรณีศึกษา ผู้วิจัยสร้าง “กรอบนวัตกรรมสังคม” อันประกอบด้วยกระบวนการ (ทั้งระดับปัจเจกและระดับทีม) พลวัตนวัตกรรมสังคม และเงื่อนไขในการบูรณาการนวัตกรรมสังคม รวมไปถึงปัจจัยภายนอกชุมชนที่มีผลต่อกระบวนการนวัตกรรมสังคมด้วย กรอบนวัตกรรมสังคมสามารถใช้เป็นแนวทางในการทำความเข้าใจในนวัตกรรมสังคมอย่างเป็นระบบได้

ผู้วิจัยนำเสนอยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนกระบวนการนวัตกรรมสังคมในชุมชนท้องถิ่น 4 ข้อ ได้แก่ (1) เปิดพื้นที่และโอกาสทางสังคมในชุมชนให้กว้าง (2) ทำให้กระบวนการนวัตกรรมสังคมเป็นกระบวนการเรียนรู้ (3) ให้ชุมชนเป็นศูนย์กลางในกระบวนการนวัตกรรมสังคม และ (4) ทำให้นวัตกรรมสังคมเป็นวัฒนธรรมสังคม

6.2.2 การอภิปรายผลระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล

ผู้ศึกษาได้นำผลการศึกษามาใช้อภิปรายระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มที่มีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ในระดับมาก 2) กลุ่มที่มีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ในระดับน้อย

1. กลุ่มที่มีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ในระดับมาก

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลที่มีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน อยู่ในระดับที่รับมาก มีจำนวน 9 ตำบล ได้แก่ ตำบลป่าดุ่ม ตำบลน้ำแพร่ ตำบลโหล่งขอด ตำบลเขื่อนผาก ตำบลเวียง ตำบลสันทราย ตำบลแม่แวน ตำบลทุ่งหลวง และตำบลแม่ปิ้ง เนื่องจากชุดปฏิบัติการประจำตำบลทั้ง 9 ตำบล ได้ดำเนินการตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน จำนวน 7 - 9 ขั้นตอน

เมื่อนำไปวิเคราะห์ผลการศึกษากับแนวคิดการยอมรับนวัตกรรมของ Roger (2003) สามารถกล่าวได้ว่า การดำเนินการตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน จำนวน 7 - 9 ขั้นตอน จะอยู่ในขั้นที่ 1 ขั้นความรู้ ขั้นที่ 2 ขั้นสนใจ ขั้นที่ 3 ขั้นการตัดสินใจ ขั้นที่ 4 ขั้นการนำไปใช้ และขั้นที่ 5 ขั้นการยืนยัน ของการยอมรับนวัตกรรม

ในขั้นที่ 1 ขั้นความรู้ (Knowledge) นั้น กระบวนการตัดสินใจเกี่ยวกับนวัตกรรม เริ่มต้นด้วยบุคคลทราบว่านวัตกรรมปรากฏอยู่ และศึกษาข้อมูลเพื่อทำความเข้าใจถึงการทำหน้าที่ของนวัตกรรม ซึ่งในประเด็นระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลนี้ ชุดปฏิบัติการประจำตำบลทุกคนได้รับทราบคำสั่งให้ปฏิบัติหน้าที่ตามแผนพระราชรัฐร่วมใจ สร้างหมู่บ้าน/ชุมชนมั่นคง ปลอดภัยยาเสพติด ตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ได้รับทราบขั้นตอนการปฏิบัติตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน และผ่านการฝึกอบรมการนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนไปปฏิบัติ

ขั้นที่ 2 ขั้นจูงใจ (Persuasion) ในขั้นนี้บุคคลมีการสร้างทัศนคติที่ชอบหรือไม่ชอบนวัตกรรม กิจกรรมในสมองของบุคคลขึ้น ความรู้เป็นเรื่องของความคิดหรือการรู้ ส่วนกิจกรรมในสมองขั้นจูงใจเป็นเรื่องของอารมณ์หรือความรู้สึก เมื่อชุดปฏิบัติการประจำตำบลได้รับทราบคำสั่งได้รับทราบขั้นตอน และผ่านการฝึกอบรมแล้ว ส่วนใหญ่จะเกิดทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับขั้นตอนของกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน จึงทำให้ชุดปฏิบัติการประจำตำบลเกิดการยอมรับมากและนำไปปฏิบัติ ส่งผลให้มีระดับการยอมรับที่มาก คือ ปฏิบัติ 7 - 9 ขั้นตอน

ขั้นที่ 3 ขั้นการตัดสินใจ (Decision) ในขั้นนี้บุคคลจะทำกิจกรรมซึ่งนำไปสู่การเลือกที่จะยอมรับหรือปฏิเสธนวัตกรรม การตัดสินใจเกี่ยวข้องกับการที่จะนำนวัตกรรมมาทดลองใช้ในปริมาณจำกัดหรือไม่ ถ้าหากนวัตกรรมนั้นเป็นสิ่งที่สามารถนำมาทดลองใช้ได้ การลองนำนวัตกรรมมาใช้ในปริมาณจำกัดนั้นเป็นส่วนหนึ่งในการตัดสินใจที่ยอมรับนวัตกรรม เพราะเป็นการลดอัตราการเสี่ยงในการตัดสินใจเกี่ยวกับนวัตกรรม นวัตกรรมซึ่งสามารถแบ่งได้เป็นส่วนย่อย ๆ เพื่อนำมาทดลองใช้ได้นั้น โดยปกติจะถูกยอมรับเร็วกว่านวัตกรรมประเภทที่ต้องยอมรับทั้งหมดทีเดียว บุคคลจะตัดสินใจยอมรับหรือไม่ยอมรับนวัตกรรมนั้นขึ้นอยู่กับ 2 ขั้นตอนที่ผ่านมาก็คือ ขั้นความรู้และขั้นจูงใจ ถ้าบุคคลมีความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมและมีความรู้สึกชอบและเห็นประโยชน์ของนวัตกรรมนั้น บุคคลก็จะมีแนวโน้มที่จะตัดสินใจยอมรับนวัตกรรมนั้น ก่อนที่บุคคลจะตัดสินใจจะต้องทำการพิจารณาทางเลือก ซึ่งในที่นี้คือการเลือกใช้นวัตกรรม การพิจารณาทางเลือกนั้นบุคคลมีกฎเกณฑ์ของตนเอง เพื่อใช้ในการตัดสินใจและพิจารณาปัจจัยด้านต่าง ๆ เช่น ฐานะทางเศรษฐกิจ ขนบธรรมเนียม ประเพณี สถานภาพทางสังคมของตนเองประกอบการตัดสินใจด้วย

ขั้นการตัดสินใจเป็นขั้นที่มีความสำคัญมาก บุคคลมีการเลือกทางเลือกที่คาดว่าจะทำให้ตนเองบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ชุดปฏิบัติการประจำตำบลทุกคนเมื่อได้รับทราบคำสั่งให้ปฏิบัติหน้าที่ตามแผนพระราชรัฐร่วมใจ สร้างหมู่บ้าน/ชุมชนมั่นคง ปลอดภัยยาเสพติด ตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ได้รับทราบขั้นตอนการปฏิบัติตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน และผ่านการฝึกอบรมการนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนไปปฏิบัติแล้ว ส่วนใหญ่จะเกิดทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับขั้นตอนของกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน จึงทำให้ชุดปฏิบัติการประจำตำบลเกิดการ

ยอมรับมากและนำไปปฏิบัติ ส่งผลให้มีระดับการยอมรับที่มาก คือ ปฏิบัติ 7 - 9 ขั้นตอน ซึ่งชุดปฏิบัติการประจำตำบลที่มีระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน อยู่ในระดับที่รับมาก มีจำนวน 9 ตำบล จาก 11 ตำบลของอำเภอพร้าว คิดเป็นร้อยละ 82 ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล อำเภอพร้าว

ขั้นที่ 4 ขั้นการนำไปใช้ เมื่อบุคคลได้ตัดสินใจที่จะยอมรับและนำนวัตกรรมไปทดลองใช้หรือนำไปปฏิบัติจริง ชุดปฏิบัติการประจำตำบล ทั้ง 9 ตำบลที่มีระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ที่รับมาก เมื่อได้รับทราบคำสั่ง ได้รับทราบขั้นตอน และผ่านการฝึกอบรมแล้ว ได้ตัดสินใจนำกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน (1) การสืบสภาพชุมชน (2) การพบปะแกนนำหมู่บ้าน/ชุมชน (3) ประภาคาระหมู่บ้าน/ชุมชน ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด (ประชาม ครั้งที่ 1) (4) การรณรงค์ให้ความรู้ (5) การจำแนกผู้มีพฤติกรรม (ประชาม ครั้งที่ 2) ผู้เสพ รายงานจังหวัด ส่งเข้าบำบัด ผู้ค้า/ผู้ต้องสงสัย รายงานจังหวัดเพื่อกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (6) การสร้างภูมิคุ้มกัน ทั้งในมิติ เด็กและเยาวชนในสถานศึกษา นอกสถานศึกษา ประชาชนทั่วไป และผู้ใช้แรงงาน (7) การยอมรับร่องครัวเรือน (ประชาม ครั้งที่ 3) (8) การใช้มาตรการทางสังคม (9) การรักษาสถานะชุมชนเข้มแข็ง สร้างเครือข่าย เฝ้าระวัง ดำรงความสัมพันธ์ ไปปฏิบัติในพื้นที่ ซึ่งบางตำบลจะนำไปปฏิบัติเพียง 7 - 9 ขั้นตอน บางตำบลก็จะนำไปปฏิบัติทั้ง 9 ขั้นตอนเลย

ส่วนขั้นที่ 5 ขั้นการยืนยัน เมื่อบุคคลได้ตัดสินใจที่จะยอมรับหรือไม่ยอมรับนวัตกรรมไปแล้ว บุคคลจะแสวงหาข้อมูลข่าวสาร แรงเสริมเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจของเขา บางครั้งบุคคลอาจจะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจของตนเมื่อ ได้รับข้อมูลที่มีความขัดแย้งกับข้อมูลเดิมที่ได้รับมา บุคคลพยายามหลีกเลี่ยงความขัดแย้งหรือลดความขัดแย้ง การได้รับการศึกษาอบรมเพิ่มเติม การใช้คำแนะนำปรึกษาหารือของเจ้าหน้าที่ การได้รับข่าวสารจากสื่อมวลชน การได้รับคำแนะนำจากเพื่อนบ้าน ตลอดจนการเห็นผลสำเร็จของนวัตกรรมนั้นมีอิทธิพลต่อการยืนยันมาก ขั้นการยืนยันนี้มีผลต่อเนื่องมาจากขั้นการตัดสินใจ ซึ่งผลการตัดสินใจแยกกลุ่ม บุคคลออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ยอมรับนวัตกรรมและกลุ่มที่ไม่ยอมรับนวัตกรรม

ในขั้นการยืนยันการตัดสินใจเป็นขั้นที่บุคคลแสวงหาข้อมูลข่าวสารเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจ ถ้าข้อมูลที่ได้รับสนับสนุนข้อมูลเดิม บุคคลนั้นจะไม่มีเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม แต่ถ้าขัดแย้งกับข้อมูลเดิม บุคคลอาจมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม กล่าวคือ กลุ่มที่อบรมนวัตกรรมอาจเปลี่ยนไปไม่ยอมรับนวัตกรรมในภายหลังได้ และกลุ่มที่ไม่ยอมรับนวัตกรรมอาจเปลี่ยนมายอมรับนวัตกรรมภายหลังได้เช่นกัน ซึ่งชุดปฏิบัติการประจำตำบล อำเภอพร้าว ได้ยืนยันข้อมูลเกี่ยวกับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ผ่านแบบประเมินที่ทางผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมมาแล้วนำมาสรุปผล มีชุดปฏิบัติการประจำตำบลที่มีระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ในระดับ

มาก จำนวน 9 ตำบล และมีชุดปฏิบัติการประจำตำบลที่มีระดับการยอมรับกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน ในระดับน้อย จำนวน 2 ตำบล

สอดคล้องกับงานวิจัยของ **ปราวินยา สุวรรณรัฐโชติ (2541)** ได้ศึกษาในเรื่อง “กรณีศึกษากระบวนการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียน” มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสภาพการเปลี่ยนแปลงในโรงเรียนจากการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ (2) ศึกษากระบวนการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียน และ (3) ศึกษาเงื่อนไขที่ทำให้เกิดการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของครูในโรงเรียน การวิจัยครั้งนี้ศึกษาในโรงเรียนเอกชนแห่งหนึ่ง การวิจัยใช้วิธีการศึกษาเชิงปริมาณและคุณภาพ สภาพของครูและนักเรียน ได้จากแบบสอบถาม ข้อมูลเชิงคุณภาพได้จากการสังเกต การสัมภาษณ์ และการวิเคราะห์เอกสาร

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า 1. สภาพการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในโรงเรียนแบ่งออกได้เป็น 3 ด้าน คือ (1) การเปลี่ยนแปลงของโรงเรียน ซึ่งได้แก่ การเปลี่ยนแปลงด้านภาพลักษณ์และการเป็นที่ยอมรับของโรงเรียนต่อสังคม การขยายอัตราค่าเล่าเรียนและคุณสมบัติของบุคลากร และการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรคอมพิวเตอร์ (2) การเปลี่ยนแปลงของครู ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงด้านบทบาทภาระหน้าที่ การติดต่อรับข้อมูลข่าวสารของครู (3) การเปลี่ยนแปลงของนักเรียน ได้แก่ การรู้จักสืบค้นข้อมูลจากแหล่งในโลกกว้าง สังคมส่วนตัวเป็นสังคมออนไลน์ หัวข้อสนทนาประจำวันว่าด้วยการใช้คอมพิวเตอร์ ความสามารถส่วนบุคคลด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และความสามารถในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ให้แก่ครู 2. กระบวนการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นผู้ริเริ่มและดำเนินการต่อเนื่องมาจนถึงการสนับสนุนให้ครูเกิดการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ กระบวนการยอมรับสรุปได้เป็น 4 ขั้น คือ ขั้นความรู้ ขั้นการสนใจ ขั้นการตัดสินใจและขั้นการนำไปใช้ ส่วนครูจำแนกได้เป็น 5 กลุ่มระดับการใช้ ได้แก่ (1) กลุ่มใช้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน เป็น "กลุ่มใจรัก" คือกลุ่มที่มีความชอบส่วนตัวเป็นหลัก (2) กลุ่มแบบแผนเฉพาะตน เป็น "กลุ่มจำเป็นตามภาระหน้าที่" คือกลุ่มที่ต้องใช้เป็นส่วนของงานประจำวัน (3) กลุ่มพอใช้งานเป็น ซึ่งรวมถึง "กลุ่มคนรุ่นใหม่" และ "กลุ่มกลัวเป็นไดโนเสาร์" คือกลุ่มที่พร้อมจะยอมรับและกลัวจะล้าหลัง (4) กลุ่มเตรียมพร้อมที่จะใช้ เหมือนคนอื่น ๆ เป็น "กลุ่มตามๆ เขาไป" และ (5) กลุ่มไม่ใช้ เป็น "กลุ่มเดินหนี" เทคโนโลยี 3. เงื่อนไขที่ทำให้เกิดการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของครูในโรงเรียนมีองค์ประกอบ 4 ด้านด้วยกัน คือ ลักษณะของนวัตกรรม สภาพสังคม ตัวบุคคล และการสนับสนุนจากผู้บริหาร และพบว่าครูกลุ่มที่ใช้เพื่อประโยชน์ของนักเรียนได้รับเงื่อนไขด้านลักษณะของนวัตกรรมมากที่สุด กลุ่มแบบแผนเฉพาะตนและกลุ่มระดับเบื้องต้นได้รับเงื่อนไขด้านการสนับสนุนจากผู้บริหารมากที่สุด กลุ่มเตรียมพร้อมที่จะใช้ได้รับเงื่อนไขด้านสภาพสังคม ด้านการสนับสนุนจากผู้บริหาร และด้านลักษณะของนวัตกรรมมากที่สุด และกลุ่มไม่ใช้ได้รับเงื่อนไขด้านตัวบุคคลมากที่สุด

2. กลุ่มที่มีระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ในระดับน้อย

ชุดปฏิบัติการประจำตำบลที่มีระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน อยู่ในระดับที่รับน้อย มีจำนวน 2 ตำบล ได้แก่ ตำบลป่าไผ่และตำบลบ้านโป่ง เนื่องจากชุดปฏิบัติการประจำตำบลทั้ง 2 ตำบล ได้ดำเนินการตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน เพียง 1-3 ขั้นตอนเท่านั้น

เมื่อนำไปวิเคราะห์ผลการศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดการยอมรับนวัตกรรมของ Roger (2003) สามารถกล่าวได้ว่า การดำเนินการตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน จำนวน 1-3 ขั้นตอน จะอยู่ในขั้นที่ 1 ขั้นความรู้ ขั้นที่ 2 ขั้นสนใจ และขั้นที่ 3 ขั้นการตัดสินใจ ของการยอมรับนวัตกรรม

ในขั้นที่ 1 ขั้นความรู้ (Knowledge) นั้น กระบวนการตัดสินใจเกี่ยวกับนวัตกรรม เริ่มต้นด้วยบุคคลทราบว่านวัตกรรมปรากฏอยู่ และศึกษาข้อมูลเพื่อทำความเข้าใจถึงการทำหน้าที่ของนวัตกรรม ซึ่งในประเด็นระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลนี้ ชุดปฏิบัติการประจำตำบลทุกคนได้รับทราบคำสั่งให้ปฏิบัติหน้าที่ตามแผนประชาธิปไตยร่วมใจ สร้างหมู่บ้าน/ชุมชนมั่นคงปลอดภัยเสถียร ตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ได้รับทราบขั้นตอนการปฏิบัติตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน และผ่านการฝึกอบรมการนำกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอนไปปฏิบัติ

ส่วนขั้นที่ 2 ขั้นสนใจ (Persuasion) ในขั้นนี้บุคคลมีการสร้างทัศนคติที่ชอบหรือไม่ชอบนวัตกรรม กิจกรรมในสมองของบุคคลขึ้น ความรู้เป็นเรื่องของความคิดหรือการรู้ ส่วนกิจกรรมในสมองขั้นสนใจเป็นเรื่องของอารมณ์หรือความรู้สึก เมื่อชุดปฏิบัติการประจำตำบลได้รับทราบคำสั่ง ได้รับทราบขั้นตอน และผ่านการฝึกอบรมแล้ว อาจเกิดทัศนคติที่ไม่ดีเกี่ยวกับบางขั้นตอนของกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน จึงทำให้ชุดปฏิบัติการประจำตำบลเกิดการยอมรับน้อย และไม่ปฏิบัติในบางขั้นตอน ส่งผลให้มีระดับการยอมรับที่น้อย คือ ปฏิบัติเพียง 1-3 ขั้นตอนเท่านั้น ดังเช่นข้อเสนอแนะของ นางสุภาวดี มหาชัย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านป่าไผ่ ที่บอกว่า กระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอนนั้น ในบางขั้นตอนมีความคล้ายคลึงและใกล้เคียงกัน ควรรวบรวมข้อที่มีลักษณะดังกล่าวเป็นข้อเดียวกัน จะทำให้ลดขั้นตอนและง่ายในการปฏิบัติ

ส่วนขั้นที่ 3 ขั้นการตัดสินใจ (Decision) ในขั้นนี้บุคคลจะทำกิจกรรมซึ่งนำไปสู่การเลือกที่จะยอมรับหรือปฏิเสธนวัตกรรม การตัดสินใจเกี่ยวข้องกับการที่จะนำนวัตกรรมมาทดลองใช้ในปริมาณจำกัดหรือไม่ ถ้าหากนวัตกรรมนั้นเป็นสิ่งที่สามารถนำมาทดลองใช้ได้ การลองนำนวัตกรรมมาใช้ในปริมาณจำกัดนั้นเป็นส่วนหนึ่งในการตัดสินใจที่ยอมรับนวัตกรรม เพราะเป็นการลดอัตราการเสี่ยงในการตัดสินใจเกี่ยวกับนวัตกรรม นวัตกรรมซึ่งสามารถแบ่งได้เป็นส่วนย่อย ๆ เพื่อ

นำมาทดลองใช้ได้นั้น โดยปกติจะถูกยอมรับเร็วกว่านวัตกรรมประเภทที่ต้องยอมรับทั้งหมดทีเดียว บุคคลจะตัดสินใจยอมรับหรือไม่ยอมรับนวัตกรรมนั้นขึ้นอยู่กับ 2 ขั้นตอนที่ผ่านมาคือ ขั้นความรู้และขั้นจิตใจ ถ้าบุคคลมีความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมและมีความรู้สึกชอบและเห็นประโยชน์ของนวัตกรรมนั้น บุคคลก็จะมีแนวโน้มที่จะตัดสินใจยอมรับนวัตกรรมนั้น

ก่อนที่บุคคลจะตัดสินใจจะต้องทำการพิจารณาทางเลือก ซึ่งในที่นี้คือการเลือกใช้นวัตกรรม การพิจารณาทางเลือกนั้นบุคคลมีกฎเกณฑ์ของตนเอง เพื่อใช้ในการตัดสินใจและพิจารณาปัจจัยด้านต่าง ๆ เช่น ฐานะทางเศรษฐกิจ ขนบธรรมเนียมประเพณี สถานภาพทางสังคมของตนเอง ประกอบการตัดสินใจด้วย ขั้นตอนการตัดสินใจเป็นขั้นที่มีความสำคัญมาก บุคคลมีการเลือกทางเลือกที่คาดว่าจะทำให้ตนเองบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ชุดปฏิบัติการประจำตำบลทุกคนเมื่อได้รับทราบคำสั่งให้ปฏิบัติหน้าที่ตามแผนประชารัฐร่วมใจ สร้างหมู่บ้าน/ชุมชนมั่นคง ปลอดภัยยาเสพติด ตามกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน ได้รับทราบขั้นตอนการปฏิบัติตามกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน และผ่านการฝึกอบรมการนำกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอนไปปฏิบัติแล้ว อาจเกิดทัศนคติที่ไม่ดีเกี่ยวกับบางขั้นตอนของกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน จึงทำให้ชุดปฏิบัติการประจำตำบลเกิดการยอมรับน้อยและไม่ปฏิบัติในบางขั้นตอน ส่งผลให้มีระดับการยอมรับที่น้อย คือ ปฏิบัติเพียง 1-3 ขั้นตอนเท่านั้น ซึ่งชุดปฏิบัติการประจำตำบลที่มีระดับการยอมรับกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน อยู่ในระดับที่รับน้อย มีจำนวนเพียง 2 ตำบล จาก 11 ตำบลของอำเภอพร้าว คิดเป็นร้อยละ 18 ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลอำเภอพร้าว

สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุษา หงส์กาญจนกุล (2533) ได้ศึกษาการยอมรับนวัตกรรมการเลี้ยงไหมของเกษตรกรบ้านหนองเชียงชู ตำบลป่าหาวนัง อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ลักษณะทั่วไปของประชากรเป้าหมาย (2) ความเป็นมาของนวัตกรรมการเลี้ยงไหม (3) ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับและไม่ยอมรับนวัตกรรมการเลี้ยงไหม (4) ปัญหาในการใช้นวัตกรรมการเลี้ยงไหมของเกษตรกร ประชากรเป้าหมายของการวิจัยเรื่องนี้เป็น เกษตรกรผู้เลี้ยงไหมจำนวน 149 ราย ซึ่งสามารถจำแนกเป็น 2 ประเภท คือ ผู้เลี้ยงไหมด้วยวิธีการแผนใหม่ จำนวน 84 ราย ผู้เลี้ยงไหมด้วยวิธีการดั้งเดิมจำนวน 65 ราย

ผลการวิจัยพบว่า 1) ลักษณะทั่วไปของประชากรเป้าหมาย เกษตรกรที่เลี้ยงไหมส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คือ ร้อยละ 97.3 มีเพศชายเพียงร้อยละ 2.7 อายุโดยเฉลี่ย 46.0 ปี แรงงานในครัวเรือนและขนาดที่ดินถือครองเฉลี่ย 4.5 คน และ 29.0 ไร่ ตามลำดับ วัตถุประสงค์ในการเลี้ยงไหมเพื่อขายรังไหมเป็นส่วนใหญ่ และรายได้จากการเลี้ยงไหมเฉลี่ยปีละ 11,397 บาท 2) ความเป็นมาของนวัตกรรมการเลี้ยงไหม การเลี้ยงไหมแผนใหม่ได้เริ่มเผยแพร่เข้ามาสู่หมู่บ้านนี้เป็นเวลา 5 ปีแล้ว โดยมีผู้นำการยอมรับคนแรก (Innovator) เป็นผู้ที่แพร่กระจายนวัตกรรมการเลี้ยงไหมไปยังเกษตรกรคนอื่น ๆ และมีผู้นำในหมู่บ้านเป็นผู้เชื่อมโยงระหว่างเกษตรกรกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริม จึงมีส่วนทำให้

เกษตรกรเกิดความสนใจ และยอมรับนวัตกรรมเพิ่มขึ้น 3) ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับและอัตราการยอมรับนวัตกรรมการเลี้ยงไหม ได้แก่ (1) ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับนวัตกรรมการเลี้ยงไหมแตกต่างกัน ได้แก่ สื่อบุคคลระดับการส่งเสริมของเจ้าหน้าที่ แหล่งการเลี้ยงไหมที่เกษตรกรสนใจ การนำความรู้การเลี้ยงไหมวิธีการดั้งเดิมมาประยุกต์ใช้ ระดับความรู้เกี่ยวกับวิธีการเลี้ยงไหมแผนใหม่ ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับนวัตกรรมไม่แตกต่างกัน คือ อายุ จำนวนกลุ่มที่เข้าเป็นสมาชิก ขนาดที่ดินถือครอง โลกทัศน์ของเกษตรกร และประโยชน์เชิงเทียบของนวัตกรรม (2) ปัจจัยที่มีผลต่ออัตราการยอมรับนวัตกรรมการเลี้ยงไหมที่แตกต่างกัน โดยมีระดับความสัมพันธ์ในเชิงบวก ได้แก่ สื่อบุคคลระดับการส่งเสริมของเจ้าหน้าที่ แหล่งการเลี้ยงไหมที่เกษตรกรสนใจ จำนวนกลุ่มที่เข้าเป็นสมาชิก ผลการทดลองนวัตกรรม และขนาดที่ดินถือครอง ส่วนปัจจัยที่มีผลต่ออัตราการยอมรับนวัตกรรมการเลี้ยงไหมไม่แตกต่างกัน คือ อายุ โลกทัศน์ของเกษตรกร ประโยชน์เชิงเทียบของนวัตกรรม การสังเกตเห็นผลของนวัตกรรม และประเภทการตัดสินใจเกี่ยวกับนวัตกรรม 4) ปัญหาในการใช้นวัตกรรมการเลี้ยงไหมที่เกษตรกรประสบมาก ได้แก่ การเกิดโรคระบาดตัวไหมและโรคระบาดดินหม่อน สารเคมีในการเลี้ยงไหมเป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้เลี้ยงไหม และตลาดรับซื้อรังไหมไม่แน่นอน

ระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล แยกเป็นอาชีพ

จากผลการศึกษา จะเห็นได้ว่าระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล เมื่อแยกเป็นอาชีพ สามารถแบ่งได้เป็น 3 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มอาชีพที่มีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ในระดับมาก 2) กลุ่มอาชีพที่มีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ในระดับปานกลาง 3) กลุ่มอาชีพที่ไม่รับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน

1. กลุ่มอาชีพที่มีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ในระดับมาก

กลุ่มอาชีพที่มีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ในระดับมาก มีจำนวน 7 กลุ่ม ได้แก่ ปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบประจำตำบล, เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้รับผิดชอบประจำตำบล, เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลร้าว, พัฒนาการประจำตำบล, กำนันประจำตำบล, ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล เนื่องจากกลุ่มอาชีพ ทั้ง 7 กลุ่ม ได้ดำเนินการตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน จำนวน 7 - 9 ขั้นตอน

เมื่อนำไปวิเคราะห์ผลการศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดประเภทของผู้รับนวัตกรรมตามช่วงเวลา ของ Roger (2003) สามารถกล่าวได้ว่า กลุ่มอาชีพที่มีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ในระดับมาก จะอยู่ในกลุ่มผู้รับเร็วเป็นส่วนใหญ่ กลุ่มผู้ยอมรับเร็ว และกลุ่มผู้บุกเบิกของผู้รับนวัตกรรมตามช่วงเวลา

กลุ่มผู้รับเร็วเป็นส่วนใหญ่ จะมีความคิดรอบคอบ มีฐานะทางสังคมสูงกว่าค่าเฉลี่ย ดำเนินกิจการขนาดปานกลาง มีความเป็นผู้นำทางสังคม ติดต่อสื่อสารและรับข้อมูลข่าวสารกับตัวแทนที่แพร่กระจายนวัตกรรมบ้าง จะเห็นได้ว่ากลุ่มอาชีพทั้ง 7 กลุ่ม ที่มีระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ในระดับมาก จะมีความใกล้ชิดกับศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว และมีความเต็มใจในการดำเนินการตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน

กลุ่มผู้ยอมรับเร็ว เป็นพวกมีฐานะทางสังคมสูง มีกิจการขนาดใหญ่ และเน้นเฉพาะเป็นที่นับหน้าถือตาในสังคม มีการติดต่อสื่อสารกับเจ้าหน้าที่ที่แนะนำการบริการและส่งเสริม รวมทั้งให้คำปรึกษาทางด้านเทคนิคและวิธีการ และมีความสามารถในการติดต่อสื่อสารเป็นอย่างดี กลุ่มอาชีพทั้ง 7 กลุ่มจะมีการเข้าร่วมประชุมเป็นประจำ เพื่อวางแผนการทำงานร่วมกัน เสนอแนะวิธีการดำเนินงาน และมีความกระตือรือร้นที่จะดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่

ส่วนกลุ่มผู้บุกเบิก กลุ่มนี้มักจะเป็นกลุ่มผู้มีความมั่งคั่งทางฐานะ มีการศึกษาสูง มีความกล้าในการทดลอง มีความรู้และติดต่อสัมพันธ์กับแหล่งสารสนเทศต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลา ทั้งยังเต็มใจที่จะยอมรับความเสี่ยงจากการทดลองและมักเป็นผู้นำทางด้านความคิดของชุมชน กลุ่มอาชีพทั้ง 7 กลุ่ม เมื่อได้รับทราบคำสั่ง ได้รับทราบขั้นตอนกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอนแล้ว เกิดการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน มีความเต็มใจในการปฏิบัติหน้าที่ และได้ดำเนินการตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน จำนวน 7 - 9 ขั้นตอน ถือว่าเป็นกลุ่มอาชีพที่มีระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน อยู่ในระดับมาก

2. กลุ่มอาชีพที่มีระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ในระดับปานกลาง

กลุ่มอาชีพที่มีระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ในระดับปานกลาง มีจำนวน 1 กลุ่ม ได้แก่ เกษตรประจำตำบล ซึ่งเกษตรกรประจำตำบลจะอยู่ทั้งในกลุ่มไม่รับและกลุ่มรับปานกลาง

เมื่อนำไปวิเคราะห์ผลการศึกษากับแนวคิดประเภทของผู้รับนวัตกรรมตามช่วงเวลา ของ Roger (2003) สามารถกล่าวได้ว่า กลุ่มอาชีพที่มีระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ในระดับปานกลาง จะอยู่ในกลุ่มผู้รับช้าเป็นส่วนใหญ่ ของผู้รับนวัตกรรมตามช่วงเวลา

กลุ่มผู้รับช้าเป็นส่วนใหญ่ จะมีกิจการขนาดเล็ก รายได้น้อย การศึกษาดำเนินการยอมรับเกิดจากแรงกดดันทางด้านสังคมและเศรษฐกิจ เกษตรประจำตำบลจะอยู่ทั้งในกลุ่มล่าช้าและกลุ่มผู้รับช้าเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากเกษตรกรประจำตำบล มีหน้าที่ศึกษา วิเคราะห์ และวางแผนการส่งเสริมการผลิตการเกษตร ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร องค์กรเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน ส่งเสริมและประสานการถ่ายทอดความรู้ด้านการผลิต การจัดการผลผลิต และการพัฒนาคุณภาพ

สินค้าเกษตร และให้บริการและส่งเสริมอาชีพการเกษตร ทำให้มีแรงกดดันจากงานในหน้าที่ ไม่มีเวลาไปดำเนินการตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอนมากเท่าที่ควร

3. กลุ่มอาชีพที่ไม่รับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน

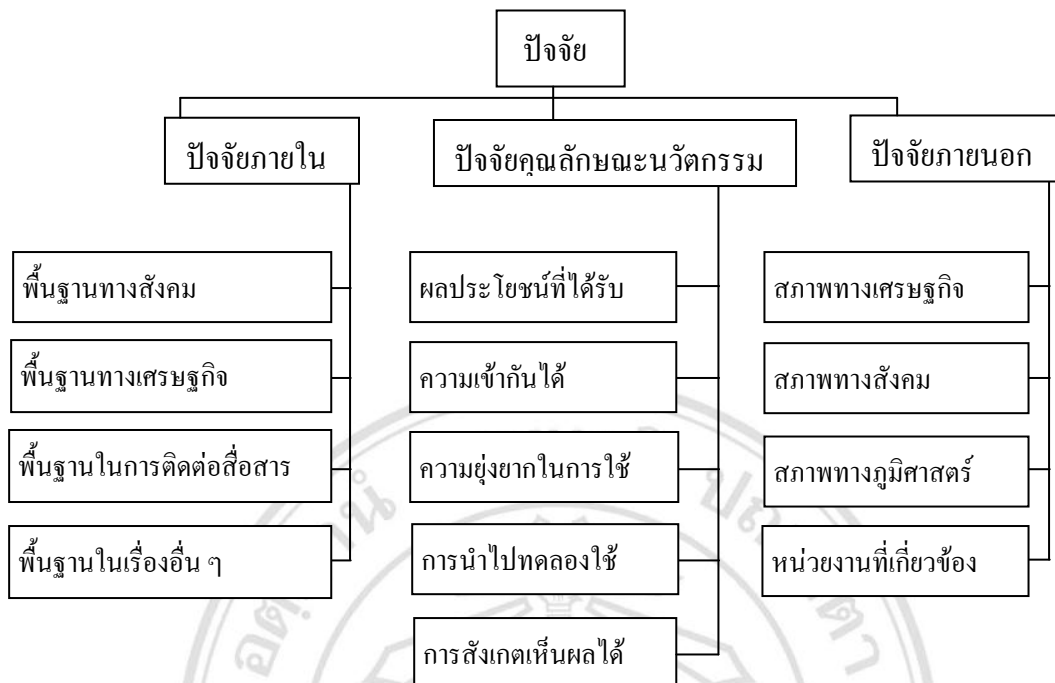
กลุ่มอาชีพที่ไม่รับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน มีจำนวน 2 กลุ่ม ได้แก่ ครู กศน.ประจำตำบลและเกษตรประจำตำบล เนื่องจากกลุ่มอาชีพทั้ง 2 กลุ่ม ไม่ได้ดำเนินการตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน

เมื่อนำไปวิเคราะห์ผลการศึกษากับแนวคิดประเภทของผู้รับนวัตกรรมตามช่วงเวลาของ Roger (2003) สามารถกล่าวได้ว่า กลุ่มอาชีพที่ไม่รับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน จะอยู่ในกลุ่มล่าช้าของผู้รับนวัตกรรมตามช่วงเวลา

กลุ่มล่าช้า ลักษณะเด่น มักเป็นพวกยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณีดั้งเดิม เห็นขยันแน่น แยกตัวออกจากสังคม ดำเนินกิจกรรมโดยยึดแนวทางในอดีตเป็นหลัก ซึ่งครู กศน.ประจำตำบลและเกษตรประจำตำบลไม่ได้มีหน้าที่โดยตรงในการแก้ไขปัญหาเสียดัด ต้องเอาเวลาส่วนใหญ่ไปทุ่มเทกับงานในหน้าที่หลัก ทำให้เกิดการไม่ยอมรับนวัตกรรมกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน

6.2.3 การอภิปรายผลปัจจัยในการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล

ปัจจัยในการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล ผู้ศึกษาสามารถอภิปรายผลโดยการจัดกลุ่มได้เป็น 3 กลุ่มด้วยกัน คือ 1) กลุ่มปัจจัยภายใน ประกอบด้วย พื้นฐานทางสังคม พื้นฐานทางเศรษฐกิจ พื้นฐานในการติดต่อสื่อสาร และพื้นฐานในเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน 2) กลุ่มปัจจัยการยอมรับรู้คุณลักษณะของนวัตกรรม ประกอบด้วย ผลประโยชน์ที่ได้รับเชิงเปรียบเทียบ ความเข้ากันได้กับสถานการณ์ที่มีอยู่เดิม ความยุ่งยากในการใช้นวัตกรรม ความสามารถในการนำไปทดลองใช้ได้ และการสังเกตเห็นผลได้ และ 3) ปัจจัยภายนอก ประกอบด้วย สภาพทางเศรษฐกิจ สภาพทางสังคมและวัฒนธรรม สภาพทางภูมิศาสตร์ และสมรรถภาพในการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แสดงได้ดังแผนภาพที่ 5.4

ภาพที่ 5.4 ปัจจัยในการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการ
ประจำตำบล

ปัจจัยในการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล อาจเกิดได้ทั้งจากปัจจัยภายในและภายนอก รวมถึงคุณลักษณะของนวัตกรรมด้วย ซึ่งล้วนมีส่วนก่อให้เกิดการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลทั้งสิ้น ผู้ศึกษาได้เรียงลำดับปัจจัยภายใน คุณลักษณะของนวัตกรรม และปัจจัยภายนอก ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ปัจจัยภายใน

1) พื้นฐานทางสังคม

พบว่า ชุดปฏิบัติการประจำตำบลที่เป็นเพศชายมีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนมากกว่าเพศหญิง ผู้ที่มีอายุอยู่ในช่วง 51-60 ปี จะมีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ที่มากกว่าผู้ที่มีอายุน้อย และผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าจะมีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ที่มากกว่าผู้ที่มีการศึกษาต่ำ

2) พื้นฐานทางเศรษฐกิจ

พบว่า ผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่มากกว่า จะมีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ที่มากกว่าผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่น้อย

3) พื้นฐานในการติดต่อสื่อสาร

พบว่า ผู้ที่สามารถใช้ภาษาท้องถิ่นในการสื่อสารได้และใช้แอปพลิเคชันไลน์ (LINE) ในการปฏิบัติหน้าที่ได้ จะมีระดับการยอมรับกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน ที่มากกว่าผู้ที่ไม่สามารถใช้ภาษาท้องถิ่นในการสื่อสารได้และไม่สามารถใช้แอปพลิเคชันไลน์ (LINE) ในการปฏิบัติหน้าที่ได้

4) พื้นฐานในเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

พบว่า ผู้ที่เคยได้รับการฝึกอบรมการดำเนินงานตามกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอนแล้ว จะมีระดับการยอมรับกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน ที่มากกว่าผู้ที่ไม่เคยผ่านการฝึกอบรม ส่วนผู้ที่ได้รับคำตอบแทนจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน จะมีระดับการยอมรับกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน ที่มากกว่าผู้ที่ไม่เคยได้รับคำตอบแทนจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน และผู้ที่มีความเต็มใจปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอฟัว จะมีระดับการยอมรับกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน ที่มากกว่าผู้ที่ไม่มีความเต็มใจปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอฟัว

2. ปัจจัยการยอมรับรู้คุณลักษณะของนวัตกรรม

เนื่องจากนวัตกรรมเป็นสิ่งใหม่ที่กำลังมาจากการงานวิจัยและการพัฒนา รวมทั้งมาจากประสบการณ์ของผู้ใช้นวัตกรรม ดังนั้นนวัตกรรมเทคโนโลยีแต่ละอย่างนั้นจึงมีลักษณะเฉพาะตัวบางครั้งสามารถนำมาใช้แก้ไขปัญหาหรือเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานได้ดีในที่แห่งหนึ่ง แต่ไม่จำเป็นที่จะต้องใช้ได้ผลดีในที่อื่น ๆ เสมอไป ดังเช่น Rogers (2003) ได้กล่าวไว้เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับเร็ว - ช้าของนวัตกรรม ที่มีคุณลักษณะของนวัตกรรมเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย จึงพบว่ามีผลสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎี Rogers (2003) มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) ด้านผลประโยชน์ที่ได้รับเชิงเปรียบเทียบ

ปัจจัยด้านผลประโยชน์ที่ได้รับเชิงเปรียบเทียบกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด พบว่า ชุดปฏิบัติการประจำตำบลส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าการป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอนมีความเหมาะสมกว่าการป้องกันยาเสพติดรูปแบบเดิม ทั้งนี้เมื่อนำไปพิจารณากับผลของระดับการยอมรับกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล จะเห็นว่า ชุดปฏิบัติการประจำตำบลส่วนใหญ่ มีระดับการยอมรับกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน อยู่ในระดับมาก เนื่องจากเห็นว่าเมื่อนำไปเปรียบเทียบระหว่างการป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอนกับการป้องกัน ยาเสพติดรูปแบบเดิม การป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอนได้ผลลัพธ์ที่ดีกว่าและประสบความสำเร็จในการแก้ไขปัญหาเสพติดได้

มากกว่า ชุดปฏิบัติการประจำตำบลจึงเลือกที่จะใช้การป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนไปปฏิบัติในพื้นที่

สอดคล้องกับข้อทฤษฎีของ Rogers (2003) ที่กล่าวไว้ว่า หากมีนวัตกรรมอยู่ 2 สิ่ง สิ่งที่มีประโยชน์มากกว่าจะยอมรับเร็วกว่าหรือดีกว่านวัตกรรมที่ให้ประโยชน์น้อยกว่า และสอดคล้องกับการศึกษา คือ หากชุดปฏิบัติการประจำตำบลมีโอกาสได้ศึกษาและนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนไปปฏิบัติในพื้นที่แล้วมีการเปรียบเทียบระหว่างการการป้องกันยาเสพติดรูปแบบเดิม แล้วเห็นว่าการการป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนมีความเหมาะสมกว่าการป้องกันยาเสพติดรูปแบบเดิม ได้ผลลัพธ์ที่ดีกว่า ประสิทธิภาพสำเร็จมากกว่า และระดับความรุนแรงของปัญหาเสพติดลดลง ก็จะทำให้ชุดปฏิบัติการประจำตำบลหันมายอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนมากขึ้น

2) ด้านความเข้ากันได้กับสถานการณ์ที่มีอยู่เดิม

ปัจจัยด้านความเข้ากันได้กับสถานการณ์ที่มีอยู่เดิมในการป้องกันและแก้ไข ปัญหาเสพติด พบว่า ชุดปฏิบัติการประจำตำบลส่วนใหญ่เห็นด้วยว่ากระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนมีความสอดคล้องและเหมาะสมในการนำมาใช้แก้ปัญหายาเสพติดในพื้นที่ แม้จะมีเจ้าหน้าที่ ชุดปฏิบัติการประจำตำบลบางคนเคยพบเห็น หรือได้ยินเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน มาบ้างแล้ว แต่เรื่องดังกล่าวก็ยังเป็นสิ่งใหม่ที่จะนำมาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ เพราะเป็นเรื่องที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงค่านิยมทัศนคติของชุดปฏิบัติการประจำตำบลและประชาชนในพื้นที่ เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดคุณค่าต่อประชาชนโดยรวม และเนื่องจากพื้นที่ในอำเภอพร้าวส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ป่าเขามีช่องทางธรรมชาติที่เหมาะสมต่อการลักลอบนำเข้ายาเสพติด

นอกจากนี้อำเภอพร้าวยังมีพื้นที่ติดกับอำเภอเชียงดาว อำเภอไชยปราการ ซึ่งเป็นพื้นที่ชายแดน จึงได้รับผลกระทบจากปัญหาการลักลอบนำเข้าและจำหน่ายยาเสพติด ประกอบกับปัญหาเศรษฐกิจ สังคม ความยากจน และโอกาสทางการศึกษาของราษฎรในพื้นที่ห่างไกล เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ประชากรเข้าไปเกี่ยวข้องกับวงจรปัญหายาเสพติด จึงทำให้ต้องมีกระบวนการและวิธีการที่เหมาะสม ที่สามารถนำมาใช้แก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ได้ตรงจุดและมีประสิทธิภาพ ซึ่งชุดปฏิบัติการประจำตำบลส่วนใหญ่เห็นว่ากระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนมีความสอดคล้องและเหมาะสมในการนำมาใช้แก้ปัญหายาเสพติดในพื้นที่ สะท้อนให้เห็นว่าคุณลักษณะของสิ่งใหม่ เป็นเงื่อนไขหนึ่งที่มีผลต่อการยอมรับนวัตกรรมกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล

สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิริยาภรณ์ เตชะกฤตธีรพงศ์ (2558) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยการยอมรับการใช้งานเทคโนโลยีการทำงานร่วมกันของบุคลากรในองค์กร ที่ศึกษาปัจจัยที่

ส่งผลต่อการยอมรับการใช้งานเทคโนโลยีการทำงานร่วมกันของบุคลากรในองค์กร โดยสร้างกลุ่ม
ปัจจัยจากการบูรณาการ 2 ทฤษฎีพื้นฐาน คือ ทฤษฎีรวมของการยอมรับและการใช้เทคโนโลยี
(UTAUT) และทฤษฎีการแพร่กระจายนวัตกรรม (DOI) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม
ออนไลน์และแบบสอบถามแบบเอกสาร จากกลุ่มตัวอย่าง 138 คน ที่เป็นผู้ใช้เทคโนโลยีการทำงาน
ร่วมกันในองค์กร ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าปัจจัยทางด้านความคาดหวังในประสิทธิภาพ อิทธิพล
ทางสังคม สภาพสิ่งอำนวยความสะดวกในการใช้งานและความเข้ากันได้ส่งผลต่อการยอมรับการใช้
งานเทคโนโลยีการทำงานร่วมกันอย่างมีนัยสำคัญ

3) ด้านความยุ่งยากในการใช้งานนวัตกรรม

ปัจจัยด้านความยุ่งยากในการใช้นวัตกรรม เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ชุดปฏิบัติการ
ประจำตำบลไม่ค่อยให้การยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอนมากเท่าที่ควร และเป็นปัจจัย
อันดับหนึ่งในปัจจัยด้านคุณลักษณะของนวัตกรรมที่ชุดปฏิบัติการประจำตำบลและประชาชนในพื้นที่
อำเภอพร้าวกล่าวถึงมากที่สุดและให้ความเห็นตรงกันว่า กระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอนมีขั้นตอน
และวิธีการที่ยุ่งยากและซับซ้อนในการนำมาปฏิบัติในพื้นที่ ต้องอาศัยความเข้าใจ การฝึกอบรม จากผู้
ที่มีความชำนาญและเข้าใจในหลักการของกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน หากเจ้าหน้าที่ชุด
ปฏิบัติการประจำตำบลไม่มีความเข้าใจในรายละเอียดและวัตถุประสงค์ของกระบวนการประชาธิปไตย 9
ขั้นตอนแล้ว ก็ยากที่จะทำการนำเอากระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ไปใช้แก้ไขปัญหาเสพติด
ในพื้นที่ประสบผลสำเร็จ

สอดคล้องกับ งานวิจัยของ F.J. Batz , K.J. Peters , W. Janssen (1999) ได้
ศึกษาในเรื่อง “ The influence of technology characteristics on the rate and speed of adoption ”
งานวิจัยดังกล่าวเป็นการวิเคราะห์คุณลักษณะของเทคโนโลยีว่ามีอิทธิพลต่อความเร็วในการยอมรับ
เทคโนโลยีมากน้อยเพียงใด ซึ่งได้ศึกษาในเมืองเมรู ประเทศเคนย่า ทำการสุ่มตัวอย่าง
เกษตรกรของประเทศเคนย่าจำนวน 112 คน ส่วนใหญ่มีฐานะยากจน ไม่ได้รับการศึกษา พบว่าปัจจัย
ทางด้านความสลับซับซ้อนของเทคโนโลยีรวมถึงความเสี่ยงในการใช้เทคโนโลยี มีอิทธิพลต่อ
ความเร็วในการยอมรับเทคโนโลยีของเกษตรกรมากที่สุด จึงเป็น ไปได้ว่าการมีความรู้พื้นฐานของ
เกษตรกรรวมถึงความง่ายในการใช้เทคโนโลยีจะทำให้เกิดการยอมรับเทคโนโลยีได้เร็วขึ้น

4) ด้านความสามารถในการนำไปทดลองใช้ได้

ปัจจัยด้านความสามารถในการนำไปทดลองใช้ได้ ถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้
เจ้าหน้าที่ชุดปฏิบัติการประจำตำบล มีระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ในระดับที่
มาก เนื่องจากส่วนใหญ่เห็นว่ามีโอกาสได้ทดลองนำเอากระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ไปใช้ใน
พื้นที่ก่อนดำเนินการจริง ซึ่งการแก้ไขปัญหาเสพติดรูปแบบเดิมชุดปฏิบัติการประจำตำบลไม่มี
โอกาสได้ทดลองนำมาใช้ในพื้นที่ก่อน ต้องทำตามข้อสั่งการของรัฐบาลที่ได้มอบนโยบายมา แต่การ

แก้ไขปัญหายาเสพติดตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ชุดปฏิบัติการประจำตำบลได้มีโอกาสได้ศึกษา ได้ฝึกอบรมการนำไปใช้ และได้ทดลองนำไปใช้ในพื้นที่ก่อนดำเนินการจริง จึงทำให้ชุดปฏิบัติการประจำตำบล มีระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน อยู่ในระดับมาก

สอดคล้องกับงานวิจัยของ อลงกรณ์ เหล่างาม (2534) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับเทคโนโลยีใหม่ของชาวบ้านในหมู่บ้านเทคโนโลยีศึกษา พบว่า คุณลักษณะด้านการนำไปทดลองใช้มีความสัมพันธ์กับการยอมรับเทคโนโลยีใหม่ เนื่องจากชาวบ้านส่วนใหญ่ได้นำความรู้ไปทดลองใช้แล้วได้ผลดีและคิดว่าความรู้นี้เป็นประโยชน์ จึงเห็นว่าเทคโนโลยีใหม่ที่กระทรวงวิทยาศาสตร์นำมาเผยแพร่เหมาะกับการนำไปลองใช้

5) ด้านการสังเกตเห็นผลได้

เนื่องจากชุดปฏิบัติการประจำตำบลได้รับรู้หรือสังเกตเห็นการใช้กระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ไปปฏิบัติในพื้นที่ใกล้เคียง ทำให้ชุดปฏิบัติการประจำตำบลรับรู้ถึงผลประโยชน์อย่างชัดเจน และยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนมากขึ้น หากมองในเรื่องของนวัตกรรมโดยทั่วไปและให้ผลในลักษณะคล้ายคลึงกัน กล่าวคือ เมื่อชุมชนแห่งหนึ่งเห็นเพื่อนบ้านคิดหาเทียมซึ่งเห็นได้ชัดเจน จะเกิดการถกเถียงและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับดาวเทียมที่สังเกตได้ง่าย หลังจากนั้นเพื่อนบ้านจะเกิดการยอมรับและใช้เวลาเร็วขึ้นในการคิดหาเทียมตามเพื่อนบ้านคนอื่น ๆ ซึ่งเป็นเช่นเดียวกับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล ที่เห็นสถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่ใกล้เคียงมีระดับความรุนแรงลดลง สามารถเห็นได้ชัดเจนจนทำให้เกิดการถกเถียงกันถึงการนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนมาปฏิบัติ จนนำไปสู่การยอมรับนวัตกรรมตามๆ กัน

สอดคล้องกับแนวคิดการสังเกตเห็นผลในปัจจัยที่ส่งผลต่อความเร็วในการยอมรับนวัตกรรมของ Rogers (2003) ที่ได้กล่าวไว้ว่า นวัตกรรมที่สามารถเห็นผลได้ชัดเจนมากน้อยเพียงใด ถ้าผู้รับเห็นผลของนวัตกรรมได้ ก็จะได้รับยอมรับได้รวดเร็วขึ้นและยอมรับง่ายกว่าสิ่งที่สังเกตเห็นได้ยาก

และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปราณธีร์ รังแก้ว (2555) ได้ศึกษากระบวนการนำเครื่องบดย่อยขยะเอนกประสงค์ไปใช้ในเขตอำเภอสาร์ก จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษากระบวนการนำเครื่องบดย่อยขยะเอนกประสงค์ไปใช้ในเขตอำเภอสาร์ก จังหวัดเชียงใหม่ 2) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการนำเครื่องบดย่อยขยะเอนกประสงค์ไปใช้ในอำเภอสาร์ก จังหวัดเชียงใหม่ และ 3) ศึกษาบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ ที่มีต่อกระบวนการนำเครื่องบดย่อยขยะเอนกประสงค์ไปใช้ในเขตอำเภอสาร์ก จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยคุณลักษณะของเครื่องบดย่อยขยะเอนกประสงค์ ประกอบด้วย ด้านความยุ่งยาก

การใช้งานของเครื่องบดย่อยขยะเอนกประสงค์ ด้านประโยชน์ที่ได้รับ ด้านความสอดคล้องกับสิ่งที่มีอยู่เดิม ด้านสังเกตเห็นผลได้ ด้านความสามารถนำไปทดลองใช้

3. ปัจจัยภายนอก

สำหรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในปัจจุบันส่วนใหญ่มักเกิดจากปัจจัยภายนอก ซึ่งบางอย่างที่เราไม่สามารถคาดการณ์ได้ล่วงหน้า ทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงขึ้นต่อกระบวนการทำงานของเรา ดังนั้น เจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องของภาครัฐและตัวแทนภาคประชาชนจึงต้องรู้จักการบริหารจัดการภายใต้สภาวะการเปลี่ยนแปลง เพราะบางครั้งเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอาจขยายกว้างขึ้นครอบคลุมการดำเนินการในหลาย ๆ ส่วนของการดำเนินงาน ผู้นำของภาครัฐ รวมไปถึงผู้นำชุมชนต้องรู้จักปรับแผนงานให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไปอยู่เสมอ โดยรู้จักบริหารท่ามกลางความเสี่ยงด้วยการอาศัยการตัดสินใจที่อ้างอิงข้อมูลที่ถูกต้อง ซึ่งในการยอมรับนวัตกรรมการป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล อำเภอพร้าวก จังหวัดเชียงใหม่ มีปัจจัยภายนอกที่เกี่ยวข้องหลายประการ สามารถสรุปเป็นกลุ่มได้ ดังนี้

1) ด้านสภาพทางเศรษฐกิจ

ด้านสภาพเศรษฐกิจ นับว่าเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่ง เนื่องจากเศรษฐกิจจะเป็นตัวกำหนดให้ประชาชนเปลี่ยนแปลงค่านิยม วิถีชีวิตดั้งเดิม อาชีพ และลักษณะความเป็นอยู่จากปัจจัยแวดล้อมภายนอกที่เข้ามาสู่ชุมชน เช่น หากประชาชนในพื้นที่มีอัตราการตกงานมาก การก่ออาชญากรรมต่าง ๆ ในพื้นที่ก็จะเพิ่มมากขึ้น รวมถึงผู้ที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับการค้าและการเสพยาเสพติดก็จะเพิ่มมากขึ้น ซึ่งเป็นไปตามสถานการณ์ของสังคม ทำให้รัฐบาลต้องเสียงบประมาณจำนวนมาก ในการนำมาป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด แต่จากข้อมูลของศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าวก พบว่า ระดับความรุนแรงของสถานการณ์ยาเสพติดอำเภอพร้าวกมีระดับที่ลดลง ซึ่งสอดคล้องกับแบบประเมินทางด้านสภาพทางเศรษฐกิจ พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ในหมู่บ้าน/ชุมชน มีอาชีพประจำ และประชาชนมีรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนต่อปีเป็นไปตามเกณฑ์ จปฐ. แสดงให้เห็นว่าหากประชาชนมีอาชีพทำเป็นประจำและมีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีพ ประชาชนก็จะห่างไกลจากยาเสพติดมากขึ้น และปัญหายาเสพติดในพื้นที่ก็จะลดลง

2) ด้านสภาพทางสังคมและวัฒนธรรม

ปัจจัยด้านสภาพทางสังคมและวัฒนธรรม พื้นที่อำเภอพร้าวกจะเป็นสังคมแบบเครือญาติ และผู้ที่รักกันจะนับถือกัน นอกจากนี้ยังมีวัฒนธรรมประเพณีที่ให้ความเคารพต่อผู้ที่อาวุโสกว่าทั้งที่เป็นญาติและมิใช่ญาติ ซึ่งสอดคล้องกับแบบประเมินทางด้านสภาพทางสังคมและวัฒนธรรม พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีการรักษาไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณี เช่น การจัดงานประเพณีรดน้ำคำหัวผู้สูงอายุ เป็นต้น ทั้งนี้ ประชาชนที่มีบ้านเรือนอยู่ในหมู่บ้านเดียวกัน ส่วนมากจะเกี่ยวข้องเป็นญาติกัน หรือเป็นผู้ที่มีอาชีพอย่างเดียวกัน เช่น ทำนา ทำไร่ และทำสวน เป็นต้น

ประชาชนจะมีความเอื้อเฟื้อกัน ช่วยเหลือกัน เกรงกลัวต่อการทำบาป จึงทำให้สังคมมีความสุข
ร่วมเย็น

เมื่อมีงานบุญประชาชนจะร่วมกันทำบุญตามเทศกาล ต่าง ๆ เป็นเครื่องแสดงให้เห็นว่า
ประชาชนยังรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมประเพณีไว้ได้อย่างเคร่งครัด เช่น การทำบุญเข้าพรรษา ซึ่งต้องใช้
คนจำนวนมากช่วยกันตกแต่งเทียนเข้าพรรษา ซึ่งเป็นการเสียสละแรงงานและเวลา ด้วยความเต็มใจ
เป็นการฝึกฝนคนทุกเพศทุกวัย ให้รู้จักรักหมู่คณะและไม่เห็นแก่ตัว สอดคล้องกับแบบประเพณี
ทางด้านสภาพทางสังคมและวัฒนธรรม พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีความรักใคร่สามัคคี ช่วยเหลือซึ่ง
กันและกัน นอกจากนี้วัฒนธรรมที่สำคัญของประชาชนอำเภอพร้าว คือ การยึดเอาพุทธศาสนาเป็น
หลักในการดำเนินชีวิต เช่น การใส่บาตรพระภิกษุสามเณรในเวลาเช้า การนำอาหารไปถวายพระที่วัด
ทุกวันพระ ซึ่งเป็นการกระทำที่ขัดเกลาคิดใจให้มีความเสียสละ มีความเมตตาเอื้อเฟื้อต่อผู้อื่น จึงทำให้
ประชาชนในพื้นที่ห่างไกลจากยาเสพติดและอบายมุขต่าง ๆ มากขึ้น

3) ด้านสภาพทางภูมิศาสตร์

ปัจจัยด้านสภาพทางภูมิศาสตร์ ถือเป็นปัจจัยสำคัญในการนำกระบวนการ
พระราชรัฐ 9 ขั้นตอนไปปฏิบัติในพื้นที่ เนื่องจากพื้นที่อำเภอพร้าวส่วนใหญ่จะเป็นพื้นที่ป่าเขา การ
เดินทางเป็นไปด้วยความยากลำบาก บางหมู่บ้านต้องใช้ระยะเวลาในการเดินทางค่อนข้างนาน
สอดคล้องกับแบบประเพณีทางด้านสภาพทางภูมิศาสตร์ พบว่า พื้นที่ที่ปฏิบัติงานมีความทุรกันดาร
เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ประกอบกับอำเภอพร้าว เป็น 1 ในอำเภอขนาดใหญ่ของจังหวัด
เชียงใหม่ มีพื้นที่ติดกับอำเภอเชียงดาว อำเภอไชยปราการ ซึ่งเป็นพื้นที่ชายแดน เขตรอยต่อเป็นป่าเขา
และมีช่องทางธรรมชาติที่เหมาะสมต่อการลักลอบนำเข้ายาเสพติด จึงได้รับผลกระทบจากปัญหาการ
ลักลอบนำเข้าและจำหน่ายยาเสพติดตลอดมา จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ประชากรเข้าไปเกี่ยวข้องกับ
วงจรปัญหายาเสพติด

สอดคล้องกับแบบประเพณีทางด้านสภาพทางภูมิศาสตร์ พบว่า พื้นที่ที่
ปฏิบัติงานมีช่องทางธรรมชาติที่เอื้อต่อการลักลอบลำเลียงยาเสพติด แม้ว่าช่องทางธรรมชาติจะเป็น
ปัจจัยที่ทำให้มียาเสพติดเข้ามาแพร่ระบาดในพื้นที่ แต่ก็ไม่ได้เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติ
หน้าที่ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล นอกจากนี้ แม้ว่าพื้นที่ที่ปฏิบัติงานจะมีความทุรกันดารและ
ยากลำบากต่อการปฏิบัติหน้าที่ แต่ก็ไม่ได้เป็นปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ของชุดปฏิบัติการ
ประจำตำบลในการนำเอากระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนไปปฏิบัติในพื้นที่แต่อย่างใด ส่งผลให้
ระดับการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล อยู่ในระดับมาก

4) ด้านสมรรถภาพในการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ปัจจัยด้านสมรรถภาพในการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ถือว่าเป็น
ปัจจัยที่ช่วยสนับสนุนให้ชุดปฏิบัติการประจำตำบลมีความเต็มใจที่จะเข้ามาปฏิบัติหน้าที่และสามารถ

ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างถูกต้อง ซึ่งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว (ศป.ปส.อ.พร้าว) เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ อำเภอพร้าว มีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำแผนปฏิบัติการ แผนงาน และโครงการต่าง ๆ เพื่อแก้ปัญหายาเสพติดในพื้นที่ โดยร่วมกับส่วนราชการ หน่วยงานภาคเอกชน และองค์กรภาคประชาชนที่เกี่ยวข้อง สั่งการหรือมอบหมายให้ส่วนราชการและหน่วยงานในพื้นที่ ดำเนินการในลักษณะบูรณาการทั้งแผนงาน งบประมาณ และการปฏิบัติ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด อีกทั้ง อำนาจการประสานงาน เฝ้าระวัง ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่อำเภอของส่วนราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้ง ติดตามประเมินผลการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่อำเภอ และให้คำแนะนำแก่องค์กร หน่วยงาน ชุดปฏิบัติการ เพื่อการปรับปรุงการดำเนินงาน ซึ่งสอดคล้องกับแบบประเมินทางด้านด้านสมรรถภาพในการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พบว่า ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว (ศป.ปส.อ.พร้าว) ได้ให้คำปรึกษาและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็มีส่วนช่วยเหลือและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลด้วยเหตุผลดังกล่าว ส่งผลให้ระดับการยอมรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล อยู่ในระดับมาก

6.3 ข้อเสนอแนะ

6.3.1 ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

1. จากผลการศึกษาการยอมรับนวัตกรรมการป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ จะเห็นได้ว่า เจ้าหน้าที่ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลยอมรับนวัตกรรมการป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอนแตกต่างกัน ทำให้ผลลัพธ์ของการแก้ไขปัญหายาเสพติดในแต่ละพื้นที่แตกต่างกัน ดังนั้น ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว (ศป.ปส.อ.พร้าว) ในฐานะที่เป็นศูนย์กลางในการดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติด ต้องสร้างความรู้ความเข้าใจและสร้างเป้าหมายร่วมกันให้แก่เจ้าหน้าที่ชุดปฏิบัติการประจำตำบลทุกคนก่อน

2. การแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ โดยเฉพาะหน่วยงานภาครัฐและชุดปฏิบัติการประจำตำบล ต้องร่วมมือกันทำงานอย่างแท้จริง ไม่ให้เป็นภาระหน้าที่ของหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง หรือเป็นภาระของใครคนใดคนหนึ่ง และต้องไม่มีผลประโยชน์ส่วนตัวเข้ามาเกี่ยวข้อง เพื่อให้ปัญหายาเสพติดหมดไปจากพื้นที่

3. การป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีการสร้างความเข้าใจให้ทุกคนในชุมชนและให้ทุกคนร่วมมือร่วมใจกันสอดส่องเฝ้าระวังป้องกันไม่ให้ยาเสพติดกลับมาแพร่ระบาดในชุมชนอีก

4. ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว (สป.ปส.อ.พร้าว) ต้องคอยให้คำปรึกษา คำแนะนำ และสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล และชุดปฏิบัติการประจำตำบล คณะกรรมการชุมชนเข้มแข็ง ต้องร่วมมือกันทำงานแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างเต็มกำลังความสามารถ

5. จากผลการศึกษาการยอมรับนวัตกรรมการป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลนั้น ไม่ได้มีงบประมาณหรือค่าตอบแทนให้กับชุดปฏิบัติการประจำตำบลในการปฏิบัติหน้าที่ ดังนั้นภาครัฐควรจัดสรรงบประมาณให้กับชุดปฏิบัติการประจำตำบล เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

6. ชุดปฏิบัติการประจำตำบลและประชาชน เห็นว่ากระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน มีขั้นตอนและวิธีการที่ยุ่งยากและซับซ้อน ควรจะปรับลดขั้นตอนให้น้อยลงเพื่อให้ง่ายต่อการปฏิบัติ และเพิ่มความสามารถในการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่

7. การนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน มาปฏิบัติในแต่ละพื้นที่ ควรขึ้นอยู่กับบริบทของชุมชนด้วย ไม่ควรนำมาใช้ทั้งหมด เช่น บางพื้นที่เส้นทางทุรกันดาร การเดินทางลำบาก ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่

8. ควรมีการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ชุดปฏิบัติการประจำตำบล และคณะกรรมการชุมชนเข้มแข็ง เช่น การเพิ่มสวัสดิการทางการเงิน สิทธิพิเศษ และประโยชน์ในด้านอื่น ๆ

9. การป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล ควรมีการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อที่จะได้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ และนำไปสู่การหาแนวทางแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น รวมทั้งการพัฒนาต่อยอดในการพัฒนาแผนพระราชรัฐร่วมใจ สร้างหมู่บ้าน/ชุมชนมั่นคง ปลอดภัยยาเสพติด กระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ในอนาคต

6.3.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. เพื่อให้การศึกษายอมรับนวัตกรรมการป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ควรมีการศึกษายอมรับนวัตกรรมการป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลในพื้นที่ชายแดนซึ่งเป็นพื้นที่ติดกับประเทศเพื่อนบ้าน

2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความสำเร็จในการแก้ไขปัญหาเสพติดระหว่างการป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขึ้นตอนกับการป้องกันยาเสพติดตามรูปแบบเดิมที่ผ่านมา

3. หากมีการทำการศึกษายอมรับนวัตกรรมการป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขึ้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลในแต่ละอำเภอในจังหวัดเชียงใหม่ แล้วนำมาเปรียบเทียบเป็นรายอำเภอ จะทำให้ได้ข้อเสนอแนะและแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ที่เหมาะสมยิ่งขึ้น

4. ควรมีการศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อหาแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างยั่งยืน

6.3.3 ข้อจำกัดในการศึกษา

1. ระยะเวลาที่มีค่อนข้างจำกัด ทำให้การศึกษารั้งนี้ไม่ได้เข้าไปประเมินและสัมภาษณ์คณะกรรมการชุมชนเข้มแข็งในแต่ละหมู่บ้าน ดังนั้นเพื่อการศึกษาที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ควรมีการศึกษาในระยะยาวเพื่อติดตามความต่อเนื่องและความสำเร็จของการยอมรับนวัตกรรมการป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขึ้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบลอย่างเจาะลึก เพื่อให้ทราบถึงข้อเท็จจริงและบริบทอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องที่นอกเหนือจากปัจจัยข้างต้นที่ได้นำเสนอไว้แล้ว

2. เนื่องจากการเปรียบเทียบภายในอำเภอเดียวกัน จะทำให้เราไม่เห็นความชัดเจนของความแตกต่างในสภาพพื้นที่ วัฒนธรรม วิถีชีวิตมากนัก ดังนั้นหากมีการศึกษาในพื้นที่อื่น ๆ ของจังหวัดเชียงใหม่ จะทำให้เกิดการเปรียบเทียบให้เห็นความแตกต่าง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้

3. สำหรับการเก็บข้อมูลนั้น บางพื้นที่เป็นป่าเขา การเดินทางเป็นไปด้วยความยากลำบาก ทुरกันดาร ต้องใช้ระยะเวลาค่อนข้างนานกว่าจะถึงที่หมาย ต้องอาศัยความอดทนในการเดินทางไปเก็บข้อมูล การเก็บข้อมูลให้ครบทุกพื้นที่จึงทำได้ค่อนข้างยาก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บรรณานุกรม

- กรกช สุภากรเดช, และเกตุวดี สมบูรณ์ทวี. (2559). การยอมรับนวัตกรรมที่ส่งผลต่อการยอมรับตรา
สินค้ารยย่นรระบบ Hybrid กลุ่ม Gen Y ในเขตจังหวัดราชบุรี. นเรศวรวิจัย
ครั้งที่ 12: วิจัยและนวัตกรรมกับการพัฒนาประเทศ.
- กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม. “ความหมายและองค์ความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรม”. [ระบบออนไลน์].
แหล่งที่มา <http://library.dip.go.th/Industrial%20Innovation/www/inno101.html>
(23 กันยายน 2561).
- จรีพร กาญจนการุณ, วาสนา วงศ์ฉายา.(2553). การยอมรับนวัตกรรมและเทคโนโลยีการเกษตรของ
ชุมชนบ้านยองแหะ. วารสารวิชาการและวิจัย มทร.พระนคร ปีที่ 4 ฉบับที่ 1
มีนาคม 2553.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2521). นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษากับการสอนระดับอนุบาล.
กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดวงฤทัย เพชรมณี. (2557). ความหมายหลักการทฤษฎีการเผยแพร่วัตกรรม. [ระบบออนไลน์]
แหล่งที่มา <http://pangkapuk.blogspot.com> (26 สิงหาคม 2561).
- ดิเรก ฤกษ์ห่วย. (2528). การนำการเปลี่ยนแปลง: เน้นกระบวนการแพร่กระจายนวัตกรรม.
กรุงเทพฯ: โครงการตำราพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เทศบาลตำบลน้ำแพร่. แผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี (พ.ศ.2561 – 2564).
- เทศบาลตำบลบ้านโป่ง. แผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี (พ.ศ.2561 – 2564).
- เทศบาลตำบลป่าดุ่ม. แผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี (พ.ศ.2561 – 2564).
- เทศบาลตำบลป่าไผ่. แผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี (พ.ศ.2561 – 2564).
- เทศบาลตำบลแม่ปิ้ง. แผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี (พ.ศ.2561 – 2564).
- เทศบาลตำบลเวียงพร้าว. แผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี (พ.ศ.2561 – 2564).

- ธัญพร วณิชฤทธา. (2554). การยอมรับนวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการจัดการความรู้ในชุมชน. การประชุมวิชาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ประจำปี 2554. “การพัฒนาอนาคตชนบทไทย: ฐานรากที่มั่นคงเพื่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน” 27-29 มกราคม 2554.
- ธัญญา พิทยาพิทักษ์, ธัญวิษ วิเชียรพันธ์. (2555). การถ่ายทอดนวัตกรรม: หลักการและรูปแบบ. วารสารบรรณศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2555.
- ปราณธีร์ รังแก้ว. (2555). กระบวนการนำเครื่องบดย่อยขยะเอนกประสงค์ไปใช้ในเขตอำเภอสาร์ภักดิ์ จังหวัดเชียงใหม่. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ปราวีณา สุวรรณณัฐโชติ. (2541). “กรณีศึกษากระบวนการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียน”. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปาริชาติ สถาปิตานนท์ สโรบล. (2542). เอกสารสำหรับการประชุมทางวิชาการประชาสังคม การสื่อสาร: กลไกสำคัญในการก้าวสู่ประชาสังคมในศตวรรษที่ 21. มหาวิทยาลัยมหิดล.
- พรรณทิพา แอด้. (2548). การยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของข้าราชการสำนักงาน ปลัดกระทรวงพลังงาน. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เมธี รุ่งแสง. 2(540). “กระบวนการและการยอมรับการจัดที่ดินในรูปแบบบ้านป่าไม้ของครัวเรือนราษฎรบ้านไทรทอง ตำบลมกคล อำเภอนองกุ่มศรี จังหวัดกาฬสินธุ์”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยาการพัฒนาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ว่าที่ร้อยตรี ญัฐพงศ์ คงวรรณ. (2556). นวัตกรรม. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <https://www.gotoknow.org/posts/519064> (26 สิงหาคม 2561).
- วัชรพล คงเจริญ. (2558). ปัจจัยการยอมรับนวัตกรรมที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของผู้ใช้บริการธนาคารผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ ในเขตกรุงเทพมหานคร. ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

วิยะดา ไทยเกิด. (2558). ลักษณะการยอมรับนวัตกรรมที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของที่พักออนไลน์
ความพึงพอใจของ ผู้ใช้บริการ และความจงรักภักดีของผู้ใช้บริการของที่พัก
ออนไลน์ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

วิริยาภรณ์ เตชะกฤตธีรพงศ์. (2558). ปัจจัยการยอมรับการใช้งานเทคโนโลยีการทำงานร่วมกันของ
บุคลากรในองค์กร. วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ
พาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สรานี จิระวาริ. (2548). ทิศทาง Intelligent Home ในประเทศไทย. วิทยาศาสตรมหาบัณฑิตวิทยาลัย
นวัตกรรมการศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. รายงานสถานการณ์ปัญหายาเสพติดใน
ประเทศไทย ปี พ.ศ. 2558.

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. แนวทางการดำเนินงานขับเคลื่อนแผน
ประชารัฐร่วมใจสร้างหมู่บ้านชุมชนมั่นคง ปลอดภัยยาเสพติด พ.ศ.2559-2560
“9 ขั้นตอนสู่หมู่บ้านชุมชนเข้มแข็ง”.

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. แผนประชารัฐร่วมใจ สร้างหมู่บ้าน/ชุมชน
มั่นคง ปลอดภัยยาเสพติด พ.ศ. 2559 - 2560.

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. แผนประชารัฐร่วมใจ ปลอดภัยยาเสพติด
พ.ศ.2561.

สำนักงานป้องกันยาเสพติดและปราบปรามอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ. “รายงานสำนักงาน
ป้องกันยาเสพติดและปราบปรามอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ”. [ระบบ
ออนไลน์]. แหล่งที่มา <https://www.oncb.go.th/Pages/main.aspx> (19 กันยายน
2561).

ศูนย์นวัตกรรมเพื่อพัฒนาระบบราชการไทย. “ความหมายของนวัตกรรม”. [ระบบออนไลน์].
แหล่งที่มา <http://www.opdc.go.th/psic/main.php?url=content&gp=1 &mn=3>
(23 กันยายน 2561).

ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว. “คำสั่งอำเภอพร้าว ที่ 1342/2559 ลงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2559 เรื่องจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว (ศป.ปส.อ.พร้าว)

ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัดเชียงใหม่. รายงานผลการกำหนดสถานะหมู่บ้าน/ชุมชนมั่นคงปลอดภัยยาเสพติด พ.ศ. 2561.

องค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อนผาก. แผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี (พ.ศ.2561 – 2564).

องค์การบริหารส่วนตำบลแม่แว่น. แผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี (พ.ศ.2561 – 2564).

องค์การบริหารส่วนตำบลสันทราย. แผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี (พ.ศ.2561 – 2564).

องค์การบริหารส่วนตำบลโหล่งขอด. แผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี (พ.ศ.2561 – 2564).

อลงกรณ์ คูตระกูล. (2553). “นวัตกรรมสังคม: กรณีศึกษาโครงการของท้องถิ่นในเขตภาคเหนือของประเทศไทย”. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

อลงกรณ์ เหล่างาม.(2534). “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับเทคโนโลยีใหม่ของชาวบ้านในหมู่บ้านเทคโนโลยี : ศึกษากรณีโครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชนบทในหมู่บ้านเทคโนโลยีของกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและการพลังงาน”. วิทยานิพนธ์วารสารศาสตรมหาบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อนุชา โสมานุตร. (2556). กระบวนการยอมรับนวัตกรรม ตามแนวคิดของ Rogers (2003). [ระบบออนไลน์].แหล่งที่มา <http://iteacherthai.blogspot.com/2013/02/rogers-2003.html> (26 สิงหาคม 2561).

อุษา หงส์กาญจนกุล. 2533. การยอมรับนวัตกรรมการเลี้ยงไหมของเกษตรกรบ้านหนองเชียงฮุย ตำบลป่าห้วยน้ำ อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น. สังคมวิทยาการพัฒนามหาวิทยาลัยขอนแก่น.

F.J. Batz , K.J. Peters , W. Janssen. (1999). **The influence of technology characteristics on therate and speed of adoption.** Agricultural Economics, P.121-130.

Rogers, E. M. **Diffusion of innovations.** New York Press, 2003.

ภาคผนวก ก
แบบประเมิน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

แบบประเมินการค้นคว้าแบบอิสระ

เรื่อง การยอมรับนวัตกรรมการป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

แบบประเมินนี้เป็นเครื่องมือสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบการค้นคว้าแบบอิสระ เรื่องการยอมรับนวัตกรรมการป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ตามหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ในการนี้ ผู้ศึกษาจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านผู้ตอบแบบประเมิน ได้พิจารณาและตอบแบบประเมินตามความเป็นจริง ซึ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้เป็นข้อมูลทางวิชาการเท่านั้น ข้อมูลต่าง ๆ เหล่านี้จะไม่นำไปเปิดเผยให้บุคคลอื่นทราบ และจะไม่ส่งผลกระทบใด ๆ กับท่าน ผู้ศึกษาขอขอบคุณท่านเป็นอย่างสูง ที่ให้ความร่วมมือมา ณ โอกาสนี้ด้วย

แบบประเมินนี้มีทั้งสิ้น จำนวน 7 หน้า ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

ส่วนที่ 2 ระดับการรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

ส่วนที่ 3 ปัจจัยในการยอมรับกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง () ที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ () ชาย () หญิง
2. อายุ () 21-30 ปี () 31-40 ปี () 41-50 ปี () 51-60 ปี
3. ระดับการศึกษา
() ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น () มัธยมศึกษาตอนต้น
() มัธยมศึกษาตอนปลาย /ปวช. () อนุปริญญา /ปวส.
() ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า () ปริญญาโทหรือเทียบเท่า
() สูงกว่าปริญญาโท

4. ปัจจุบันท่านปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่ง

- ☐ ปลัดอำเภอ ☐ เจ้าหน้าที่ตำรวจ ☐ เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลพรวัว
- ☐ พัฒนาการตำบล ☐ ครู กศน. ☐ เกษตรตำบล
- ☐ กำนัน ☐ ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ☐ หัวหน้าชุดมวลชนสัมพันธ์อำเภอพรวัว ป.พัน 7
- ☐ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล
- ☐ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานยาเสพติด ศป.ปส.องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

5. ท่านปฏิบัติหน้าที่ในชุดปฏิบัติการประจำตำบล

- ☐ ตำบลป่าดู้ม ☐ ตำบลน้ำแพร่ ☐ ตำบลโหล่งขอด
- ☐ ตำบลป่าไผ่ ☐ ตำบลเขื่อนผาก ☐ ตำบลเวียง
- ☐ ตำบลสันทราย ☐ ตำบลแม่แว่น ☐ ตำบลทุ่งหลวง
- ☐ ตำบลบ้านโป่ง ☐ ตำบลแม่ปิ้ง

6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

- ☐ ต่ำกว่า 10,000 บาท ☐ 10,001-20,000 บาท
- ☐ 20,001-30,000 บาท ☐ 30,001-40,000 บาท
- ☐ 40,001-50,000 บาท ☐ 50,001 บาทขึ้นไป

7. ท่านสามารถใช้ภาษาท้องถิ่นในการสื่อสาร

- ☐ ได้ ☐ ไม่ได้

8. ท่านได้ใช้แอปพลิเคชันไลน์ (LINE) ในการปฏิบัติหน้าที่

- ☐ ใช้ ☐ ไม่ใช้

9. ท่านเคยได้รับการฝึกอบรมการดำเนินงานตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน

- ☐ เคย ☐ ไม่เคย

10. ท่านได้รับคำตอบแทนจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน

- ☐ ได้รับ ☐ ไม่ได้รับ

11. ท่านเต็มใจปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพรวัว

- ☐ เต็มใจ ☐ ไม่เต็มใจ

ส่วนที่ 2 ระดับการรับกระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล อำเภอพร้าว
จังหวัดเชียงใหม่

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

กระบวนการประชาธิปไตย 9 ขั้นตอน	ระดับการรับ	
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ
ขั้นตอนที่ 1 สืบสภาพชุมชน		
1.1 ท่านได้เข้าพื้นที่เพื่อเรียนรู้สภาพความเป็นไปของชุมชนด้วยตนเอง		
1.2 ท่านได้จัดทำข้อมูลที่ได้จากการสังเกต ทำความเข้าใจประเด็นในด้านสภาพแวดล้อม ผู้คน เศรษฐกิจ สังคม ขนบธรรมเนียมประเพณี และปัญหาต่าง ๆ ของชุมชน		
1.3 ท่านได้มีการเปิด “เวทีย่อย” เพื่อเผยแพร่แนวคิดในการแก้ไขปัญหาเสพติดแบบมีส่วนร่วม และรับฟังทัศนคติทำที่ของกลุ่มต่าง ๆ ในชุมชน		
ขั้นตอนที่ 2 พบปะแกนนำ/ผู้นำธรรมชาติ		
2.1 ท่านได้พบปะผู้นำธรรมชาติภายในชุมชน เพื่อพัฒนาสัมพันธ์สร้างความไว้วางใจ และทำความเข้าใจแนวทางการสร้างชุมชนเข้มแข็ง		
2.2 ท่านได้สร้างความเข้าใจกับผู้นำทางการถึงแนวทางการแก้ไขปัญหาเสพติดในระดับชุมชน เพื่อให้ผู้นำทางการเป็นผู้ประสานงานที่ดีระหว่างชุมชนกับหน่วยราชการ		
2.3 ท่านได้พบปะผู้นำทางศาสนาหรือผู้นำกลุ่มกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อสร้างความตื่นตัวและขยายความคิดให้ครอบคลุมประชาชนให้มากที่สุด		
ขั้นตอนที่ 3 ประกาศวาระหมู่บ้าน/ชุมชน (เวทีประชาคมครั้งแรก)		
3.1 ท่านได้จัดเวทีประชาคมเพื่อให้ชาวบ้านคัดเลือก “ผู้นำธรรมชาติ”		
3.2 ท่านได้มีการแต่งตั้งผู้ที่ได้รับคะแนนสูงสุดเป็น “ประธานชุมชนเข้มแข็ง” ซึ่งได้คัดเลือกจากประชาชนด้วยตนเองที่นับถือศรัทธา ไม่ใช่ผู้นำทางการ ไม่ใช่ข้าราชการท้องถิ่น ไม่ใช่พนักงานการเมืองท้องถิ่น อย่างเป็นลายลักษณ์อักษร		

กระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน	ระดับการรับ	
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ
3.3 ท่านได้มีการแต่งตั้ง “คณะกรรมการชุมชนเข้มแข็ง” และแบ่งฝ่ายงานตามการพัฒนาความเจริญให้กับชุมชนด้านต่าง ๆ อย่างเป็นลายลักษณ์อักษร		
ขั้นตอนที่ 4 ธรรมนูญประชาสัมพันธ		
4.1 ท่านได้สร้างความเข้าใจกับ “คณะกรรมการชุมชนเข้มแข็ง” เกี่ยวกับหลักสำคัญของการธรรมนูญประชาสัมพันธ คือ ให้ทุกครัวเรือนเข้าใจแนวทางการแก้ไขปัญหาเสพติดและขยายความร่วมมือในการดำเนินการ		
4.2 ท่านได้ให้คณะกรรมการชุมชนเข้มแข็งธรรมนูญประชาสัมพันธให้ทุกครัวเรือนเข้าใจแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน เช่น การจัดให้มีการประชุมเป็นประจำทุกเดือน		
4.3 ท่านได้ให้คณะกรรมการชุมชนเข้มแข็งขยายความร่วมมือของประชาชนให้สนับสนุนการทำงานของคณะกรรมการฯ โดยมีข้อตกลงเป็นลายลักษณ์อักษรร่วมกัน		
ขั้นตอนที่ 5 คัดแยกผู้มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด (เวทีประชาคม ครั้งที่ 2)		
5.1 ท่านได้สร้างความเข้าใจกับคณะกรรมการถึงวิธีการคัดแยก ว่า เป็นการคัดแยกเพื่อช่วยเหลือผู้มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ไม่ใช่เพื่อนำมาลงโทษ		
5.2 ท่านได้ให้คณะกรรมการจัดประชุม เพื่อคัดแยกผู้มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยมีการจัดทำเป็นบัญชีรายชื่อผู้มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดในชุมชน โดยให้คณะกรรมการเป็นผู้เก็บรักษาบัญชีรายชื่อไว้		
5.3 ท่านได้มีการจดบันทึกจำนวนผู้มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดตามแบบประเมินที่ 2 ดัชนีชี้วัดสภาพปัญหายาเสพติดของหมู่บ้าน/ชุมชน		

กระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน	ระดับการรับ	
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ
ขั้นตอนที่ 6 การสร้างภูมิคุ้มกัน ทั้งในมิติเด็กและเยาวชนในสถานศึกษา นอกสถานศึกษา ประชาชนทั่วไป และผู้ใช้แรงงาน		
6.1 ท่านมีการดำเนินการบูรณาการป้องกันยาเสพติดในชุมชน ระหว่างชุมชน สถานศึกษา และสถานประกอบการให้มีการ ดำเนินการเป็นกระบวนการที่สอดคล้องระหว่างกัน เช่น การตรวจ ปัสสาวะในโรงเรียนและสถานประกอบการ		
6.2 ท่านมีการประเมินลักษณะความรุนแรงของปัญหาเสพติดในแต่ละพื้นที่เป็น 3 ระดับ ได้แก่ พื้นที่ปัญหามาก พื้นที่ปัญหปานกลาง และพื้นที่ปัญหาน้อย ตามแบบรายงานที่ 1 ผลการกำหนดสถานะ หมู่บ้าน/ชุมชน		
6.3 ท่านได้ดำเนินการตามกลยุทธ์ที่ได้จากการประเมินลักษณะความ รุนแรงของปัญหาเสพติดในพื้นที่		
ขั้นตอนที่ 7 การรับรองครัวเรือน (เวทีประชาคม ครั้งที่ 3)		
7.1 ท่านมีการจัดประชุมเพื่อรับรองครัวเรือน ซึ่งแยกบัญชีไว้ว่าไม่มี สมาชิกอยู่ในรายชื่อผู้มีพฤติกรรม		
7.2 ท่านได้นำรายชื่อผู้มีพฤติกรรมมาจัดประชุมอีกครั้งเพื่อรับรอง ครัวเรือน เป็นการตรวจสอบให้แน่ใจว่าครัวเรือนปลอดยาเสพติด		
7.3 ท่านมีการจัดพิธีมอบสัญลักษณ์หรือเกียรติบัตร ให้แก่ครัวเรือนที่ ได้รับการรับรองว่าปลอดยาเสพติด		
ขั้นตอนที่ 8 ใช้มาตรการทางสังคม		
8.1 ท่านได้สร้างความเข้าใจกับคณะกรรมการฯ ถึงระบบ “ควบคุม พฤติกรรมแต่ไม่ควบคุมตัว” และยึดหลัก “ให้อภัย” ให้โอกาสกลับใจ		
8.2 ท่านได้มีการจัดกิจกรรมเพื่อให้เกิดความร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ ในชุมชนและครอบครัว เช่น การจัดกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด ร่วมกับกิจกรรมสาธารณประโยชน์		
8.3 ท่านได้มอบหมายให้คณะกรรมการฯ รับผิดชอบดูแลผู้เสพแต่ละ คนเป็นการเฉพาะ		

กระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน	ระดับการรับ	
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ
ขั้นตอนที่ 9 รักษาสถานะชุมชนเข้มแข็ง		
9.1 ท่านได้มีการสร้างความเข้าใจกับคณะกรรมการฯ ถึงเป้าหมายสูงสุดของการสร้างชุมชนเข้มแข็ง ว่าไม่ได้อยู่ที่การทำให้ชุมชนปลอดภัยาเสพติดอย่างรวดเร็ว หากแต่เป็นการทำให้ชุมชนปลอดภัยาเสพติดอย่างยั่งยืน		
9.2 ท่านได้ให้คณะกรรมการฯ เป็นแกนนำในการระดมความร่วมมือร่วมใจของทุกคนในชุมชน โดยช่วยกันสอดส่อง เฝ้าระวัง ป้องกันปัญหาเสพติด เพื่อรักษาสถานะชุมชนเข้มแข็ง		
9.3 ท่านได้มีการประชุมประชาคมเพื่อรับรองครัวเรือนปลอดภัยาเสพติดเป็นประจำทุกเดือน		

ส่วนที่ 3 ปัจจัยในการยอมรับกระบวนการประชารัฐ 9 ขั้นตอน ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล
อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับนวัตกรรม 9 ขั้นตอน	การรับนวัตกรรม	
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
เงื่อนไขและสภาวะการณ์		
1. สภาพทางเศรษฐกิจ		
1.1 ประชาชนส่วนใหญ่ในหมู่บ้าน/ชุมชน มีอาชีพประจำ		
1.2 ประชาชนมีรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนต่อปีเป็นไปตามเกณฑ์ จปฐ.		
2. สภาพทางสังคมและวัฒนธรรม		
2.1 ประชาชนมีการรักษาไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณี เช่น การจัดงานประเพณีรดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ		
2.2 ประชาชนมีความรักใคร่สามัคคี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน		
3. สภาพทางภูมิศาสตร์		
3.1 พื้นที่ที่ท่านปฏิบัติงานมีความทุรกันดาร เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่		
3.2 พื้นที่ที่ท่านปฏิบัติงาน มีช่องทางธรรมชาติที่เอื้อต่อการลักลอบลำเลียงยาเสพติด		

ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับนวัตกรรม 9 ขั้นตอน	การรับนวัตกรรม	
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
4. สมรรถภาพในการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง		
4.1 ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว (ศป.ปส.อ.พร้าว) ให้คำปรึกษาและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของท่าน		
4.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนช่วยเหลือและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของท่าน		
ปัจจัยที่เกี่ยวข้องโดยตรง		
การรับรู้คุณลักษณะของนวัตกรรม		
1. ผลประโยชน์ที่ได้รับเชิงเปรียบเทียบ		
การป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนมีความเหมาะสมกว่าการป้องกันยาเสพติดรูปแบบเดิม		
2. ความเข้ากันได้กับสถานการณ์ที่มีอยู่เดิม		
กระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนมีความสอดคล้องและเหมาะสมในการนำมาใช้แก้ปัญหาเสพติดในพื้นที่		
3. ความยุ่งยากในการใช้นวัตกรรม		
กระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอน มีขั้นตอนและวิธีการที่ยุ่งยากและซับซ้อน		
4. ความสามารถในการนำไปทดลองใช้ได้		
ท่านได้มีโอกาสทดลองนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนไปใช้ในพื้นที่ก่อนดำเนินการจริง		
5. การสังเกตเห็นผลได้		
ท่านได้ศึกษาผลการปฏิบัติของชุดปฏิบัติการประจำตำบลในพื้นที่ใกล้เคียงที่มีการนำกระบวนการพระราชรัฐ 9 ขั้นตอนไปปฏิบัติ		

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข

- คำสั่งอำเภอพร้าว
- คำสั่งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว
- ผลการกำหนดสถานะหมู่บ้าน/ชุมชน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

คำสั่งอำเภอพร้าว

ที่ ๑๓๔๒ /๒๕๕๙

เรื่อง จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว (ศป.ปส.อ.พร้าว)

ตามที่อำเภอพร้าว ได้มีคำสั่งที่ ๑๐๐/๒๕๕๙ เรื่องจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว (ศป.ปส.อ.พร้าว) ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๙ ซึ่งรัฐบาลได้กำหนดให้ปัญหาเสพติดเป็นปัญหาสำคัญเร่งด่วนที่จะต้องได้รับการป้องกันและแก้ไขโดยการบังคับใช้กฎหมายที่เข้มงวด รวมทั้งจัดการปัญหาอื่นๆ ที่เชื่อมโยงต่อเนื่องให้เบ็ดเสร็จประกอบกับสำนักนายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๕๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๗ เรื่อง จัดตั้งศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติ (ศอ.ปส.) ทำหน้าที่เป็นองค์กรอำนวยการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดระดับชาติ นั้น

เพื่อให้การดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติด เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพตลอดจนสามารถแก้ไขปัญหานี้ในพื้นที่ได้อย่างทั่วถึง จึงยกเลิกคำสั่งเดิมและ จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

ที่ปรึกษาศูนย์

๑.เจ้าคณะอำเภอพร้าว	ที่ปรึกษา
๒.เจ้าคณะตำบล หูกตำบล	ที่ปรึกษา
๓.สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ เขตอำเภอพร้าว	ที่ปรึกษา
๔.ที่ปรึกษาชมรมกำนันผู้ใหญ่บ้านอำเภอพร้าว	ที่ปรึกษา

คณะกรรมการศูนย์

๑.นายอำเภอพร้าว	ผู้อำนวยการศูนย์
๒.ปลัดอำเภอหัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานปกครอง	รองผู้อำนวยการศูนย์
๓.ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรพร้าว	รองผู้อำนวยการศูนย์
๔.ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรโหล่งขอด	รองผู้อำนวยการศูนย์
๕.ผู้อำนวยการโรงพยาบาลพร้าว	กรรมการ
๖. น.ส.เสาวลักษณ์ ยาสวรรณ์ พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ	กรรมการ
๗. นางจิราภรณ์ วันดี พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ	กรรมการ
๘. สารธารณสุขอำเภอพร้าว	กรรมการ
๙. เกษตรอำเภอพร้าว	กรรมการ
๑๐. พัฒนาการอำเภอพร้าว	กรรมการ
๑๑. ปลัดอำเภออำเภอพร้าว	กรรมการ

/๑๒.ประมง...

๑๒. ประมงอำเภอพร้าว	กรรมการ
๑๓. วัฒนธรรมอำเภอพร้าว	กรรมการ
๑๔. ผู้อำนวยการโรงเรียนพร้าววิทยาคม	กรรมการ
๑๕. นายกสมาคมวิชาชีพครู	กรรมการ
๑๖. ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	กรรมการ
๑๗. สัสดีอำเภอพร้าว	กรรมการ
๑๘. หัวหน้าชุดมวลชนสัมพันธ์ อำเภอพร้าว	กรรมการ
๑๙. นายกเทศมนตรีตำบล ทุกแห่ง	กรรมการ
๒๐. นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ทุกแห่ง	กรรมการ
๒๑. ปลัดอำเภอทุกคน	กรรมการ
๒๒. กำนัน ทุกตำบล	กรรมการ
๒๓. ปลัดอำเภอหัวหน้าฝ่ายความมั่นคง	กรรมการและเลขานุการ
๒๔. ปลัดอำเภอฝ่ายความมั่นคง	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑. นำนโยบาย ยุทธศาสตร์ แนวทาง และมาตรการในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจากรัฐบาล และศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติ (ศอ.ปส.) ไปสู่การปฏิบัติ
๒. จัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดในระดับพื้นที่ รองรับนโยบายยุทธศาสตร์แนวทาง และมาตรการในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดที่กำหนด โดยบูรณาการแผนงาน งบประมาณร่วมกับส่วนราชการ หน่วยงาน หน่วยงานภาคองค์กรประชาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่
๓. อำนวยการ ประสาน เร่งรัด ตรวจสอบติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในพื้นที่อำเภอ ของส่วนราชการ หน่วยงานศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๔. เสนอผู้มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาให้ความดีความชอบ การให้คุณให้โทษมาตรการจูงใจและปกป้องคุ้มครองเจ้าหน้าที่ และประชาชนผู้ปฏิบัติงานแก้ไขปัญหาเสพติด
๕. ส่งเสริมหรือมอบหมายให้ส่วนราชการและหน่วยงานในพื้นที่ ดำเนินการในลักษณะบูรณาการทั้งแผนงาน งบประมาณและการปฏิบัติ เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด
๖. จัดให้มีกิจกรรมรณรงค์ป้องกันกลุ่มผู้มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดและกลุ่มเสี่ยงต่างๆ และจัดให้มีการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพยาเสพติดในชุมชนอย่างเพียงพอ
๗. กำหนดเป้าหมายในการแก้ไขปัญหาเสพติดและจัดชุดเฉพาะกิจเข้าไปปฏิบัติงานในพื้นที่เป้าหมายหรือเสริมการปฏิบัติงานตามที่ได้รับรองขอ
๘. ประสานการปฏิบัติกับกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด ตำรวจภูธรภาค ตำรวจภูธรจังหวัด ตำรวจภูธรพร้าวจังหวัด และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในการบังคับใช้กฎหมาย เพื่อให้เกิดผลในการปราบปราม สืบสวน ชยายผล ตรวจยึดทรัพย์สิน และทำลายเครือข่ายของยาเสพติด

/ ๙. ติดตาม...

๙. ติดตามประเมินผลการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในพื้นที่และให้คำแนะนำ
แก่หน่วยงาน องค์กร เพื่อการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการดำเนินงาน

๑๐. จัดทำและส่งเสริมสนับสนุนแผนงานการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหา
เสพติดในระดับอำเภอและระดับตำบล

๑๑. ดำเนินการอื่นตามที่ศูนย์ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติ(คอ.ปส.)สำนักงาน
คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) และศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพ
ติดกระทรวงมหาดไทย (คอ.ปส.มท.) มอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๙

(นายทรงศักดิ์ วลัยใจ)

นายอำเภอพร้าว

ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

คำสั่งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว

ที่ ๑๓๔๑ / ๒๕๕๙

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการและชุดปฏิบัติการประจำตำบลเพื่อขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
ตามแผนประชารัฐร่วมใจ สร้างหมู่บ้าน/ชุมชนมั่นคง ปลอดภัยยาเสพติด พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๐

จากการที่รัฐบาลกำหนดให้ปัญหายาเสพติดเป็นวาระสำคัญของชาติ และให้ทุกภาคส่วนต้อง
ร่วมมือกันดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดให้บรรลุผลอย่างยั่งยืน และเมื่อ
วันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙ คณะกรรมการอำนวยการศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติ
ได้ให้ความเห็นชอบแผนประชารัฐร่วมใจ สร้างหมู่บ้าน/ชุมชนมั่นคง ปลอดภัยยาเสพติด พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๐ ซึ่ง
มีเป้าหมายสำคัญในการเอาชนะยาเสพติดในระดับหมู่บ้าน/ชุมชน โดยในปี พ.ศ.๒๕๖๐ กำหนดให้ดำเนินการใน
พื้นที่ทุกหมู่บ้าน/ชุมชน ทั่วประเทศ จำนวน ๘๑,๙๐๕ แห่ง ด้วยกลไกและกระบวนการของประชารัฐ ซึ่งมี
หน่วยงานภาครัฐเป็นหน่วยงานส่งเสริมสนับสนุนการขับเคลื่อนในระดับพื้นที่หมู่บ้าน/ชุมชน

เพื่อให้การขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ตามแผนประชารัฐร่วมใจสร้าง
หมู่บ้าน/ชุมชนมั่นคง ปลอดภัยยาเสพติด พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๐ ในพื้นที่ อำเภอพร้าว ด้วยกระบวนการ
“ประชารัฐ” โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนที่เข้ามาช่วยดำเนินการหมู่บ้าน/ชุมชนของตนเอง ตามแนวทางปฏิบัติ
๙ ขั้นตอน โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผลลัพธ์ (Outcome) เป็นหมู่บ้าน/ชุมชนปลอดยาเสพติดอย่างยั่งยืน
ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว (ศป.ปส.อ.พร้าว) จึงแต่งตั้งคณะกรรมการ
ฝ่ายอำนวยการและชุดปฏิบัติการประจำตำบล เพื่อขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดด้วย
กลไกประชารัฐ ตามแนวทาง ๙ ขั้นตอน ดังนี้

ฝ่ายอำนวยการ ประกอบด้วย

๑.นายอำเภอพร้าว	ประธาน
๒.ปลัดอำเภอหัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานปกครอง	รองประธาน
๓.ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรพร้าว	กรรมการ
๔.ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรโหล่งขอด	กรรมการ
๕.ผู้อำนวยการโรงพยาบาลพร้าว	กรรมการ
๖.สาธารณสุขอำเภอพร้าว	กรรมการ
๗.เกษตรอำเภอพร้าว	กรรมการ
๘.พัฒนาการอำเภอพร้าว	กรรมการ
๙.ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาอบรมและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอพร้าว	กรรมการ
๑๐.ผู้อำนวยการโรงเรียนพร้าววิทยาคม	กรรมการ
๑๑.นายกสมาคมวิชาชีพครูพร้าว	กรรมการ
๑๒.นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทุกแห่ง	กรรมการ
	/มีหน้าที่...

มีหน้าที่ ติดตาม กำกับ ดูแลการปฏิบัติงานชุดปฏิบัติการประจำตำบล ร่วมกับกลไกประชารัฐ ในพื้นที่หมู่บ้าน/ชุมชน ตามแผนประชารัฐร่วมใจ สร้างหมู่บ้าน/ชุมชนมั่นคง ปลอดภัยยาเสพติด พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๐ ให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

ชุดปฏิบัติการประจำตำบล ประกอบด้วย

๑. ตำบลเวียง ประกอบด้วย

๑. ปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบประจำตำบล	หัวหน้าชุด
/ ๒. เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้รับผิดชอบประจำตำบล	รองหัวหน้าชุด
/ ๓. นางสาวเสาวลักษณ์ ยาสวรรณ์	ชุดปฏิบัติการ
๔. นางจิราภรณ์ อ้นดี	ชุดปฏิบัติการ
/ ๕. พัฒนาการประจำตำบล	ชุดปฏิบัติการ
๖. หัวหน้าชุดมวลชนสัมพันธ์ อ.พร้าว ป.พัน.๗	ชุดปฏิบัติการ
/ ๗. ครู กศน.ประจำตำบล	ชุดปฏิบัติการ
๘. เกษตรประจำตำบล	ชุดปฏิบัติการ
/ ๙. กำนันตำบลเวียง	ชุดปฏิบัติการ
/ ๑๐. ปลัดเทศบาลตำบลเวียงพร้าว	ชุดปฏิบัติการ/เลขานุการ
๑๑. เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานยาเสพติด ศป.ปส.ทต.เวียง	ชุดปฏิบัติการ/ผู้ช่วยเลขานุการ

๒. ตำบลทุ่งหลวง ประกอบด้วย

/ ๑๑. ปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบประจำตำบล	หัวหน้าชุด
/ ๑๒. เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้รับผิดชอบประจำตำบล	รองหัวหน้าชุด
/ ๑๓. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านทุ่งหลวง	ชุดปฏิบัติการ
/ ๑๔. พัฒนาการประจำตำบล	ชุดปฏิบัติการ
๑๕. หัวหน้าชุดมวลชนสัมพันธ์ อ.พร้าว ป.พัน.๗	ชุดปฏิบัติการ
/ ๑๖. ครู กศน.ประจำตำบล	ชุดปฏิบัติการ
/ ๑๗. เกษตรประจำตำบล	ชุดปฏิบัติการ
/ ๑๘. กำนันตำบลทุ่งหลวง	ชุดปฏิบัติการ
/ ๑๙. ปลัดเทศบาลตำบลเวียงพร้าว	ชุดปฏิบัติการ/เลขานุการ
๑๐. เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานยาเสพติด ศป.ปส.ทต.เวียง	ชุดปฏิบัติการ/ผู้ช่วยเลขานุการ

๓. ตำบลป่าดู่ ประกอบด้วย

๑. ปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบประจำตำบล	หัวหน้าชุด
/ ๒. เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้รับผิดชอบประจำตำบล	รองหัวหน้าชุด
/ ๓. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านทุ่งดู่	ชุดปฏิบัติการ
	/๔.ผู้อำนวย

๔. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านสหกรณ์ ชุดปฏิบัติการ
- ✓ ๕. พัฒนาการประจำตำบล ชุดปฏิบัติการ
๖. หัวหน้าชุดมวลชนสัมพันธ์ อ.พร้าว ป.พัน.๗ ชุดปฏิบัติการ
๗. ครู กศน.ตำบลป่าต๋ม ชุดปฏิบัติการ
๘. เกษตรประจำตำบล ชุดปฏิบัติการ
- ✓ ๙. กำนันตำบลป่าต๋ม ชุดปฏิบัติการ
- ✓ ๑๐. ปลัดเทศบาลตำบลป่าต๋ม ชุดปฏิบัติการ/เลขานุการ
๑๑. เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานยาเสพติด ศป.ปส.ทต.ป่าต๋ม ชุดปฏิบัติการ/ผู้ช่วยเลขานุการ
๔. ตำบลป่าใหม่ ประกอบด้วย
๑. ปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบประจำตำบล หัวหน้าชุด
- ✓ ๒. เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้รับผิดชอบประจำตำบล รองหัวหน้าชุด
- ✓ ๓. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านป่าใหม่ ชุดปฏิบัติการ
- ✓ ๔. พัฒนาการประจำตำบล ชุดปฏิบัติการ
๕. หัวหน้าชุดมวลชนสัมพันธ์ อ.พร้าว ป.พัน.๗ ชุดปฏิบัติการ
- ✓ ๖. ครู กศน.ตำบลป่าใหม่ ชุดปฏิบัติการ
๗. เกษตรประจำตำบล ชุดปฏิบัติการ
๘. กำนันตำบลป่าใหม่ ชุดปฏิบัติการ
๙. ปลัดเทศบาลตำบลป่าใหม่ ชุดปฏิบัติการ/เลขานุการ
๑๐. เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานยาเสพติด ศป.ปส.ทต.ป่าใหม่ ชุดปฏิบัติการ/ผู้ช่วยเลขานุการ
๕. ตำบลสันทราย ประกอบด้วย
- ✓ ๑. ปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบประจำตำบล หัวหน้าชุด
- ✓ ๒. เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้รับผิดชอบประจำตำบล รองหัวหน้าชุด
- ✓ ๓. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านขามส้มป่ ชุดปฏิบัติการ
๔. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านหนองปิด ชุดปฏิบัติการ
- ✓ ๕. พัฒนาการประจำตำบล ชุดปฏิบัติการ
๖. หัวหน้าชุดมวลชนสัมพันธ์ อ.พร้าว ป.พัน.๗ ชุดปฏิบัติการ
๗. ครู กศน.ตำบลสันทราย ชุดปฏิบัติการ
๘. เกษตรประจำตำบล ชุดปฏิบัติการ
- ✓ ๙. กำนันตำบลสันทราย ชุดปฏิบัติการ
๑๐. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสันทราย ชุดปฏิบัติการ/เลขานุการ
๑๑. เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานยาเสพติด ศป.ปส.อบต.สันทราย ชุดปฏิบัติการ/ผู้ช่วยเลขานุการ
- /๖. ตำบลบ้าน...

๖. ตำบลบ้านโป่ง ประกอบด้วย

๑. ปลัดอำเภอรับผิดชอบประจำตำบล	หัวหน้าชุด
๒. เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้รับผิดชอบประจำตำบล	รองหัวหน้าชุด
๓. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านทุ่งน้อย	ชุดปฏิบัติการ
๔. พัฒนาการประจำตำบล	ชุดปฏิบัติการ
๕. หัวหน้าชุดมวลชนสัมพันธ์ อ.พรวัว ป.พัน.๗	ชุดปฏิบัติการ
๖. ครู กศน.ตำบลบ้านโป่ง	ชุดปฏิบัติการ
๗. เกษตรประจำตำบล	ชุดปฏิบัติการ
๘. กำนันตำบลบ้านโป่ง	ชุดปฏิบัติการ
๙. ปลัดเทศบาลตำบลบ้านโป่ง	ชุดปฏิบัติการ/เลขานุการ
๑๐. เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานยาเสพติด คป.ปส.ทต.บ้านโป่ง	ชุดปฏิบัติการ/ผู้ช่วยเลขานุการ

๗. ตำบลน้ำแพร่ ประกอบด้วย

๑. ปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบประจำตำบล	หัวหน้าชุด
๒. เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้รับผิดชอบประจำตำบล	รองหัวหน้าชุด
๓. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านป่าจั่ว	ชุดปฏิบัติการ
๔. พัฒนาการประจำตำบล	ชุดปฏิบัติการ
๕. หัวหน้าชุดมวลชนสัมพันธ์ อ.พรวัว ป.พัน.๗	ชุดปฏิบัติการ
๖. ครู กศน.ตำบลน้ำแพร่	ชุดปฏิบัติการ
๗. เกษตรประจำตำบล	ชุดปฏิบัติการ
๘. กำนันตำบลน้ำแพร่	ชุดปฏิบัติการ
๙. ปลัดเทศบาลตำบลน้ำแพร่	ชุดปฏิบัติการ/เลขานุการ
๑๐. เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานยาเสพติด คป.ปส.ทต.น้ำแพร่	ชุดปฏิบัติการ/ผู้ช่วยเลขานุการ

๘. ตำบลเขื่อนผาก ประกอบด้วย

๑. ปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบประจำตำบล	หัวหน้าชุด
๒. เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้รับผิดชอบประจำตำบล	รองหัวหน้าชุด
๓. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านแพะ	ชุดปฏิบัติการ
๔. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านสหกรณ์	ชุดปฏิบัติการ
๕. พัฒนาการประจำตำบล	ชุดปฏิบัติการ
๖. หัวหน้าชุดมวลชนสัมพันธ์ อ.พรวัว ป.พัน.๗	ชุดปฏิบัติการ
๗. ครู กศน.ตำบลป่าดุ่ม	ชุดปฏิบัติการ
๘. เกษตรประจำตำบล	ชุดปฏิบัติการ
๙. กำนันตำบลเขื่อนผาก	ชุดปฏิบัติการ
๑๐. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อนผาก	ชุดปฏิบัติการ/เลขานุการ
๑๑. เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานยาเสพติด คป.ปส.อบต.เขื่อนผาก	ชุดปฏิบัติการ/ผู้ช่วยเลขานุการ

/๙.ตำบลแม่...

๙. ตำบลแม่แวน ประกอบด้วย

๑. ปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบประจำตำบล	หัวหน้าชุด
๒. เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้รับผิดชอบประจำตำบล	รองหัวหน้าชุด
๓. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านร่มเกล้า	ชุดปฏิบัติการ
๔. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านป่าแหม	ชุดปฏิบัติการ
๕. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านสามสี	ชุดปฏิบัติการ
๖. พัฒนาการประจำตำบล	ชุดปฏิบัติการ
๗. หัวหน้าชุดมวลชนสัมพันธ์ อ.พร้าว ป.พัน.๗	ชุดปฏิบัติการ
๘. ครู กศน.ตำบลแม่แวน	ชุดปฏิบัติการ
๙. เกษตรประจำตำบล	ชุดปฏิบัติการ
๑๐. กำนันตำบลแม่แวน	ชุดปฏิบัติการ
๑๑. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลแม่แวน	ชุดปฏิบัติการ/เลขานุการ
๑๒. เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานยาเสพติด ศป.ปส.อบต.แม่แวน	ชุดปฏิบัติการ/ผู้ช่วยเลขานุการ

๑๐. ตำบลแม่บึง ประกอบด้วย

๑. ปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบประจำตำบล	หัวหน้าชุด
๒. เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้รับผิดชอบประจำตำบล	รองหัวหน้าชุด
๓. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านแม่บึง	ชุดปฏิบัติการ
๔. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านผาแดง	ชุดปฏิบัติการ
๕. พัฒนาการประจำตำบล	ชุดปฏิบัติการ
๖. หัวหน้าชุดมวลชนสัมพันธ์ อ.พร้าว ป.พัน.๗	ชุดปฏิบัติการ
๗. ครู กศน.ตำบลแม่บึง	ชุดปฏิบัติการ
๘. เกษตรประจำตำบล	ชุดปฏิบัติการ
๙. กำนันตำบลแม่บึง	ชุดปฏิบัติการ
๑๐. ปลัดเทศบาลตำบลแม่บึง	ชุดปฏิบัติการ/เลขานุการ
๑๑. เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานยาเสพติด ศป.ปส.ทต.แม่บึง	ชุดปฏิบัติการ/ผู้ช่วยเลขานุการ

๑๑. ตำบลโหล่งขอด ประกอบด้วย

๑. ปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบประจำตำบล	หัวหน้าชุด
๒. เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้รับผิดชอบประจำตำบล	รองหัวหน้าชุด
๓. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านหลวง	ชุดปฏิบัติการ
๔. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านนาเม็ง	ชุดปฏิบัติการ
๕. พัฒนาการประจำตำบล	ชุดปฏิบัติการ
- /๖. หัวหน้าชุด...

๖. หัวหน้าชุดมวลชนสัมพันธ์ อ.พร้าว ป.พัน.๗	ชุดปฏิบัติการ
๗. ครู กศน.ตำบลโหล่งขอด	ชุดปฏิบัติการ
๘. เกษตรประจำตำบล	ชุดปฏิบัติการ
๙. กำนันตำบลโหล่งขอด	ชุดปฏิบัติการ
๑๐. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลโหล่งขอด	ชุดปฏิบัติการ/เลขานุการ
๑๑. เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานยาเสพติด ศป.ปส.อบต.โหล่งขอด	ชุดปฏิบัติการ/ผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่

๑. ดำเนินการขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ตามแผนประชารัฐร่วมใจ สร้างหมู่บ้าน/ชุมชนมั่นคง ปลอดภัยยาเสพติด พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๐ ด้วยกระบวนการ “ประชารัฐ” ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนที่เข้ามาช่วยดำเนินการหมู่บ้าน/ชุมชนของตนเอง ตามแนวทางปฏิบัติ ๙ ขั้นตอน ทุกหมู่บ้านในพื้นที่ตำบลที่รับผิดชอบ โดยกำหนดให้ดำเนินการเสร็จสิ้นทุกขั้นตอน ภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๐

๒. รายงานความคืบหน้าของผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรค ข้อขัดข้อง ของชุดปฏิบัติการประจำตำบล ให้ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว ทราบภายในวันที่ ๓๐ ของทุกเดือน

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๙

(นายทรงศักดิ์ วลัยใจ)

นายอำเภอพร้าว

ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอพร้าว

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

แบบรายงานที่ 1 ผลการกำหนดสถานะหมู่บ้าน/ชุมชน(ภาพรวม ศพส.อ.)(ระดับตำบล/หมู่บ้าน/ชุมชน)

ครั้งที่ 1 รอบ 6 เดือนแรก (ตุลาคม - มีนาคม) ปีการประเมิน : 2559

ศพส.จ. เชียงใหม่

อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน / ชุมชน	สถานะหมู่บ้าน / ชุมชน													จำนวนประชากร	ผู้ผลิต/ผู้ขายยาเสพติด	ผู้เสพ/ผู้ติด	อัตราส่วนผู้เสพต่อจำนวนประชากร
			ก1	ก2	ก3	ข1	ข2	ข3	ค1	ค2	ค3	ง1	ง2	ง3	N/A				
อำเภอพร้าว																			
	ตำบล เวียง		4	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	3,230	0	7	2.17
		ช่างคำ หมู่ที่ 01														488	0	5	10.25
		ขามสุ่มเวียง หมู่ที่ 02	/													493	0	0	0
		ป่าเลี้ยว หมู่ที่ 03	/													606	0	0	0
		แจ้งกูเรือ หมู่ที่ 04	/													828	0	0	0
		หนองฮ่อ หมู่ที่ 05	/													365	0	0	0
		แม่กอย หมู่ที่ 06	/						/							450	0	2	4.44
	ตำบล หุ่งหลวง		5	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,653	0	0	0
		หุ่งหลวง หมู่ที่ 01	/	/												368	0	0	0
		ป่าจี้ หมู่ที่ 02	/													507	0	0	0
		สันมะนะ หมู่ที่ 03	/													208	0	0	0
		แม่จัต หมู่ที่ 04	/													147	0	0	0
		หมอบน หมู่ที่ 05	/													232	0	0	0
		หม้อล่าง หมู่ที่ 06	/													191	0	0	0
	ตำบล ป่าดุ่ม		8	0	0	0	0	0	1	0	1	2	0	0	0	5,207	1	6	1.15
		สันคะมอก หมู่ที่ 01	/													524	0	0	0
		ทุ่งกู หมู่ที่ 02	/													367	0	0	0
		ตันรุง หมู่ที่ 03	/													570	0	0	0
		ตันกอก หมู่ที่ 04	/													346	0	0	0
		ทุ่งห้า หมู่ที่ 05	/													180	0	0	0
		สันถน หมู่ที่ 06							/							308	0	1	3.25
		ห้วยกู หมู่ที่ 07									/					445	0	2	4.49
		ป่าดุ่มไธ้ หมู่ที่ 08										/				526	0	3	5.7

	ป่าดงดิบ หมู่ที่ 09	/																406	0	0	0
	ป่าฟาน หมู่ที่ 10	/																280	0	0	0
	สหกรณ์แปลง 5 หมู่ที่ 11																	1,030	1	0	0
	ดอยใต้ หมู่ที่ 12	/																225	0	0	0
ตำบล ป่าโหนด		6	0	0	1	1	0	0	1	0	2	0	0	0				4,396	0	4	0.91
	ป่าโหนด หมู่ที่ 01	/																476	0	0	0
	สันยาว หมู่ที่ 02	/																324	0	0	0
	เหล่า หมู่ที่ 03				/													1,200	0	1	0.83
	ตีนธาตุ หมู่ที่ 04				/													699	0	1	1.43
	สันกลาง หมู่ที่ 05	/																400	0	0	0
	สันปอถง หมู่ที่ 06	/																250	0	0	0
	ม่วงด้อย หมู่ที่ 07	/																224	0	0	0
	ไล่ปุเลย หมู่ที่ 08	/																425	0	0	0
	ม่วงคำ หมู่ที่ 09																	176	0	1	5.68
	สันตะลาบ หมู่ที่ 10								/									222	0	1	4.5
ตำบล สันทราย		7	1	0	1	1	0	0	1	0	1	3	0	0				6,692	2	23	3.44
	ห้วยล้าน หมู่ที่ 01	/																352	0	0	0
	หนองปัด หมู่ที่ 02																	602	0	6	9.97
	สันผักอี หมู่ที่ 03	/																245	0	0	0
	ท่ามะเกี๋ยงใต้ หมู่ที่ 04	/																370	0	0	0
	สันปง หมู่ที่ 05				/													602	0	1	1.66
	ขามสุ่มป่า หมู่ที่ 06	/																374	0	0	0
	สันทราย หมู่ที่ 07								/									824	0	3	3.64
	ศรีคำ หมู่ที่ 08	/																410	0	1	2.44
	ตันโซค หมู่ที่ 09																	102	0	3	29.41
	หนองครก หมู่ที่ 10	/																502	0	0	0
	สันอกฟ้า หมู่ที่ 11	/																365	0	0	0
	แม่ปาคี หมู่ที่ 12	/																589	0	0	0
	โป่งเย็น หมู่ที่ 13																	367	1	4	10.9
	ผาแดง หมู่ที่ 14																	620	1	5	8.06
	ท่ามะเกี๋ยงเหนือ หมู่ที่ 15	/																368	0	0	0

	ตำบล บ้านโป่ง		4	1	0	0	1	0	0	0	0	1	1	0	0	3,807	0	15	3.94
		โป่ง หมู่ที่ 01	/													860	0	0	0
		สันต้นม่วง หมู่ที่ 02	/													78	0	0	0
		ดงหลวง หมู่ที่ 03	/													228	0	0	0
		ป่าอ้อ หมู่ที่ 04														629	0	8	12.72
		ป่าลัน หมู่ที่ 05														808	0	6	7.43
		ทุ่งน้อย หมู่ที่ 06														462	0	0	0
		หนองไฮ หมู่ที่ 07	/													272	0	0	0
		ดงป่าแดง หมู่ที่ 08														470	0	1	2.13
	ตำบล น้ำแพร่		2	0	0	1	1	0	2	0	0	1	1	0	0	3,335	5	13	3.9
		หนองปลาหมึก หมู่ที่ 01														526	0	4	7.6
		ป่าจั่ว หมู่ที่ 02														457	0	2	4.38
		สันขวาง หมู่ที่ 03	/													293	0	0	0
		น้ำแพร่ หมู่ที่ 04				/										446	0	1	2.24
		ไล่ป่าตอง หมู่ที่ 05	/													180	0	0	0
		แม่ระยอง หมู่ที่ 06				/										359	0	1	2.79
		สหกรณ์คำรี หมู่ที่ 07							/							445	0	2	4.49
		ป่าอ้อ หมู่ที่ 08														629	5	3	4.77
	ตำบล เชื่อนผาก		10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4,474	0	0	0
		แพะ หมู่ที่ 01	/													532	0	0	0
		เชื่อนผาก หมู่ที่ 02	/													311	0	0	0
		ห้วยบงเหนือ หมู่ที่ 03	/													818	0	0	0
		ห้วยบงใต้ หมู่ที่ 04	/													350	0	0	0
		ทรายมูล หมู่ที่ 05	/													430	0	0	0
		สหกรณ์แปลง 2 หมู่ที่ 06	/													330	0	0	0
		ทรายทอง หมู่ที่ 07	/													673	0	0	0
		ขวัญประชา หมู่ที่ 08	/													290	0	0	0
		ไชยมงคล หมู่ที่ 09	/													390	0	0	0
		ม่วงหลวง หมู่ที่ 10	/													350	0	0	0
	ตำบล แม่แวน		0	0	0	2	1	0	2	1	0	5	0	0	0	5,023	4	24	4.78
		ล้อง หมู่ที่ 01							/							207	0	1	4.83

		แม่เหี้ย หมู่ที่ 02			/												449	0	1	2.23
		เหล่า หมู่ที่ 03															380	0	3	7.89
		ป่าแฉม หมู่ที่ 04															565	2	6	10.62
		แม่แวน หมู่ที่ 05															268	0	2	7.46
		หนองบัว หมู่ที่ 06							/								423	0	2	4.73
		แม่พวก หมู่ที่ 07							/								320	0	1	3.13
		ขุนแจ หมู่ที่ 08															668	2	3	4.49
		ไชยงาม หมู่ที่ 09															358	0	3	8.38
		สหกรณ์ร่มเกล้า หมู่ที่ 10						/									535	0	1	1.87
		สามลี หมู่ที่ 11						/									850	0	1	1.18
	ตำบล แม่ป๋ง		7	4	0	0	0	0	0	1	0	0	2	0	0		5,814	0	7	1.2
		ห้วยงู หมู่ที่ 01	/														900	0	0	0
		ประดู่ หมู่ที่ 02	/														349	0	0	0
		แม่แฝง หมู่ที่ 03	/														759	0	0	0
		สบป๋ง หมู่ที่ 04	/														285	0	2	7.02
		แม่ป๋ง หมู่ที่ 05	/														432	0	0	0
		ทุ่งบวกข้าว หมู่ที่ 06	/														630	0	2	3.17
		ขุนป๋ง หมู่ที่ 07	/														255	0	3	11.76
		ห้วยทราย หมู่ที่ 08	/														603	0	0	0
		มอนหินไหล หมู่ที่ 09	/														50	0	0	0
		ศรีประดู่ หมู่ที่ 10	/														638	0	0	0
		โป่งบัวบาน หมู่ที่ 11	/														200	0	0	0
		ผาแดง หมู่ที่ 12	/														164	0	0	0
		เฉลิมราช หมู่ที่ 13	/														135	0	0	0
		สันติสุข หมู่ที่ 14	/														394	0	0	0
	ตำบล โหล่งซอด		3	1	0	0	1	0	0	1	0	2	1	0	0		4,540	2	19	4.19
		ทุ่งแดง หมู่ที่ 01	/				/										829	0	1	1.21
		ป่าแดง หมู่ที่ 02	/														598	0	0	0
		นาเม็ง หมู่ที่ 03	/														125	0	0	0
		แม่บอน หมู่ที่ 04	/														380	0	0	0
		ป่าห้า หมู่ที่ 05	/									/					605	0	9	14.88

		หลวง หมู่ที่ 06														1,228	1	5	4.07
		แม่สายป่าเมียง หมู่ที่ 07								/						220	0	1	4.55
		ฮ้างดำ หมู่ที่ 08												/		350	1	3	8.57
		แม่สายนาเลา หมู่ที่ 09	/													205	0	0	0
		ตอบแบบประเมินรวม 109 หมู่บ้าน/ชุมชน	56	8		5	6		6	5	1	14	8			48,171	14	118	2.45
รวม		109		64		11			12			22							

แบบรายงานที่ 1 ผลการกำหนดสถานะหมู่บ้าน/ชุมชน(ภาพรวม ศพส.อ.)(ระดับตำบล/หมู่บ้าน/ชุมชน)

ครั้งที่ 2 รอบ 6 เดือนหลัง (เมษายน - กันยายน) ปีการประเมิน : 2559

ศพส.จ. เชียงใหม่

อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน / ชุมชน	สถานะหมู่บ้าน / ชุมชน													จำนวนประชากร	ผู้ผลิต/ผู้ขายยาเสพติด	ผู้เสพ/ผู้ติด	อัตราส่วนผู้เสพต่อจำนวนประชากร
			ก1	ก2	ก3	ข1	ข2	ข3	ค1	ค2	ค3	ง1	ง2	ง3	N/A				
อำเภอพร้าว	ตำบล เวียง		1	1	0	1	0	0	0	0	0	3	0	0	0	3,138	3	12	3.82
		ช่างคำ หมู่ที่ 01														550	0	5	9.09
		ขามส้มเวียง หมู่ที่ 02				/										350	0	1	2.86
		ป่าเลี้ยว หมู่ที่ 03														607	1	3	4.94
		แจ่งกู๋เจียง หมู่ที่ 04		/												795	0	0	0
		หนองอ้อ หมู่ที่ 05	/													375	0	0	0
		แม่ก่อ หมู่ที่ 06														461	2	3	6.51
	ตำบล ห้วยหลวง		5	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1,430	0	1	0.7
		ห้วยหลวง หมู่ที่ 01	/													220	0	0	0
		ป่าจี้ หมู่ที่ 02						/								496	0	1	2.02
		สันมะนะ หมู่ที่ 03	/													130	0	0	0
		แม้งัด หมู่ที่ 04	/													156	0	0	0
		หมอบน หมู่ที่ 05	/													235	0	0	0
		หม้อล่าง หมู่ที่ 06	/													193	0	0	0
	ตำบล ป่าตม		3	0	0	1	2	0	3	0	0	3	1	1	0	5,191	5	32	6.16
		สันคหมอก หมู่ที่ 01				/										527	0	1	1.9
		ห้วยกู๋ หมู่ที่ 02														475	4	10	21.05
		คันรุง หมู่ที่ 03	/													465	0	0	0
		คันกอก หมู่ที่ 04				/										346	0	1	2.89
		ห้วยท่า หมู่ที่ 05	/													170	0	0	0
		สันถนน หมู่ที่ 06						/								327	0	1	3.06
		ห้วยกู๋ หมู่ที่ 07				/										445	0	1	2.25
		ป่าตมไธ้ หมู่ที่ 08										/				521	1	5	9.6

		ป่าอู่ดอน หมู่ที่ 09					/									404	0	2	4.95
		ปางพ่าน หมู่ที่ 10														250	0	6	24
		สหกรณ์แปลง 5 หมู่ที่ 11					/									1,036	0	5	4.83
		ตอยได้ หมู่ที่ 12	/													225	0	0	0
	ตำบล ป่าไหม่น		5	0	0	2	0	0	1	0	0	1	1	0	0	4,138	0	16	3.87
		ป่าโหม่ หมู่ที่ 01	/													575	0	0	0
		สันยาว หมู่ที่ 02														335	0	6	17.91
		เหล่า หมู่ที่ 03					/									893	0	4	4.48
		ดินธาตุ หมู่ที่ 04														716	0	4	5.59
		สันกลาง หมู่ที่ 05			/											399	0	1	2.51
		สันโฮง หมู่ที่ 06	/													286	0	0	0
		ม่วงถ้อย หมู่ที่ 07	/													118	0	0	0
		ไล่ปุเลย หมู่ที่ 08			/											412	0	1	2.43
		ม่วงคำ หมู่ที่ 09	/													186	0	0	0
		สันตะผาบ หมู่ที่ 10	/													218	0	0	0
	ตำบล สันทราย		-10	0	0	3	1	0	0	0	0	1	0	0	0	6,475	2	8	1.24
		ห้วยล้าน หมู่ที่ 01			/											365	0	1	2.74
		หนองปัด หมู่ที่ 02			/											669	0	2	2.99
		สันผักอี หมู่ที่ 03	/													245	0	0	0
		ท่ามะเกี๋ยงใต้ หมู่ที่ 04	/													524	0	0	0
		สันป่ง หมู่ที่ 05			/											400	0	1	2.5
		ขามส้มบ้า หมู่ที่ 06	/													335	0	0	0
		สันทราย หมู่ที่ 07	/													600	0	0	0
		ศรีคำ หมู่ที่ 08	/													318	0	0	0
		ตันโคก หมู่ที่ 09														102	0	0	0
		หนองครก หมู่ที่ 10	/													495	0	0	0
		สันยกฟ้า หมู่ที่ 11	/													227	0	0	0
		แม่ปากคิ หมู่ที่ 12	/													614	0	0	0
		โป้งเย็น หมู่ที่ 13			/											363	0	1	2.75
		ผาแดง หมู่ที่ 14								/						638	2	3	4.7
		ท่ามะเกี๋ยงเหนือ หมู่ที่ 15	/													580	0	0	

	ตำบล บ้านโป่ง		2	1	0	2	0	1	2	0	0	0	0	0	3,631	0	7	1.93
		โป่ง หมู่ที่ 01	/												860	0	0	0
		สันตันม่วง หมู่ที่ 02	/												78	0	0	0
		ดงหลวง หมู่ที่ 03	/												243	0	0	0
		ป่าอ้น หมู่ที่ 04													639	0	3	4.69
		ป่าสัน หมู่ที่ 05				/									808	0	1	1.24
		ห้วยน้อย หมู่ที่ 06				/									416	0	1	2.4
		หนองโฮ หมู่ที่ 07						/							212	0	1	4.72
		ดงป่าแดง หมู่ที่ 08						/							375	0	1	2.67
	ตำบล น้ำแพร่		4	0	0	2	1	0	0	0	0	1	0	0	3,003	5	9	3
		หนองปลาหมึก หมู่ที่ 01				/									529	0	1	1.89
		ป่าจิว หมู่ที่ 02				/									401	0	1	2.49
		สันขวาง หมู่ที่ 03	/												289	0	0	0
		น้ำแพร่ หมู่ที่ 04				/									335	0	1	2.99
		โล๊ะป่าตอง หมู่ที่ 05	/												175	0	0	0
		แม่ระยอง หมู่ที่ 06	/												354	0	0	0
		สหกรณ์ด้ารี หมู่ที่ 07	/												430	0	0	0
		ป่าอ้อ หมู่ที่ 08													490	5	6	12.24
	ตำบล เชื่อนผาก		9	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	4,376	0	4	0.91
		แพะ หมู่ที่ 01	/												480	0	0	0
		เชื่อนผาก หมู่ที่ 02	/												311	0	0	0
		ห้วยบงเหนือ หมู่ที่ 03													816	0	4	4.9
		ห้วยบงใต้ หมู่ที่ 04	/												340	0	0	0
		ทรายมูล หมู่ที่ 05	/												460	0	0	0
		สหกรณ์แปลง 2 หมู่ที่ 06	/												285	0	0	0
		ทรายทอง หมู่ที่ 07	/												577	0	0	0
		ขวัญประชา หมู่ที่ 08	/												337	0	0	0
		ไชยมงคล หมู่ที่ 09	/												390	0	0	0
		ม่วงหลวง หมู่ที่ 10	/												380	0	0	0
	ตำบล แม่แวน		6	0	0	2	0	0	1	0	0	2	0	0	5,408	0	19	3.51
		ล้อง หมู่ที่ 01	/												223	0	0	0

		แม่เหี้ย หมู่ที่ 02			/											545	0	1	1.83
		เหล่า หมู่ที่ 03			/											370	0	1	2.7
		ป่าแฉ่ม หมู่ที่ 04						/								565	0	2	3.54
		แม่แวน หมู่ที่ 05	/													393	0	0	0
		หนองบัว หมู่ที่ 06	/													423	0	0	0
		แม่พวก หมู่ที่ 07	/													323	0	0	0
		ขุนแจ หมู่ที่ 08	/													750	0	0	0
		ไชยงาม หมู่ที่ 09	/													450	0	5	11.11
		สหกรณ์ร่มเกล้า หมู่ที่ 10	/													516	0	0	0
		สามสี หมู่ที่ 11														850	0	10	11.76
	ตำบล แม่ป๋ง		4	4	0	2	1	0	0	2	0	1	0	0	0	5,350	0	10	1.87
		หัวง หมู่ที่ 01														850	0	5	5.88
		ประดู่ หมู่ที่ 02	/													311	0	0	0
		แม่พง หมู่ที่ 03	/													769	0	0	0
		สบป๋ง หมู่ที่ 04								/						306	0	1	3.27
		แม่ป๋ง หมู่ที่ 05				/										360	0	1	2.78
		ทุ่งบกข้าว หมู่ที่ 06			/											613	0	1	1.63
		ขุนป๋ง หมู่ที่ 07								/						259	0	1	3.86
		หัวทราย หมู่ที่ 08			/											665	0	1	1.5
		ม่อนหินไหล หมู่ที่ 09	/													50	0	0	0
		ศรีประดู่ หมู่ที่ 10	/													370	0	0	0
		โป่งบัวบาน หมู่ที่ 11	/													135	0	0	0
		ผาแดง หมู่ที่ 12	/													164	0	0	0
		เฉลิมราช หมู่ที่ 13	/													109	0	0	0
		สันติสุข หมู่ที่ 14	/													389	0	0	0
	ตำบล โหล่งขุด		5	1	0	0	1	0	0	0	0	1	1	0	0	4,524	1	8	1.77
		ทุ่งแดง หมู่ที่ 01	/													832	0	0	0
		ป่าแดง หมู่ที่ 02	/													598	0	0	0
		นาเม็ง หมู่ที่ 03	/													125	0	0	0
		แม่บ่อน หมู่ที่ 04	/													380	0	0	0
		ป่าห้า หมู่ที่ 05			/											645	0	1	1.55

		หลวง หมู่ที่ 06											1,249	1	4	3.2
		แม่สายป่าเมี่ยง หมู่ที่ 07	/										140	0	0	0
		อ่างคำ หมู่ที่ 08											350	0	3	8.57
		แม่สายนาเลา หมู่ที่ 09	/										205	0	0	0
		ตอบแบบประเมินรวม 109 หมู่บ้าน/ชุมชน	54	7		15	6	2	8	2		11	3			
													46,664	16	126	2.7
		รวม	109	61		23			10			16				

แบบรายงานที่ 1 ผลการกำหนดสถานะหมู่บ้าน/ชุมชน(ภาพรวม ศพส.อ.)(ระดับตำบล/หมู่บ้าน/ชุมชน)

ครั้งที่ 1 รอบ 6 เดือนแรก (ตุลาคม - มีนาคม) ปีการประเมิน : 2560

ศพส.จ. เชียงใหม่

อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน / ชุมชน	สถานะหมู่บ้าน / ชุมชน													จำนวนประชากร	ผู้ผลิต/ผู้ขายยาเสพติด	ผู้เสพ/ผู้ติด	อัตราส่วนผู้เสพต่อจำนวนประชากร
			ก1	ก2	ก3	ข1	ข2	ข3	ค1	ค2	ค3	ง1	ง2	ง3	N/A				
อำเภอพร้าว																			
	ตำบล เวียง		2	1	0	0	1	0	0	0	0	2	0	0	0	3,473	2	2	0.58
		ช่างคำ หมู่ที่ 01				/										742	0	1	1.35
		ขามส้มเวียง หมู่ที่ 02														534	0	0	0
		ป่าเลี้ยว หมู่ที่ 03														610	1	0	0
		แจ่งกู๋เรือ หมู่ที่ 04		/												773	0	0	0
		หนองอ้อ หมู่ที่ 05		/												353	0	0	0
		แม็กอย หมู่ที่ 06														461	1	1	2.17
	ตำบล ห้วยหลวง		3	2	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1,500	1	0	0
		ห้วยหลวง หมู่ที่ 01	/													220	0	0	0
		ป่าจี้ หมู่ที่ 02														508	1	0	0
		สันมะนะ หมู่ที่ 03	/													180	0	0	0
		แม้งัด หมู่ที่ 04		/												158	0	0	0
		หมอบน หมู่ที่ 05	/													240	0	0	0
		หม้อล่าง หมู่ที่ 06		/												194	0	0	0
	ตำบล ป่าตม		4	0	0	4	1	0	1	0	0	0	2	0	0	5,344	5	12	2.25
		สันคะมอก หมู่ที่ 01	/													529	0	0	0
		ห้วยกู หมู่ที่ 02														520	5	3	5.77
		ตันรุง หมู่ที่ 03				/										546	0	1	1.83
		ตันกอก หมู่ที่ 04				/										340	0	1	2.94
		ห้วยห้า หมู่ที่ 05	/													205	0	0	0
		สันถนน หมู่ที่ 06	/													360	0	0	0
		ห้วยกู หมู่ที่ 07				/										426	0	1	2.35
		ป่าตมไธ้ หมู่ที่ 08						/								494	0	2	4.05

		ป่าดุ่มดอน หมู่ที่ 09			/											402	0	1	2.49
		ป่างฟาน หมู่ที่ 10														240	0	2	8.33
		สหกรณ์แปลง 5 หมู่ที่ 11			/											1,057	0	1	0.95
		ดอยใต้ หมู่ที่ 12	/													225	0	0	0
	ตำบล ป่าโหนด		5	1	0	2	0	0	1	0	0	1	0	0	0	4,579	1	3	0.66
		ป่าโหนด หมู่ที่ 01	/													564	0	0	0
		สันยาว หมู่ที่ 02			/											350	0	1	2.86
		เหล่า หมู่ที่ 03														1,250	1	0	0
		ตีนธาตุ หมู่ที่ 04			/											728	0	1	1.37
		สันกลาง หมู่ที่ 05	/													396	0	0	0
		สันปอธ หมู่ที่ 06	/													285	0	0	0
		ม่วงถ้อย หมู่ที่ 07	/													210	0	0	0
		โล๊ะปุเลย หมู่ที่ 08	/													410	0	0	0
		ม่วงคำ หมู่ที่ 09	/													176	0	0	0
		สันตะผาบ หมู่ที่ 10							/							210	0	1	4.76
	ตำบล สันทราย		10	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	6,486	2	10	1.54
		ห้วยสัน หมู่ที่ 01	/													351	0	0	0
		หนองปัด หมู่ที่ 02			/											722	0	1	1.39
		สันผักอี หมู่ที่ 03	/													237	0	0	0
		ท่ามะเกี๋ยงใต้ หมู่ที่ 04	/													396	0	0	0
		สันปง หมู่ที่ 05	/													580	0	0	0
		ขามส้มป้า หมู่ที่ 06	/													306	0	0	0
		สันทราย หมู่ที่ 07														572	1	1	1.75
		ศรีคำ หมู่ที่ 08	/													376	0	0	0
		ตันโชค หมู่ที่ 09	/													155	0	0	0
		หนองครก หมู่ที่ 10														496	0	3	6.05
		สันอกฟ้า หมู่ที่ 11	/													317	0	0	0
		แม่ป่าคิ หมู่ที่ 12							/							612	0	3	4.9
		โป่งเย็น หมู่ที่ 13	/													365	0	0	0
		ผาแดง หมู่ที่ 14											/			642	1	2	3.12
		ท่ามะเกี๋ยงเหนือ หมู่ที่ 15	/													359	0	0	0

ตำบล บ้านโป่ง		5	0	0	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	3,751	0	3	0.8
	โป่ง หมู่ที่ 01				/										821	0	1	1.22
	สันต้นม่วง หมู่ที่ 02	/													84	0	0	0
	ดงหลวง หมู่ที่ 03	/													243	0	0	0
	ป่าขัน หมู่ที่ 04				/										603	0	1	1.66
	ป่าสัน หมู่ที่ 05	/													767	0	0	0
	ทุ่งน้อย หมู่ที่ 06	/													504	0	0	0
	หนองไฮ หมู่ที่ 07	/													278	0	0	0
	ดงป่าแดง หมู่ที่ 08	/			/										451	0	1	2.22
ตำบล น้ำแพร่		6	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	3,397	2	1	0.29
	หนองปลาบัน หมู่ที่ 01														585	0	0	0
	ป่าจั่ว หมู่ที่ 02														443	0	0	0
	สันขวาง หมู่ที่ 03	/													279	0	0	0
	น้ำแพร่ หมู่ที่ 04	/			/										447	0	1	2.24
	ไล่ป่าตอง หมู่ที่ 05	/													188	0	0	0
	แม่ระนอง หมู่ที่ 06	/													366	0	0	0
	สหกรณ์ดำริ หมู่ที่ 07	/													445	0	0	0
	ป่าอ้อย หมู่ที่ 08														644	2	0	0
ตำบล เชื่อนผาก		10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4,620	0	0	0
	แพะ หมู่ที่ 01	/													474	0	0	0
	เชื่อนผาก หมู่ที่ 02	/													287	0	0	0
	ห้วยบงเหนือ หมู่ที่ 03	/													810	0	0	0
	ห้วยบงใต้ หมู่ที่ 04	/													343	0	0	0
	ทรายมูล หมู่ที่ 05	/													410	0	0	0
	สหกรณ์แปลง 2 หมู่ที่ 06	/													489	0	0	0
	ทรายทอง หมู่ที่ 07	/													649	0	0	0
	ขวัญประชา หมู่ที่ 08	/													356	0	0	0
	ไผ่มงคล หมู่ที่ 09	/													389	0	0	0
	ม่วงหลวง หมู่ที่ 10	/													413	0	0	0
ตำบล แม่แวน		4	1	0	2	0	0	1	0	0	2	1	0	0	5,327	3	10	1.88
	ล้อง หมู่ที่ 01	/													217	0	0	0

		แม่เหิยะ หมู่ที่ 02			/													528	0	1	1.89
		เหล่า หมู่ที่ 03																391	0	2	5.12
		ป่าแฉม หมู่ที่ 04																663	1	1	1.51
		แม่แวน หมู่ที่ 05	/															387	0	0	0
		หนองบัว หมู่ที่ 06							/									406	0	2	4.93
		แม่พวก หมู่ที่ 07	/															269	0	0	0
		ขุนแจ หมู่ที่ 08																653	2	3	4.59
		ไผ่ยางาม หมู่ที่ 09	/															453	0	0	0
		สหกรณ์ร่มเกล้า หมู่ที่ 10	/															510	0	0	0
		สามสี หมู่ที่ 11				/												850	0	1	1.18
	ตำบล แม่ปิ้ง		4	2	0	0	3	0	2	0	0	0	1	1	1	0		6,237	1	14	2.24
		ห้วยงู หมู่ที่ 01				/												1,050	0	2	1.9
		ประดู่ หมู่ที่ 02	/															373	0	0	0
		แม่แพง หมู่ที่ 03				/												765	0	2	2.61
		สบปิ้ง หมู่ที่ 04	/															307	0	0	0
		แม่ปิ้ง หมู่ที่ 05																732	0	3	6.94
		ทุ่งบกข้าว หมู่ที่ 06																613	1	1	1.63
		ขุนปิ้ง หมู่ที่ 07							/									248	0	1	4.03
		ห้วยทราย หมู่ที่ 08							/	/								705	0	3	4.26
		ม่อนหินไหล หมู่ที่ 09																49	0	1	20.41
		ศรีประดู่ หมู่ที่ 10				/												714	0	1	1.4
		โป่งบัวบาน หมู่ที่ 11	/															305	0	0	0
		ผาแดง หมู่ที่ 12	/															155	0	0	0
		เฉลิมราช หมู่ที่ 13	/															128	0	0	0
		สันติสุข หมู่ที่ 14	/															393	0	0	0
	ตำบล โหล่งซอด		2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	3	2	0		4,610	6	14	3.04
		ทุ่งแดง หมู่ที่ 01																807	0	5	6.2
		ป่าแดง หมู่ที่ 02											/					580	1	1	1.72
		นาเมือง หมู่ที่ 03											/					147	0	1	6.8
		แม่บอน หมู่ที่ 04	/															380	0	0	0
		ป่าห้า หมู่ที่ 05											/					626	1	4	6.39

		หลวง หมู่ที่ 06											1,304		1	1	0.77
		แม่สายป่าเมี่ยง หมู่ที่ 07											164		0	1	6.1
		ฮ้างดำ หมู่ที่ 08											400		3	1	2.5
		แม่สายนาเลา หมู่ที่ 09	/										202		0	0	0
		ตอบแบบประเมินรวม 109 หมู่บ้าน/ชุมชน	55	7		11	7		5	1		10	10	3			
													49,324		23	69	1.4
	รวม	109	62		18			6			23						

แบบรายงานที่ 1 ผลการกำหนดสถานะหมู่บ้าน/ชุมชน(ภาพรวม ศพส.อ.)(ระดับตำบล/หมู่บ้าน/ชุมชน)

ครั้งที่ 2 รอบ 6 เดือนหลัง (เมษายน - กันยายน) ปีการประเมิน : 2560

ศพส.จ. เชียงใหม่

อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน / ชุมชน	สถานะหมู่บ้าน / ชุมชน													จำนวนประชากร	ผู้ผลิต/ผู้ขายยาเสพติด	ผู้เสพ/ผู้ติด	อัตราส่วนผู้เสพต่อจำนวนประชากร
			ก1	ก2	ก3	ข1	ข2	ข3	ค1	ค2	ค3	ง1	ง2	ง3	N/A				
อำเภอพร้าว																			
	ตำบล เวียง		4	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2,797	0	1	0.36
		ช่างคำ หมู่ที่ 01	/													743	0	0	0
		ขามส้มเวียง หมู่ที่ 02	/													350	0	0	0
		ป่าเลี้ยว หมู่ที่ 03	/													631	0	0	0
		แจ่งกู๋เรือง หมู่ที่ 04	/													342	0	0	0
		หนองฮ่อ หมู่ที่ 05	/													315	0	0	0
		แม่ก่อย หมู่ที่ 06	/			/										416	0	1	2.4
	ตำบล หุ่งหลวง		5	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,395	0	0	0
		หุ่งหลวง หมู่ที่ 01	/													250	0	0	0
		ป่าจี หมู่ที่ 02	/													450	0	0	0
		สันมะนะ หมู่ที่ 03	/													121	0	0	0
		แม่จัต หมู่ที่ 04	/													145	0	0	0
		หมอบน หมู่ที่ 05	/													230	0	0	0
		หม้อล่าง หมู่ที่ 06	/													199	0	0	0
	ตำบล ป่าดุ่ม		8	0	0	0	0	0	1	0	0	3	0	0	0	5,103	6	13	2.55
		สันคะมอก หมู่ที่ 01	/													529	0	0	0
		หุ่งกู หมู่ที่ 02	/													520	4	0	0
		ตันรุง หมู่ที่ 03	/													535	0	2	3.74
		ตันกอก หมู่ที่ 04	/													346	0	0	0
		หุ่งห้า หมู่ที่ 05	/													110	0	0	0
		สันถนน หมู่ที่ 06	/													367	0	0	0
		ห้วยกู หมู่ที่ 07	/													426	0	0	0
		ป่าดุ่มไธ้ หมู่ที่ 08	/													420	2	8	19.05

		ป่าดงดิบ หมู่ที่ 09																320	0	3	9.38
		ป่าพืชน์ หมู่ที่ 10	/															250	0	0	0
		สหกรณ์แปลง 5 หมู่ที่ 11	/															1,055	0	0	0
		ดอยใต้ หมู่ที่ 12	/															225	0	0	0
	ตำบล ป่าไผ่		8	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4,141	1	0	0
		ป่าไผ่ หมู่ที่ 01	/															470	0	0	0
		สันยาว หมู่ที่ 02	/															333	0	0	0
		เหล่า หมู่ที่ 03	/															1,012	0	0	0
		ดินธาตุ หมู่ที่ 04																699	1	0	0
		สันกลาง หมู่ที่ 05	/															396	0	0	0
		สันปอ้ง หมู่ที่ 06	/															285	0	0	0
		ม่วงถ้อย หมู่ที่ 07	/															150	0	0	0
		โล๊ะปุเล หมู่ที่ 08	/	/														410	0	0	0
		ม่วงคำ หมู่ที่ 09	/															176	0	0	0
		สันตะผาบ หมู่ที่ 10	/															210	0	0	0
	ตำบล สันทราย		13	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6,446	0	2	0.31
		ห้วยล้าน หมู่ที่ 01	/															350	0	0	0
		หนองปัด หมู่ที่ 02																722	0	2	2.77
		สันผักอี หมู่ที่ 03	/															195	0	0	0
		ท่ามะเกี๋ยงใต้ หมู่ที่ 04	/															780	0	0	0
		สันปง หมู่ที่ 05	/															601	0	0	0
		ขามสุ่มป่า หมู่ที่ 06	/															335	0	0	0
		สันทราย หมู่ที่ 07	/															572	0	0	0
		ศรีคำ หมู่ที่ 08																317	0	0	0
		ต้นโชค หมู่ที่ 09	/															107	0	0	0
		หนองครก หมู่ที่ 10	/															395	0	0	0
		สันยกฟ้า หมู่ที่ 11	/															270	0	0	0
		แม่ป่าสี หมู่ที่ 12	/															601	0	0	0
		โป่งเย็น หมู่ที่ 13	/															365	0	0	0
		ผาแดง หมู่ที่ 14	/	/														480	0	0	0
		ท่ามะเกี๋ยงเหนือ หมู่ที่ 15	/															356	0	0	0

	ตำบล บ้านโป่ง		7	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3,585	0	0	0
		โป่ง หมู่ที่ 01	/													737	0	0	0
		สันต้นม่วง หมู่ที่ 02	/													82	0	0	0
		ดงหลวง หมู่ที่ 03	/													243	0	0	0
		ป่าอิน หมู่ที่ 04	/													618	0	0	0
		ป่าสัน หมู่ที่ 05	/													802	0	0	0
		ทุ่งน้อย หมู่ที่ 06	/													389	0	0	0
		หนองไฮ หมู่ที่ 07	/													261	0	0	0
		ดงป่าแดง หมู่ที่ 08	/													453	0	0	0
	ตำบล น้ำแพร่		7	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	3,236	0	2	0.62
		หนองปลาหมึก หมู่ที่ 01	/													535	0	0	0
		ป่าจิว หมู่ที่ 02	/													447	0	0	0
		สันขวาง หมู่ที่ 03	/													295	0	0	0
		น้ำแพร่ หมู่ที่ 04	/													464	0	0	0
		โล๊ะป่าตอง หมู่ที่ 05	/													196	0	0	0
		แม่ระยอง หมู่ที่ 06	/													354	0	0	0
		สหกรณ์ดำริ หมู่ที่ 07	/													455	0	0	0
		ป่าอ้อ หมู่ที่ 08														490	0	2	4.08
	ตำบล เชื่อนผาก		10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4,501	0	0	0
		แพะ หมู่ที่ 01	/													489	0	0	0
		เชื่อนผาก หมู่ที่ 02	/													287	0	0	0
		ห้วยบงเหนือ หมู่ที่ 03	/													821	0	0	0
		ห้วยบงใต้ หมู่ที่ 04	/													353	0	0	0
		ทรายมูล หมู่ที่ 05	/													415	0	0	0
		สหกรณ์แปลง 2 หมู่ที่ 06	/													395	0	0	0
		ทรายทอง หมู่ที่ 07	/													664	0	0	0
		ขวัญประชา หมู่ที่ 08	/													365	0	0	0
		ไชยมงคล หมู่ที่ 09	/													408	0	0	0
		ม่วงหลวง หมู่ที่ 10	/													304	0	0	0
	ตำบล แม่แวน		3	0	0	4	0	0	0	1	0	1	1	1	0	5,145	2	14	2.72
		ล้อง หมู่ที่ 01														271	0	2	7.38

		แม่เหียะ หมู่ที่ 02			/											556	0	1	1.8
		เหล่า หมู่ที่ 03													/	389	0	2	5.14
		ป่าแฉม หมู่ที่ 04			/											663	0	1	1.51
		แม่แวน หมู่ที่ 05								/						226	0	1	4.42
		หนองบัว หมู่ที่ 06	/													423	0	0	0
		แม่พวก หมู่ที่ 07	/													230	0	0	0
		ขุนแจ หมู่ที่ 08														668	2	4	5.99
		ไชยงาม หมู่ที่ 09			/											350	0	1	2.86
		สหกรณ์ร่มเกล้า หมู่ที่ 10	/													519	0	0	0
		สามสี หมู่ที่ 11			/											850	0	2	2.35
	ตำบล แม่ปิง		6	2	0	0	0	0	0	1	2	0	0	0	0	5,745	1	16	2.79
		ห้วยงู หมู่ที่ 01													/	823	1	0	0
		ประดู่ หมู่ที่ 02	/													373	0	0	0
		แม่แพง หมู่ที่ 03								/						630	0	3	4.76
		สบปิง หมู่ที่ 04							/							285	0	1	3.51
		แม่ปิง หมู่ที่ 05	/													432	0	0	0
		ทุ่งบวกข้าว หมู่ที่ 06	/													613	0	0	0
		ขุนปิง หมู่ที่ 07	/													254	0	0	0
		ห้วยทราย หมู่ที่ 08														645	0	6	9.3
		ม่อนหินไหล หมู่ที่ 09	/													50	0	0	0
		ศรีประดู่ หมู่ที่ 10								/						625	0	3	4.8
		โป่งบัวบาน หมู่ที่ 11														306	0	3	9.8
		ผาแดง หมู่ที่ 12	/													164	0	0	0
		เฉลิมราช หมู่ที่ 13														153	0	0	0
		สันติสุข หมู่ที่ 14	/													392	0	0	0
	ตำบล โหล่งขอด		7	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4,317	0	7	1.62
		ทุ่งแดง หมู่ที่ 01	/													865	0	0	0
		ป่าแดง หมู่ที่ 02	/													608	0	0	0
		นาเม็ง หมู่ที่ 03	/													145	0	0	0
		แม่บ่อน หมู่ที่ 04	/													373	0	0	0
		ป่าห้า หมู่ที่ 05	/													654	0	0	0

		หลวง หมู่ที่ 06			/										1,005	0	2	1.99
		แม่สายป่าเมียง หมู่ที่ 07	/												142	0	0	0
		อ่างคำ หมู่ที่ 08													320	0	5	15.63
		แม่สายนาเลา หมู่ที่ 09	/												205	0	0	0
		ตอบแบบประเมินรวม 109 หมู่บ้าน/ชุมชน	78	7		7			3	3		5	4	2	46,411	10	55	1.19
รวม		109	85		7			6			11							

แบบรายงานที่ 1 ผลการกำหนดสถานะหมู่บ้าน/ชุมชน(ภาพรวม ศพส.อ.)(ระดับตำบล/หมู่บ้าน/ชุมชน)
ครั้งที่ 1 รอบ 6 เดือนแรก (ตุลาคม - มีนาคม) ปีการประเมิน : 2561
ศพส.จ. เชียงใหม่

อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน / ชุมชน	สถานะหมู่บ้าน / ชุมชน														จำนวนประชากร	ผู้ผลิต/ผู้ขายยาเสพติด	ผู้เสพ/ผู้ติด	อัตราส่วนผู้เสพต่อจำนวนประชากร
			ก 1	ก 2	ก 3	ข 1	ข 2	ข 3	ค 1	ค 2	ค 3	ง 1	ง 2	ง 3	N/A					
อำเภอพร้าว																				
	ตำบล เวียง		4	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3,410	0	1	0.29	
		ข้างคำ หมู่ที่ 01	/													723	0	0	0	
		ขามส้มเรียง หมู่ที่ 02	/													527	0	0	0	
		ป่าเสี้ยว หมู่ที่ 03	/													586	0	0	0	
		แจ่งกู๋เรือ หมู่ที่ 04	/													772	0	0	0	
		หนองอ้อ หมู่ที่ 05	/													348	0	0	0	
		แมกอย หมู่ที่ 06				/										454	0	1	2.2	
	ตำบล ห่วงหลวง		5	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,667	0	0	0	
		ห่วงหลวง หมู่ที่ 01	/													371	0	0	0	
		ป่าจี้ หมู่ที่ 02	/													489	0	0	0	
		สันมะนะ หมู่ที่ 03	/													203	0	0	0	
		แม่จัด หมู่ที่ 04	/													164	0	0	0	
		หมอบน หมู่ที่ 05	/													244	0	0	0	
		หม้อล่าง หมู่ที่ 06	/													196	0	0	0	

	ตำบล ป่า ดุ่ม		4	0	0	2	2	0	2	0	0	1	1	0	0	5,246	0	13	2.48
		สันค่อมอก หมู่ที่ 01				/										539	0	1	1.86
		ทุ่งกุ หมู่ที่ 02							/							485	0	2	4.12
		ต้นรุง หมู่ที่ 03							/							548	0	2	3.65
		ต้นกอก หมู่ที่ 04	/													330	0	0	0
		ทุ่งห้า หมู่ที่ 05	/													199	0	0	0
		สันถนน หมู่ที่ 06				/										353	0	1	2.83
		ห้วยกุ หมู่ที่ 07	/													415	0	0	0
		ป่าดุ่มโฮ้ง หมู่ที่ 08										/				493	0	3	6.09
		ป่าดุ่มดอน หมู่ที่ 09				/										388	0	1	2.58
		ปางฟาน หมู่ที่ 10										/				237	0	2	8.44
		สหกรณ์แปลง 5 หมู่ที่ 11				/										1,050	0	1	0.95
		ดอยใต้ หมู่ที่ 12	/													209	0	0	0
	ตำบล ป่า ไหนด		8	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4,186	0	0	0
		ป่าไหนด หมู่ที่ 01	/													564	0	0	0
		สันยาว หมู่ที่ 02	/													332	0	0	0
		เหล่า หมู่ที่ 03	/			/										1,193	0	0	0
		ดินธาตุ หมู่ที่ 04	/													742	0	0	0
		สันกลาง หมู่ที่ 05	/													202	0	0	0
		สันปอรง หมู่ที่ 06	/													151	0	0	0
		ม่วงถ้อย หมู่ที่ 07	/													215	0	0	0
		โละปุเลย หมู่ที่ 08	/													409	0	0	0

		ม่วงคำ หมู่ที่ 09	/													166	0	0	0
		สันตะผาบ หมู่ที่ 10	/													212	0	0	0
	ตำบล สันทราย		#	0	0	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	6,284	0	4	0.64
		ห้วยสำน หมู่ที่ 01	/													348	0	0	0
		หนองปัด หมู่ที่ 02	/													642	0	1	1.56
		สันผักอี หมู่ที่ 03	/													233	0	0	0
		ท่ามะเกี๋ยงใต้ หมู่ที่ 04	/													285	0	1	3.51
		สันปง หมู่ที่ 05	/													584	0	0	0
		ขามสุ่มป่า หมู่ที่ 06	/													304	0	0	0
		สันทราย หมู่ที่ 07	/													567	0	0	0
		ศรีคำ หมู่ที่ 08	/													378	0	0	0
		ตันโชค หมู่ที่ 09	/													151	0	0	0
		หนองครก หมู่ที่ 10	/													492	0	2	4.07
		สันสกฟ้า หมู่ที่ 11	/													316	0	0	0
		แม่ปาด หมู่ที่ 12	/													619	0	0	0
		โป่งเย็น หมู่ที่ 13	/													362	0	0	0
		ผาแดง หมู่ที่ 14	/													639	0	0	0
		ท่ามะเกี๋ยงเหนือ หมู่ที่ 15	/													364	0	0	0
	ตำบล บ้านโป่ง		6	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	3,734	0	1	0.27
		โป่ง หมู่ที่ 01	/													817	0	1	1.22
		สันต้นม่วง หมู่ที่ 02	/													84	0	0	0

		ดงหลวง หมู่ที่ 03	/															243	0	0	0
		ป่าฮืน หมู่ที่ 04	/															592	0	0	0
		ป่าลัน หมู่ที่ 05	/															756	0	0	0
		ทุ่งน้อย หมู่ที่ 06	/															508	0	0	0
		หนองไฮ หมู่ที่ 07	/															281	0	0	0
		ดงป่าแดง หมู่ที่ 08	/															453	0	0	0
	ตำบล น้ำแพร่			6	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	3,317	0	2	0.6
		หนองปลามัน หมู่ที่ 01	/															519	0	0	0
		ป่าจิว หมู่ที่ 02	/															441	0	0	0
		สันขวาง หมู่ที่ 03	/															275	0	0	0
		น้ำแพร่ หมู่ที่ 04	/															434	0	0	0
		โละป่าตอง หมู่ที่ 05	/															188	0	0	0
		แม่ระงอง หมู่ที่ 06	/															365	0	0	0
		สหกรณ์ดำน หมู่ที่ 07	/															449	0	0	0
		ป่าอ้อ หมู่ที่ 08	/															646	0	2	3.1
	ตำบล เขื่อนผาก		#	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4,616	0	0	0
		แพะ หมู่ที่ 01	/															475	0	0	0
		เขื่อนผาก หมู่ที่ 02	/															274	0	0	0
		ห้วยบงเหนือ หมู่ที่ 03	/															804	0	0	0
		ห้วยบงใต้ หมู่ที่ 04	/															344	0	0	0

		ทรายมูล หมู่ที่ 05	/															405	0	0	0
		สทกรณแปลง 2 หมู่ที่ 06	/															496	0	0	0
		ทรายทอง หมู่ที่ 07	/															652	0	0	0
		ขวัญประชา หมู่ที่ 08	/															355	0	0	0
		ไชยมงคล หมู่ที่ 09	/															394	0	0	0
		ม่วงหลวง หมู่ที่ 10	/															417	0	0	0
	ตำบล แม่ แวน			8	0	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5,313	0	3	0.56
		ล่อง หมู่ที่ 01	/															218	0	0	0
		แม่เหียะ หมู่ที่ 02	/															527	0	0	0
		เหล่า หมู่ที่ 03	/															388	0	0	0
		ป่าแชน หมู่ที่ 04	/															674	0	0	0
		แม่แวน หมู่ที่ 05					/											385	0	1	2.6
		หนองบัว หมู่ที่ 06	/															403	0	0	0
		แม่พวก หมู่ที่ 07	/															267	0	0	0
		ขุนแจ หมู่ที่ 08	/															661	0	0	0
		ไชยงาม หมู่ที่ 09	/															451	0	1	2.22
		สทกรณไร่เกล้า หมู่ที่ 10	/															507	0	0	0
		สามสี หมู่ที่ 11					/											832	0	1	1.2
	ตำบล แม่ ปิ้ง		#	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6,242	0	3	0.48
		ห้วยงู หมู่ที่ 01				/												1,060	0	2	1.89
		ประดู่ หมู่ที่ 02	/															372	0	0	0

		แม่แพง หมู่ที่ 03	/											763	0	0	0		
		สบป้ง หมู่ที่ 04	/											330	0	0	0		
		แม่ป้ง หมู่ที่ 05	/		/									427	0	1	2.34		
		ทุ่งบวกข้าว หมู่ที่ 06	/											618	0	0	0		
		ขุนป้ง หมู่ที่ 07	/											245	0	0	0		
		ห้วยทราย หมู่ที่ 08	/											709	0	0	0		
		มอนหินไหล หมู่ที่ 09	/											48	0	0	0		
		ศรีประดู่ หมู่ที่ 10	/											699	0	0	0		
		โป่งบัวบาน หมู่ที่ 11	/											310	0	0	0		
		ผาแดง หมู่ที่ 12	/											152	0	0	0		
		เฉลิมราช หมู่ที่ 13	/											125	0	0	0		
		สันติสุข หมู่ที่ 14	/											384	0	0	0		
	ตำบลโหล่งขอด		4	1	0	0	0	1	0	0	0	2	0	1	0	4,617	4	5	1.08
		ทุ่งแดง หมู่ที่ 01	/											812	0	0	0		
		ป่าแดง หมู่ที่ 02	/											574	0	0	0		
		นาเม็ง หมู่ที่ 03	/											150	0	0	0		
		แม่บอน หมู่ที่ 04	/				/							387	0	1	2.58		
		ป่าห้า หมู่ที่ 05	/							/				617	1	0	0		
		หลวง หมู่ที่ 06	/							/				1,309	1	2	1.53		
		แม่สายป่าเมียง หมู่ที่ 07	/											161	0	0	0		
		ช้างดำ หมู่ที่ 08	/									/		403	2	2	4.96		
		แม่สายนาเลา หมู่ที่ 09	/											204	0	0	0		
		ตอบแบบประเมินรวม 109 หมู่บ้าน/ชุมชน	#	6	1	8	4	1	4	1		3	1	1		48,632	4	32	0.66

รวม	109	86	13	5	5														

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล นางสาวศร พงเจริญรัตน์

วัน เดือน ปี เกิด 2 มิถุนายน 2533

ประวัติการศึกษา ปีการศึกษา 2554 ปริญญารัฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาบริหารรัฐกิจ
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ประวัติการทำงาน ปีการศึกษา 2559 รับราชการตำแหน่ง ปลัดอำเภอ
(เจ้าพนักงานปกครองปฏิบัติการ)
อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่

ปีการศึกษา 2560 รับราชการตำแหน่ง ปลัดอำเภอ
(เจ้าพนักงานปกครองปฏิบัติการ)
อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่

